

APOKRIFOAK

1st Esdras

Lehen Esdras

1. KAPITULUA

1. Eta Josiasek Pazko jaia egin zion Jerusalemen bere Jaunari, eta lehenengo hilabeteko hamalauan Pazkoa eskaini zion;
2. Sacerdoteek beren egunerokotasunaren arabera ezarri zituzten, jantzizuzen, jantzizuzen, Jaunaren tenpluan.
3. Eta esan zien lebitarrei, Israelgo zerbitzari sainduei, Jaunari saindu zezaten, ezarri zezaten Jaunaren arka saindua Dabiden errege Salomonek eraiki zuen etxearen.
4. Eta esan zuen: Ez duzue gehiago kutxa sorbaldetan eramango; orain zerbitzatu ezazue Jauna, zuen Jainko, eta zerbitzazue Israel bere herriari, eta prestatu ezazue zuen senide eta senideen arabera.
5. Dabidek Israelgo erregeak agindu zuen bezala, eta bere seme Salomonen handitasunaren arabera, eta tenpluan zutik lebitarrei, zure anaien Israelgo semeen aitzinean zerbitzatzen duten lebitarren hainbat duintasunaren arabera. ,
6. Eskainzu Pazkoa ordenan, eta prestatu sakrifizioak zeuen anaiei, eta egin Pazkoa Moisesi eman zioen Jaunaren manamenduaren arabera.
7. Eta Josiasek ogeita hamar milla bildots eta antxumei, eta hiru milla txahal eman zizkion han arkitzen zen erriari: gauza hauetan eman zizkion erregeak agindu bezala, herriari, apaizei eta lebitarrei.
8. Helkiasek, Zakarias eta Sielek, tenpluko gobernariek, apaizei Pazkorako bi mila eta seihun ardi eta hirureun txahal eman zizkieten.
9. Eta Jekonias, eta Samaias, eta Natanael bere anaia, eta Assabias, eta Okiel, eta Joram, milaka buruzagiak, eman zieten lebitarrei Bazkorako bost milla ardi eta zapiehun txahal.
10. Eta gauza hauk egin zirenean, apaizak eta lebitak, legamia gabeko ogiak zituztela, ondo-ondo gelditu ziren senideen arabera.
11. Eta arbasoen hainbat duintasunen arabera, herriaren aitzinean, Jaunari eskaintza egiteko, Moisesen liburuan idatzia dagoen bezala, eta hala egin zuten goizean.
12. Eta erretzen zuten Bazkoa sutan, zegokion bezala: sakrifizioak, brontzezko lapiko eta zartaginetan egosten zituzten usain onez.
13. Eta jarri zituzten herri guziaren aitzinean, eta gero prestatu zituzten berentzat, eta apaizentzat beren anaiak, Aaronen semeak.
14. Zeren apaizek gauera arte eskaintzen zuten koipea, eta lebitarrek berentzat prestatu zituzten, eta apaizek beren anaiak, Aaronen semeak.
15. Abeslari sainduak ere, Asafen semeak, beren ordenan zeuden, Dabidek agindutakoaren arabera, hau da, Asaf, Zakarias eta Jedutun, erregearen segidakoa.
16. Gainera ate guzietan zeuden atezainak; ez zen zilegi inor bere zerbitzu arruntetik alde egitea: beren anaiak lebitarrek prestatu baitzituzten.
17. Honela gauzatu ziren egun hartan Jaunaren sakrifizioan zegozkion gauzak, Pazkoa ospa zezaten.
18. Eta eskaini sakrifizioak Jaunaren aldarean, Josias erregearen aginduaren arabera.
19. Beraz, han zeuden Israelgo semeek Bazkoa egin zuten garai hartan, eta ogi gozoen jaia zazpi egunez.
20. Eta ez zen halako Pazkorik egin Israelen Samuel profetaren garaitik.
21. Bai, Israelgo errege guziek ez zuten egin Josiasek, eta apaizak, eta lebitak eta juduak, Jerusalemen bizi ziren Israel guziarekin.
22. Josiasen erregealdiko hemezortzigarren urtean ospatu zen Pazko hau.

23. Eta obrak edo Josias zuzenak ziren bere Jaunaren aurrean bihotza jainkotasunez betea.
24. Bere garaian gertatu ziren gauzez, aitzineko denboretan idatzia izan ziren, herri eta erreinu guztien gainetik bekatu egin zuten eta Jaunaren kontra gaiztakeria egin zutenei buruz, eta nola atsekabetu zuten hura ikaragarri, beraz, ezen, Jauna Israelen aurka altxatu zen.
25. Josiasen egintza guzti hauen ondoren, Egiptoko errege Faraoia etorri zen Karkamisen Eufratesen gerla egitera, eta Josias irten zen haren kontra.
26. Baino Egiptoko erregeak igo zion, esanez: Zer zerikusi dut zurekin, o Judeako errege?
27. Ez naiz Jainko Jaunarenengandik bidali zure kontra; zeren nere guda Eufratesen gainean dago: eta orain Jauna enekin dago, bai, Jauna nirekin da aitzina nazazu: alde egin nigandik, eta ez izan Jaunaren kontra.
28. Hala ere, Josiasek ez zuen bere gurdia alde egin, baizik eta berarekin borrokatzeko konpromisoa hartu zuen, Jaunaren ahoz Jeremy profetaren hitzak kontuan hartu gabe:
29. Bainan Magiddoko lautadan gudukatu zuten harekin, eta buruzagiak Josias erregearen aurka etorri ziren.
30. Orduan erregeak esan zien bere zerbitzariei: Eraman nazazu gudutik; oso ahula naiz eta. Eta berehala bere zerbitzariek eraman zuten gudutik.
31. Gero bere bigarren gurdira igo zen; eta Jerusalemera itzultzean hil zen, eta bere aitaren hilobian ehortzi zuten.
32. Eta judu guzian negar egin zuten Josiasengatik, bai, Jeremy profetak negar egin zuen Josiasengatik, eta gizon nagusiek emaztekiekin negar egin zuten harengatik gaur arte, eta hau emana izan zen nazio guzian etengabe egiteko agindu gisa. Israelgoak.
33. Gauza hauetak idatzita daude Judako erregeen kontakizunen liburuan, eta Josiasek egin zituen gauza guztiak, eta bere aintza, eta bere adimena Jaunaren legean, eta lehen egin zituenak. eta orain errexitatzen diren gauzak Israelgo eta Judeako Erregeen liburuan dira.
34. Eta populuak artu zuen Joakaz Josiasen semea, eta egin zuen errege Josiasen aitaren ordez, ogei eta hirur urte zituenean.
35. Eta iru hilabetez erreñatu zen Judean eta Jerusalemen, eta orduan Egiptoko erregeak kendu zuen Jerusalemen erreñatzeko.
36. Eta ezarri zuen lurraldeari ehun talentu zilarrezko eta talentu bateko urezko zerga.
37. Egiptoko erregeak ere Joakim errege izendatu zuen bere anai Judeako eta Jerusalemgoko errege.
38. Eta lotu zituen Joakim eta nobleak: baina Zaraces bere anai atzeman zuen, eta atera zuen Egiptotik.
39. Hogei eta bost urte zituen Joakimek errege egin zutenean Judeako eta Jerusalemeko lurretan; eta gaizkia egin zuen Jaunaren aurrean.
40. Hargatik igan zen haren kontra Nabukodonosor Babiloniako erregea, eta lotu zuen brontzezko kate batekin, eta eraman zuen Babilonara.
41. Nabukodonosorek ere hartu zituen Jaunaren ontzi sainduetatik, eta eraman zituen, eta ezarri zituen Babiloniako bere tenpluan.
42. Baino hari buruz, eta haren zikinkeriaz eta gaiztakeriaz, erregeen kroniketan idatzia daude.
43. Eta Joakim bere semea erreñatu zen haren ordez;
44. Eta hiru hilabete eta hamar egun besterik ez zuen errege Jerusalemen; eta gaizkia egin zuen Jaunaren aurrean.
45. Urtebetereen buruan, beraz, Nabukodonosorek bidali zuen eta Babiloniara eraman zuen Jaunaren ontzi santuekin;
46. Eta egin zuen Sedekias Judeako eta Jerusalengo errege, ogei bat urte zituenean; eta hamaika urtez erreginatu zen:

47. Eta egin zuen gaizkia ere Jaunaren aitzinean, eta etzituen arduratu Jeremy profetak Jaunaren ahotik esandako hitzez.
48. Eta Nabukodonosor erregeak Jaunaren izenean zin zin egin ondoren, bere buruari uko egin eta matxinatu egin zen; eta bere lepoa, bere bihotza gogortuz, Israelgo Jainko Jaunaren legeak hautsi zituen.
49. Herriaren eta aphezen gobernariek ere gauza asko egin zituzten legeen kontra, eta nazio guztiak kutsadura guztiak gainditu zituzten, eta kutsatu zuten Jerusalemen saindu zen Jaunaren tenplua.
50. Hala ere, haien arbasoen Jainkoak bidali zuen bere mezulariaren bidez deitzera, zeren barkatu baitzituen haien eta bere tabernakulua ere.
51. Bainan bere mandatariak irri egiten zituzten; eta, begira, Jaunak mintzatu zitzaienean, iseka egin zuten bere profetez.
52. Honaino aurrera, bere herriarekin haserreturik, beren gaiztakeria handiagatik, agindu zien Kaldeoko erregeei haien kontra igotzeko;
53. Zeinek ezpataz hil zituzten beren gazteak, bai, beren tenplu santuaren barnean ere, eta ez zuten beren artean barkatu ez gazterik, ez neskamerik, ez zaharrik ez haurrik, haien artean; zeren guziak beren eskuetan eman zituen.
54. Eta hartu zituzten Jaunaren ontzi santu guziak, handi zein txiki, Jainkoaren kutxako ontziekin eta erregearen altxorrak, eta eraman zituzten Babilonara.
55. Jaunaren etxea erre egin zuten, Jerusalemgo harresiak hautsi eta bere dorreei su eman.
56. Eta bere gauza ospetsuei dagokienez, ez ziren gelditu arte guziak deuseztatu arte, eta ezpataz hil ez zirenak Babiloniara eraman zituen.
57. Bera eta bere seme-alaben zerbitzari egin ziren, persiarak errege izan arte, Jeremiren ahoz esandako Jaunaren hitza betetzeko.
58. Lurrik bere larunbatez gozatu arte, bere desolazioaren denbora guztian atseden hartuko du, hirurogeita hamar urte bete arte.

2. KAPITULUA

1. Ziro Persiarren erregearen lehen urtean, Jeremiren ahoz agindu zuen Jaunaren hitza bete zedin;
2. Jaunak piztu zuen Ziro Persiarren erregearen izpiritua, eta aldarrikatu zuen bere erreinu osoan, baita idatziz ere;
3. Esan ziotela: Hau dio Zirok Persiarren erregeak; Israelgo Jaunak, Jaun gorenak, mundu osoko errege egin nau,
4. Eta agindu zidan etxea eraikitzeo Jerusalemen judutarren.
5. Bada, bada zuetariko bat bere errikoia, izan bedi berarekin Jauna, bere Jauna, eta igan bedi Judeako Jerusalemera, eta eraiki bedi Israelgo Jaunaren etxea; da Jerusalemen bizi den Jauna.
6. Bada, inguruetai bizi denak, lagun diezaiotela, diotsuet, bere auzokoak, urrez eta zilarrez,
7. Opariekin, zaldiekin, eta abereekin, eta beste gauza batzuekin, botu bidez ezarriak, Jerusalemgo Jaunaren tenplorako.
8. Orduan altxatu ziren Judeako familietako eta Benjaminen leinuko buruzagiak; apaizak, eta lebitak, eta Jaunak gogoa bultzatu zuen guzia, igotzeko eta Jerusalemen Jaunari etxea eraikitza.
9. Eta haien inguruau bizi zirenak, eta gauza guzietan lagundu zieten zilarrekin eta urearekin, zaldiekin eta abereekin, eta askotariko dohainekin, zeinen gogoak horretara hunkiturik.
10. Ziro erregeak ere ateria zituen Nabukodonosorrek Jerusalemetik eraman eta bere idoloen tenpluan ezarri zituen ontzi sainduak.

11. Zirok Persiarren erregeak ateria zituenean, Mitridatesi bere diruzainari eman zizkion.
12. Eta haren bidez entregatu zitzazkion Sanabasar Judeako gobernadoreari.
13. Eta hau zen haien kopurua; Mila urrezko kopa, eta mila zilarrezko, ogeita bederatzi zilarrezko incensarioak, hogeita hamar urrezko katilu, eta zilarrezko bi mila laurehun eta hamar, eta beste mila ontzi.
14. Beraz, eraman zituzten urrezko eta zilarrezko ontzi guztiak bost mila laurehun hirurogei eta bederatzi izan ziren.
15. Hauek Sanabasarek, gatibututako haiekin batera, Babiloniak Jerusalemera eraman zituen.
16. Baino Artexerxesen garaian, Belemus, eta Mitridates, Tabelio, Ratumo, Beeltethmo eta Semelio idazkariak, Samarian eta beste toki batzuetan bizi ziren beste batzuekin, idatzi zioten. Judean eta Jerusalemen bizi zirenak ondorengo gutun hauek;
17. Artexerxes gure jaunari, zure zerbitzariei, Ratumo ipuingileari, eta Semelio eskribauari, eta beren kontseiluari, eta Zelosirian eta Fenizian dauden epaileei.
18. Jakizu orain errege jaunari, zugandik guregana igotzen diren juduek Jerusalemera, hiri errebelde eta gaitz horretara, eraikitzen dituztela plazak, eta haren harresiak konpontzen dituztela eta ipintzen dituztela oinarriak. tenplua.
19. Bada, hiri hau eta haren harresiak berriro osatuko badira, ez dute soilik tributuak emateari uko egingo, baizik eta erregeen aurka matxinatu egingo dira.
20. Eta tenpluari dagozkion gauzak orain eskuan daudenez, uste dugu komeni dela horrelako kontua ez baztertzea.
21. Baino gure errege jaunari mintzatzea, zure nahi izanez gero, zure arbasoen liburuetan bilatu dadin.
22. Eta aurkituko duzu kroniketan gauza hauetaz idatzia dagoena, eta ulertuko duzu hiri hura errebelde zela, erregeak eta hiriak asaldatzzen zituela.
23. Eta juduak errebeldeak zirala, eta beti gerlak sortu dituztela bertan; Horregatik, hiri hau ere suntsitua izan zen.
24. Argatik, errege jauna, aditzera ematen dizugu, baldin hiri hau berriro eraikitzen bada, eta haren harresiak berriz altxatzen badira, hemendik aurrera ez duzuela Zelosiria eta Feniziara igaroko.
25. Orduan, erregeak idatzi zion berriro Ratumori ipuingileari, Beeltethmari, Semelio eskribauari, eta karguan zeuden gainerakoei, eta Samarian, Sirian eta Fenizian bizi zirenei, honela.
26. Irakurri dut igorri didazuen epistola: beraz, ikertzeko agindua eman nuen, eta aurkitu da hiri hura hasieratik erregeen aurka ari zela;
27. Eta hango gizonak errebelde eta gerrarako emanak izan ziren, eta errege indartsuak eta bortitzak ziren Jerusalemen, zeñak erreginatzan zuten eta tributuak eskatzen zituzten Celosyrian eta Fenizian.
28. Orain, bada, agindu dut gizon haien hiria eraiki ez dezaten eragozteko, eta behatu ezazute bertan gehiago egin ez dadin;
29. Eta langile gaitzeta haien erregeen haserretzera joan,
30. Orduan Artexerxes erregeak bere eskutitzak irakurrita, Ratum, eta Semelio eskribaua, eta haiekin batera zihoaZen gainontzeakoak, ziztu bizian abiatu ziren Jerusalemera zaldizko gudaroste batekin eta guduan zegoen jende andana batekin, eraikitzaileak oztopatzan hasi ziren. ; eta Jerusalemgo tenpluaren eraikuntza gelditu zen Dario Persiarren erregearen bigarren urtera arte.

3. KAPITULUA

1. Bada Dario errege izan zenean, jai handia egin zuen bere mendeko guztiertzat, eta bere etxeko guztiertzat, eta Mediako eta Persiako buruzagi guztiertzat.
2. Eta haren azpian zeuden gobernari, buruzagi eta teniente guztiei, Indiatik Etiopiaraino, ehun hogeita zazpi probintzietaikoak.
3. Jan eta mozkortu zirenean, eta aseak etxera joan zirenean, Dario erregea sartu zen bere logelara, eta lo egin zuen, eta laster esnatu zen.
4. Orduan, erregearen gorpua zaintzen zuten guardiakoak ziren hiru gazte, elkarri hitz egin zioten;
5. Gutariko bakoitzak esan bedi sententzia bat: garaituko duenak, eta bere sententzia besteak baino jakintsuagoa irudituko zaiona, Dario erregeak emanen dizkio dohain andiak, eta gauza andiak garaipenaren seinale.
6. Bezala, purpuraz jantzia, urrez edateko, eta urearen gainean lo egiteko, eta gurdi bat urrezko bridekin, eta liho fineko buruarekin, eta lepoan kate bat;
7. Eta eseriko da Darioren ondoan bere jakinduriagatik, eta Dario bere lehengusua deituko da.
8. Orduan bakoitzak bere sententzia idatzi zuen, zigilatu eta Dario erregearen burukoaren azpian ezarri zuen;
9. Eta esan zuen, erregea piztutakoan, batzuek idatziak emango zizkiotela; eta noren alboko erregeak eta Persiako hiru printzek epaituko duten haren sententzia dela jakintsuena, berari emango zaio garaipena, izendatua izan zen bezala.
10. Lehenengoak idatzi zuen: Ardoa da indartsuena.
11. Bigarrenak idatzi zuen: Erregea da indartsuena.
12. Hirugarrenak idatzi zuen: Emakumeak dira indartsuenak: baina gauza guztiengainetik egiak eramatzen du garaipena.
13. Bada, erregea jaiki zenean, artu zituzten beren idazkiak, eta entregatu zizkioten, eta horrela irakurri zituen.
14. Eta igorri zituen Persiako eta Mediako buruzagi guztiak, eta gobernadoreak, eta buruzagiak, eta tenienteak, eta buruzagi nagusiak;
15. Eta eserik zen errege-aulkian; eta idatziak irakurtzen zituzten aurreik.
16. Eta erran zuen: Deitu gizon gazteei, eta deklaratuko dituzte beren sententzia. Beraz, deitu eta sartu ziren.
17. Eta erran ciecen, Adieraz içaue çuen gogoa scribatuen gainean. Orduan hasi zen lehena, ardoaren indarraz mintzatu zena;
18. Eta erran zuen: O gizonak, zein indartsua den ardoa! edaten duten guztiak erratzen ditu:
19. Erregearen eta aitarik gabeko umearen gogoa guztiak bat izan daitezen; morroiaren eta askearen, pobrearen eta aberatsaren:
20. Era berean, pentsamendu oro alaitasun eta alaitasun bilakatzen du, gizona ez den oroitzen ez atsekaberik ez zorra.
21. Eta bihotz guztiak aberastu egiten ditu, non gizona ez da oroitzen errege ez gobernari; eta gauza guztiak talentuez mintzatzen ditu:
22. Eta beren kopetan daudenean, ahazten dute beren amodioa bai adiskideekiko eta baita anaiekiko, eta handik gutxira ezpatak ateratzen.
23. Baina ardotik datozenean, ez dira oroitzen zer egin duten.
24. O gizonak, ez al da ardorik indartsuena, horrela egitera behartzen duena? Eta hala hitz egin zuenean, isildu zen.

4. KAPITULUA

1. Orduan, bigarrena, erregearen indarraz mintzatu zena, esaten hasi zen:
2. Oi gizonak, ez al dira nagusitzen itsasoa, lurra eta haietan dauden gauza guztiak menperatzen dituzten indarrez?

3. Baina erregea indartsuagoa da, zeren gauza hauen guzien jaun eta jabe baita; eta berak agintzen dien guzia egiten dute.
4. Bata bestearen kontra gerla egiteko agintzen badie, egiten dute: etsaien kontra igortzen baditu, joan eta mendiko harresiak eta dorreak bota.
5. Hiltzen dute eta hiltzen dute, eta ez dute erregearen agindua urratzen: garaipena lortzen badute, guztiak eramango dizkiote erregeari, baita harrapakina, beste gauza guztiak bezala.
6. Era berean, soldadurik ez dutenentzat, eta gerrarekin zerikusirik ez dutenentzat, baina laborantza erabiltzen dutenentzat, ereindakoa berriro biltzen dutenean, erregeari ekartzen diote, eta elkarri behartzen diote tributuak ematera erregeri.
7. Eta hala ere, gizon bat baizik ez da: hiltzeko agintzen badu, hil egiten dute; soberan agintzen badu, soberan dute;
8. Hark agintzen badu hiltzeko, hil egiten dute; agintzen badu desolatua, desolatu egiten dute; eraikitzeko agintzen badu, eraikitzen dute;
9. Ebakitzeko agintzen badu, mozten dute; landatzeko agintzen badu, landatzen dute.
10. Beraz, bere erri guziak eta bere gudaroste guziak obeditzentzat:
11. Eta oiek behatzen dute haren inguruan, eta inor ez daitezela alde egin, eta bere eginkizunak egin, eta ez diote ezertan desobeditzentzat.
12. O gizonak, nola ez da erregea izanen ahaltsuena, halakoetan obeditzentzat zaionean? Eta mingainari eutsi zion.
13. Orduan, hirugarrena, emakumeek eta egiaz mintzatu zena, (hau zen Zorobabel) hasi zen hitz egiten.
14. Oi gizonak, ez da errege andia, ez gizon asko, ez ardoa gailentzen dena; nor da, bada, haietako gobernatzentzat dituena, edo beren gain daukan jauna? ez al dira emakumeak?
15. Emakumeek hartu dute erregea eta itsasoz eta lehorrez agintzen duten herri guztiak.
16. Hitarik ere ethorri ziren, eta elikatu zituzten mahastiak landatzen zituztenak, nondik datorren ardoa.
17. Hauetako ere egiten dituzte gizonentzako jantziak; hauetako gizonei aintza ekartzen diete; eta emakumerik gabe ezin dira gizonak egon.
18. Bai, eta gizonak bildu baditzte urrea eta zilarra, edo beste gauza ederren bat, ez al dute maite ontasun eta edertasuna duen emakumerik?
19. Eta gauza oiek guztiak alde egiten utzirik, ez dituzte zabalik egiten, eta aho zabalik ere begiak harengan ipintzen dituzte; eta gizon guztiak ez al dute harengana zilarra edo urrea, edo gauza ederren bat baino gehiago nahi?
20. Gizonak uzten du bere aita, eta bere aberria, eta bere emazteari atxikitzen zaio.
21. Ez da bere emaztearekin bizia igarotzeari. eta ez da gogoratzen ez aita, ez ama, ez aberria.
22. Honetako ere jakin behar duzue emaztekiak zuek menderatzen dutela: ez al diozue nekatu eta lan egiten, eta dena ematen eta ekartzen diozue emakumeari?
23. Bai, gizon batek hartzen du bere ezpata, eta lapurtzera eta lapurtzera joaten da, itsasoan eta ibaietan nabigatzera;
24. Eta behatzen du lehoi bati, eta ilunpetan doa; eta lapurtu, hondatu eta lapurtu duenean, bere amodioari ekartzen dio.
25. Horregatik, gizonak maite du bere emaztea aita edo ama baino hobeto.
26. Bai, asko dira emazteengatik adimen gabe gelditu direnak, eta berengatik zerbitzari egin direnak.
27. Asko ere galdu dira, okertu eta bekatu egin dute emakumeengatik.
28. Eta orain ez al nauzue sinisten? ez al da erregea handia bere boterean? Eskualde guztiak ez al dute beldurrik hura ukitzeko?

29 Bainak ikusi nuen hora eta Apame erregearen ohaidea, Bartako miresgarriaren alaba, erregearen eskuinaldean eserita, 30. Eta hartu zuen koroa erregearen burutik, eta ezarri zuen bere buruaren gainean; erregea ere ezkerreko eskuarekin jo zuen.

31. Eta hala ere, erregeak aho zabalik begiratzen zion: hark barre egiten bazion, hark ere barre egiten zuen: baina hark atsekaberik hartzen bazuen, erregeak lausotu nahi zuen, berarekin adiskidetu zedin. berriz.

32. Oi gizonak, nola izan liteke emakumeak indartsuak izan daitezen, horrela egiten dutela ikusirik?

33. Orduan erregeak eta prinzippeak elkarri begiratu zioten: orduan hasi zen egiaz hitz egiten.

34. Oi gizonak, emakumeak ez al dira indartsuak? Handia da lurra, altua zerua, azkarra da iguzkia bere ibilbidean, zeren inguruan inguratzen baitu zeruak, eta bere lekura itzuliko du egun batean.

35. Ez al da handia gauza hauek egiten dituena? beraz handia da egia, eta gauza guztiak baino indartsuagoa.

36. Lur guziak oihu egiten du egiaren kontra, eta zeruak bedeinkatzen du: obra guziek dardar egiten dute eta ikara egiten dute, eta ez da berarekin gauza injustua.

37. Ardoa gaiztoa da, erregea gaiztoa, emakumeak gaiztoak, gizonen seme guztiak gaiztoak, eta halakoak dira beren obra gaizto guztiak; eta haitan ez dago egiarik; beren injustizian ere galduko dira.

38. Egiari dagokionez, irauten du, eta beti sendo; bizi eta menderatzen du betiko.

39. Harekin ez dago pertsonarik edo saririk onartzan; baña egiten ditu zuzenak, eta ustean ditu gauza bidegabe eta gaizto guzietatik; eta gizon guziek ongi egiten dute haren obrak bezala.

40. Eta bere juizioan ez da inongo injustiziariak; eta bera da adin guzietako indarra, erreinua, boterea eta maiestatea. Bedeinkatua egiaren Jainkoa.

41. Eta horrekin ixildu zen. Orduan populu guciak oihu egun cezan, eta erran ceçaten, Handia da Eguia, eta ahaltsua gauça gucien gainean.

42. Orduan erregeak esan zion: Eskatu zer nahi duzun idazketan ezarria baino gehiago, eta emango dizugu, zuhurrena arkitzen zarelako; eta nire ondoan eseriko zara, eta nire lehengusua deituko zaizu.

43 Orduan erran zioen erregeri: Orhoit zazu zure erreinura ethorri zinen egunean Jerusalem eraikitzeko zin egin zenion zure botua.

44. Eta igortzea Jerusalemdik eraman zituzten ontzi guziak, Cirok aparte jarri zituenak, Babilona suntsitzeko eta hara berriz bialtzeko zin egin zuenean.

45. Zuk ere zin egin duzue edomitarrek erre zuten tenplua eraikiko duzula, Judea Kaldeoek desegin zutenean.

46. Eta orain, o errege jauna, au da nik eskatzen dizudana, eta nahi dudana, eta au da zure burutik datorren printze liberaltasuna: nahi dut, beraz, bete dezazun botua, zeinaren betetzea zure ahoz. zin egin diozu zeruko Erregeari.

47. Orduan, Dario erregea altxatu zen, eta musu eman zion, eta gutunak idatzi zizkion diruzain, teniente, kapitain eta gobernari guztiei, bera eta harekin Jerusalem eraikitzera igotzen ziren guztiak seguru eraman zezaten. .

48. Zelosirian eta Fenizian eta Libanon zeuden tenienteek ere gutunak idatzi zizkieten, Libanotik Jerusalem zedro egurra ekar zezaten, eta berarekin hiria eraiki zezaten.

49. Gainera, bere erreinutik irten ziren Judu guzientzat, beren askatasunaz, idatzi zuen, ez zezala beren ateeitan indarrez sartu beharrik, ez agintari, ez agintari, ez teniente, ez diruzain;

50. Eta daukaten herrialde guzia aske izan dadila tributurik gabe; eta edomitarrek orduan zeuzkaten juduen herriak eman behar zitzuela.

51. Bai, urtero hogei talentu eman behar zirela tenplua eraikitzeko, eraiki zuten arte;

52. Eta beste hamar talentu urtero, erre-opariak aldarean egunero mantentzeko, hamazazpi eskaintzeko agindu zuten bezala.

53. Eta Babiloniatik hiria eraikitzera joan ziren guztiak askatasuna izan zezaten, baita beren ondorengoak eta joan ziren apaiz guztiak ere.

54. Hark ere idatzi zuen. karguak, eta apaizen jantziak zerbitzatzen dituzten;

55. Eta halaber, lebitarren karguak, etxea bukatu eta Jerusalem eraiki zuten egunerako eman behar zitzaien.

56. Eta agindu zuen hiriko zaintzen zuten guztiei pentsioak eta soldatik emateko.

57. Babiloniatik bidali zituen Zirok bereizi zituen ontzi guztiak; eta Zirok manamenduz eman zituen guziak, berak ere egin zezala agindu zuen, etaigorri zuen Jerusalemera.

58. Bada gizon gazte au ilkhi zenean, altxatu zuen bere arpegia zerura Jerusalemera, eta goretsi zuen zeruko Erregea.

59. Eta esan zuen: Zuregandik dator garaipena, zuregandik dator zuhurtzia, eta zurea da aintza, eta ni zure zerbitzaria.

60. Bedeinkatua zu, jakinduria eman didazun, zeren zuri eskerrak ematen ditzizut, gure arbasoen Jauna.

61. Eta artu zituen letrak, eta ilkhi zen, eta ethorri zen Babilonara, eta kontatu zuen bere anai guziei.

62. Eta goretsi zuten beren arbasoen Jainkoa, zeren eman zien askatasuna eta askatasuna

63. Igoteko, eta eraikitzeko Jerusalem, eta haren izenaz deitzen den tenploa, eta zazpi egunez jai egin zuten musika-tresnekin eta alaitasunarekin.

5. KAPITULUA

1. Honen ondoren, leinuen arabera aukeratutako leinuetako gizon nagusiak, beren emazte eta seme eta alabak, beren morroi eta neskame eta abereekin igotzeko.

2. Eta Dariokigorri zituen haiekin milla zaldizko, Jerusalemera onik eraman zituzten arte, eta musika-tresnekin, tabulak eta txirulak.

3. Eta beren anaia guztiak jolasten zuten, eta hekiekin bateraigoarazi zituen.

4. Eta hauak dira igan ziren gizonen izenak, beren leinuen artean leinuen arabera, beren buruen arabera.

5. Apaizak, Aaronen seme Fineesen semeak: Jesus Josedeken semea, Saraiasen semea, eta Joakim Zorobabelen semea, Salathiel semea, Daviden etxekoa, Faresen ahaideetatik, Judako leinua;

6. Zeñak sententzia jakintsuak esan zituen Pertsiako errege Darioren aurrean bere erregealdiko bigarren urtean, Nisan hilabetean, hau da, lehenengo hilabetean.

7. Eta hauak dira gatibatasunetik igan ziren judutarrak, non arrotz bezala bizi zirenak, Babiloniako errege Nabukodonosork Babilonara eraman zituenak.

8. Eta itzuli ziran Jerusalemera, eta Judako beste tokietara, bakoitza bere hirira, zeñak etorri ziran Zorobabelekin, Jesusekin, Nehemias, eta Zakariasekin, eta Reesaias, Eneario, Mardokeorekin. Beelsarus, Aspharus, Reelius, Roimus eta Baana, haien gidak.

9. Herriaren eta haien gobernadoreen kopurua, Forosen semeak, bi mila ehun hirurogeita hamabi; Safaten semeak, laurehun hirurogeita hamabi;

10. Aresen semeak, zazpiehun berrogeita hamasei:

11. Faat Moaben semeak, bi mila zortziehun eta hamabi:

12. Elamen semeak, milla berrehun eta berrogeita lau: Zathulen semeak, bederatziehun berrogeita bost; Korberen semeak, zazpiehun eta bost; Baniren semeak, seiehun berrogeita zortzi;

13. Bebairen semeak, seiehun ogei eta hiru: Sadasen semeak, hiru mila berrehun ogei eta bi;

14. Adonikamen semeak, seiehun hirurogeita zazpi: Bagoiren semeak, bi mila hirurogeita sei, Adinen semeak, laurehun berrogeita hamau;

15. Atereziasen semeak, laurogeita hamabi: Zeilanen eta Azetasen semeak hirurogeita zazpi: Azuranen semeak, laurehun eta hogeita hamabi;

16. Ananiasen semeak, ehun eta bat: Aromaren semeak, hogeita hamabi, eta Basaren semeak, hirureun hogeita hiru: Azephurithen semeak, ehun eta bi.

17. Meteroren semeak, hiru milla eta bost: Betlomonen semeak, ehun hogeita hiru;

18. Netofakoak, berrogeita hamabost, Anatotekoak, ehun berrogeita hemezortzi, Betsamosenak, berrogeita bi.

19. Kiriathiarokoak, hogoi eta bost; Kafirakoak eta Berotekoak, zazpiehun berrogei eta hirurak, Pirakoak, zazpiehun;

20. Kadiaskoak eta Ammidoitarrak, laurehun hogeita bi, Ciramakoak eta Gabdeskoak, seiehun hogeita bat.

21. Makalongoak, ehun hogeita bi, Betoliokoak, berrogeita hamabi, Nephisen semeak, ehun berrogeita hamasei.

22. Kalamolalusen eta Onusen semeak, zazpiehun hogeita bost, Jerekoren semeak, berrehun berrogeita bost;

23. Anasen semeak, hiru mila hirureun eta hogeita hamar.

24. Apaizak: Jedduren semeak, Sanasiben artean Jesusen semea, bederatziehun hirurogeita hamabi: Meruten semeak, milla berrogeita hamabi;

25. Fassaronen semeak, milla berrogeita zazpi: Karmeren semeak, milla eta hamazazpi.

26. Lebitarrak: Jessue, eta Kadmiel, eta Banuas, eta Sudias, hirurogeita hamalau semeak.

27. Kantari sainduak: Asafen semeak, ehun ogeita zortzi.

28. Atazainak: Salumeren semeak, Jatalen semeak, Talmonen semeak, Dakobiren semeak, Tetaren semeak, Samiren semeak, ehun hogeita hemeretzi guztira.

29. Tenpluko zerbitzariak: Esauren semeak, Asifaren semeak, Tabaoten semeak, Cerasen semeak, Suden semeak, Phaleasen semeak, Labanaren semeak, Grabaren semeak,

30. Akuaren semeak, Utaren semeak, Zetaben semeak, Agabaren semeak, Subairen semeak, Ananen semeak, Katuaren semeak, Geddurren semeak,

31. Airuren semeak, Daisanen semeak, Noebaren semeak, Chasebaren semeak, Gazeraren semeak, Aziaren semeak, Fineesen semeak, Azareran semeak, Bastairen semeak, Asanaren semeak, Meaniren semeak, Nafisiren semeak, Akuben semeak, Akifaren semeak, Assurren semeak, Farakimenak, Basaloten semeak,

32. Meedaren semeak, Coutaren semeak, Karearen semeak, Karkusen semeak, Asererren semeak, Tomoiren semeak, Nasiten semeak, Atifaren semeak.

33. Salomonen zerbitzarien semeak: Azafionen semeak, Fariraren semeak, Jeeliren semeak, Lozonen semeak, Israelgo semeak, Safeten semeak,

34. Hagiaren semeak, Farakaren semeak, Sabiren semeak, Sarothieren semeak, Masiason semeak, Garen semeak, Addusen semeak, Subaren semeak, Apherraren semeak, Barodisen semeak, Sabaten semeak, Allomen semeak.

35. Tenpluko zerbitzari guztiak, eta Salomonen zerbitzarien semeak, hirureun hirurogeita hamabi izan ziren.

36 Hauek Thermeleth eta Thelersastik igo ziren, Karaathalar eta Aalar buru zirela;

37. Ez zuten beren senitartekoek, ez beren jatorrikoek, nola ziren Israelgoak erakutsi: Ladanen semeak, Banen semeak, Nekodanen semeak, seiehun berrogeita hamar eta bi.

38. Eta apaiztegiko ofizioa usurpatu eta aurkitu ez ziren apaizetatik: Obdiaren semeak, Akozen semeak, Addusen semeak, Augia Barzelusen alabetako batekin ezkondu zirenak, eta haren izena eman zioten.

39. Eta gizon hauen senideen deskribapena erregistroan bilatu zutenean, eta aurkitu ez zutenean, apaizgoaren kargua betetzetik kendu zituzten.

40. Zeren Nehemiasek eta Athariasek erran zieten, ez zitezela izan gauza santuetan parte hartzerik, apaiz nagusi bat iaiki zen arte, doktrinaz eta egiaz jantzia.

41. Beraz, Israelgoak, hamabi urtetik gorakoak, guztiak ziren berrogei milla, bi mila hirurehun eta hirurogei gizon eta emakume morroieez gain.

42. Zazpi mila hirurehun eta berrogeita zazpi ziren beren zerbitzariak eta neskameak: kantariak eta kantariak, berrehun berrogeita bost;

43. Laurehun hogeita hamabost gamelu, zazpi mila hogeita hamasei zaldi, berrehun berrogeita bost mando, bost mila bostehun hogeita bost abere uztarrirako erabiltzen ziren.

44. Eta beren familiako buruzagietako batzuak, Jerusalemen dagoen Jainkoaren tenplora ethorri zirenean, zin egin zuten etxea berriro ezarriko zutela beren ahalmenaren arabera.

45. Eta obrako ogasun santuan emateko milla libera urre, bost milla zilar, eta ehun apaiz jantzi.

46. Eta horrela bizi ziren apaizak, lebitak eta herria Jerusalemen, eta landan, kantariak eta atezainak ere; eta Israel guzia beren herrietan.

47. Bainazazpigarren hilabetea hurbil zenean, eta Israelgo semeak bakoitza bere tokian zeudenean, guztiak adostasunarekin batera etorri ziren sortalderantz dagoen lehen atearren lekura.

48. Orduan altxatu ziren Jesus Josedeken semea, eta bere anaiak apaizak eta Zorobabel Salathielen semea eta bere anaiak, eta prestatu zuten Israelgo Jainkoaren aldarea.

49. Haren gainean erre-opariak eskaintzea, Moises Jainkoaren gizonaren liburuan berariaz agintzen den bezala.

50. Eta bildu ziran lurreko beste nazioetatik, eta altxatu zuten aldarea bere tokian, zeren lurreko nazio guztiak haietan etsai eta zapaldu zituzten; eta sakrifizioak eskaini zizkioten denboraren arabera, eta erre-opariak Jaunari goiz eta arratsaldez.

51. Era berean, tabernakuloen jaia egiten zuten, legean agintzen den bezala, eta sakrifizioak eskaintzen zituzten egunero, behar bezala.

52. Eta gero, etengabeko opariak, eta larunbatetako, eta ilberrietak eta jai saindu guzietako sakrifizioa.

53. Eta Jainkoari boturen bat egin zioten guziak, zazpigarren hilabeteko lehen egunetik hasi ziren Jainkoari sakrifizioak eskaintzen, nahiz eta Jaunaren tenplua oraindik eraiki gabe zegoen.

54. Eta eman zieten igeltseroei eta arotzei dirua, janaria eta edaria, alaitasunez.

55. Sidongo eta Tirokoei ere karroak eman zizkioten, Libanotik zedroak ekar dezaten, eta karrozekin Jopeko aterura eraman dezaten, Ziro Persiarren erregeak agindu zuen bezala.

56. Eta bigarren urtean eta bigarren hilabetean Jerusalemgoko Jainkoaren tenplura ethorri zenetik hasi ziren Zorobabel Salathielen semea, eta Jesus Josedeken semea, eta haien anaiak, eta apaizak, eta lebitak, eta zeuden guztiak. zatoz Jerusalemera gatibutasunetik:

57. Eta ezarri zuten Jainkoaren etxearen oinarriak bigarren hilabeteko lehen egunean, Juda eta Jerusalemera ethorri zireneko bigarren urtean.

58. Eta ogei urtetik aurrera lebitarrak izendatu zituzten Jaunaren lanen gain. Orduan altxatu ziren Jesus, eta bere semeak eta anaiak, eta Kadmiel bere anai, eta Madiabunen semeak, Eliadunen seme Jodaren semeekin, beren seme eta anaietan, lebitar guztiak, bat-batean negozioaren aurrera egiten zutenak. Jainkoaren etxeen obrak aurreratzeko lanean. Hala eraiki zuten langileek Jaunaren tenplua.

59. Eta apaizak beren soñekoak jantzita zeuden musikatresnekin eta tronpetekin; eta Asafen seme lebitarrek zimbalak zituzten,

60. Eskerrak kantatz, eta Jauna goretsiz, David Israelgo erregeak agindu bezala.

61. Eta ozenki kantatu zituzten Jaunaren laudoriorako kantuak, zeren bere errukia eta aintza betirako baitira Israel guzian.

62. Eta populu guziak tronpetak jotzen zituen, eta oihu handiz oihu egin zuten, Jaunari eskerrak emateko abestiak abesten, Jaunaren etxe altxatzeagatik.

63. Era berean, apaiz eta lebitetatik, eta haien familia nagusietatik, lehengo etxe ikusi zuten zaharrak ere negarrez eta oihu handiz heldu ziren hau eraikitza.

64. Baina askok turutarekin eta bozkarioz oihu egin zuten,

65. Hala nola turutak etzitezen aditzen jendearen negarragatik: baina jendetza harrigarriro jotzen zuen, eta urrutitik entzuten zen.

66. Horregatik, Judaren eta Benjaminen leinuko etsaiek hori entzun zutenean, turuta-hots horrek zer esan nahi zuen jakin zuten.

67. Eta ohartu ziren gatibuz zeudenek Israelgo Jainko Jaunari tenplua eraikitzen ziotela.

68. Joan ziren bada Zorobabelengana eta Jesusengana eta familia-buruengana, eta esan zieten: Zuekin batera eraikiko dugu.

69. Zeren guk ere, zuek bezala, obedizten diogu zuen Jaunari, eta sakrifizioak egiten dizkiogu Asiriarren errege Azbazaren egunetatik hona eraman gintuen.

70. Orduan Zorobabelek eta Jesusek eta Israelgo familiako buruzagiek esan zieten: Ez dagokigu guri eta zuek elkarrekin eraikitza etxe gure Jainko Jaunari.

71. Guk bakarrik eraikiko dugu Israelgo Jaunari, Zirok Persiarren erregeak agindu digun bezala.

72. Bainan Judeako biztanleen gainean astun zeuzkan lurreko jentilek, eta estutu eusten zituztela, oztopatu zuten haien eraikuntza;

73. Eta beren isilpeko konpromezuez, eta herri persuasio eta zalapartaz, oztopatu zuten eraikina amaitzea Ziro erregea bizi izan zen denbora guztian: beraz, eragotzi zuten bi urtez, Darioren erregealdira arte.

6. KAPITULUA

1. Bada Dario Ageoren eta Zakarias Addoren semearen erregealdiko bigarren urtean profetek profeta egin zieten Juduei Juduei eta Jerusalemen, Israelgo Jainko Jaunaren izenean, haien gainean zegoena.

2. Altxatu ziren orduan Zorobabel Salatielen semea eta Jesus Josedeken semea, eta asi ziren Jerusalemen Jaunaren etxe eraikitzen, Jaunaren profetak haietan zeudela eta haietan laguntzen.

3. Aldi berean etorri zitzaien Sisinnes Siriako eta Fenizeko gobernadorea, Satrabuzanekin eta bere lagunekin, eta esan zien:

4. Noren aginduz eraikitzen dituzue etxe hau eta teilatu hau, eta beste gauza guztiak egiten dituzue? eta nor dira gauza hauek egiten dituzten langileak?

5. Hala ere, juduen zaharrek onura lortu zuten, Jaunak gatibutasuna bisitatu zuelako;

6. Eta etziren eraikitzeko eragozpenik izan, Dariori haiei buruz aditzera eman eta erantzuna jaso arte.

7. Sisinnes, Siriako eta Fenizeko gobernadoreak eta Satrabuzanekin, beren lagunekin, Siriako eta Feniziako agintariekin, Dariori idatzi eta bidali zizkioten gutunen kopia; Dario erregeari, agurra:

8. Jakin beza guzia gure errege jaunari, zeren Judeako lurraldera ethorririk, eta Jerusalemgohirira sarturik, Jerusalemgohirian aurkitu baititugu gatibutik zohoazen judutar zaharrak.

9. Jainkoari etxea eraikitza, handia eta berria, harri landuz eta garestiez, eta hormetan ipinitako egurez.

10. Eta lan horiek abiada handiz egiten dira, eta lana oparo doa haien eskuetan, eta aintza eta ardura guziarekin egiten da.

11. Orduan galde egin genien zahar hauei, erraiten, Noren aginduz eraikitzen duzue etxe hau, eta ezarri obra hauen zimenduak?

12. Hortaz, izkiriatur zuri jakinazpena eman genezaken, eskatu genien egile nagusiak zirenei, eta eskatu genien beren gizon nagusien izenak idatziz.

13. Beraz, erantzun hau eman ziguten: Zerua eta lurra egin zituen Jaunaren zerbitzariak gara.

14. Eta etxe hau, duela urte asko Israelgo errege handi eta indartsu batek eraiki zuen, eta bukatu zen.

15. Baina gure arbasoek Jainkoas haserretu zutenean, eta zeruan dagoen Israelgo Jaunaren kontra bekatu egin zutenean, Nabukodonosor Babiloniako erregearen esku utzi zituen, Kaldearen;

16. Harek etxe eraitsi eta erre zuen, eta herria gatibuz eraman zuten Babilonara.

17. Baina lehen urtean Ziro erregea Babiloniako lurraldean errege izan zenean, Ziro erregeak idatzi zuen etxe hau eraikitzeko.

18. Eta Nabukodonosorek Jerusalemgohir eta etxetik atera zituen urrezko eta zilarrezko ontzi sainduak, eta bere tenpluan ezarri zituenak, Ziro erregeak Babiloniako tenplutik atera zituen berriro, eta entregatu zituzten. Zorobabeli eta Sanabassarus agintariari,

19. Aginduarekin, ontzi berak eraman eta Jerusalemgohir tenploan jarri; eta Jaunaren tenplua bere lekuaren eraiki behar zela.

20. Orduan Sanabassaro bera, hona etorri, ezarri zituen Jerusalemen Jaunaren etxearen zimenduak; eta ordutik hona oraindik eraikin bat izaki, oraindik ez dago guztiz amaitu.

21. Orain bada, erregeari ongi iruditzen bazaio, bila bedi Ziro erregearen agirietan.

22. Eta arkitzen bada Jerusalenen Jaunaren etxe eraikitza Ziro erregearen adostasunarekin egin dela, eta gure erregeak hala nahi badu, aditzera eman dezala.

23. Orduan Dario erregeak manatu zuen bilha zezala Babilonian agirietan: eta hala, Ekbatanen jauregian, zeina den Mediako lurraldean, aurkitu zen errotula bat, non gauza hauek idatzita zeuden.

24. Ziroren erregealdiko lehen urtean, Zirok erregeak agindu zuen Jerusalemen Jaunaren etxe berriro eraikitzeko, non etengabeko suarekin eskaintzen duten.

25. Zeinen altuera izango da hirurogei beso eta zabalera hirurogei beso, hiru ilara landutako harriekin eta lurralde hartako egur berri ilara bat; eta horren gastuak Ziro erregearen etxetik eman behar ziren:

26. Eta Nabukodonosorek Jerusalemgohir etxetik atera eta Babiloniara eraman zituen Jaunaren etxeko ontzi sainduak, urrezko zein zilarrezkoak, Jerusalemgohir etxera itzuli eta lekuaren ezarriko ziren. aurrekik zeuden.

27. Eta agindu zuen Sisinnes Siriako eta Feniziako gobernadoreak, eta Satrabuzanes, eta haien lagunak, eta

Siriako eta Feniziako buruzagi izendatu zirenak, kontuz ibili zezaten tokian ez nahastea, baizik eta Zorobabelen zerbitzaria jasan zezaten. Jauna, eta Judeako gobernaria, eta juduen zaharrenak, Jaunaren etxea toki hartan eraikitzeo.

28. Era berean, manatu dut berriro osorik eraikitzeo; eta arretaz begiratzen dutela juduen gatibu daudenei laguntzeko, Jaunaren etxea bukatu arte.

29. Eta Zelosiriaren eta Feniziaren tribututik, gizon hauei Jaunaren sakrifizioetarako, hau da, Zorobabel gobernariari, zezen, ahari eta bildotsengatik eman beharreko zati bat;

30. Eta artoa, gatza, ardoa, eta olioa ere, eta hori beti urtero beste zalantza gabe, Jerusalemen dauden aphezek egunero gastatu behar dutela adieraziko duten bezala.

31. Jainko Gorenari opariak egin diezakzioen erregearen eta bere seme-alaben alde, eta otoitz egin dezatela beren biziengatik.

32. Eta agindu zuen edonork urratuko zuen, bai, edo lehen esandako edo idatzitako edozein gauza arbuiatu, bere etxetik zuhaitz bat ateratzeko, eta han urkatuko zuela, eta bere ondasun guztiak erregearentzat konfiskatu.

33. Hortaz, Jaunak, zeinaren izena deitzen duena, erabat suntsitzen ditu Jerusalemen Jaunaren etxe hori oztopatzeko edo kaltetzeko eskua luzatzen duen errege eta nazio guztiak.

34. Nik Dario erregeak agindu dut gauza hauen arabera egin dadila arduraz.

7. KAPITULUA

1. Orduan Sisinnes, Zelosiriako eta Feniziako gobernadoreak, eta Satrabuzaneseak, Dario erregearen aginduak betez haien lagunekin,

2. Arreta handiz gainbegiratzen zituen obra santuak, juduen zaharrei eta tenpluko gobernariei lagunduz.

3. Eta hala egin zuten obra sainduek, Ageo eta Zakarias profetek profetizatu zutenean.

4. Eta gauza hauek bukatu zituzten Israelgo Jainko Jaunaren aginduz, eta Pertiako errege Ziro, Dario eta Artexerxesen adostasunarekin.

5. Eta horrela amaitu zen Adar hilaren hogeita hiruretan etxe santua, Dario Persiarren erregearen seigarren urtean.

6. Israelgo semeek, aphezek, eta lebitarrek, eta gatibu izan ziren beste batzuek, haiei gehitu zitzaien, Moisesen liburuan idatzitako gauzak egin zitzuten.

7. Eta Jaunaren tenpluaren dedikaziorako ehun zezen, berrehun ahari, laurehun bildots eskaini zitzuten;

8. Eta hamabi aker Israel guziaren bekatuagatik, Israelgo leinu nagusien kopuruaren arabera.

9. Apaizak eta lebitarrak ere jantzita zeuden beren ahaideen arabera, Israelgo Jainko Jaunaren zerbitzuan, Moisesen liburuaren arabera, eta ate guztietai atezainak.

10. Eta gatibu zeuden israeldarrek Pazkoa egin zuten lehen hilabeteko hamalauan, apaizak eta lebitak saindu ondoren.

11. Gatibu zirenak ez ziren guziak batera saindu, baina lebitarrak guziak batera saindu.

12. Eta hala eskeintzen zuten Pazko-gatibututako guzientzat, eta beren anai apaizentzat eta berentzat.

13. Eta gatibutasunetik irten ziren Israelgo semeek jan zuten, lurreko jendearen higuingarritasunetik bereizi ziren guztiak, eta Jaunaren bila ibili zirenak.

14. Eta zazpi egunez ospatu zuten Legamia gabeko Ogien festa, Jaunaren aurrean alaitzen.

15. Izan ere, Asiriako erregearen aholkua haiengana zuzendu zuen, Israelgo Jainko Jaunaren obretan eskuak sendotzeko.

8. KAPITULUA

1. Eta gauzen ondotik, Artexerxes Persiarren erregea errege izan zenean Esdras, Saraiasen semea, Ezeriasen semea, Helkiasen semea, Salumen semea, etorri zen.

2. Saduken semea, Akitoben semea, Amariasen semea, Eziason semea, Meremoten semea, Zaraiasen semea, Saviasen semea, Bokasen semea, Abisumen semea, Fineesen semea, Eleazarren semea, Aaron apaizburuaren semea.

3. Esdras hau Babilonatik igo zen, eskriba bezala, Israelgo Jainkoak eman zuen Moisesen legerako oso prest.

4. Eta erregeak ohore egin zion: zeren grazia arkitu baitzuen bere eskakizun guzietan.

5. Berarekin ere igo ziren Israelgo semeetatik, lebitarren apaizetatik, kantari sainduetatik, atezainetatik eta tenpluko zerbitzarietatik Jerusalemera.

6. Artexerxesen erregealdiko zazpigarren urtean, bosgarren hilabetean, erregearen zazpigarren urtea izan zen; izan ere, Babiloniatik lehen hilabeteko lehen egunean joan ziren eta Jerusalemera heldu ziren, Jaunak eman zien bidaia oparoaren arabera.

7. Zeren Esdrasek trebetasun handia baitzuen, beraz, ez baitzuen ezer baztertu Jaunaren lege eta manamenduetatik, baizik eta israeldar guztiei aginduak eta epaiak irakatsi zizkion.

8. Bada, Artexerxes erregearengandik idatzitako enkarguaren kopia eta Esdras apaiz eta Jaunaren lege irakurlearen gana heldu zena, hau da ondorengoa;

9. Artexerxes erregeak Esdrasi apaiz eta Jaunaren lege irakurleari agurra bidaltzen dio:

10. Graziaz jokatzea erabaki dudanez, agindu dut, gure erreinuko juduen, eta apaiz eta lebitarren naziotik, nahi eta nahi dutenek zurekin joan daitezen Jerusalemera.

11. Hortaz, gogoa duten guziak, alde egin beza zurekin, niri eta nire zazpi adiskide aholkulariek ongi iruditu zaidan bezala;

12. Begira ditzaten Judeako eta Jerusalengo aferak, Jaunaren legean dagoena ongi;

13. Eta eraman itzazu Israelgo Jaunari Jerusalemera, nik eta nire lagunek zin egin ditugun dohainak, eta Babiloniako lurraldean aurki daitezkeen urre eta zilar guztiak, Jerusalemen Jaunari.

14. Jendeari Jerusalemen bere Jainko Jaunaren tenplurako ematen zaionarekin, eta zilarra eta urrea bildu ahal izango dira zezenentzat, aharientzat, eta bildotsentzat, eta dagozkion gauzeturako;

15. Jerusalenen dagoen Jaunaren beren Jainkoaren aldarearen gainean sakrifizioak eskain diezakzioen Jaunari.

16. Eta zuk eta zure anaietk zilarrez eta urrez eginen duzuen guzta, egin ezazute zure Jainkoaren nahiaren arabera.

17. Eta Jerusalenen den zure Jainkoaren tenplorako ematen zaizkizun Jaunaren ontzi sainduak, Jerusalemen zure Jainkoaren aitzinean jarriko dituzu.

18. Eta zure Jainkoaren tenpluaren erabileragatik oroituko zaren beste gauza oro, erregearen diruzaintzatik emango duzu.

19. Eta nik Artexerxes erregeak ere agindu diet Siriako eta Feniziako altxorren zaintzaileei, Esdras apaizak eta Jainko Gorenaren Legearen irakurleak bidaliko duten guzta, bizkor eman dezatela.

20. Ehun talentu zillarren batura, baita gari ere ehun kors, eta ehun pieza ardo, eta beste gauza ugari.

21. Egin beitez gauza guziak Jainkoaren legearen arabera arduraz Jainko goi-goiari, erregearen eta bere semeen erreinuaren gañean hasarrea ethor ez dadin.

22. Nik ere agintzen dizuet, ez dezazutela zergarik, ez beste inongo inposaketarik eskatu apaiz, edo lebitar, edo kantari santu, edo atezain, edo tenpluko zerbitzarien, edo tenplu honetan eginkizunen artean, eta inork ez duela ezer inposatzeko aginpiderik.

23. Eta zuk, Esdras, Jainkoaren jakinduriaren arabera, epaitzak eta justiziak ezarri, Siria osoan eta Fenizian zure Jainkoaren legea ezagutzen duten guziak epai ditzaten; eta hori ez dakitenei irakatsiko diezu.

24. Eta zure Jainkoaren, eta erregearen legea urratuko duenak, diligentziak zigortuko du, dela heriotzaz, dela beste zigorrez, dela diruzko zigorrez, dela kartzelaz.

25. Orduan esan zuen Esdras eskribauak: Bedeinkatua izan bedi nire arbasoen Jainko Jaun bakarra, zeinak gauza hauek erregearen bihotzean jarri dituena, Jerusalemen dagoen bere etxea goratzeko.

26. Eta ohoratu nau erregearen, eta bere aholkularien, eta bere adiskide eta noble guztiengen aurrean.

27. Horregatik, ene Jainko Jaunaren laguntzaz animatu nintzen, eta Israelgo gizonak bildu nituen nirekin igotzeko.

28. Eta hauek dira beren senitarteko eta hainbat duintasunen arabera, Artexerxes erregearen erregealdian Babiloniak nirekin igo zirenak.

29. Fineesen semeetatik Gerson; Itamarren semeetatik Gamael; Daviden semeetatik Lettus Sekeniasen semea;

30. Perezen semeetatik, Zakarias; eta harekin zenbatu ziren ehun eta berrogeita hamar gizon;

31. Pahat Moaben semeetarik, Eliaonias, Zaraiasen semea, eta harekin berrehun gizon;

32. Zatoeren semeetatik, Sekenias Jezeloren semea, eta harekin hirureun gizon;

33. Elamen semeetatik, Gotholiasen seme Josias, eta harekin hirurogeita hamar gizon;

34. Safatiasen semeetatik, Zaraias Migelen semea, eta harekin hirurogeita hamar gizon;

35. Joaben semeetatik, Abadias Jezeloren semea, eta harekin berrehun eta hamabi gizon;

36. Baniden semeetatik, Asalimot Josafiasen semea, eta harekin ehun eta hirurogei gizon;

37. Babiren semeetatik, Zakarias Bebairen semea, eta harekin hogeita zortzi gizon;

38. Astaten semeetatik, Akatanen seme Johannes, eta harekin ehun eta hamar gizon;

39. Adonikamen azkenengo semeetatik, eta hauek dira haien izenak, Elifalet, Jewel eta Samaias, eta haien hirurogeita hamar gizon;

40. Bagoren semeetatik, Istalkuoren seme Uthi, eta harekin hirurogeita hamar gizon.

41. Eta hauek Theras deitzen den ibaira bildu nituen, non hiru egunez paratu genituen gure oihalak, eta orduan miatu nituen.

42. Baino han apaiz eta lebitetako bat ere aurkitu ez nuenean,

43. Orduan, Eleazar, Iduel eta Masmanengana bidali nituen.

44. Eta Alnatan, eta Mamaias, eta Joribas, eta Natan, Eunatan, Zakarias eta Mosollamon, gizon nagusiak eta ikasiak.

45. Eta agindu nien joan zitezela Sadeus kapitainarengana, zeina ogasun tokian zegoen.

46. Eta agindu zien hitz egin zezaten Daddeori, eta bere anaiei, eta leku hartako diruzainei, Jaunaren etxearen apaiz-zerbitzua bete zezaten gizonak bidaltzeko.

47. Eta gure Jaunaren esku ahaltsuaren bidez, gizon trebreak ekarri zizkigutenean Lebiren seme Moli, Israelgo seme Asebebia, eta bere semeak eta bere anaia, hemezortzi ziren.

48. Eta Asebia, eta Anus, eta Osaias haren anaia, Kanuneoren semeetatik, eta haien semeetatik, ogei gizon ziren.

49. Eta Dabidek ezarri zituen tenploko zerbitzarietatik, eta lebitarren zerbitzurako gizon nagusietatik, berrehun eta hogoi tenpluko zerbitzarietatik, zeinen izenen katalogoa erakutsi zuten.

50. Eta han zin egin nien barau bat gizon gazteei gure Jaunaren aurrean, harengandik bidai oparoa eska zezala bai guretzat, bai gurekin zeudenentzat, gure semeentzat eta abereentzat.

51. Zeren lotsatu nintzen errege-oinazei eta zaldizkoei eskatzeaz, eta gure aurkarien aurka babesteko jokabidea.

52. Zeren erran genion erregeri, gure Jainko Jaunaren boterea haren bila dabilzanekin egon behar zela, bide guzietan sustatzeko.

53. Eta berriz othoitz egin genion gure Jaunari gauz hauetaz bezala, eta arkitu genuen hura favoragarria.

54. Orduan banatu nituen apaiz-buruetatik hamabi Esebriask eta Asanias, eta haien anaietako hamar gizon haiiek.

55. Eta pisatu nituen erregeak, bere kontseiluak, prinzipieak eta Israel guziak eman zituzten urea, eta zilarra, eta gure Jaunaren etxeko ontzi sainduak.

56. Eta pisatu nuenean, eman nizkion seiehun eta berrogeita hamar talentu zilarrezko, eta ehun talentuko zilarrezko ontziak, eta ehun talentu urezko.

57. Eta urezko ogei ontzi, eta brontzezko hamabi ontzi, kobre finekoak, urea bezala dirdiratsuak.

58. Eta esan nien: Zuek biak zarete Jaunarentzat sainduak, eta ontziak sainduak, eta urea eta zilarra Jaunari, gure arbasoen Jaunari, eginiko botua.

59. Begira zazue, eta gorde itzazue Jerusalemen, gure Jainkoaren etxeko geletan, apaiz nagusien, lebitarren, eta Israelgo familiako nagusien esku utzi arte.

60. Beraz, zilarra, urea eta ontziak jaso zituzten apaiz eta lebitarrek Jerusalemera eraman zituzten, Jaunaren tenplura.

61. Eta Theras ibaitik abiatu ginen lehen hilabeteko hamabigarraren egunean, eta gurekin zegoen gure Jaunaren esku indartsuaz Jerusalemera heldu ginen: eta gure bidaiaaren hasieratik libratu gintuen Jaunak etsai guztiatik, eta hala. Jerusalemera etorri ginen.

62. Eta hiru egunez egon ginenean, pisatu ziren urea eta zilarra gure Jaunaren etxearen laugarren egunean entregatu zitzaizkion Iriren seme Marmoth apaizari.

63. Eta harekin zegoen Eleazar Fineesen semea, eta haien Josabad Jesuren semea eta Moeth Sabanen semea, lebitarrak;

64. Eta hekien pisu guzia ordu berean idatzi zen.

65. Gainera, gatibusunetik atera zirenak, Israelgo Jainko Jaunari opariak eskaini zizkion, hamabi zekor Israel guztiarentzat, laurogei eta hamasei ahari,

66. Hirurogei eta hamabi bildots, bake-oparirako ahuntzak, hamabi; guziak Jaunari sakrifizioa.

67. Eta eman zizkieten erregearen manamenduak erregearen arduradunei eta Zelosiriako eta Feniziako gobernadoreei; eta herria eta Jainkoaren tenplua ohoratu zituzten.

68. Bada gauza hauek egin zirenean, buruzagiak ethori zitzaizkidan, eta esan zuten:

69. Israelgo herriak, printzeak, apaizak eta lebitak, ez dituzte haiengandik aldedu lurreko herri arrotza, ezta jentilen kutsadura, kanaandarren, hititaren, ferestarren, jebestarren eta moabitaren artean, egiptoarrak eta edomitarrak.

70. Zeren bai beraiek bai beren semeak beren alabekin ezkondu dira, eta hazi saindua lurreko jende arrotzarekin nahastuta dago; eta gai honen hasieratik agintariak eta gizon handiak izan dira gaiztakeria honen partaide.

71. Eta gauza oiek entzun orduko, urratu nituen nere soñekoak, eta jantzi saindua, eta kendu nituen burutik eta bizartik ilea, eta eseri nintzen triste eta astun-astun.

72. Orduan Israelgo Jaun Jainkoaren hitzaz hunkitu ziren guziak enegana bildu ziren, gaiztakeriagatik negar egiten nuen bitartean, baina geldirik egon nintzen astuntasunez beterik arratsaldeko sakrifizioa arte.

73. Orduan jaikirik barautik ene soñeko eta jantzi saindua urraturik, eta belaunak makurturik, eta eskuak luzaturik Jaunari,

74. Esan nuen: Jauna, lotsatu eta lotsatu naiz zure aurpegian;
 75. Zeren gure bekatuak ugaritu dira gure buruen gañean, eta gure ezjakintasunak zeruraino heldu dira.
 76. Zeren gure arbasoengatik bekatu handitan izan gara eta gabiltza, gaur arte.
 77. Eta gure bekatuengatik eta gure arbasoengatik gure anaiekin eta gure erregeekin eta gure apaizekin emanak izan ginene lurreko erregeen esku, ezpataren eta gatibutasunaren esku, eta lotsaren harrapakinaren ordaintzat, gaur arte.
 78. Eta orain nolabaiteko errukia agertu zaigu zuregandik, Jauna, zure santutegiko tokian sustrai bat eta izen bat gera gaitezen;
 79. Eta gure Jaun Jainkoaren etxean argi bat aurki dezagula, eta janaria emateko gure morroiaren denboran.
 80. Bai, esklabotan geundenean, ez gintuen utzi gure Jaunak; baña errukitu gintuen Pertsiaiko erregeen aurrean, jatekoa eman ziguten;
 81. Bai, eta ohoratu zuen gure Jaunaren tenploa, eta altxatu zuten Sion desolatua, eman baitigute bizileku segurua Judu eta Jerusalemen.
 82. Eta orai, Jauna, zer erranen dugu gauza oiek? zeren zure zerbitzarien profeten eskutik eman zenituzten zure aginduak hautsi ditugu, esanez:
 83. Ondare gisa jabetzeko sartzen zareten lurra, lurreko arrotzen zikinkeriaz kutsatutako lurra dela, eta beren zikinkeriaz bete dute.
 84. Beraz, orain ez dituzue zuen alabak beren semeekin elkartuko, eta ez dituzue haien alabak hartuko zuen semeekin.
 85. Gainera, ez duzue inoiz bilatuko haikekin bakea izan, sendotu zaitezten eta lurreko gauza onak jateko, eta lurraldeko ondarea zuen seme-alabei betiko uzteko.
 86. Eta gertatu zaigun guzia gure obra gaizto eta bekatu handiengatik egin zaigu; zeren zuk, Jauna, gure bekatuak arin egin zenituzten,
 87. Eta eman zigun halako sustraia: baina itzuli gara zure legea urratzera, eta lurreko nazioen zikinkeriarekin nahastzera.
 88. Ez al al zinateke haserretuko gurekin gu suntsitzeko, ez guri ez sustrai, ez hazia, ez izenik utzi arte?
 89. O Israelgo Jauna, egia zera, zeren gaur sustraia gelditu gara.
 90. Begira, orain zure aitzinean gaude gure gaiztakerian, zeren ezin gera gehiago iraun zure aurrean gauz hauengatik.
 91. Eta Esdrasek bere otoiitzean bere konfesioa egiten zuenean, negarrez, eta tenpluaren aurrean lurrean etzanda, bildu zen Jerusalemdik gizon-emakume eta ume-multzo andi bat: zeren negar handia zegoen jendearen artean.
 92. Orduan Jehoniasek, Israelgo semeetako batek, Jehoniasek oihu egin zuen, eta esan zuen: O Esdras, bekatu egin dugu Jainko Jaunaren aurka, lurreko herrietako emakume arrotzkin ezkondu gara, eta orain Israel osoa dago gorago. .
 93. Egin deiogun zin Jaunari, jentilei artu ditugun emazte guziak, beren seme-alabekin, kenduko ditugula.
 94. Zuk dekretatu duzun bezala, eta Jaunaren legea betetzen duten guziak.
 95. Jaiki eta egizu: zeren zuri dagokizu gauza au, eta zurekin izango gara: egin ausardiaz.
 96. Esdras jaiki zen, eta zin egin zuen Israel guzikoa apaiz-buruen eta lebitarren artean gauza hauen ondoren egiteko; eta hala zin egin zuten.

3. Eta iragarki bat izan zen Juda guzian eta Jerusalemen guzian, gatibuz ziren guziei, Jerusalemen bildu zitezen.
 4. Eta bizpahiru egunen buruan han elkartzen ez dena, erregetza zezaten zaharrek agindu bezala, beren abereak tenpluko erabilgarritasunera eraman zezaten, eta bera gatibutik zirenetatik kanpora bota zezaten.
 5. Hiru egunetan, Judaren eta Benjaminen leinuko guztiak bildu ziren Jerusalemen bederatzigarren hilabeteko hogeigarren egunean.
 6. Eta jendetza guzia eserita zegoen tenpluko patio zabalean dardarka, oraingo eguraldi txarragatik.
 7. Esdras jaiki zen bada, eta esan zien: Legea hautsi duzue emazte arrotzkin ezkontzean, horrela Israelen bekatuak areagotzeko.
 8. Eta orain konfesatuz, eman ospea gure arbasoengatik Jainko Jaunari,
 9. Egizue bere borondatea, eta bereizi zaitezte lurreko jentiletatik, eta emakume arrotzatik.
 10. Orduan oihu egin zuen jende guziak, eta erran zuen ozenki: Zuk erran duzun bezala, hala egingo dugu.
 11. Bainan jende asko baita, eta eguraldi gaiztoa denez, kanpoan ezin egon gaitezkeen, eta hau ez da egun bateko edo biko obra, ikusirik gure bekatua urrutti zabaldu dela.
 12. Beraz, egon bedi jendetzaren buruzagiak, eta etor bedi emazte arrotzak dituzten gure bizileku guztiak erabakitako denboran.
 13. Eta hekiekin toki guzietako buruzagiak eta jujeak, Jaunaren haserrea guregandik aldendu arteo gai honengatik.
 14. Orduan, Jonatan Azaelen semeak eta Ezekias Teokanoren semeak hartu zuten kontu hau, eta Mosolamek, Lebisek eta Sabbateok lagundu zieten.
 15. Eta gatibutik ziradenek gauza hauen guzia egin zuten.
 16. Eta Esdras apaizak aukeratu zituen bere familiako gizon nagusiak, guztiak izenez, eta hamargarren hilabeteko lehen egunean eseri ziren elkarrekin auzia aztertzeko.
 17. Beraz, emazte arrotzak zituen haien auzia amaitu zen lehen hilabeteko lehen egunean.
 18. Eta bildu ziran apzeptatik, emazte arrotzak zituztenetatik, arkitu ziran.
 19. Josedeken seme Jesusen semeetarik, eta haren anaietatik; Matelas eta Eleazar, eta Joribus eta Joadano.
 20. Eta eskuak eman zituzten beren emazteak uzteko eta ahariak eskaintzeko beren hutsegitengatik adiskidetzeko.
 21. Eta Emmeren semeetarik; Ananias, eta Zabdeus, eta Eanes, eta Sameius, eta Hierael, eta Azarias.
 22. Eta Phaisurren semeetarik; Elionas, Masias Israel, eta Natanael, eta Ocidelus eta Talsas.
 23. Eta lebitetatik; Jozabad, eta Semis, eta Kolio, Calitas deitzen zena, eta Patheus, eta Judas, eta Jonas.
 24. Kantari sainduetatik; Eleazuro, Bacchurus.
 25. Atezainetatik; Sallumus eta Tolbanes.
 26. Israelgoetatik, Forosen semeetatik; Hiermas, eta Eddias, eta Melkias, eta Maelus, eta Eleazar, eta Asibias, eta Baanias.
 27. Elaren semeetatik; Mathanias, Zacharias, eta Hierielus, eta Hieremoth, eta Aedias.
 28. Eta Zamoten semeetarik; Eliadas, Elisimus, Othonias, Jarimoth, eta Sabatus, eta Sardeus.
 29. Babairen semeetatik; Johannes, eta Ananias eta Josabad, eta Amatheis.
 30. Maniren semeetatik; Olamus, Mamuchus, Jedeus, Jasubus, Jasael eta Hieremoth.
 31. Eta Addiren semeetarik; Naathus, eta Moosias, Lacunus, eta Naidus, eta Mathanias, eta Sestel, Balnuus eta Manaseas.
 32. Eta Anasen semeetarik; Elionas eta Aseas, eta Melkias, eta Sabbeus, eta Simon Kosameo.

9. KAPITULUA

1 Orduan, Esdras tenpluko ataritik jaiki zen Joanan Eliasiben semearen gelara joan zen,
 2. Eta han gelditu zan, eta etzuen janik, ez urik edan, doluka jendetzaren gaiztakeria andiengatik.

33. Eta Asomen semeetarik; Altaneo, Matias, Baanaia, Elifalet, Manase, eta Semei.

34. Eta Maaniren semeetarik; Jeremias, Momdis, Omaerus, Juel, Mabdai, eta Pelias, eta Anos, Karabasion, eta Enasibus, eta Mamnitanimus, Eliasis, Banus, Eliali, Samis, Selemias, Nathanias: eta Ozoraren semeetarik; Sesis, Esril, Azaelus, Samatus, Zambis, Josephus.

35. Eta Etmaren semeetarik; Mazitias, Zabadaias, Edes, Juel, Banaias.

36. Hauek guztiak emazte arrotzak hartu zituzten, eta beren seme-alabekin utzi zituzten.

37. Eta apaizak, lebitak, eta Israelgoak, Jerusalemen eta lurraldean bizi ziren, zazpigarren hilabeteko lehen egunean, Israelgo semeak beren bizilekuetan.

38. Eta jendetza guzia bat eginik bat egin zuen Ekialderako atari sainduaren zabalera.

39. Eta esan zioten Esdras apaiz eta irakurleari Moisesen legea ekarriko zuela, Israelgo Jainko Jaunak emana.

40. Esdras apaizburuak, bada, ekarri zien legea jende guztiari gizonetik emakumera, eta apaiz guztiei, zazpigarren hilabeteko lehen egunean legea entzuteko.

41. Eta irakurri zuen atari zabalean atari sainduaren aitzinean goizetik eguerdira arte, gizon zein emakumeen aurrean; eta gendetzk legeari kasu egin zion.

42. Eta Esdras apaiza eta lege-irakurlea zutitu zen egurrezko pulpito baten gainean, zeina horretarako egin zena.

43. Eta altxatu ziren haren ondoan Matatias, Sammus, Ananias, Azarias, Urias, Ezezias, Balasamus eskuineko aldean.

44. Eta bere ezkerreko eskuan zutik zeuden Faldaio, Misael, Melkias, Lotasubo eta Nabarias.

45. Orduan hartu zuen Esdras Legeko liburua jendearen aitzinean, zeren ohoretsu eseri baitzen lehen tokian guzien aitzinean.

46. Eta ireki zuenean legea, zutik jarri ziren guziak. Beraz, Esdrasek bedeinkatu zuen Jainko Goreneko Jauna, ejerzituen Jainkoa, Ahalguztiduna.

47. Eta populu guziak erantzun zuen: Amen; eta eskuak altxaturik lurrera erori ziren, eta adoratu zuten Jauna.

48. Era berean, Jesusek, Anus, Sarabias, Adino, Jakubo, Sabateas, Auteas, Maianeas, eta Calitas, Asrias, eta Joazabdo, eta Ananias, Biatas, lebitarrek, irakatsi zuten Jaunaren legea, hura aditzera emanez.

49. Orduan Attharatesek Esdras apaizburuari mintzatu zitzaien. eta irakurle, eta jendetza irakasten zieten lebitarrei, denei esanez:

50. Egun au santua da Jaunarentzat; (zeren denak negar egin zuten legea entzutean:)

51. Zoazte bada, eta jan koipea, eta edan gozoa, eta igorri zati bat ezer ez dutenei;

52. Zeren egun au saindua da Jaunarentzat: eta ez zaitezte triste; zeren Jaunak ohoratzera eramango zaitu.

53. Beraz, lebitarrek gauza guztiak eman zizkioten herriari, esanez: Egun hau Jaunarentzat saindua da; ez izan triste.

54. Orduan joan ziran, bakoitza jan eta edantzera, eta alaitzera, eta ezer ez zutenei parte ematera, eta alaitasun handia egitera;

55. Zeren aditzen baitzitzutzen irakatsi ziren hitzak, eta zertarako bildu ziren.

2nd Esdras

Bigarren Esdras

1. KAPITULUA

- 1 Esdras profetaren bigarren liburua, Saraiasen semea, Azariasen semea, Helkiasen semea, Sadamiasen semea, Sadoken semea, Akitoben semea,
- 2 Akiasen semea, Fineesen semea, Heliren semea, Amariasen semea, Azieiren semea, Marimoten semea, Arnaren semea, Oziasen semea, Boriten semea, Abiseiren semea, Fineesen semea, Eleazarren semea,
3. Aaronen semea, Lebiren leinukoa; Medoen lurraldean gatibu izan zena, Artexerxes Persiarren erregearen erregealdian.
4. Eta Jaunaren hitza etorri zitzaidan, esanez:
5. Zoaz, eta erakutsi ene herriari bere bekatu-egintzak, eta beren seme-alabei nire kontra egin duten gaiztakeria; beren seme-alabei esan diezaieten:
6. Zeren beren arbasoen bekatuak areagotu baitira, zeren ni ahantzi naute, eta jainko arrotzei eskeñi baitiete.
7. Ez al naiz ni ere Egiptoko lurretik, morrontza etxetik atera ntuena? baña iraindu naute, eta mespretxatu ene aholkuak.
8. Kendu, bada, zure buruko ilea, eta bota itzazu gaiztakeria guztiak, zeren ez dira nere legeari esan, baina herri errebelde bat da.
9. Noiz arte utziko diet ainbeste on egin diet?
10. Asko errege suntsitu ditut beraiengatik; Faraoia bere zerbitzariekin eta bere ahalmen guztiak jo dut.
11. Herri guziak suntsitu ditut haien aitzinean, eta ekialdean barreiatu ditut bi probintziako jendea, Tiro eta Sidon, eta etsai guztiak hil ditut.
12. Mintza izaiezu bada, esanez: Hau dio Jaunak:
13. Itsasoan barrena eraman zintudan, eta hasieran pasabide handi eta seguru bat eman zintuen; Moises eman dizut buruzagi, eta Aaron apaiz.
14. Suzko zutabe batean argitu zaitut, eta mirariak egin ditut zure artean; hala ere ahantzi nauzue, dio Jaunak.
15. Hau dio Jaun ahalguztidunak: galeperrak zuentzat seinaletzat; Eman dizkizut oholtzak zure babeserako; hala ere, han marmar egin zenuen,
16. Eta etzuen ene izenean triunfatu zuen etsaien hondamenagatik, baina gaurdaino oraino marmar egiten duzue.
- 17 Non daude zuri egin ditudan onurak? basamortuan gose eta egarri zinetenean, ez zenidan oihurik egin,
18. Esan ziotela: Zergatik eraman gaituzu basamortu honetara, gu hiltzera? hobe zen guretzat egipioaren zerbitzatzea, basamortu honetan hiltzea baino.
19. Orduan errukitu nintzen zure doluak, eta mana eman zenizun jateko; hala jan zenduten aingeruen ogia.
20. Egarri izan zinetenean, ez al nuen harkaitza urratu, eta ura isuri zen zure betetzera? zuhaitzen hostoekin estali zintudan beroagatik.
21. Banatu nuen zuen artean lur emankor bat, bota nituen kanaandarrak, fereztarrak eta filistindarrak zuen aitzinean: zer eginen dut oraindik zuengatik? dio Jaunak.
22. Hau dio Jaun ahalguztidunak: Amortarren ibaian basamortuan zeundenean, egarri, eta nire izena blasfematu,
23. Ez dizut surik eman zure biraengatik, baizik zuhaitz bat uretara bota eta ibaia gozo egin.

24. Zer eginen dizut, Jakob? zuk, Juda, ez nauzu obeditu nahi: beste nazio batzuetara itzuliko naiz, eta horiei emango diet nire izena, nire legeak bete ditzaten.
25. Ikusirik ni utzi nauzula, nik ere utziko zaituztet; gura dudanean zuekin grazia izan dadin, ez naiz zuekin errukituko.
26. Oihu egiten didazuten guztietan, ez zaitut entzungo, zeren eskuak odolez kutsatu dituzu, eta zure oinak bizkor dira hilketa egiteko.
27. Ez nauzue utzi ni bezala, zeuen buruak baizik, dio Jaunak.
28. Hau dio Jaun ahalguztidunak: Ez al zaituztet otoitz egin aitak bere semeei bezala, ama batek bere alabak bezala, eta haurrak amatxo batek bezala,
29. Zuek izanen zaretela nire herria, eta ni zuen Jainkoa; zuek izango zaretela nire seme-alaba, eta ni zuen aita?
30. Nik bildu zaituztet, oiloak bere oiloak bere hegoen azpian biltzen dituen bezala: baina orain, zer egingo dizuet? Nire aurpegitik botako zaitut.
31. Eskaintza egiten didazuenean, nire aurpegia itzultzen dut zuengandik: zeren zuen jai egunak, zuen ilberriak eta zuen zirkunzisioak utzi ditut.
32. Igorri dizkizuet nere zerbitzariak profetak, zeñak hartu eta hil dituzuen, eta beren gorputzak puskatu, zeinen odola eskatuko dizuet zuen eskuetatik, dio Jaunak.
33. Hau dio Jaun ahalguztidunak: Zure etxea hondatuta dago, kanpora botako zaitut haizeak itotzen duen bezala.
34. Eta zuen seme-alabak ez dira emanko; zeren mespretxatu dute ene manamendua, eta egin dute nire aurrean gaizki dagoena.
35. Zure etxeak emango dizkiot etorriko den herriari; nitaz entzun ezpadanik, sinistuko naute; zeinei seinalerik egin ez diet, baina nik agindutakoa beteko dute.
36. Ez dute profetarik ikusi, eta beren bekatuak oroituko dituzte, eta aitortuko dituzte.
37. Lekhukotzat hartzen dut ethorteko jendearen grazia, zeinen txikiak poztasunez pozten diren: eta gorputzeko begiekik ikusi ez nauten arren, espirituz sinisten dute nik esaten dudana.
38. Eta orain, anaia, huna zer loria; eta ikusi sortaldetik datorren jendea:
39. Nori emango dizkiot buruzagi, Abraham, Isaak eta Jakob, Oseas, Amos eta Mikeas, Joel, Abdias eta Jonas,
40. Nahum, eta Abacuc, Sofonias, Ageus, Zakariy, eta Malakia, zeina ere deitzen baita Jaunaren aingerua.

2. KAPITULUA

1. Hau dio Jaunak: Herri hau atera nuen morrontzatik, eta eman nizkion nere manamenduak profeten zerbitzarien bidez; zeinak ez zituzten entzun nahi, baina mespretxatu zituzten nire aholkuak.
2. Erran zituen amak erran zien: Zoazte, haurrak; alargun eta abandonatua naiz eta.
3. Poztasunez hezi zaituztet; baina penaz eta astunez galdu zaitut: zeren bekatu egin duzue Jaunaren zuen Jainkoaren aurrean, eta egin duzue haren aurrean gaiztoa dena.
4. Baina zer egingo dizuet orain? Alargun eta utzia naiz: zoazte, ene seme-alabak, eta eskatu erruki Jaunari.

5. Niri, aita, dei egiten dizut lekukotzat nire ituna gorde nahi ez duten ume hauen amaren gainean;

6. Nahasmenera ekar ditzazula, eta haien ama harrapakinera, haien ondorengorik izan ez dadin.

7. Sakabanatuak izan bedi jentilen artean, beren izenak kendu bezate lurretik, zeren mespretxatu dute nire ituna.

8. Ai, Asur, zure baitan injustua ezkutatzen duzuna! O herri gaiztoa, gogoratu zer egin nion Sodomari eta Gomorri;

9. Zeinen lurra pega eta errauts-pilotan datza: hala egingo diet entzuten ez nautenei ere, dio Jaun ahalguztidunak.

10. Hau dio Jaunak Esdrasi: Esan ene herriari emango diodala Jerusalemgo erreinua, Israeli eman nahi niokeena.

11. Haien aintza-ere artuko diet neretzat, eta emanen dizkizut hekientzat prestatu nituen betiko tabernakuluak.

12. Biziaren zuhaitza izango dute usain gozoko ukendu gisa; ez dira nekatuko, ez nekatuko.

13. Zoazte, eta recebituko duzue: othoitz egizue egun gutxitan, laburtu ditzaten: prest dago jadanik erreinua zuentzat: zaintza.

14. Har ezazu zerua eta lurra lekukotzat; zeren gaiztakeria puskatu eta ona sortu dut, bizi naizelako, dio Jaunak.

15. Ama, besarkatu zure seme-alabak, eta hazi itzazu alaitasunez, egin oinak zutabe bat bezala, zeren nik aukeratu zaitut, dio Jaunak.

16. Eta hildakoak berriz piztuko ditut beren tokitik, eta aterako ditut hilobietatik, zeren ezagutu baitut nire izena Israelen.

17. Ez izan beldurrik, umeen ama, zeren nik aukeratu zaitut, dio Jaunak.

18. Zure laguntzagatik bidaliko ditut Esay eta Jeremy nire zerbitzariak, zeinen aholkuaren arabera santifikatu eta prestatu baititut hamabi zuhaitz fruitu ezberdinez beteak.

19. Eta beste ainbat iturri esnez eta eztiz isurtzen diren, eta zazpi mendi indartsu, zeinetan hazten dira arrosak eta liliak, zeinen bidez zure seme-alabak bozkarioz beteko ditut.

20. Egizu zuzena alargunari, epaitu aita-orbei, eman behartsuei, defendatu umezurtza, jantzi biluzik,

21. Senda itzazu hautsiak eta ahaluk, ez barre egin herren bati iseka egiteko, defenditu herrenak, eta sartu bedi itsuari nire argitasunaren begietara.

22. Zaindu zaharrak eta gazteak zure harresien barruan.

23. Nonahi arkitzen dituzun illak, artu itzazu eta ehortzi itzazu, eta nik emango dizut lehen lekua ene piztueran.

24. Zaude geldi, ene herria, eta atseden hartu, zeren zure lasaitasuna oraindik heldu da.

25. Elikatu ezazu zure seme-alabak, oi haurtzain ona; oinak ezarri.

26. Nik eman dizkizudan zerbitzariei buruz, ez da bat ere hilko; izan ere, zure artean eskatuko ditut.

27. Ez zaitez nekatu: zeren atsekabearen eta astuntasunaren eguna datorrenean, beste batzuk negar egingo dute eta tristatuko dira, baina zu alai eta ugari izango zara.

28. Jendeek bekaizkeria izango zaituzte, baina ezin izango dute zure kontra ezer egin, dio Jaunak.

29. Nire eskuek estaliko zaituzte, zure seme-alabek ifernua ikusi ez dezaten.

30. Poztu zaitez, o ama, zure seme-alabekin; zeren nik libratuko zaitut, dio Jaunak.

31. Orhoit zaitezte lotan dauden zure seme-alabak, zeren lur bazterretatik aterako ditudala, eta errukituko diet, zeren errukitsu naiz, dio Jaun ahalguztidunak.

32. Besarkatu itzazu zure seme-alabak ethori arteo, eta izan haiiek urrikaltzen: zeren nere putzuak iragaiten dira, eta ene grazia ez da huts egingo.

33. Nik, Esdrasek, Jaunaren agindua jaso nuen Oreb mendian, Israelera joateko; baina hekiengana ethori nintzenean, ezereztu egin ninduten, eta mespretxatu zuten Jaunaren manamendua.

34. Eta horregatik diotsuet: Entzun eta aditzen duzuen jentilak, bilatu ezazute zuen Artzaina, hark emango dizue betiko atseden; zeren hurbil baita, munduaren amaieran etorriko dena.

35. Prest egon zaitezte erreinuaren sarirako, betirako argia argituko baituzue betiko.

36. Igues egizu mundu hunen itzaletik, jaso ezazu zure gloriaren poztasuna;

37. Errezibizue eman dizuten dohaina, eta poztu zaitezte, eskerrak emanet zeruko erreinura eraman zaituztenari.

38. Jaiki zaitez eta zuti zaitez, horra nola Jaunaren jaian zigilatutako kopurua;

39. Munduaren itzaletik aldenduak, eta Jaunaren soineko loriatsuak artu ditut.

40. Hartu zure kopurua, o Sion, eta itxi zuriz jantzita daudenak, Jaunaren legea bete dutenak.

41. Zure seme-alaben kopurua, zefnak desiratzen zenituzten, bete da: othoi egizu Jaunaren indarra, zure herria, hasieratik deitua izan dadila, santifikatu dadila.

42. Nik Esdrasek ikusi nuen Siongo mendian jende andi bat, zenbatu ezin nuena, eta denek goretsi zuten Jauna kantuz.

43. Eta hekien erdian zegoan gizon gazte bat altuera handikoa, gainontzeko guztiak baino altuagoa, eta beren buruetako bakoitzari koroak ezarri zituen, eta goratuago zegoen; izugarri harritu nintzen.

44. Orduan galdeitu nion Aingeruari, eta esan nion: Jauna, zer dira hauek?

45. Hark ihardesten zidan eta erran zidan: Hauek dira jantzi mortala erantzi eta hilezkorrez jantzi dutenak, eta Jainkoaren izena aitortu dutenak: orain koroatuak dira eta palmondoak hartzen dituztenak.

46. Orduan erran nion Aingeruari: Zer da gaztea haien koroatzan dituena, eta palmondoak eskuetan ematen dituena?

47. Hark erantzun zidan bada, eta esan zidan: Jainkoaren Semea da munduan aitortu dutena. Orduan hasi nintzen asko goraipatzen Jaunaren izenaren alde hain zurrun zeudenei.

48. Orduan aingeruak erran zidan: Zoaz, eta esaiozu ene herriari zer nolako gauzak, eta zein mirariak ikusi dituzun zure Jainko Jaunaren.

3. KAPITULUA

1. Hiriaren hondamenaren osteko ogeita hamargarren urtean Babilonian nengoien, eta nere ohe gainean etzan nintzela, eta nire pentsamenduak igo ziren nire bihotzera.
2. Zeren ikusi nuen Siongo hondamendia, eta Babilonian bizi zirenen ondasunak.
3. Eta hunkitu egin zen nere izpiritua, non asi nintzela Gorenari beldurrez beteriko hitzak esaten, eta esan nion:

4. O Jauna, agintzen duzuna, mintzatu zinen asieran, lurra landatu zenuenean, eta zuk zeuk bakarrik, eta erriari agintzen zenionean,

5. Eta eman zion gorputz bat Adani arimarik gabe, zeina hire eskuen lana zen, eta arnastu zion bizi-arnasa, eta bizi izan zen zure aurrean.

6. Eta eramatzen duzu paradisura, zeina zure eskuineko eskuak landatu zuen, lurra aurreratu baino lehen.

7. Eta eman zenion zure bidea maitatzeko manamendua, zeina transgreditu zuen, eta berehala ezarri zenion heriotza bere baitan eta bere belaunaldietan, zeñatistik etorri ziren nazioak, leinuak, herriak eta senideak, askorik gabe.

8. Eta erri bakoitza bere borondatearen arabera ibili zen, eta egin zituen miragarriak zure aitzinean, eta mesprezatu zituzten zure manamendua.

9. Eta berri z denboraren poderioz, uholdea ekarri zenduen munduan bizi ziren gainera, eta suntsitu egin zenituzten.

10. Eta gerthatu zen hetarik guztietan, Adamentzat herioa izan zen bezala, hala izan zen hauentzat uholdea.

11. Hala ere, haitako bat utzi zenuen, hots, Noe bere etxekoekin, zeinetatik zintzo guztiak etorri ziren.

12. Eta gerthatu zen, luraren gainean bizi zirenak ugaltzen hasi zirenean, eta ume asko egin zituztelarik, eta jende andi bat izan zirenean, berri z has zitezen lehenak baino gaiztoagoak izaten.

13. Bada, zure aitzinean hain gaizto bizi zirenean, aukeratu zintuen haien artetik gizon bat, zeinen izena zuen Abraham.

14. Maitatu zenion, eta berari bakarrik erakutsi zenion zure borondatea.

15. Eta betiko itun bat egin zuen harekin, hitz emanez ez zenuela inoiz utziko haren hazio.

16. Eta berari eman zenion Isaak, eta Isaaki ere eman zenizkion Jakob eta Esau. Jakobi dagokionez, zuk aukeratu zenuen hura, eta Esauen ondoan jarri zenuten, eta Jakob jendetza handia izan zen.

17. Eta gerthatu zen, haren hazia Egiptotik ateratzen zenduenean, Sinai mendira igo zenituzten.

18. Eta zerua makurturik, lurra sendotu zenduen, mundu guzia hunkitu zenduen, eta sakonera ikara jarri zenituzten, eta mende hartako gizonak asaldatu zituen.

19. Eta zure aintzak lau ate igaro zituen, suaren, eta lurrikaren, eta haizearen eta hotzaren; Jakoben haziari legea eman diezaiozun, eta ardura Israelgo belaunaldiari.

20. Hala ere, ez diezu kendu biotz gaiztoa, zure legeak fruitua eman dezan hekien baitan.

21. Zeren bihotz gaiztoa zeramatzen lehen Adamak transgreditu egin zuen, eta garaitu izan zen; eta hala izan bedi harengandik jaio diren guziak.

22. Horrela, eritasuna betiko bihurtu zen; eta legea (ere) herriaren bihotzean erroaren gaiztakeriaz; beraz, onak alde egin zuten, eta gaiztoak geldirik egon ziren.

23. Beraz, denborak igaro ziren, eta urteak amaitu ziren: orduan sortu zenuen zerbitzari bat, Dabide deitzen zena.

24. Zeñak agindu zenion zure izenari erri bat eraikitzeko, eta bertan intsentsua eta opariak eskaitzeko.

25. Hau urte askotan egin zenean, hirian bizi zirenek utzi egin zintuzten,

26. Eta gauza guzietan egin zuten Adanek eta bere belaunaldi guziek egin zuten bezala: zeren haiiek ere bihotz gaiztoa zuten.

27. Eta halaxe eman zenuen zure hiria zure etsaien eskuetan.

28. Bada, hoberik al dira Babilonian bizi diren haien egintzak, beraz Sionen menperatzea?

29. Zeren hara ethorri nintzenean, eta zenbaterainoko gaiztakeriak ikusi ntuenean, orduan nire arimak ikusi zituen gaizkile asko hogeita hamargarren honetan. belarria, beraz, bihotzak huts egin zidan.

30. Zeren ikusi dut nola pekatu egiten uzten diezun, eta gaiztoak salbatu dituzula, eta zure erria deuseztatu duzu, eta zure etsaiak gorde dituzula, eta ez duzu adierazi.

31. Ez naiz oroitzen nola utzi daitekeen bide hau: Babiloniako ote dira bada Siongoak baino hobeak?

32. Ala ba al da beste herririk ezagutzen zaituenik, Israelez gain? edo zein belaunaldik sinistu ditu Jakobek bezala zure itunak?

33. Eta ala ere ez da haien saria ageri, eta beren nekeak ez du fruiturik: zeren han-hemenka joan naiz jendaietan barrena, eta ikusten dut aberastasunetan dabiltzala, eta ez dutela uste zure manamenduetan.

34. Pisatu, beraz, gure gaiztakeria orain balantzan, eta munduan bizi diren haienak ere; eta halaxe izango da zure izena Israelen baizik.

35. Edo noiz lurreko bizi direnek ez dute bekaturik egin zure aitzinean? edo zer jendek bete ditu zure manamenduak?

36. Aurkituko duzu Israelek zure aginduak bete dituela; baina ez paganoak.

4. KAPITULUA

1. Eta igorri zidan aingeruak, Uriel zuen izena, erantzun zidan,
2. Eta erran zuen: Zure biotza urrutiago joan da mundu honetan, eta uste al duzu ulertzen duzula Goi-goikoaren bidea?
3. Orduan esan nuen: Bai, ene jauna. Eta ihardesten zidan, eta erran zaroen: Igorri nago iru bide erakustera, eta zure aitzinean iru iduri adierazteria.
4. Zeren bat aditzera eman ahal badidazu, nik ere erakutsiko dizut ikusi nahi duzun bidea, eta erakutsiko dizut nondik datorren bihotz gaiztoa.
5. Eta erran nion: Esan, ene jauna. Orduan esan zidan: Zoaz, pisatu nazazu suaren pisua, edo neur nazazu haizearen zartada, edo deitu berriro iragan den eguna.
6. Orduan ihardetsi nion, eta erran nion: Zer gizon ahal da hori egiteko, niri holako gauzak eska dezazun?
7. Eta esan zidan: Galdetuko badizut, zenbat bizileku handiak diren itsasoaren erdian, edo zenbat iturri diren sakonaren hasieran, edo zenbat iturri dauden samentuaren gainean, edo zeintzuk diren. paradisua:
8. Beharbada, esango zenidake, ez naiz inoiz jautsi sakonera, ez oraindik infernura, eta ez naiz inoiz zerura igo.
9. Alabaina, orai galdezen dizut, baizik eta suaren eta haizearen, eta igaro zaren egunaz, eta bereizi ezin diren gauzez, eta ez didazu erantzunik eman.
10. Gehiago erran zidan: Zeure gauzak, eta zurekin hazi direnak, ezin al dituzu ezagutu;

11. Nola izan liteke, bada, zure ontziak Gorenaren bidea aditzeko, eta mundua orain kanpotik ustelduta dago nire begietan nabari den ustelkeria ulertzeko?

12. Orduan erran nion: Hobe zen ez ginela, gaiztakerian oraindik bizitzea, eta sufritzea, eta zergatik ez jakitea.

13 Hark erantzun zidan, eta esan zuen: Baso batera joan nintzen ordoki batera, eta zuhitzek aholkatu zuten.

14. Eta erran zuen: Zatozte, goazen eta gerla egin dezagun itsasoaren aurka, gure aitzinean alde egin dezan, eta baso gehiago egin gaitezen.

15. Era berean, itsasoko uholdeek aholkatu zuten, eta esan zuten: Zatoz, goazen eta menper ditzagun lautadako basoak, han ere beste herrialde bat egin gaitezen.

16. Egurra pentsatzea alferrik izan zen, sua etorri eta erre zuen.

17 Itsasoko uholdeen pentsamendua ere ezerezean geratu zen, hondarra zutitu eta gelditu egin baitzuen.

18. Bada orain bi hauen artean epaituko bazina, nor hasiko zinateke justifikatzen? edo nor kondenatuko zenuke?

19. Nik erantzun nion, eta esan nuen: Egia esan, biek asmatu duten pentsamendu ergela da, zeren lurra basoari emana dago, eta itsasoak ere badu bere lekua bere uholdeak jasateko.

20. Orduan ihardetsi zidan, eta erran zuen: Juicio zuzena eman duzu, baina zergatik ez duzu zuk ere juiatzen?

21. Zeren lurra egurrari, eta itsasoa bere uholdeei ematen zaien bezala, hala nola lurraren gainean bizi direnek lurraren gainean dagoena baizik ez dute ulertuko: eta zeruaren gainean bizi denak bakarrik uler ditzake gauzak. zeruko altueran daudenak.

22. Orduan erantzun nion eta esan nion: Othoizten dizut, Jauna, utz iezadazu adimena;

23. Zeren ez zen nire gogoa gauza gorenez jakin-mina izatea, baizik eta egunero pasatzen zaizkigunak, hots, zergatik Israel nazioei laido gisa emana da, eta zergatik maitatu duzun herria. nazio gaitzoetaraino, eta zergatik gure arbasoen legea ezerezean gelditu den, eta itun idatziak ezerezean geratzen dira,

24. Eta mundutik urrunten gara txitxarroak bezala, eta gure bizia da harridura eta beldurra, eta ez gara digne miserikordia lortzeko.

25. Zer egingo du, bada, deitzen gaituzten bere izenari? gauza hauetaz galdu dut.

26. Orduan ihardetsi zidan, eta erran zidan: Zenbat eta gehiago ikertzen duzun, orduan eta gehiago miretsiko zara; izan ere, mundua azkar joan da azkar,

27. Eta ezin konprentu geroko denboran zintzoei agintzen zaizkien gauzak: zeren mundu au betea da injustiziaz eta infirmitatez.

28 Baino thi buruz zer galdetzen didazun, esango dizut; zeren gaitza erein da, baina haren suntsipena ez da oraindik etorri.

29. Bada ereiten dena hankaz gora jartzen ez bada, eta gaitza ereiten den lekua ezpada igarotzen, orduan ezin da etorri ongi ereindakoa.

30. Zeren hazi gaiztoaren alea erein izan da Adamen bihotzean asieratik, eta zenbat gaiztakeria ekarri du orain arte? eta zenbat aterako du oraino larratzearen garaia heldu arte?

31. Konsidera ezazu orain zeure burua, zein gaiztakeriaren fruitu handia eman duen hazi gaiztoaren aleak.

32. Eta zenbatu gabeko belarriak moztuko direnean, zenbat zorua beteko dute?

33. Orduan ihardetsi nuen eta erran nuen: Nola, eta noiz gertatuko dira gauza hauek? zergatik dira gure urteak gutxi eta gaiizoak?

34. Eta ihardetsi zidan, zioela: Ez zaitez laster gorenaren gañean, zeren alferrik da zure presarik haren gañean egoteko, zeren asko gainditu duan.

35. Ez al zuten zintzoen animak ere galdetzen beren gelan gauz hauetaz, ziotela, Noiz arte itxaropena izango dut horrela? noiz dator gure sariaren zoruaren fruitua?

36. Eta gauza hauetara Uriel arkaingeruak erantzun zien, eta erran zuen: Nahiz hazien kopurua zuetan betea dagoenean, zeren mundua balantzan pisatu du.

37. Neurriz neurtu ditu denborak; eta zenbatu ditu denborak; eta ez ditu mugitzen, ez hunkitzen, esandako neurria bete arte.

38. Orduan ihardetsi nion, eta erran nion: O Jauna, agintzen duzuna, gu guztiok ere gaiztakeriaz beterik gaude.

39. Eta guregatik, beharbada, zintzoen zoruak ez dira bete, lurrean bizi direnen bekatuengatik.

40. Hark, bada, erantzun zidan, eta esan zuen: Zoaz haurdun dagoen emakume batengana, eta galde iezaiozu noiz bete dituen bere bederatzi hilabeteak, ea bere sabelak erditzea bere baitan gehiago gorde dezakeen.

41 Orduan erran nion, Ez, Iauna, hori ezin du. Eta esan zidan: Hilobian arimen gelak emakume baten sabela bezalakoak dira.

42. Zeren bezala, erditzen ari den emakumeak nekearen beharrizanari ihes egiteko laster egiten duen bezala, hala nola toki hauek bizkortzen dira beren esku utzitako gauzak libratzera.

43. Hasieratik, begira, zer ikusi nahi duzun, erakutsiko zaizu.

44. Orduan ihardetsi nion, eta erran nion: Baldin zure aitzinean grazia arkitu badut, eta ahal bada, eta bada ongia bada,

45 Erakuts iezadazu bada ea iragan dena baino gehiago etorriko den, ala etorriko dena baino iraganeko gehiago.

46. Iraganekoa badakit, baina etorriko dena ez dakit.

47. Eta esan zidan: Altxa zaitez eskuineko aldean, eta azalduko dizut irudia.

48. Beraz, zutik jarri nintzen, eta ikusi nuen, eta huná, labe bero bat igarotzen zela nire aurretik: eta gerthatu zen garra joan zenean begiratu nuen, eta huná, kea gelditzen zela.

49. Honen ondotik igaro zen nire aurretik ur-hodei bat, eta euri asko bota zuen ekaitz batekin; eta ekaitz euria pasa zenean, tantak geldi geratzen ziren.

50. Orduan esan zidan: Kontuan izan zure buruarekin; euria tantak baino geiago den bezala, eta sua kea baino handiagoa den bezala; baina tantak eta keak atzean geratzen dira: beraz, iragandako kantitateak gehiago gainditzen zuen.

51. Orduan othoitz egin nuen, eta esan nuen: Bizi naiteke, uste al duzu, ordu arte? edo zer gertatuko da egun aietan?

52. Hark ihardetsi zidan, eta erran zidan: Neri galdetzen dizkidazuen seinaleak, zati batean esan dizkizut: baina zure bizi zari dagokionez, ez naiz bidalia zuri erakustera; ez baitut ezagutzen.

5. KAPITULUA

- 1 Hala ere, seinaleak datozen bezala, huna, etorriko dira egunak, lurrean bizi direnak asko hartuko direla, eta egiaren bidea ezkutatua izango da, eta lurra fedez antzua izango da.
2. Baina gaiztakeria areagotuko da orain ikusten duzuna, edo aspaldi entzun duzunaren gainetik.
3. Eta orain sustraiak dituela ikusten duzuen lurra, bat-batean galdua ikusiko duzu.
4. Baina Goi-goikoak bizitza ematen badizu, ikusiko duzu hirugarren tronpetaren ondoren, eguzkiak bat-batean berriro argituko duela gauean, eta ilargia hiru aldiz egunean;
5. Eta odola isuriko da egurretik, eta harriak bere ahotsa emango du, eta herria asaldatuko da.
6. Eta berak gobernatuko du, lurrean bizi direnen itxaroten ez dutena, eta hegaztiak elkarrekin ihes egingo dute.
7. Eta Sodomitako itsasoak arrainak botako ditu, eta zalaparta eginen du gauean, askok ezagutu ez dutena: baina guziek entzunen dute haren boza.
8. Leku askotan ere nahasmena izango da, eta sua maiz bidaliko da berriro, eta basapiztiak beren lekuak aldatuko dituzte, eta emakume hilekoek munstroak sortuko dituzte.
9. Eta ur gaziak arkituko dira gozoan, eta adiskide guziak elkar suntsituko dituzte; orduan ezkutatuko da adimena, eta adimena bere gela ezkutuan sartuko da,
10. Eta askorengandik bilhatuko dira, eta ez dira arkituko: orduan injustizia eta inkontinentzia ugarituren dira lurrean.
- 11 Lurralde batek ere galdetuko dio beste bati, eta esango dio: Zuzentasuna al da gizona zintzoa joan? zure bitartez? Eta esango du: Ez.
12. Aldi berean, gizonek itxaropena izango dute, baina ezer ez dute lortuko: lan egingo dute, baina beren bideak ez dira aurrera aterako.
13. Halako seinaleak zuri erakusteko baimena daukat; eta berriz otoitz egin, eta orain bezela negar egin, eta barur egunak ere, entzungo dituzu oraindik gauza handiagoak.
14. Orduan iratzarri nintzen, eta ikaragarrizko beldurra joan zitzaidan gorputz guztian, eta gogoa nahasi zitzaidan, eta zorabiatu egin zen.
15. Beraz, nirekin hitz egitera etorri zen aingeruak eutsi ninduen, kontsolatu eta oinetan jarri ninduen.
16. Eta bigarren gauean, Salathiel erriko buruzagia etorri zitzaidan, esanez: Non egon zara? eta zergatik da hain astuna zure arpegia?
17. Ez al dakizu Israel zure esku dagoela bere gatibutasunaren lurraldean?
18. Jaiki, bada, eta jan ogia, eta ez gaitzazu utzi, bere artaldea otso krudelen eskuetan uzten duen artzaina bezala.
19. Orduan esan nion: Zoaz nigandik, eta ez zaitez nigana hurbildu. Eta ençun nituen erran nidana, eta nigandik alde egin zuen.
20. Eta zazpi egunez barau egin nuen, dolu eta negarrez, Uriel Aingeruak agindu zidan bezala.
21. Eta zazpi egunen buruan horrela izan zen, nere bihotzeko pentsamenduak berriz oso larritu zitzaitzidan.
22. Eta nere arimak ulermenaren izpiritua berreskuratu zuen, eta berriro goi-goiarekin hitz egiten hasi nintzen,

23. Eta erran zuen: O Jauna, lurreko baso guzietarik, eta zuhaitz guzietarik, mahatsondo bakarra aukeratu zaituzte;
24. Eta mundu guziko lur guzietatik zulo bat aukeratu zaituzte, eta haren lore guzietatik lili bat;
25. Eta itsasoko sakon guzietatik ibai bat bete duzu, eta eraikitako hiri guzietatik Sion zuretzat santifikatu duzu.
26. Eta sortu diren hegazti guzietatik uso bat izendatu dizut, eta egin diren abere guzietatik ardi bat eman dizu.
27. Eta erri guzien artean erri bat artu dezu: eta maite zenduen erri honi, guzien onetsia den lege bat eman zenion.
28. Eta orain, Jauna, zergatik eman diozu herri bat askori? eta sustrai baten gainean beste batzuk prestatu dituzu, eta zergatik barreiatu duzu zure herri bakarra askoren artean?
29. Eta zure promesak kontrajartzen zitzuzenek, eta zure itunak sinetsi ez zitzuzenek, zapaldu dituzte.
30. Zure herria horrenbeste gorroto izan bazenu, zure eskuekin zigortuko zenuke.
31. Bada, hitz hauk erran nituenean,igorri zitzaidan aitzineko gauean nigana ethorri zen aingerua.
32. Eta esan zidan: Entzun nazazu, eta irakatsiko zaitut; entzun diodana, eta gehiago esango dizut.
33. Eta erran nion: Hitz egin, ene Jauna. Orduan erran zidan: Larri zabilta gogoan Israelgatik;
34. Eta erran nuen: Ez, Iauna: baña oso atsekabez mintzatu naiz: zeren nere erremak min egiten naute ordu guziz, Goren Gorenaren bideaz jabetzeko eta haren juizioaren zati bat bilhatzeko lan egiten dudan bitartean.
35. Eta esan zidan: Ezin dezu. Eta nik esan nion: Zergatik, Jauna? nondik jaoi nintzen orduan? edo zergatik ez zen orduan nire amaren sabela nire hilobia, ez nuen ikusi Jakoben nekea, eta Israelgo oinetako neke nekea?
36. Eta esan zidan: Zenbada iezadazu oraino ethorri ez diren gauzak, bildu nazazu sakabanaturik dauden eskorrik, egin nazazu berriro ihartu diren lore berdeak.
37. Ireak iezazkidazu itxiak dauden tokiak, eta ateria iezazkidazu haietan itxita dauden haizeak, erakuts iezadazu ahots baten irudia, eta orduan esango dizut jakin nahi duzuna.
38. Eta erran nuen: O Jaun erregetza denak, nork ezagutuko ditu gauza hauek, gizonekin bere bizilekua ez duenak baizik?
39. Ni ez naiz zuhurra: nola erran dezaket bada galdetzen dizkidazuen gauz hauetaz?
40. Orduan erran zidan: Nik erran ditudan gauz hauetarik batere egin ezin dezuen bezala, hala ere ez dezazu aurkitu nere juizioa, edo azkenean nere herriari hitzeman diodan amorioa.
41. Eta erran nion: Huna, Jauna, ala ere hurbil zaude azkenerano gordeta daudenek: eta zer egingo dute nire aurretik izan direnek, edo orain garenok, edo gure ondoren etorriko direnek?
42. Eta erran zidan: Nere juizioa eraztun batekin parekatuko dut: azkenengoaren laxkeriarik ez den bezala, lehenaren azkartasunik ez den bezala.
43. Ihardetsi nuen bada, eta erran nuen: Ez al zenituzke egin izanak, eta orain izan, eta etorriko direnak, berehala; zure epaia zenbat eta lehenago erakutsi dezazun?
44. Orduan ihardetsi zidan, eta erran zidan: Ez dala izakirik azkar egin egilearen gainetik; Munduak ere ezin ditu bertan sortuko diren aldi berean eduki.

45. Eta esan nion: Zure zerbitzariari esan diozun bezala, zuk, guziei bizia ematen diozuna, zuk sortu duzun kreaturari berehala eman diozula bizia, eta kreaturak eraman zuen: hala ere orain eraman litzakeen horiek ere. orain presente egon aldi berean.

46. Eta erran zidan: Galde ezazu emazte baten sabela, eta erraiozu: Seme-alabak erditzen badituzu, zergatik ez dituzu elkarrekin egiten, bata bestearen atzetik baizik? othoitz eguiçue beraz hamar haur erdi ditzan n aldi berean.

47. Eta nik erran nuen: Ezin du, baina egin behar du denbora tartean.

48. Orduan esan zidan: Hala ere eman diet lurreko sabela beren garaian bertan ereiten direnei.

49. Zeren nola umetxo batek zaharrenak diren gauzak atera ez ditzakeen bezala, halaxe antolatu dut nik sortu dudan mundua.

50. Eta galduet nion, eta erran nion: Ikusirik orain bidea eman didazula, zure aitzinean mintzatzera joango naiz: zeren gure ama, zeinagaz esan didazula gaztea dela, adinera hurbiltzen da orain.

51. Hark erantzun zidan, eta esan zuen: Galduet seme-alabak dituen emakume bat, eta esango dizu.

52. Esan ieziaiozu: Zergatik dira orain arte atera dituzunak lehen zirenak bezalakoak, baina altuera txikiagoak?

53. Eta ihardetsiko dizu: Gazteen indarran jaioak diranak, eta adinaren denboran jaioak, sabelak huts egiten duenean, bestelakoak dira.

54. Begira, bada, zu-ere, nola zareten lenago zirenak baino altuera txikiagoak zareten.

55. Eta zuek baino gutiago dira zuen atzetik datozenak, orain zahartzen hasiak diren eta gaztetasunaren indarrak gainditu dituztenak bezala.

56. Orduan erran nion: Jauna, othoizten dizut, baldin zure aitzinean grazia arkitzen badut, erakutsi zure zerbitzari noren bidez zure kreatura bisitatzen duzun.

6. KAPITULUA

1. Eta esan zidan: Hasieran, lurra egin zenean, munduaren mugak gelditu baino lehen, edo beti haizeak jotzen zuten.

2 Trumoiak eta argitu baino lehen, edo paradisuaren oinarriak ezarri baino lehen,

3. Lore ederrak ikusi baino lehen, edo ahalmen higigarriak ezarri baino lehen, aingeru ugari bildu baino lehen,

4. Edo noizbait altzatzen ziren zeruko gailurrik, zeruko neurriak izendatu baino lehen, edo noizbait Siongo tximiniak berotzen ziren,

5. Eta oraingo urteak bilhatu aurretik, eta orain bekatuaren asmakizunak itzuliak izan ziren, fedea altxor batentzat bildu duten zigilatu aurretik.

6. Orduan ikusi nituen gauz hauk, eta guziak nigatik bakarrik, eta ez bestegatik, eginak izan ziren: nigatik ere akabatuko dira, eta beste batek ere ez.

7. Orduan ihardetsi nuen, eta erran nuen: Zer izango da denboren zatiketa? edo noiz izango da lehenaren amaiera, eta ondorengoaren hasiera?

8. Eta esan zidan: Abrahamengandik Isaakraino, Jakob eta Esau harengandik jaio zirenean, Jakoben eskuak lehenik Esauren orpoari eutsi zion.

9. Zeren Esau da munduaren amaiera, eta Jakob da ondorengoaren hasiera.

10. Gizonaren eskua orpoaren eta eskuaren artean dago: beste galderarik, Esdras, ez egin.

11. Orduan ihardetsi nuen, eta erran nuen: O Jauna, zure aitzinean grazia arkitzen badut,

12. Othoizten dizut, erakutsi zure zerbitzariari azken gauean erakutsi didazun zure seinaleen amaiera.

13. Hark erantzun zidan bada, eta esan zidan: Altxa zaitez zure oinetan, eta entzun ahots indartsu bat.

14. Eta mugimendu andi bat bezala izango da; baina zu zauden lekua ez da mugituko.

15. Eta hortaz mintzatzean ez izan beldurrik: zeren hitza azkenekoa da, eta luraren fundazioa aditzen da.

16. Eta zergatik? zeren gauza hauen mintzoa dardara eta hunkitzen da: zeren badaki gauza hauen azkena aldatu behar dela.

17. Eta gerthatu zen, hori entzutean, altxatu nintzela ene oinen gainean, eta entzun nuen, eta huná, mintzo zen boz bat, eta haren soinua ur askoren hotsa bezala zen.

18. Eta erran zuen: Huna, datozi egunak, non hasiko naizela hurbiltzen, eta lurreko bizi direnei bisitatzen.

19. Eta hasiko dira inksizioa egiten, zeintzuk diren beren injustiziaz bidegabe kaltetu dutenak, eta noiz beteko den Siongo atsekabea;

20. Eta desagertzen hasiko den mundua akabatuko denean, orduan erakutsiko ditut seinale hauek: liburuak irekiko dira firmamentuaren aitzinean, eta guztiak batera ikusiko dituzte.

21. Eta urte bateko seme-alabak beren bozarekin hitz egingo dute, emakumezkoek hiru edo lau hilabeteko ume goiztiarrak sortuko dituzte, eta biziko dira, eta piztuko dira.

22. Eta bat-batean ereindako tokiak erein gabe agertuko dira, biltegi beteak bat-batean hutsik arkituko dira.

23. Eta turutak hotsa emanen du, zeina gizon guziak entzutean, bat-batean beldurtuko dira.

24. Aldi hartan, lagunak elkarren aurka borrokatuko dira etsaiak bezala, eta lurra bertan bizi direnekin beldurtuta geldituko da, iturburuetako iturriak geldituko dira, eta hiru ordu barru ez dira korrika egingo.

25. Esan dizkizudan guztietatik gelditzen dena, ihes egingo du, eta ikusiko du nire salbazioa, eta zure munduaren amaiera.

26. Eta ikhusiren dute errezibitua diren gizonek, beren jaiotzetik herioa dastatu ez dutenak: eta bizilagunen bihotza aldatuko da, eta beste zentzu batean bihurtuko da.

27. Zeren gaiztakeria kenduko da, eta engainua itzaliko da.

28. Fedeari dagokionez, loratuko da, ustelkeria garaitua izango da, eta hain luzaroan fruiturik gabe egon den egia deklaratuko da.

29. Eta nirekin hitz egin zuenean, huna, apurka-apurka begiratzen nion zutik nengoenari.

30. Eta hitz hauek esan zizkidan; etorriko den gaueko ordua erakustera etorri naiz.

31. Baldin oraindik othoitz geiago, eta berriz zazpi egun barur, esango dizkizut egunez entzun ditudanak baino gauza handiagoak.

32. Zeren zure ahotsa aditzen da Goi-goikoaren aitzinean, zeren Ahaltsuak ikusi baitu zure zintzoa, berak ere ikusi du zure gaztarotik izan duzun zure kastitatea.

33. Eta hortatik igorri nau gauza oiek guziak erakustera, eta esatera: Konsolatu zaitez eta ez izan beldurrik.

34. Eta ez lastertu iragandako denborekin, gauza hutsalak pentsatzera, azken denboretatik presarik ez zaitezen.

35. Eta gerthatu zen gero, berriz ere negar egin nuen, eta zazpi egunez barau egin nuen era berean, berak esan zizkidan hirur asteak betetzeko.

36. Eta zortzigarren gauean, berriz ere nahastu zen ene bihotza, eta asi nintzen Goi-goikoaren aurrean hitz egiten.

37. Zeren nire izpirtua asko sutan zegoen, eta nire arima larritu zen.

38. Eta esan nuen: Jauna, mintzatu zinen sorkuntzaren hasieratik, lehen egunean ere, eta honela erran zenuen; Egin bedi zerua eta lurra; eta zure hitza obra perfektua izan zen.

39. Eta orduan izan zen izpirtua, eta iluntasuna eta isiltasuna ziren alde guzietan; gizakiaren ahotsaren soinua ez zen oraindik osatu.

40. Orduan agindu zenion argi eder bat atera zedila zure altxorretatik, zure obra ager zedin.

41. Bigarren egunean egin zenduen zeruko izpirtua, eta agindu zenduen zatitzeko, eta uren arteko zatiketa egiteko, alde bat igo zedin, eta bestea behean geratzeko.

42. Hirugarren egunean manatu zenuten urak bildu zitezela lurraren zazpigarren zatian: sei zati lehortu dituzu, eta gorde dituzu, hauetarik Jainkoarengandik landatu eta landutako batzuk zu zerbitzatzeko.

43. Zeren zure hitza atera bezain laster obra egin zen.

44. Zeren berehala izan baitziren fruitu andi eta kontaezinak, eta atsegin asko eta anitz gusturako, eta kolore aldaezineko loreak, eta usain miragarriko usainak: eta hau egin zen irugarren egunean.

45. Laugarren egunean manatu zenduen eguzkia argitzeko, eta ilargiak bere argia emateko, eta izarrak ordenatu zezaten.

46. Eta eman zieten agindua gizonari egin beharreko zerbitzua egiteko.

47. Bosgarren egunean erran zenion zazpigarren zatiari, non bildu ziren urak, izaki bizidunak, hegaztiak eta arrainak atera zezan, eta hala gerthatu zen.

48. Zeren ur mutuak eta bizirik gabekoak sortarazi zituen bizidunak Jainkoaren manamenduz, jende guziak zure obra miragarriak lauda zezan.

49. Orduan bi izaki bizidun ezarri zenituen, bata Enok deitzen zenion, eta bestea Leviatan;

50. Eta bata besteagandik bereizi zituen: zeren zazpigarren zatiak, hots, non ura bildu zen tokian, ezin zituen biak eduki.

51. Enokeri eman zenion zati bat, zeina herenegun lehortu zena, bizi zedin mila muino dituen toki berean.

52. Baino Leviatani eman zenion zazpigarren zatia, hots, hezea; eta gorde dezu nai dezun irensteiko, ta noiz.

53. Seigarren egunean agindu zenion lurrari, zure aurrean abreak, abreak eta arrastaka atera zezan.

54. Eta hauen ondotik, Adan ere, zeina zure kreatura guzien jaun egin zenutena: berarengandik gatoz gu guziak, eta zuk aukeratu duzun herria ere.

55. Hau guzia zure aitzinean erran dut, Jauna, guregatik egin baituzu mundua

56. Bertze erriei, Adamengandik ere ethorri dena, erran dezu ez direla ezer, baizik ez direla txurriaren antzekoak: eta haien

ugaritasuna ontzi batetik erortzen den tanta batekin parekatu duzu.

57. Eta orai, Jauna, huna, jentia hauek, beti deustzat hartuak izan direnak, hasiak dira gure gainean jaun eta irensten.

58. Gu, ordea, zure erria, zure lehen-semeak, zure seme bakarrak eta zure maitale sutsuak deitzen dituzunak, bere eskuetan emanak gara.

59. Bada mundua guregatik egina bada, zergatik ez dugu munduarekin herentziarik eduki? noiz arte iraungo du honek?

7. KAPITULUA

1. Eta hitz oiek erraitea bukatu nuenean, igorri zitzaidan aitzineko gauetan bidalitako aingerua.

2. Eta erran zidan: Gora, Esdras, eta entzun ezazu zuri esatera etorri naizen hitzak.

3. Eta erran nion: Hitz egin, ene Jainkoa. Orduan esan zidan: Itsaso leku zabal batean dago, sakon eta handia izan dadin.

4. Baino jarri kaxa, sarrera estuak ziren eta ibai baten antzera;

5. Nor, bada, joan liteke itsasora begiratzen eta gobernatzen? estutik igarotzen ez bazen, nola sartuko zen zabalera?

6. Bada beste gauza bat ere; Hiri bat eraikia da, eta soro zabal baten gainean ezarria, eta gauza on guziez betea dago;

7. Haren sarrera estua da, eta erortzeko toki arriskutsu batean ezarria dago, eskuinaldean sua eta ezkerrean ur sakon bat balego bezala.

8. Eta bien artean bide bakarra, baita suaren eta uraren artean ere, hain txikia, ezen baina o ez gizona joan berehala.

9. Baldin orain hiri hau gizon batir herentziarako emana bazaio, ez badu inoiz gaindituko haren aurrean jarritako arriskua, nola jasoko du herentzia hau?

10. Eta erran nuen: Hala da, Jauna. Orduan esan zidan: Hala da Israelen zatia ere.

11. Zeren hekiengatik egin nuen mundua, eta Adamek nere legeak hautsi zituenean, orduan erabaki zen orain egin dela.

12. Orduan estutu ziran mundu hunetako sarrerak, atsekabekz eta nekeez beteak: gutxi dira eta gaiztoak, perilez beteak, eta oso mingarriak.

13. Zeren mundu zaharraren sarrerak zabalak eta seguruak ziren, eta fruitu hilezkorrak ekartzen zituzten.

14. Bada, bizi direnek, gauza estu eta hutsal hauetan ez sartzeko ahalegina egiten badute, ezin izango dituzte haientzat gordetakoak inoiz jaso.

15. Orain, bada, zergatik atsekabetzen zara zure burua, gizon ustelgarri bat baino ez zarala ikusirik? eta zergatik hunkitu haiz, hilkorra baizik?

16. Zergatik ez duzu zure gogoan kontuan hartu etorriko den gauza hau, orain dagoena baino?

17. Orduan ihardetsi nion, eta erran nion: O Jaun erregetza denak, zure legean ezarri dezu, zintzoek gauza hauek heredatu ditzaten, baina gaiztoak galtzeko.

18. Alabaina, zintzoak sufrituko ditu gauza estuak, eta zabalak itxaroten dituzte: zeren gaiztakeria egin dutenek sufritu dituzte gauza estuak, eta ez dute zabalik ikusiko.

19. Eta esan zidan. Ez dago Jainkoaren gañeko jujerik, eta Gorenaren gañeko adimena duenik.

20. Zeren asko dira bizi hantan galtzen direnak, zeren mespretxatzen baitute aitzinean jarri zaien Jainkoaren legea.

21. Zeren Jainkoak manamendu estua eman die etorritakoei, zer egin behar duten bizitzeko, etorri ziren bezala, eta zer ikusi behar duten zigorra saihesteko.

22. Alabaina, ez zitzakion obedizten; baña bere kontra mintzatu eta gauza hutsalak irudikatu;

23. Eta beren egintza gaiztoez engainatu zituzten beren buruak; eta esan zuen Goi-goikoaz ez dela; eta ez zekien bere bideak:

24. Bainan bere legea mespretxatu dute, eta ukatu egin dituzte bere itunak; bere legeetan ez dira leial izan, eta ez dituzte egin bere obrak.

25. Eta hortaz, Esdras, hutsak direlako gauza hutsak, eta beteak dira beteak.

26. Huna, etorriko da denbora, esan dizkizudan seinale hauek, gertatuko direla, eta andregaia agertuko da, eta agertuko da ilkitzen dena, orain lurretik aldenduta dagoena.

27. Eta esandako gaitzetatik libratuko danak ikusiko ditu nere mirariak.

28. Zeren nere seme Jesus agertuko da harekin daudenekin, eta gelditzen direnak poztuko dira laurehun urte barru.

29. Urte hauen ondoren, nire semea Kristo hilko da, eta bizia duten gizon guztiak.

30. Eta mundua isiltasun zaharrera biurtuko da zazpi egunez, lehengo juizioetan bezala, nehor gelditu ez dadin.

31 Eta zazpi egunen buruan, oraindik esnatzen ez den mundua, piztuko da, eta hilko da ustelduta dagoena.

32. Eta lurruk berrezarriko ditu bere baitan lo daudenak, eta halaber hutsak isilik bizi direnek, eta leku sekretuek libratuko dituzte haien kondatuak izan ziren arima.

33. Eta Gorena agertuko da juizioko aulkian, eta miseria igaroko da, eta sufrimendu luzeak amaituko du.

34 Bainan epaia bakarrik geldituko da, egia iraungo du, eta fedea sendotuko da.

35. Eta obrak jarraian izango du, eta saria erakutsiko da, eta egintza onek indarra izango dute, eta gaizkileek ez dute araurik izango.

36. Orduan erran nuen: Abrahamek othoitz egin zuen lehenik sodomitarren alde, eta Moisesek basamortuan bekatu egin zuten gurasoekin alde.

37. Eta Jesus haren ondotik Israelgatik Akanen garaian:

38. Eta Samuel eta Dabid suntsipenerako, eta Salomonek santutegira etorriko zirenentzat.

39. Eta Helias euria jaso zutenentzat; eta hildakoentzat, bizi dadin:

40. Eta Ezekias herriarentzat Senakeriben garaian, eta anitz askorentzat.

41. Orain ere, ikusirik ustelkeria hazi dela, eta gaiztakeria handitzen da, eta zintzoak othoitz egin dute gaiztoen alde: zergatik ez da orain ere hala izango?

42. Hark ihardetsi zidan, eta erran zidan: Oraingo bizitze hau ez da azkena non gloria asko bizi den; horregatik otoitz egin dute ahulen alde.

43 Bainan hondamenaren eguna izango da denbora honen amaiera, eta hilezkortasunaren abiapuntua etorriko dena, zeinetan ustelkeria iragana baita.

44. Neurrigabekeria amaitzen da, desleialtasuna galtzen da, zuzentasuna handitzen da, eta egia sortu da.

45. Orduan ezin izango du nehork salbatu suntsitua, ez zapaldu garaipena lortu duena.

46. Ihardetsi nuen orduan, eta erran nuen: Au da nere lehen eta azkeneko hitza, hobe zela Adami lurra ez eman izana: edo bestela, eman zitzakionean, bekatutik kendu izana.

47. Zeren zer probetxu du gizonek orain denbor honetan astuntasunean bizitzea, eta heriotzaren ondoren zigorra bilatzea?

48. O Adam, zer egin dezu? zeren hi izan bazen ere bekatu egin zuena, ez haiz bakarrik erori, baina gu zuregandik gatozen guztiak.

49. Zeren zer probetxu dakigun, baldin denbora hilezkor bat agintzen badigu, non? Heriotza ekartzen duten lanak egin ditugu?

50. Eta agintzen zaigula betiko itxaropena, geure burua gaiztoak garela hutsal egiten garela?

51. Eta gordeak zaizkigula osasun eta segurtasuneko bizilekuak, gaizto bizi izan garen bitartean?

52. Eta Gorenaren aintza gordea dela, bizimodu gaiztoa daramatenak defendatzeko, gu guzietako bide gaiztoenetan ibili garela?

53. Eta paradisu bat ager dadila, zeinen fruitua betiko iraungo duen, non baitan segurtasuna eta sendagaia, ez baikara bertan sartuko?

54 (Leku desatseginetan ibili baikara.)

55. Eta abstinenzia erabili dutenen aurpegiak izarren gainetik distira egingo duela, gure aurpegiak iluntasuna baino beltzagoak izango direla?

56. Zeren bizi ginela eta gaiztakeria egiten gintuzten bitartean, ez genuen uste heriotzaren ondoren sufritzen has gaitenik.

57. Orduan ihardetsi zidan, eta erran zuen: Hau da guduaren baldintza, zeina lurrean jaio den gizonak borrokatzeko duen;

58. Bada, garaitua bada, sufrituko du zuk esan duzun bezala: baina garaipena lortzen badu, nik diodana jasoko du.

59. Zeren hau da Moisesek erriari erran zion bizia bera bizi zen bitartean, zioela: Aukera ezazu bizia, bizi zaitezen.

60. Alabaina, ez zuten hura sinetsi, ez haren ondoko profetek, ez eta ni mintzatu naizenek.

61. Ez dadila izan haien suntsipenean halako astuntasuna, salbaziorako konbentzituta daudenenean gainean bozkarioa izango den bezala.

62. Ihardetsi nuen bada, eta erran nuen: Badakit, Iauna, urrikalgarri deitzen dela Goi-goikoa, zeren urrikaltzen baitu mundura ethorri ez direnez.

63. Eta bere legera biurtzen direnen gainean ere;

64. Eta pazientzia duela, eta bekatu egin dutenak luzaroan jasaten dituela, bere kreaturak bezala;

65. Eta oparoa dela, behar duen tokian emateko prest baita;

66. Eta miserikordia handikoa dela, geroz eta erruki gehiago ugaritzen baititu oraino, eta iraganekoai, eta baita etorriko direnei ere.

67. Zeren ez balu biderkatuko bere errukiak, munduak ez luke iraungo heredatzen dutenekin.

68. Eta barkatzen du; zeren bere ontasunetik hala egin ez balu, gaiztakeria egin dituztenak haitetik arintzeko, gizonen hamar millarena ez litzateke bizirik geldituko.

69. Eta juez izanik, bere hitzarekin sendatuak direnei barkatuko ez balitu, eta gaitzespen andana kenduko balu,

70 Abentura gutxi geratu beharko litzateke ezin konta ahala jendetza batean.

8. KAPITULUA

1. Eta ihardetsi zidan, zioela, Goi-goikoak egin du mundu hau askorentzat, baina etortzekoa gutxirentzat.
2. Itxura bat esango dizut, Esdras; Lurrari galdetzen diozunean bezala, esango dizu, lurrezko ontziak egiten diren molde asko ematen duela, baina urretik datorren hauts gutxi: halaxe da oraingo mundu honen ibilbidea.
- 3 Asko dira sortuak, baina gutxi salbatuko dira.
4. Hala ihardetsi nuen, eta erran nuen: Irentsi, bada, ene arima, adimena, eta irentsi zuhurtzia.
5. Zeren ados zaude entzutea, eta profetizatzeko prest zaude, zeren ez daukazu denbora gehiago bizitzeko baino.
6. Jauna, ez badiozu onartzen zure zerbitzaria, zure aurrean otoitz egin dezagun, eta gure bihotzari hazia eta kultura gure adimenari ematen dizkigula, haren fruitua atera dadin; Nola biziko da usteldua den bakoitza, gizonaren lekua hartzen duena?
7. Zeren zu bakarrik zaude, eta gu guztiok zure eskuetako lan bat, zuk esan duzun bezala.
8. Zeren orain gorputza amaren sabelean moldatzen denean, eta kideak ematen dizkiozunean, zure kreatura sutan eta uretan gordeko da, eta bederatzi hilabetez zure obrak jasango du bere baitan sortua den zure kreatura.
9. Baña gordeten dana eta gordeten dana, biak gordeko dira: eta denbora datorrenean, gordetako sabelak entregatzen ditu bertan hazitako gauzak.
10. Zeren gorputzko ataletatik, erran nahi baita, bularretatik, eman behar den esnea, zeina bularretako fruitua den.
11. Eratua dena denbora batez elikatu dadin, zure miserikordian jarri arte.
12. Zure zuzentasunarekin hazi, eta zure legean elikatu, eta zure juicioarekin berritu.
13. Eta hilko duzu zure kreatura bezala, eta biziko duzu zure obra bezala.
14. Bada, bada ain neke handiz moldatu zena galtzen baduzu, erraza da zure manamenduz ordenatzea, egin dena gorde dadin.
15. Orain bada, Jauna, mintzatuko naiz; gizakia oro har ukituz, zuk dakizu hobekien; baina zure herria ukitzeaz, zeñagatik damutzen naiz;
16. Eta zure herentziagatik, zeñagatik negar egiten dut; eta israeldarrentzat, zeinentzat astuna naizen; eta Jakoben alde, zeñagatik nazkatuta nagoen;
17. Beraz, zure aurrean otoitz egiten hasiko naiz neuregatik eta haiengatik, zeren ikusten ditudala lurrean bizi garenon erorikoak.
18. Bainan aditu dut etortzeko den jujearen bizkortasuna.
19. Entzun, bada, ene boza, eta ulertu ene hitzak, eta zure aitzinean hitz egingo dut. Hau da Esdrasen hitzen abiapuntua, hartua izan baino lehen: eta I s laguntza,
20. O Jauna, zeruko eta aireko gauzak goitik ikusten dituzula betikotasunean bizi zarena;
21. Zeinen tronua estimagaitza den; zeinen aintza ezin da ulertu; zeinen aurrean aingeruen armadak ikaratuta daude,
22. Noren zerbitzua haizean eta suan aritzen da; zeinen hitza egiazkoa den, eta esaerak etengabeak; zeinen manamendua sendoa da, eta agindua beldurgarria;
23. Noren begiradak lehortzen ditu sakonak, eta haserreak mendiak urtzen ditu; egiak lekukotzen duena:
24. Entzun ezazu zure zerbitzariaren otoitza, eta entzun zure kreaturaren eskaria.
25. Zeren bizi naizen bitartean hitz egingo dut, eta adimena dudan bitartean erantzungo dut.
26. Ez begiratu zure herriaren bekatuei; baina egiaz zerbitzatzen zaituztenen gainean.
27. Ez jaramonik jentilen asmakizun gaiztoak, baina atsekabeetan zure testigantza gordetzen dutenen nahia.
28. Ez pentsatu zure aitzinean itxurakeriaz ibili direnetan, baina orhoit zaitez, zure nahiaren arabera zure beldurra ezagutu baitute.
29. Ez bedi zure borondatea piztiak bezala bizi diren horiek suntsitzea; baina zure legea argiro irakatsi dutenei begiratzea.
30. Ez haserretu abereak baino gaiztotzat jotzen direnekin; baina maita ezazu beti zure zuzentasunean eta aintzan konfiantza jartzen dutenak.
31. Zeren gu eta gure arbasoek larritzen gabiltza halako eritasunengatik: baina guregatik bekatariengatik errukitsu deituko zara.
32. Zeren baldin gutaz urrikaltzeko gogorik baduzu, errukitsu deituko zara, zuzentasun-obrarik ez dugunontzat.
33. Zeren zuzenak, zurekin obra on asko gordeta dituztenak, beren ekintzetatik jasoko dute saria.
34. Zer da gizona, berataz atsekabetu dezazun? edo zer da gizaldi ustelgarri bat, horren kontra ain mingots izan zaitezen?
35. Zeren egiaz ez da inor jaio direnen artean, baina gaizto egin du; eta fededunen artean ez dago gaizki egin ez duenik.
36. Zeren honetan, Jauna, zure zuzentasuna eta zure ontasuna adieraziko dira, baldin obra onen konfiantzarik ez dutenekin urrikaltzen bazara.
37. Orduan ihardetsi zidan, eta erran zidan: Gauza batzuk ongi erran dituzu, eta zure hitzen arabera izango da.
38. Zeren, egiazki, ez dut pentsatuko heriotzaren aurretik, judizioan eta suntsipena baino lehen bekatu egin dutenen jarreraz.
39. Bainan poztuko naiz zintzoen izaeraz, eta oroituko naiz haien erromesaldiaz, eta salbazioaz, eta izango duten sariaz.
40. Orain erran dudan bezala, hala gertatuko da.
41. Zeren nekazariak hazi asko ereiten duen lurrean, eta zuhaitz asko landatzen dituen bezala, eta hala ere bere sasoian ona ereiten dena ez da altxatzen, landatutako guztia ez da errotzen: hala ere ereiten direnetatik ereiten da. munduan; ez dira guztiak salbatuko.
- 42 Orduan ihardesten nuen, eta erran nuen: Baldin grazia eriden badut, utz nazazu hitz egiten.
43. Nekazariaren hazia galtzen den bezala, ez bada iaioten, eta ezpada zure euria bere garaian jasotzen; edo euri gehiegi etortzen bada, eta hondatzen badu:
44. Hala ere galtzen da gizona ere, zeina zure eskuekin eratua dena, eta zure irudia deitzen dena, zeren haren antzekoa zarelako, zeñagatik gauza guztiak egin dituzula, eta nekazariaren haziarekin antzeratu dena.

45. Ez zaitez haserre gurekin, baina barkatu zure erria, eta erruki zaitez zure ondareaz, zeren erruki zaituzte zure kreaturarekin.

46. Orduan ihardetsi zidan, eta erran zaroen: Oraingo gauzak oraingorako dira, eta etorriko direnak etorriko direnentzat.

47. Zeren urrutti zatoz, ene kreatura ni baño geiago maita dezazun: baina askotan hurbildu naiz zuregana, eta hartara, baina sekula ez injustuengana.

48. Honetan ere zu miresgarria zara Goi-goikoaren aurrean:

49. Zeure burua apaldu dezun, behar den bezala, eta ezpaituzu juzkatu zure burua zintzoen artean anitz glorificatua izateko digne.

50. Zeren azken denboran munduan biziko direnei asko miseria andi eginen zaie, zeren harrotasun handitan ibili baitira.

51. Baña adi zuek zeuregatik, eta bilha zazu gloria zure bezelakoak direnentzat.

52 Ecen irequi dauçue paradisua, landatua baita bizitzaren arbola, ethorteco garaia prestatua, oparotasuna prestatua, hiri bat eraikitzen da, eta atsedena baimendua da, bai, ontasun eta jakinduria perfektua.

53. Gaizkiaren erroa zigilatua da zuengandik, ahultasuna eta sitsak ezkutatuta, eta ustelkeria infernura ihes egin da, ahazteko.

54. Atsekabeak iragan dira, eta azkenean erakusten da hilezkortasunaren altxorra.

55. Eta hortaz, ez egin galdera gehiago galtzen direnen jendetzaz.

56. Zeren askatasuna artu zutenean, mespretxatu zuten Goi-goikoa, bere legeari mespretxu egin zioten, eta utzi zituzten bere bideak.

57 Gainera, haren zintzoak zapaldu dituzte,

58. Eta erran zuten haien bihotzean, ez dela Jainkorik; bai, eta hori hil behar dutela jakitea.

59. Zeren nola lehen esandako gauzek errezipituko zaituzte, halaxe prestaturik daude egarria eta oinazea: zeren ez zen bere nahia gizonak ezerezean leudete.

60 Baina sortuak diradenek badute zikindu zuten haiiek egin zituenaren izena, eta eskerrak eman zizkioten bizia prestatu zuenari.

61. Eta beraz, hurbil da orain ene juizioa.

62. Gauza oiek ez dizkizut gizon guztiei erakutsi, zuri baizik, eta zure antzeko gutxi batzuei. Orduan erantzun nion eta esan nion:

63. Begira, Jauna, orain erakutsi didazu azken denboretan egiten asiko zaren mirari ugaria: baña zein denporetan ez didazu erakutsi.

9. KAPITULUA

1. Hark erantzun zidan orduan, eta esan zuen: Neurtu ezazu arretaz denbora bere baitan, eta lehen esan dizkizudan seinaleen parte bat ikusten duzunean,

2. Orduan ulertuko dezu, garai bera dela, zeinetan Gorenak berak egin zuen mundua bisitatzen hasiko den.

3. Beraz, munduan jendearen lurrikarak eta zalapartak ikusiko direnean:

4. Orduan ongi ulertuko duzu, Goi-goikoak mintzatu zituela gauz horietaz zure aitzineko egunetatik, hasieratik ere.

5 Ecen nola munduan egun den guiac hasiera eta amaiera dituen beçala, eta amaiera ageri da.

6 Hala ere, Goi-goikoaren denborek ere hasiera garbia dute miragarri eta obra indartsuetan, eta amaierak ondorio eta seinaleetan.

7. Eta salbatuko den guzia, eta iges egin ahal izango du bere obraz, eta fedeaz, zeinen bidez sinistu duzuen.

8. Esandako arriskuetatik gordeko da, eta ikusiko du nere salbazioa ene lurrean, eta ene mugetan: zeren hasieratik saindu ditudala niretzat.

9. Orduan izanen dira errukigarrian, orain ene bideak abusatu dituztenak, eta gaiztoki bota dituztenak tormentuetan biziko dira.

10. Zeren beren bizitzan onura jaso dutenak, eta ez naute ezagutu;

11. Eta nere legea gaitzetsi zutenek, oraino askatasuna zuten bitartean, eta, oraino damutzeko lekua zabalik zegoenean, ez zuten ulertu, baina mespretxatu zuten;

12 Berak jakin behar du minez hil ondoren.

13. Eta hortaz, ez izan jakin-nahi nola gaiztoak eta noiz zigortuko diren: baina iker ezazu nola salbatuko diren zintzoak, norena den mundua, eta norentzat sortu den mundua.

14 Orduan erantzun nion eta esan nuen:

15. Lenago erran dut, eta orain mintzatzen naiz, eta aurrerantzean ere esango dut, asko direla galtzen direnak, salbatuko direnak baino.

16 Uhina tanta bat baino handiagoa den bezala.

17. Eta ihardetsi zidan, zioela: Soroa den bezala, hala da hazia ere; loreak bezela, holako koloreak ere; hala nola langilea, hala nola lana ere; eta laboraria bera den bezala, hala da bere laborantza ere: zeren munduaren garaia zen.

18. Eta orain prestatu nuen mundua, oraino egin ez zena, orain bizi den hartan bizitzeko, nehork ez zuen nire kontra hitz egin.

19. Zeren orduan guziek obeditu zuten: baina orain, egina den mundu huntas sortuak izan direnen ohiturak perpetuak dira betiko haziz, eta indaezina den Lege batez libratzen dira.

20. Beraz, mundua kontuan hartu nuen, eta, hara, arriskua zegoen bertara sartu ziren asmakizunengatik.

21. Eta ikusi nuen, eta barkatu nuen asko, eta gorde ninduten mahats-mahats bat, eta herri handi baten landare bat.

22. Gal bedi, bada, alferrik jaio zen jendetza; eta gorde bedi nere mahatsa eta nere landarea; izan ere, lan handiarekin egin dut perfektua.

23 Hala ere, oraindik zazpi egun gehiago geldituko bazara (baina ez duzu barurrik egingo haietan,

24. Zatoz, ordea, loezko soro batera, non etxerik eraikitzen ez den, eta jan soroko loreak bakarrik; ez dastatu haragia, ez edan ardorik, baina jan loreak bakarrik);

25. Eta otoitz egizue beti Gorenari, orduan etorriko naiz eta zurekin mintzatuko naiz.

26. Beraz, Ardatz deitzen den eremura joan nintzen, berak agindu zidan bezala; eta han eseri nintzen lore artean, eta jan nituen soroko belarrik, eta haren haragiak ase ninduen.

27. Zazpi egunen buruan eseri nintzen belar gainean, eta nire bihotza nahasita zegoen, lehen bezala.

28. Eta ireki nuen ahoa, eta mintzatzen hasi nintzen Goigoikoaren aurrean, eta esan nuen:

29. O Jauna, gure arbasoei erakutsi zintutzena, basamortuan, inor zapaltzen ez duen tokian, leku antzu batean, Egiptotik atera zirenean.

30. Eta erran zun: Entzun nazazu, Israel; eta ikusi nire hitzak, Jakoben hazia.

31. Zeren, huná, ereiten dizut nere legea zugan, eta fruitua emango dizue, eta ohoratuak izango zarete harengan betiko.

32. Baña gure arbasoek, legea artu zutenak, etzuten bekatu, eta etzituen behatu zure aginduak: eta zure legearen fruitua galtzen ez bazen ere, ezin izan zuten, zeren zurea baitzen;

33. Alabaina, hura jaso zutenak galdu ziren, zeren ez baitzuten gorde haien baitan ereindakoa.

34 Eta huná, usadioa da, lurak hazia, edo itsasoak ontzi bat, edo ontziren bat jateko edo edaririk jaso duenean, hura erein edo bota zutenean galtzen dena.

35. Ereindakoa, edo bertan botatakoa, edo jaso zena ere galtzen da, eta ez da gurekin geratzen: baina gurekin ez da hala gertatu.

36 Ecen Leguea recebitu dugunok bekatuaz galtzen gara, eta hura recebitu duen gure bihotza-ere

37 Baina legea ez da galtzen, baina bertan geratzen da bere indarra.

38. Eta gauza hauk ene bihotzean erran nituenean, atzera begiratu nuen begiekin, eta eskuineko aldean emakume bat ikusi nuen, eta huná, negar egiten zuen eta negar egin zuen boz ozenki, eta asko atsekabetu zen bihotzean, eta bere arropak urratuta zeuden, eta errautsak zituen buruan.

39 Orduan utzi nituen neure pentsamenduak, eta harengana itzuli nintzen.

40 Eta erran cieçón, Cergatic negarrez? zergatik zaude hain atsekabetuta zure gogoan?

41. Eta erran zidan: Jauna, utzi nazazu, negar egin nadin neure burua, eta ene atsekabea gehitzeko, zeren nere gogoan askatua naiz, eta oso apalduta.

42. Eta nik esan nion: Zer duzu? esaidazu.

43. Erran zidan: Ni zure zerbitzaria antzua naiz, eta eztut haurrik izan, nahiz eta hogeita hamar urte senarra izan.

44. Eta hogeita hamar urte haiiek ez nuen beste ezer egin gau eta egun, eta ordu guztieta, egin ezazu otoitz Gorenari.

45. Hogeita hamar urteren buruan Jainkoak entzun ninduen zure neskamea, ikusi zuen nire zoritzarra, ikusi zuen nire arazoa, eta eman zidan seme bat: eta oso pozten nintzen berataz, hala izan zen nire senarra ere, eta nire auzokide guztiak: eta ohore handia eman genion. Ahalguztiduna.

46. Eta neke handiz elikatu nuen.

47. Beraz, hazi zenean, eta emazte bat izan behar zuen garaira heldu zenean, jai bat egin nuen.

3. Eta gerthatu zen, denak ni kontsolatzera alde egin zutenean, ixil egon nintekien azkenean; orduan jaiki nintzen gauez eta ihes egin nuen, eta hona etorri nintzen soro honetara, ikusten duzun bezala.

4. Eta orai nahi dut ez itzultzeko hirira, baina hemen egoteko, eta ez jan ez edan, baizik eta etengabe negar egitea eta barau egitea hil arte.

5. Orduan utzi nituen nengoeng gogoetak, eta haserreturik mintzatu nintzen, esanez:

6. Emakume erhoa beste guzien gañetik, ez al duk ikusten gure dolua, eta zer gertatzen zaigu?

7. Nola da Sion gure ama astuntasun guziz betea, eta asko apalduta, dolu oso minez?

8. Eta orain, ikusirik denok negar egiten eta triste gaudela, zeren guztiok astuntasunean gaudela, atsekabetzen al zara seme batengatik?

9. Zeren eskatu lurraldi, eta esango dizu, bera dela negar egin behar duena haren gainean hazten diren askoren erorketagatik.

10. Zeren berarengandik atera ziren guziak lenengoan, eta harengandik aterako dira beste guziak, eta huná, ia guziak hondamenera dabilta, eta hetarik asko erroturik dago.

11. Nork, bada, negar geiago egin beharko luke, hain jende andia galdu duena; eta zu ez, zein damuga batengatik baizik?

12. Baña esaten badidazu: Ene negarrea ez da lurreko bezalakoa, galdu baitut neure sableko fruitua, zeina minez eman nuena, eta atsekabeet sortu nuena;

13. Baina ez lurra hala: zeren bertan dagoen jendetza joan da, etorri den bezala.

14. Orduan esaten dizut: Nekearekin atera duzun bezala; hala ere lurraldi ere eman dio bere fruitua, hots, gizona, hasieratik bera egin zuenari.

15. Bada, bida, eure atsekabea eure buruarentzat gorde, eta eraman ausardi onarekin gertatu zaizuna.

16. Zeren baldin aitortzen badezu Jainkoaren erabakia justu izateko, zure semea bere garaian jasoko duzu eta emazteen artean goretsia izango zara.

17. Zoaz, bida, hirira zure senarragana.

18. Eta esan zidan: Ez dut hori egingo: ez naiz hirira joango, baina hemen hilko naiz.

19. Beraz, gehiago hitz egiten hasi nintzen, eta esan nuen:

20. Ez egin horrela, baizik eta aholku eman. nik: zeren zenbat dira Siongo atsekabeak? kontsola zaitezte Jerusalemgo atsekabeaz.

21. Zeren ikusten duzu gure santutegia hondatuta dagoela, gure aldarea hautsita, gure tenplua suntsitua;

22 Gure salterioa lurrean ezarria da, gure kantua isildu egin da, gure poztasuna amaitu da, itzali da gure argimutilaren argia, gure itunaren kutxa hondatuta dago, gure gauza santuak kutsatu dira, eta gure izena. deitzen zaigu ia profanatua: gure seme-alabak lotsatu, gure apaizak erre, gure lebitak gatibu, gure birjinak kutsatu, eta gure emazteak lapurtu; gure gizon zintzoak eramanak, gure txikiak suntsituak, gure gazteak esklabu, eta gure indartsuak ahuldu;

23. Eta guztieta handiena dena, Siongo zigiluak galdu du orain bere ohorea; izan ere, gorroto gaituztenen eskuetan entregatu da.

10. KAPITULUA

1. Eta gerthatu zen, ene semea bere eztei-gelan sartu zenean, erori zen, eta hil zen.
2. Orduan denok itzali genituen argiak, eta altxatu ginen nire auzoko guztiak ni kontsolatzera: beraz, gaueko bigarren egunerako atseden hartu nuen.

24. Eta hortaz, astindu zure astuntasun andia, eta kendu atsekabe ugaria, Ahaltsuak berriro ere urrikal dezala zurekin, eta Gorenak atseden eta lasaitasuna emango dizu zure lanetik.

25. Eta gerthatu zen berarekin mintzatzen ari nintzela, huná, bat-batean bere aurpegia izugarrizko distira egiten zuen, eta haren begitartea distira egin zuen, non haren beldur nintzen, eta pentsatu nuen zer izan zitekeen.

26. Eta huná, bat-batean oihu handi bat egin zuen oso beldurgarri, eta lurra dardar egin zuen emakumearen zarataz.

27. Eta begiratu nuen, eta hara, emakumea ez zitzaidan gehiago agertu, baina hiri bat eraikia zegoen, eta Leku zabala zimenduetatik ageri zen: orduan beldurtu nintzen, eta oihu handiz oihu egin nuen, eta esan nuen:

28. Non da Uriel aingerua, lenengoan ethorri zana? zeren hark erorarazi nau trantze askotan, eta nere amaiera ustelkeria bihurtu da, eta nere otoitzta errieta.

29. Eta hitz oick esaten ari nintzela, huna, ethorri zen enegana, eta begiratu zidan.

30. Eta huná, etzan nintzan hildako bat bezela, eta nere adimena kendu zitzaidan: eta eskumatik hartu ninduen, eta konsolatu ninduen, eta jarri ninduen oinetan, eta esan zidan:

31. Zer duzu? eta zergatik zaude hain kezkatuta? eta zergatik nahasten da zure adimena, eta zure bihotzko pentsamenduak?

32. Eta erran nuen: Zeren utzi nauzu, eta hala ere egin nuen zure hitzen arabera, eta joan nintzela landan, eta, huná, ikusi dut, eta oraindik ikusi, ez naizela adierazteko gai.

33. Eta esan zidan: Altxa zaitez gizona, eta aholkatuko dizut.

34. Orduan erran nion: Hitz egin,ene jauna, nigan; ez nazazu bakarrik utzi, ez nadin hil itxaropenaz zapuztuta.

35. Zeren ikusi dut ez nekiela, eta entzun dut ez dakidala.

36. Edoene zentzua engainatzen da, ala ene arima ametsetan?

37. Orain, bada, othoizten dizut zure zerbitzaria ikus dezazun.

38. Hark erantzun zidan orduan: Entzun nazazu, eta jakinaraziko dizut, eta esango dizut zergatik beldur zaren: zeren Gorenak gauza sekretu asko agertuko dizkizu.

39. Ikusi du zure bidea zuzena dela, zeren etengabe atsekabetzen zarela zure erriarengatik, eta negar handia egiten duzula Sionengatik.

40. Hau da, bada, azkenaldian ikusi duzun ikuskeraren esanahia:

41. Ikusi zenuen emakume bat doluka, eta hasi zinen hura konsolatzeten.

42. Bainoorain ez al duzu gehiago ikusten emakumearen irudia, baina agertu zaizu eraikitako hiri bat.

43. Eta bere semearen heriotzaren berri eman zizun bitartean, hau da irtenbidea:

44. Ikusi duzun emakume au Sion da: eta berak erran dizun bitartean, hiri eraikia bezala ikusten duzuna ere,

45. Aldiz, diotsut, erran drauzu, ogeita hamar urte antzua izan dela: horiek dira ogeita hamar urtheak, zeinetan ez baitzen bere baitan ofrendarik egin.

46. Bainan hogeita hamar urteren buruan Salomonek eraiki zuen hiria eta opariak eskaini zizkion, eta gero seme bat eman zion antzuari.

47. Eta erran drauzula nekez elikatu zuela, hura zen Jerusalemen bizilekua.

48 Bainaharc erran drauzun, Ene semea bere ezkontza-gelara sarthu zenean huts egin zuela, eta hil zela: au izan zen Jerusalemera ethorri zen suntsipena.

49. Eta huná, ikusi zenduan haren iduria, eta zeren negar egiten zuen bere semeagatik, asi zinen hura konsolatzen: eta gauza oietatik, auek idiki bear dizkizute.

50. Zeren orain Goren Gorenak ikusten du gaitzik gabe atsekabetuta zaudela, eta zure bihotz osotik sufritzen duzula harengatik, hala erakutsi dizu bere gloriaren distira, eta bere edertasunaren edertasuna.

51. Eta orgatik agindu nizun geratzeko etxerik egin ez zen soroan;

52. Zeren banekien gorenak hau erakutsiko zidala.

53. Orregatik agindu nizun landara joatea, non ez zegoen eraikuntzarik zimendurik.

54. Zeren Gorena bere hiria erakusten hasten den tokian, ezin da inor eraikitzerik egon.

55. Eta hortaz, ez izan beldurrik, ez bedi zure biotza beldurtu, baizik eta sar zaitez, eta ikusi eraikinaren edertasuna eta handitasuna, zure begiek ikus dezaketen bezala.

56. Eta orduan adituko dezu zure belarrieik aditzen duten bezala.

57. Zeren bedeinkatua zera bertze askoren gañetik, eta Gorenarekin deitua; eta gutxi batzuk ere bai.

58. Bainan bihar gauean geldituko zara hemen;

59. Eta hala erakutsiko dizkizu Goi-Goikoak azken egunetan luraren gainean bizi direnei egingo dizkien gauza goren ikuskerak. Beraz, gau hartan eta beste batean lo egin nuen, berak agindu zidan bezala.

11. KAPITULUA

1. Orduan ikusi nuen amets bat, eta hara, itsasotik arrano bat ilki zen, hamabi hego lumadun eta hiru buru zituen.
2. Eta ikusi nuen, eta horra hegoak hedatzen zituela lur guzian, eta zeruko haize guziak bere gañean, eta bildu ziren.
3. Eta ikusi nuen, eta haren lumatik hazten ziren kontrako beste luma batzuk; eta lumatxo eta txiki bihurtu ziren.
4. Bainaburuak atseden zeuden: erdian burua bestea baino handiagoa zen, baina hondarrarekin pausatzen zuen.
5. Gehiago ikusi nuen, eta horra, arranoa bere lumaz hegan zebilen, eta errege izan zen luraren gainean eta han bizi zirenen gainean.
6. Eta ikusi nuen zero azpiko gauza guziak haren menpe zeudela, eta nehork ez zuela haren kontra mintzatzen, ez, lurreko kreatura bat ere ez.
7. Eta ikusi nuen, eta horra, arranoa bere atzapar gainean altxatu zen, eta mintzatu zitzaien bere lumai, esanez:
8. Ez behatu denak bat-batean: lo egin bakoitzak bere tokian, eta beha ezazue aldi berean:
9. Baña gorde bedi buruak azkenerako.
10. Eta ikusi nuen, eta huná, ahotsa ez zen bere buruetatik ateratzen, bere gorputzaren erditik baizik.
11. Eta zenbatu nituen haren kontrako lumak, eta huna zortzi ziren.
12. Eta begiratu nuen, eta hara, eskuineko aldean luma bat altxatzzen zen, eta errege izan zen. d lur guziaren gainean;

13. Eta hala izan zen, errege izan zenean, ethorri zen haren amaiera, eta haren lekua ez zen gehiago agertu; eta erreginatu zan, eta ederki pasatu zuen;

14. Eta gerthatu zen, errege izan zenean, haren amaiera ere iritsi zen, lehena bezala, eta ez zen gehiago agertu.

15. Orduan ethorri zitzaison boz bat, eta erran zuen:

16. Entzun ezazu luraren gainean agintzen duzun denbora luzez: hau diotsut, gehiago agertzen hasi baino lehen,

17. Zure ondotik ez da inor helduko zure denbora, ez erdira.

18. Orduan iaiki zan hirugarrena, eta erreñatu zan lenago bestea bezela, eta ez zan gehiago agertu.

19. Hala joan zen hondarreko guztiekin bata bestearen atzetik, denak erreñatzen baitziren, eta orduan ez ziren gehiago agertu.

20. Orduan ikusi nuen, eta huná, denboraren poderioz, ondotik zetozent lumak zutitu ziren eskuineko aldean, haiak ere goberna zezaten; eta batzuk gobernatu zuten, baina denbora batean ez ziren gehiago agertu:

21. Zeren haietako batzuk ezarri ziren, baina ez zuten gobernatu.

22. Honen ondoan begiratu nuen, eta huná, ez ziren gehiago agertu hamabi lumak, ez bi lumatxoak.

23. Eta ez zen gehiago arranoaren gorputzaren gainean, baizik hiru buru gelditzen zirenak, eta sei hegaltxo.

24. Orduan ikusi nuen, gainera, bi lumatxo seiengandik bereizten zirela, eta gelditzen zirela eskumako aldean zegoen buru azpian: zeren laurak beren tokian jarraitzen zuten.

25. Eta ikusi nuen, eta horra, hegoaren azpian zeuden lumak beren burua ezarri eta erregela izatea pentsatu zuten.

26. Eta ikhusi nuen, eta huná, bat ezarri zen, baina laster ez zen gehiago agertu.

27. Eta bigarrena lehena baino lehenago joan zen.

28. Eta ikusi nuen, eta huná, gelditzen ziren biek ere beren baitan pentsatu zuten erreñatzeko.

29. Eta hala pentsatu zutenean, huná, iratzarri zen atseden zeuden buruetako bat, hots, erdian zegoena; zeren hori beste bi buruek baino handiagoa baitzen.

30. Orduan ikusi nuen beste bi buruak harekin elkartu zirela.

31. Eta huná, burua itzultzen zen harekin zeudenekin, eta jan zituen bi lumak erregetuko ziren hegalarren azpian.

32. Baina buru honek lur osoa beldurrez jarri zuen, eta menderatu zituen han luraren gainean bizi ziren guztiak zapalkuntza handiarekin; eta munduaren gobernantza izan zuen hego guztiak baino gehiago.

33. Eta orren ondoan ikusi nuen, eta huná, erdian zegoen burua bat-batean ez zen gehiago agertu, hegoak bezala.

34. Baña gelditzen ziran bi buruek, zeñak ere era berean gobernatzen zuten luraren gañean, eta bertan bizi ziranen gañean.

35. Eta ikusi nuen, eta huna, eskuineko buruak ezkerreko aldean zegoena irentsi zuen.

36. Orduan, boz bat buru dut, zeinak esan zidan: Begira zure aitzinean, eta beha ezazu ikusten duzuna.

37. Eta ikusi nuen, eta huna, lehoi orro bat bezala basotik atzematen, eta ikusi nuen arranoari gizon baten ahotsa igorri zuela, eta esan zuen:

38. Entzun, zurekin hitz egingo dut, eta Gorenak esango dizu:

39. Ez al zara zu neure munduan erreñatzeko egin ditudan lau abereetatik geratzen dena, haien denboren amaiera hekien bitaritez?

40. Eta ethorri zen laugarrena, eta garaitu zituen iragan ziren abere guziak, eta izan zuen boterea munduaren gainean beldur andiarekin, eta lurreko inguru guziaren gainean zapalkuntza gaizto askorekin; eta luzaroan egon zan luraren gañean engainuaz.

41. Zeren ez duzu lurra egiaz juzgatu.

42. Zeren atsekabetu dituzu otzanak, zauritu dituzu bakezaleak, gezurtiak maite dituzu, eta fruitua eman zutenen bizilekuak suntsitu dituzu, eta kalterik egin ez dizutenen harresiak bota dituzu.

43. Beraz, zure gaiztakeria igo da Gorenara, eta zure harrotasuna Ahaltsuarengana.

44. Gorenak-ere begiratu die garai harroei, eta huná, akabatu dira, eta bete dira haren higuingarriak.

45. Eta beraz, ez agertu gehiago, zu arranoa, ez zure hegak ikaragarriak, ez zure luma gaitzoak, ez zure buru gaitzoak, ez zure atzapat kaltegarriak, ez zure gorputz hutsal guziak.

46. Lur guzia freskatu dadin, eta itzul dadin, zure bortizkeriatik libraturik, eta egin zuenaren juizioan eta errukian itxaro dezan.

12. KAPITULUA

1. Eta gerthatu zen, lehoiak arranoari hitz hauet esaten zizkion bitartean, ikusi nuen,
2. Eta huna, gelditzen zen burua eta lau hegoak ez ziren gehiago agertu, eta biak bertara joan ziren eta jarri ziren errege izateko, eta beren erreinua txikia zen, eta zalapartaz betea.
3. Eta ikhusi nuen, eta huná, ez ziran gehiago agertu, eta arranoaren gorputz guzia erre zedin, non lurra beldur handia izan zuen: orduan iratzarri nintzen neure buruko larritasunetik eta trantzetik, eta beldur handitik. eta esan zion nire izpirituari:
4. Huna, au egin didazu, Gorenaren bideak arakatzen dituzunean.
5. Huna, oraindik nekatuta nago neure gogoan, eta oso ahul nagoene izpirituan; eta indar guti dagoene baitan, gau honetan nahasi izan naizen beldur andiagatik.
6. Orregatik othoituko diot orain Gorenari, azkeneraino konsolatuko nazala.
7. Eta erran nion: Jauna, erregetza duenak, baldin grazia arkitu badut t aitzinean zure begiz, eta zurekin justifikatzen banaiz bertze askoren aitzinean, eta ene otoitz benetan zure aurpegira igoko balitz;
8. Konsola nazazu, bada, eta erakutsi iezadazu zure zerbitzaria ikuskeria beldurgarri honen interpretazioa eta desberdintasun garbia, nire arima guztiz kontsola dezazun.
9. Zeren juzgatu nauzu azkeneko denborak erakusteko.
10. Eta esan zidan: Hau da ikuskeraren interpretazioa:
11. Arranoa, zeina ikusi zenuen itsasotik igotzen, zure anaia Danielen ikuskeran ikusi zen erreinua da.
12. Baina ez zitzaison azaldu, horregatik orain iragartzen dizut.
13. Huna, etorriko dira egunak, sortuko den erreinu bat luraren gainean, eta beldur izango da aurretik izan ziren erreinu guztien gainetik.

14. Hartan hamabi errege erreñatuko dira, bata bestearen atzetik;

15. Bertatik, bigarrena erregetzen hasiko da, eta hamabietatik edozein baino denbora gehiago izango du.

16. Eta hau adierazten dute hamabi hegalek, zuk ikusi dituzunak.

17. Entzun zenduan mintzatzen den ahotsari buruz, eta ikusi ez zenuela ilkitzen buruetatik, baizik eta gorputzaren erditik, hau da interpretazioa.

18. Erreinuaren denboraren ondoren liskar handiak sortuko direla, eta huts egiteko arriskuan geldituko dela: baina ez da orduan eroriko, baina berriro itzuliko da bere hastapenera.

19. Eta ikusi zenituen zortzi luma azpian bere hegaletan itsatsita, hauxe da interpretazioa:

20. Beragan sortuko direla zortzi errege, zeñak denbora txikiak izango dira eta beren urteak bizkorak.

21. Eta hetarik bi galduko dira, erdiko denbora hurbiltzen dela: laur gordeko dira beren azkena hurbiltzen hasi arte: baina bi gordeko dira azkenerano.

22 Eta hiru buru pausatzen ikusi zenituzten, hau da interpretazioa:

23. Bere azken egunetan Goren Gorenak iru erreinu sortuko ditu, eta gauza asko berrituko ditu, eta luraren menpe izango dute.

24. Eta han bizi direnetatik, zapalkuntza askorekin, aurretik izan ziren guzien gañetik: horregatik deitzen zaie arrano buruak.

25. Zeren hauek dira bere gaiztakeria beteko dutenak, eta azkeneko azkena bukatuko dutenak.

26. Eta ikusi zenuen bitartean buru handia ez zela gehiago agertu, adierazten du haietako bat bere ohe gainean hilko dela, eta hala ere minez.

27. Zeren gelditzen diren biak ezpataz hilak izango dira.

28. Zeren bataren ezpatak bestea irentsiko du, baina azkenengoan eroriko da bera ezpataz.

29. Eta hegoen azpian bi luma ikusi dituzu eskuineko aldean dagoen buruaren gainetik pasatzen;

30. Adierazten du hauek direla, Gorenak bere amaieraraino gorde dituenak: hau da erreinu txikia eta arazoz betea, ikusi zenuen bezala.

31. Eta lehoia, zeina ikusi zenuen basotik altxatzen, orroka, eta arranoari mintzatzen, eta bere injustiziagatik mehatxatzen zuena, entzun dituzun hitz guziekin;

32. Au da gantzutua, Gorenak eurentzat eta beren gaiztakeriagatik azkeneraino gorde duena: epaituko ditu, eta gaitzetsiko ditu beren krudelkeriaz.

33. Zeren bere aitzinean ezarriko ditu bizirik juizioan, eta mehatxatuko ditu, eta zuzenduko ditu.

34. Zeren nire gainerako herriak errukiz libratuko ditu, nire mugetan estuak izan direnak, eta alaituko ditu hasieratik esan dizudan juizio eguna heldu arte.

35. Hau da ikusi duzun ametsa, eta hauek dira interpretazioak.

36. Gorenaren sekretu hau ezagutzeko bakarrik izan zara.

37. Idatzi, bada, ikusi dituzun gauza hauek guztiak liburu batean, eta gorde itzazu.

38. Eta irakats itzazu herriaren jakintsuei, zeinen bihotzak ezagutu eta gorde ditzaketela sekretu hauek.

39. Bainan itxaron zaite emen oraindik zazpi egun gehiago, goi-goikoak zuri aditzera nahi duen guzta erakutsi dezazun. Eta horrekin joan zen bere bidea.

40. Eta gerthatu zen, ikusi zuenean jende guziak zazpi egunak iragan zirela, eta ez nintzela berriro hirira ethorri, bildu zituen guziak, txikienetik handienera, eta etorri zitzaitzidan, eta esan zuten:

41. Zer ofenditu zaitugu? eta zer gaiztakeria egin dugu zure kontra, utzi gaituzula, eta hemen esertzen zaren toki honetan?

42. Zeren profeta guzietarik, zu bakarrik geratu zarete gu, uzta-multzo bat bezala, eta kandela bat bezala leku ilun batean, eta ekaitzetik gordetako aterpe edo ontzi bat bezala.

43. Ez al dira aski guregana etorri zaizkigun gaitzak?

44. Utziko bagaituzu, zenbat hobe guretzat, gu ere Sionen erdian erre izan balira?

45. Zeren ez gara han hil zirenak baino hobeak. Eta negar egin zuten ozenki. Orduan erantzun nien, eta esan nien:

46. Konsolatu zaitez, Israel; eta ez izan astun, Jakoben etxea:

47. Zeren Gorenak zaituzte oroitu, eta Ahaltsuak ez zaituzte ahantzi tentazioan.

48. Ni, ez zaituztet utzi, eta ez naiz zugandik aldendu, bainan toki hunetara ethorri naiz, othoitz egitera Siongo desolazioarengatik, eta erruki bila nazadan zure egoera apalagatik. zure santutegia.

49. Eta orain zoazte guziak etxera, eta egun hauen ondoren etorriko naiz zuengana.

50. Beraz, herria joan zen hirira, nik agindu bezala.

51. Baña zazpi egun egon nintzan landan, aingeruak agindu zidan bezela; eta egun haietan bakarrik jan nituen soroko loreak, eta nire haragia belarrez hartu nuen.

13. KAPITULUA

- 1 Eta zazpi egunen buruan, gauez amets bat egin nuen:
2. Eta horra, itsasotik haize bat sortu zen, eta hunkitzen zituen bere olatu guztiak.
3. Eta ikhusi nuen, eta huná, gizon hora indartzen zen zeruko millakaenik: eta bere begitartea begiratzera itzuli zenean, ikara egin zuten haren azpian ikusten ziren gauza guztiak.
4. Eta ahotsa bere ahotik irteten zen bakoitzean, erretzen zituzten haren ahotsa entzuten zuten guztiak, lurrik sua sentitzen duenean huts egiten duen bezala.
5. Eta orren ondoan ikusi nuen, eta huná, gizon asko bildu zen zeruko lau haizeetatik, itsasotik irten zen gizona menderatzeko.
6. Bainan ikusi nuen, eta huná, mendi handi bat lurperatu zuen bere burua, eta haren gainera hegan egin zuen.
7. Bainan muinoa landu zuten eskualdea edo lekua ikusiko nuen, eta ezin izan nuen.
8. Eta orren ondoan ikusi nuen, eta huná, hora menderatzeko bilduta zeuden guziak beldur handian zeuden, eta ausartzen ziren borrokan.
9. Eta huna, zetorren jendetzaren bortizkeria ikusi zuenean, ez zuen eskua altxatu, ezpata, ez gudarako tresnarik.
10. Bainan nik bakarrik ikusi nuen bere ahotikigorri zuela suzko zartada bat bezala, eta ezpainenetatik suzko hatsa, eta bere mihitik txinpartak eta ekaitzak bota zituela.

11. Eta guziak nahasturik zeuden; suaren eztanda, arnasa sutsua eta ekaitz handia; eta bortizki erori zen borrokarako prest zegoen jendetza gainera, eta denak erre zituen, non bat-batean ezin konta ahala jendetza baten gainean ezer igarri ez zen, hautsa eta ke usaina baizik: hau ikusi nuenean beldurtu nintzen. .

12. Gero ikusi nuen gizon bera menditik jaisten, eta dei egin nuen bertze Multzo bakezale bat.

13. Eta jende asko ethorri zitzaison haren gana, zeinetaz batzuk pozten ziren, beste batzuk atsekabetuta, eta batzuk lotuak, eta beste batzuk ekarri zituzten ofrendatuak izan zirenetatik: orduan eri nintzen beldur andiagatik, eta esnatu nintzen, eta esan nuen:

14. Hire zerbitzariari erakutsi dizkizut hastetik mirari oiek, eta digne artu nauzu nere otoitz jaingo dezazun.

15 Erakuts iezadazu oraino amets honen interpretazioa.

16. Zeren nere adimenean konzebitzen dudanez, ai egun haitan geldituko direnentzat, eta askoz ere ai atzetik geldituko ez direnentzat!

17. Zeren gelditu ez zirenak astuntasunean zeudela.

18. Orain ulertzen ditut azken egunetan gordeta dauden gauzak, zer gertatuko zaien, eta atzean utzitakoei.

19 Beraz, arrisku handietara eta behar askotara etorri dira, amets hauek adierazten duten bezala.

20. Alabaina, arriskuan dagoenarentzat errazagoa da gauza hauetara sartzea, mundutik hodei bat bezala igarotzea baino, eta azken egunetan gertatzen diren gauzak ez ikustea. Eta erantzun zidan, eta esan zuen:

21. Ikuskizunaren interpretazioa erakutsiko dizut, eta zabalduko dizut esku duzuna.

22 Atzean gelditu direnez hitz egin duzun bitartean, hauxe da interpretazioa:

23. Denbora artan arriskua jasango duenak bere burua gorde du: arriskuan erortzen direnak, obrak eta fedeak Ahalguztidunarekiko.

24. Jakin badakizue, bada, atzean utzitakoak dohatsuagoak direla illak baino.

25. Hau da ikuskariaren esanahia: Gizon bat itsasoaren erditik igotzen ikusi zenuen bitartean;

26. Bera da Jainko Gorenak sasoi handi bat gorde duena, zeinak berez libratuko baitu bere kreatura: eta aginduko ditu atzean gelditu direnak.

27. Eta ikusi zenduan bitartean, haren ahotik haize, eta su eta ekaitza bezala atera zela;

28. Eta ez zuela eusten ez ezkata, ez gerlarako tresnarik, baina haren sartzeak suntsitu zuela haren mendera zetorren jendetza osoa; hau da interpretazioa:

29. Huna, datoak egunak, goi-goikoa luraren gainean daudenak libratzen hasiko direnean.

30. Eta etorriko da lurrean bizi direnen harridurara.

31. Eta bata bestearen kontra borrokatzeko konpromisoa hartuko du, hiri bat bestearen aurka, toki bat bestearen aurka, herri bat bestearen aurka, eta erreinu bat bestearen aurka.

32. Eta gauza oiek gertatuko diren denbora izango da, eta aitzinean erakutsi dizkizudan seinaleak gertatuko dira, eta orduan agertuko da nere Semea, gizon bat bezala igotzen ikusi zenuena.

33. Eta herri guziak haren ahotsa entzutean, bakoitzak bere lurrardean utziko du bata bestearen aurka daraman gudua.

34. Eta bilduko da jendetza kontaezin bat, haien ikusi zenituen bezela, ethorteko nai duelarik, eta borrokaz garaitzeko.

35. Baino Siongo mendiaren gailurrean geldituko da.

36. Eta Sion etorriko da, eta gizon guziei erakutsiko zaie, prestaturik eta eraikirik. muinoa eskurik gabe landua ikusi zenuen bezala.

37. Eta nere Semea honen erriatuko ditu nazio horien asmakizun gaiztoak, zeinak beren bizitza gaiztoagatik ekaitzera erori diren;

38. Eta ipiniko die haien aitzinean beren pentsamendu gaiztoak, eta tormentatuak izaten hasiko diren oinazeak, zeinak suaren antzekoak diren: eta nere antzeko legearen bidez suntsituko ditu trabarik gabe.

39. Eta ikusi zenduan bertze gendetze bakezale bat bildu zuela haren gana;

40 Horiek dira Oseas erregearen garaian beren lurretik preso eraman zituzten hamar leinuak, zeinak gatibu eraman zituen Salmanas Arisirako erregeak, eta hark eraman zituen uretan zehar, eta, beraz, beste lurrarde batera heldu ziren. .

41. Baña artu zuten beren artean konseju hau, utzi zitezela jentilen jendetza, eta ilki zezaten beste herrialde batera, non gizadiak ez baitzuen sekula bizi.

42. Han bete zezaten beren legeak, beren lurretan sekula bete ez zituztenak.

43. Eta sartu ziren Eufrates ibaiaren leku estuetatik.

44. Zeren Goi-goikoak seinaleak egiten zizkieten, eta uholdea geldiarazi zuen, gainditu arteo.

45. Zeren erri artan barrena bide andi bat zen, hots, urte eta erdikoa: eta eskualde bera Arsareth deitzen da.

46. Orduan bizi izan ziren han azken denbora arte; eta orain etortzen hasiko direnean,

47. Gorenak geldituko ditu berriz errekako iturburuak, igaro ditzaten: horregatik ikusi duzu jendetza bakearekin.

48. Baino zure herritik atzean utzitakoak dira nire mugetan aurkitzen direnak.

49. Bada, bildutako nazioen ugaritasuna suntsitzen duenean, bere erria defendituko du.

50. Eta orduan erakutsiko dizkie mirari andiak.

51. Orduan erran nion: O Jaun agintea, erakuts iezadazu hau: Zergatik ikusi dut gizona itsasoaren erditik igotzen?

52. Eta esan zidan: Itsasoko sakonean dauden gauzak ez ikertu ez ezagutu ezin dituzun bezala, lurreko nehork ere ezin dezake ikusiene Semea, edo harekin daudenak, egunez baizik. .

53. Hau da ikusi duzun ametsaren interpretazioa, eta zeñaz bakarrik zaude hemen argitu.

54. Zeren zure bidea utzi duzu, eta zure ardura ene legeari aplikatu eta bilatu duzu.

55. Zure bizia zuhurtziaz ordenatu dezu, eta adimenari dei egin diozu zure ama.

56. Eta horrexegatik erakutsi dizkizut Goi-goikoaren altxorrak: beste hirur egunen buruan beste gauza batzuk esango dizkizut, eta gauza indartsuak eta miragarriak aditzera emango dizkizut.

57. Orduan ilkhi nintzen sorora, goraipamen eta eskerrak emanet Goi-goikoari denboran egin zituen mirariak direla eta;

58. Eta zeren berak gobernatzen baititu, eta beren sasoieta erortzen diren gauzak: eta han egon nintzen hirur egunez.

14. KAPITULUA

1. Eta gerthatu zen hirugarren egunean, haritz baten azpian eseri nintzela, eta hara non sasi batetik ahots bat atera zen nire kontra, eta esan zuen: Esdras, Esdras.
2. Eta esan nion: Hona ni, Jauna, eta altxatu nintzen nire oinetan.
3. Orduan esan zidan: Sasian agerian agertu nion neure burua Moisesi, eta berarekin hitz egin nuen, nire herriak Egipton zerbitzatzen zuenean.
4. Eta bidali nuen, eta eraman nuen nire herria Egiptotik, eta eraman nuen denbora luzez nire ondoan eduki nuen mendira.
5. Eta erran zizkion gauza miragarri asko, eta erakutsi zizkion garaietako sekretuak, eta amaiera; eta agindu zion, esanez:
6. Hitz hauek adiaraziko dituzu, eta hauek ezkutatuko dituzu.
7. Eta orain esaten dizut:
8. Ezar dezala zure bihotzean nik erakutsi ditudan seinaleak, eta ikusi dituzun ametsak, eta entzun dituzun interpretazioak.
9. Zeren guzietatik kenduko zera, eta hemendik aurrera ene Semearekin, eta zure antzekoekin, denborak bukatu arte.
10. Zeren munduak bere gaztaroa galdu du, eta denborak zahartzen hasten dira.
11. Zeren mundua hamabi zatitan banatuta dago, eta haren hamar zatiak jada joan dira, eta hamarren erdia.
12. Eta gelditzen da hamargarren zatiaren erdiaren ondotik dagoena.
13. Orai, bada, ezarri zure etxea, eta gaitzetsi zure erria;
14. Utzi zuregandik pentsamendu mortalak, kendu gizakiaren zamak, kendu orain natura ahula,
15. Eta alde batera utzi zuretzat astunenak diren pentsamenduak, eta bizkor zaite denbora hauetatik ihes egitera.
16. Zeren ikusi dituzunak baino gaitz handiagoak gertatuko dira hemendik aurrera.
17. Zeren begira zenbat ahulagoa izango den mundua adinarekin, are gehiago areagotuko dira gaitzak bertan bizi direnen gainean.
18. Zeren denbora urrutti iges egin da, eta alokairua gogor hurbil da: zeren orain laster da etortzeko ikuskera, zuk ikusi duzuna.
19. Orduan erantzun nion zure aurrean, eta esan nuen:
20. Huna, Jauna, joango naiz, zuk agindu didazun bezala, eta gaitzetsiko dut han dagoen herria: baina gero jaioko direnak, nork amonaraziko ditu? horrela mundua ilunpetan ezarria dago, eta han bizi direnek argirik gabe daude.
21. Zeren zure legea erre da, beraz iñork ez daki zuregandik egin diren gauzak, edo hasiko den obra.
22. Baña zure aitzinean grazia arkitzen badut, bidali Espiritu Santua nigana, eta idatziko ditut hasieratik munduan egin izan diren guziak, zure legean idatziak izan direnak, gizonek zure bidea aurkitu dezaten, eta azken egunetan biziko dena bizi daiteke.
23. Eta erantzun zidan, esanez: Zoaz, bildu erria, eta esaiozue, ez zaitzatela berrogei egunez zure bila.
24. Begira, ordea, prestatzen dizkizula ezpai asko, eta hartu zurekin Sarea, Dabria, Selemia, Ecanus eta Asiel, laster idazteko prest dauden bost hauek;

25. Eta zatoz hona, eta piztuko dut zure biotzean adimenezko kandela bat, itzaliko ez dena, idazten asi zaren gauzak egin arte.
26. Eta egin dezunean, gauza batzuk argitaratuko dituzu, eta gauza batzuk jakintsuei ezkutuan erakutsiko diezu: bihar ordu huntan hasiko zara idazten.
27. Orduan irten nintzen, hark agindu bezala, eta jende guztia bildu nuen, eta esan nuen:
- 28 Entzun hitz hauek, Israel.
29. Hasieran gure arbasoak arrotz ziran Egipton, nondik libratu ziran;
30. Eta errezibitu zuten bizitzeko legea, zeñak bete ez zutena, zuek ere beren ondotik transgresatu duzuen.
31. Orduan lurra, Siongo lurra, zozketaz banatu zen zuen artean: baina zuen arbasoek, eta zuek, bidegabekeria egin duzue, eta ez dituzue gorde Goienak agindu zizutenean bideak.
32. Eta juez zintzoa denez, denboran kendu dizue eman zuena.
33. Eta orain zarete hemen, eta zuen anaiaik zuen artean.
34. Bada, bada, zeuen adimena menperatu eta zuen bihotzak erreformatuko baditzue, bizirik mantenduko zarete eta hil ondoren miserikordia lortuko duzue.
35. Zeren eriotzaren ondotik etorriko da juizioa, berriz biziko garenean: eta orduan agertuko dirade zintzoen izenak, eta gaiztoen obrak deklaratuko dira.
36. Ez bedi, bada, nehor orain nigana ethorri, ez ene bila berrogei egun hauetan.
37. Hartu nituen bada bost gizonak, berak agindu zidan bezala, eta joan ginen soroan, eta han gelditu ginen.
38. Eta biharamunean, huna, boz batek deitu ninduen, zioela: Esdras, iriki ahoa, eta edaten dizut edatera.
39. Orduan ireki nuen ahoa, eta huná, edalontzi bete bat heldu zitzaidan, urez bezala betea zegoena, baina haren kolorea sua bezalakoa zen.
40. Eta artu nuen, eta edan nuen: eta edan nuenean, ene bihotzak adimena erran zuen, eta zuhurtzia hazi zitzaidan bularrean, zeren nere izpirituak sendotu baitzuen nire memoria.
41. Eta ireki zan ene ahoa, eta ez geiago itxi.
42. Gorenak adimena eman zien bost gizonei, eta idatzi zituzten gaueko ikuskera miragarriak kontatuak, zeñak ezagutzen ez zituztenak: eta jarri ziren berrogei egunez, eta egunez idatzi zuten, eta gauez ogia jan zuten.
- 43 Niri dagokionez. Egunez mintzatzen nintzen, eta gauez ez nuen mingainari eutsi.
44. Berrogei egunean berrehun eta lau liburu idatzi zituzten.
45. Eta gerthatu zen, berrogei egunak bete zirenean, mintzatu zen Gorenak, zioela: Zuk idatzi duzun lehena, argitara ezazu argi eta garbi, digneak eta digneak irakur dezatela.
46. Bainan gorde hirurogeita hamar azkenak, herriaren artean jakintsu direnei bakarrik eman diezakizutenean.
47. Zeren haietan dago adimenaren iturria, jakinduriaren iturria eta ezagutzaren jarioa.
- 48 Eta hala egin nuen.

15. KAPITULUA

1. Huna, erran zatzu nere herriaren belarrietan hire ahoan jarriko ditudan profezizko hitzak, dio Jaunak:
2. Eta idatz itzazu paperean: zeren leialak eta egiazkoak dira.

3. Ez izan beldur zure kontrako irudimenak, ez zaitzala asaldatzen zure kontra mintzatzen diren horien sinesgabetasunak.

4. Izan ere, desleial guztiak hilko dira beren desleialtasunean.

5. Huna, dio Jaunak, izurriak ekarriko ditut mundura; ezpata, gosea, heriotza eta suntsipena.

6. Zeren gaiztakeriak ikaragarri kutsatu du lur osoa, eta bete dira haien egintza kaltegarriak.

7 Horregatik dio Jaunak:

8. Ez diot gehiago ene mingainari eutsiko beren gaiztakeriari buruz, profanoki egiten dituztenak, eta ez diet onartuko gaiztakeriaz aritzen diren gauzeten; besterik gabe, etengabe kexatu.

9. Eta hortaz, dio Jaunak, ziur mendekatuko ditut, eta artuko dizkit hekien artetik odol errugabe guzia.

10. Hara, ene herria artalde bat bezala daramate hiltzera: ez diot orain utziko Egiptoko lurrean bizitzea;

11. Baina esku indartsuarekin eta beso luzatuarekin ekarriko ditut, eta izurritez hilko ditut Egipto, lehen bezala, eta bertako lur guztia suntsitu egingo dut.

12. Negar egingo du Egipto, eta haren oinarria Jainkoak bere gainera ekarriko duen izurrite eta zigorrarekin hondatuko da.

13. Lurra lantzen dutenek negar egingo dute, zeren beren haziak huts egingo dituzte leherketa eta txingorragatik, eta konstelazio beldurgarriarekin.

14. Ai munduari eta han bizi direnei!

15 Ezpata eta haien suntsipena hubiltzen baita, eta herri bat altxatu eta borrokatuko dat beste bat, eta ezpatak eskuetan.

16. Zeren gizonen artean sedizioa izango da, eta elkarri erasotzea; ez dituzte beren erregeak ez printzeak aintzat hartuko, eta haien ekintzen bidea beren esku egongo da.

17. Gizonak nahi izango du hiri batean sartzea, eta ezin izango du.

18. Zeren beren harrokeriagatik hiriak asaldatuko dira, etxeak suntsituko dira, eta gizonak beldurtuko dira.

19. Gizonak ez du hurkoaren errukirik izango, ezpataz deuseztatuko ditu beren etxeak, eta beren ondasunak hondatuko ditu, ogi faltagatik, eta neke handiagatik.

20. Huna, dio Jainkoak, lurreko errege guziak deituko ditut ni begirunea egitera, zeinak eguzkiaren irtetetik, hegoaldetik, ekialdetik eta Libanotik daudenak; bata bestearen kontra biurtzea, eta egin dituzten gauzak ordaintzea.

21. Nere hautatuei gaur egun egiten duten bezala, nik ere egingo dut, eta ordaina emanen diet haien altzoan. Hau dio Jainko Jaunak;

22. Nire eskuineko eskuak ez ditu bekatariak barkatuko, eta nire ezpata ez da geldituko lurrera odol errugabea isurtzen dutenen gainean.

23. Sua ilki da haren haserretik, eta lurreko zimenduak eta bekatariak irten ditu, piztutako lastoa bezala.

24. Ai bekatu egiten dutenei, eta ez bete nire manamenduak! dio Jaunak.

25. Ez ditut barkatuko: zoazte, haurrak, boteretik, ez kutsatu nire santutegia.

26. Zeren Jaunak ezagutzen baititu haren kontra bekatu egiten duten guziak, eta horregatik libratzen ditu heriotzera eta hondatzera.

27. Zeren orain ethorri dira izurriteak lur guzian, eta haitan geldituko zarete, Jainkoak ez zaituzte libratuko, zeren haren kontra bekatu egin duzuen.

28. Begira ikuskeria ikaragarri bat, eta haren itxura sortaldetik;

29. Non aterako diren Arabiako herensugeen nazioak gurdia askorekin, eta haien ugaritasuna eramango dute lurraren gainean haizea bezala, haiiek entzuten dituzten guztiak beldur eta dardara izan dezaten.

30. Karmaniarrak ere haserreturik irtengo dira basurdeak bezala, eta indar handiz etorriko dira, eta hainekin borrokan sartuko dira, eta asiriarren lurrardearen zati bat xahutuko dute.

31. Eta orduan herensugeek izango dute nagusitasuna, beren izaera gogoratuz; eta beren buruari itzuliko bazaie, elkarrekin konspiratzen duten indar handiz persegitzeko,

32. Orduan oiek asaldatuak izanen dira, eta isilduko dira beren indarrez, eta iges egingo dute.

33. Eta Asiriarren lurretik etsaiak setiatu eta hondatuko ditu haitariko batzuk, eta beren armadan beldurra eta beldurra izango dute, eta liskarrak beren erregeen artean.

34. Begira hodeiak sortaldetik eta iparraldetik hegoaldera, eta oso ikaragarriak dira begiratzeko, haserre eta ekaitz beteak.

35. Bata bestearen kontra joko dute, eta izar-multzo andi bat eroriko dute lurraren gainera, beren izarra ere; eta odola izango da ezpatatik sabelera,

36. Eta gizonen gorotza gameluaren asturaino.

37. Eta ikara eta ikara handia izanen da lurraren gainean: eta aserrea ikusten dutenak beldurtuko dira, eta ikara etorriko zaie.

38. Eta orduan etorriko dira ekaitz handiak hegotik, eta iparraldetik, eta beste zati bat mendebaldetik.

39. Eta sortaldetik haize gogorrak sortuko dira, eta irekiko dute; eta asarrean altxatu zuen hodeia, eta izarra sortaldeko eta mendebaldeko haizeari beldurra eragiteko piztu zuena, suntsituko da.

40. Hodei andi eta indartsuak haserrez beteko dira, eta izarra, lur guzia eta han bizi direnak beldurtu ditzaten; eta isuriko dute leku goi eta ospetsu guztien gainean izar ikaragarri bat,

41. Sua, eta txingorra, eta ezpata hegalarriak, eta ur asko, soro guziak bete daitezten, eta ibai guziak, ur andien ugarirekin.

42. Eta hondatuko dituzte hiriak eta harresiak, mendiak eta muinoak, basoko zuhaitzak, eta larreetako belarrak eta haien laboreak.

43. Eta irmo joango dira Babilonara, eta beldurtuko dute.

44. Beragana ethorriren dira, eta setiatuko dute, izarra eta haserre guzia isuriko dute haren gainera: orduan hautsa eta kea igoko dira zerura, eta haren inguruan dauden guztiak negar egingo dute.

45. Eta haren azpian gelditzen direnek zerbitzatuko diete beldurrez jarri dutenei.

46. Eta zu, Asia, Babiloniako itxaropenean parte hartzen duzuna, eta bere pertsonaren aintza.

47. Ai zoritzarrekoa, zoritzarrekoa, haren antzera egin zarelako zure burua; eta prostituzioaz jantzi dituzu zure alabak, zure maitaleengan atsegin eta gloria zezaten, zeinek beti zurekin prostituzioa egin nahi izan duten.

48. Jarraitu diozu bere obra eta asmakizun guztietañ gorrotatua denari: horregatik dio Jainkoak:

49. Izurriak bidaliko dizkizut zure gainera; alarguntasuna, pobrezia, gosetea, ezpata eta izurritea, zure etxeak suntsipen eta heriotzaz xahutzeko.

50. Eta zure boterearen aintza lore bat bezala lehortuko da, zure gainera bidalitako beroa sortuko da.

51. Ahulduko zara emakume pobre bat zauriekin bezala, eta zauriekin zigortua bezala, ahaltsuak eta maitaleak ezin izan daitezen jaso. zaitut.

52. Halaxe egin ote nuke zeloz zure kontra, dio Jaunak,

53. Baldin ez bazenu beti hil ene hautatuak, zure esku-kolpea goratz, eta esanez haien hilen gainean, mozkortzen zinenean,

54. Erakutsi zure arpegiaren edertasuna?

55. Zure prostituzioaren saria zure altzoan izango da, beraz, ordaina jasoko duzu.

56. Nere hautatuei egin diozun bezala, dio Jaunak, hala egingo dizu Jainkoak, eta gaiztakerian libratuko zaitu.

57. Zure haurrak gosez hilko dira, eta ezpataren bidez eroriko zara: zure hiriak apurtu egingo dira, eta zure guztiak ezpatarekin galduko dira landan.

58. Mendietan daudenak gosez hilen dira, eta beren haragia jango dute, eta beren odola edanen dute, ogi-gose eta uregarriagatik.

59. Zu bezela dohakabeak itsasotik igaroko zara, eta berriro izurritea jasoko duzu.

60. Eta pasabidean hiri alferren kontra astinduko dira, eta zure lurreko zatiaren bat suntsituko dute, eta zure aintzaren zati bat hondatuko dute, eta suntsitua izan zen Babiloniara itzuliko dira.

61. Eta botako zaituzte hekiek lurra bezela, eta izanen dira zuretzat sua bezela;

62. Eta hondatuko zaituzte zu eta zure hiriak, zure lurak eta zure mendiak; zure baso guztiak eta zure zuhaitz emankorrik atan erreko dira.

63. Zure seme-alabak gatibu eramango dituzte, eta, begira, duzuna hondatuko dute, eta zure aurpegiaren edertasuna hondatuko dute.

16. KAPITULUA

1. Ai, Babilonia eta Asia! ai zuek, Egipto eta Siria!

2. Zaku eta ile-oihalez gerriko zarete, negar egin ezazute zuen seme-alabak, eta damutu; zure suntsipena hurbil baita.

3. Ezpata bat bidali da zure gainera, eta nork itzuliko du?

4. Su bat igorri da zuen artean, eta nork itzal dezake?

5. Izurriteak igorri dizkizute, eta zer da haietk urrunduko dituena?

6. Norbaitek bota al dezake lehoi gose bat basoan? ala iñork itzal al dezake sua isolorretan, erretzen asi danean?

7. Arku indartsu batek jaurtitako geziari buelta eman al daiteke berriro?

8. Jaun ahaltsuak bidaltzen ditu izurriteak, eta nor da haietk urrundu ditzakeena?

9. Su bat ilkiko da haren haserretik, eta nor da hura itzaliko duena?

10. Tximistak botako ditu, eta nor ez da beldurtuko? trumoia egingo du, eta nor ez da beldurtuko?

11. Jaunak mehatxu egingo du, eta nor ez da erabat hauts bihurtuko haren aurrean?

12. Dardara dabil lurra eta haren zimenduak; itsasoa uhinekin altxatzen da sakonetik, eta haren olatuak nahasten dira, eta haren arrainak ere, Jaunaren aurrean, eta bere boterearen aintzaren aurrean.

13. Izan ere, indartsua da arkua makurtzen duen bere eskuineko eskua, jaurtitzen dituen geziak zorrotzak dira, eta ez dira galduko, munduaren bazterretara jaurtitzen hasten direnean.

14. Huna, izurriteak bidaliak dira, eta ez dira berriro itzuliko, lurrera etorri arte.

15. Sua piztu da, eta ez da itzaliko, lurraren zimenduak hondatu arte.

16. Arku indartsu batek jaurtitako gezia atzera ez den bezala: hala ere lurrera bidaliko diren izurriteek ez dute berriro itzuliko.

17. Ai naiz ni! ai naiz ni! nork libratuko nau egun hetan?

18. Tristura eta dolu handien hasiera; gosete eta eriotze andiaren hasiera; gerren hasiera, eta botereak beldurrez geldituko dira; gaitzen hasiera! zer egingo dut gaitz hauet etorriko direnean?

19. Hara, gosea eta izurritea, tribulazioa eta larritasuna bidaizten dira azote gisa konpontzera.

20. Baña gauza oiek guziengatik ez dute beren gaiztakeriatik aldenduko, ez eta beti gogoan izango azoteez.

21. Begira, janariak hain merke izango dira lurrean, non beren buruak kasu onak direla uste izango dutela, eta orduan ere gaitzak haziko dira lurrean, ezpata, gosete eta nahasmen handia.

22. Zeren lurrean bizi diren asko gosetetik hilko dira; eta bestea, goseari ihes egiten diona, ezpatak suntsituko du.

23. Eta hilak gorotza bezala botako dira, eta ez da inor kontsolatuko: zeren lurra xahutu egingo da, eta hiriak eroriko dira.

24. Ez da inor geldituko lurra lantzeko eta ereiteko

25. Zuhaitzek fruitua emango dute, eta nork bilduko ditu?

26. Mahatsa helduko da, eta nork zapalduko ditu? zeren leku guziak gizonen hondamenak izango dira:

27. Beraz, gizon batek beste bat ikusi eta bere ahotsa entzuteko gogoa izango du.

28. Zeren hiri bateko hamar geratuko dira, eta bi soro, baso lodietan eta harkaitzetako zirrikuitetan gordeko direnak.

29. Zuhaitz bakoitzaren gainean oliba-baratzean bezala, hiruzpalau oliba geratzen dira;

30. Edo mahasti bat biltzen denean bezala, mahastian arretaz bila dabiltsan multzo batzuk geratzen dira;

31. Hala ere, egun haietan, hiruzpalau geldituko dira beren etxeak ezpataz arakatzen dituztenak.

32. Eta lurra hondatu egingo da, eta bertako soroak zahartu egingo dira, eta bere bideak eta bere bide guztiak arantzaz beteko dira, zeren inork ez du bertatik ibiliko.

33. Birjiñak negar egingo dute, ezkongairik gabe; emakumeek negar egingo dute, senarrik gabe; haien alabak negar egingo dute, laguntzailerik gabe.

34. Gerratan beren senargaiak suntsituko dira, eta beren senarrak goseak galduko dituzte.

35. Entzun orain gauza hauet, eta adi ezazue, Jaunaren zerbitzariok.

36. Huna, Jaunaren hitza, jaso ezazute: ez sinetsi Jaunak erran zituen Jainkoak.

37. Huna, izurriak hurbiltzen dira, eta ez dira motel.

38. Bederatzigarren hilabetean haurdun dagoen emakume batek bere semea erditzen duenean, bere jaiotzaren bizpahiru ordurekin min handiek inguratzzen dioten sabelean, zeinek, haurra ateratzen denean, ez dute une bat ere moteltzen.

39. Hala ere, izurriteek ez dute laster izango luraren gainera, eta mundua negar egingo du, eta atsekabeak etorriko dira alde guztieta.

40. Ene herria, entzunene hitza: prestatu zaitez zure gudurako, eta izan zaitez gaitz horietan lurreko erromesak bezala.

41. Saltzen duenak, izan bedi iges egiten duenak bezala: eta erosten duena, galdu nahi duenak bezala.

42. Merkataritzak okupatzen dituena, onurarikez duenak bezala, eta eraikitzuen duena, bertan biziko ez dena bezala.

43. Ereiten duena, bilduko ez balu bezala: hala ere mahastia landatzen duena, mahatsa bilduko ez duena bezala.

44. Ezkontzen direnak, seme-alabarrik izango ez dutenak bezala; eta ezkontzen ez direnak, alargunak bezala.

45. Eta hortaz lan egiten dutenek alferrik lan egiten dute.

46. Zeren arrotzak bilduko dituzte beren fruituak, eta beren ondasunak hondatuko dituzte, beren etxeak irauli eta beren haurrak gatibuz hartuko dituzte, gatibuz eta gosetean haurrak lortuko baitituzte.

47. Eta beren salgaiak lapurretaok okupatzen dituztenek, zenbat eta gehiago estaltzen dituzte beren hiriak, beren etxeak, beren ondasunak eta beren pertsonak;

48. Gehiago haserretuko naiz hekien bekatuagatik, dio Jaunak.

49. Puta batek bekaitzu dion bezala emakume zuzen eta zintzobati:

50. Beraz, zuzentasunak gorrotatuko du gaiztakeria, bere burua hiltzen denean, eta bere aurpegira akusatuko du, lurreko bekatu guztiak arretaz ikertzen dituena defendatuko duenak etortzen denean.

51. Eta hortaz, ez zarete haren antzoko, ez haren obrak ere.

52. Zeren oraindik pixka bat, eta gaiztakeria kenduko da lurretik, eta zuzentasuna erreñatuko da zuen artean.

53. Bekatariak ez dezala esan bekaturik egin ez duela: zeren Jainkoak suzko ikatzak erreko ditu bere buruan, Jainko Jaunaren eta bere gloriaren aurrean esaten duena: Ez dut bekaturik egin.

54. Huna, Jaunak ezagutzen ditu gizonen obra guztiak, haien irudimenak, pentsamenduak eta bihotzak.

55. Zeinek hitza baizik esan zuen: Egin bedi lurra; eta egin zan: Egin bedi zerua; eta sortu zen.

56. Haren hitzean izarrak egin ziren, eta ezagutzen du haien kopurua.

57. Sakona eta altxorra arakatzen ditu; neurtu du itsasoa, eta zer daukan.

58. Itxitu du itsasoa uren erdian, eta bere hitzarekin urkatu du lurra uren gainean.

59. Ganga bat bezala zabaltzen du zerua; uretan sortu du.

60. Basamortuan ur iturriak eta putzuak egin ditu mendien gailurretan, uholdeak harkaitz garaietatik lurra ureztatzeko.

61. Egin zuen gizona, eta jarri zuen bere biotza gorputzaren erdian, eta eman zion hatsa, bizia eta adimena.

62. Bai eta Jainko Ahalguztidunaren Espiritua, gauza guztiak egin zituena, eta ezkutuko gauza guztiak lurreko sekretuetan arakatzen dituena,

63. Ziur daki zuen asmakizunak, eta zer pentsatzen duzuen zuen bihotzeten, bekatu egiten dutenak ere, eta beren bekatu guztiak nahi dutenak.

64. Argatik arakatu ditu Jaunak zeuen obra guztiak, eta guztiak lotsatuko zaituzte.

65. Eta zuen bekatuak agertzean, lotsatuko zarete gizonen aurrean, eta zuen bekatuak izango dira zuen salatzaile egun hartan.

66. Zer egingo duzue? edo nola ezkutatuko dituzue zuen bekatuak Jainkoaren eta haren aingeruen aurrean?

67. Begira, Jainko bera da epailea, izan ezazute haren beldur: utz ezazue zuen bekatuatik, eta ahaztu zuen gaiztakeriak, ez zaitezte betiko haikekin nahastu: hala eramango zaituzte Jainkoak, eta libratuko zaituzte arazo guzietatik.

68. Zeren, huná, jende andi baten haserrea piztu da zuen gañean, eta kenduko zaituztete zuetarik batzuk, eta elikatuko zaituzte, alfer zaudela, idoloei eskainitako gauzekin.

69. Eta haikekin baieztagatzen dutenak, burla eta irainak izango dira, eta oinak zapalduta.

70. Zeren toki guztieta eta ondoko hirietan izanen da altxamendu andi bat Jaunaren beldur direnen kontra.

71. Eroak bezalakoak izango dira, inor barkatu gabe, baina oraindik Jaunaren beldur direnak hondatzen eta suntsitzen dituzte.

72. Zeren galdu eta kenduko dituzte beren ondasunak, eta botako dituzte beren etxeetatik.

73. Orduan ezagutuko dira zeintzuk diren ene hautatuak; eta sutan urea bezala probatuko dira.

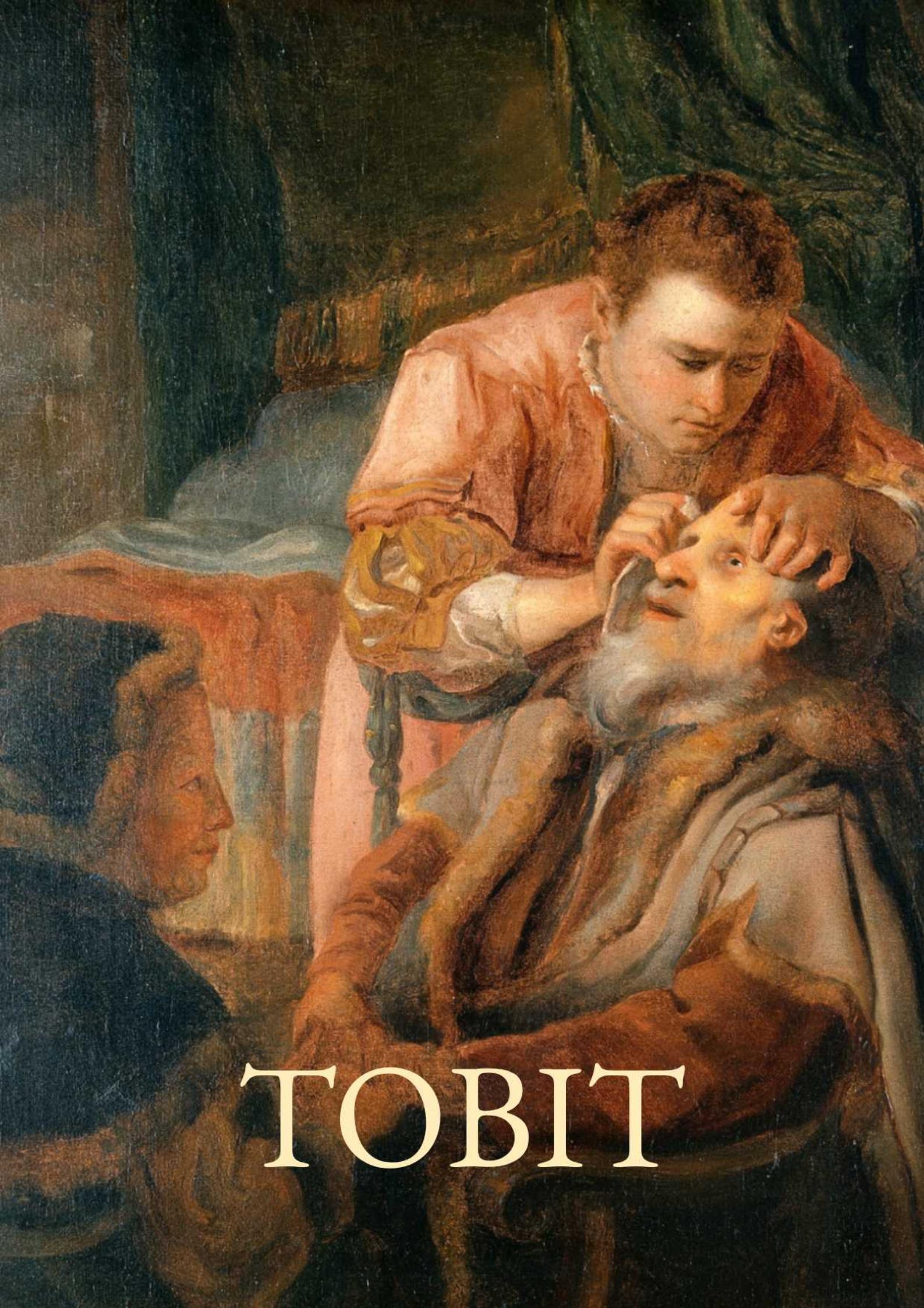
74. Entzun, ene maitea, dio Jaunak: huná, hurbildu dira atsekabeko egunak, baina nik libratuko zaituztet bertatik.

75. Ez izan beldurrik ez dudarik izan; Jainko zure gidaria baita,

76. Eta ene manamenduak eta aginduak betetzen dituztenen gidariak, dio Jainko Jaunak: Ez zaitzatela zure bekatuak aspertu, eta ez bedi zure gaiztakeriak altxatu.

77. Ai beren bekatuekin lotuak, eta beren iniekin estaliak soroa sasiez estalirik dagoen bezala, eta bidea arantzaz estalia, inor ez dadin igaro!

78. Jazten da jantzi gabe, eta sutara botatzen da harekin kiskaltzeko.

TOBIT

1. KAPITULUA

- 1 Tobiren, Tobielen semea, Ananielen semea, Aduelen semea, Gabaelen semea, Asaelen leinukoa, Neftaliren leinukoa, Tobiren hitzen liburua;
2. Asiriarren errege Enemessarren garaian, Tisbetik atera zuten gatibu, zeina den hiri horren eskuinaldean, hain zuzen, Galilean Aser-en gainetik Neftali deitzen dena.
3. Ni Tobitek nere bizitzako egun guzietan ibili naiz egiaaren eta zuzentasunaren bideetan, eta limosna asko egin nizkion neure anaiei, eta nere herriari, nirekin Ninivara, Asiriarren lurralderra, etorri zirenak.
4. Eta neure herrian nengoela, Israelgo lurrean gaztea nintzela, nire aita Neftaliren tribu guztia erori zen Jerusalemgo etxetik, zeina Israelgo leinu guztien artean hautatua izan baitzen, leinu guztiak sakrifikatzeko. han, non Goi-goikoaren egoitzako tenplua sagaratu eta adin guztieta rako eraiki zuten.
5. Bada, elkarrekin matxinatu ziren leinu guztiak eta nire aita Neftaliren etxeak Baal txakurrari eskaini zioten.
6. Bainan ni bakarrik joaten nintzen maiz Jerusalemera jaietan, betirako dekretu baten bidez Israelgo herri guztiari agindu bezala, lehen fruituak eta hamarrenak, lehen moztutakoarekin; eta aldarean eman nien Aaronen seme apaizei.
7. Hazkunde guztien lehen hamarrena eman nien Jerusalemen zerbitzatzen zuten Aaronen semeei: beste hamarren bat saldu nuen, eta joan eta urtero gastatzen nuen Jerusalemera.
8. Eta hirugarrena eman nien tokatu zitzaienei, Debora nire aitaren amak agindu zidan bezala, aitak umezurtz utzi ninduelako.
9. Gainera, gizon adinera heldu nintzenean, neure ahaideko Anarekin ezkondu nintzen, eta harengandik sortu nuen Tobias.
10. Eta Ninivara gatibua eraman gintzunetan, ene anaia guziek eta nire senideetakoek jan zuten jentilen oigitik.
11. Bainan ez nuen jaterik;
12. Jainkoaz oroitu naizelako bihotz osoz.
13. Eta Goi-goikoak eman zidan grazia eta grazia Enemessarren aurrean, beraz, haren hornitzalea izan nintzen.
14. Eta sartu nintzen Mediara, eta utzi nion konfiantzan Gabael, Gabriases anaia, Ragesen, Mediako hiri batean, hamar talentu zilarrezko.
15. Enemessar hil zenean, bere seme Senakerib izan zen errege haren ordez; zeinen egoera nahasia zen, ezin nintzela Mediara sartu.
16. Eta Enemessarren denboran limosna asko eman nizkion nire anaiei, eta nere ogia eman nien gose direnei,
17. Eta nere soñekoak biluzik, eta nere naziotik bat hilik ikusten banuen, edo Niniveko harresiak inguraturik, lurperatu nuen.
18. Eta Baldin Senakerib erregeak inor hil izan balu, etorri zenean, eta Judeatik ihesi, isilpean lurperatu nituen; bere hasarrean asko hil baitzituen; baina gorpuak ez ziren aurkitu, erregearen bila zebiltzanean.
19. Eta ninibitar bat joan zenean, eta kexatu zitzaison erregeari, lurperatu eta ezkutatu nintzela; hiltzeko bilatua nintzela ulerturik, beldurrez erretiratu nintzen.
20. Orduan, nire ondasun guztiak indarrez kendu zizkidaten, eta ez zitzaidan ezer utzi, nire emaztea Ana eta nire seme Tobias gain.
21. Eta ez ziren igaro berrogeita bost egun bere seme bik hil arte, eta ihes egin zuten Ararateko mendietara; eta bere seme Sarkedonos errege izan zen haren ordez; zeinak izendatu zuen bere aitaren kontuak eta bere gauza guztiak, Akiakaro, nire anaia Anaelen semea.
22. Eta Akiakarok ohoitzean, Ninivara itzuli nintzen. Bada Akiakaro koplarria, eta sigilaria, eta arduradun eta kontuen

arduraduna zen: eta Sarkedonok jarri zuen haren ondoan, eta nire anaieren semea zen.

2. KAPITULUA

1. Bada, etxera itzuli nintzenean, eta nire emaztea Ana, Tobias semearekin, itzularazi zitzaidanean, Mendekoste jaian, hau da, zazpi asteko jai santua, afari on bat prestatu nuen, zeinetan. Jatera eseri nintzen.
2. Eta ikusi nuenanean jaki ugaria, erran nionene semeari: Zoaz eta ekar ezazu gure anaiengandik arkituko duzun gizagaixoa, zeina Jaunaz gogoan den; eta, hara, zuregatik gelditzen naiz.
3. Bainan berriz ethorri zen, eta erran zuen, Aita, gure nazioko bat itota dago eta merkatura botatzen dute.
4. Orduan, haragirk dastatu baino lehen, altxatu nintzen, eta gela batera eraman nuen, eguzkia sartu arte.
5. Orduan itzuli nintzen, eta garbitu nintzen, eta jaten nuen astuntasunean,
6. Amosen profezia hura gogoratz, berak esan zuen bezala: Zure jaiak dolo bihurtuko dira, eta zure alaitasun guztia negar bihurtuko dira.
7. Argatik negar egin nuen, eta iguzkia sartzean joan nintzen eta hilobia egin nuen, eta lurperatu nuen.
8. Bainan nire auzokoek iseka egiten zuten, eta esan zuten: Gizon hau ez da oraindik beldurrik hiltzeko gai honengatik: nork ihes egin zuen; eta, halere, hara, berriz ere lurperatzen ditu hilak.
9. Gau berean itzuli nintzen ehorzketatik, eta lo egin nuen nire patioko hormaren ondoan, kutsatuta eta aurpegia estali nuen;
10. Eta ez neki parean txolarreak zeudenik, eta begiak zabalik, txolarreek gorutz beroa isiltzen zuten begietan, eta zuritasun bat etorri zitzaidan begietan: eta sendagileengana joan nintzen, baina haien ez zidaten lagundu: gainera. Akiakarok elikatu ninduen, Elimaisera joan nintzen arte.
11. Eta nire emazteak Annak emakumezkoen lanak hartu zituen.
12. Eta etxera bidali zituenean jabeei, ordainsari ordaintzen zizkioten, eta antxumez gain ere eman zioten.
13. Eta nire etxean, eta negarrez hasi zenean, esan nion: Nondik da antxume hau? ez al da lapurtu? jabeei eman; ez baita zilegi lapurtutako gauzarik jatea.
14. Bainan hark erantzun zidan: Opari batengatik eman da soldatua baino gehiago. Bainan nik ez nuen sinetsi, baina agindu nion jabeei ordaintzeko: eta lotsatu egin nintzen. Bainan hark erantzun zidan: Non daude zure limosna eta zure egintza zuzenak? huna, zu eta zure obra guztiak ezagutzen dituzu.

3. KAPITULUA

1. Orduan, atsekabetuta, negar egin nuen, eta ene atsekabeen otoitz egin nuen, esanez:
2. Jauna, zuzena zara, eta zure obra guztiak eta zure bide guztiak erruki eta egia dira, eta egiaz eta zuzen juzgatzen duzu betiko.
3. Orhoit zaidaz, eta beha niri, ez nazazu zigortu nire bekatuengatik, eta ezjakintasunengatik, eta zure aitzinean bekatu egin duten nire arbasoen bekatuengatik;
4. Zeren etzuten obeditu zure manamenduak: organik eman gaituzu harrapakintzat, eta gatibutasunerako, eta heriotzera, eta sakabanaturik gauden nazio guzientzat iraingarrizko esaeratzat.
5. Eta orai asko eta egiazkoak dira zure erabakiak: egizu nirekin nire bekatu eta nire arbasoen araura: zeren ez baititugu bete zure manamenduak, eta ez baikara zure aurrean egian ibili.

6. Ekizu bada, bada, hobekien iduritzan zaizun bezala, eta aginduene izpiritua ken dadila nigandik, desegin eta lur bihur nadin: zeren baliagarria da niretzat hiltzea baino biziak, gezurra entzun baitut. irainak, eta atsekabe asko izan: mana bada, bada, orain larritasun honetatik libra nadin, eta joan nadin betiko tokira: ez urrundu zure aurpegia nigandik.

7. Egun berean, Ekbatanen Mediako hiri bat Sara Raguelen alaba ere gaitzetsi zuten bere aitaren neskameek;

8. Zeren zazpi senarrekin ezkondua baitzen, zeinak Asmodeo izpirla gaiztoak hil baitzituen, harekin etzan baino lehen. Ez al dakizu, esan zuten, zure senarrak ito dituzula? zazpi senar izan dituzu jadanik, eta ez duzu haitako bat ere izendatu.

9. Zertako irabiatu gaituzu haiengatik? hilak badira, zoaz haien ondotik, ez zaitzagu inoiz ikusi ez seme edo alaba.

10. Gauza oiek entzutean, oso atsekabetu zen, non bere burua ito zuela uste izan zuen; eta erran zuen: Ni naizene aitaren alaba bakarra, eta hau egiten badut, iraina izango da haren zahartzaroa, eta penaz eramango dut hilobiari.

11. Orduan otoitz egin zuen leihoa aldera, eta esan zuen: Bedeinkatua zara, ene Jainko Jauna, eta zure izen santu eta gloriosoa bedeinkatua eta ohoratua da betiko: zure obra guztiak lauda bedi betirako.

12. Eta orain, Jauna, zure aldera jartzen ditut begiak eta aurpegia,

13. Eta erran: Ateran nazazu lurretik, ez dezadan gehiago entzuteko laidoa.

14. Badakizu, Jauna, garbi nagoela gizakiekiko bekatu guztiak,

15. Eta ez dudala sekula kutsatu nere izena, ez aitaren izena, ene gatibatasunaren lurraldean: ni naizene aitaren alaba bakarra, ez du seme-alabarik bere oinordeko, ez ahaide hurbilak, ez semerik. haren bizirik, zeinari emaztetatz gorde nazakeen: nere zazpi senarrak illak dira jada; eta zergatik bizi behar naiz? baina ez bazaizu gogoko hilko naizela, agin ezazu nolabaiteko begirunea izan dadila, eta erruki zaitzatela, ez dezadan gehiago entzuteko laidoa.

16. Beraz, bien otoitzak entzun ziren Jainko handiaren handitasunaren aurrean.

17. Eta Rafael bidali zuten biak sendatzera, hau da, Tobiren begien zuritasuna kentzera, eta Sara Raguelen alaba Tobisen seme Tobiasi emaztetatz emateko; eta Asmodeus izpirla gaiztoa lotzeko; jaraunspen-eskubidez Tobiasi baitzen. Aldi berean etorri zan Tobit etxera, eta sartu zan bere etxera, eta Sara Raguelen alaba jautsi zan bere goiko ganbaratik.

4. KAPITULUA

1. Egun hartan, Tobitek, Rages of Media-n, Gabaelen agindutako diruaz oroitzen,
2. Eta esan zuen bere baitan: Heriotza nahi dut; zergatik ez diot nire seme Tobias deitzen, hil baino lehen diruaren berri emateko?
3. Eta deitu zuenean, erran zuen: Ene semea, hil naizenean, ehortzi nazazu; eta ez gaitzetsi zure ama, baina ohoratu zure bizitzako egun guztiak, eta egin atsegina zaiona, eta ez atsekabetu.
4. Orhoitza zaite, ene semea, ikusi zuela zuretzat arrisku anitz, bere sabelean zinenean: eta hiltzen denean, ehortzi ezazu ene ondoan hobi batean.
5. Ene semea, gogoan izan zaitez gure Jainko Jaunaz zure egun guztiak, eta ez bedi zure borondatea bekatu, edo haren manamendua urratzera;
6. Zeren egiaz jokatzen baduzu, zure egintzak ongi etorriko dira zuri eta zuzen bizi diren guztiak.
7. Eman limosna zure ondasunari; eta limosna emaiten duzunean, ez bedi bekaizkeriarik izan zure begiak, ez

itzularazi zure arpegia pobareengandik, eta Jainkoaren aurpegia ez da zuregandik aldenduko.

8. Baldin ugaria baldin baduzu, eman limosna horren arabera: apur bat baldin baduzu, ez izan beldurrik apur horren arabera emateko.

9. Zeren altxor on bat gordetzen dezu zuretzako premiaren egunaren kontra.

10. Zeren limosnak eriotzatik libratzen baitu, eta ilunpetara sartzea ez baitu onartzen.

11. Zeren limosna gorenaren aitzinean ematen duten guzientzat dohain ona da.

12. Begira zaitez, ene seme, prostituzio guzietarik, eta har ezazu batez ere zure arbasoen ondorengotatik emaztea, eta ez hartu emaztetatz zure aitaren leinukoa ez den emakume arrotz bat: zeren profeten semeak baikara, Noe, Abraham. , Isaak, eta Jakob: gogoan izan, ene semea, gure aitak hasieratik, denak ezkondu zirela beren senideetako emazteak, eta bedeinkatuak izan zirela beren seme-alabetan, eta beren haziak lurra heredatuko dutela.

13. Orain bada, ene semea, maitatu zure anaia, eta ez mespretxatu zure bihotzean zure anaia, zure herriaren seme eta alabak, haien emazterik hartu ezean: zeren harrokerian suntsipena eta arazo asko, eta lizunkerian usteltzea. eta falta handia: zeren lizunkeria da gosearen ama.

14. Ez bedi zuregatik lan egin duen inoren ordainak zurekin egon, baina eman izaiozu eskuz kango: zeren Jainko zerbitzatzen baduzu, berak ere ordainduko dizu; eta izan zaitez zuhur zure solasaldi guztian.

15. Ez egin gorroto duzun inori: ez edan ardorik mozkortzeko, eta ez utzi mozkortasuna zurekin zure bidaian.

16. Emaidazu zure oigitik gose direnei, eta zure jantziatik biluzik daudenei; eta zure ugaritasunaren arabera eman limosna: eta ez bekaiztu zure begia, limosna ematen duzunean.

17. Isuri zure ogia zintzoen ehorzketara, baina ez eman gaiztoari.

18. Eskatu aholkuak jakintsu diren guztiei, eta ez mespretxatu onuragarri den aholkuri.

19. Bedeinka ezazu beti zure Jainko Jauna, eta desiratu harengandik zure bideak zuzen ditzaten, eta zure bide eta aholku guztiak aurrera egin ditzaten; baña Jaunak berak ematen ditu on guziak, eta nai duena apaltzen du, nai duen bezala; Orain bada, ene semea, orhoitza zaitez ene manamendua, eta ez bedi zure burutik kendu.

20. Eta orain hau aditzera ematen diet hamar talentu eman niola Gabaelen Gabriases seme Rages Median.

21. Eta ez izan beldur, ene semea, pobretu garela: zeren aberastasun asko duzu, baldin Jainkoaren beldur bazara, eta bekatu guztiatik aldendu eta haren aitzinean atsegina dena egiten baduzu.

5. KAPITULUA

1. Tobiasek erantzun zuen orduan: «Aita, zuk agindu dizkidazun guzia egingo dut.
2. Baina nola jaso dezaket dirua, ezagutzen ez dudalarik?
3. Orduan eman zion eskuz idatzia, eta esan zion: Bila ezazu zurekin joango den gizon bat, bizi naizten bitartean, eta soldatua emango diot, eta zoaz dirua.
4. Beraz, gizon baten bila joan zenean, aingerua zen Rafael aurkitu zuen.
5. Baina ez zekien; eta erran zaroen: Joan al al al al zara nirekin Hasarrera? eta ondo ezagutzen al dituzu leku haiet?
6. Aingeruak erran zioen: Zurekin joanen naiz, eta ongi ezagutzen dut bidea: zeren gure anaia Gabaelen ostattu hartu dut.
7. Orduan Tobiasek esan zion: Zaude enegatik, aitari esan arte.

8. Orduan erran zioen: Zoaz eta ez gelditu. Sartu eta esan zion aitari: «Hara, aurkitu dut nirekin joango dena». Orduan erran zaroen: Deitu enegana, zein leinu den eta zurekin joateko gizon fidagarria den jakin dezadan.

9. Deitu zuen bada, eta sartu zen, eta elkarri agurtzen zuten.

10. Orduan Tobitek erran zioen: Anaia, erakhuts iezadazu zer leinutakoa eta familiakoa zaren.

11. Nori esan zion: Bila al duzu leinu edo familia edo alokairu bat zure semearekin joateko? Orduan Tobitek esan zion: Jakin nahi nuke, anaia, zure senide eta izena.

12. Orduan esan zuen: Ni naiz Azarias, Ananias handiaren eta zure anaien semea.

13. Orduan Tobitek esan zuen: Ongi etorria zara, anaia; Ez zaitez orain nirekin haserre, zure leinua eta zure familia ezagutzeko eskatu baitut; zeren nere anaia zarela, zintzo eta onekoia: zeren ezagutzen ditut Ananias eta Jonatas, Samaias handi haren semeak, elkarrekin Jerusalemera adoratzera joan ginenean, eta lehen-semeak eta fruituen hamarrenak eskaintzen genituela; eta ez ziran liluratu gure anaien okerrarekin: ene anaia, zu izaki onekoia zara.

14. Bainan esaidazu, zer soldata emango dizut? drakma bat egunean eta behar al dituzu nere semeari bezala?

15. Bai, gainera, salbu itzultzen bazarete, zerbaite gehituko diot zuen soldatari.

16 Beraz, poztu ziren. Orduan esan zion Tobiasi: Presta zaitez bidaiarako, eta Jainkoak bide on bat bidaliko ditzu. Eta bere semeak bidaiarako gauza guztiak prestatu zituenean, bere aitak esan zion: Zoaz gizon honekin, eta zeruan bizi den Jainkoak, ongi egin ezazu zure bidaia, eta Jainkoaren aingeruak lagun zaituzte. Joan ziren beraz biak, eta haienkin gaztearen txakurra.

17. Bainan Ana bere amak negar egin zuen, eta esan zion Tobiri: Zergatik igorri duzu gure semea? Ez al da gure eskuko makila, gure aurretik sartu eta ateratzean?

18. Ez izan gutiziari diruari dirua gehitzeko, baina izan bedi gure seme-alabagatik zaborra bezala.

19. Zeren Jaunak eman diguna bizitzeko aski zaigu.

20. Orduan Tobik esan zion: Ez izan ardura, ene ahizpa; seguru itzuliko da, eta zure begiek ikusiko dute.

21. Zeren aingeru onak lagun egingo dio, eta bere bidaia oparoa izango da, eta seguru itzuliko da.

22 Orduan amaitu zuen negarrez.

6. KAPITULUA

1. Eta bidean zihoazela, arratsean etorri ziren Tigris ibaira, eta han ostatu hartu zuten.

2. Eta gizon gaztea bere burua garbitzera jautsi zenean, arrain bat jauzi egin zen ibaitik, eta irentsi nahi zuen.

3. Orduan aingeruak esan zion: Hartu arraina. Eta gazteak arraina heldu eta lehorrera eraman zuen.

4. Harek erran zioen Aingeruak: Ireki arrainak, eta artu bihotza, gibel eta behazun, eta gorde itzazu seguru.

5. Gizon gazteak egin zuen aingeruak agindu zion bezala; eta arraina erre ondoren, jan egin zuten: gero biak joan ziren beren bidean, Ekbatanera hurbildu ziren arte.

6. Orduan gizon gazteak erran zion aingeruari: Anaia Azarias, zertarako balio dute bihotzak, gibelak eta arrainen galtzak?

7. Eta esan zion: Bihotza eta gibel ukituz gero, deabru batek edo izpiritu gaizto batek asaldatzen badu, erre egin behar dugu gizonaren edo emakumearen aurrean, eta alderdia ez da gehiago asaldatuko.

8. Behazunari dagokionez, ona da begietan zuritasuna duen gizona gantzutzea, eta sendatuko da.

9. Eta Ragesera hurbildu zirenean,

10. Aingeruak esan zion gazteari: Anaia, gaur zure lehengusua den Raguelen ostatu hartuko dugu; alaba bakarra ere badu, Sara izenekoa; Haren alde hitz egingo dut, emaztetzat eman dezazun.

11. Zeren zuri dagokizu bere ahaidearen eskubidea, zu bakarrik bere ahaidekoia zarenez.

12. Eta neskamea ederra eta jakintsua da: orain entzun nazazu, eta hitz egingo diot bere aitari; eta Ragesetik itzultzen garenean ezkontza ospatuko dugu: badakit Raguelen ezin duela beste batekin ezkontza Moisesen legearen arabera, baina heriotzaren errudun izango da, zeren oinordetza-eskubidea zuri dagokiola inori baino. beste.

13. Orduan gizon gazteak erantzun zion aingeruari: Entzun dut, anaia Azarias, neskame hau zazpi gizonei eman zaiela, denak ezkontza-gelan hil zirela.

14. Eta orain ni naiz ene aitaren seme bakarra, eta beldur naiz, harengana sartzen banaiz, hiltzen naizen, lehen bestea bezala: zeren izpiritu gaizto batek maite du, gorputzari kalterik egiten ez dionak, baizik eta datozenak. bera; hortaz, beldur naiz ni ere hil, eta nere aitaren eta amaren bizia ekar eztezan tristuraz hilobira: zeren ez dute beste semerik lurperatzeko.

15. Orduan aingeruak erran zion: Ez al haiz oroitzen zure aitak eman zizkizun aginduez, zure senideko emazte batekin ezkontzeko? beraz, entzun nazazu, ene anaia; izan ere, emaztetzat emango zaituzte; eta ez egin espiritu gaiztoaren konturik; zeren gau honetan bera emango dizute ezkontzaz.

16. Eta ezkontza-gelan sartzean, artuko dituzu lurrinaren errautsak, eta ezarriko ditzkizu arrainen bihotzetik eta gibeletik, eta harekin erre egingo duzu.

17. Eta deabruak usainduko du, eta iges egingo du, eta sekula ez gehiago etorriko: baina harengana ethortzen zarenean, jaiki zaitezte biak, eta otoitz egin ezazute errukitsua den Jainkoari, zeina izango zaituen errukirik, eta salbatu. zuek: ez izan beldurrik, zeren zuri izendatua baita hasieratik; eta gordeko dezu, eta zurekin joanen da. Gainera, uste dut haurrak ekarriko ditzkizula. Tobiasek gauza hauetako entzun zituenean, maite zuen, eta bere bihotza guztiz bat egin zuen.

7. KAPITULUA

1. Eta etorri ziranean Ekbatanera, ethorri ziran Raguelen etxera, eta Sarak aitzin egin zien: eta elkarri agurtu ondoren, eraman zituen etxera.

2 Orduan Raguelen bere emazteari Ednari esan zion: Nolakoa da gazte hau nire lehengusu Tobi!

3. Eta Raguelen galduen zien: Nondik zarete, anaiak? Harei esan zieten: Neftalimen semeetakoak gara, Niniveko gatibu daudenak.

4 Orduan erran ciecén, Ezagutzen al duce gure ahaide Tobit? Eta hec erran ceçaten, Ezagutzen dugu hora. Orduan esan zuen: Osasun onean al dago?

5. Eta erran zuten: Bizirik eta osasuntsu dago, eta Tobiasek esan zuen: Ene aita da.

6. Orduan Raguelen jauzi egin zuen, eta musu eman zion, eta negar egin zuen,

7. Eta bedeinkatu zuen, eta esan zion: Gizon zintzo eta on bat semea zara. Bainan Tobit itsua zela entzutean, triste jarri zen, eta negar egin zuen.

8. Eta bere emaztea Edna eta haren alaba Sara ere negar egin zuten. Gainera alai entretenitzen zituzten; eta artaldearen ahari bat hil ondoren, mahai gainean jarri zuten haragia. Orduan, Tobiasek Rafaeli esan zion: Anaia Azarias, hitz egin itzazu bidean hitz egin dituzun gauzez, eta bidal bedi negozio hau.

9. Eta erran zion Ragueli kontua: eta Raguelen esan zion Tobiasi: Jan, edan eta alai egin.

10. Zeren komeni da ene alaba ezkontzea: hala ere, egia esango dizut.

11. Nere alaba ezkontzaz eman diet zazpi gizoni, zeñak il zan gau artan sartu ziran beregana; Baina Tobiasek esan zuen: Ez dut ezer jango hemen, ados jarri eta elkarri zin egin arte.

12. Raguelek erran zuen: Har ezazu, bada, hemendik aurrera erara, zeren hi bere lehengusua zara, eta zurea da, eta Jainko errukitsuak gauza guztieta arrakasta ona ematen dizu.

13. Orduan bere alaba Sara deitu zuen, eta etorri zen bere aitagana, eta eskutik hartu eta Tobiasi eman zion emaztetzat, esanez: Har ezazu Moisesen legearen arabera, eta eraman ezazu zuregana. aita. Eta bedeinkatu zituen;

14. Eta deitu zuen Ednari bere emaztea, eta hartu zuen papera, eta idatzi zuen itunetako tresna bat, eta zigilatu zuen.

15. Orduan hasi ziren jaten.

16. Raguelek bere emaztea Edna deitu ondoren, esan zion: Arreba, prestatu beste gela bat, eta eraman ezazu hara.

17. Hark agindutakoa egin zuenean, eraman zuen hara, eta negar egin zuen, eta hartu zituen bere alabaren malkoak, eta esan zion:

18. Konsola zaitez, ene alaba; zeruko eta lurreko Jaunak poza ematen dizu zure atsekabe honengatik: kontsolatu zaitez, ene alaba.

8. KAPITULUA

1. Eta afaldu zutenean, Tobias eraman zuten harenagana.

2. Eta zihuala, orhoitu zen Rafaelen hitzak, eta hartu zituen lurrinetako errautsak, eta jarri zituen gainean arrainen bihotza eta gibela, eta erre egin zuen.

3. Espíritu gaiztoak usaindu zuenean usaindu zuena, ihes egin zuen Egiptoko bazterrera, eta aingeruak lotu zuen.

4. Eta biak elkarrekin itxirik, jaiki zen Tobias ohetik, eta esan zuen: Arreba, jaiki zaitez, eta otoitz egin dezagun Jainkoak urrikal dadin gurekin.

5. Orduan hasi zen Tobias esaten: Bedeinkatua zara gure arbasoen Jainko, eta bedeinkatua da betiko zure izen santu eta gloriosoa; bedeinka zaitzala zerauk, eta zure izaki guztiak.

6. Adan egin zenuten, eta bere emazte Eva eman zenion laguntza eta ostattutzat: haietatik etorri zen gizakia: zuk esan duzu, ez da ona gizona bakarrik egotea; egin diezaigun bere antzeko laguntza.

7. Eta orain, Jauna, ez dut nere ahizpa hau gutiziagatik hartzen, baizik zuzenki: beraz, errukitsuz agin itzazu elkarrekin zahartu gaitezen.

8. Eta esan zion harekin: Amen.

9. Beraz, biak lo egin zituzten gau hartan. Eta jaiki zen Raguel, eta joan eta hilobia egin zuen,

10. zioela: Beldur naiz hora ere hil ez dadin.

11. Baino Raguel bere etxera sartu zenean,

12. Erran zion bere emazteari Ednari. Bidali neskameetarik bat, eta ikus dezala bizirik dan ala ez: bida ezpada, lurperatu dezagun, eta nehork ez daki.

13. Neskameak, bada, ireki zuen atea, eta sartu zen, eta aurkitu zituen biak lotan.

14. Eta ilki zan, eta esan zien bizi zela.

15. Orduan Raguelek laudatu zuen Jainko, eta esan zuen: O Jainko, laudorio garbi eta santu guziekin laudatua izateko dignea zara; beraz, zure sainduetk goretsi zaitzatela zure izaki guztiekin; eta zure aingeru guztiekin eta zure hautetsiek goretsi zaitzatela betiko.

16. Laudatua izango zara, poztu nauzulako; eta hori ez zait etorri susmatzen nuena; baña zure erruki andiaren arabera jokatu gaituzu gurekin.

17. Laudatzeko zara, beren arbasoen seme-alaba bakarrak izan ziren biren erruki izan duzulako: erruki zaite, Jauna, eta bukatu beren bizitza osasunean poz eta errukiz.

18. Orduan Raguelek bere zerbitzariei hilobia betetzeko agindu zien.

19. Eta hamalau egunez ospatu zuen eztei-festa.

20. Zeren ezkontza egunak bukatu baino lehen, Raguelek zin eginez esan zion ez zuela alde egin behar ezkontzako hamalau egunak amaitu arte;

21. Orduan, bere ondasunen erdia artu eta seguru joango da bere aitagana; eta gainontzko ni eta nire emaztea hiltzen garenean izan beharko luke.

9. KAPITULUA

1. Orduan Tobiasek Rafaeli deitu zion, eta esan zion:

2. Anaia Azarias, artu zurekin zerbitzari bat eta bi gamelu, eta zoaz Rages of Mediara Gabaelera, eta ekarri iezadazu dirua, eta eraman ezazu ezteietara.

3. Zeren Raguelek zin egin du ez naizela alde egingo.

4. Baña ene aitak zenbatzen ditu egunak; eta luzaro gelditzen banaiz, asko damutuko da.

5. Irten zen bada Rafael, eta ostatu hartu zuen Gabaelen, eta eman zion eskuz idatzia: hark atera zituen poltsak zigilatutakoak, eta eman zizkioten.

6. Goizean goiz ilki ziren biak batera, eta ethorri ziren ezteietara: eta Tobiasek bedeinkatu zuen bere emaztea.

10. KAPITULUA

1. Tobitek bere aitak egun guziak kontatzen zituen, eta bidaia eginak amaitu zirenean, eta etziran etorri.

2. Orduan, Tobitek esan zuen: Atxilotu al dira? edo Gabael hil da, eta ez dago dirua emateko inor?

3. Beraz, oso damutu zuen.

4. Orduan bere emazteak esan zion: Ene semea hil da, luzaro gelditzen baita; eta negarrez hasi zitzaison, eta esan zuen:

5. Orain ez dut ezer axola, ene semea, utzi zaitudanetik, nire begien argia.

6. Tobitek esan zion: Isilik, ez arduratu, seguru baitago.

7. Baino hark esan zuen: Isilik, eta ez nazazu engainatu; nire semea hil da. Eta egunero irteten zen haiek ibiltzen ziren bidera, eta ez zuen jaten egunez, eta ez zuen gau osorik gelditu bere seme Tobias negar egiteari, Raguelek zin egin baitzituen ezkontzako hamalau egunak igaro arte. han pasa. Orduan Tobiasek Ragueli esan zion: Utz nazazu, nire aitak eta nire amak ez ninduten gehiago ikusten.

8. Baino bere aitaginarrebak erran zion: Zaude nirekin, eta bidaliko diot zure aitari, eta adieraziko diote nola gertatzen zaizun zurekin.

9. Baino Tobiasek esan zuen: Ez; baina utzi nazazu aitarengana joaten.

10. Orduan jaiki zen Raguel, eta eman zion Sara bere emaztea, eta bere ondasun erdiak, zerbitzariak, abereak eta dirua.

11. Eta bedeinkatu zituen, eta igorri zituen, zioelarik: Zeruko Jainkoak bide oparoa dezazuela, ene seme-alabak.

12. Eta esan zion bere alabari: Ohoratu zure aita eta zure amaginarreba, orain zure gurasoak diren, zure berri ona entzuteko. Eta musu eman zion. Ednak ere esan zion Tobias: «Zeruko Jaunak berrezar zaitzala, ene anaia maitea, eta emazu hil baino lehen nire alaba Sararen zure seme-alabak ikustea, Jaunaren aurrean poztu nadin; konfiantza berezia; non daude ez haren gaiztakeria erregutu.

11. KAPITULUA

1. Gauza hauen ondoren, Tobias joan zen bere bidea, Jainkoari goraipatuz bidaia oparoa eman ziolako, eta bedeinkatu zituen Raguel eta Edna bere emaztea, eta bere bidea jarraitu zuen Ninivara hurbildu ziren arte.
2. Orduan Rafaelek esan zion Tobiasi: Badakizu, anaia, nola utzi zenuen zure aita;
3. Laster gaitezen zure emaztearen aitzinean, eta prestatu gaitezen etxea.
4. Har ezazu eskuan arrainaren behatza. Joan ziren beraz, eta txakurra haien atzetik joan zen.
- 5 Anna eserita zegoen bere semearen bidera begira.
6. Eta ikuusi zuenean zetorrela, erran zion bere aitari: Huna zure semea dator, eta harekin zihoan gizona.
7. Orduan Rafaelek esan zuen: Badakit, Tobias, zure aitak begiak irekiko dituela.
8. Hargatik gantzutu itzazu begiak erkamez, eta harekin pikaturik, igurtziko du, eta zuritasuna eroriko da, eta ikusiko zaitu.
9. Orduan Anna lasterka atera zen, eta erori zen bere semearen lepora, eta esan zion: Ikusi zaitut, ene semea, hemendik aurrera hiltzearekin nahikoa naiz. Eta negar egin zuten biak.
10. Tobit ere ilki zen ate aldera, eta estropezu egin zuen: baina bere semea korrika joan zen harengana.
11. Eta hartu zuen bere aita, eta behazuna jo zuen bere aitaren begietan, zioela, Itxaropen ona izan, ene aita.
12. Eta bere begiak aspertzen hasi zitzaitzakionean, igurtzi zituen;
13. Eta zuritasuna bere begien bazterretatik urrentzen zitzaiion: eta bere semea ikusi zuenean, lepora erori zen.
14. Eta negar egin zuen, eta erran zuen: Bedeinkatua zera, o Jainko, eta bedeinkatua da betiko zure izena; eta dohatsuak zure aingeru saindu guztiak:
15. Zeren azotatu duzu, eta urrikaldu nauzu: zeren, huná, ikusten dut ene seme Tobias. Eta bere semea poz-pozik sartu zen, eta esan zion aitari Median gertatu zitzaitzak gauza handiak.
16. Orduan Tobit ilkhi zen Niniveko atetik bere alainaren bila, bozkarioz eta laudatzen zuen Jainkoak: eta hura ikusten zutenak miretsi ziren, zeren ikusmena jaso zuela.
17. Baina Tobiasek eskerrak eman zizkien haien aurrean, Jainkoak erruki zuelako. Eta hurbildu zenean Sara bere alabagana, bedeinkatu zuen, esanez: Ongi etorria zara, alaba: bedeinkatua izan dadila guregana eraman zaituen Jainkoak, eta bedeinkatuak izan bedi zure aita eta zure ama. Eta poza zegoen Ninive'n zeuden bere anaia guztien artean.
18. Eta etorri ziren Akiakaro eta Nasbas bere anaiaren semea.
19. Eta Tobiasen ezteiak zazpi egunez ospatu ziren poz handiz.

12. KAPITULUA

1. Orduan Tobiek Tobiasi bere semeari deitu zion, eta erran zioen: Ene semea, beha dezala gizonak zurekin joan zen bere soldatu, eta gehiago eman behar diozu.
2. Eta Tobiasek esan zion: O aita, ez zait kalterik ekarri ditudan gauzen erdia ematea.
3. Zeren itzularazi nau zuregana seguru, eta sendatu egin zaitu ene emaztea, eta ekarri dit dirua, eta era berean sendatu zaitu.
4. Orduan gizon zaharrak erran zuen: Berari zor zaio.
5. Deitu zuen bada Aingerua, eta erran zioen: Har ezazu ekarri duzun guziaren erdia eta zoaz seguru.
6. Orduan biak bereizi zituen, eta esan zien: Bedeinkatu Jainkoak, lauda ezazue, eta goretsi ezazue, eta lauda ezazue bizi diren guztien aitzinean egin dituen gauzengatik. Ona da Jainko goraipatzea, eta haren izena goratzea, eta ohoreki

Jainkoaren obrak agertzea; beraz, etzaitela lanik izan hura goraipatzeko.

7. Ona da errege baten sekretua gordetzea, baina ohoragarria da Jainkoaren obrak agertzea. Egizu ona dena, eta ez zaitu gaitzik ukituko.
8. Otoitzta ona da barauarekin, limosnarekin eta zuzentasunarekin. Zuzentasunarekin apur bat hobe da injustiziarekin asko baino. Hobe da limosna ematea urea biltzea baino:
9. Zeren limosnak libratzen du heriotzatik, eta garbituko ditu bekatu guztiak. Limosna eta zuzentasuna egiten dutenak bizitzaz beteko dira:
10. Baina bekatu egiten dutenak beren bizitzaren etsai dira.
11. Ziur ez dut ezer itxiko zuregandik. Zeren erran nuen: Ona zen errege baten sekretua gordetzea, baina ohoragarria zela Jainkoaren obrak agertzea.
12. Orain bada, otoitz egin zenuenean, eta Sara zure alaba, zure otoitzak ekarri nituen Santuaren aitzinean, eta hildakoa ehortzi zenuenean, zurekin ere egon nintzen.
13. Eta ez zenduan berandu jaitzeko, eta zure afaria uzteko, joan eta hilak estaltzeko, ez zitzaidan ezkutatu zure egintza ona: baina ni zurekin nengoen.
14. Eta orain Jainkoak bidali nau zu eta Sara zure alaba sendatzera.
15. Ni naiz Rafael, zazpi aingeru sainduetarik bat, sainduen otoitzak aurkezten dituena, eta Santuaren aintza aurrean sartzen eta ateratzen direnak.
16. Orduan biak larritu ziran, eta ahuspez erori ziran: zeren beldur ziran.
17. Baina harc erran ciecén, Ez izan beldur, ecen ondo içanen çaiçue; goretsi beraz Jainkoak.
18. Zeren ez ene mesedeagatik, baizik gure Jainkoaren borondateagatik ethorri naiz; horregatik lauda ezazue betirako.
19. Egun hauetan guztiak agertu zaituztet; baina ez nuen ez jan, ez edan, baina zuek ikusi duzue.
20. Orain, bada, eskerrak eman Jainkoari: zeren igorri nauenarengana igozen naiz; baina idatzi liburu batean egiten diren gauza guztiak.
21. Eta jaikirik, ez zuten gehiago ikusi.
22. Orduan aitortu zuten Jainkoaren obra handi eta miragariak, eta nola agertu zitzaien Jaunaren Aingerua.

13. KAPITULUA

1. Orduan Tobitek bozkariozko otoitz bat idatzi zuen, eta esan zuen: Bedeinkatua izan dadila betiko bizi den Jainkoak, eta bedeinkatua izan dadila bere erreinua.
2. Zeren azotatzen du, eta errukitzen du: ifernura jaisten du, eta itzultzen du, eta ez dago bere eskua saihestu dezakeenik.
3. Konfesatu ezazute jentilen aitzinean, Israelgo semeak: zeren hekien artean barreiatu gaitu.
4. Adierazi ezazue han bere handitasuna, eta goratu ezazute bizi guzien aitzinean, zeren bera da gure Jauna, eta gure Jainkoak da betiko Aita.
5. Eta azotatuko gaitu gure gaiztakeriagatik, eta berriro errukituko gaitu, eta bilduko gaitu nazio guzietatik, zeinen artean barreiatu gaituen.
6. Bihotz osoz eta adimen osoz harengana biurtzen bazarete, eta haren aitzinean zuzen jokatzen baduzue, orduan itzuliko da zuengana, eta ez dizue aurpegia ezkutatuko. Ikusi, bada, zer egingo duen zurekin, eta aitortu ezazu zure aho osoz, eta lauda ezazu ahalmeneko Jauna, eta goratu betiko Erregea. Nire gatibusunaren lurraldean goraipatzen dut, eta bere boterea eta maiestatea deklaratzentz dut herri bekatari bat. Oi bekatariak, itzul zaitezte eta egizue zuzentasuna haren

aitzinean: nork esango zaitu ala onartuko zaituen, eta errukituko zaituen?

7. Goretsiko dutenean Jainko, eta arimak laudatuko du zeruko Erregea, eta poztuko da haren handitasunaz.

8. Gizon guziek hitz egin bezate, eta guziek goretzi beza haren zuzentasunagatik.

9. O Jerusalem, hiri saindua, azotatuko zaitu zure seme-alaben lanengatik, eta berriro errukituko zaitu zintzoen semenez.

10. Lauda ezazue Jauna, ona baita, eta lauda ezazue betiko Erregea, bere tabernakuloa berriro alaitasunez eraiki dadin zure baitan, eta alai egin ditzala zure baitan gatibu daudenak, eta zure baitan maita dezala betiko. miserableak direnak.

11. Jainko Jaunaren izenera nazio asko etorriko dira eskuetan opariak, baita zeruko Erregeari opariak ere; beaunaldi guziek alaitasun handiz goratuko zaituzte.

12. Madarikatuak zu gorroto zaituzten guziak, eta bedeinkatuak izanen dira betiko maite zaituzten guziak.

13. Poztu zaitezte eta poztu zaitezte justoen seme-alabak, zeren bilduko dirade, eta benedikatuko dute zuzenen Jauna.

14. O dohatsuak zu maite zaituztenak, zeren poztuko dira zure bakean: zorionekoak zure azote guziengatik atsekabetuak izan direnak; zeren poztuko dira zuregatik, zure aintza guzia ikusi dutenean, eta alaituko dira betiko.

15. Bedeinka bedi nere arimak Jainko Errege handia.

16. Zeren Jerusalem eraikiko da zafiroz, esmeraldaz eta harri preziatuez: zure harresiak, dorreak eta almenak urre garbiz.

17. Eta Jerusalengo kaleak berilo, karbunku eta Ofirreko harriz estalikido dira.

18. Eta erranen dute haren kale guziek: Aleluia; eta laudatuko dute, esanez: Bedeinkatua izan bedi sekulan goratu duen Jainko.

14. KAPITULUA

1. Orduan, Tobitek amaitu zuen Jainko goresten.

2. Eta berrogeita amar urte zituen bere ikusmena galdu zuenean, zortzi urteren buruan berreskuratu zuena: eta limosna egin zuen, eta areagotu zen Jainko Jaunaren beldurra, eta laudatu zuen.

3. Eta oso zahartu zenean dei egin zien bere semea eta bere semeai, eta esan zion: Ene semea, har ezazu zure seme-alabak; zeren, huna, zahartu naiz, eta prest nago bizitza honetatik irteteko.

4. Zoaz Mediara, ene semea, zeren sinistu baititut Jonas profetak Niniveri buruz esan zituenak, irauli egingo dela; eta aldi batez bakea izanen dela Median; eta gure anaiak etzango dirala lurrean sakabanaturik lur on hartatik: eta Jerusalen hondatu egingo da, eta bertan erreko da Jainkoaren etxea, eta dembora baten geldituko da;

5. Eta berri zere Jainkoak errukituko dituela, eta lurrera ekarriko dituela, non eraikiko duten tenplua, baina ez lehenaren antzekoa, mende hartako denbora bete arte; eta gero itzuliko dira beren gatibutasuneko toki guztiengatik, eta eraikiko dute Jerusalem gloriosamente, eta Jainkoaren etxea eraikiko da bertan betiko eraikuntza ospetsu batekin, profetek horretaz esan duten bezala.

6. Eta nazio guztiak itzuliko dira, eta Jainko Jaunaren beldur izango dira egiaz, eta lurperatuko dituzte beren idoloak.

7. Beraz, nazio guziek goratuko dute Jauna, eta bere herriak Jainko aitortuko du, eta Jaunak bere herria goratuko du; eta Jainko Jauna egiaz eta justiziaz maitatzen duten guztiak poztuko dira, gure anaiekiko errukia erakutsiz.

8. Eta orain, ene semea, zoaz Ninivetik, zeren Jonas profetak esan zituen gauzak ziar gertatuko direla.

9. Begira ezazu ordea legea eta manamenduak, eta agertu zaitez errukitsu eta zuzen, zurekin ongi joan dadin.

10. Eta ehortzi nazazu ongi, eta zure ama nirekin; baina ez egon gehiago Ninivan. Gogoratu, ene semea, nola tratatu zuen Amanek hura hezi zuen Akiakaro, nola argitik ekarri zuen ilunpetara, eta nola berriz sari zuen: hala ere, Akiakaro salbatu zen, baina bestea izan zuen bere saria: zeren ilunpetara jautsi zen. Manasesek limosna eman zuen, eta ihes egin zuen berari ezarri zizkioten heriotzeko amarruetatik: baina Aman amarruan erori zen, eta galdu egin zen.

11. Orgatik, ene semea, begira ezazu zer egiten duen limosnak, eta nola libratzen duen zuzentasunak. Gauza hauak esan zituenean, eman zuen ohean mamua, ehun eta berrogeita zortzi urte zituela; eta ohorez lurperatu zuen.

12. Eta Ana bere ama hil zenean, lurperatu zuen bere aitarekin. Baina Tobias bere emaztearekin eta seme-alabekin Ekbatanera joan zen Ragueli bere aitagainarbarengana.

13. Non zahartu zen ohorez, eta bere aita eta amaginarreba ohorez ehortzi zituen, eta heredatu zituen haien ondasunak eta bere aita Tobirenak.

14. Eta hil zen Mediako Ekbatanen, ehun eta ogei eta hogei urte zituela.

15. Baina hil baino lehen entzun zuen Nabukodonosorek eta Asuerok hartu zuten Niniveren suntsipena, eta hil aurretik poztu zen Ninivez.

JUDITH

1. KAPITULUA

1. Nabukodonosorren erregealdiko hamabigarren urtean, Ninive hirian errege izan zena; Arfaxaden garaian, Ecbatanen medoen gainean errege izan zena,
2. Ecbatanen harresiak egin zituen inguruan hiru beso zabal eta sei beso luze landutako harriz, eta hirurogeita hamar beso altuera eta berrogeita hamar beso zabalera egin zituen.
3. Eta ezarri haren dorreak bere ateen gainean ehun beso garai, eta zabalera zimenduetan hirurogei beso.
4. Eta egin zituen bere atheak, hirurogeita hamar besoko altueraraino altzatuak ziren atea, eta haien zabalera berrogei beso zen, bere gudaroste ahaltsuak irteteko, eta bere oinetakoak ordenatzeko.
5. Garai haietan ere, Nabukodonosor erregeak gerra egin zion Arfaxad erregeari lautada handian, hau da, Ragauko mugan dagoen ordokia.
6. Eta hurbildu zitzazkion mendialdean bizi ziren guztiak, eta Eufrates, Tigris eta Hidaspes, eta Ariok Elimeoko erregearen lautada, eta Kelod-en semeen nazio asko. gudura.
7. Orduan, Nabukodonosor Asiriarren erregeak bidali zituen Persian bizi ziren guztiei, eta mendebaldean bizi ziren guztiei, eta Kilizian, eta Damaskon, eta Libanos, eta Antilibanos, eta itsasoko kostaldean bizi ziren guztiei,
8. Eta Karmeleko, eta Galaadeko, eta Galilea goiko, eta Esdrelomeko lautada handian zeuden nazioen artean,
9. Eta Samarian eta bertako hirietan, eta Jordanetik haratago Jerusalemera, eta Betanera, eta Kelus, eta Kades, eta Egiptoko ibaia, eta Tafnes, eta Ramses, eta Gesem lur guzia, izan ziren guziei.
10. Tanis eta Menfis haratago, eta Egiptoko bizilagun guzietara iritsi arte, Etiopiako mugetara iritsi arte.
11. Baino lurraldeko biztanle guztiak Asiriarren errege Nabukodonosorren agindua arbuiatu zuten, eta ez ziren berarekin gudura joan; zeren ez ziren haren beldur: bai, gizon bat bezala zegoen haien aitzinean, eta bidaltzen zituzten haien enbaxadoreak eraginik gabe, eta lotsaz.
12. Horregatik, Nabukodonosor oso haserre zegoen herrialde honen guztiarekin, eta zin egin zuen bere tronuaren eta erreinuaren bidez, Ziliziako, Damaskoko eta Siriako ertz guztietatik mendekatuko zuela, eta ezpataz hilko zituela. Moaben lurraldea, eta Amonen semeak, eta Judea osoa, eta Egipton zeuden guztiak, bi itsasoen mugetara iritsi arte.
13. Gero, arfaxaden erregearen aurka bere boterearekin gudari ekin zion hamazazpigarren urtean, eta bere guduan gailendu zen, zeren arfaxaden botere guztia, eta bere zaldizko eta gurdi guztiak irauli zituen.
14. Eta egin zen bere hirien jabe, eta etorri zen Ekbatanera, eta hartu zituen dorreak, eta hondatu zituen kaleak, eta bere edertasuna lotsa bihurtu zuen.
15. Arfaxad ere hartu zuen Ragauko mendietan, eta bere dardoekin zeharkatu zuen, eta erabat suntsitu zuen egun hartan.
16. Orduan itzuli zen Ninivara, bera eta bere nazio ezberridinen talde guzia guda-gizonen jende andana izanik, eta han lasaitu eta otordu egin zuen, bera eta bere armada, ehun eta hogeit egun.

2. KAPITULUA

1. Eta hemezortzigarren urtean, lehen hilabeteko hogeita bi egunean, mintzatu zen Nabukodonosor Asiriarren erregearen etxeen, berak esan zuen bezala, lur guzian mendekatzeko.
2. Deitu zituen, bada, bere ofizial guziak, eta bere noble guziak, eta hekiekin komunikatu zituen bere ezkutuko aholkuak, eta bere ahotik amaitu zuen lur guzian atsekabea.
3. Orduan erabaki zuten bere ahoko agindua betetzen ez zuten haragi guziak suntsitzeko.
4. Eta bere aholkua bukatu zuenean, Nabukodonosor Asiriarren erregeak deitu zion Holofernes bere ondoan zegoen armadako buruzagiari, eta esan zion.
5. Hau dio errege andiak, lur guziko jaunak: Huna, irtengo haiz ene aitzinetik, eta zurekin hartuko dituzu beren indarrez fidatzen diren gizonak, ehun eta ogei mila oinezkoen artean; eta hamabi mila zaldien kopurua beren zaldunekin.
6. Eta joango zara mendebaldeko herrialde guztiaren aurka, nire agindua ez bete zutelako.
7. Eta adieraziko diozu prestatzen dizkidatela lurra eta ura: zeren nire haserrean irtengo naizen haien kontra eta lurazalera osoa estaliko dut nire armadaren oinekin, eta harrapakin gisa emango dizkiot. haiak:
8. Beraz, hildakoek beren haranak eta errekkak beteko dituzte eta ibaia beren hildakoz beteko dute, gainezka egin arte.
9. Eta gatibu eramango ditut lur guzian muturretarra.
10. Ilkhiren zara bada. eta artu aldez aurretik enetzat beren lurralde guziak: eta zure esku utzi nahi badituzte, gordeko dizkidazu beren zigorren egunerano.
11. Baino matxinatu direnei buruz, ez beza zure begiak barkatu; baina hil itzazu, eta honda itzazu zoazen tokira.
12. Zeren bizi naizen bezela, eta nere erreinuaren indarrez, esan dudan guzia, hori egingo dut nere eskuz.
13. Eta beha zazu zure nausiaren manamenduetarik batere urratuko ez dezazun, baizik bete betean, nik agindu dizudan bezala, eta ez utzi haiak betetzena.
14. Orduan, Holofernes bere nausiaren aitzinetik atera zen, eta deitu zituen Gobernadore, buruzagi eta Assurko armadako buruzagi guztiak;
15. Eta bildu zituen gudarako gizon aukeratuak, bere nausiak agindu zion bezala, ehun eta ogei mila eta hamabi mila arku zaldi gainean;
16. Eta bildu zituen, gudarako gudaroste handi bat agintzen zaion bezala.
17. Eta hartu zituen gameluak eta astoak beren gurdietarako, asko asko; eta ardiak, idiaiak eta ahuntzak kopururik gabekoak beren hornidurarako:
18. Eta jateko asko gudarosteko gizon guztientzat, eta erregearen etxeko urre eta zilar asko.
19. Gero irten zen eta bere ahal guzia Nabukodonosor erregearen aitzinean ibiltzeko bidaian, eta lur-azalera guzia mendebalderantz estaltzera beren gurdiz, eta zaldizkoz eta beren oinetaz aukeratutakoez.
20. Errialde andi bat ere ethorri zen hekiekin txintxoak bezala, eta lurreko hondarrak bezala: zeren jendetza zenbatu gabea zen.
21. Eta irten ziren Ninivetik hirur eguneko bidaian Bectileteko lautadarantz, eta Bektilethetik paratu ziren mendiaren ondoan, zeina goiko Kiliziako ezkerreko aldean.

22. Orduan, bere gudaroste osoa, bere oinazeak, zaldizkoak eta gurdia hartu zituen, eta handik joan zen mendialdera;

23. Eta Phud eta Lud suntsitu zituen, eta Rassesen seme guztiak eta Israelgo seme guztiak, zeinak basamortuan zeuden Keliarren lurrardearen hegoaldean.

24. Gero, Eufrates igaro eta Mesopotamia zeharkatu zuen, eta Arbonai ibaiaren gainean zeuden hiri garai guztiak suntsitu zituen, itsasora iritsi arte.

25. Eta hartu zituen Kiliziako mugak, eta hil zituen hari aurre egiten zioten guztiak, eta heldu zen Jafeten mugara, hegoaldera, Arabiaren aldean.

26. Madiane seme guztiak ere inguratu zituen, eta erre zituen haien oihalak, eta hondatu zituen beren ardiak.

27. Damaskoko lautadara jautsi zen gari-bilketaren garaian, eta erre zituen beren soro guztiak, eta suntsitu zituen haien artaldeak eta abereak, eta hondatu zituen haien hiriak, eta erabat xahutu zituen beren herrialdeak, eta beren gazte guztiak hil zituen. eztaparen ertza.

28. Beraz, harenganako beldurra eta beldurra erori zen Sidonen eta Tiron zeuden itsas bazterretako biztanle guztien gainean, eta Sur eta Ocinan bizi ziren eta Jemnaanen bizi ziren guztiak; eta Azoto eta Ascalon bizi zirenek beldur handia zuten.

3. KAPITULUA

1. Beraz, enbaxadoreak bidali zizkion bakea tratatzeko, esanez:

2. Huna, Nabukodonosor errege handiaren zerbitzariok zure aurrean etzanda gaude; Erabil gaitzazu zure aitzinean ona izango den bezala.

3. Begira, gure etxeak, eta gure toki guztiak, eta gure gari soroak, eta artaldeak, eta abereak, eta gure oihal-etzol guztiak zure aurrean etzanda; erabili itzazu nahi duzun bezala.

4. Huna, gure hiriak eta bertako biztanleak ere zure zerbitzariak dira; zatoz eta egin haien ongi iduritzen zaizun bezala.

5. Eta gizonak ethorri ziren Holofernesengana, eta honela erran zioten.

6. Orduan jeitsi zen itsasoko kostalderantz, bera eta bere gudarostearekin, eta goarnizioak ezarri zituen hiri garaietan, eta haietatik atera zituen laguntzarako gizon aukeratuak.

7. Beraz, haien eta inguruko herri guziak jaso zituzten girlandekin, dantzarekin eta danbolinekin.

8. Hala ere, beren mugak bota zituen, eta beren basoa moztu zuen, zeren agindu baitzuen lurreko jainko guztiak suntsitzeko, nazio guztiak Nabukodonosor bakarrik gurtuko zutela, eta hizkuntza eta leinu guztiak hura jainko gisa deitzeko.

9. Era berean, Esdraelonen aldera iritsi zen Judeatik hurbil, Judeako itsasarte handiaren aldean.

10. Geba eta Scythopolis artean paratu zen, eta han egon zen hilabete osoa, bere armadako gurdi guztiak biltzeko.

4. KAPITULUA

1. Bada, Judean bizi ziren Israelgo semeek entzun zuten Holofernes Asiriarren errege Nabukodonosoren buruzagi nagusiak nazioei egin zien guztia, eta nola hondatu zituen haien tenplu guztiak, eta ezerezean utzi zituen.

2. Horregaitik ikaragarritzko beldur izan ziran, eta larritu ziran Jerusalemengatik, eta beren Jainko Jaunaren tenploagatik.

3. Zeren gatibutasunetik itzuli berri ziren, eta Judeako jende guzia bildu zen azkenaldian: eta ontziak, eta aldarea, eta etxea, profanazio ondoren, sainduak izan ziren.

4. Argatik igorri zuten Samariako ertz guzietara, eta herrixetara, eta Bethoronera, eta Belmenera, eta Jerikora, eta Kobara, eta Esorara, eta Salem haranera.

5. Eta aldez aurretik jabetu ziren mendi garaietako gailurretaz, eta haietan zeuden herrixkak gotortu zituzten, eta gerrarako janaria gorde zuten, zeren beren soroak berandu bildu ziren.

6. Era berean, Joakim apaiz nagusiak, garai haietan Jerusalemen zegoena, idatzi zien Betulian bizi zirenei, eta Betomestham, Esdraelonen parean dagoena, Dotaim ondoan, landa zabalean.

7. Mendarako pasabideak gorde zezaten aginduz: zeren haien ondoan zegoen Judearako sarrera bat, eta erraz gelditzen ziren igoko zirenak, zeren pasabidea zuzena zen, gehienez bi gizonentzat.

8. Eta egin zuten Israelgo semeek Joakim apaiz nagusiak agindu zien bezala, Jerusalemen bizi ziren Israelgo jende guziaren zaharrekin.

9. Orduan Israelgo gizon guztiak oihu egin zioten Jainkoari sutsutasun handiz, eta gogo handiz apaldu zuten beren arima.

10. Bai haien, bai beren emazteek, bai beren seme-alabek, bai beren abereek, bai arrotz eta alokairu guztiak, eta beren zerbitzarietik diruz erositakoak, zaku-oihalak jartzen dituzte beren solomuan.

11. Horrela, gizon-emakumeak, eta haur txikiak eta Jerusalemgo bizilagunak, tenpluaren aitzinean erortzen ziren, eta errautsak bota zituzten beren buruetan, eta hedatu zituzten beren zakua Jaunaren aurpegin;

12. Eta oihu egin zioten guziek adostasun bakarrean Israelgo Jainkoari, ez zezala eman haien seme-alabak harrapakintzat, eta haien emazteak harrapakintzat, eta haien ondareko hiriak hondamenerako, eta santutegia profanaziorako eta laidorako, eta nazioak poztu daitezen.

13. Hala entzun zituen Jainkoak haien otoitzak, eta ikusi zituen haien atsekabeak, zeren herriak barau egin zuen egun asko Judea eta Jerusalem osoan, Jaun ahalguztidunaren santutegiaren aurrean.

14. Eta Joakim apaiz nagusiak, eta Jaunaren aitzinean zeuden apaiz guztiak, eta Jaunari zerbitzatzen ziotenak, zirtzilua zintzilikatu zuten, eta egunero erre-opariak eskaintzen zituzten, herriaren botu eta dohainekin.

15. Eta errautsak zituzten beren mitretan, eta oihu egin zioten Jaunari beren indar guziarekin, Israelgo etxe guziari begi onez begira zezan.

5. KAPITULUA

1. Orduan, Holofernesi, Assurko armadako buruzagiari, Israelgo semeak gerrarako prestatu eta mendilerroko pasabideak itxi eta mendi garaietako gailur guztiak gotortu eta gotortu zituzten. oztopoak jarri zituzten xanpainetako herrialdeetan:

2 Asarre handiz, Moabgo buruzagi guztiak, eta Amongo buruzagiak eta itsas-bazterreko buruzagi guztiak deitu zituen.

3. Eta esan zien: «Esadazue orain, Kanaango semeok, nor den mendian bizi den herri hau, eta zeintzuk diren bizi diren hiriak, zein den haien armadaren ugaritasuna eta non dagoen beren boterea eta indarra, eta zer errege jartzen zaien, edo beren armadako kapitaina;

4. Eta zergatik erabaki dute ez etortzea enegana, mendebaldeko biztanle guztiak baino gehiago.

5. Orduan esan zuen Akiorrek, Amonen seme guztien buruzagiak: Entzun beza orainene jauna zure zerbitzariaren ahotik, eta zure ondoan bizi den eta mendietan bizi den herri honi buruzko egia adieraziko dizut: eta ez da gezurrik aterako zure zerbitzariaren ahotik.

6. Herri hau Kaldearen ondorengoa da:

7. Eta orain arte Mesopotamian bizi izan ziren, ez baitzituzten Kaldeako lurrean zeuden beren arbasoen jainkoei jarraitu nahi.

8. Zeren beren arbasoen bidea utzi zuten, eta adoratu zuten zeruko Jainkoak, zeñak ezagutzen zuten Jainkoak: orduan bota zituzten beren jainkoen arpegitik, eta ihes egin zuten Mesopotamia, eta han egon ziren egun asko.

9. Orduan beren Jainkoak agindu zien alde egin zezaten arrotzak ziren tokitik, eta Kanaango lurrera joan zitezen, non bizi ziren, eta handitu ziren urre, zillarrez eta abere askorekin.

10. Bainan gosete batek Kanaango lur guzia estali zuen, Egiptora jautsi ziren, eta han bizi izan ziren, elikatzen ziren bitartean, eta han jendetza handia egin zuten, non batek ezin izan zuen haien nazioa zenbatu.

11. Beraz, Egiptoko erregea altxatu zen haien kontra, eta zikinkeriaz jokatu zuen, eta adreiluzko lanekin apaldu zituen, eta esklabo egin zituen.

12. Orduan oihu egin zioten beren Jainkoari, eta Egiptoko lur guzia izurrite sendaezinez jo zuen, eta egiptoarrek beren begietatik urrundu zituzten.

13. Eta Jainkoak itsaso Gorria lehortu zuen haien aurrean,

14. Eta eraman zituzten Sina eta Cades-Barne mendira, eta bota zituzten basamortuan bizi ziren guztiak.

15. Beraz, amortarren lurrean bizi ziren, eta beren indarrez suntsitu zituzten Esebongo guztiak, eta Jordan igarorik, mendilerro guztia bereganatu zuten.

16. Eta bota zituzten beren aitzinean Kanaandarrak, Fereziarrak, Jebusearrak, Sikemiarak eta Gergestar guztiak, eta lurralte hartan bizi izan ziren egun askotan.

17. Eta beren Jainkoaren aurrean bekaturik egin ez zuten bitartean, aurrera egin zuten, gaiztakeria gorrotatzen duen Jainkoa hiekin baitzen.

18. Baino hark izendatutako bidetik alde egin zutenean, gudu asko larritan suntsituak izan ziren, eta gatibuz eraman zituzten haiena ez zen lurralte batera, eta beren Jainkoaren tenplua lurrera bota zuten, eta beren hiriak. etsaiek hartua.

19. Baino orain itzuli dira beren Jainkoarengana, eta igan dirade barreiatutik zeuden tokietatik, eta jabetu dira Jerusalemen, beren santutegia dagoen tokian, eta jarri dira mendian; desolatua baitzen.

20. Orain bada, ene jaun eta gobernadore, baldin bada herri honen kontra akatsik, eta beren Jainkoaren kontra bekatu egiten badute, kontuan izan dezagun hau izango dela haien hondamena, eta igo gaitezen, eta garaituko ditugu.

21. Bainan beren herrian gaiztakeriarik ez bada, iragan bedi orain ene jauna, beren Jaunak defendea ez ditzan, eta haien Jainkoak haien alde izan ez daitezen, eta mundu guziaren aitzinean iraingarri bihurtu gaitezen.

22. Eta Akiorrek hitz hauk bukatu zituen, oihal- etxolaren inguruan zegoan jende guziak marmar egin zuen, eta Holofernesen buruzagiek, eta itsaso ertzean eta Moaben bizi ziren guziak, hora hil behar zuela erran zuten.

23. Zeren, diotenez, ez gara israeldarren aurpegiaren beldur izango: zeren, gudarosteko indarrik eta indarrik ez duen herria da.

24. Orain bada, Holofernes jauna, igoko gara, eta zure gudaroste guziaren irentsiko dira harrapakinak.

6. KAPITULUA

1. Eta kontseiluaren inguruan zeuden gizonen iskanbila amaitu zenean, Holofernes Assurko armadako buruzagiak esan zien Akior eta Moabdar guztiei beste nazioen talde guztien aurrean:

2. Eta nor zara zu, Akior, eta Efraimgo merkatariak, gure kontra gaur egun bezala profetizatu eta esan dezula ez dugula gerrari egin behar Israelgo herriarekin, haien Jainkoak defendatuko dituelako? eta nor da Jainko Nabukodonosor baino?

3. Berak bidaliko du bere boterea, eta suntsituko ditu lurretik, eta haien Jainkoak ez ditu libratuko; ez baitira gai gure zaldien indarrari eusteko.

4. Zeren hiekin zapalduko ditugu, eta haien mendiak beren odolaz mozkortuko dira, eta beren soroak beren gorpuzkinez beteko dira, eta haien oinatzak ezin izango dira gure aurrean egon, guztiz galduko baitira. dio Nabukodonosor erregeak, lur guziko jaunak: zeren erran zuen: Nere hitzetatik bat ere ez da alferrik izango.

5. Eta zuk, Akior, amondarren salgaia, zure gaiztakeriaren egunean hitz hauek esan dituzuna, ez duzu gehiago nire aurpegia ikusiko egun honetatik, Egiptotik atera zen herri honen mendekua hartu arte.

6. Eta orduan ene gudarostearen ezpata, eta zerbitzatzen nauten jendetza, zure alboetatik igaroko dira, eta haien hildakoen artean eroriko zara, ni itzultzean.

7. Orain, bada, nire zerbitzarietik mendira itzuliko zaituzte, eta pasabideetako hirietako batean ezarriko zaituzte.

8. Eta ez zarete galduko, hiekin desegin arteo.

9. Eta zure gogoan konbentzitzen bazara, hartuak izango direla, ez bedi zure arpegia erori: nik erran dut, eta ene hitzetatik bat ere ez da alferrik izango.

10. Orduan Holofernesek bere etxolan itxaroten zeuden bere zerbitzariei agindu zien Akior har zezaten eta Betulira eraman eta Israelgo semeen eskuetan entregatzeko.

11. Hartu zuten bada bere zerbitzarietik, eta eraman zuten kanpalekutik lautadara, eta joan ziren ordokiaren erditik mendira, eta heldu ziren Betuliako azpian zeuden iturrietara.

12. Eta hiriko gizonek ikusi zituztenean, beren armak hartu eta hiritik atera ziren muinoaren gailurrera, eta eslinga erabiltzen zuten guztiak galarazi zituzten haien kontra harriak jaurtiz igo ez daitezen.

13. Alabaina, muinoaren azpian ezkutuan sarturik, lotu zuten Akior, eta bota zuten behera, eta utzi zuten muinoaren oinean, eta itzuli ziren beren nausiarengana.

14. Bainan israeldarrek beren hiritik jautsirik, ethorri ziren harengana, eta askatu zuten, eta eraman zuten Betulira, eta aurkeztu zieten hiriko gobernadoreei.

15. Egun haietan Ozias Mikaren semea, Simeonen leinukoa, eta Kabris Gothonielen semea, eta Karmis Melkielen semea.

16. Eta bildu zituzten hiriko zahar guziak, eta beren gazte guziak, eta beren emaztekiak, batzarrera, eta ezarri zuten Akior beren herri guziaren erdian. Orduan Oziasek galdu zion egindakoa.

17. Eta erantzun zien, eta aditzera eman zizkieten Holoferneseen kontseiluaren hitzak, eta Assurko printzeen erdian esandako hitz guziak, eta Holoferneseek Israelgo etxearen kontra harro esan zituen guziak.

18. Orduan popula ahuspeztu eta adoratu zuen Jainko, eta oihu egin zioten Jainkoari. esanez,

19. O zeruko Jainko Jauna, beha itzazu haien harrotasuna, eta erruki ezazu gure herriaren egoera baxua, eta begiratu gaur egun zurekin saindu zaituztenen aurpegia.

20. Orduan, Akior konsolatu zuten, eta asko laudatu zuten.

21. Eta Oziasek batzarretik atera zuen bere etxera, eta ostatu bat egin zuen zaharrei; eta gau guzian Israelgo Jainkoari dei egin zioten laguntza eske.

7. KAPITULUA

1. Biharamunean, Holoferneseek bere gudaroste guztiari eta bere parte hartzen etorritako bere herri guztiari agindu zion Betuliaren aurka kanpalekua atera zezaten, mendilerroaren igoerak aurrez aurre hartzeko eta israeldarren aurka gerra egiteko. .

2. Orduan beren gizon indartsuak beren kanpamenduak kendu zituzten egun harten, eta gerrako gizonen armada ehun eta hirurogeita hamar mila oinezko eta hamabi mila zaldizko, ekipajeaz gain, eta haien artean oinez zihozzen beste gizon batzuk, jendetza oso handia zen. .

3. Eta Betuliaren ondoko haranean kanpatu ziren, iturriaren ondoan, eta hedatu ziren Dotaim-en gainean Belmaineraino, eta luzera Betuliatik Cynamonera, zeina Esdraelonen aldean dagoena.

4. Israelgo semeak, jendetza ikusi zutenean, asko asaldatu ziren, eta bakoitza bere hurkoari erran zioten: Orain miazkatuko dute gizon hauek lurrazalea; izan ere, ez mendi garaiak, ez haranak, ez muinoak, ez dute beren pisua jasan.

5. Orduan, bakoitzak bere guda-armak hartu zituen, eta dorreetan sua piztu zutenean, gelditu ziren eta gau guztian egon ziren.

6. Baino bigarren egunean Holoferneseek bere zaldizko guztiak atera zituen Betulian zeuden Israelgo semeen aitzinean.

7. Eta ikusi zituen hirirako pasabideak, eta ethorri zen haien ur-iturrietara, eta hartu zituen, eta ezarri zituen haien gañean guda-gizonen gudarosteak, eta bere herriarengana joan zen.

8. Orduan etorri zitzakion Esauren seme-alaben buruzagi guztiak, eta Moabgo herriaren buruzagi guztiak eta itsas-bazterreko buruzagiak, eta esan zioten:

9. Entzun beza orain gure jaunak hitz bat, ez dezala zure gudarostearen iraulketarik izan.

10. Zeren Israelgo semeen herri hau ez da bere lantaz fidatzen, bizi diren mendien altueran baizik, ez baita erraza beren mendien gailurretarera igotzea.

11. Orain bada, ene jauna, ez gerkatu haien kontra guduan, eta ez da zure erriko gizon bat ere hilko.

12. Zaude zure kanpalekuak, eta gorde zure armadako gizon guztiak, eta zure zerbitzariak sar beza beren eskuetara mendiaren oinetik irteten den ur iturria;

13. Izan ere, Betuliako biztanle guztiekin dute beren ura handik; beraz, egarria hilko dute, eta beren hiria utziko dute,

eta gu eta gure herria igoko gara hurbil dauden mendien gailurretarera, eta haien gainean kanpatuko gara, hiritik inor ez irteteko.

14. Beraz, haiek eta beren emazteak eta haien seme-alabak suarekin hondatuko dira, eta ezpata haien kontra etorri baino lehen, irauliko dira bizi diren kaleetan.

15. Honela emango diezu sari gaitza; zeren matxinatu baitziren, eta ez zuten zure pertsona bakean ezagutu.

16. Eta hitz hauek atsegin izan zituzten Holofernesei eta bere zerbitzari guztiei, eta agindu zuen haiiek esandakoa egiteko.

17. Beraz, amonarren kanpamendua alde egin zuten, eta haien bost milla asiriar, eta haranean ezarri ziren, eta hartu zituzten Israelgo semeen urak eta iturriak.

18. Orduan, Esauren semeak amondarren semeekin igan eta Dotaim alderako muinoan kanpatu ziren, eta haietako batzuk bidali zituzten hegoalderantz eta ekialdera Ekrebel aldera, hau da, Kusi ondoan dagoena. Mochmur erreka gainean; eta Asiriarren gainontzeko gudarosteak lautadan kanpatu eta lurralte osoa estali zuten; eta haien dendak eta gurdiak jendetza handiari jarrita zeuden.

19. Orduan, Israelgo semeek oihu egin zioten beren Jainko Jaunari, haien bihotza huts egin baitzen, etsai guziak inguruan inguratu baitzituzten, eta ez baitzegoen haien artetik ihes egiteko modurik.

20. Horrela, Assurren talde osoa egon zen haien inguruan, bai beren oinezkoak, gurdiak eta zaldizkoak, hogeita hamar egunez, non haien ur-ontzi guztiekin galdu egin zuten Betuliako eragozpen guztiak.

21. Eta hustu ziran zisternak, eta etzuten urik edateko egun batez; zeren neurriz edaten zieten.

22. Beraz, beren seme-alaba gazteak bihotzez, eta beren emakumeak eta gazteak egarri zorabiatu ziren, eta erori ziren hiriko kaleetan, eta ateetako pasabideetan, eta ez zegoen jada indarrik.

23. Orduan jende guzia bildu zen Oziasek eta hiriko buruzagiarengana, gazteak, emakumeak eta haurrak, eta oihu handiz oihu egin zuten, zahar guztien aurrean:

24. Jainkoia izan dadila gure eta zuen artean jujea: zeren kalte handia egin diguzue, ez baituzue bakerik eskatu Assurren semeei.

25. Zeren orain ez dugu lagungarririk: baina Jainkoak saldu gaitu haien eskuetara, haien aitzinean bota gaitezen egarriz eta suntsipen handiz.

26. Orain, bada, dei itzazue zuengana, eta eman hiri osoa harrapakintzat Holoferneseen herriari eta bere armada guztiari.

27. Zeren hobe da guretzat harrapakin egitea, egarri hiltzea baino: zeren haren zerbitzari izango gara, gure arima bizi dadin, eta ez ikusi gure begien aurrean gure umeen heriotza, ez gure emazteak ez gure seme-alabak hiltzeko.

28. Zeru eta lurra, eta gure arbasoen Jainko eta Jaunaren lekukotzat hartzen ditugu zuen kontra, zeinak gure bekatuen eta gure arbasoen bekatuen arabera zigortzen gaituztenak, ez duela gaur esan dugun bezala egiten.

29. Orduan, negar handia izan zen batzarren erdian; eta oihu egin zioten Jainko Jaunari ozenki.

30. Orduan, Oziasek esan zien: «Anaiak, izan zaitezte ausardia, iraun dezagun bost egun, zeinetan gure Jainko Jaunak bere errukia guregana itzuliko duen; ez baikaitu guztiz utziko.

31. Eta egun hauek igarotzen badira, eta ez guri laguntzarik etorriko, zure hitzaren arabera egingo dut.

32. Eta barreiatu zuen herria, bakoitza bere ardurapean; eta joan ziren beren hiriko harresietara eta dorreetara, eta bidali zituzten emakumeak eta haurrak beren etxeetara, eta oso apal zeuden hirian.

8. KAPITULUA

1. Aldi harten, Juditek entzun zuen hori, zeina zen Merariren alaba, Idiaren semea, Joseren semea, Ozelen semea, Eltzaren semea, Ananiasen semea, Gedeonen semea, Rafaelen semea, Akitoren semea, Eliuren semea, Eliaben semea, Natanaelen semea, Samaelen semea, Salasadalen semea, Israelen semea.

2. Eta Manase zen bere senarra, bere leinukoa eta ahaidekoa, garagar uztan hil zena.

3. Zeren soroan giltzak lotzen zituztenak begiratzen ari zela, beroa heldu zitzaion buruan, eta bere ohean erori zen, eta hil zen Betuliako hirian, eta lurperatu zuten bere arbasoekin Dothaim eta Balamo arteko landan. .

4 Judith, beraz, alargun izan zen bere etxearen hiru urte eta lau hilabete.

5. Eta egin zuen oihal-etxol bat bere etxearen goiko aldean, eta zaku-oihalak jantzi zizkion soinean, eta bere alargunaren jantziak zaindu zituen.

6. Eta barau egin zuen bere alarguntasuneko egun guzietan, salbu larunbateko bezperak, eta larunbatak, eta ilberrien bezperak, eta ilberriak, eta Israelgo etxeko jaiak eta egun solemneak.

7. Bera ere begitarte ederra zen, eta oso ederra ikusteko: eta bere senarra Manasesek urrea, eta zilarra, eta zerbitzariak eta neskameak, abereak eta lurruk utzi zituen; eta haien gainean gelditu zen.

8. Eta etzegon itz gaiztorik eman zionik; Jainkoaren beldur handia zuen bezala.

9. Bada, entzutean herriaren hitz gaiztoak Gobernadorearen kontra, zorabiatu zirela ur faltagatik; izan ere, Juditek entzun zituen Oziasek esan zizkion hitz guztiak, eta bost egunen buruan hiria asiriarrei emango zielo zin egin zuela;

10. Gero, bere zerbitzaria bidali zuen, zeuzkan gauza guztien gobernuza zuena, Ozias eta Kabris eta Karmis deitzera, hiriko zaharrak.

11. Eta hurbildu zitzaizkion, eta esan zien: Entzun nazazu orain, Betuliako biztanleen gobernadoreak, zeren gaur herriaren aurrean esan dituzuen hitzak ez dira zuzenak, egin eta egin zenuten zin honi buruz. Jainkoaren eta zure artean, eta hiria gure etsaiei entregatuko dizutela hitzeman dugu, egun hauetan Jaunak zuei laguntza ematera itzuli ezean.

12. Eta orain nor zarete zuek gaur Jainkoaren tentatu duzuenak, eta Jainkoaren ordez gizonen semeen artean zaudetenak?

13. Eta orain probatu ahalguztidun Jauna, baina ez duzue ezer jakingo.

14. Zeren ezin duzue arkitu gizonaren bihotzaren sakontasuna, eta eztute aditzen hark pentsatzen dituen gauzak: nola ikertuko duzue bada Jainko, gauza hauk guziak egin dituena, eta haren gogoa ezagutu, edo haren xedea konprenitu? Ez, ene anaiak, ez haserretu gure Jainko Jauna.

15. Izan ere, bost egun hauetan lagundu nahi ez badigu, berak badu ahalmena nahi duenean gu defenditzeko, nahiz eta egunero, edo gure etsaien aurrean galtzeko.

16. Ez lotu gure Jainko Jaunaren aholkuak, zeren Jainko ez da gizakia bezain mehatxatua izateko; eta ez da gizonaren semea bezala, kolokan egoteko.

17. Beraz, itxaron dezagun haren salbazioan, eta dei egin dezagun gure laguntzera, eta entzungo du gure ahotsa, baldin eta atsegin badu.

18. Zeren ez da inor sortu gure garaian, ez da gaur egun ez leinu, ez familia, ez herri, ez hiririk, eskuz eginiko Jainkoak adoratzen dituenik, lehen bezala.

19. Horregatik, gure arbasoak ezpatari eman zitzaizkion, eta harrapakinagatik, eta erorketa handia izan zuten gure etsaien aurrean.

20. Bainaz dugu beste Jainkorik ezagutzen, horregatik uste dugu ez gaituela mespretxatuko, ez gure herritik ere.

21. Zeren hala artzen bagaitzute, Judea guzia hondaturik geldituko da, eta gure santutegia hondatua izango da; eta haren profanazioa eskatuko du gure ahoan.

22. Eta gure anaien sarraskia, eta herrialdeko gatibutasuna, eta gure ondarearen desolazioa, jentilen artean gure buruetara itzuliko da, nonahi esklabo izanen garen; eta irain eta laidogarri izango gara jabetzen gaituzten guztientzat.

23. Zeren gure zerbitzaria ez da onera bideratuko, baina gure Jainko Jaunak desohore bihurtuko du.

24. Orain bada, anaiak, erakuts diezaiegun eredu bat gure anaiei, zeren haien bihotzak guregandik menpe daudelako, eta santutegia, eta etxea eta aldarea gure gainean daude.

25. Gainera, eskerrak eman diezaigun gure Jainko Jaunari, gure arbasoei bezala probatzen gaituenari.

26. Gogoratu zer egin zion Abrahami, eta nola probatu zuen Isaak, eta zer gertatu zitzaion Jakobi Siriako Mesopotamian, bere amaren anaia Labanen ardiak zaintzen zituenean.

27. Zeren ez gaitu sutan probatu, haien egin zituen bezala, beren biotzak aztertzeko, eta ez gaitu mendekurik hartu: baina Jaunak azotatzen ditu harengana hurbiltzen direnak, abisatzeko.

28. Orduan Oziasek esan zion: Esan duzun guztia bihotz onez esan duzu, eta ez dago zure hitzak kontrajar ditzakeenik.

29. Zeren ez da zure jakinduria agertuko den lehen eguna; baña zure egunen asieratik erri guziak ezagutu du zure adimena, zeren ona baita zure bihotzaren gogoa.

30. Bainan populua oso egarri zen, eta behartu gintuen erran dugun bezela egitera, eta geure baitako juramentu bat ekartzera, zeina hautsiko ez duguna.

31. Orregatik othoitz egizu orain gure alde, zeren emakume Jainkotiarra zarelako, eta Jaunak euria bidaliko digu gure zisternak betetzera, eta ez gare gehiago ahulduko.

32. Juditek esan zien: Entzun nazazu, eta eginen dut gauza bat, zeina gizaldi guzietara joango dena gure herriaren semeentzat.

33. Gau honetan geldituko zarete athean, eta ni irtengo naiz nire zaindariarekin, eta hiria gure etsaiei entregatuko zaretelako agindu duzuen egunetan, Jaunak Israel bisitatuko du nire eskutik.

34. Bainaz ez içaque içaque nere egintzaz: ecen ez drauquet hura aditzera emanen, eguiten ditudan gauçác finitu arte.

35. Orduan erran zioten Oziasek eta prinzipieek: Zoaz bakean, eta Jainko Jauna zure aitzinean, gure etsaien mendekatzeko.

36. Etxolatik itzuli ziren, beraz, beren etxeetara.

9. KAPITULUA

1. Judith ahuspez erori zen, eta errautsak jarri zizkion buruan, eta estali zuen jantzia zegoen zakua; eta Judith Jaunaren etxearen arratsalde hartako intsentsua eskeintzen zenean Jerusalemen, oihu handiz, esan zuen:
2. Ene aita Simeonen Jainko Jauna, zeñari eman zenion ezpata arrotzak mendekatzeko, neskame baten gerrikoa askatu zuena zikintzeko, eta izterra bere lotsarako aurkitu zuen, eta bere birjuntasuna kutsatu zuen bere laidorako; zeren erran zun: Ez da hala izango; eta hala ere hala egin zuten:
3. Argatik eman zenituen beren buruzagiak hiltzeko, eta beren ohea odolez tindatu zuten, engainatuta, eta zerbitzariak beren nausiekin eta jauntxoak beren tronuen gainean hil zituzten;
4. Eta eman dituzue beren emazteak harrapakintzat, eta beren alabak gatibu izateko, eta beren harrapakin guziak zure seme kuttunen artean banatzeko; Zure gogoz hunkitu eta haien odolaren kutsadura gaitzetsi zutenak, eta laguntza eske deitu zizutenak: O Jainko, ene Jainko, entzun niri ere alarguna.
5. Zeren gauza horiek ez bakarrik egin dituzu, baita lehenago jausi zirenak ere, eta ondorengoa ere; orain eta etorriko diren gauzetañ pentsatu duzu.
6. Bai, prest zeudela erabaki zenduenak, eta erran zuten: Huna hemen gaude: zeren zure bide guziak prestatuak dira, eta zure juizioak zure jakitean.
7. Zeren, horra, Asiriarak ugaltzen dira beren boterean; zaldiz eta gizonez goratu dira; beren oinetakoentzindarratz harrotzen dira; ezkutuan, eta lantzan, eta arkuant eta eslingan fidatzen dira; eta ez jakizu gudak hausten dituen Jauna: Jauna da zure izena.
8. Jautsi haien indarra zure indarrez, eta jaitsi haien indarra zure haserreañ: zeren erabaki dute zure santutegia kutsatzea, eta zure izen ospetsua den tabernakuloa kutsatzea eta ezpataz botatzea zure aldareko adarra.
9. Begira haien harrokeria, eta bidali zure haserrea haien buruetara: eman nire esku, alargun naizzen, nik sortu dudan boterea.
10. Jo ezazu nere ezpainen engainuaz zerbitzaria printzearekin, eta printzaa zerbitzariarekin: apurtu haien dotoretasuna emakume baten eskutik.
11. Zeren zure boterea ez dago askoren artean, ez zure indarra gizon indartsuen artean: zeren zu zarela oinazeen Jainko, zapalduen laguntzailea, ahularen babeslea, galduakoen babeslea, itxaropenik gabeko salbatzailea. .
12. Otoitz egiten dizut, othoiñtzen dizut, ene aitaren Jainko, eta Israelgo oinordetzañ Jainko, zero eta lurrañ Jauna, ureñ sortzailea, izaki guztien errege, entzun ezazu nire otoitzta:
13. Eta egin ezazu nire hitza eta iruzurra haien zauria eta zauria, zure itunaren, eta zure etxe sainduaren, eta Siongo gainaren eta zure seme-alaben jabegoaren kontra gauza krudelak egin dituztenak.
14. Eta aitor dezatela nazio eta leinu oro zu zarela botere eta indar guztien Jainko, eta ez dagoela Israelgo herria babesten duenik, zu baizik.

10. KAPITULUA

1. Gero, gelditu zen Israelko Jainkoari oihu egiteari, eta amaitu zituen hitz hauen guziak.

2. Jaiki zen erori zen tokian, eta dei egin zuen bere neskamea, eta jautsi zen larunbateko egunetan eta bere jai egunetan egoten zen etxera.
3. Eta erantzi zuen soinean zeraman zakua, eta bere alarguntasuneko jantziak erantzi eta bere gorputz osoa urez garbitu zuen, eta ukendu preziatuaz gantzutu zuen bere burua, eta txirikorda egin zuen bere buruko ilea, eta pneumatiko bat jarri zuen. hora, eta bere poztasun-jantziak jantzi zituen, zeinekin jantzi baitzen bere senarraren Manasesen bizitzan.
4. Eta oinetan oinetakoak hartu eta bere eskumuturrekoak, kateak, eraztunak, belarritakoak eta apaingarri guziak jarri zituen, eta ausart jantzi zuen, hora ikusiko zuten gizon guztien begiak erakartzeko.
5. Orduan bere neskameari ardo botila bat eta olio ontzi bat eman zion, eta poltsa bat arto lehorrez, piku-pikoz eta ogi ederrez bete zuen; beraz, tolestu zituen gauza horiek guziak, eta bere gainean ezañ zituen.
6. Hala atera ziren Betuliako hiriko atarira, eta han aurkitu zituzten Ozias eta hiriko zaharrak, Kabris eta Karmis.
7. Eta ikhusi zutenean, bere arpegia aldatua zela, eta bere soñekoak aldarazi zitzazkiola, bere edertasunaz asko miretsi ziren, eta erran zioten.
8. Jainkoak, gure arbasoen Jainkoak grazia ematen dizu, eta egizu zure eginkizunak Israelgo semeen aintzarako eta Jerusalemen goragorako. Orduan Jainko gurtu zuten.
9. Eta erran ciecen, Agindu hiriko atheac irequi ditzatela, ilki nadin niri erran çaziquiñen gauçá burutzera. Beraz, gazteei agindu zieten irekitzeko, berak esan bezala.
10. Eta egin zutenean, atera zen Judith, bera eta bere neskamea berekin; eta hiriko gizonek zaintzen zuten, menditik behera joan zen arte, eta harana igaro eta gehiago ikusi ezin zuen arte.
11. Honela joan ziren zuzen haranean, eta asiriarren lehen guardiak harekin topo egin zuen.
12. Eta artu zuen, eta galdezu zion: Zer jendetako zara? eta nondik zatoz? eta nora zoaz? Eta erran zaroen: Ni naiz Hebrewarren emazte bat, eta ihesi nago hekien artetik, zeren emanen zaituztete hiltzeko.
13. Eta etorriko naiz Holofernes zure armadako buruzagiaren aitzinera, egiazko hitzak deklaratzera; eta erakutsiko diot bide bat, non joango den, eta mendialde guzia irabaziko duen, bere gizonen gorputz edo bizia galdu gabe.
14. Eta gizonek entzutean haren hitzak, eta ikusirik haren arpegia, izugarri harritu ziren edertasunaz, eta erran zioten:
15. Salbatu duzu zure bizia, gure nausiañen aitzinean iautsi zarela laster: orai beraz zatoz haren etxolara, eta gutako batzuek eramanen zaituzte, haren eskuetan eman arte.
16. Eta haren aitzinean zaudenean, ez izan beldurrik zure bihotzean, baina erakutsi izaiozu zure hitzaren arabera; eta ondo erregutuko dizu.
17. Orduan, ehun gizon aukeratu zituzten harekin eta bere neskamearekin batera joateko; eta Holofernesen etxolara eraman zuten.
18. Orduan konpartsia izan zen kanpamendu guzian, zeren haren etorrera oihukatu zen etxolden artean, eta inguratu zitzazkion, Holofernesen etxolatik kanpo gelditzen zela, haren berri eman zioten arteo.
19. Eta miretsi zuten haren edertasunaz, eta miretsi zituzten Israelgo semeak harengatik, eta bakoitzak bere hurkoari erran zioten: Nork mespretxatuko luke herri hau, haien

artean halako emakumeak dituena? ez da ona, ziurrenik, haitarik gizon bat uztea lur osoa engainatzea.

20. Eta atera ziren Holofernesen ondoan zeudenak, eta haren zerbitzari guztiak eta eraman zuten etxolara.

21. Holofernes bere ohearen gainean pausatu zen, purpuraz, eta urrez, eta esmeraldaz eta harribitxiz ehundurik zegoen baldaki baten azpian.

22. Hala erakutsi zioten haren berri; eta irten zen bere oihal-txolaren aitzinean zilarrezko lanparak zituela.

23. Eta Judith ethorri zenean haren eta haren zerbitzarien aitzinean, guziak miretsi ziren haren arpegiaren edertasunaz; eta ahuspez erori zen, eta begirune egin zion: eta bere zerbitzariek hartu zuten.

11. KAPITULUA

1. Orduan Holofernesek esan zion: «Emaztea, izan zaitez ongi kontsolatu, ez izan beldurrik zure bihotzean: ezen ez diot inoiz kalterik egin Nabukodonosor lur guziko erregeari zerbitzatu nahi zuenari.

2. Orain bada, mendietan bizi den zure herriak ez balu enegatik argitu, ez nuke altxatuko nere lantza haien kontra, baina gauza hauek egin dituzte beren buruari.

3. Baña orai esaidazu zergatik iges egin haiz, eta guregana ethorri haiz, zeren salbatzarako ethorri zara; izan kontsolatu, gau honetan eta hemendik aurrera biziko zara:

4. Zeren inork ez zaitu kalterik egingo, baizik eta ongi erregutuko dizu, Nabukodonosor ene jauna erregearen zerbitzariek egiten duten bezala.

5. Orduan Juditek erran zioen: Har zazu zure zerbitzariaren hitzak, eta utzi zure neskamea hire aurrean mintza dezala, eta ez diot gezurrik esango ene jauna gau honetan.

6. Eta zure zerbitzariaren hitzei jarraitu nahi badiezu, Jainkoak gauza guzitiz beteko du zure ondoan; eta ene jaunak ez ditu bere xedeak huts egingo.

7. Nabukodonosor lur guziko erregea bizi den bezala, eta bere boterea bizi den bezala, zeinak igorri zaituen bividun guzien sustengatzen: zeren ez bakarrik gizonek zerbitzatuko dute zuregatik, baita soroko abereek eta abereek ere. eta zeruko hegaztiak, zure botereaz biziko dira Nabukodonosoren eta bere etxe guztiaren menpe.

8. Zeren aditu baitugu zure jakinduria eta zure politika, eta lur guzian iragartzen da, zu bakarrik zarela erreinu guzian bikain, eta ezagueran ahaltsu, eta gerrako balentriren miragarri.

9. Bada, Akiorrek zure kontseiluan esandako gaiari buruz, entzun ditugu haren hitzak; izan ere, Betuliako gizonek salbatu zuten, eta aditzera eman zien zuri esandako guztia.

10. Beraz, jauna eta gobernarria, ez errespetatu haren hitza; baina gorde ezazu zure bihotzean, egia baita: gure herria ez da zigortuko, eta ezpatak ezin izango du gailenduko haien Jainkoaren aurka bekatu egiten ez badute.

11. Eta orain, ene jauna garaitu eta bere asmoa zapuztu ez dadin, heriotza ere erori zaie orain, eta beren bekatuak bereganatu ditu, zeinekin beren Jainkoa haserretuko baitute ez dena egiten duten guztietan. eginda:

12. Zeren beren janariak huts egiten dituzte, eta beren ur guzia urriak dira, eta erabaki dute beren abereen gainean eskuak ezartzea, eta gauza horiek guztiak kontsumitzea erabaki dute, Jainkoak bere legeen bidez jatea debekatu diela.

13. Eta erabakitzentz dira, saindu zeuzkan ardo eta olio hamarrenen lehen fruituak gastatzea, Jerusalemen gure

Jainkoaren aurrean zerbitzatzen duten aphezentzat gordeak; zein gauza ez den zilegi jenderen batek eskuekin ukitzea bezainbeste.

14. Zeren batzuk bidali dituzte Jerusalemera, zeren han bizi diren haien ere antzeko egin baitute, senatuaren lizentzia ekartzeko.

15. Bada, berri emanen dietenean, berehala egingo dute, eta emango dizute egun berean suntsitzeko.

16. Orregatik, zure neskamea, au guzia jakinda, ihesi nago haien aurrean; eta Iainkoak igorri nau zurekin lan egitera, non lur guzia txundituko baita, eta nork entzungo duen.

17. Zeren zure zerbitzaria erlijiosoa da, eta zeruko Jainkoa gau eta egun zerbitzatzen du: orain, ene jauna, zurekin geldituko naiz, eta zure zerbitzaria gauez irtengo da haranera, eta otoitz egingo diot Jainkoari, eta berak esango didate beren bekatuak egin dituztenean:

18. Eta etorriko naiz eta erakutsiko dizut: orduan ilkhiko zara zure gudaroste guziarekin, eta ez da izanen hire aurka egingo duenik.

19. Eta eramanen zaitut Judea erditik, Jerusalemen aitzinera etorri arte; eta zure tronua ezarriko dut haren erdian; eta artzainik ez duten ardiak bezala eramango dituzu, eta txakurrak ez dizu ahoa ere irekiko: zeren gauza hauek nere jakitunaren arabera esan zidaten, eta deklaratu zidaten, eta bidaltzen naute esatera. zu.

20. Orduan haren hitzak atsegin izan zituen Holofernesi eta haren zerbitzari guztiei; eta harrituta zeuden haren jakinduriaz, eta esan zuten:

21. Ez dago halako emakumerik lurreko punta batetik bestera, bai aurpegiaren edertasunagatik, bai hitzen jakinduriagatik.

22. Era berean, Holofernesek esan zion. Jainkoak ongi egin du zu herriaren aitzinean bidaltzean, indarra gure eskuetan egon dadin eta suntsipena nire jauna arinki ikusten dutenen gain.

23. Eta orain zure begitartean ederra zara, eta zure hitzetan zuhurra: ziur aski egiten baduzu zure Jainko nire Jainkoa izango da, eta Nabukodonosor erregearen etxearen biziko zara, eta ospetsua izango zara guztian. lurra.

12. KAPITULUA

1. Orduan, bere platera jarria zegoen tokira ekartzeko agindu zuen; eta agindu zion presta zezala bere jakiak, eta hark edan zezala bere ardotik.

2. Eta Juditek erran zuen: Ez dut jango, ofensarik izan ez dadin: baina ekarriko ditudan gauzez hornituko da.

3. Orduan Holofernesek erran zioen: Zure hornidura hutsik balego, nola emango dizugu antzekoa? ez baita gurekin zure herritik inor.

4. Orduan Juditek esan zion, zure arima bizi den bezala, ene jauna, zure neskatoak ez ditu nik ditudan gauzak gastatuko, Jaunak erabaki dituenak nire eskuz egin baino lehen.

5. Orduan Holofernesen zerbitzariek etxolara eraman zuten, eta gauerdira arte lo egin zuen, eta jaiki zen goizeko zaintzarako.

6. Eta bidali zuen Holofernesengana, salbatuz: Ene jaunak agin beza orain zure neskamea ilki dezala otoitz egitera.

7. Orduan Holofernesek bere guardiari agindu zion ez zezatela gelditu: honela egon zen kanpalekuaren hiru egunez, eta gaez irten zen Betuliako haranera, eta garbitu zen kanpaleku ondoko ur-iturri batean.

8. Eta atera zenean, erregutu zion Israelgo Jainko Jaunari bere herriaren seme-alabak altxatzeko bidea zuzen zezan.

9. Orduan garbi sartu zen, eta etxolan geratu zen, arratsean bere haragia jan zuen arte.

10. Eta laugarren egunean Holofernesek bere zerbitzarentzat bakarrik egin zuen otordua, eta ez zuen oturuntzara deitu ofizialetarik bat ere.

11. Orduan erran zioen Bagoas eunukoari, zeñak zeukan guzien gañean agintzen zuena: Zoaz, eta konbentzi ezazu zurekin den emakume hebrear hau, etor dadila guregana, eta jan eta edan dezala gurekin.

12. Zeren, huná, lotsagarri izango da gure pertsonarentzat, baldin halako emazte bat utziko badiogu, bere konpaineriarik izan gabe; izan ere, ez badugu guregana erakartzen, irri egingo digu guri.

13. Orduan joan zen Bagoas Holofernesen aitzinetik, eta hurbildu zitzaison, eta esan zion: Ez bedi neska eder hauene jaunarengana etortzeko beldurrik, eta haren aurrean ohoratua izateko, eta ardoa edan, eta alai zaitezte gurekin eta izan. Nabukodonosorren etxearen zerbitzatzen duten asiriarren alabetako bat bezala egin zuten gaur.

14. Orduan Juditek esan zion: Nor naiz ni orain, ene jauna kontra egiteko? Segur aski, hari atsegin zaiona laster egingo dut, eta ene poza izango da nere heriotzaren egunerano.

15. Jaiki zen bada, eta jantzi zuen bere soinekoz eta bere emakumezko jantzi guztiekin, eta bere neskamea joan eta larru bigunak ezarri zizkion Holofernesen aurrean, Bagoasengandik bere eguneroko erabilerarako jaso zituenak, eserita egon zedin. jan haien gainean.

16. Judit sartzean eta eseri zenean, Holofernes bere bihotza hunkitu zen harekin, eta gogoa hunkitu zen, eta asko desiratzen zuen haren konpainia; zeren denbora bat itxaron zuen hura engainatzeko, hura ikusi zuen egunetik.

17. Orduan Holofernesek esan zion: Edan orain, eta alai zaitez gurekin.

18. Juditek esan zuen: «Orain edanen dut, ene jauna, zeren nere bizia haundiagoa baita nire baitan jaio nintzenetik egun guziak baino.

19. Orduan, bere neskameak prestatutakoa hartu, jan eta edan zuen.

20. Eta Holofernesek atsegin handia hartu zuen harekin, eta jaio zenetik egun bakarrean inoiz edan izan zuen ardo gehiago edan zuen.

13. KAPITULUA

1. Arratsaldea heldu zenean, bere zerbitzariak bizkor atera ziren, eta Bagoasek kanpoan itxi zuen bere denda, eta zerbitzariak baztertu zituen bere nagusiaren aitzinean; eta beren oheetara joan ziren: zeren guztiak nekatuta zeuden, jaia luzea izan zelako.

2. Eta Judith gelditu zen bakarrik etxolan, eta Holofernes bere ohean bakarrik etzanda, zeren ardoz bete zen.

3. Juditek agindu zion bere neskamea bere logelatik kanpo egoteko eta itxaroteko. ilkirik, egunero egiten zuen bezala: zeren erran zuen irtengo zela bere otoitzetara, eta mintzatu zitzaison Bagoasi helburu beraren arabera.

4. Guztiak ilkhi ziren, eta ez zen inor gelditu ohe-gelan, ez txiki ez handi. Orduan Juditek, bere ohe ondoan zutik, esan zuen bere bihotzean: O Jainko ahalguztiaren Jainko, begira ezazu orain nire eskuen obrei Jerusalemen goratzeko.

5. Zeren orain da garaia zure ondarea laguntzeko, eta gure kontra altxatu diren etsaiak suntsitzeko zure negoziok betetzeko.

6. Orduan heldu zen Holofernesen buru zegoen oheko zutabera, eta handik jaitsi zuen haren fauchia,

7. Eta hurbildu zen bere ohera, eta heldu zion buruko ileari, eta esan zuen: Indar nazazu, Israelgo Jainko Jauna, gaur.

8. Eta bi aldiz jo zion lepoan bere indar guziaz, eta kendu zion burua.

9. Eta bere gorputza ohetik jautsi zuen, eta zutabeetatik erauzi zuen ohola; eta berehala atera eta Holofernesi bere neskameari eman zion burua;

10. Eta jarri zuen bere ogi-poltsan, eta biak elkarrekin joan ziren beren ohituren arabera otoitz egitera: eta kanpamentua igarotzean, harana inguratu zuten, eta Betuliako mendira igo ziren, eta bere atheetara heldu ziren.

11. Orduan Juditek erran zioen urrutian atheko jagoleei: Ireki, ireki orain atea: Jainko, gure Jainko, gurekin da, Jerusalenen oraindik bere indarra erakusteko eta etsaiaren aurka bere indarrak, berak ere egin duen bezala. egun honetan egina.

12. Bada bere hiriko gizonek haren boza entzun zutenean, laster iautsi ziren beren hiriko atarira, eta deitu zituzten hiriko zaharrei.

13. Eta orduan guziak batera lasterka ziran, txikiak eta andiak, zeren arrotza zitzaien bera ethorri izana: orduan idiki zuten atea, eta hartu zituzten, eta egin zuten argirako sua, eta haien inguruan gelditu ziren.

14. Orduan erran zien boz ozenez: Gorestate, goretzi Jainko, goretzi Jainko, diotsut, zeren ez du kendu bere errukirik Israelgo etxetik, baina gure etsaiak nire eskuz suntsitu ditu gau honetan.

15. Hark, bada, burua poltsatik atera, eta erakutsi zien, eta esan zien: Huna Holofernesen burua, Assurko armadako buruzagiburua, eta horra hor mozkoraldian etzan zen baldakia; eta Jaunak emazte baten eskuz jo du.

16. Bizi den bezala, ni joan naizen bidean gorde nauen Jaunak, nere arpegiak engainatu du bere hondamenerako, eta hala ere ez du nirekin bekaturik egin, ni kutsatzeko eta lotsatzeko.

17. Orduan herri guzia harriturik gelditu zen, eta makurtu eta adoratu zuten Jainko, eta esan zuten bat-batean: Bedeinkatua izan zaitez, gure Jainko, gaur zure herriaren etsaiak ezereztu dituena.

18. Orduan Oziasek esan zion: O alaba, bedeinkatua zara lurreko emakume guztiengainetik Jainko gorenarena; eta bedeinkatua izan bedi Jainko Jauna, zerua eta lurra sortu dituena, gure etsaien buruzagiaren burua mozterazuzendu zaituena.

19. Horregatik zure konfiantza ez da aldenduko gizonen bihotzetik, Jainkoaren botereaz betiko gogoan dutenak.

20. Eta Jainkoak biurtzen dizkitzut gauza oiek betiko laudoriorako, zu bisitatzeko gauza onetan, zeren ez baituzu zure bizia gure herriaren atsekabeagatik barkatu, baina gure hondamena mendekatu duzulako, gure Jainkoaren aurrean bide zuzena dabilela. Eta herri guztiak esan zuen; Hala izan, hala izan.

14. KAPITULUA

1. Orduan Juditek esan zien: Entzun nazazu orain, ene anaiak, eta hartu buru hau, eta zintzilikazazue zuen harresietako tokirik gorenean.

2. Eta goiza agertuko den bezain laster, eta eguzkia lurraren gainera aterako den bezain laster, hartu bakoitzak bere armak, eta atera gizon ausart guztiak hiritik, eta ezarri kapitain bat haien gainean, nahi bazenuen bezala. jautsi soroetara Asiriarren zaintzara; baina ez jaitsi.

3. Orduan, beren armadurak hartuko dituzte, eta beren kanpamendura sartuko dira, eta altxatuko dituzte Assurko armadako buruzagiak, eta Holofernesen etxolara korrika joango dira, baina ez dute aurkituko: orduan beldurra eroriko zaie, eta zure aurpegiaren aurrean ihes egingo du.

4. Beraz, zuek eta Israelgo kostaldean bizi diren guziak atzetik joango zarete, eta irauli egingo zarete doazela.

5. Baina gauza hauek egin baino lehen, dei izezadazu Akior amonitarra, ikus dezan eta ezagutu dezan Israelgo etxea mespretxatu zuena, eta guregana heriotzeraino bezala bidali zuena.

6. Orduan dei egin zioten Akiori Oziasen etxetik; eta ethorri zenean, eta ikusi zuen Holofernesen burua gizon baten eskuan jendearen batzarrean, ahuspez erori zen, eta bere izpiritua huts egin zuen.

7. Bainan hura sendatu zutenean, erori zen Juditen oinetara, eta begirune egin zuen, eta erran zuen: Dohatsua zara Judako tabernakulu guzietan, eta nazio guzietan, zeinek zure izena entzuteaz harrituko diren.

8. Orain, bada, esaidazu egun hauetan egin dituzun gauza guztiak. Orduan Juditek deklaratu zion herriaren erdian berak egin zuen guztia, irten zen egunetik ordu hartaraino esan zien.

9. Eta hitza utzi zuenean, populuak oihu handiz egin zuen oihu, eta bozkarioz egin zuten beren hirian.

10. Akiorrek ikusi zuenean Israelgo Jainkoak egin zuen guztia, sinetsi zuen Jainkoarengan asko, eta erdaindu zuen bere prepuzioko haragia, eta Israelgo etxearekin bat egin zuen gaur arte.

11. Eta goiza argitu orduko, Holofernesen burua zintzilikatu zuten hormaren gainean, eta bakoitzak bere armak hartu zituen, eta ilkhi ziren bandaz mendiko estuetara.

12. Asiriarrek, ordea, ikusi zituztenean, bidali zituzten beren buruzagiengana, zeinak beren buruzagi eta tribunoengana eta beren buruzagi guztiengana.

13. Heldu ziren bada Holofernesen etxolara, eta erran zioten bere gauza guzien ardura zuenari: Esna zaitezte orain gure jauna, zeren esklaboak ausartu dira gure kontra gudurara iautsi daitezen, guztiz suntsituak izan daitezen.

14. Gero Bagoasen sartu zen, eta dendako atea jo zuen; Judithekin oheratu zela uste baitzuen.

15. Baña nehork erantzuten ez ziolako, idiki zuen, eta sartu zen logelara, eta arkitu zuen lurrera botata hilik, eta burua kendu zioten.

16. Argatik oihu egin zuen boz ozenez, negarrez eta hasperenez, eta oihu handiz, eta urratu zituen bere jantziak.

17. Judith ostatua zegoen etxolan sartu ondoren, eta aurkitu ez zuenean, jauzi egin zuen jendearengana, eta oihu egin zuen:

18. Esklabo hauek traidore egin dute; Nabukodonosor erregearen etcheari lotsa eman dio hebrear emakume batek, zeren Holofernes lurrean etzanda dago bururik gabe.

19. Asiriarren gudarostearen buruzagiek hitz hauek entzun zituztenean, jantziak urratu zituzten, eta gogoa izugarri aztoratu zen, eta oihu eta zarata handia sortu zen kanpaleku osoan.

15. KAPITULUA

1. Eta etxoletan zeudenak entzutean, harrituta gelditu ziren egin zen gauzaz.

2. Eta beldurra eta dardara erortzen zitzaien, ez baitzen nehor bere hurkoaren aitzinean irauten zenik, baina denak batera lasterka, ihes egin zuten lautadako eta mendialdeko bide guzietara.

3. Betulia inguruko mendietan kanpatuta zeuden haien ere ihes egin zuten. Orduan, Israelgo semeak, haien artean gudari ziren guztiak, oldartu ziren haien gainera.

4. Gero Ozias igoz zuen Betomasthemera, eta Bebai, eta Chobai, eta Colara eta Israelgo ertz guzietara, egin ziren gauzak kontatu behar zituztenak, eta guziak bere etsaien gainerat aitzin zitezen hek suntsitzera.

5. Israelgo semeek hori entzutean, denak adostasun batekin erori ziren haien gainera, eta hil zituzten Kobairengana, halaber Jerusalemdik eta mendialde guztitik ethorri zirenak ere (zeren gizonek zer egin zuten kontatu zieten. beren etsaien kanpamentuan) eta Galaaden, eta Galilean zeudenak, sarraski handi batekin atzetik zituztela, Damasko eta haren mugak igaro arte.

6. Eta Betulian bizi ziren hondarrak Asurko kanpamentuaren gainera erori ziren, eta hondatu zituzten, eta asko aberastu ziren.

7. Eta hilketatik itzuli ziren israeldarrek gelditutakoa zuten; eta mendietan eta lautadan zeuden herriak eta hiriek harrapakin asko bildu zituzten, zeren jendetza handia zen.

8. Orduan, Joakim apaiz nagusia, eta Jerusalemen bizi ziren Israelgo semeen zaharrak, Jainkoak Israeli erakutsi zizkion gauza onak ikustera etorri ziren, eta Judith ikustera, eta agurtzera.

9. Eta etorri ziranean, bedeinkatu zuten bat-batean, eta esan zioten: Zu zera Jerusalenen gorazarrea, zu zera Israelen aintza andia, zu zera gure herriaren poztasun handia.

10. Gauza oiek guziak zure eskuz egin dituzu: on asko egin diozu Israeli, eta Jainkoari atsegin zaio: bedeinkatua izan zaitez Jaun Ahalguztidunaren betiko. Eta populu guciac erran cuen: Hala bedi.

11. Jendeak hogeita hamar eguneko denboran kanpamendua hondatu zuen, eta Judith Holofernesi eman ziozkaten bere oihal-etxola, eta bere plater, ohe, eta ontzi guztiak, eta bere gauza guztiak: eta hark hartu eta bere mando gainean ezarri zuen; eta prestatu zituen bere gurdia, eta gainean ezarri zituen.

12. Orduan, Israelko emazte guziak laster egin zuten hura ikustera, eta bedeinkatu zuten, eta dantza bat egin zuten haien artean, eta hartu zituen adarrak eskuan, eta eman zizkion harekin zeuden emakumeei.

13. Eta jarri zioten oliba-girola bat berari eta harekin zegoen neskameari, eta dantzan jende guztiaren aitzinean joan zen, emakume guztiak gidatuz, eta Israelgo gizon guztiak atzetik zihoazen beren armadurarekin girlandekin eta kantuekin. haien ahotan.

16. KAPITULUA

1. Orduan Judith hasi zen abesten Israel guzian esker on hau, eta herri guziak abesten zuen haren ondotik gorespenkanta hau.

2. Judithek esan zuen: Hasi zaitezte ene Jainkoari tinbrekin, abestu ene Jaunari zimbalekin;

3. Zeren Jainkoak hausten ditu guduak, zeren herriaren erdian dauden kanpamenduen artean libratu nau jazarri nindutenen eskuetatik.

4. Assur mendietatik atera zen iparraldetik, bere gudarostearen hamar mila lagunekin etorri zen, zeinen jendetza urak geldiarazi zituen, eta haien zaldizkoek muinoak estali zituzten.

5. Harrotu zuen nire mugak erreko zituela, eta ezpataz hilko zituela ene gazteak, eta zurgapeko umeak lurraren kontra botako zituela, eta nire haurrak harrapakin gisa, eta nire birjinak harrapakin gisa.

6. Bainan Jaun Ahalguztidunak deseinatu ditu emakume baten eskutik.

7. Zeren indartsua ez zen mutil gazteengandik erori, ez titanen semeek jo, ez erraldoi handirik ezarri ere: baina Judith Merariren alabak ahuldu zuen bere arpegiaren edertasunarekin.

8. Zeren bere alarguntasuneko soñekoa kendu zuen Israelen zapaldu zituztenen goratzeko, eta ukenduz gantzutu zuen aurpegia, eta ilea pneumatiko batean lotu zuen, eta lihozko soinekoa hartu zuen hura engainatzeko.

9. Bere oinetakoak begiak hunkitzen zizkion, bere edertasunak bere gogoa preso hartu zuen, eta fauchiona lepotik igaro zen.

10. Persiarrek dardar egin zuten haren ausardiaz, eta medikoak ikaratuta zeuden haren gogortasunaz.

11. Orduanene atsekabeak bozkarioz oihu egin zuten, eta nere ahulak oihu egin zuten; baina harrituta zeuden: hauek altxatu zuten boza, baina irauli ziren.

12. Neska-semeek zulatu dituzte, eta zauritu dituzte iheslarien seme-alaba bezala: Jaunaren guduan hil ziren.

13. Kantu berri bat abestuko diot Jaunari: Jauna, handia eta loriatsua zara, indarrez zoragarria eta garaiezina.

14. Zerbitzatu zaitzatela izaki guziak: zeren mintzatu baitzen, eta eginak izan ziran, zure izpiritua igorri zenduan, eta sortu zituen, eta ez dago zure ahotsari aurre egin diezaiokenik.

15. Zeren mendiak beren zimenduetatik uren artean mugituko dira, harriak argizaria bezala urtuko dira zure aitzinean;

16. Zeren sakrifizio guzia urriegi da zure usain gozorako, eta koipe guzia ez da aski zure erre-oparirako: baina Jaunaren beldur dena handia da beti.

17. Ai nere senideen aurka altxatzen diren herriak! Ahalguztidun Jaunak mendekua hartuko du epaiketaren egunean, beren haragian sua eta harrak jarriz; eta sentituko dituzte, eta negar egingo dute betiko.

18. Bada, Jerusalemera sartu orduko, adoratu zuten Jauna; eta herria garbitu orduko, erre-opariak, eta doako opariak eta opariak eskaini zituzten.

19. Juditek ere eskaini zizkion Holofernesen gauza guztiak, herriak eman zizkion, eta bere logelatik ateratako ohola eman zion Jaunari opari gisa.

20. Jendeak Jerusalemen jaiak egiten jarraitu zuen santutegiaren aurrean hiru hilabetez, eta Judit haietan egon zen.

21. Aldi orren ondoren, bakoitza bere ondarera itzuli zen, eta Judit joan zen Betulira, eta gelditu zen bere jabegoan, eta bere garaian ohoratua izan zen lurralte guzian.

22. Eta anhitzek nahi zuten, baina nehork ez zuen ezagutu bere bizitzako egun guzietan, bere senarra Manase hil ondoren, eta bildu zen bere herrira.

23. Baña gero eta ohore geiago handitzen zan, eta zahartu zan bere senarraren etxearen, ehun eta bost urte zituela, eta bere neskamea libre utzi zuen; beraz, Betulian hil zen, eta Manase senarraren kobazuloan ehortzi zuten.

24. Eta Israelgo etxeak negar egin zuen zazpi egunez, eta hil baino lehen, bere ondasunak banatu zituen Manase bere senarrarekin hurbilen zeuden guztiei, eta bere senideetatik hurbilenei.

25. Eta ez zen Israelgo semeak gehiago beldurtu zituenik Juditen egunetan, ez bera hil ondoren denbora luzez.

Estherren gehiketak

10. KAPITULUA

4. Orduan Mardokeok erran zuen: Jainkoak gauza hauek egin ditu.
5. Zeren oroitzen naiz gai hauetaz ikusi nuen amets bat, eta ezer ez da huts egin.
6. Iturritxo bat ibai bihurtu zen, eta argia, eguzkia eta ur asko zegoen: ibai hau Ester da, erregeak ezkondu eta erregina egin zuena.
- 7 Eta bi herensugeak ni eta Aman gara.
8. Eta nazioak ziren juduen izena galarazteko bildu zirenak.
9. Eta ene nazioa Israel hau da, Jainkoari oihu egin eta salbatu zena: zeren Jaunak salbatu baitu bere herria, eta Jaunak libratu gaitu gaiztakeria guztietatik, eta Jainkoak egin ez dituen seinale eta mirariak egin ditu. jentilen artean.
10. Argatik egin ditu bi sortak, bata Jainkoaren populuarentzat, eta bestea jentilen guzientzat.
11. Eta bi zorte oek ethorri ziren ordu, eta denbora, eta juizioko egunean, Jainkoaren aitzinean nazio guzien artean.
12. Beraz, Jainkoa oroitzen zen bere herria, eta justifikatu zuen bere ondarea.
13. Beraz, egun haien izango dira Adar hilabetean, hilabete bereko hamalau eta hamabost egunean, batzar batekin, eta pozarekin eta pozarekin Jainkoaren aurrean, bere herriaren artean betiko belaunaldien arabera..

11. KAPITULUA

1. Ptolomeoren eta Kleopatraren erregealdiko laugarren urtean, Dositeok, apaiz eta lebita zela zioen, eta Ptolomeok bere semea, ekarri zuten Phurim-en epistola hau, zeina bera zela esaten zutena, eta Lisimako Ptolemeoren semea. Jerusalemen zegoena, interpretatu zuen.
2. Artexerxes handiaren erregealdiko bigarren urtean, Nisanen hileko lehen egunean, Mardokeok Jairoren semeak, Semeiren semeak, Zisairen semeak, Benjaminen leinukoak, amets bat egin zuen;
3. Judua zena, eta Susako hirian bizi zena, gizon handia, erregearen gortean zerbitzaria zena.
4. Nabukodonosor Babiloniako erregeak Jerusalemetik Jekonias Judeako erregererekin

eraman zituen gatibuetako bat ere izan zen; eta hau zen bere ametsa:

5. Begira zalaparta-hotsa, trumoiak, eta lurrikarak eta zalaparta lurrean;
6. Eta huna, bi dragoi handi ilki ziren borrokarako prest, eta haien oihua handia izan zen.
7. Eta haien oihuaren aurrean nazio guztiak prest zeuden borrokarako, herri zintzoaren aurka borrokatzeko.
8. Eta huna iluntasun eta iluntasun, tribulazio eta larritasun, atsekabe eta zalaparta handiko eguna, lurrean.
9. Eta nazio zintzo guzia asaldatu zen, beren gaiztakeriaren beldurrez, eta galtzeko prest zeuden.
10. Orduan oihu egin zioten Jainkoari, eta haien oihuaren gainean, iturri txiki batetik bezala, uholde handi bat egin zen, ur asko.
11. Argia eta iguzkia jaiki ziren, eta umilak goratu ziren, eta irentsi zuten gloriosoa.
12. Eta Mardokeok, amets au ikusi zuena, eta Jainkoak egitea erabaki zuena, esnatu zenean, amets hau gogoan izan zuen, eta gauera arte jakin nahi izan zuen.

12. KAPITULUA

1. Eta Mardokeok atseden hartu zuen gortean, Gabatarekin eta Tharrarekin, erregearen bi eunukoekin eta jauregiko zaindariekin.
2. Eta aditu zituen haien asmakizunak, eta arakatu zituen haien asmoak, eta jakin zuen Artexerxes erregeari eskua ezartzera zihuala; eta halaxe eman zion haien erregeari.
3. Orduan erregeak aztertu zituen bi eunukoak, eta hori aitortu ondoren, ito zituzten.
4. Eta erregeak egin zuen gauza hauetaz, eta Mardokeok ere idatzi zuen.
5. Orduan erregeak agindu zuen: Mardokeori gortean zerbitzatzeko, eta horregatik sari eman zion.
6. Hala ere, Amadathus agagoaren seme Aman, erregearekin ohore handia zuena, Mardokeo eta bere herriari eraso egin nahi izan zion erregearen bi eunukoengatik.

13. KAPITULUA

1. Hauxe zen gutunen kopia: Artexerxes errege handiak idazten die gauza hauek bere menpe

dauden printze eta gobernadoreei, Indiatik Etiopiaraino, ehun eta hogei eta hogei probintzietan.

2 Gero, nazio askoren jabe egin nintzen eta mundu guztian nagusi izan nintzen, ez neure agintearen presuntzioz altxaturik, baina beti zuzentasunez eta epeltasunez neure buruaz eramanez, neure menpekoak bizitza lasai batean finkatu nahi nituen etengabe, eta erreinu baketsua, eta kostalde goreneta pasatzeko irekia, gizon guziek nahi duten bakea berritzeko. 3. Bada, galdeitu nionean nere kontseilariei nola gauzatu zitekeen hau, Aman, gure artean zuhurtziari gailentzen zena, eta onetsia izan zen bere etengabeko borondate onagatik eta leialtasun irmoagatik, eta erreinuko bigarren tokiko ohorea zuena.

4. Adierazi zigun, mundu osoko nazio guztietan barreiatu zela jende gaizto bat, nazio guztien kontrako legeak zituena, eta erregeen manamenduak etengabe mespretxatzen zituena, gure erreinuen elkartzea, gurekin ohoreki asmorik gabe joan ezin den bezala. aurrera.

5. Ikusirik badakigu, bada, erri hau bakarrik gizon guzien aurka dagoela etengabe, beren legeen era bitxian ezberdintzen dela, eta gure egoerari gaiztoa eragiten diotela, gure erreinua sendo finkatu ez dadin egin dezaketen gaiztakeria guztiak eginez.

6. Horregatik, agindu dugu, Amanek idatziz adierazi dizkizuten guztiak, zeina gaien gainean agintzen dena eta gure ondoan dagoena, denak, beren emazte eta seme-alabekin, erabat suntsituko direla beren etsaien ezpataz. , erruki eta errukirik gabe, aurtengo urte honetako Adar hamabigarren hilabeteko hamalaugarren egunean:

7. Haien, antzinako eta orain gaiztoak direnak, egun batean bortizkeriaz hilobian sar daitezen, eta horrela aurrerantzean gure aferak ongi konpon ditzatela eta arazorik gabe.

8. Orduan Mardokek pentstu zuen Jaunaren obra guzietan, eta egin zion otoitza,

9. Esanez, Jauna, Jauna, errege ahalguztiduna: zeren mundu guzia zure esku dago, eta baldin Israel salbatzeko jarri badiozu, ez dago inor kontra egin diezazukenik;

10. Zeren eta lurra egin dituzu, eta zeroaren azpiko gauza miragarri guztiak.

11. Zu zera guzien Jaun, eta ez da inor kontra egin diezazukenik, zein den Jauna.

12. Badakizu gauza guziak, eta badakik, Jauna, ez zela ez mespretxuan, ez harrokerian, ez gloriaren desiorik, ez nintzela makurtu Aman harroaren aurrean.

13. Zeren gogo onarekin kontent nintzateke Israelen salbamendurako haren oinen oinetan musu ematearekin.

14. Bainan au egin nuen, gizonaren aintza Jainkoaren aintzaren gañetik nahiago izan ez nezan: eta ez zaitut zu baizik adoratuko, o Jainko, ez det eginen harrokeriaz.

15. Eta orain, Jauna, Jainko eta Errege, barkatu zure erria, zeren haien begiak gure gainean daude, ezerezean eramateko; bai, hasieratik zurea izan den herentzia suntsitu nahi dute.

16. Ez mespretxatu zuretzat Egiptotik libratu duzun zatia.

17. Entzunene otoitza, eta izan erruki zure ondarearekin: biur ezazu gure tristura poz, bizi gaitezen, Jauna, eta goraipatu zure izena, eta ez hondatu, o Jauna, zure laudatzen dutenen ahoa.

18. Era berean, Israel guziak oihu egin zion biziki Jaunari, beren begien aitzinean baitzegoen haien heriotza.

14. KAPITULUA

1. Ester erregina ere, heriotzaren beldurrez, Jaunagana jo zuen.

2. Eta utzi zituen bere soñeko gloriosoak, eta jantzi zituen larritasun eta doluzko jantziak: eta ukendu preziatuen ordez, burua errautsez eta gorotzez estali zuen, eta asko apaldu zuen bere gorputza, eta bere pozaren leku guztiak bete zituen. bere ile urratua.

3. Eta otoitz egin zion Israelgo Jainko Jaunari, esanez: Ene Jauna, zu zara gure Errege bakarra;

4. Zeren nire arriskua nire esku dago.

5. Ene gaztarotik entzun dut nere familiako leinuan, zuk, Jauna, Israel herri guzien artetik, eta gure arbasoak beren aurreko guzien artetik, betiko ondaretzat, eta hitzeman zenion guzta bete duzula.

6. Eta orain zure aitzinean bekatu egin dugu: beraz, gure etsaien eskuetan utzi gaituzu.

7. Haien Jainkoak adoratu genituelako: Jauna, zuzena zara.

8. Alabaina, ez ditu asetzen, gatibutasun mingotsean gaudela, baina eskuak jo dituzte beren idoloekin.

9. Ezabatu egingo dutela zure ahoz ezarri duzun gauza, eta suntsitu egingo dutela zure ondarea, eta itxiko dute zure laudatzen dutenen ahoa, eta itzaliko dute zure etxearen eta zure aldarearen aintza.

10. Eta zabaldu jendaien ahoak, idoloen laudorioak agertzeko, eta haragizko errege bat betiko handitzeko.

11. O Jauna, ez eman zure makilak ezer ez direnei, eta ez dezatela barre egin gure erorketaz; baina itzul itzazu beren asmakizuna, eta egin ezazue gure kontra hau hasi duen adibide.

12. Orhoit zaitez, Jauna, ezagut zazu gure atsekabearen garaian, eta eman iezadazu ausardia, o nazioen Errege, eta botere guzien Jauna.

13. Emaidazu lehoiaren aitzinean ene ahoan mintzo elokuentea: biur ezazu haren bihotza gure kontra borrokatzan ari denari gorrotatzera, haren amaiera izan dadin, eta bere gogoko duten guzien artean.

14. Baña libra gaitzazu zure eskuz, eta lagundu nazazu desolatua nagoan, eta zuk beste laguntzarik ez daukadana.

15. Badakizu gauza guziak, Jauna; Badakizu gorroto dudala bidegabean aintza, eta gorroto dudala zirkuntziziogabean eta jentil guzien ohea.

16. Badakizu nere beharra: zeren gaitzetsi egiten dudala neure gorenaren seinalea, zeina nire buruaren gainean dagoen egunetan neure burua erakusten dudan egunetan, eta higintzen dudala trapu menstrual bat bezala, eta ez dudala janzten pribatuan nagoenean. neure burua.

17. Eta zure neskameak ez duela jan Amanen mahaian, eta ez dudala asko estimatu erregearen jaiak, ez eta edari-oparietako ardoa edan.

18. Zure neskameak ere ez zuen poztasunik izan orain arte ekarri ninduten egunetik, zugan baizik, Abrahamen Jainko Jauna.

19. O Jainko ahaltsua, guzien gainetik, entzun zazuen ahotsa eta libra gaitzazu gaiztoen eskuetatik, eta libra nazazu ene beldurretik.

15. KAPITULUA

1. Eta irugarren egunean, bere otoitzak amaitu zituenean, utzi zituen bere doluzko soñekoak, eta jantzi zituen bere soineko gloriosoak.

2. Eta ederki apaindurik, Jainkoari dei egin ondoren, zeina den gauza guzien ikusle eta salbatzailea, hartu zituen berekin bi neskame.

3. Eta bataren gainean makurtu zen, bere burua dotoreki bezala;

4. Eta bestea atzetik zetorren, bere trena eramanez.

5. Eta gorria zen bere edertasunaren perfekzioagatik, eta bere arpegia alaia eta oso atsegina zen: baina bere bihotza larrituta zegoen beldurrez.

6. Orduan ate guziak igarorik, erregearen aitzinean jarri zen, zeina bere errege-aulkian eseri zen, eta bere maiestatezko soineko guziez jantzia zegoen, guziak urrez eta harribitxiz distiratsuz; eta oso beldurgarria zen.

7. Orduan altxaturik maiestatez distiratzen zuen bere arpegia, oso sutsu begiratu zion: eta erregina erori zen, eta zurbil, eta zorabiatu zen, eta makurtu zen bere aitzinean zihuan neskamearen buruan.

8. Orduan Jainkoak erregearen izpiritua leuntasunera aldatu zuen, zeinak beldurrez jauzi egin baitzuen bere tronutik, eta besoetan hartu zuen, berriro bere baitan itzuli zen arte, eta hitz maitasunez kontsolatu zuen, eta esan zion:

9. Ester, zer gertatzen da? Zure anaia naiz, anima zaitez:

10. Ez zara hilko, gure manamendua orokorra izan arren: hurbil zaitezte.

11. Eta altxatu zuen bere urrezko zetroa, eta ezarri zion lepoan,

12. Eta besarkatu zuen, eta esan zuen: Hitz egin iezadazu.

13. Orduan erran zioen: Ikusi zaitut, ene jauna, Jainkoaren aingeru bat bezala, eta ene bihotza larritu zen zure maiestatearen beldurrez.

14. Zeren miragarria zera, Jauna, eta zure arpegia graziaz betea da.

15. Eta mintzatzen ari zela, ahuspez erori zen.

16. Orduan larritu egin zen erregea, eta bere zerbitzari guztiak konsolatu zuten.

16. KAPITULUA

1. Artexerxes errege handiak ehun eta ogei eta hogeita hamar probintzietako printze eta gobernariei Indiatik Etiopiaraino, eta gure mendeko leial guztiei, agurra.

2. Asko, zenbat eta maizago ohoratzen diren beren printze dotoreen ontasun handiarekin, orduan eta harroagoak dira argizariak,
3. Eta ahalegindu zaitezte ez bakarrik gure mendekoei kalte egiten, baina ezin jasanez ugaritasuna, hartu eskua ongi egiten dutenen aurka ere praktikatzeko.
4. Eta gizonen artetik esker onak ez ezik, gizon lizunen hitz loriatsuekin altxatuak ere, inoiz onak izan ez zirenak, uste dute Jainkoaren justiziari ihes egiten diotela, gauza guztiak ikusten dituen eta gaizkia gorroto duena.
5. Askotan, beren lagunen aferak kudeatzeko fidantza jartzen direnen hizkera zuzenak ere eragin ditu aginpidedun asko odol errugabearen parte izatera, eta erremediorik gabeko gaitzeten bildu ditu.
6. Beren izaera lizunaren faltsukeriaz eta engainuaz engainatuz printzeen xalotasuna eta ontasuna.
7. Bada, hau ikus dezazuke, deklaratu dugun bezala, ez hainbeste antzinako historien bidez, ainbeste, ikertzen baduzue azkenaldian gaiztoki egin dena agintean duin gabe jarri direnen jokaera izurritearen bidez.
8. Eta zaindu behar dugu ethorteko denboraz, gure erreinua lasai eta baketsua izan dadin gizon guztientzat,
9. Bai gure helburuak aldatuz, eta beti ere agerikoak diren gauzak berdintasunez epaituz.
10. Zeren Aman, Mazedoniar bat, Amadataren semea, egiaz arrotza baita Persiar odoletik, eta gure ontasunetik urrun, eta arrotz bat bezala, guregandik errezipitua.
11. Ordaindik aurrera nazio guziei erakusten diegun faborea lortu izana, gure aita deitzen baitzuten, eta erregearen ondoko guziak etengabe ohoratzen baitzuten.
12. Berak, ordea, bere duintasun handirik eraman gabe, gure erreinua eta bizia kentzera joan zen.
13. Engainu anitz eta maltzurrez gugandik hondamena bilhatu gintuzten, baita Mardokeorena ere, zeinak gure bizia salbatu eta etengabe gure ongia lortu zuena, baita Ester errugabearena ere, gure erreinuko parte-hartzailea, beren nazio osoarekin.
14. Zeren bide hauetaz pentsatu zuen, adiskiderik gabe aurkitu gintuztela Persiarren erreinua Mazedoniarrei itzultzeko.
15. Baña eriden degu juduak, zeñak gaizto gaitxo honek erabat suntsitzeko libratu dituenak, ez direla gaiztoak, baizik lege zuzenen arabera bizi direla.
16. Eta Jainko biziaren goi eta ahaltuenaren seme-alaba izan daitezela, zeinak agindu baititu erreinua bai guri bai gure arbasoei era bikainenean.
17. Horregatik, ongi egingo ez duzue Aman Amadataren semeak bidali dizkizuten gutunak betearaztea.
18. Zeren gauza hauen egile izan zena, Susako atheetan urkatua dago bere familia guziarekin: Jainko, gauza guziak gobernatzen dituena, bere desertuen arabera laster mendekatzen duena.
19. Beraz, gutun honen kopia leku guzietan argitaratuko duzue, juduak beren legeen arabera libre bizi daitezen.
20. Eta lagunduko diezue, egun berean, Adar hamabigarren hilabeteko hamahirugarren eguna izanik, mendekatuak izan daitezen, zeinek beren atsekabearen denboran ezarriko baitituzte.
21. Zeren Jainko ahalguztidunak bozkario bihurtu ditu haientzat, herri aukeratuak galduko zituen eguna.
22. Beraz, zuen jai nagusien artean ospatuko duzue egun handia jai guztiekin.
23. Orain zein aurrerantzean segurtasuna izan gaitezen guretzat eta ondo kaltetutako persiarrentzat; baina gure kontra konspiratzen dutenei suntsipenaren oroigarri bat.
24. Hortaz, gauza hauen arabera egingo ez duten hiri eta herrialde oro, errukirik gabe, suz eta ezpataz suntsituko dira, eta ez bakarrik gizonentzat igaroezin bihurtuko dira, baizik eta basapizti eta hegaztientzat gorrotagarrienak ere betiko.

THE Wisdom OF Solomon

Salomonen jakinduria

KAPITULUA 1

1. Maite ezazute zuzentasuna, lurreko jujeak zaretenok: pentsa ezazue Jaunaz bihotz onez, eta bihotz simplean bilha zazue.
2. Zeren arkituko da hura tentatzen ez dutenetatik; eta bere burua erakusten die haren mesfidantzari ez dutenei.
3. Zeren pentsamendu gaiztoak Jainkoarengandik bereizten dira, eta haren indarrak, probatzen denean, gaitzetsiak gaitzetsi egiten ditu.
4. Zeren arima gaizto batean ez da sartuko jakinduria; ez egon bekatuaren menpe dagoen gorputzean.
5. Zeren diziulinaren espiritu sainduak engainuari ihes egingo dio, eta adimen gabeko pentsamenduetatik kenduko du, eta ez du iraungo injustizia sartzen denean.
6. Zeren jakinduria izpirlitu maitagarria da; eta ez du libratuko bere hitzetatik blasfematzale bat: zeren Jainko da bere errainen lekuko, eta bere bihotzaren egiazko begirale eta bere mihia entzule.
7. Zeren Jaunaren Espirituak bethetzen du mundua, eta gauza guziak dituenak ahotsa ezagutzen du.
8. Argatik gaiztakeriak erraiten dituena ezin da ezkutatu: eta mendekua, zigortzen duenean, ez da haren ondotik igaroko.
9. Zeren inkisizioa eginen da gaiztoen aholkuetan, eta haren hitzen hotsa helduko zaio Jaunari bere egintza gaiztoen agerpenerako.
10. Zeren jeloskortasunaren belarriak gauza guziak entzuten ditu, eta murmurioen zarata ez da gordeta.
11. Kontuz, bada, murmurioaz, zeina ez baita probetxurik; eta utz ezazu zure mihia mihikeriatik: zeren ez dago ezkutuko hitzik alferrik joango denik: eta sinesten duen ahoak hiltzen du arima.
12. Ez bilha ezazu heriotza zure bizitzako hutsegitean, eta ez ezazu zure eskuen obrekin suntsipena eragin.
13. Zeren Jainkoak etzuen heriotza egin, eta ez du atsegin bizien hondamena.
14. Zeren gauza guziak sortu zituen, beren izatea izan zezaten: eta munduko generazioak osasuntsu ziren; eta ez dago hekietan suntsipeneko pozoirik, ez heriotzaren erreinurik lurrean.
- 15 (Zen zuzentasuna hilezkor baita:)
16. Baino gizon gaiztoek beren obrek eta hitzakin dei egin zieten: zeren adiskide izatea pentsatu zutenean, ezereztu egin zuten, eta itun bat egin zuten harekin, merezi dutelako parte hartzeko.

KAPITULUA 2

1. Zeren erraiten zuten gaiztoek, beren buruekin arrazoituz, baina ez zuzen: Gure bizia laburra eta neketsua da, eta gizonaren eriotzean ez dago erremediorik, eta ez zen inor ezagutu hilobitik itzuli zenik.
2. Zeren abentura guzietan jaioak gara, eta gerora izango gara sekula izan ez bagenitu bezala: zeren gure sudurzuloko arnasa kea bezala da, eta txinparta txiki bat gure bihotzaren mugitzean.
3. Hori itzalirik, gure gorputza errauts bihurtuko da, eta gure izpirlitu aire leuna bezala desagertuko da,
4. Eta gure izena denboran ahantziko da, eta inork ez ditu gure obrak gogoratuko, eta gure bizia iraganen da hodei baten arrastoa bezala, eta laino bat bezala barreiatuko da,

zeina habeen izpiek urruntzen dutena. eguzkia, eta haren beroarekin gainditu.

5. Zeren gure denbora iragaiten den itzala da; eta gure amaieraren ondoren ez da itzuliko: zeren azkar zigilatua dago, ez dadin inor berriro etortzen.
6. Zatozte bada, goza ditzagun orain dauden gauza onez: eta laster erabil ditzagun izakiak gaztetan bezala.
7. Bete gaitezen ardo eta ukendu garestiez, eta ez dadila gure ondotik igaro udaberriko lorerik;
8. Koroa gaitezen arrosa-orriekin, lehortu baino lehen;
9. Ez bedi guitariko inor joan gure alaitasunaren zatirik gabe: utz ditzagun leku guztieta gure poztasunaren aztarnak: zeren hau da gure zatia, eta hau da gure zortea.
10. Zapal ditzagun gizajoa zintzoa, ez ditzagun barkatu alargunari, ez errespetatu zaharren antzinako ile grisak.
11. Izan bedi gure indarra justiziaren legea: zeren ahul dena ez da ezer balio.
12. Argatik gera gaitezen zintzoen kontra; zeren ez baita gure txanda, eta garbia baita gure egiteen kontra: gaitzetsi egiten gaitu legearen ofensazioarekin, eta gure infamari gure heziketaren urratzeen aurka jartzen gaitu.
13. Jainkoaren ezagutza duela aitortzen du, eta bere burua deitzen du Jaunaren seme.
- 14 Gure pentsamenduak gaitzesteko egina izan da.
15. Begiratzea ere atsekabetzen zaigu: zeren bere bizia ez da besteen bezalakoa, bere bideak beste era batekoak dira.
16. Harengandik faltsutzat hartzen gaituzte: gure bideetatik lohikeriatik bezala gelditzen da: bedeinkatutzat ematen du zuzenen amaiera, eta harrotzen du Jainko bere aita dela.
17. Ikus ditzagun ea egiazkoak diren haren hitzak, eta frogatzen zer gertatuko den haren amaieran.
18. Zeren baldin zintzoa Jainkoaren semea bada, lagunduko dio, eta libratuko du bere etsaien eskuetatik.
19. Azter dezagun hura mespretxuz eta torturaz, ezagutu dezagun haren otzantasuna, eta frogatzen haren pazientzia.
20. Eriota lotsagarri batez kondena dezagun: zeren bere esanez errespetatua izango da.
21. Olako gauzak irudikatu zitzuten, eta enganatuak izan ziren: zeren beren gaiztakeriak itsutsu ditu.
22. Jainkoaren misterioei buruz, ez zitzuten ezagutu: ez zuten itxaropenik zuzentasunaren ordainetan, eta ez zuten saririk ezagutu arima errugabeentzat.
23. Zeren Jainkoak sortu zuen gizakia hilezkorra izateko, eta egin zuen bere betikotasunaren irudi izateko.
- 24 Baino deabruaren bekaizkeriaz ethorri zen mundura herioa: eta haren alboari eusten diotenek aurkitzen dute.

KAPITULUA 3

1. Baña zintzoen animak Jainkoaren eskuetan daude, eta ez ditu oinazeak ukituko.
2. Zuhurgabeen aitzinean hiltzen ziruditen, eta beren irtetea miseriatzat hartzen da,
3. Eta gugandik joatea erabateko galera izatera: baina haien bakean daude.
4. Zeren gizonen aitzinean zigortuak izan arren, hilezkortasunez betea da haien itxaropena.
5. Eta zigortu apur bat izanik, sari handia izango dute: zeren Jainkoak probatu zituen, eta beretzat digneak aurkitu zituen.
6. Labean urea bezala probatu ditu, eta erre-opari gisa jaso ditu.

7. Eta beren bisitaren garaian distira egingo dute, eta joan- etorrian ibiliko dira txinpartak bezala.
8. Herriak epaituko dituzte, eta herriaren gainean nagusituko dira, eta beren Jauna errege izango da betiko.
9. Harengan itxekitzten dutenek egia ulertuko dute, eta amorioan leialak direnak harekin egonen dira: zeren grazia eta misericordia bere sainduentzat dira, eta bere elejituak zaintzen ditu.
10. Bainan gaiztoak beren irudimenaren arabera zigortuko dituzte, zintzoak baztertu eta Jauna utzi dutenak.
11. Zeren zeinak mespretxatzen dituen jakinduria eta heziketa, miserablea da, eta haien itxaropena alferrik da, beren nekeak fruiturik gabekoak, eta haien lanak probetxurik gabekoak.
12. Haien emazteak ergelak dira, eta beren seme-alabak gaiztoak;
13. Madarikatua da haien ondorengoa. Orregatic dohatsu da antzua kutsatu gabea, bekatari ohea ezagutu ez duena: fruitua izango du arimen bisitan.
14. Eta dohatsua da eunukoa, zeina bere eskuekin gaiztakeriarik egin ez duena, ez Jainkoaren kontra gauza gaiztoak irudikatu ez dituena: zeren berari emango zaio fedearren dohain berezi bat, eta Jaunaren tenploan bere gogoan atseginagoa den ondarea.
15. Zeren gloriosa da lan onen fruitua, eta zuhurtziaren erroa ez da sekula eroriko.
16. Adulteroaren seme-alabei, ez dira beren perfekziora helduko, eta ohe bidegabeko hazia errrotik aterako da.
17. Zeren luzaro bizi diren arren, ez dira ezer aintzat hartuko, eta beren azken adina ohore gabea izango da.
18. Edo, laster hiltzen badira, ez dute itxaropenik, ez kontsolamendurik probako egunean.
19. Zeren ikaragarria baita gizaldi gaiztoaren amaiera.

KAPITULUA 4

1. Hobe da semerik ez edukitzea, eta birtute izatea: zeren haren memoria hilezkor da: zeren ezagutzen baita Jainkoarekin eta gizonekin.
2. Dagoenean, gizonek adibide hartzen dute; eta joandakoan, desiratzen dute: koroa darama, eta betiko triunfatzen du, garaipena lorturik, saririk gabeko sariren bila.
3. Bainan gaiztoen kume ugariak ez du haziko, ez du sustrai sakonik hartuko sasikumeen lapsusetatik, ez du oinarri sendorik ezarriko.
4. Zeren adarretan loratzen badira ere denbora batez; hala ere, azkenengo egonik, haizearekin astinduko dira, eta haizeen indarraz errtuak izango dira.
5. Adar imperfektuak hautsiko dira, beren fruituak etekinik gabekoak, ez jateko helduak, bai, ezterako balio.
6. Izan ere, legez kanpoko oheetatik sorturiko haurrak gurasoen aurkako gaiztakeriaren lekuko dira epaiketan.
7. Bainan zintzoa heriotzarekin galarazia izan arren, atseden hartuko du.
8. Zeren adina ohoragarria ez da denbora luzean irauten dena, ez urte kopuruaren arabera neurten dena.
9. Bainan jakinduria ile grisa da gizonentzat, eta orban gabeko bizia zahartzaroa da.
10. Jainkoari atsegin eman zion, eta harengandik maitatua izan zen, hala nola bekatarien artean bizirik itzularazi zuten.
11. Bai laster eraman zuten, gaiztakeriak bere adimena alda ez zezan, edo iruzurak bere arima engainatu ez zezan.

12. Zeren gaiztakeriaren sorgintzak iluntzen ditu zintzoak; eta koncupiscenzaren noraezeak ahultzen du gogo simplea.
13. Berak, denbora laburrean perfektua izanik, denbora luzez bete zuen:
14. Zeren bere arimak atsegin zuen Jaunari, beraz laster egin zuen gaiztoen artetik kentzera.
15. Au ikusi zuen populuak, eta etzuen ulertu, eta ez zuten hau bere gogoan gorde: haren grazia eta misericordia bere sainduetan daudela, eta errespetua daukala bere elejituak.
16. Honela hildako zintzoak kondenatuko ditu bizi diren gaiztoak; eta laster perfekzionatzen den gaztetasuna gaiztoen urte asko eta zahartzaroa.
17. Zeren ikusiko dute jakintsuen azkena, eta ez dute ulertuko zer Jainkoak bere aholkuan dekretatu duen harengandik, eta zertarako ezarri duen Jaunak salbu.
18. Ikusiko dute, eta mespretxatuko dute; baña Jainkoak barre eginen ditu isekaraz: eta hemendik aurrera hildakoaren artean iraingarri izango dira betiko.
19. Zeren urratuko ditu, eta burutik behera botako ditu, hitzik gabe geldituko baitira; eta astinduko ditu zimenduetatik; eta guztiz hondatuta geldituko dira, eta atsekabetuta egongo dira; eta haien oroi mena galduko da.
20. Eta beren bekatuen kontuak botatzen dituztenean, beldurrez ethorriren dira, eta beren gaiztakeriak beren aurpegira konbentzituko dituzte.

KAPITULUA 5

1. Orduan gizon zintza ausardi handiz geldituko da hura nahasi dutenen aitzinean, eta ez ditu bere nekeen konturik egin.
2. Ikusten dutenean, beldur ikaragarriz aztoratuko dira, eta bere salbamenaren bitxikeriaz harrituko dira, itxaroten zuten guztiaz gaindi.
3. Eta damuturik, eta intziriturik, espiritu larriagatik esango dute beren baitan: Hau zen, noizbait burlatan izan genuena, eta iraingarrizko esaera bat.
4. Ergelok bere bizitza erokeriatzat jo genuen, eta bere amaiera ohore gabea.
5. Nola zenbatu da Jainkoaren semeen artean, eta bere zortea sainduen artean!
6. Beraz, egiaren bidetik okertu gara, eta zuzentasunaren argiak ez digu argitu, eta zuzentasunaren eguzkia ez da gure gainera pitzu.
7. Nekatu ginen gaiztakeriaren eta hondamenaren bidetik: bai, basamortuetatik joan gara, biderik ez dagoen tokian: baina Jaunaren bidea ez dugu ezagutu.
8. Zertarako balio izan digu harrotasunak? ala zer on dakarkigu aberastasunak gure aberastasunarekin?
9. Gauza oiek guziak iragan dira itzala bezala, eta lasterka dabilen zutoin bat bezala;
10. Eta uraren uhinen gainetik igarotzen den itsasontzi bat bezala, zeina joandakoan, haren arrastorik aurkitzen ez den, ez gilaren bidea olatuetan;
11. Edo txori bat arietik igarotzen denean, bere bidearen seinalerik ez da aurkitzen, baina aire argia bere hegoen kolpearekin kolpatua eta haien zarata eta mugimendu bortitzarekin zatitua, igarotzen da. eta gero ez da ageri nora joan zen seinalerik;
12. Edo gezi batek marka bati jaurtitzen zaionean bezala, airea zatitzen du, zeina berehala elkartzen den berriro, gizon batek ezin jakin nondik igaro duen.

13. Gu ere, era berean, jaio bezain laster, asi ginen gure amaierara eramatzen, eta ez genuen birtutearen seinalerik erakusteko; bainan gure gaiztakerian hondatu ginen.
14. Zeren gaitztoen itxaropena haizeak eramandako hautsa bezalakoa da; ekaitzak urrunten den apar mehe bat bezala; ekaitzak han-hemenka barreiatzen den kea bezala, eta egun bat besterik ez duen gonbidatu baten oroitzapena bezala igarotzen da.
15. Bainaz zintzoak betiko bizi dira; beren saria ere Jaunarekin dago, eta haien ardura Goi-goikoaren dago.
16. Argatik artuko dute erreinu glorioso bat, eta koroa eder bat Jaunaren eskutik: zeren bere eskuineko eskuarekin estaliko ditu, eta bere besoarekin babestuko ditu.
17. Bere bekaizkeria hartuko du armadura osoa lortzeko, eta izakia bere etsaien mendekurako bere arma bihurtuko du.
18. Justizia jantziko du bularra bezala, eta egiazko juizioa kaskoaren ordez.
19. Ezkutu garaitezintzat hartuko du saindutasuna.
20. Bere hasarre gogorra zorroztuko du ezpatatzat, eta mundua berarekin borrokatuko da zentzugabeen kontra.
21. Orduan aterako dira eskuineko trumoia; eta hodeietatik, ondo ateratako branka batetik bezala, hegazteko dute markaraino.
22. Eta txingorra haserrez betetako harrizko arkutik bezala botako dira, eta itsasoko urak haien kontra astinduko dira, eta uholdeek kruzelki itoko dituzte.
23. Bai, haize indartsu bat altzatuko da haien kontra, eta ekaitzak bezala botako ditu: horrela gaiztakeriak lur osoa hondatuko du, eta gaiztakeriak irauliko ditu ahaltseen tronuak.

KAPITULUA 6

1. Entzun, bada, erregeok, eta adi ezazue; Ikasi, zuek, lurraren muturretan epaile zaretenok.
2. Entzun zazue, erria gobernatzen duzuenok, eta gloria zaitezte nazio ugaritan.
3. Zeren boterea eman dizute Jaunak, eta subiranotasuna Gorenategik, zeinek probatuko baititu zuen obrak, eta arakatuko baititu zuen aholkuak.
4. Zeren, bere erreinuko zerbitzariak izanik, ez duzue zuzen juzgatu, ez legea bete, ez Jainkoaren aholkuaren atzetik ibili;
5. Izugarri eta bizkor etorriko da zugana, zeren epai zorrotza izango da goietan daudenentzat.
6. Zeren urrikalmenduak laster barkatuko ditu gaiztoenak, baina indartsuak izanen dira oinazeak.
7. Zeren guzien Jauna denak ez du inoren pertsonaren beldur izango, eta ez du inoren handitasunaz beldurtuko: zeren txikiak eta handiak egin ditu, eta guztiak berdin zaintzen ditu.
8. Bainaz proba latza etorriko da indartsuen gainera.
9. Zuei beraz, erregeak, mintzatzen naiz, zuhurtzia ikas dezazuen, eta ez erori.
10. Zeren santutasuna santutzen dutenak santu juzgatuko dirade, eta holako gauzak ikasi dituztenak arkituko dute zer erantzun.
11. Hargatik jarri zure afizioa nire hitzei; desiratu itzazu, eta irakatsi egingo zarete.
12. Jakituria gloriosa da, eta ez da sekula desagertzen: bai, aise ikusten da hura maite dutenengandik, eta arkitzen dute hura bilhatzen dutenen artean.

13. Eragozten ditu hura nahi dutenei, lehenik bere burua ezagutzen ematean.
14. Goizean billatzen duenak ez du neke handirik izango, zeren eridenen baitu bere atheistan eserita.
15. Beraz, harengan pentsatzea da zuhurtziaren perfekzioa: eta hura zaintzen duena laster geldituko da ardura gabe.
16. Zeren ibiltzen da haren digne direnen bila ibiltzen, bideetan begi onez erakusten die, eta pentsamendu guzietan aukitzten ditu.
17. Izan ere, haren hasiera egiazko da diciplina-nahia; eta diciplina zaintzea maitasuna da;
18. Eta maitasuna da bere legeak betetzea; eta bere legeei kasu egitea ustelkeriaren ziurtasuna da;
19. Eta ustelkeriak Jainkoaren gara hurbiltzen gaitu.
20. Beraz, jakinduriaren nahiak ekartzen du erreinu batera.
21. Bada zuen atsegin tronuetan eta zetroetan baldin bada, o herriaren erregeok, ohoretu zuek zuhurtziari, betiko errege izan zaitezten.
22. Jakinduria, zer den, eta nola igo zen, esango dizut, eta ez dizuet misteriorik gordeko, baina bere jaiotzaren hasieratik bilatuko dut, eta haren ezagutza argira ekarriko, eta ez da egiaren gainetik pasatuko.
23. Ez naiz joango bekaizkeria goxoarekin; izan ere, halako gizon batek ez du jakinduriaren elkartasunik izango.
24. Bainaz jakintsuen jendetza da munduaren ongizatea, eta errege jakintsu bat da erriaren babesa.
25. Har zazue bada nere hitzen bidez irakaspena, eta on egingo dizute.

KAPITULUA 7

1. Ni ere gizon hilkorra naiz, guzien antzera, eta lurretek egin zenaren ondorengoa,
2. Eta ene amaren sablean moldatu zen haragi izateko hamar hilabeteko denboran, odolean trinkoturik, gizakiaren hazitik eta loarekin zetorren atseginetik.
3. Eta jaio nintzenean, aire arruntera atera nintzen, eta lurrera erori nintzen, zeina naturaren antzekoa den, eta esan nuen lehen ahotsa oihuka zen, beste guztiak bezala.
4. Zalantzaz hazi nintzen, eta hori arduraz.
5. Zeren ez dago beste jaiotze-hasierarik izan duen erregerik.
6. Zeren gizon guztiak dute bizitzarako sarrera bat, eta antzekoak irteten.
7. Orregatik otoitz egin nuen, eta adimena eman zitzaidan: Jainkoari dei egin nion, eta zuhurtziaren espiritua etorri zitzaidan.
8. Nik nahiago nuen zetroen eta tronuen aurretik, eta aberastasunak ezer estimatzen nituen haren aldean.
9. Eta ez nion harekin alderatu harri preziaturik, zeren urre guzia hondarre txiki bat bezala baita, eta zilarra buztina bezala kontatuko da haren aitzinean.
10. Maite nuen osasunaren eta edertasunaren gainetik, eta argiaren ordez hura edukitza aukeratu nuen: zeren harengandik datorren argia ez da inoiz itzaltzen.
11. On guziak batera etorri zitzakizidan harekin, eta ezin konta ahala ondasunak bere eskuetan.
12. Eta poztu nintzen hekien guzietan, zeren jakinduria haien aitzinean ioaten baita, eta ez neki hekien ama zenik.
13. Arduratsu ikasi dut, eta eskuzabalki komunikatzen diot: ez ditut haren aberastasunak ezkutatzen.
14. Zeren bera da sekula huts egiten ez duen gizonentzat altxorra: zeina erabiltzen dutenak Jainkoaren adiskide

bilakatzen baitira, ikastetik datozen dohaiengatik laudatuak izanik.

15. Iainkoak eman dit nai dudan bezala hitz egitea, eta eman dizkidaten gauzatarako egoki den bezala uztea: zeren jakinduria daramana eta jakintsuak zuzentzen dituena da.

16. Zeren haren eskuan baikara gu eta gure hitzak; jakinduria guzia ere, eta langintzaren ezagutza.

17. Zeren berak eman dizkit zer diren gauzen ezaguera jakin bat, hots, mundua nola egin den jakitea, eta elementuen funtzionamendua.

18. Denboraren hasiera, amaiera eta erdia: iguzkiaren aldaketak eta urtaroen aldaketak.

19 Urteen zirkuituak eta izarren posizioak:

20 Izaki bizidunen izaerak, eta basapiztien haserreak: haizeen bortizkeria eta gizonen arrazoia: landareen aniztasunak eta sustraien bertuteak:

21. Eta sekretuak edo agerikoak diren gauza guztiak ezagutzen ditut.

22 Ecen gauça gucien eguale den zuhurtziaac irakatsi ninduen: ecen haren baitan espiritu adimentsu bat santu, bat bakarra, anitz, sotil, vici, garbi, zikindu gabe, garbi, gaitz-eguitemen ez dena, on dena maite duena. bizkorra, utzi ezin dena, ongi egiteko prest,

23. Gizonarekin atsegina, irmoa, segurua, ardurarik gabea, ahalmen guzia duena, gauza guziak gainbegiratzen dituena, eta adimen guzia, izpiritua garbiak eta sotilenak igarotzen dituena.

24. Zeren zuhurtzia edozein hididura baino mugigarriagoa da: bere garbitasunarengatik iragaiten eta iragaiten da gauza guziak.

25. Zeren bera da Jainkoaren boterearen hatsa, eta ahalguztudunaren aintzatik jariotzen den eragin garbia;

26. Zeren bera da betiko argiaren distira, Jainkoaren boterearen isipilu orbangabea, eta haren ontasunaren irudia.

27. Eta bat izanda, gauza guziak egin ditzake: eta bere baitan gelditutik, gauza guziak berritzen ditu: eta mende guzietan arima sainduetan sarturik, Jainkoaren adiskide, eta profetak egiten ditu.

28. Zeren Jainkoak ez du inor maite zuhurtziak bizi dena baizik.

29. Zeren eguzkia baino ederragoa da, eta izarren ordenaren gainetik: argiarekin alderatuta, haren aurrean aurkitzen da.

30. Zeren ondotik dator gaua: baina bizioa ez da nagusituko jakinduriaren kontra.

KAPITULUA 8

1. Jakinduria mutur batetik bestera indarrez iristen da: eta gozoki ordenatzen ditu gauza guztiak.

2. Maite nuen, eta billatu nuen gaztarotik, nahi nuen nere ezkontide egin, eta haren edertasunaren maitale izan nintzen.

3. Jainkoarekin mintzo denez, handitzen du bere noblezia: bai, gauza guzien Jaunak berak maite zuen.

4. Zeren Jainkoaren ezagutzaren misterioak ezagutzen ditu, eta haren obrak maite dituena.

5. Aberastasunak bizitza honetan desiratu beharreko ondasunak badira; zer da jakinduria baino aberatsagoa, gauza guztiak egiten dituena?

6. Eta zuhurtziak lan egiten badu; nor da bera baino langile maltzuragoa?

7. Eta baldin gizonak zuzentasuna maite badu bere lanak birtuteak dira: zeren tenplua eta zuhurtzia, justizia eta sendotasuna irakasten baititu, zeintzuk dira gizonek beren bizitzan ezer probetxugarriagorik izan dezaketen bezala.

8. Norbaitek esperientzia anitz nahi badu, badaki aspaldiko gauzak, eta ongi asmatzen du etorriko dena: ezagutzen ditu mintzoen txukunkeria, eta esaldi ilunak aditzera ematen ditu: igartzen ditu seinaleak eta mirariak, eta urtaroen eta denboretako gertakariak.

9. Beraz, neregana eramatea erabaki nuen nirekin bizitzeko, jakinik gauza onen aholkulari eta kezka eta atsekabeetan kontsolagarri izango zela.

10. Haren gatik estimua izango dut jende artean, eta ohorea zaharren artean, gazte izan arren.

11. Jainkotasun bizkor bat arkituko naiz juizioan, eta miretsia izango naiz gizon handien aitzinean.

12. Mihiari eusten diodanean, ene atsedena izango dute, eta hitz egiten dudanean, belarri ona emango didate: asko hitz egiten badut, eskuak ahoan jarriko dituzte.

13. Gainera haren bidez lortuko dut hilezkortasuna, eta utziko dut nire atzean betiko oroigarri bat nire ondotik datozenentzat.

14. Herriak ordenatuko ditut, eta nazioak ene menpe egongo dira.

15. Tirano ikaragarriak beldurtuko dira, niri buruz entzuten dutenean; Jendearen artean ona arkituko naiz, eta gerran adoretsu.

16. Nere etxera sartu naizenean, berarekin atsedenduko naiz, zeren bere mintzamoldeak ez du garratza; eta harekin bizi zeak ez du atsekaberik, alaitasuna eta poza baizik.

17. Bada, gauz hauk neure baitan kontuan hartu eta neure bihotzean hausnartu nituenean, nola jakinduriaren elkartzea hilezkortasuna den;

18. Eta atsegin handia da haren adiskidetasuna izatea; eta bere eskuen obretan aberastasun mugagabeak daude; eta berarekin hitzaldi ariketan, zuhurtzia; eta berarekin hizketan, erreportaje ona; Nigana nola eraman bila ibili nintzen.

19. Zeren haur zimurtsua nintzen, eta espiritu ona nuen.

20. Baiago, ona naizelarik, gorphutz zikindu gabe sartu naiz.

21. Alabaina, ohartu nintzenean ezin nuela bestela lortu, Jainkoak eman ez badit; eta hori zen jakinduria norena zen jakitea ere; Othoitz egin nion Jaunari, eta erregutu nion, eta bihotz osoz esan nion:

KAPITULUA 9

1. O nere arbasoen Jainko, eta errukizko Jauna, zure hitzarekin gauza guztiak egin dituzuna,

2. Eta zure jakinduriaren bidez ezarri duzu gizona, zuk egin dituzun kreaturaren gainean nagusi izan dezan.

3. Eta ordenatu mundua zuzentasunaren eta zuzentasunaren arabera, eta egizu juizioa bihotz zuzenarekin.

4. Emaidazu zuhurtzia, zure tronuan eserita dagoena; eta ez nazazu baztertu zure seme-alaben artetik:

5. Zeren ni zure zerbitzaria eta zure neskamearen semea naiz pertsona ahula, eta denbora gutxikoa, eta gaztegia, juizioa eta legeak ulertzeko.

6. Zeren gizona gizonen semeen artean ezpada inoiz hain perfektua, zure jakinduria harekin ez bada, ez da ezer aintzat hartuko.

7. Zuk aukeratu nauzu zure herriaren errege eta zure seme eta alaben epaile izateko;

8. Zure mendi sainduaren gainean tenplu bat eraikitzeo agindu didazu, eta bizi zaren hirian aldare bat, hasieratik prestatu duzun tabernakulu sainduaren antzekoa.
9. Eta zuekin zen zuhurtzia, zeinak ezagutzen dituen zure obrak, eta presente zegoen mundua egin zenuenean, eta zekien zer den atsegin zure aitzinean eta zuzena zure manamenduetan.
10. Bidal ezazu zure zeroa saindutik, eta zure gloriaren tronutik, presente egonik nerekin lan egin dezan, jakin dezadan zer atsegin zaizun.
11. Zeren gauza guziak ezagutzen eta aditzen ditu, eta nere egintzatan soberan gidatuko nau, eta gordeko nau bere boterean.
12. Hala izango dira ontzatenea egintzak, eta orduan zure erria zuzenki epaituko dut, eta digne izango naizenea aitaren aulkian esertzeko.
13. Zer da Jainkoaren aholkua ezagutu dezakeena? edo nork pentsa dezake zein den Jaunaren borondatea?
14. Zeren gizon hilkorren pentsamendua miserableak dira, eta gure asmakizunak zalantzazkoak dira.
15. Zeren gorputz ustelgarriak arima estutzen du, eta lurreko tabernakuluak asmatzen du anitz gauzeten meditatzen duen gogoa.
16. Eta nekez asmatzen ditugu lurreko gauzak, eta nekearekin aurkitzen ditugu gure aitzinean daudenak: baina zeruan daudenak arakatu dituenak?
17. Eta zure aholkua nork ezagutu duen, zuhurtzia eman ezpada, eta zure Espiritu Santua goitik bidaltzen ez baduzu?
18. Zeren horrela lurrean bizi ziren bideak erreformatu ziren, eta gizonei irakatsi zitzakizkutzen zure atsegin diren gauzak, eta jakinduriaren bidez salbatu ziren.

KAPITULUA 10

1. Hark gorde zuen munduko lehen aita sortua, bakarrik sortua, eta bere erortzetik atera zuen,
2. Eta eman zion boterea gauza guziak gobernatzen.
3. Baina injustoak bere haserrean harengandik aldendu zirenean, bere anaia hil zuen haserrean ere galdu zen.
4. Norengatik lurra uholdearekin ito zen, zuhurtziak berriro gorde zuen, eta zuzenen bidea balio txikiko egur puska batean zuzendu zuen.
5. Gainera, nazioak beren konsipazio gaiztoan nahasturik, zintzoa aurkitu zuen, eta Jainkoaren aurrean errugabe gorde zuen, eta sendotu zuen bere semearekiko zuen erruki samurren aurka.
6. Jainkogabeak galtzen zirenean, libratu zuen gizon zintzoa, zeina ihes egin zuen bost hirien gainera erori zen sutik.
7. Zeinen gaiztakeriaz gaurdaino testigantza da erretzen den lurra basamortua, eta sekula heldu ez den fruitua ematen duten landareak: eta gatz zutabe zutik arima sinesgabearren monumentua da.
8. Zeren jakinduria ezpada, ez zuten kalte hau bakarrik jaso, onak zirenak ez zekiten; baña ere utzi zien atzean munduari beren ergelkeriaren oroigarri bat: beraz, ofenditu zituzten gauzeten ezin izan zitezkeen bezainbeste ezkutatu.
9. Baina jakinduriak oinazetik libratu zituen haren zaintzen zirenak.
10. Zintzoak bere anaiaaren haserretik ihes egin zenuenean, bide zuzenetan gidatu zuen, Jainkoaren erreinua erakutsi zion, eta gauza santuen ezagutza eman zion, aberastu egin zuen bere bidaietan, eta bere lanaren fruitua ugaritu zuen.

11. Zapaltzen zutenen gutiziaz, haren ondoan egon zen, eta aberats egin zuen.
12. Defenditu zuen bere etsaietik, eta gorde zuen zelatan zeudenengandik, eta gatazka larri batean eman zion garaipena; ontasuna guztiak baino indartsuagoa dela jakin dezan.
13. Zintzoa saldu zenean, etzuen utzi hora, baina libratu zuen bekatutik;
14. Eta etzuen lokatzetan utzi, erreinuko zetroa eta boterea hora zapaltzen zutenen kontra ekarri arteo: hora akusatzen zutenak, gezurtiak zirela erakutsi zuen, eta eman zion gloria perpetua.
15. Herri zintzoa eta errugabeko hazia libratu zituen zapaltzen zituen herritik.
16. Jaunaren zerbitzariaren ariman sartu zen, eta errege beldurgarriei aurre egin zien mirariak eta seinaleak;
17. Zintzoei beren lanaren saria eman, bide miresgarrian gidatu zituen, eta egunez estalki eta izarren argia gauean;
18. Itsaso Gorritik eraman zituen, eta ur askotara eraman zituen;
19. Baina berak ito zituen haien etsaiak, eta bota zituen sakonaren hondotik.
20. Argatik zintzoak hondatu zituen gaiztoak, eta zure izen saindua laudatu zuten, Jauna, eta handitu zuten bat-batean zure eskua, haien alde borrokatu zena.
21. Zeren jakinduriak ideki zuen mutuaren ahoa, eta mintzatzen ez dakitenen mihiak elokuente bihurtu zituen.

KAPITULUA 11

1. Profeta sainduaren eskutik egin zituen haien lanak.
2. Bizirik ez zegoen basamortuan barrena joan ziren, eta biderik ez zegoen tokietan kanpin-etxolak jarri zituzten.
3. Beren etsaien aurka jarri ziren, eta beren etsaien mendekatu zituzten.
4. Egari zirenean, dei egin zieten, eta harkaitz suharritik ura eman zitzaien, eta harri gogorretik asetu zuten egarria.
5. Zeren zeren bidez zigortu zituzten beren etsaiak, beraiek onuragarri izan ziren beren beharretan.
6. Zeren odol zikinez nahasia duen betiko ibaiaren ordez,
7. Zeren haurrak hil zituztela agindutako manamendu horren frogatzen agerikotzat, eman zenien ur ugaria espero ez zuten bide batez.
8. Egari hartaz aditzera emanet nola zigortu zenituzten haien etsaiak.
9. Zeren probatuak izan zirenean, baina errukian kastigatuak izan zirenean, bazekiten nola gaiztoak haserre eta tormentatuak izan ziren, justoak ez den beste era batera egarri.
10. Zeren oiek abisatu eta probatu zenituzten, aita bezala: baina bestea, errege gogorra bezala, kondenatu eta zigortu zenuen.
11. Izan ere, kanpoan ala presente, berdin-berdin atsekabetu ziren.
12. Zeren atsekabe bikoitza ethorri zen hekien gainera, eta intziri bat iraganeko gauzen oroitzapenagatik.
13. Zeren beren kastiguengatik bestea onuratuko zela aditu zutenean, Jaunaren sentimenduren bat izan zuten.
14. Zeren mespretxuz errespetatzen baitzuten, aspaldian umeak botatzean kanpora bota zutenean, azkenean, zer gertatzen zen ikusi zutenean, miretsi zuten.
15. Baina beren gaiztakeriaren asmakizun txoroengatik, zeinekin engainatuak izanik arrazoik gabeko sugeak

adoratzen zituzten, eta piztia gaitzoak, igorri zenituen haien gañera abere zentzugabeak mendekatzeko;

16. Jakin zezaten, ea gizonak bekatu egiten duenarekin, beragatik ere zigortua izango dela.

17. Zeren zure esku Ahalguztidunak, materiazko mundua itxurarik gabe egin zuenak, ez zuen nahi izan haien artean hartz edo lehoi sutsu andana bidaltzeko;

18. Edo basapizti ezezagunak, amorruz beteak, sortu berriak, edo suzko lurruna, edo ke sakabanatuaren usain zikinak, edo begietatik distira izugarriak botatzen dituztenak:

19. Hortaz, ez bakarrik kalteak berehala bidal ditzake, baina ikusmen izugarriak ere erabat suntsituko ditu.

20. Bai, eta oiek gabe eror zitezkeen kolpe bakarrean, mendekuz pertsegituak, eta zure boterearen hatsaz barreiaturik: baina zuk agindu ditu gauza guztiak neurriaz, zenbatez eta pisuz.

21. Zeren zure indar handia erakutsi ahal izango duzu nahi duzun guztieta; eta nork eutsiko dio zure besoaren indarrari?

22. Zeren zure aitzinean mundu guzia balantza aletxo bat bezala da, bai, lurrera erortzen den goizeko ihintzaren tanta bat bezala.

23. Zuek, ordea, erruki zaituzte guziei; zeren gauza guziak egin ditzakezu, eta gizonen bekatuei keinua egiten diezu, zeren konpondu beharko lukete.

24. Zeren diran guziak maite dituzu, eta ez duzu ezer gaitzetsi zuk egin dituzunak: zeren ez zenuke ezer eginen, gorroto izan bazenu.

25. Eta nola iraun zezakeen ezer, zure borondatea izan ez balitz? ala gordea izan, zuk deitu ezpada?

26. Zuek, ordea, guziak barkatzen dituzu: zureak baitira, Jauna, arimen maitalea.

KAPITULUA 12

1. Zeren zure Espiritu ustelgaitza gauza guztieta dago.

2. Argatik zigortzen dituzu pixkanaka ofenditzen dituztenak, eta abisatzen dituzu, zeinetan ofenditu duten oroituz, beren gaiztakeria utzirik zure gañean sinis dezatela, Jauna.

3. Zeren zure borondatea izan zen gure arbasoen eskuz suntsitzea zure lur santuko bizilagun zahar haietik,

4. Zeña gorroto zenduan, sorginkeriazko eta sakrifizio gaiztoak egiteagatik;

5. Eta umeen hiltzaile errukigabe haietik, eta gizonen haragiak irensten dituztenak, eta odoleko jaiak ere.

6. Beren apaizak beren kuadril idolatroen erditik, eta gurasoak, beren eskuz hiltzen zituzten laguntzarik gabeko arimak;

7. Bertze guzien gañetik estimatzen zenuten lurrik, Jainkoaren seme-alaben kolonia duin bat jaso zezan.

8. Hala ere, gizonak bezala salbatu zenituenak ere, eta liztorrak bidali zenituztenak, zure armadaren aitzindariak, pixkanaka-pixkanaka suntsitzeko.

9. Ez zeren izin izan zenituztela zintzoen eskua guduan eraman zintzoak, edo berehala suntsitzeko abere krudelekin, edo hitz zakar batekin.

10. Bainan zure juicioak apurka-apurka egikarituz, damutzeko lekua eman zenieten, ez jaramonik izanen gizaldi gaiztoak zirela, eta haien maltzurkeria haitan sortu zela, eta haien pentsamendua ez zela inoiz aldatuko.

11. Zeren hazia madarikatua izan zen hasieratik; eta ez diezun inoren beldurrez eman bekatu egin duten gauzengatik.

12. Zeren nork esango du: Zer egin duzu? edo nork eutsiko dio zure epaiari? edo nork salatuko zaitu zuk egin dituzun galtzen diren herriengatik? edo nor etorriko da zure kontra jartzera, gizon gaitzoen mendekatzera?

13. Zeren ez da zu baizik Jainkorik guzien ardura duenik, zeinari erakuts diezaiokezu zure epaia ez dela bidegabea.

14. Erregek edo tiranoak ere ezin izango du zure aurka aurpegia jarri zigortu duzun inori.

15. Zeren, bada, zu zeu zuzena zaren bezala, gauza guziak zuzenki agintzen dituzu: zure boterearekin ez dela ados usterik zigorrik mirezi ez duena kondenatzea.

16. Zeren zure boterea zuzentasunaren asiera da, eta zeren zeren guzien Iauna zarelako, guzien urrikaltzen zaitu.

17. Zeren gizonek sinistuko ez dutenean botere osokoa zarela, zuk zure indarra erakusten duzu, eta hori ezagutzen dutenen artean erakusten duzu haien ausardia.

18. Zuk, ordea, zure boterea menperatzen duzularik, zuzentasunez epaitzen duzu, eta fabore handiz agintzen gaituzte: zeren nahi duzunean erabil dezakezu boterea.

19. Baña holako obraz irakatsi diozu zure erriari, zintzoa errukitsua izan dadila, eta zure seme-alabak itxaropen onekoak izan dizkizu, bekatuengatik damua ematen duzulako.

20. Zeren zure seme-alaben etsaiak eta heriotzera kondenatuak halako deliberazioarekin zigortu bazeinu, emanez denbora eta lekua, zeinen bidez libra litzkeen beren gaiztakeriatik.

21. Zenbat kontu handiz epaitu zenituen zure semeak, zeinen arbasoie zin egin eta promesa onen itunak egin zenituzten?

22. Argatik, zu kastigatzen gaituzten bitartean, gure etsaiak milla bider geiago azotatzen dituzu, juzgatzen dugunean zure ontasunaz ongi pentsa dezagun, eta gu geu juzgatuak garenean, errukiaren bila gera gaitezen.

23. Hortaz, gizonak disoluzio eta bidegabe bizi izan diren bitartean, zuk oinazetu dituzu beren higuingarriekin.

24. Zeren errakuntzako bideetan oso urrun joan ziren, eta beren etsaien abereen artean ere mespretxatuak izan ziren jainkotzat hartu zituzten, engainatuak, adimendu gabeko umeak bezala.

25. Horregaitik, arrazoirik erabili gabe umeei bezela, epaia igorri zenieten burla egiteko.

26. Bainan hekiekin ibiltzen zen zuzenketa horren bidez erreformatu nahi ez zirenak, sentituko dute Iainkoaren duin den juicio bat.

27. Zeren, begira, zeren gaitzetsi zituzten, zigortuak izan zirenean, hots, Jainko zirela uste zutenak; orain hekien baitan zigortua, ikusi zutenean, aitoru zuten hora zela egiazko Jainko, zeina lehenago ezagutzea ukatu zutena: eta horregatik etorri zitzaien hondamendia.

KAPITULUA 13

1. Ziur alferak dira guziak izatez, Jainkoaren ezjakinak direnak, eta ikusten diren gauza onetatik ezin zuten ezagutu den hora: eta obrak kontuan hartuta ez zuten obra-maisua aitoru;

2. Bainan mundua gobernatzen duten jainkotzat hartu zuten edo sua, edo haizea, edo aire azkarra, edo izarren zirkulua, edo ur bortitza, edo zeruko argiak.

3. Noren edertasunaz gozatzen baziren jainkotzat hartu zitzuten; jakin dezatela zenbat hobe den haien Jauna: zeren edertasunaren lehen egileak sortu ditu.
4. Bainan beren botereaz eta birtuteaz harritzen balira, uler dezatela haien bidez, zenbat ahaltuagoa den egin zituena.
5. Izan ere, izakien handitasunaz eta edertasunaz, proportzionalki, haiiek egiten dutena ikusten da.
6. Alabaina, horrexegatik dira gutxiago leporatu beharrekoak: zeren beharbada erratzen dira Jainkoaren bila, eta hura aurkitu nahi dutela.
7. Zeren bere obretan adituak direnez, arretaz ikertzen dute hura, eta sinhesten dute haien ikusmena: zeren ederrak dira ikusten diren gauzak.
8. Hala ere, ez dute barkatuko.
9. Zeren ainbeste jakin balute, mundura jo zezaketen; nola ez zuten lehenago aurkitu haren Jauna?
10. Bainan miserableak dira, eta hildako gauzeten da beren itxaropena, zeinak Jainko deitzen dituztenak, zeintzuk diren gizonen eskuen obrak, urea eta zilarra, artea, eta abereen antzekoak, edo ezertarako balio duen harri bat, lana erakusteko. esku zahar batena.
11. Bada, egurra erortzen duen arotz batek, zuhaitz bat zerratu ondoren, horretarako egokia den, eta inguruko azal guztia trebetasunez kendu eta ederki landu zuen, eta egin zuen ontzi bat gizakiaren biziaren zerbitzurako egokia;
12. Eta bere lanaren hondarra bere haragia jantzeko gastatu ondoren, bete du bere burua;
13. Eta ezertarako balio ez zutenen artean hondakina bera harturik, egur okerra eta korapiloz betea izanik, arduraz landu du, beste ezer egitekorik ez zuanean, eta eratu zuen bere adimenaren trebeziaz, eta gizon baten irudira moldatu zuen;
14. Edo abere gaiztoren bat bezala egin zuen, bermilioiz gainean jarri, eta margoz gorri margotuz, eta orban guziak estaliz;
15. Eta gela egoki bat egin zuanean, ezarri zuen horman, eta burdinaz itxi zuen.
16. Zeren eman zuen hura erori ez zedin, jakinik ezin zuela bere buruari lagundi; izan ere, irudi bat da, eta laguntza behar du:
17. Orduan otoitz egiten du bere ondasunengatik, bere emazteagatik eta seme-alabengatik, eta ez da lotsarik bizirik ez duenarekin hitz egiteaz.
18. Osasunagatik dei egiten dio ahulenari: zeren biziak otoitz egiten dio hildakoari; zeren laguntzak umilki erregutzen dio laguntzeko baliabiderik gutxien duenari: eta bidai onetarako eskatzen dio oin egin ezin duenari.
19. Eta irabazteagatik eta eskuratzearagatik, eta bere eskuak onerako arrakastagatik, eskatzen dio hura egiteko ahalmena, gauzarik ezin duena.

5. Alabaina, ez duzu nahi zure jakinduriaren lanak alfer gera daitezen, eta, beraz, gizonek beren bizia egur zati txiki batean jartzen dute, eta itsaso zakarra ontzi ahul batean igaroz, salbatzen dira.
6. Zeren garai zaharrean ere, erraldoi harroak hil zirenean, zure eskuz gobernatutako munduaren itxaropenak ontzi ahul batean ihes egin zuen, eta mende guzietara utzi zuen belaunaldiko hazia.
7. Zeren zorionekoa da zuzentasuna datorren egurra.
8. Bainan eskuz egiten dena madarikatua da, egin zuena bezalaxe: berak egin zuelako; eta hura, ustelgarria izanik, Jainko deitzen zioten.
9. Zeren gaiztoa eta haren gaiztakeria biak ere gorrotagarriak dira Jainkoarentzat.
10. Zeren egin dena, egin duenarekin batera zigortuko da.
11. Beraz, jentilen idoloen gainean ere bisita bat izanen da: zeren Jainkoaren kreaturaren baitan bihurtu dirade higuingarri, eta estropezu egiten baitira gizonen arimentzat, eta amarru gaiztoen oinentzat.
12. Zeren idoloak asmatzea izan zen lizunkeria espiritualaren abiapuntua, eta haien asmatzea biziaren usteltzea.
13. Zeren ez ziran asieratik, ezta betiko izango.
14. Zeren gizonen gloria hutsalaz sartu ziren mundura, eta hortaz laster ethorriren dirade.
15. Zeren aitak, aitak, bere umearen irudia laster kenduta, egin zuanean, orain hildakoa zen Jainko bat bezala ohoratzen zuen, eta bere azpian zeudenei eman zizkien zeremoniak eta sakrifizioak.
16. Horrela, denboraren poderioz, ohitura gaizto bat sendotu zen lege gisa, eta landutako irudiak gurtzen ziren erregeen aginduen bidez.
17. Gizonek aitzinean ohoratu ezin zutenak, urrutti bizi zirelako, haren aurpegiaren faltsutasuna hartu zuten urrutitik, eta ohoratzen zuten errege baten irudia egin zuten, beren aurrerakeria honekin lausengatu zezaten. kanpoan zegoen, bertan balego bezala.
18. Era berean, artisauaren ardura bereziak lagundi zuen ezjakina sineskeria gehiagora eramateko.
19. Zeren hark, beharbada, agintea duen bati atsegin emateko prest, bere trebezia guztia moda onenaren antza egitera behartu zuen.
20. Eta bada jendetza, lanaren graziaz erakarrita, hartu zuen orain apur bat lehenago ohoratua izan zen Jainkotzat.
21. Eta hau izan zen mundua engainatzeko okasioa: zeren gizonek, hondamena edo tirania zerbitzaturik, harriei eta garraiari eman zieten izen komunitatua.
22. Gainera, hau ez zitzaien aski, Jainkoaren ezagutzan erratu zirela; baina ezjakintasunaren gerra handian bizi ziren bitartean, hain izurrite handi haiak bakea deitzen zuten.
23. Zeren beren seme-alabak sakrifizioetan hiltzen zitzuten bitartean, edo zeremonia sekretuak erabiltzen zitzuten, edo errito arrotzen festak egiten zitzuten bitartean;
24. Ez zuten geiago ez bizirik, ez ezkontzarik gorde gabe, baina edo batak beste bat hiltzen zuen, edo adulterioz atsekabetzen zuen.
25. Bada, gizon guzietan errege izan ziren salbuespenik gabe odola, hilketa, lapurreta eta disimulua, ustelkeria, desleialtasuna, zalaparta, perjurioa,
26. Gizon onen atsekabea, bihurgune onen ahanztura, arimak zikintzea, aldatzea, ezkontzeten nahastea, adulterioa, eta lotsagabeko zikinkaeria.

KAPITULUA 14

1. Berriz, nabigatzeko prestatzen ari den batek, eta olatu amorratuetatik igarotzekotan, dei egiten du hura daraman ontzia baino ustelagoa den egur puska bati.
2. Zeren egiazki irabazi nahiak asmatu zuen hori, eta langileak eraiki zuen bere trebetasunaz.
3. Baña zure probidentzia, o Aita, gobernatzen du: zeren bide bat egin duzu itsasoan, eta bide segurua olatuetan;
4. Erakusten duela salba dezakezula arrisku guzietatik: bai, gizon bat itsasora arterik gabe joan arren.

27. Zeren idoloen adorazioa ez den izena da gaitz guzien hasiera, kausa eta amaiera.
28. Zeren edo alai daudenean erotu egiten dira, edo gezurra profetizatzen dute, edo bidegabe bizi dira, edo bestela arinki beren buruari uko egiten diote.
29. Zeren beren konfiantza bizirik ez duten idoloetan baitago; gezurrezko zin egiten badute ere, mindurik ez dutela ikusten dute.
30. Alabaina, bi arrazoiengatik zuzenki zigortuak izanen dira: bai Jainkoarenengandik ongi pentsatu ez zutelako, idoloei erreparatuz, eta injustuki zin egin zutelako engainuan, santutasuna mespretxatzu.
31. Zeren ez da hekien boterea zeinen bidez zin egiten duten: baina bekatarien mendeku zuzena da, beti gaiztoen ofensa zigortzen duena.

KAPITULUA 15

1. Bainan zu, Jainko, errukitsua eta egiazkoa zara, luze-pazientea, eta errukiarekin gauza guztiak ordenatzen dituzula,
2. Zeren pekatu egiten badugu, zureak gara, zure boterea dakigunez: baina ez dugu bekatu egingo, jakinik zure kontuak garela.
3. Zeren zu ezagutzea zuzentasun perfektua da: bai, zure boterea ezagutzea hilezkortasunaren erroa da.
4. Zeren ez gaitu gizonen asmakizun bihurriak engainatu, ez kolore askotariko irudiak, margolariaren lan antzuak;
5. Ikusteak ergelak gutizia egitera erakartzan ditu, eta beraz, arnasik ez duen irudi hilaren itxura nahi dute.
6. Bai haienek egiten dituztenak, bai nai dituztenak, bai gurtzen dituztenak, gauza gaiztoen maitaleak dira, eta digneak dira halakoak konfiantza izateko.
7. Zeren ontzigileak, lur bigunak tenpatuz, ontzi bakoitza lan askorekin moldatzen du gure zerbitzurako: bai, buztin berarekin egiten ditu erabilera garbietarako balio duten ontziak, eta era berean kontrakoak diren guztiak ere: baina zer den. edozein motatako erabilera, ontzigilea bera da epailea.
8. Eta bere nekeak lizunki enplegatuz, buztin beraren Jainko hutsal bat egiten du, apur bat lehenago lurrez egina izan zena ere, eta handik gutxira beragana itzultzen da, bere bizia mailegatu zitzainean aterako denean. eskatu zuen.
9. Alabaina, bere ardura ez da lan asko izango duela, ez eta bere bizia laburra dela: baina ahalegintzen da urregileak eta zilargileak gainditzen, eta ahalegintzen da brontzezko langileak bezala egiten, eta bere aintzatzat hartzen du gauza faltsuak egitea.
- 10 Haren bihotza errautsa da, bere itxaropena lurra baino gaiztoagoa da, eta bere bizia buztina baino balio gutxiagokoa;
11. Zeren ez baitzuen ezagutu bere Egilea, eta anima bizia inspiratu zuena, eta izpirtu bizia arnastu zuena.
12. Bainan gure bizia denbora-pasatzat hartu zuten, eta hemen gure denbora irabazirako merkatutzat: zeren, diotenez, bide guziak helarazi behar ditugu, bide gaiztoz izan arren.
13. Zeren gizon honek, lurreko materiarenak ontzi hauskorak eta irudi landuak egiten ditu, badaki bere burua ofenditzen duela beste guztien gainetik.
14. Eta zure erriaren etsai guziak, heien mendean dauzketenak, ergelenak dira, eta haurtxoak baino miserableagoak.

15. Zeren jentilen idolo guziak jainkotzat hartzen zituzten, zeinek ez baitute begiak ikusteko, ez sudurra armasa hartzeko, ez belarriak entzuteko, ez eskuetako hatzak maneiatzeko; eta oinei dagokienez, motel doaz.
16. Zeren gizonak egin zituen, eta bere izpirtua mailegatu zuenak moldatu zituen: baina nehork ezin du egin bere gisako jainkorik.
17. Zeren hilkorra izanik, esku gaiztoekin egiten du hila, zeren bera bera adoratzen dituen gauzak baino hobeagoa da, behin bizi izan zen bitartean, baina haien sekulan.
18. Bai, adoratu zituzten gorrotagarrienak diren abereak ere: zeren elkarrekin konparaturik, batzuk besteak baino txarra gozten dute.
19. Eta ez dira ederrak, abereekiko desiratzen diren bezainbat: baina joan ziren Jainkoaren laudoriorik eta haren bedeinkaziorik gabe.

KAPITULUA 16

1. Horregaitik antzera zigortuak izan ziran duinki, eta abere ugariz oinazetuak.
2. Horren ordez, zure herriarekin ontasunez jokatuz, zapore arraroko haragia prestatu zenituen, galeperrak ere haien gosea pizteko.
3. Haien, janaria desiratzen dutelarik, haien artean bidalitako abereen ikusmen itsusiagatik nahi izan behar duten hori ere gaitz dezatela; baina hauek, denbora laburrean penuria jasanda, zapore arraro baten partaide egin litezke.
4. Zeren behar zen, tirania egikaritzen zuten gañean urritasuna ethor zezaten, zeina ezin saihestu zezaten: baina hauei bakarrik erakutsi behar zitzaien nola beren etsaiak tormentatzen zituzten.
5. Zeren hauen gainera abereen izugarrikeria ikaragarria etorri zenean, eta suge makurren eztenekin hil zirenean, zure haserrea ez zen betiko iraun.
6. Baña aztoratu ziran sasoi ttiki batez, salbamenaren seinale zutela, zure legeko manamenduaz oroit zezaten abisatu zezaten.
7. Zeren bere buruarengana biurtu zena ez zen salbatu ikusi zuen gauzaz, baina zugatik, guzien Salbatzailea zarela.
8. Eta onetan aitortzen zenituen zure etsaiak, zeu zarela gaitz guztietatik libratzen duena.
9. Haientzat matxinsaltoen eta eulien ziztadak hil zituzten, eta ez zen haien bizitzarako erremediorik aurkitu, zeren merezi zuten halakoek zigortuak izateko.
10. Bainan zure semeak ez ziren garaitu herensuge pozoitsuen hortzak: zeren zure errukia beti haiengandik zen, eta sendatu zituen.
11. Zeren pikatuak izan ziren, zure hitzak gogoratzeko; eta laster salbatu ziren, ahanzura sakonean erori ez daitezten, etengabe zure ontasunaz gogoan izan zezaten.
12. Zeren ez zen ez belar, ez igeltsu baregarririk, osasuna berreskuratu zuena, baizik zure hitza, Jauna, gauza guziak sendatzen dituena.
13. Zeren bizitzeko eta heriotzeko ahalmena duzu: infernuko atheetara eramatzen duzu eta berriro ekartzen duzu.
14. Gizonak bere gaiztakeriaz hiltzen du, eta izpirtua ilkhitzentzen denean, ez da itzultzen; ez da berriro etortzen arima jasoa.
15. Bainan ezin da zure eskutik ihes egin.

16. Zeren zure besoaren indarraz azotatuak izan ziran zintzogabeak, zure besoaren indarraz: euri, txingorra, eta zaparrada arraroekin, jazarri ziran, ezin saihestu, eta suaren bidez irauten ziran.

17. Zeren, zer den miragarriena, suak indar geiago zuen uretan, gauza guziak itzaltzen dituena: zeren mundua zintzoen alde borrokatzentz du.

18. Noizbait lehertu zen sugarra, ez zezan erre ez jainkogabeen aurka bidalitako abreak; baina beraiek ikusi eta antzeman zezaketen Jainkoaren epaiarekin pertsegituak izan zirela.

19. Eta beste batean erretzen da uraren erdian suaren indarraren gainetik, lur bidegabeko fruituak suntsitzeko.

20. Horren ordez, zure herria aingeruen janariz elikatu zenituen, eta zerutik bialdu zenizkiontogiak bere lan gabe prestatuak, bakoitzaren atseginak asetzeko gai direnak, eta gustu guztiatarako ados.

21. Zeren zure elikadurak zure seme-alabei zure gozotasuna aditzera eman zien, eta jatekoaren goseari zerbitzaturik, bakoitzaren gustura egokitu zen.

22. Baina elurrik eta izotzak sua jasan zuten, eta ez ziren urtu, jakin zezaten, txingorrean erretzen eta euritan txinparta egiten zuena, etsaien fruituak suntsitu zituela.

23. Baina honek berri ere ahantzi zuen bere indarra, zintzoak elikatu zezaten.

24. Zeren zu zerbitzatzen zaituen kreaturak, Egilea denak, bere indarra areagotzen du bidegabean aurka haien zigorrengatik, eta bere indarra murrizten du zuregan konfiantza dutenen onerako.

25. Hargatik orduan ere aldarazi zen molde guzietara, eta obeditzen zen zure graziari, gauza guziak elikatzen dituena, behar zutenen nahiaren arabera.

26. Zure seme-alabak, maite duzun Jauna, jakin dezatela, ez dela fruitu-hazkunde gizakia elikatzen duena, baizik zure hitza dela, zuregan konfiantza dutenak gordetzen dituena.

27. Zeren suak suntsitzen ez zuena, eguzki izpi apur batez berotuta, laster urtu zen.

28. Jakin dadila, iguzkiari eragotzi behar diogula zuri eskerrak emateko, eta egunsentian otoitz egin dezazun.

29. Zeren eskergabeen itxaropena urtuko da neguko izozteak bezala, eta ihes egingo du probetxurik gabeko ura bezala.

6. Bakarrik agertu zitzaien berez piztutako su bat, oso ikaragarria: zeren asko izuturik zeudelako, ikusten zituzten gauzak ikusi ez zutena baino txarragoak zirela uste zuten.

7. Arte-magiaren ilusioei dagokienez, zapuztu zituzten, eta jakinduriaz harrotu zuten lotsagarriarekin.

8. Zeren arima gaixoari beldurak eta asaldurak urrunduko zituztela hitzeman zutenak, beldurrez gaiztoak ziren, barre egiteko digneak.

9. Zeren ikaragarririk ez zuen beldur izan arren; hala ere, pasatzen ziren piztiekin beldurtuta eta sugeen txistuka, 10 Beldurrez hil ziren, ukatuz airea ikusi zutenik, ezin saihestu ezin zen airea.

11. Zeren gaiztakeria, bere testigantzaz kondenatua, oso timoria da, eta kontzientziaz estutua izanik, beti iragartzen ditu gauza larriak.

12. Zeren beldurra ez da bertzerek arrazoimenak eskaintzen duen socorroa saltza baizik.

13. Eta barrutik itxaropenak, gutxiago izanik, ezjakintasuna tormentua ekartzen duen kausa baino gehiago hartzen du.

14 Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

15. Izugarrizko agerpenez nahastu ziran neurri batean, eta zati batean ahaldu ziran, beren biotzak huts egin zien: zeren bat-batean bildur bat, eta ez itxaroten, etorri zitzaien.

16 Beraz, han erortzen zena, hertsiki gordeta zegoen, burdinazko barilarik gabeko kartzela batean.

17. Zeren ala laboraria, ala artzaina, ala landako langilea, harrapatua izan zen, eta ezin saihestu ezin zen behar hori jasan zuen: zeren guztiak ilunpeko kate batekin lotuak zeuden.

18 Ala haize txistu bat, edo txorien hots doinutsu bat hedatzen diren adar artean, edo bortizki dabilen ur-jausi atsegina,

19. Edo botatako harri-hots ikaragarri bat, edo piztiak saltoka ikusten ez zen korrika, edo basapizti basatienen ahots orroa, edo mendi hutsetatik errebote-oihartzun bat; gauza oiek beldurragatik astindu ziran.

20. Zeren mundu guziak argi argiarenkekin distiratu zuen, eta inor ez zen bere lanetan oztopatu.

21. Haien gañean bakarrik hedatu zen gau astun bat, gero haien jasoko zituen ilhunbearen irudia: baina ilunpeak baino larriagoak ziren eurentzat.

KAPITULUA 17

1. Zeren andiak dira zure juicioak, eta ezin adieraz daitezkeenak: hortaz okertu dirade arimak.
2. Zeren injustuek nazio saindua zapaltzeko pentsatu zutenean; beren etxeetan itxiak, ilunpeko presoak, eta gau luze baten lokarriekin loturik, han zeudela betiko probidentziatik erbesteratuak.
3. Zeren beren bekatu ezkutuetan ezkutatuta zeudela uste zuten bitartean, ahanzturazko belo ilun baten azpian barreiatutik zeuden, izugarri harrituta, eta agerpen bitxiekin kezkatuta.
4. Zeren eusten zituen bazterrak ere etzituen beldurretik gorde: baina urak erortzen ziren bezalako hotsak entzun zitzaizkien inguruan, eta ikuspen tristeak agertu zitzaizkien aurpegi astunekin.
5. Ezein suaren indarrak argituko litzaike, eta izarren su distiratsuek ezin zuten iraun gau izugarri hura argitzeko.

6. Alabaina, zure sainduek oso argi handia zuten, zeinen ahotsa entzuten baitzuten, eta haien itxura ez ikusirik, zeren ez baitzitzuten gauza bera sufritu, zoriontsutzat hartu zituzten.

2. Baña orregatik etzituzten orain kalterik egin, lehen gaizkia izan baitziren, eskerrak eman zizkieten, eta barkamena eskatu zieten etsai izan zirelako.

3. Horren ordez, suzko zutabe erre bat eman zenieten, bai bidaia ezezagunaren gidari izan zezaten, bai eguzki kaltegabe bat haien ohoreki entretenitzeko.

4. Zeren digne ziren argia kendu eta ilunpetan preso egoteko, zure semeak itxi zituztenak, zeinen bidez legearen argi ustelgabea munduari eman behar baitzion.

5. Eta erabaki zutenean sainduen haurtxoak hiltzea, haur bat kanpora bota eta salbatua, hekien gaitzespena egiteko, kendu zenituen haien seme-alabak, eta guztiz suntsitu zenituzten ur andi batean.

7. Arte-magiaren ilusioei dagokienez, zapuztu zituzten, eta jakinduriaz harrotu zuten lotsagarriarekin.

8. Zeren arima gaixoari beldurak eta asaldurak urrunduko zituztela hitzeman zutenak, beldurrez gaiztoak ziren, barre egiteko digneak.

9. Zeren ikaragarririk ez zuen beldur izan arren; hala ere, pasatzen ziren piztiekin beldurtuta eta sugeen txistuka, 10 Beldurrez hil ziren, ukatuz airea ikusi zutenik, ezin saihestu ezin zen airea.

11. Zeren gaiztakeria, bere testigantzaz kondenatua, oso timoria da, eta kontzientziaz estutua izanik, beti iragartzen ditu gauza larriak.

12. Zeren beldurra ez da bertzerek arrazoimenak eskaintzen duen socorroa saltza baizik.

13. Eta barrutik itxaropenak, gutxiago izanik, ezjakintasuna tormentua ekartzen duen kausa baino gehiago hartzen du.

14 Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

15. Izugarrizko agerpenez nahastu ziran neurri batean, eta zati batean ahaldu ziran, beren biotzak huts egin zien: zeren bat-batean bildur bat, eta ez itxaroten, etorri zitzaien.

16 Beraz, han erortzen zena, hertsiki gordeta zegoen, burdinazko barilarik gabeko kartzela batean.

17. Zeren ala laboraria, ala artzaina, ala landako langilea, harrapatua izan zen, eta ezin saihestu ezin zen behar hori jasan zuen: zeren guztiak ilunpeko kate batekin lotuak zeuden.

18 Ala haize txistu bat, edo txorien hots doinutsu bat hedatzen diren adar artean, edo bortizki dabilen ur-jausi atsegina,

19. Edo botatako harri-hots ikaragarri bat, edo piztiak saltoka ikusten ez zen korrika, edo basapizti basatienen ahots orroa, edo mendi hutsetatik errebote-oihartzun bat; gauza oiek beldurragatik astindu ziran.

20. Zeren mundu guziak argi argiarenkekin distiratu zuen, eta inor ez zen bere lanetan oztopatu.

21. Haien gañean bakarrik hedatu zen gau astun bat, gero haien jasoko zituen ilhunbearen irudia: baina ilunpeak baino larriagoak ziren eurentzat.

22. Zeren ikaragarririk ez zuen beldur izan arren; hala ere, pasatzen ziren piztiekin beldurtuta eta sugeen txistuka, 10 Beldurrez hil ziren, ukatuz airea ikusi zutenik, ezin saihestu ezin zen airea.

23. Baina honek berri ere ahantzi zuen bere indarra, zintzoak elikatu zezaten.

24. Zeren zu zerbitzatzen zaituen kreaturak, Egilea denak, bere indarra areagotzen du bidegabean aurka haien zigorrengatik, eta bere indarra murrizten du zuregan konfiantza dutenen onerako.

25. Hargatik orduan ere aldarazi zen molde guzietara, eta obeditzen zen zure graziari, gauza guziak elikatzen dituena, behar zutenen nahiaren arabera.

26. Zure seme-alabak, maite duzun Jauna, jakin dezatela, ez dela fruitu-hazkunde gizakia elikatzen duena, baizik zure hitza dela, zuregan konfiantza dutenak gordetzen dituena.

27. Zeren suak suntsitzen ez zuena, eguzki izpi apur batez berotuta, laster urtu zen.

28. Jakin dadila, iguzkiari eragotzi behar diogula zuri eskerrak emateko, eta egunsentian otoitz egin dezazun.

29. Zeren eskergabeen itxaropena urtuko da neguko izozteak bezala, eta ihes egingo du probetxurik gabeko ura bezala.

30. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

31. Izugarrizko agerpenez nahastu ziran neurri batean, eta zati batean ahaldu ziran, beren biotzak huts egin zien: zeren bat-batean bildur bat, eta ez itxaroten, etorri zitzaien.

32. Beraz, han erortzen zena, hertsiki gordeta zegoen, burdinazko barilarik gabeko kartzela batean.

33. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

34. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

35. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

36. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

37. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

38. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

39. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

40. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

41. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

42. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

43. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

44. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

45. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

46. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

47. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

48. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

49. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

50. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

51. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

52. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

53. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

54. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

55. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

56. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

57. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

58. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

59. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

60. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

61. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

62. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

63. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

64. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

65. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

66. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

67. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

68. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

69. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

70. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

71. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

72. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

73. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

74. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

75. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

76. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

77. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

78. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

79. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

80. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

81. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

82. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

83. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

84. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

85. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

86. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

87. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

88. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

89. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

90. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

91. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

92. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

93. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

94. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

95. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

96. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

97. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

98. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

99. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

100. Baina gau hartan lo berean lo egiten zuten, benetan jasanezina zena, eta ezinbesteko infernuaren hondotik etorri zitzaien.

KAPITULUA 18

1. Alabaina, zure sainduek oso argi handia zuten, zeinen ahotsa entzuten baitzuten, eta haien itxura ez ikusirik, zeren ez baitzitzuten gauza bera sufritu, zoriontsutzat hartu zituzten.
2. Baña orregatik etzituzten orain kalterik egin, lehen gaizkia izan baitziren, eskerrak eman zizkieten, eta barkamena eskatu zieten etsai izan zirelako.
3. Horren ordez, suzko zutabe erre bat eman zenieten, bai bidaia ezezagunaren gidari izan zezaten, bai eguzki kaltegabe bat haien ohoreki entretenitzeko.
4. Zeren digne ziren argia kendu eta ilunpetan preso egoteko, zure semeak itxi zituztenak, zeinen bidez legearen argi ustelgabea munduari eman behar baitzion.
5. Eta erabaki zutenean sainduen haurtxoak hiltzea, haur bat kanpora bota eta salbatua, hekien gaitzespena egiteko, kendu zenituen haien seme-alabak, eta guztiz suntsitu zenituzten ur andi batean.

6. Gau hartaz gure aitak aitzinetik konfirmatuak izan ziran, jakinik zer juramentutan sinetsi zuten, gero animatu zitezen.

7. Beraz, zure herritik onartua izan zen, bai zintzoen salbazioa, bai etsaien hondamena.

8. Zeren zeren bidez gure etsaiak zigortu zenituzten, berarekin glorifikatu gaituzu, dei egin zenituztenak.

9. Zeren gizon onen seme zintzoek ezkutuan sakrifizioa egiten zuten, eta adostasun batekin lege saindua egin zuten, sainduak on eta txar beraren partaide bezala izan zezaten, aitak orain laudoriozko abestiak kantatzen zituzten.

10. Bainan beste aldean etsaien oihu gaizto bat entzun zen, eta negarrez zeuden umeentzat oihu lagagarria atera zen.

11. Ugazaba eta morroia era berean zigortu zituzten; eta erregeak bezala, hala jasaten zuen pertsona arruntak.

12. Beraz, denek batera hildako zenbatezinak izan zituzten heriotza mota batekin; bividunak ere ez ziren lurperatzeko aski: zeren une batean haien ondorengorik nobleena suntsitu baitzen.

13. Zeren sorginkeriagatik ez zuten ezer sinetsiko; lehen-semeak suntsitzean, herri hau Jainkoaren semeak zirela aitortu zuten.

14. Zeren gauza guziak ixil-isilik zeuden bitartean, eta gau hura bere ibilaldi bizkorraren erdian zegoen bitartean,

15. Zure hitz ahalguztiduna jauzi egin zen zerutik zure errege-aulkitik, gerra-gizon sutsu bat bezala suntsipeneko lurralte baten erdira,

16. Eta ekarri zuen zure manamendu itxuragabea ezpata zorrotz bat bezala, eta zutik, gauza guziak heriotzez bete zituen; eta zerua ukitu zuen, baina lurraren gainean gelditu zen.

17. Orduan, bat-batean, amets ikaragarrien ikuskerak minez asaldatu zituen, eta izuak etorri zitzazkien begiratu gabe.

18. Eta bat hona botata, eta beste bat han, erdi hilik, bere heriotzaren arrazoia erakutsi zuten.

19. Zeren kezkatzen zituzten ametsek hauxe aurreikusten zuten, gal ez zedin, eta ez jakitea zergatik larritu ziren.

20. Bai, herioaren dastatzeak zintzoak ere ukitu zituen, eta jendearen suntsipena izan zen basamortuan: baina haserrea ez zen luzaro iraun.

21. Zeren orduan gizon errugabea laster egin zen, eta altxatu zen hiaeik defendatzera; eta bere ministerio egokiaren ezkutua, otoitza, eta intsentsuaren barkamena ekarri, haserrearen aurka jarri zen, eta horrela amaitu zuen kalamitatea, zure zerbitzaria zela adieraziz.

22. Bada garaitu zuen suntsitzalea, ez gorputzaren indarrez, ez armaz indarrez, baizik eta hitz batez menderatu zuen zigortzen zuena, gurasoekin egindako zin eta itunak alegatuz.

23. Zeren orai illak bata bestearen gañean ahuspez erortzen zirenean, artean zutik, gelditu zuen haserrea, eta banatu zuen bizien bidea.

24. Zeren soñeko luzean mundu guzia zegoen, eta harrien lau ilaratan arbasoen aintza landua, eta zure Majestadea bere buruko diadema gainean.

25. Hauei deuseztatzaleak leku egin zien, eta haien beldur izan zen: aski zen aserrea bakarrik dastatzea.

2. Nola utzi zieten alde egiteko, eta lasterigorri zituztelarik, damutu eta persegituko zituztela.

3. Zeren oraindik hildakoentzako hilobietan negar eta negar egiten ari ziren bitartean, beste ergelkeria bat gehitu zuten, eta iheslari bezala atzetik joan zitzazkien erregutu zutenak.

4. Zeren, zeñak merezi zuten destinoak, hunetara erakarri zituen, eta aztuarazi zizkieten ordurako gertatutakoak, beren tormentuei falta zitzaien zigorra bete zezaten.

5. Eta zure erria bide miresgarritik igaro dezan, baina eriotz arrotz bat arkituko lukete.

6. Zeren kreatura guzia bere era egokian berriz moldatu zen, eman zitzazkien manamendu bereziak zerbitzatz, zure seme-alabak kalterik gabe gorde zitezen.

7. Hau da, hodei bat kanpalekua itzaltzen duena; eta lehen ura zegoen lekuak, lehorra agertu zen; eta itsaso Gorritik eragozpenik gabeko bide bat; eta erreka bortitzatik zelai berde bat:

8. Nondik joan zen zure eskuz defenditu zen jende guztia, zure miragarri bitxiak ikusirik.

9. Zeren zaldien antzera joan ziren, eta arkumeak bezala jauzi egin zuten, zu laudatzen, Jauna, libratu zenituenak.

10. Zeren oraindik gogoan baitzitzuten lur arrotzean bizi ziren bitartean egin ziren gauzez, nola lurrik abereen ordez euliak ateratzen zituen, eta nola ibaiak arrainen ordez igel ugari botatzen zituen.

11. Baino gero ikusi zuten hegazti-belaunaldi berri bat, beren goseak eramanik, haragi gozoak eskatu zituztenean.

12. Zeren galeperrak itsasotik igan zitzazkien kontentuagatik.

13. Eta zigorrak etziren bekatariengana ez lehengo seinalerik gabe trumoien indarrez: zeren beren gaiztakeriaren arabera justu sufritu zuten, arrotzekiko jokabide gogorrago eta gorrotagarriagoa den bezala.

14. Zeren Sodomitarrek etzitzuten errezebitu ethorri zirenean ezagutzen ez zituztenak: baina hauek esklaboetara eraman zituzten hauiek merezi zutenak.

15. Eta ez hori bakarrik, baina beharbada begiruneren bat izanen zaie horiei, ezezagunak adiskidetsu erabiltzen baitzitzuten.

16. Baña oiek oso larriki atsekabetu zituzten, jaietik errezipitutu zituztenak, eta hekiekin lege berberetan parte hartu zituztela.

17. Argatik itsutasunarekin ere jo zituzten hauek, zintzoaren aiteetan zeudenak bezala: illuntasun handi ikaragarriz inguraturik, bakoitza bere aiteetatik igarotzea bilatzen zuen.

18. Zeren elementuak bere baitan armonia moduko baten bidez aldatzen ziren, salterioko notek doinuaren izena aldatzen duten bezala, eta hala ere beti soinuak dira; egindako gauzak ikusita antzeman daitekeena.

19. Zeren lurreko gauzak urez bihurtu ziren, eta lehen uretan igeri egiten zutenak, orain lurrera joan ziren.

20. Suak zuen boterea uretan, ahantzirik bere birtutea: eta urak ahantzi zuen bere izaera itzaltzailea.

21. Beste aldean, suak ez zuen alferrik galdu bizidun ustelgarrien haragia, nahiz eta bertan ibili; eta ez zuten urtu naturaz urtzeko moduko zeruko haragi izoztua.

22. Zeren gauza guzietan, Jauna, zure erria handitu zenduan, eta goretsi zenduan, eta ez zenituen begirunenik egin, baina denbora eta toki guzietan lagundu zenituzten.

KAPITULUA 19

1. Jainkogabeei buruz, haserrea etorri zitzaien urrikalmendurik gabe azkeneraino: zeren aurretik bazekien zer egingo zuten;

ECCLESIASTICUS

Siraken Seme Jesusen jakinduria

KAPITULUA 1

1 Siraken Seme Jesusen jakinduriaren hitzaurrea. Bada gauza anhitz eta andiac eman dizkigute Legueac, eta Prophetec, eta beren pausoac segitu duten berce batzuc, ceingatic Israelgo gauçaz laudatu behar içan behar dira ikasquiaz eta jakituriaz; eta hortaz, irakurleak ez ezik beraiek ere trebeak izan behar dituzte, baita ikasi nahi dutenek ere kanpoan daudenei etekina atera diezaiekete, bai mintzatzu, bai idatziz: ene aitona Jesus, legea irakurtzera asko emana zenean. , eta profetak, eta gure arbasoen beste liburu batzuk, eta hortan juicio ona lortu zuten, bere baitara erakarri zen ikaskuntzari eta jakinduriari buruzko zerbait idaztera; Ikasi nahi dutenek, eta gauza hauen menpe daudenek, legearen arabera bizitzean askoz ere probetxu gehiago izan dezaten. Orregatic erregutu dezaçut hura faborez eta arretaz irakur dezazula, eta barka dezazula, zeinetan interpretatzen ahalegindu garen hitz batzuetaik falta zaigula dirudien. Izan ere, hebreeraz esandako eta beste hizkuntza batera itzulitako gauza berberak ez daukate haien baitan indar bera: eta gauza hauek ez ezik, legeak berak, eta profetek, eta gainerako liburuek ez dute alde txikirik, beren hizkuntzan hitz egiten dira. Zeren hogoi eta zortzigarren urtean Egiptora ethorri nintzenean, Euergetes errege zela, eta han denbora batean jarraituz, ez zen gutxiko ikaskuntza liburu bat aurkitu nuen; zaintza eta trebezia handia erabiliz espazio horretan liburua bukatzearen, eta ezarri horiei ere, herrialde arrotz batean ikasteko prest daudenak, legearen ondotik bizitzeko moduan aurretik prestatuta. Jakinduria oro Jaunagandik dator, eta harekin da betiko.

2. Nork zenbatu ditzake itsasoko hondarra, eta euri tantak, eta betiko egunak?

3. Nork jakin dezake zeruko altuera, eta lurrazen zabalera, eta sakona, eta jakinduria?

4. Jakituria sortua izan da gauza guzien aitzinean, eta zuhurtziaren adimena betidanik.

5. Jainko gorenaren hitza jakinduriaren iturria da; eta bere bideak betiko aginduak dira.

6. Nori agertu zaio jakinduriaren erroa? edo nork ezagutu ditu bere aholku jakintsuak?

7. Nori agertu zaio jakinduriaren ezagutza? eta nork ulertu du bere esperientzia handia?

8. Bada jakintsu eta beldurgarri bat, Jauna bere tronuan eserita.

9. Sortu zuen, eta ikusi zuen, eta zenbatu zuen, eta isuri zuen bere obra guzietan.

10. Haragi guziarekin da haren dohainaren arabera, eta eman die hura maite dutenei.

11. Jaunaren beldurra da ohore, eta aintza, eta poztasuna, eta bozkariozko koroa.

12. Jaunaren beldurak alai egiten du bihotza, eta ematen du poza, poztasuna eta bizi luzea.

13. Jaunaren beldur denari, on egingo zaio azkenean, eta arkituko du grazia bere heriotzaren egunean.

14. Jaunaren beldur izatea da zuhurtziaren asiera, eta leialekin sortu zen sabelean.

15. Betiko zimenduak eraiki ditu gizonekin, eta iraunen du haien haziarekin.

16. Jaunaren beldur izatea zuhurtziaren betea da, eta gizonak bere fruituez betetzen ditu.

17. Haien etxe guzia bethetzen du desiragarritzko gauzez, eta lorategiak bere hazkuntzaz.

18. Jaunaren beldurra zuhurtziaren koroa da, bakea eta osasuna loratzen dituena; Jainkoaren dohainak dira biak: eta handitzen ditu bera maite dutenen bozkarioa.

19. Jakituriak euriten ditu trebetasuna eta ulermenaren ezagutza zutik, eta goratzen ditu bere atxikitzen dutenak ohoratzera.

20. Jakinduriaren erroa da Jaunaren beldur izatea, eta haren adarrak bizi luzeak dira.

21. Jaunaren beldurak urrentzen ditu bekatuak, eta non dagoen tokian, urrentzen du haserrea.

22. Gizon amorratua ezin da justifikatu; zeren bere haserrearen doinua bere suntsipena izango da.

23. Pazientzia batek urratuko du denbora batez, eta gero bozkarioa sortuko zaio.

24. Bere hitzak gordeko ditu denbora batez, eta askoren ezpaineik bere jakinduria adieraziko dute.

25. Jakinduriaren altxorretan daude ezagutzaren parabolak, baina jainkotasuna nazkagarria da bekatariarentzat.

26. Jakinduria nahi baduzu, bete manamenduak, eta Jaunak emango dizu.

27. Zeren Jaunaren beldurra zuhurtzia eta irakaspena da, eta fedea eta umiltasuna da haren gozamena.

28. Ez etaitez mesfidatu Jaunaren beldurrez pobrea zarenean, eta ez zaitez harengana hurbildu bihotz bikoitzarekin.

29. Ez izan hipokrita gizonen aitzinean, eta beha zazu ongi esaten duzuna.

30. Ez zaitez goratu zeure burua, eror ez dezazun eta zure arimari desohoreak ekar diezazkioten, eta horrela Jainkoak zure sekretuak aurkitu eta kongregazioaren erdira bota zaituzte, ez zarelako egiaz etorri Jaunaren beldurra, zure bihotza baizik. iruzurrez beteta dago.

KAPITULUA 2

1. Ene semea, baldin bazatoz Jauna zerbitzatzera, presta ezazu zure arima tentaziorako.

2. Ondu ezazu zure bihotza, eta iraun etengabe, eta ez zaitez presarik izan larrialdietan.

3. Atxiki zaitez hari, eta ez alde egin, zure azken finean handitu zaitezen.

4. Har itzazu alaitasunez, eta izan pazientzia, egoera apalean aldatzen zarenean.

5. Zeren urrea probatzen da sutan, eta gizon onargarriak gaizkiaren labean.

6. Sinitu harengan, eta berak lagunduko dizu; Agindu zure bidea zuzen, eta fidatu harengan.

7. Jaunaren beldur zarenok, itxaron haren errukiarengan; eta ez zoaz alde batera, erori ez zaitezen.

8. Jaunaren beldur zarenok, sinetsi hura; eta zure saria ez da huts egingo.

9. Jaunaren beldur zarenok, onaren itxaropena, eta betiko alaitasuna eta errukia.

10. Begira itzazu antzinako belaunaldie, eta ikusi; Jaunarengan fidatu al zen inoiz, eta nahasi izan zen? ala

nehor egon zen haren beldurrean, eta utzia izan zen? edo nor mespretxatu zuen inoiz, dei egin ziona?

11. Zeren Jauna urrikaltasunez eta miserikordiaz betea da, pazientziaz, eta errukigarriaz, eta barkatzen ditu bekatuak, eta salbatzen ditu atsekabeko denboran.

12. Ai bihotz beldurgarriak, eta esku ahulak, eta bi bide dabilen bekataria!

13. Ai zoritzarrekoa dena! zeren ez du sinesten; beraz, ez da defendatuko.

14. Ai, pazientzia galdu duzuenok! eta zer egingo duzue Jaunak bisitatuko zaituenean?

15. Jaunaren beldur direnek ez dute haren Hitza desobedituko; eta bera maite dutenek bere bideak gordeko dituzte.

16. Jaunaren beldur direnek ongi dagoena bilatuko dute, berari atsegina zaiona; eta hura maite dutenak legez beteko dira.

17. Jaunaren beldur direnek beren bihotza prestatuko dute, eta beren arimak apalduko dituzte haren aitzinean,

18. Esan ziotela: Jaunaren eskuetan eroriko gara, eta ez gizonen eskuetan: zeren nola bere handitasuna den, halaxe baita haren errukia.

KAPITULUA 3

1. Entzun nazazue zuen aita, seme-alabak, eta egin gero, salba zaitezten.

2. Zeren Jaunak eman dio ohore aitari semeen gainean, eta amaren aginpidea bermatu du semeen gainean.

3. Nork bere aita ohoratzen duenak barkamena egiten du bere bekatuengatik;

4. Eta bere ama ohoratzen duena altxorrak biltzen dituena bezala da.

5. Nork bere aita ohoratzen duenak poza izango du bere seme-alabak; eta bere otoitza egiten duenean, entzunen da.

6. Aita ohoratzen duenak bizitza luzea izango du; eta Jaunari obeditzen zaiona, bere amaren konsolamendu izango da.

7. Jaunaren beldur denak bere aita ohoratuko du, eta bere gurasoei, bere nagusiei bezala, zerbitzua egingo die.

8. Ohoratu zure aita eta ama hitzez eta egitez, hetarik bedeinkazio bat etor dadin zure gainera.

9. Zeren aitaren bedeinkapenak finkatzen ditu umeen etxeak; baña amaren madarikazioak errotzen ditu oinarriak.

10. Ez gloria zaitez zure aitaren desohorean; zeren zure aitaren desohorea ez da zuretzat aintza.

11. Zeren gizonaren aintza bere aitaren ohoretik dator; eta desohorea duen ama seme-alabei iraina da.

12. Ene semea, lagundu zure aitari bere adinean, eta ez atsekabetu bizi den bitartean.

13. Eta haren adimenak huts egiten badu, izan harekin pazientzia; eta ez ezazu mespretxatu zure indar betean zaudenean.

14. Zeren zure aitaren sorospena ez da ahantziko, eta bekatuak ordez zure eraikitzeko gehituko da.

15. Zure atsekabeko egunean gogoratuko da; zure bekatuak ere urtu egingo dira, eguraldi epeletan izotza bezala.

16. Aita baztertzen duena, blasfematzalea da; eta bere ama haserretzen duena madarikatua da: Jainkoarena.

17. Ene semea, segi zure lanekin otzantasunez; hala izango zara onetsia denaren maitea.

18. Zenbat eta handiagoa izan, orduan eta apalagoa, eta arkituko duzu grazia Jaunaren aurrean.

19. Asko dira goian, eta ospe handikoak, baina misterioak ageri dira omeoei.

20. Zeren Jaunaren boterea handia da, eta ohoratua da txikien artean.

21. Ez bilatu zuretzat gogorregiak diren gauzak, ez bilatu zure indarren gainetik daudenak.

22. Bainan agindu dizuna, pentsa ezazu hortaz begirunez, zeren ez baita behar hire begiekin isilpean dauden gauzak ikustea.

23. Ez izan jakin alferrikako gauzeten: zeren gizonek ulertzen duten baino gauza geiago erakusten dizute.

24. Zeren asko engainatzen dira beren iritzi hutsagatik; eta susmo gaitz batek zapuztu du haien juizioa.

25. Begirik gabe argia faltako dezu: ez dezazula aitortu, beraz, ez daukazula jakintza.

26. Bihotz egoskorri gaiztakeria egingo zaio azkenean; eta arriskua maite duena bertan hilko da.

27. Bihotza gogor bat penaz beteko da; eta gaiztoak bekatuaren gainean bilduko du.

28. Harroen zigorrean ez dago erremediorik; izan ere, gaiztakeriaren landareak errotu bai.

29. Zuhurren bihotzak parabola bat ulertuko du; eta belarria adi-adi bat gizon jakintsuaren nahia da.

30. Urak sua itzaliko du; eta limosnak bekatuak barkamena egiten du.

31. Eta onak ordaintzen dituenak gogoan du hemendik aurrera etorriko dena; eta erortzean, arkituko du ostattua.

KAPITULUA 4

1. Ene semea, ez iruzur egin behartsuari bere bizimoduari, eta ez egin behartsuen begiak luzaroan itxaron.

2. Ez ezazu triste egon arima gosea; eta ez zirikatu gizon bat bere larritasunean.

3. Ez gehitu atsekabe gehiago nahasirik dagoen bihotzari; eta atzeratu behar duenari ez ematea.

4. Ez baztertu atsekabearen erreguak; eta ez aldendu zure aurpegia pobre batengandik.

5. Ez urrundu zure begia behartsuarengandik, eta ez eman zu madarikatzeko okasiorik;

6. Zeren bere animaren samintasunean madarikatzen bazaitu, egin zuenari entzunen zaio bere otoitza.

7. Hartu zaitez elkargoaren maitasuna, eta makurtu burua gizon handi batzen aurrean.

8. Ez zaitzala atsekabetu beharria makurtzea, eta adiskidetasunezko erantzuna omiltasunez ematea.

9. Libra ezazu zapaltzailearen eskutik gaizkia jasaten duena; eta etzaitela ahuldu juizioan eserita zaudenean.

10. Izan zaitez aitarik aitarik gabe, eta senarraren ordez haien amarentzat: hala izango zara Goi-goikoaren semea bezala, eta zure amak baino gehiago maitatuko zaitu.

11. Jakinduriak goratzen ditu bere seme-alabak, eta harrapatzen ditu bere bila dabiltzanak.

12. Haren maite duenak maite du bizia; eta haren bila dabiltsanak bozkarioz beteko dira.
13. Hare eusten dionak ospea heredatuko du; eta edozein tokitan sartzen den, Jaunak bedeinkatuko du.
14. Haren zerbitzatzen dutenek Santuaren zerbitzari izango dute, eta maite dutenak maite ditu Jaunak.
15. Hari entzuten duenak epaituko ditu nazioak, eta hari zaintzen duena seguru biziko da.
16. Norbaitek bere esku uzten badu, heredatuko du; eta bere belaunaldiak bere jabe izango du.
17. Zeren lenengoan ibilliko da berarekin bide okerretatik, eta bildurra eta izua ekarriko dio, eta bere diziplinaz oinazea, haren arima fidatu arte, eta bere legez probatu arte.
18. Orduan itzuliko dio bide zuzenari, eta kontsolatuko du, eta erakutsiko dio bere sekretuak.
19. Bain gaizki egiten badu, utzi egingo du, eta bere hondamenerako utziko du.
20. Beha ezazu aukera, eta kontuz gaiztakeriaz; eta ez izan lotsa zure arimari dagokionean.
21. Zeren bada lotsa bat bekatua ekartzen duena; eta bada lotsa bat gloria eta grazia dena.
22. Ez hartu inor zure animaren kontra, eta ez zaitzala inoren begiruneak erorarazi.
23. Eta ez itzazu mintzatzen, ongi egiteko okasioa dagoenean, eta ez gorde zure jakinduria bere edertasunean.
24. Ecen mintzoz ezaguturen da zuhurtzia, eta mihiaren hitzaz ikastea.
25. Inola ere ez esan egiaren kontra; baina lotsatu zaitez zure ezjakintasunaren akatsaz.
26. Ez izan lotsatu zure bekatuak konfesatzeko; eta ez behartu ibaiaren ibilguia.
27. Ez egin zeure burua gizon ergel baten menpeko; ezta onartu ahaltsuaren pertsona.
28. Zaindu egizu heriotzaraino, eta Jaunak zure alde borrokatuko du.
29. Ez izan presarik zure mihian, eta zure ekintzetan laxo eta nahastu.
30. Ez izan zure etchean lehoia bezela, ez zalaparta zure zerbitzarien artean.
31. Ez bedi luzatu zure eskua erreuibitzeko, eta itzularazi behar duzunean itxi.

KAPITULUA 5

1. Ez jarri bihotza zure ondasunetan; eta ez esan, aski daukat nire bizitzarako.
2. Ez jarraitu zure gogoari eta zure indarrari, zure bihotzeko bideetan ibiltzeko.
3. Eta ez esan: Nork menperatuko nau nere egintzak? zeren Jaunak ziur mendekatuko du zure harrotasuna.
4. Ez esan, bekatu egin dut, eta zer kalte gertatu zait? zeren Jauna pazientzia da, ez zaitu inola ere utziko.
5. Aparazioaz, ez izan beldurrik gabe bekatuari bekatuari gehitzeko.
6. Eta ez esan haren errukia handia dela; baretu egingo da nere bekatu askogatik: zeren errukia eta haserrea harengandik dator, eta bere haserrea bekatariengana dago.

7. Ez gelditu Jaunarenengana biurtzeko, eta ez utzi egun batetik bestera, zeren bat-batean aterako da Jaunaren haserrea, eta zure segurantzan suntsituko zara, eta mendeku egunean galduko zara.
8. Ez jarri zure bihotza bidegabeki lortutako ondasunetan, ez baitizute probetxurik izango zoritzarreko egunean.
9. Ez haize guziekin iraindu, eta ez joan bide guzietara: zeren hala egiten du mihia bikoitza duen bekatariak.
10. Izaitez irmo zure adimenean; eta zure hitza bera izan bedi.
11. Iza bizkor entzuteko; eta izan bedi zure bizitza zintzoa; eta pazientziaz erantzun.
12. Baldin adimena baduzu, erantzun hurkoari; bestela, ezar ezazu eskua ahoan.
13. Ohorea eta lotsa hitz egiten da, eta gizonaren mihia da haren erorketa.
14. Ez zaitezte deitzen xuxurlaria, eta ez zaitez ipintzen zure mihiatz: zeren lotsa gaiztoa da lapurra, eta kondena gaiztoa mihi bikoitzean.
15. Ez izan gauza handi batean edo txikian ezer jakin gabe.

KAPITULUA 6

1. Lagunaren ordez ez zaitez etsai; zeren hortaz heredatuko dituzu izen gaixtoa, lotsa eta iraina: hala izango da mihi bikoitza duen bekataria.
2. Ez goratu zeure burua zure bihotzaren aholkuan; zure arima ez dadila puskatua bakarrik ibiltzen den zezena bezala.
3. Jango dituzu zure hostoak, eta galduko dituzu zure fruituak, eta utziko duzu zure burua zuhaitz lehor bat bezala.
4. Arima gaiztoak deuseztatuko du hura daukana, eta barregarri eginen du bere etsaien mespretxuz.
5. Hizkera gozoak lagunak ugarituko ditu, eta ahozko hizkuntzak agur onak areagotuko ditu.
6. Izaitezte bakean askorekin: hala ere, millaren aholkulari bakarra izan.
7. Lagun bat lortu nahi baduzu, proba ezazu lehenik eta ez izan presarik onartzera.
8. Zeren gizon bat adiskide baita bere okasiorako, eta ez du iraungo zure neke egunean.
9. Eta bada adiskide bat, etsai bihurturik, eta liskarrak zure laidoa ezagutuko duena.
10. Berriz ere, lagun bat da mahaian lagun, eta ez du iraungo zure atsekabearen egunean.
11. Bain gaiztoak oparotasunean zure burua bezala izango da, eta ausarta izango da zure zerbitzarien gainean.
12. Beheratua bazara, zure kontra egongo da, eta ezkutuko da zure aurpegitik.
13. Bereizi zaitez zure etsaietatik, eta beha zazu zure lagunak.
14. Adiskide leialak babes sendoa da: eta holakorik aurkitu duenak, altxor bat aurkitu du.
15. Ez du ezerk kontrako adiskide leial bat, eta haren bikaintasuna eskerga da.
16. Lagun zintzoa da biziaren sendagaia; eta Jaunaren beldur direnek aurkituko dute.

17. Jaunaren beldur denak zuzen zuzenduko du bere adiskidetasuna, zeren bera den bezala, hala izango da hurkoa ere.

18. Ene semea, bildu irakaspena zure gaztarotik gora, eta arkituko duzu zuhurtzia zure zahartzaroraino.

19. Zatozte harengana goldatzen eta ereiten duenaren antzera, eta itxaron haren fruitu onen gainean: ezen ez duzu asko nekatuko haren inguruan, baina laster jango dituzu haren fruituetatik.

20. Oso desatsegina da ikasi gabekoarentzat: adimendurik gabekoa ez da harekin geratuko.

21. Bere gainean etzango da probako harri sendo bat bezala; eta beragandik botako du luze baino lehen.

22. Zeren jakinduria bere izenaren araberakoa da, eta ez da askori ageri.

23 Entzun ezazu, ene seme, nire aholkua, eta ez ukatu nire aholkua,

24. Eta jarri zure oinak bere kateetan, eta zure lepoa bere katean.

25. Makurtu zure sorbalda, eta eraman ezazu, eta ez zaitez atsekabetu haren lokarriekin.

26. Zatoz harengana zure bihotz osoz, eta gorde bere bideak zure indar guziarekin.

27. Bilatu, eta bilhatu, eta ezagutaraziko dizute: eta atzeman duzunean, ez utzi joan.

28. Zeren azkenengoan arkituko duzu bere atsedenaldia, eta hori zure bozkario bihurtuko da.

29. Orduan bere kateak babes sendoa izango dira zuretzat, eta bere kateak aintzazko soineko.

30. Zeren urrezko apaingarri bat dago haren gainean, eta bere zintak parpail purpurakoak dira.

31. Jantziko duzu ohorezko soineko bat bezala, eta zure inguruan ipiniko duzu bozkariozko koroa bezala.

32. Ene semea, nai badezu, irakatsiko zaitut: eta zure gogoa aplikatzen baduzu, zuhurra izango zara.

33. Entzutea maite baduzu, adimena jasoko duzu: eta belarria makurtzen baduzu, jakintsu izango zara.

34. Zaude zaharren jendetzaren artean; eta atxiki zaitez jakintsu denari.

35. Entzuteko gogo jainkozko hitz guztiak; eta ez zaitzatela ihes egin adimenaren parabolak.

36. Eta gizon adimendun bat ikusten baduzu, zoaz beragana lehenbailehen, eta zure oinak eraman beza bere ateko eskalada.

37. Izan bedi zure gogoa Jaunaren aginduetara, eta gogoeta bedi etengabe haren aginduetan: sendotuko du zure bihotza, eta emango dizu zuhurtzia zure nahiaren arabera.

6. Ez bilatu juez izan, gaiztakeria kendu ezinik; ez dezazun inondik inora beldurrik izan ahaltsuaren pertsona, zure zuzentasunaren bidean oztopo bat.

7. Ez ezazu ofenditu hiri baten ugaritasunaz, eta orduan ez zarete herriaren artera botako.

8. Ez lotu bekatu bat besteari; zeren batean ez zara zigorrik gabe geldituko.

9. Ez esan, Jainkoak begiratuko du nire oparien ugaritasuna, eta Jainko goi-goiari eskaintzen diodanean, onartuko du.

10. Ez izan axolarik zure otoitza egiten duzunean, eta ez utzi limosnarik eman.

11. Ez egin iñork barre egiteko bere arimaren samintasunean: zeren bada bat apaltzen eta goratzen duena.

12. Ez asmatu gezurrik zure anaiaren kontra; ez egin antzekorik zure lagunari.

13. Ez erabili gezurrik egiteko, zeren bere ohitura ez da ona.

14. Ez erabili hitz asko zaharren anitzetan, eta ez egin kalapita handirik otoitz egiten duzunean.

15. Ez gorrotatu lanik neketsuak, ez laborantza, Goren-goiokoak ezarri dituenak.

16. Ez zaitez zenbat bekatari askoren artean, baina gogoan izan haserrea ez dela luzaro iraungo.

17. Umil zaitezte asko, zeren gaiztoen mendekua sua eta harrak dira.

18. Ez alda ezazu adiskidea ezer onerako; ez anaia leial bat Ofirko ureagatik.

19. Ez utzi emakume jakintsu eta on bat, zeren bere grazia urrez gaintikoa baita.

20. Zure zerbitzariak egiaz lan egiten duen bitartean, ez erregutu gaiztakeriarik, ez zure alde osorik ematen duen ordainsaria.

21. Maita bedi zure animak zerbitzari ona, eta ez ezazu iruzur egin askatasunaz.

22. Baduzu abereak? Begi itzazu: eta zure onerako badira, gorde itzazu zurekin.

23. Seme-alabak dituzu? irakatsi, eta makurtu lepoa gaztarotik.

24. Alabak dituzu? zaindu ezazu haien gorputza, eta ez zaitez alai agertu haiiekin.

25. Ezkondu zure alaba, eta horrela eginen duzu gauza pisutsu bat, baina eman zion gizon adimendun bat.

26. Ba al duzu emazterik zure gogoan? ez utzi hura: baina ez eman zure burua emakume arin bat.

27. Ohoratu zure aita zure bihotz osoz, eta ez ahaztu zure amaren penak.

28. Orhoit zaitez haitatik sortua zinela; eta nola ordain diezaiekezu zuregatik egin dituzten gauzak?

29. Beldur ezazu Jauna zure arima guztiaz, eta begirune izan bere apaizei.

30. Maite ezazu zure indar guziarekin egin zaituena, eta ez utzi bere zerbitzariak.

31. Beldur zaitez Jauna, eta ohoratu apaiza; eta eman iezaiozu bere zatia, agindu dizun bezala; lehen fruituak, eta ordain-opariak, eta sorbaldaren dohaina, eta santu-sakrifizioa, eta gauza sainduen lehen fruituak.

32. Eta luzatu eskua pobrarei, zure bedeinkapena bete dadin.

KAPITULUA 7

1. Ez egin gaitzik, ez zaizu kalterik etorriko.
2. Alde injustuetatik, eta gaiztakeria zuregandik aldenduko da.
3. Ene semea, ez ezazu erein injustiziako ildoetan, eta ez dituzu zazpi aldiz bilduko.
4. Ez bilatu Jaunaren nagusitasuna, ez erregearen ohorezko egoitza.
5. Ez justifikatu zeure burua Jaunaren aurrean; eta ez harrotu zure jakinduriaz erregearen aurrean.

33. Dohain batek du grazia bizi den guzien aitzinean; eta hildakoentzat ez ezazu atxiki.
34. Ez etzaitela huts egin negar egiten dutenekin, eta negar egiten dutenekin.
35. Ez izan mantso gaixoak bisitatzeko: zeren horrek egingo zaitu maite.
36. Zernahi eskutan hartzen duzuena, orhoit zaitezte amaieraz, eta ez duzue sekula gaizki egin.

KAPITULUA 8

1. Ez gerkatu ahaltsu batekin, haren eskuetan eror ez zaitezen.
2. Ez izan aberastasunarekin ezpada, ez zaitzala gainditzen: zeren urreak asko suntsitu ditu, eta erregeen bihotzak okertu ditu.
3. Ez ezazu borroka mihibetik dagoen gizonarekin, eta ez jarri egurra bere suan.
4. Ez iseka gizon zakar batekin, zure arbasoak lotsatu ez daitezen.
5. Ez gaitzetsi bekatutik aldentzen den gizona, baina gogoan izan guztiok garela zigorra.
6. Ez desohoratu gizona bere zahartzaroan: zeren gutako batzuk ere zahartzen gera.
7. Ez zaitez poztu zure etsairik handiena hil izanagatik, baina gogoratu guztiok hiltzen garela.
8. Ez mespretxatu jakintsuen diskurtsoa, aitzitik ezagut zazu haien esaerak, zeren haietatik ikasiko duzu irakaspena, eta gizon handiak erraz zerbitzatzen.
9. Ez galdu zaharren diskurtsoa: zeren haiiek ere ikasi zuten beren arbasoengandik, eta haiengandik ikasiko duzu ulermena, eta behar bezala erantzuten.
10. Ez bekataria baten ikatzak piztu, bere suaren suarekin erre ez zaitezen.
11. Ez jaiki haserre kaltegarri baten aurrean, ez dadin isilik egon zure hitzeten harrapatzeko.
12. Ez eman maileguan zure burua baino ahaltsuagoa denari; zeren maileguan ematen badiozu, galduzat eman.
13. Ez izan fidatu zure boterearen gainetik: zeren ziur bazara, zaindu ezazu ordaintzeko.
14. Ez joan epailearekin auzitara; izan ere, haren ohorearen arabera epaituko dute.
15. Ez ibilli bidetik lagun ausartarekin, ez dadila zurekiko atsekabetu: zeren bere borondatearen arabera egingo du, eta harekin galduko zara bere zorakeriagatik.
16. Ez zaitez haserretuarekin borroka, eta ez joan harekin bakarti batera: zeren odola ezer ez bezala da haren aitzinean, eta laguntzarik ez dagoen tokian, irauli egingo zaitu.
17. Ez ergelarekin kontsultatu; ezin baitu kontseiluak gorde.
18. Ez egin ezkutuko gauza arrotzaren aurrean; zeren ez dakizu zer ekarriko duen.
19. Ez ideki zure bihotza denei, ez zaitzazun itzulera zorrotz batekin ordain.

KAPITULUA 9

1. Ez izan jeloskor zure bularreko emazteaz, eta ez eman irakaspen gaiztorik zure buruaren kontra.

2. Ez eman zure arima emakume bati, zure ondasunen gainean oina ezar dezan.
3. Ez zaitez emaztegai batekin topo egin, haren amarruetan eror ez zaitezen.
4. Ez erabili asko abeslari den emakume baten konpaina, ez zaitzatela bere ahaleginak harrapatzen.
5. Ez behatu neskame bati, bere baitan balio duten gauzetatik eror ez zaitezen.
6. Ez eman zure arima emaztegai, zure ondarea gal ez dezazun.
7. Ez begiratu zure ingurura hiriko kaleetan, eta ez ibili bere leku bakartian.
8. Aldendu zure begia emakume eder batengandik, eta ez begiratu besteen edertasunari; asko engainatu baititu emakume baten edertasunak; zeren honekin maitasuna sua bezala pizten da.
9. Ez eseri batere beste gizon baten emaztearekin, ez eseri berarekin zure besoetan, eta ez gastatu zure dirua harekin ardoan; zure biotza harengana makur ez dadila, eta hala zure desiraren bidez suntsipenean eror ez zaitezen.
10. Ez utzi adiskide zahar bat; berria ez baita harekin parekoia: adiskide berria ardo berria bezain da; zahartua denean, atseginez edanen duzu.
11. Ez bekataria bekatariaren gloria, ez dakizu zein izango den haren finala.
12. Ez gozatu gaiztoek atsegiratzen duten gauzaz; baina gogoratu ez direla zigorrik gabe geratuko beren hilobian.
13. Urruti gorde zaitez hiltzeko ahalmena duen gizonetik; hala ez duk dudarik izango heriotzaren beldurraz: eta harengana etortzen bazara, ez egin errurik, zure bizia laster ken ez dezazun: orhoit zaitez lazoen erdian zoazela, eta hiriko almenetan ibiltzen zarela.
14. Ahal dezun neurrian, asma ezazu zure hurkoia, eta kontsultatu jakintsuekin.
15. Izan bedi zure hitza jakintsuekin, eta zure hitz guztiak Goi-goikoaren legean.
16. Eta gizon justuak jan eta edan beza zurekin; eta izan bedi zure gloria Jaunaren beldurrean.
17. Artisauaren eskuagatik laudatuko da lana, eta erriko buruzagi jakintsua bere mintzagaiagatik.
18. Mihi gaixoa duen gizona arriskutsua da bere hirian; eta bere mintzoan ausarta dena gorroto izango da.

KAPITULUA 10

1. Epaile jakintsuak bere herriari irakatsiko dio; eta gizon zuhur baten gobernuaren ondo ordenatuta dago.
2. Herriaren epailea bera den bezala, halaxe dira bere funtzionarioak; eta nolako gizona den hiriko buruzagia, halakoak dira bertan bizi diren guztiak.
3. Errege gaixto batek suntsitzen du bere herria; baina agintean dauden zuhurtziaz, hiria biziko da.
4. Lurraren indarra Jaunaren eskuetan dago, eta bere garaian onuragarria dena ezarriko du.
5. Jainkoaren esku dago gizonaren oparotasuna, eta eskribauaren gainean ezarriko du bere ohorea.
6. Ez izan gorrotorik zure hurkoari gaizki guziengatik; eta ezer ez egin praktika kaltegarriekin.

7. Gorrotagarria da harrotasuna Jainkoaren eta gizakiaren aurrean, eta biengatik bat egiten du gaiztakeria.

8 Engainu bidez lortutako tratu bidegabek, kalteak eta aberastasunak direla eta, erreinua herri batetik bestera itzultzen da.

9 Zergatik harro daude lurra eta errautsak? Ez da gauza gaiztoagorik zitizia baino: zeren halakoak bere arima saltzeko jartzen du; zeren bizi den bitartean erraiak botatzen baititu.

10. Medikuak eritasun luzea mozten du; eta gaur errege dena bihar hilen da.

11. Izan ere, gizon bat hilda dagoenean, heredatuko ditu arrastakariak, abereak eta harrak.

12. Jainkoarengandik aldentzen denean da harrokeriaren hasiera, eta bere Egilearengandik aldenduten zaion bihotza.

13. Zeren harrokeria da bekatuaren asiera, eta daukanak isuriko du higuingarritasuna: eta, beraz, Jaunak gaitz arrotzak ekarri zituen, eta erabat irauli zituen.

14. Jaungoikoak bota ditu printze harroen tronuak, eta jarri ditu otzanak haien ordez.

15. Jaunak erauzi ditu nazio harroen sustraiak, eta amildua beren lekuaren landatu ditu.

16. Jaunak jentilen lurradeak irauli zituen, eta suntsitu zituen lurraren zimenduetaraino.

17. Hartu zituen haietarik batzuk, eta suntsitu zituen, eta beren oroiarena lurretik kendu zuen.

18. Harrotasuna ez zen gizonentzat egin, ezta haserre amorrua emakumetik jaiotakoentzat.

19. Jaunaren beldur diranak hazi zintzoa dira, eta bera maite dutenak landare ohoragarria; manamenduak hausten dituztenak hazi engainagarria dira.

20. Senideen artean nagusia dena ohoratua da; hala dira bere begietan Jaunaren beldur direnak.

21. Jaunaren beldurra aginpidea eskuratzearren aurretik doa: baina zakartasuna eta harrotasuna galtzea da.

22. Aberatsa, noblea edo pobrea izan, haien aintza Jaunaren beldurra da.

23. Ez da komeni ulermenaren duen pobrea gutxiestea; ez da komeni gizon bekataria handitzea.

24. Gizon handiak, eta epaileak, eta boteredunak, ohoratuak izango dira; ala ere ez da haietarik inor Jaunaren beldur dena baino handiagorik.

25. Zerbitzari jakintsuari zerbitzatuko diote libre direnek, eta jakinduria duenak ez du haserretuko erreformatzen denean.

26. Ez izan zuhurra zure negozioak egiten; eta ez harrotu zeure burua zure atsekabeko denboran.

27. Hobe da nekea, eta gauza guzietan ugaria dena, bere burua harrotzen dena, eta ogia nahi duena baino.

28. Ene semea, goretsi ezazu zure arima apaltasuneara, eta eman ohorearen duintasunaren arabera.

29. Nork justifikatuko du bere animaren kontra bekatu egiten duena? eta nork ohoratuko du bere bizia desohoratzera duena?

30. Pobrea bere trebetasunagatik ohoratua da, eta aberatsa bere aberastasunengatik.

31. Pobreziaren ohoratua dena, zenbat geiago aberastasunetan? eta aberastasunetan desohoragarria dena, zenbat geiago pobreziaren?

KAPITULUA 11

1. Jakituriak altzatzen du behea denaren burua, eta gizon handien artean jartzera jartzen du.

2. Ez goretsi gizon bat bere edertasunagatik; ezta gizon bat gorroto bere kanpo-itxuragatik.

3. Erlea txikia da euliaren artean; baina bere fruitua gauza gozoen nagusia da.

4. Ez harrotu zure soinekoz eta jantziez, eta ez zaitez goratu zure burua ohorezko egunean, zeren miragarriak dira Jaunaren lanak, eta gizonen artean haren lanak ezkutuan.

5. Errege asko eseri dira lurrean; eta inoiz pentsatu ez zen batek eraman du koroa.

6. Ahaltsu asko lotsatuak izan dira; eta ohoragarria beste gizonen eskuetan entregatua.

7. Ez gaitzetsi egia aztertu baino lehen: ulertu lehenik, eta gero mehatxatu.

8. Ez erantzun arrazoia entzun baino lehen, ez eten gizonak beren solasaren erdian.

9. Ez zaitez ahalegindu zure ardura ez den gai batean; eta ez eseri bekatariekin juizioan.

10. Ene semea, ez nahas gai askorekin nahastu: zeren asko sartzen bazara, ez zara errugabe izango; eta atzetik bazara, ez duzu lortuko, eta ez duzu ihes eginen.

11. Bada bat neke, eta neke egiten duenik, eta lasterzen dabilena, eta ainbeste atzerago dagoena.

12. Berriz ere bada beste bat geldoa dena, eta laguntzaren premia duena, trebetasunik gabea eta pobreziak betea; alabaina, Jaunaren begiak onerako begiratu zuen, eta altxatu zuen bere mailatik.

13. Eta altxatu zuen bere burua miseriak; beraz, hura ikusten zuten askok miretsi egin zuten.

14. Oparotasuna eta atsekabea, bizia eta heriotza, pobrezia eta aberastasuna, Jaunagandik datora.

15. Leguearen jakinduria, ezagutza eta adimena Jaunagandik dira: maitasuna eta obra onen bidea harengandik dira.

16. Errroreak eta iluntasunak bekatariekin batera izan zuten hasiera: eta gaitza zaharturen da hor gloriatzen direnekin.

17. Jaunaren dohaina jainkozkoen baitan dago, eta haren mesedeak betirako oparotasuna dakin.

18. Bada aberasten dena bere arduraz eta astinduz, eta hau bere sariaren zatia da.

19. Berak dioen bitartean: Eriden dut atsedenik, eta orain jango dut etengabe nere ondasunetik; eta ala ere ez daki zer denbora helduko zaion, eta gauza horiek besteen esku utzi behar dituela, eta hil.

20. Izan zaitez irmo zure itunean, eta egon zaitez horretan bizi, eta zahartu zaitez zure lanetan.

21. Ez miretsi bekatarien obraz; baina fidatu Jaunagan, eta egon zaitez zure lanetan: zeren gauza erraza baita Jaunaren aitzinean bat-batean pobre bat aberastea.

22. Jaunaren bedeinkapena jainkozkoen sarian dago, eta bat-batean bere bedeinkapena loratzen du.

23. Ez esan: Zer probetxu du nire zerbitzutik? eta zer gauza on izango dut hemendik aurrera?
24. Berriz ez esan, aski daukat, eta gauza asko dauzkat, eta zer gaiztakeria izango dut hemendik aurrera?
25. Oparotasun-egunean dago atsekabearen ahanztura, eta atsekabe-egunean ez da gehiago oparotasuneko oroitzapenik.
26. Zeren gauza erraza da Jaunari heriotzaren egunean gizonari bere bideen arabera saritzea.
27. Oreneko atsekabeak atsekabea ahantzarazten dio gizonari, eta haren amaieran bere egintzak ezagutuko dira.
28. Ez ezazue epaitu hil baino lehenago bedeinkatua den bat, zeren gizona bere seme-alaben artean ezagutuko da.
29. Ez sartu gizon guziak zure etxera: zeren gizon iruzurgileak ainitz trebe diru.
30. Eperrak hartu eta kaiola batean gordeta bezala, hala da harroen bihotza; eta espioia bezala, zure erorketaren zain dago:
31. Zeren isiliketan dago, eta ongia gaizki bilakatzen du, eta laudorio merezitako gauzeten errua botako dizute.
32. Suzko txinpartatik ikatz-pila bat pizten da, eta gizon bekatariak itxaroten du odola.
33. Beguirazue gaiztakeriari, gaiztakeria egiten baitu; ez dezala zure gainera ekartzen betiko orban bat.
34. Har ezazu arrotz bat zure etxean, eta hark asaldatuko zaitu, eta zuregandik aterako zaitu.

KAPITULUA 12

1. On egiten duzunean jakin ezazu nori egiten diozun; beraz, eskerrak emango dizkizute zure onurengatik.
2. Egizu ongi gizon Jainkotiarri, eta arkituko duzu ordaina; eta harengandik ezpada, ala ere Goi-goikotik.
3. Beti gaiztakeriaz arduratzen denari, ezta limosnarik ematen ez duenari ere ezin zaio onik etorri.
4. Eman Jainkozkoari, eta ez lagundu bekatariari.
5. Egizu ongi apal denari, baina ez eman gaiztoari: eutsi zure ogia, eta ez diozu eman, hortaz menderatu ez dezazun, zeren bestela izango duzu bi aldiz gaitz gehiago izango duzun on guztiagatik. egin zion.
6. Zeren Goi-goikoak gorroto ditu bekatariak, eta ordainaraziko die mendekua gaiztoari, eta gordeko ditu beren zigorraren egun indartsuaren aurka.
7. Eman onari, eta ez lagundu bekatariari.
8. Adiskidea ezin da ezagutu oparotasunean, eta etsaia ezin da ezkutatu gaiztakerian.
9. Gizonaren oparotasunean etsaiak atsekabetuta egongo dira, baina haren atsekabean adiskidea ere alde eginen da.
10. Ez fidatu inoiz zure etsaian, zeren burdina herdoiltzen den bezala, hala da haren gaiztakeria.
11. Nahiz apaldu, eta makurturik joango den, halere kontuz ibili eta kontuz ibili, eta izango zara harekin ispilu bat garbitu izan bazenu bezala, eta jakinen duzu bere herdoila ez dela guztiz garbitu.
12. Ez jarri zure ondoan, ezpada, irauli zaituenean, zure lekuaren altxa ez dadin; eta ez bedi eseri zure eskuinaldean, ez dadin zure eserlekua hartu nahi, eta zu

- azkenekoan gogoratu nire hitzak, eta haienkin zulatua izan ez dadin.
13. Nork errukituko du sugeak kosk egiten duen xarmatzailea, edo basapiztiengana hurbiltzen dena?
14. Beraz, bekatari batengana joaten dena, eta bere bekatuetan harekin kutsatzen dena, nork errukituko du?
15. Aldi batez egonen da zurekin, baina erortzen hasten bazara, ez da geldituko.
16. Etsaiak ezpainez gozo mintzo da, baña bere biotzean asmatzen du nola zu putzu batera bota: negar egingo du begiekin, baina aukera aurkitzen badu, ez da odolaz asetuko.
17. Ez beharra etortzen bazaizu, han arkituko duzu lehenik; eta laguntzen dizula itxuratzen badu ere, ahulduko zaitu.
18. Burua astinduko du, eta eskuak txaloka, eta asko xuxurlatuko du, eta arpegia aldatuko du.

KAPITULUA 13

1. Behaia ukitzen duena harekin kutsatuko da; eta gizon harro batekin elkartasuna duenak haren antzekoa izango da.
2. Ez ezazu zeure burua kargatu zure boterearen gainetik bizi zaren bitartean; eta ez izan elkartasunik zure burua baino ahaltsuagoa eta aberatsagoa den batekin: zeren nola bat egiten dute eltzea eta lurrezko eltzea? izan ere, bata bestearen kontra kolpatzen bada, hautsi egingo da.
3. Aberatsak gaizki egin du, eta hala ere mehatxatzen du: pobrea gaizkia da, eta ohoikatu ere egin behar du.
4. Haren onerako bazara, erabiliko zaitu: baina ezer ez baduzu, utziko zaitu.
5. Zerbait baldin baduzu, zurekin biziko da: bai, biluztuko zaitu, eta ez du damutuko.
6. Zure beharra badu, engainatuko zaitu, eta irribarre egingo dizu, eta itxaropenean jarriko zaitu; ederki mintzatuko zaitu, eta esango dizu: Zer nahi duzu?
7. Eta lotsatuko zaitu bere jakiez, bi edo iru aldiz lehortu arte, eta azkenengoan barre egingo dizu gero, ikhusten zaituenean, utziko zaitu, eta burua astindu egingo dizu.
8. Kontuz ibili ez zaitezla engainatu eta erorarazi zure alaitasunean.
9. Ahaltsu baten gonbidapena bazara, urrun zaitez, eta are gehiago gonbidatuko zaitu.
10. Ez ezazu haren gainean estutu, atzera bota ez zaitezen; ez egon urrutia, ahaztu ez zaitezen.
11. Ez izan berbetan berarekin berdin egin, eta ez sinetsi haren hitz anitz: zeren hitz askorekin tentatuko zaitu, eta irribarre eginez zure sekretuak aterako ditu.
12. Baña krudelki gordeko ditu zure hitzak, eta ez zaituzte barkatuko zuri kalterik egiteaz eta presondegian sartzeaz.
13. Begira, eta beha itzazu, zeren zure iraultzeko arriskuan ibiltzen zarela: gauza oiek entzuten dituzunean, esna zaitezte lotan.
14. Maite ezazu Jauna zure bizitza osoan, eta dei egin zion zure salbamenerako.
15. Piztia bakoitzak bere antzeko maite du, eta bakoitzak bere hurkoa maite du.

16. Haragi guziak motaren arabera elkartzen dira, eta gizona bere antzekoari atxikiko zaio.
17. Zer elkartasuna du otsoak bildotsarekin? beraz, bekataria jainkozkoekin.
- 18 Zer akordio dago hienaren eta txakur baten artean? eta zer bake aberatsen eta pobreen artean?
19. Astoa basamortuan lehoiaren harrapakina den bezala, aberatsek pobreak jaten dituzte.
20. Harroak umiltasuna gorrotatzen duten bezala, aberatsak pobreak gorrotatzen ditu.
21. Erortzen hasten den gizon aberatsa bere adiskideetik altxatzen da: baina pobrea bere adiskideek urrunten dute.
22. Aberatsak erortzen direnean, laguntza asko ditu: erraiten ez diren gauzak erraiten ditu, baina gizonek justifikatzen dute; zuhur mintzatzen zen, eta ezin zuen lekukik izan.
23. Aberatsak mintzatzen danean, bakoitzak bere mihi eusten du, eta, begira, esaten duena, goratzen dute hodeietara: baina pobreak hitz egiten badu, esaten dute: Zer da au? eta estropezu egiten badu, hura iraultzen lagunduko diote.
24. Aberastasunak bekaturik ez duenarentzat onak dira, eta pobrezia gaiztoen ahoan.
25. Gizonaren biotzak bere arpegia aldatzen du, onerako edo txarrerako, eta bihotz alaiak arpegia alai egiten du.
26. Begitarte alaia oparoan dagoen bihotzaren seinale da; eta parabolak aurkitzea gogoaren lan neketsua da.

KAPITULUA 14

1. Dohatsua da bere ahoz irristatu ez den gizona, eta bekatu ugariz pikatu ez dena.
2. Dohatsu da bere konzienziak kondenatu ez duenak, eta Jaunagan duen itxaropenetik erori ez dena.
3. Aberastasunak ez dira aberasgarriak ahulearentzat: eta zer egin behar du bekaiztiak diruarekin?
4. Bere arima iruzur eginez biltzen dena, beste batzuentzat biltzen da, bere ondasunak istilu batean gastatuko dituena.
5. Beretzat gaiztoa dena, nori izango da ona? ez ditu bere ondasunak atsegin izango.
6. Ez dago bere burua bekaiztu duena baino txarragorik; eta au bere gaiztakeriaren ordaina da.
7. Eta ongi egiten badu, nai gabe egiten du; eta azkenean bere gaiztakeriaren berri emango du.
8. Bekaiztiak begi gaiztoa du; arpegia itzultzen du, eta gizonak mespretxatzen ditu.
9. Gutiziazkoaren begia ez da asetzten bere zatiarekin; eta gaiztoaren gaiztakeriak lehortzen du bere arima.
10. Begi gaiztoak bekaiztu egiten du bere ogia, eta bere mahaian ahula da.
11. Ene semea, zure ahalmenaren arabera, egizu ongi zeure buruari, eta eman Jaunari bere eskaintza.
12. Gogoratu herioa ez dela luzaroan etorriko, eta hilobiko ituna ez zaizula erakutsiko.
13. Egizu ongi zure lagunari hil baino lehen, eta zure ahalmenaren arabera luzatu eskua eta eman hari.
14. Ez dezazula iruzur egin egun onari, eta desira onaren parteak ez zaitzala gainditzen.

15. Ez al diozu zure nekeak beste batir utziko? eta zure lanak zozketaz banatzeko?
16. Eman, eta artu, eta santifikatu zure anima; izan ere, ez dago hobian gozorik bilatzen.
17. Haragi guzia zahartzen da soñeko bat bezala, zeren hasieratik ituna da: Herioz hilko zara.
18. Zuhaitz lodi baten hosto berdeetatik bezala, batzuk erortzen dira eta beste batzuk hazten dira; hala da haragizko eta odoleko belaunaldia, bata amaitzen da, eta beste bat jaiotzen da.
19. Lan guziak usteltzen eta hondatzen ditu, eta haren langilea joango da.
20. Dohatsu da gauza onak zuhurtziaz meditatzen dituena, eta bere adimenez gauza sainduak arrazoitzen dituena.
21. Haren bideak bere bihotzean kontuan hartzen dituenak, bere sekretuetan ere ulermena izango du.
22. Zoaz haren atzetik arrastoa egiten duenari bezala, eta etzaizu bere bideetan.
23. Haren lehoetan sartzen denak ere entzunen du haren ateetan.
24. Haren etxe ondoan ostatu hartzen duenak ere hormetan atzamar bat ezarriko du.
25. Etxatuko du bere denda bere ondoan, eta ostatu egingo du onak diren tokian.
26. Bere seme-alabak ezarriko ditu bere aterpepean, eta bere adarretan ostatu hartuko du.
27. Haren bidez estaliko da berotik, eta bere aintzan biziko da.

KAPITULUA 15

1. Jaunaren beldur denak ongi egingo du, eta legearen ezagutza duenak lortuko du.
2. Eta ama bezala ezagutuko du, eta errezibituko du birjina batekin ezkonduta dagoen emaztea bezala.
3. Adimenaren ogiarekin jaten emango dio, eta jakinduriaren ura emango dio edateko.
4. Bere gainean geldituko da, eta ez da hunkituko; eta harengan fidatuko da, eta ez da lotsatuko.
5. Auzokoen gainetik goratuko du, eta elkargoaren erdian zabalduko du ahoa.
6. Arkituko ditu poztasuna eta poztasun koroa, eta betiko izena heredatuko du.
7. Baña gizon ergelak ez dira beragana helduko, eta bekatariek ez dute ikusiko.
8. Zeren harrokeriatik urrun dago, eta gezurtiak diren gizonek ezin dute haren oroitu.
9. Laudorioa ez da egokia bekatriaren ahoan, ez baita Jaunak bidalia.
10. Zeren laudorioak zuhurtziaz esango dira, eta Jaunak onduko du.
11. Ez esan, Jaunaren bidez erori naizela: zeren ez dituzu egin behar hark gorroto dituen gauzak.
12. Ez dezazula esan: Oker egin nau, ez baitu gizon bekatuaren beharrik.
13. Jaunak gorroto ditu higuingarri guziak; eta Jainkoaren beldur direnek ez dute maite.
14. Berak egin zuen gizona hasieratik, eta utzi zuen bere aholkuaren eskuetan;

15. Nahi baduzu, behatu itzazu manamenduak, eta bete ezazu leialtasun onargarria.
16. Sua eta ura jarri ditu zure aurrean: luzatu eskua nahi duzun ala ez.
17. Gizonaren aurrean bizia eta heriotza dago; eta ala atsegin duen emango zaio.
18. Zeren handia da Jaunaren zuhurtzia, eta ahaltsu da, eta guziak ikusten ditu.
19. Eta haren begiak haren beldur direnen gainean daude, eta ezagutzen ditu gizakiaren obra oro.
20. Ez dio iñori agindu gaiztakeriarik egiteko, eta ez dio inori eman bekatu egiteko lizentzia.

KAPITULUA 16

1. Ez gura izan seme alferrik gabeko asko, ez gozatu seme gaiptoak.
2. Ugaltzen badira ere, ez zaitezte poztu haienkin, Jaunaren beldurra haienkin izan ezik.
3. Ez fidatu haien bizitzan, ez errespetatu haien jendetza: zeren zuzena dena milla baino hobe da; eta hobe da seme-alabarik gabe hiltzea, jainkogabeak izatea baino.
4. Zeren adimen duen batek beteko du hiria, baina gaiptoak ahaideak laster suntsituko dira.
5. Holako gauza asko ikusi ditut nire begiekin, eta nere belarriak entzun ditu hauk baino gauza handiagoak.
6. Jainkogabeen elkargoan sua piztuko da; eta nazio errebeldean haserrea utan dago.
7. Ez zen lasaitu erraldoi zaharrekiko, beren ergelkeriaren indarrez erori baitziren.
8. Ez zuen barkatu Lot arrotza bizi zen lekua, baizik eta gaitzetsi zituen haien harrokeriagatik.
9. Ez zuen errukitu galbideko herria, beren bekatuetan eraman zutena;
10. Ezta seiehun milla oinezkoak, beren bihotzeko gogortasunean bilduak.
11. Eta jende artean lepo-gogorren bat baldin bada, miragarria da zigorrik gabe irteten bada: zeren errukia eta haserrea harekin daude; ahaltsua da barkatzeko, eta atsekabea isurtzeko.
12. Nola bere errukia handia den, halaxe da bere zuzenketa ere: bere obreren arabera juiatzen du gizona
13. Bekatariak ez du ihes egingo bere harrapakinarekin, eta jainkoaren pazientzia ez da zapuztuko.
14. Egizu bidea errukizko obra oro, zeren nork bere egintzen arabera arkituko du.
15. Jaunak gogortu zuen Faraoia, hura ezagutu ez zezan, haren obra indartsuak munduari ezagut zezan.
16. Bere errukia ageri da izaki guzientzat; eta bereizi du bere argia ilunpetik bermez.
17. Ez esan, Jaunarengandik gordeko naizela: orhoittuko al da norbait goitik? Ez naiz gogoratuko hainbeste jenderen artean: zer da nire arima hain izaki kopuru mugagabearen artean?
18. Huna, zerua, eta zeruko zerua, sakona, eta lurra, eta bertan dagoen guztia, hunkituko dira bisitan.
19. Mendiak eta lurreko zimenduak ere dardaraz astinduko dira, Jaunak begiratzen dituenean.
20. Bihotzak ezin ditu gauza hauetzan merezi duin pentsatzea: eta nor da bere bideak aditzera?

21. Nehork ikhusi ezin duen ekaitz bat da: zeren bere obrak ezkutuan daude.
22. Nork esan ditzake bere justiziaren obrak? edo nork jasan ditzake? zeren bere ituna urrutti dago, eta gauza guztien proba azkena da.
23. Ulermena nahi duenak pentsatuko du gauza hutsaletan;
24. Ene semea, entzun nazazu, eta ikasi ezagutza, eta markatu nire hitzak zure bihotzarekin.
25. Doktrina pisuan erakutsiko dut, eta haren ezagutza zehatz-mehatz adieraziko dut.
26. Jaunaren obrak asieratik egin dira juizioan: eta egin zituenetik bere zatiak ezarri zituen.
27. Bere obrak betirako apaindu zituen, eta bere eskuetan dira gizaldi guzietarako hekien buruzagiak;
28. Ez du batere oztopatzen beste bat, eta ez dute inoiz haren hitza desobedituko.
29. Honen ondoren, Jaunak lurrari begiratu zion, eta bere bedeinkapenez bete zuen.
30. Era guztiak izaki bizidunez estali zuen haren aurpegia; eta berriro itzuliko dira bertara.

KAPITULUA 17

1. Jaunak lurreko gizakia sortu zuen, eta hura bihurtu zuen berriro.
2. Eman zien egun gutxi, eta denbora laburra, eta boterea ere hango gauzen gainean.
3. Berez indarrez jantzi zituen, eta bere irudiaren arabera egin zituen,
4. Eta eman zion gizonaren beldurra haragi guzien gainean, eta eman zion abereen eta hegaztien gainean nagusi.
5. Jaunaren bost eragiketen erabilpena jaso zuten, eta seigarren tokian adimena eman zien, eta zazpigarrenean, haren pentsamenduen interpretea.
6. Konsejua, eta mihia, eta begiak, belarriak eta biotza eman zien aditzera.
7. Gurekin bete zituen adimenaren ezagutzaz, eta ongia eta gaizkia erakutsi zizkien.
8. Beren begia beren bihotzeten jarri zuen, bere lanen handitasuna erakuts zezan.
9. Hark eman zituen bere egintza miragarrieta betirako, haren obrak adimenduz aditzera eman zezaten.
10. Eta hautetsiek goretsiko dute bere izen saindua.
11. Honetaz gain jakintza eman zien, eta biziaren legea ondaretzat.
12. Betiko itun bat egin zuen haienkin, eta bere epaiak erakutsi zizkien.
13. Haien begiek ikusi zuten haren aintzaren handitasuna, eta haien belarriak entzun zuten haren ahots ospetsua.
14. Eta esan zien: Kontuz ibili injustizia guztietatik; eta bakoitzari manamendua eman zion hurkoari buruz.
15. Haien bideak beti aitzinean daude, eta ez dira haren begietatik gordeko.
16. Gizon guzia bere gaztarotik gaitzera emana da; ezin zuten beren buruari egin harrizko bihotz haragitsuak.
17. Zeren lur guziko nazioen banaketan ezarri zuen herri guzien buruzagi bat; baina Israel da Jaunaren zatia:

18. Cein bere lehen-semeak izanik, diziplinaz elikatzen du, eta bere amorioaren argia emanez, ez du baztertzen.
19. Hortaz, beren obra guziak dira haren aitzinean iguzkia bezala, eta haren begiak etengabe beren bideetara.
20. Haien egintza gaitztoetatik bat ere ez zaio harengandik ezkutatuta, baina haien bekatu guztiak Jaunaren aurrean daude.
21. Bainak Jaunak errukitsu eta bere langintza ezaguturik, ez zituen utzi ez utzi, baizik eta barkatu zituen.
22. Gizonaren limosna da harekin sigilua bezala, eta gizonaren egintza onak begien sagarra bezala gordeko ditu, eta bere seme-alabei damua emango die.
23. Gero jaikiko da eta sarituko ditu, eta beren ordaina emanen die buruei.
24. Bainak damutzen direnei, eman zien itzulera, eta pazientzian huts egin zutenak consolatu zituen.
25. Itzuli Jaunagana, eta utzi zure bekatuak, egin ezazu zure otoitzta haren aurpegian, eta ofendu gutxiago.
26. Bihur zaitezte goi-goiaren gana, eta urrundu gaitzakeriatik, zeren berak eramanen zaitu illunpetik osasunaren argira, eta gorroto gorroto duzu higuingarritasuna.
27. Nork goretsiko du hilobian Goi-goikoa, bizi eta eskerrak ematen dituztenen ordez?
28. Eskerrak hildakoen artetik galtzen dira, ez denarengandik bezala;
29. Zein handia den gure Jainko Jaunaren maitasuna, eta haren errukia santutasunean harengana biurtzen direnentzat!
30. Zeren gauza guziak ezin dira gizonengan, zeren gizonaren semea ez baita hilezkor.
31. Zer da eguzkia baino distiratsuagoa? hala ere, haren argiak huts egiten du; eta haragiak eta odolak gaitza irudikatuko dute.
32. Ikusten du zeruko altueraren indarra; eta gizon guztiak lurra eta errautsak baino ez dira.
- 33.

KAPITULUA 18

1. Sekulako bizi denak sortu ditu gauza guztiak oro har.
2. Jauna bakarrik da zintzoa, eta ez dago bera baizik,
3. Nork bere esku-ahurrean gobernatzen du mundua, eta gauza guziak obeditzten ditu bere borondatea: zeren guzien Erregea da, bere indarrez banatzen ditu sainduak haien artean profanoetatik.
4. Nori eman dio boterea bere obrak aditzera emateko? eta nork ezagutuko ditu bere egintza nobleak?
5. Nork zenbatuko du bere handitasunaren indarra? eta nork ere esango ditu bere miserikordiak?
6. Jaunaren obra miragarriei dagokienez, ezin zaie ezer kendu, ez deus ere jarri, eta lurra ezin aurkitu.
7. Gizon batek egin duenean, orduan hasten da; eta uzten duenean, orduan duda izango da.
8. Zer da gizona, eta nora zerbitzatzen du? zer da bere ona, eta zer da bere gaizkia?
9. Gizonaren egunen kopurua ehun urte dira gehienez.
10. Itsasora ur-tanta bat bezala, eta legar-harri bat hondarraren aldean; hala dira mila urte betiereko egunetaraino.

11. Beraz, Jainkoak pazientzia dauka haietan, eta isurtzen du bere errukia haien gainera.
12. Haien amaiera gaiztoa zela ikusi eta ikusi zuen; horregatik biderkatu zuen bere errukia.
13. Gizonaren errukia hurkoarekiko da; baña Jaunaren errukia haragi guzia da: artzainak bezela bere artaldea epaitzen, hazten, irakasten eta itzultzen ditu.
14. Erruki ditu disziplina hartzen dutenak, eta diligentzia haren juizioak bilatzen dituztenak.
15. Ene semea, ez hondatu zure egintza onak, ez erabili hitz deserosorik ezer ematen duzunean.
16. Ez al du ihintzak baretuko beroa? beraz, hitz bat opari bat baino hobe da.
17. Huna, ez al da hitz bat oparia baino hobe? baina biak gizon grazioso batekin daude.
18. Ergelak gaiztakeriaz gaitzetsiko du, eta bekaiztiaren dohainak hondatzen ditu begiak.
19. Ikasi hitz egin baino lehen, eta erabili sendagaia edo beti gaixo egon zaitez.
20. Juizio aitzinean, azter zazu zeure burua, eta bisitaren egunean errukirik arkituko duzu.
21. Umil zaitez eri izan baino lehen, eta bekatu denboran damua erakutsi.
22. Ez zaitzala ezer eragozten zure botoa bere garaian betetzeko, eta ez utzi heriotza arte justifikatzeko.
23. Otoitz egin baino lehen, prestatu zaitez; eta ez izan Jauna tentatzen duena bezela.
24. Pentsa ezazue amaieran izanen den haserrea, eta mendekuaren denboran, noiz itzuliko duen aurpegia.
25. Aski duzunean, orhoit zaitez gose denboraz: eta aberatsa zarenean, pentsa ezazu pobreziaz eta beharraz.
26. Goizetik arratsera arte ordua aldatzen da, eta gauza guziak laster egiten dira Jaunaren aurrean.
27. Gizon jakintsuak beldur izango du gauza guztiak, eta bekatuaren egunean gordeko da ofensatik: baina ergelak ez du denbora beteko.
28. Gizon adimendun orok ezagutzen du zuhurtzia, eta goretsiko du hora aurkitu duenari.
29. Esan adimenduak zirenak ere jakintsu egin ziren, eta parabola ederrak isuri zituzten.
30. Ez zoaz zure gurarien ondotik, baina utzi zaitez zure gogoetatik.
31. Zure arimari atsegina zaizkion nahiak ematen badiozu, barregarri bihurtuko zaitu gaiztotzen zaituzten etsaientzat.
32. Ez zaitezte atsegina asko animazio onetan, eta ez zaitezte lotu horren gastuari.
33. Ez zaitez eskale egin maileguan otorduz, zure poltsan ezer ez daukazunean: zeren zure bizitzaren isilik egongo zara, eta mintzatuko zara.

KAPITULUA 19

1. A mozkorretara emana den neketsua, ez da aberastuko: eta gauza txikiak mesprezatzen dituena, pixkanaka eroriko da.
2. Ardoak eta emaztekiak gizon adimendunak eroraraziko dituzte, eta emaztegiak atxikitzen dena lotsgabe bihurtuko da.

3. Sitsak eta harrak ondare izango dute, eta gizon ausarta kenduko dute.
4. Kreditua ematera presazkoa dena, arina da; eta bekatu egiten duenak ofensatuko du bere arima.
5. Gaiztakerian atsegin hartzen duena, kondenatuko da: baina atseginei aurre egiten dionak bere bizia koroatzen du.
6. Bere mihia menderatu dezakeena liskarrik gabe biziko da; eta txaloa gorroto duenak gaitz gutxiago izango du.
7. Ez ensaiatu beste bati esan dizuna, eta ez duzu inoiz okerrago egingo.
8. Lagun edo etsai, ez hitz egin besteen bizitzaz; eta ofenditu gabe ahal baduzu, ez itzazu agerian.
9. Zeren entzun eta behatu zaitu, eta denbora heldu denean gorroto izango zaitu.
10. Entzun baduzu hitz bat, hil bedi zurekin; eta ausarta izan, ez zaitu lehertuko.
11. Ergelak erditzen du hitzarekin, haur baten erdian dagoen emakumea bezala.
12. Gizonaren izterrean sartzen den gezia bezala, halaxe da ergelaren sabelean hitza.
13. Admonesta ezazu adiskide bati, baliteke egin ez duena: eta egin badu, ez dezala gehiago egin.
14. Amonestarazi zure adiskideari, baliteke esan ez izana, eta baldin badu, ez dezala berriz erran.
15. Admonesta ezazu laguna: zeren askotan kalumnia da, eta ez sinetsi istorio guziak.
16. Bada bat bere mintzoan irrist egiten duena, baina ez bere bihotzetik; eta nor da bere mihiaz ofenditu ez duena?
17. Ohartu hurkoari mehatxu egin baino lehen; eta haserretu gabe, eman lekurik Goi-goikoaren legeari.
18. Jaunaren beldurra da harengandik onartzeko lehen urratsa, eta jakinduriak lortzen du haren maitasuna.
19. Iaunaren manamenduen ezaguera biziaren doktrina da: eta haren atsegin diren gauzak egiten dituztenek, hilezkortasuneko zuhitzaren fruitua jasoko dute.
20. Jaunaren beldurra jakituria oro da; eta jakinduria guzian da legea betetzea, eta bere ahalguztidunaren ezagutza.
21. Zerbitzari batek bere nagusiari esaten badio: Ez dut nahi duzuna egingo; gero egin arren, elikatzen duena haserretzen du.
22. Gaiztakeriaren ezagutza ez da zuhurtzia, ez bekatarien zuhurtzia edozein unetan.
23. Bada gaiztakeria bat, eta bera higuengarria; eta bada ergel bat jakinduria faltan.
24. Adimen txikia duena, eta Jainkoaren beldur dena, hobe da zuhurtzia asko duenak baino, eta Goi-Goikoaren legea hausten duena baino.
25. Bada soiltasun bikain bat, eta gauza bera bidegabea; eta bada juizioa agertzen aldenduten dena; eta bada gizon jakintsu bat juizioan justifikatzen duena.
26. Bada gizon gaizto bat burua tristeki zintzilik duena; baina barrutik iruzurrez beteta dago,
27. Bere begitartea ahuspezturik, eta entzun ez balu bezala eginez: ezagutzen ez den tokian, gaiztakeria egingo dizu, jakin baino lehen.
28. Eta botere faltagatik bekatutik eragozten badiote, ordea aukera aurkitzen duenean gaizkia egingo du.

29. Gizon bat bere begiradaz ezagutuko da, eta bere arpegiaz adimena duena, harekin topo egiten duzunean.
30. Gizonaren janzkerak, eta algara gehiegizkoak, eta ibilaldiak erakusten dute zer den.

KAPITULUA 20

1. Bada epela ez den gaitzespena: berriz, norbaitek mihia eusten dio, eta jakintsua da.
2. Askoz hobe da gaitzespena egitea, ezkutuan haserretzea baino: eta bere errua aitortzen duena, gaitzetik gordeko da.
3. Zein ona den, gaitzetsia zarenean, damua erakustea! izan ere, halaxe ihes egingo duzu borondatzeko bekatuari.
4. Eunuko baten gutizia den bezala birjina lorea kentzeko; halaxe da epaia bortxaz egiten duena.
5. Bada isilik gordetzen duena, eta jakintsu arkitzen dena: eta bertze kalapita askorekin gorrotagarri bihurtzen da.
6. Batzuek mihia eusten diote, zeren ez baitu ihardetsi behar: eta beste batzuek ixiltzen dute, bere denbora jakinik.
7. Gizon jakintsuak mingainari eutsiko dio aukera ikusi arte: baina txaloak eta ergelak ez dute denbora kontuan hartuko.
8. Asko hitz darabilenak gaitzetsiko da; eta hango agintea beretzat hartzen duena gorroto izango da.
9. Bada gauza gaiztoetan arrakasta ona duen bekatari bat; eta bada galera bihurtzen den irabazi bat.
10. Bada dohain bat ez dizun mesederik izango; eta bada dohain bat bere ordaina bikoitza den.
11. Aintzagatik da apaltasuna; eta bada bere burua altxatzen duena estamentu apaletik.
12. Bada asko erosten duena gutxigatik, eta zazpi aldziz ordaintzen duena.
13. Gizon jakintsuak bere hitzez maitagarri egiten du: baina ergelen graziak isuriko dira.
14. Ergelaren dohainak ez dizu onik eginen duzunean; ezta bekaiztia ere bere beharragatik: zeren anhitz gauza batengatik artu nahi baitu.
15. Gutxi ematen du, eta asko gaixatzen du; ahoa zabaltzen du oihulari bezala; gaur mailegatzen du, eta biar berriz eskatuko du: halakoa Jainkoaren eta gizonaren gorrotoa da.
16. Erhoak dio: Ez daukat adiskiderik, ez dut eskerrak ene egintza on guziengatik, eta ene ogia jaten dutenek gaizto esaten dute.
17. Zenbat aldziz, eta zenbatetarik irri egingo zaio burla! ez baitaki ongi zer den edukitza; eta dena bat da hura ez balu bezala.
18. Hobe da espaloi baten gainean irrist egitea mihiaz irrist egitea baino: beraz, gaiztoen erorketa laster etorriko da.
19. Sasoirik gabeko ipuin bat beti egongo da jakintsuen ahotan.
20. Sententzia zuhurra arbuiatuko da ergelaren ahotik ateratzen denean; ez baitu bere sasoiaren hitz egingo.
21. Bada faltagatik bekatutik eragozten dena: eta atseden hartzen duenean, ez da atsekabetuko.

22. Bada bere arima deuseztatzen duen lotsaz, eta pertsonak onartuz bere burua iraultzen duena.
23. Bada lotsakeriak bere adiskideari agintzen diona, eta ezterako etsai egiten duena.
24. Gezurra zikinka da gizonarengan, baina etengabe dago irakatsi gabekoaren ahoan.
25. Hobe da lapurra gezurra ohitua dena baino: baina biak izanen dituzte ondare suntsipena.
26. Gezurtiaren izaera desohoragarria da, eta haren lotsa beti dago berarekin.
27. Gizon jakintsuak bere hitzakin ohoratzera bultzatuko du, eta adimena duenak gizon handien atsegin izango du.
28. Bere lurra lantzen duenak handituko du bere pila, eta gizon handien atsegin duenak barkatuko du gaiztakeria.
29. Opariak eta dohainak itsutzen ditu jakintsuen begiak, eta itxi ezin duen ahoa.
30. Ezkutuan dagoen jakinduria, eta bildutako altxorra, zer irabazi du bietan?
31. Hobe da bere zorakeria ezkutatzen duena bere jakinduria ezkutatzen duena baino.
32. Hobe da Jaunaren billatzeko behar den pazientzia bere bizia gidari gabe daramana baino.

KAPITULUA 21

1. Ene semea, bekatu egin al duzu? ez egizu geiago, baña eskatu barkamena zure lehen bekatuengatik.
2. Igues egizu bekatutik sugearren arpegitik bezela: zeren beraregi hurbiltzen bazara, kosk egingo zaitu: haren hortzak lehoi baten hortzak bezala dira, gizonen arimak hiltzen dituztenak.
3. Bi ahoko ezpata bezala da gaiztakeria oro, sendatu ezin diren zauriak.
4. Izutzea eta gaizki egiteak aberastasunak xahutuko ditu: horrela gizon harroen etxea deseroso geldituko da.
5. Pobrearen ahotik otoitz bat Jainkoaren belarrietara iristen da, eta laster dator haren epaia.
6. Gorroto duenak bekatarien bidetik dago: baina Jaunaren beldur dena damutuko da bere bihotzetik.
7. Gizon elokuentea ezagutzen da urrun eta gertu; baina adimendunak badaki noiz irrist egiten den.
8. Bere etxea besteen diruarekin eraikitzenten duena bezalakoa da bere ehorzketak hilobirako harriak biltzen dituena.
9. Gaiztoen kongregazioa atoia bezala da bilduta, eta haien amaiera suzko garra da.
10. Bekatarien bidea harriz argitu da, baina haren amaieran infernuko putzua dago.
11. Jaunaren legea betetzen duenak bere adimena eskuratzenten du, eta Jaunaren beldurraren perfekzioa jakinduria da.
12. Jakintsu ez denari, ez da irakatsiko, baina bada jakinduria samintasunak ugaritzen dituena.
13. Gizon jakintsuaren ezagutza uholdea bezain ugaria izango da, eta bere aholkua bizi-iturri garbi bat bezala da.
14. Ergelaren barruko atalak hautsitako ontzi baten antzera dira, eta ez du ezagutzarik edukiko bizi den bitartean.
15. Baldin gizon trebeak aditzen badu hitz zuhurren bat, gomendatuko du, eta gehituko dio: baina adimendurik

gabeko batek entzun bezain laster, ez dio atsegin, eta bizarrean botatzen du.

16. Ergelaren mintzatzea bideko zama bezala da: baina grazia jakintsuak ezpainen arkituko da.
17. Jakintsuaren ahotik galdetzen dute elkargoan, eta haren hitzak gogoetatuko dituzte beren bihotzean.
18. Nola suntsitzen den etxea, halaxe da ergelarentzat zuhurtzia: eta zentzugabeko mintzatzea bezala da zentzugabearren ezagutza.
19. Zoroentzat doktrina oinetako kateak bezelakoa da, eta eskubiko makilak bezala.
20. Ergelak barrez altxatzen du bere ahotsa; baina gizon jakintsuak gutxi egiten du irri apur bat.
21. Ikastea da gizon jakintsuarentzat urrezko apaingarri bat bezala, eta eskumuturreko eskumuturreko bat bezala bere eskuineko besoan.
22. Ergelaren oina laster da hurkoaren etxeen: baina esperientziadun bat lotsatzen da.
23. Zoroa sartuko da etxe barruko atetik, baina ongi hazitakoa kanpoan geldituko da.
24. Gizonaren zakarkeria da atean entzutea: baina jakintsuak atsekabearekin atsekabekutu du.
25. Mintzatzen direnen ezpaina erranen dira haiei dagozkien gauza ez direnak: baina ulermena dutenen hitzak balantzan pisatzen dira.
26. Zoroen bihotza haien ahoan dago, baina jakintsuen ahoa haien bihotzean dago.
27. Gaiztoak Satanas madarikatzen duenean, bere arima madarikatzen du.
28. Xuxurlari batek bere arima zikintzen du, eta bizi den toki guztietai gorrotatzen du.

KAPITULUA 22

1. Gizon alferra harri zikin batekin konparatzen da, eta bakoitzak bere lotsagarritzat joko du.
2. Alferra, gorrotz-zikinkeriarekin alderatzen da: hura hartzen duen orok eskua astinduko du.
3. Gizon gaiztoa da bere aitaren desohorea, eta alaba zoroa jaio da bere galtzeko.
4. Alaba jakintsuak ondare bat ekarriko dio senarrari, baina gaizki bizi dena bere aitaren astuntasuna da.
5. Ausarta denak desohoratzenten ditu aita eta senarra, baina biek mespretxatuko dute.
6. Sasoiak kanpoko ipuina doluan dolua bezalakoa da;
7. Zoroa irakasten duena bezala da lapiko bat itsatsi duena, eta lo sano batetik esnatzenten duena bezala.
8. Zoroari istorio bat esaten dionak, lozorroan dagoen bati hitz egiten dio: bere kontua kontatu duenean, esango du: Zer da?
9. Seme-alabak zintzo bizi badira eta zertarako balio badute, gurasoentzintzotasuna estaliko dute.
10. Baina haurrak, harroak izanik, gutxiespenaz eta hazi gabeziar zikintzen dute beren senideen noblezia.
11. Egizu negar illak, galdu baitu argia, eta negar egin ergelak, zeren ulermena nai duelako: egin negar gutxi illak, zeren atseden baitago: baina zoroaren bizia heriotza baino okerrago da.

12. Zazpi egunez negar egiten dute gizonek hildakoaz; bainan ergel batentzat eta gizon gaitzoarentzat bere bizitzako egun guzietan.
13. Ez esan asko ergelarekin, eta ez joan adimendurik ez duenarengana: kontuz berarekin, ez dezazula arazorik izan, eta ez haiz inoiz kutsatu haren ergelkeriaz: alde egin harengandik, eta arkituko duzu atsedenik, eta sekula ez izanen. zoramenez kezkatuta.
- 14 Zer da beruna baino astunagoa? eta nola du izena, ergel bat baizik?
15. Harea, eta gatza, eta burdinazko masa, errazagoa da jasaten, adimendurik gabeko gizona baino.
16. Eraikin batean loturik eta loturik dagoen egurra astinduz askatu ezin den bezala: hala, aholku aholkatuz finkatua dagoen bihotza ez da beldurrik izango.
- 17 Ulermenaren pentsamendu batean finkaturiko bihotza galeria baten horman xafla eder bat bezala da.
18. Leku garai batean ipinitako zurbilak ez dira inoiz haizearen kontra egonen: beraz, zoroaren irudimenean dagoen bihotz beldurgarria ezin da inongo beldurren aurka egon.
19. Begia zulatzen duenak malkoak erortzen ditu, eta bihotza zulatu duenak bere jakintza erakusteko egiten du.
20. Nork txoriei harria botatzen dienak uxatzen ditu: eta bere adiskidea gaitzetsi duenak adiskidetasuna hausten du.
21. Zure adiskidearen kontra ezpata atera bazenuen ere, ez etsi etsi, zeren baliteke onura itzultzea.
22. Zure adiskidearen kontra ahoa zabaldu baduzu, ez izan beldur; izan daiteke adiskidetze bat: gaitzespena, edo harrotasuna, edo sekretuak ezagutzera emateaz gain, edo zauri traidore bat izan ezik: zeren gauza hauengatik alde egingo dute adiskide oro.
23. Izan zaitez leial zure hurkoari bere pobrezian, poztu zaitezen haren oparotasunean: egon zaitez irmo haren arazoaren denboran, berarekin oinordeko izan zaitezen bere ondarean: zeren ez da beti gaitzetsi behar ondasuna. : ezta miresmenean izan behar duen ergela den aberatsa ere.
24. Labe baten lurruna eta kea suaren aurretik doazen bezala; beraz, odolaren aurrean iraintzen.
25. Ez naiz lotsatuko lagun bat defendatzeko; ez diot neure burua ezkutatuko.
26. Eta gaitzik gertatuko badidat haren bidez, entzuten duen orok zainduko du harengandik.
27. Nork ipiniko du erlojua ene ahoaren aitzinean, eta zuhurtziaren zigilua ene ezpainen, hekien ondoan bat-batean eror ez nadin, eta ene mihia ez nadin suntsitzeko?

KAPITULUA 23

1. O Jauna, nere bizi guziko Aita eta Gobernadore, ez nazazu utzi haien aholkuetara, eta ez nazazu erori haien ondoan.
2. Nork ezarriko ditu azoteak nire pentsamenduen gainean, eta jakinduriaren diziplina nire bihotzaren gainean? ez didatela barkatzen nire ezjakintasunagatik, eta ez dadila igaroko nire bekatuetaik;
3. Nere ezjakintasunak areagotu ez dezan, eta nere bekatuak ugaritu ene hondamenerako, eta eror ez nadin

- neure etsaien aitzinean, eta ene etsaia poztu ez dedin enegatik, zeinen itxaropena zure errukitik urrun dagoen.
4. Jauna, nere biziaren Aita eta Jainko, ez iezadazu begirada horrork eman, baina aldendu zure zerbitzariengandik beti gogo harroa.
5. Aldendu nigandik itxaropen hutsalak eta nahigabeak, eta eutsiko diozu beti zure zerbitzatzeko nai duena.
6. Ez bedi sabelaren zikoizkeriak, ez aragiaren lizunkeria hartu nigandik; eta ez eman niri zure zerbitzaria gogo lotsagabe batean.
7. Entzun, haurrek, ahoko diziplina: hura gordetzen duena ez da inoiz ezpainen hartuko.
8. Bekataria bere ergelkerian geldituko da: hortik eroriko dira bai hizlari gaiztoak, bai harroak.
9. Ez oihu zure ahoa zin egitera; ezta erabili zeure burua Santuaren izendatzeko.
10. Zeren zerbitzaria etengabe kolpatua den bezala ez da marka urdinik gabe geratuko, hala zin egiten eta Jainko beti izendatzen duena ez da errugabe izango.
11. Ziren asko egiten duen gizona gaiztakeriaz beteko da, eta izurritea ez da inoiz aldenduko bere etxetik: baldin ofenditu egiten badu, bere bekatua izango du bere gain, eta bere bekatua aitortzen ez badu, ofensa bikoitza egiten du; alferrik zin egiten badu, ez da errugabea izango, baina bere etxea ezbeharrez beteko da.
12. Bada eriotzaz jantzia dagoen hitz bat: Jainkoak ez dadila aurkitu Jakoben ondarean; zeren halako gauza guziak jainkozkoengandik urrun egongo dira, eta ez dira beren bekatueta murgilduko.
13. Ez erabili zure ahoa juramentu neurri gaberako, zeren hor baitago bekatuaren hitza.
14. Oroitu zaitez zure aita eta zure ama, gizon handien artean eserita zaudenean. Ez izan ahanztura haien aurrean, eta horrela zure ohituraren arabera ergel bihurtzen zara, eta jaio ez bazara nahi, eta madarikatu dute zure jaiotzaren eguna.
15. Hitz gaiztoetara ohituta dagoen gizona ez da inoiz berrituko bere bizitzako egun guzietan.
16. Bi motatako gizonek bekatua biderkatzen dute, eta hirugarrenak haserrea ekarriko du: gogo beroa su erre bezalakoa da, ez da inoiz itzaliko, hondatu arte; sute.
17. Ogi guzia gozoa da prostituzioarentzat, ez du utziko hil arte.
18. Ezkontzak hausten dituen gizona, erraiten duela bere bihotzean: Nork ikusten nau? Iluntasunaz inguratuta nago, hormak estaltzen nau, eta ez nau gorputzik ikusten; zer beldur izan behar dut? Goi-goikoak ez ditu gogoratuko nire bekatuak:
19. Halako gizonak bakarrik beldurtzen ditu gizonen begiak, eta ez daki Jaunaren begiak eguzkia baino amar milla aldiz argiagoak direla, gizonen bide guziak behatzet dituelarik, eta alderdirik ezkutuenak kontuan hartuta.
20. Ezagutzen zituen gauza guziak sekula sortu ziran; hala ere, perfekzionatu ondoren, guztiak begiratu zituen.
21. Gizon au zigortuko dute hiriko kaleetan, eta susmatzen ez duen tokian eramango dute.
22. Hala joango da senarra utzi eta beste batengandik oinordeko bat ekartzen duen emaztearekin ere.

23. Zeren lehenik, goi-goikoaren legeari desobeditu du; eta bigarrenik, bere senarraren kontra egin du; eta irugarrena, prostitua egin du adulterioan, eta haurrak ekarri ditu beste gizon batek.
24. Kongregaziora aterako da, eta bere seme-alabei inkisizioa eginen zaie.
25. Bere seme-alabek ez dute sustraituko, eta bere adarrek ez dute fruiturik emango.
26. Bere oroimena madarikatuko utziko du, eta bere laidoa ez da ezabatuko.
27. Eta geldituko direnek jakingo dute ez dela ezer hoberik Jaunaren beldurra baino, eta ez dagoela ezer gozoagorik Jaunaren manamenduei erreparatzea baino.
28. Ospe handia da Jaunari jarraitzea, eta harengandik errezibitzea da bizitza luzea.

KAPITULUA 24

1. Jakituriak bere burua laudatuko du, eta bere herriaren erdian gloriatuko da.
2. Goi-goikoaren kongregazioan bere ahoa zabalduko du, eta triunfatuko du bere boterearen aurrean.
3. Goi-goikoaren ahotik atera nintzen, eta lurra estali nuen hodei bat bezala.
4. Leku garaietan bizi nintzen, eta nire tronua zutabe hodeitsu batean dago.
5. Nik bakarrik inguratu nuen zeruko zirkuitua, eta ibili nintzen sakonaren hondoan.
6. Itsasoko uhinetan eta lur osoan, eta herri eta nazio guztietan jabetu nintzen.
7. Hau guziekin atseden bila nabil: eta noren herentzian egonen naiz?
8. Beraz, gauza guztien Egileak agindu bat eman zidan, eta egin ninduenak nire tabernakulua atseden hartu zuen, eta esan zuen: Izan bedi zure bizilekua Jakoben, eta zure ondarea Israelen.
9. Berak sortu ninduen hasieratik munduaren aurretik, eta ez naiz inoiz huts egingo.
10. Etxola santuan zerbitzatu nuen haren aurrean; eta horrela ezarri nintzen Sionen.
11. Era berean, hiri maitean atseden eman zidan, eta Jerusalemen zegoen nire boterea.
12. Eta sustraitu nintzen herri ohoragarri batean, Jaunaren ondarearen zatian ere.
13. Libanoko zedroa bezala goratu nintzen, eta altzifrea bezala Hermongo mendietan.
14. En-gaddin palmondo bat bezala goratu nintzen, eta Jerikoko arrosa-landare bat bezala, olibondo eder bat zelai atsegina batean bezala, eta platano bat bezala hazi nintzen ur ondoan.
15. Kanela eta aspalathus bezalako usain gozoa eman nuen, eta usain atsegina eman nuen mirrarik onena bezala, galbano, eta onyx, eta storax gozoa, eta intsentsuaren kea tabernakuloan bezala.
16. Trementina bezala hedatu nituen nere adarrak, eta nire adarrak dira ohore eta graziaren adarrak.
17. Mahatsak ekartzen zuen bezala usain atsegina atera nuen, eta nire loreak ohorearen eta aberastasunaren fruitua dira.

18. Ni naiz amadio ederren, eta beldurraren, eta ezagutzaren, eta itxaropen santuaren ama: ni, beraz, betikoa naizen, emana naiz harengandik izendatzen diren nere seme guziei.
19. Zatozte nigana, ni nai duzuen guziak, eta bete zaitezte nere fruituez.
20. Zeren nire oroimena eztia baino gozoagoa da, eta nire ondarea eztia baino gozoagoa.
21. Jaten nautenak oraindik gose izango dira, eta ni edaten nautenak oraindik egarri izango dira.
22. Niri obediten didana, ez da inoiz nahasirik izango, eta ene bidez lan egiten dutenek ez dute gaizki egingo.
23. Gauza hauek guziak dira Jainko Gorenaren itunaren liburua, Moisesek Jakoben kongregazioentzat ondaretzat agindu zuen legea.
24. Ez gera zaitezte Jaunagan sendo; konfirma dezazun, atxiki zaitez hari: zeren Jainko ahalgutzidun Jauna bakarrik baita, eta haren ondoan ez dago beste Salbatzailerik.
25. Gauza guziak betetzen ditu bere jakinduriaz, Phison eta Tigris bezala fruitu berrien garaian.
26. Eufrates bezala, eta Jordan bezala uztaren garaian adimena ugaritu egiten du.
27. Ezagutzaren doktrina agerarazten du argia bezala, eta Geon bezala uulta garaian.
28. Lenengo gizonak ez zuen guztiz ezagutu: azkenak ez du geiago aurkituko.
29. Zeren bere pentsamenduak itsasoa baino gehiago dira, eta bere aholkuak sakonagoak baino sakonagoak.
30. Ni ere irten nintzen ibai batetik erreka bat bezala, eta lorategi batera ubide gisa.
31. Esan nuen: Ureztatu egingo dut nire lorategirik onena, eta ugari ureztuko dut nire lorategiko ohea: eta, hara, nire erreka ibai bihurtu zen, eta nire ibaia itsaso bihurtu zen.
32. Nik oraino doktrina goiza bezain distira egiten dut, eta bere argia igorriren dut urrutira.
33. Oraino isuriko dut doktrina profezia bezala, eta sekulako mendeetan utziko dut.
34. Begira, ez naizela neuretzat bakarrik lan egin, jakinduria bilatzen duten guztiengatik baizik.

KAPITULUA 25

1. Hiru gauzatan edertu nintzen, eta altxatu nintzen eder Jainkoaren eta gizonen aitzinean: anaien batasuna, hurkoen maitasuna, elkarrekin ados dauden gizon eta emaztea.
2. Hirur gizonak gorrotatzen ditu nere arimak, eta asko ofenditu naiz haien biziaz: pobrea harroa, aberatsa gezurtia, eta adultero zaharra egiten duena.
3. Zure gaztaraoan ezer bildu ez baduzu, nola aurkituko duzu ezer zure adinean?
4. O zein ederra den epaia ile grisentzat, eta antzinako gizonentzat aholkuak jakitea!
5. O zein ederra den agureen jakinduria, eta ohorezko gizonen adimena eta aholkuak.
6. Asko esperientzia da gizon zaharren koroa, eta Jainkoaren beldurra da haien aintza.

7. Bederatzi gauza dira nire bihotzean zoriontsutzat epaitu ditudanak, eta hamargarreña ene mihiaz esango dut: Gizona bere seme-alaben poza daukana; eta bere etsaiaren erorketa ikusteko bizi dena;
8. Ondo da emazte adimendun batekin bizi dena, eta bere mihiar larria egin ez duena, eta bera baino dignorik gabeko gizon bat zerbitzatu ez duena.
9. Ondo da zuhurtzia aurkitu duena, eta entzun nahi duten belarrietara mintzo dena.
10. O zein handia den jakinduria aurkitzen duena! alabaina ez dago Jaunaren beldur denaren gainetik.
11. Baña Jaunaren amodioak gauza guziak argitzeko iragaiten ditu: hura eusten duena, norekin parekatuko da?
12. Iaunaren beldurra da haren amorioaren hasiera: eta fedea berari atxikitzeo abiapuntua.
13. Eman iezadazu edozein izurrite, baina bihotzeko izurritea: eta edozein gaiztakeria, baina emakumearen gaiztakeria;
14. Eta edozein atsekabe, baina naigabeko naigabea: eta edozein mendeku, etsaien mendekua baizik.
15. Ez dago bururik sugearen burutik gora; eta etsaiaren haserrearen gainetik ez dago haserrerik.
16. Nahiago nuen lehoi eta herensuge batekin bizi, emakume gaizto batekin etxea gordetzea baino.
17. Emakumearen gaiztakeriak bere aurpegia aldatzen du, eta iluntzen du bere begitartea zaku-oihal bezala.
18. Senarra bere hurkoen artean eseriko da; eta entzutean hasperen garratz egingo du.
19. Gaiztakeria guztiak gutxi dira emakumearen gaiztakeriarentzat: erori bedi bekatariaren zatia.
20. Adinekoen oinetara hondarrezko bidetik igotzea, halaxe da emaztea hitzez betea gizon lasai bat.
21. Ez egin estropezu egin emakumearen edertasunaz, eta ez ezazu desiratu plazeragatik.
22. Emakumea, senarrari eusten badio, haserre, lotskeria eta laido asko ditu.
23. Emakume gaiztoak kemenet kentzen du, aurpegi astuna eta bihotza zauritua egiten du: larrialdian senarra kontsolatuko ez duen emakumeak esku ahulak eta belaunak ahultzen ditu.
24. Emakumetik etorri zen bekatuaren asiera, eta haren bidez hiltzen gara denok.
25. Ez utzi urari igarobiderik; ezta emakume gaiztoak atzerrira joateko askatasunik.
26. Ez bada joan nahi zuk nahi duzun bezala, moztu ezazu zure haragitzik, eta eman dibortzio-agiria, eta utzi.

KAPITULUA 26

1. Dohatsua da emazte birtutetsua duen gizona, zeren bere egunen kopurua bikoitza izango da.
2. Emakume birtutetsuak pozten du senarra, eta bakean beteko ditu bere bizitzako urteak.
3. Emazte ona zati ona da, Jaunaren beldur direnen partean emango zaiena.
4. Ala aberatsa ala pobrea den, Jaunarenganako bihotz ona badu, beti poztuko da arpegi alai batez.
5. Hiru dira nire bihotzak beldur dituenak; eta laugarrenagatik beldur handia izan nuen: hiri baten

- kalumnia, jendetza gaizto baten biltzea eta salaketa faltsua: herioa baino gaiztoagoak dira hauek guztiak.
6. Bainan bihotzko atsekabea eta atsekabea da emakumea beste emakume batengatik jeloskor dagoena, eta guztiekin hitz egiten duen mihiaren azotea.
7. Emazte gaiztoa da uztarri bat hara eta hona astindua: bereganatzen duena eskorpioi bat bezala da.
8. Emazte mozkor batek eta gañera batek aserre handia eragiten du, eta ez du bere lotsarik estaliko.
9. Emakumearen prostituzioa ezagut daiteke bere begirada harro eta betazaletan.
10. Baldin zure alaba lotsagabea bada, gorde ezazu estuki, ez dezan bere burua abusatzen askatasun handiz.
11. Zaindu begi lotsagabe bat, eta ez miretsi zure kontrako hutsegitea.
12. Bere ahoa zabalduko du, egarri duen bidaiai batek iturri bat aurkitu duenean bezala, eta bere ondoan dagoen ur guzietarik edanen du: hesi guzien ondoan eseriko da, eta zabalduko du bere dardaia gezi ororen kontra.
13. Emazte baten graziak atsegin du bere senarra, eta haren argitasunak gizentzen ditu haren hezurrik.
14. Emakume isil eta maitagarria da Jaunaren dohaina; eta ez dago ezer ongi irakatsitako gogoak bezain balio duen ezer.
15. Emakume lotsagabe eta leiala grazia bikoitza da, eta ezin da baloratu bere kontinenteko gogoa.
16. Eguzkia zero garaian irteten denean bezala; hala da emazte on baten edertasuna bere etxearen ordenan.
17. Argi argia argizagi santuaren gainean dagoen bezala; halaxe da adin helduan aurpegiaren edertasuna.
18. Urrezko zutabeak zilarrezko zutabeen gainean dauden bezala; halaxe dira bihotz etengabeko oin zuzenak.
19. Ene semea, gorde ezazu zure adineko lorea; eta ez eman zure indarra arrotzei.
20. Soro guzian ondasun emankor bat lortu duzunean, erein ezazu zure haziak, zure ondasunen ontasunean itxaron.
21. Beraz, utziko duzun zure arraza handitua izanen da, beren jatorri onaren konfiantza duela.
22. Emagaldua txuritzat hartuko da; baina emakume ezkondua heriotzaren aurkako dorre bat da senarrarentzat.
23. Emakume gaiztoa gizon gaiztoari ematen zaio zati gisa, baina emakume Jainkotiarra Jaunaren beldur denari.
24. Emakume gaiztoak lotsa gutxiesten du, baina emakume zintzoak bere senarra begirunetuko du.
25. Emakume lotsagabea txakurtzat hartuko da; baina lotsatuta dagoenak Jaunaren beldur izango du.
26. Senarra ohoratzen duen emakumea guzien jakintsu epaituko da; baina bere harrokeriaz desohoratzen duena, guzien gaiztotzat hartuko da.
27. Emakume oihutsu bat eta errieta bat bilatuko da etsaiak urrentzeko.
28. Bi gauza dira nire bihotza atsekabetzen dutenak; eta hirugarrenak haserretzen nau: pobrezia jasaten duen gerrako gizona; eta gizon adimendunak ezarri ez direnak; eta zuzentasunetik bekatura itzultzen dena; Jaunak prestatzen du halakoa ezpatarentzat.

29. Merkatariak nekez gordeko du bere burua gaizki egitik; eta saltzaile bat ez da bekatutik libratuko.

KAPITULUA 27

1. Askok bekatu egin dute gauza txikiagatik; eta ugaritasuna bilatzen duenak bere begiak aldenduko ditu.

2. Iltze bat itsasten den bezala harrien loturen artean; halaxe gelditzen da bekatua erostearen eta saltzearen artean.

3. Norbaitek Jaunaren beldurrez arduratzen ez badu, bere etxea laster eroriko da.

4. Norberak bahearekin bahetzen duen bezala, hondakina geratzen da; beraz, gizonaren zikinka eroriko da.

5. Labeak probatzen ditu ontzigilearen ontziak; beraz, gizakiaren proba bere arrazoibidean dago.

6. Fruituak adierazten du zuhaitza apaindu ote den; halaxe da gizonaren bihotzean harrokeria baten esana.

7. Ez goretzi inor hitz egiten entzun baino lehen; hau baita gizonen epaiketa.

8. Zuzentasunari jarraitzen badiozu, lortuko duzu, eta jantziko duzu, soineko luze glorioso bat bezala.

9. Hegaztiak beren antzkoetara joko dute; halaxe itzuliko zaie egia bere baitan praktikatzen dutenei.

10. Lehoia harrapakinaren zelatan dagoen bezala; beraz, bekatu gaiztakeria egiten dutenentzat.

11. Jainkozkoaren mintzoa beti da zuhurtziaz; baina ergel bat ilargia bezala aldatzen da.

12. Ez-diskretuen artean bazaude, beha ezazu denbora; baña beti adimen-gizonen artean.

13. Zoroen diskursoa aspergarria da, eta haien kirola bekatuaren nahigabekeria da.

14. Asko zin egiten duenaren mintzatzeak ilea zutik jartzen ditu; eta haien liskarrak belarriak geldiarazten dizkio.

15. Harroen liskarrak odola isurtzen du, eta haien irainak larriak dira belarriako.

16. Sekretuak aurkitzen dituenak galtzen du bere meritua; eta ez du inoiz lagunik aurkituko bere gogoan.

17. Maite ezazu zure adiskidea, eta izan hari leial: baina saltzen badituzu haren sekretuak, ez jarraitu gehiago haren ondotik.

18. Zeren gizonak bere etsaia suntsitu duen bezala; hala galdu duzu hurkoaren maitasuna.

19. Hegaztiari bere eskuetatik ateratzen uzten duenak bezala, hala utzi duzu zure lagun hurko, eta ez duzu berriro lortuko.

20. Ez jarraitu gehiago haren atzetik, urrunegia baita; amarru bat bezala da amarrutik ihesi.

21. Zauriari dagokionez, lotu daiteke; eta iraindu ondoren adiskidetzea izan daiteke: baina sekretuak saltzen dituena itxaropenik gabe dago.

22. Begiak keinu egiten dituenak gaizkia egiten du, eta hura ezagutzen duenak alde egingo du harengandik.

23. Zu presente zaudenean, gozoki mintzatuko da, eta miretsiko ditu zure hitzak: baina azkenean bere ahoa nahasiko du, eta zure esanak kalumniatuko ditu.

24. Gauza asko gorrotatu ditut, baina hura bezalakorik ez; Jaunak gorroto baitu.

25. Nork harri bat gora botatzen du bere buruaren gainera; eta kolpe engainagarriak zauriak egingo ditu.

26. Zuloa egiten duena, bertan eroriko da, eta trampa jartzen duena bertan sartuko da.

27. Maltzurkeria egiten duenak, eroriko zaio haren gainera, eta ez du jakingo nondik datorren.

28. Burla eta laidoa harroengandik dira; baña mendekua, lehoia bezela, zegoan izango da.

29. Zintzoen erorketaz pozten direnak amarruan sartuko dira; eta larritasunak hondatuko ditu hil baino lehen.

30. Gaiztakeria eta haserrea, hauet ere higuengarriak dira; eta gizon bekatariak biak izango ditu.

KAPITULUA 28

1. Mendekatzen duenak, Jaunarengandik mendekua aurkituko du, eta bere bekatuak gogoratuko ditu.

2. Barkatu hurkoari berak egin dizun kaltea, halaxe barkatuko zaizkizu zure bekatuak otoitz egiten duzunean.

3. Batek gorrotoa dauka bestearen kontra, eta barkamena eskatzen al dio Jaunari?

4. Bera bezalakoa den gizonari ez du errukirik egiten, eta bere bekatuen barkamena eskatzen al du?

5. Haragia denak gorrotoa elikatzen badu, nork eskatuko du bere bekatuak barkatzeko?

6. Orhoit zaitez zure amaiera, eta etsaia eten bedi; oroitu ustelkeria eta heriotza, eta egon manamenduetan.

7. Orhoit zazu manamenduez, eta ez egin gaiztakeriarik zure hurkoari: orhoit zaitez Goi-goikoaren ituna, eta keinu egin ezjakintasunari.

8. Ez zaitez liskarrik, eta urrituko dituzu zure bekatuak, zeren gizon haserretuak liskarrak piztuko ditu,

9. Gizon bekatariak adiskideei asaldatzen ditu, eta bakean dauden artean eztabaidea egiten du.

10. Suaren gaia den bezala, hala erretzen da: eta gizonaren indarra den bezala, hala da haren haserrea; eta bere aberastasunen arabera igotzen da bere haserrea; eta zenbat eta indartsuagoak dira borrokan, orduan eta gehiago utan egongo dira.

11. Eztabaidea azkar batek sua pizten du, eta borroka azkar batek odola isurtzen du.

12. Txinparta pizten badiozu, erreko da: haren gainean txutuko badiozu, itzali egingo da: eta bi hauet zure ahotik ateratzen dira.

13. Madarikatu xuxurlaria eta mihi bikoitza: zeren halakoek bakean zeuden asko suntsitu dituzte.

14. Mihi mintzarriak asko asaldatu ditu, eta naziotik naziora eraman ditu: hiri indartsuak eraitsi ditu, eta gizon handien etxeak irauli ditu.

15. Mihi mintzarra bota ditu emakume zintzoak, eta beren lanetatik kendu ditu.

16. Entzuten duenak, ez du sekula atsedenik aurkituko, eta ez da isilik egon.

17. Azotearen kolpeak arrastoak egiten ditu haragian, baina mihiaren kolpeak hezurrak hausten ditu.

18. Asko erori dira ezpataren ertzean, baina ez hainbeste mihitik erori direnak.

19. Ondo dago haren pozoiaren bidez defendatzen dena; bere uztarria erakarri ez duena, eta bere lokarriean lotua izan ez duena.

20. Zeren haren uztarria burdinazko uztarria da, eta haren zintak brontzezkoak.
21. Heriotza gaiztoa da, hilobiak hora baino hobeak ziren.
22. Ez du izango Jainkoaren beldur direnen gainean menperatuko, eta ez dira erreko haren suarekin.
23. Jaunak utzitakoak bertan eroriko dira; eta hekietan erreko da, eta ez da itzaliko; lehoina bezela igorriko die, eta lehoinabarra bezala irentsiko ditu.
24. Begira ezazu zure ondasuna arantzez estaltzen duzula, eta lotu zure zilarra eta urea,
25. Eta pisatu zure hitzak balantzan, eta egin ate eta barra zure ahoari.
26. Kontuz ibili ez zaitezela haren ondotik irristatu, ez bazara eror ezpada zelatan dagoenaren aitzinean.

KAPITULUA 29

1. Errukitsuak bere lagunari mailegatuko dio; eta bere eskua sendotzen duenak manamenduak betetzen ditu.
2. Emaiozu maileguan zure hurkoari bere beharren garaian, eta ordaintzen diozu berriro hurkoari bere garaian.
3. Begi itzazu zure hitza, eta harekin zintzo jokatu, eta beti aurkituko duzu zuretzako beharrezkoa dena.
4. Askok, gauza bat mailegatzen zietenean, arkitutzat jotzen zuten, eta larritzen zituzten haien lagunten zutenak.
5. Hartu arteo, musu emango dio gizon bati; eta bere hurkoaren diruagatik sutsuki mintzatuko da: baña ordaintzeko orduan, luzatuko du denbora, eta atsekabeko hitzak itzuliko ditu, eta denboraz kexatuko da.
6. Irabazten badu, nekez jasoko du erdia, eta arkitu balu bezala kontatuko du: bestela, kendu dio bere dirua, eta etsai bat lortu du arrazoik gabe: maldizioz eta biraoekin ordaintzen du. barandak; eta ohoreagatik ohorea ordainduko dio.
- 7 Askok, beraz, uko egin diote mailegua emateari beste gizonen tratu txarragatik, iruzur egiteko beldurrez.
8. Alabaina, izan pazientzia pobream dagoen gizonarekin, eta ez atzeratu errukirik.
9. Aipatu pobreali manamenduagatik, eta ez urrundu bere pobreziagatik.
10. Gal ezazu zure dirua zure anaiaagatik eta zure lagunagatik, eta ez bedi herdoiltzen galtzeko harriaren azpian.
11. Bildu zure altxorra Goi-goikoaren manamenduen arabera, eta urea baino irabazi gehiago ekarriko dizu.
12. Itxi limosna zure biltegietan, eta libratuko zaitu atsekabe guztietatik.
13. Zure etsaien aurka, ezkutu indartsua eta lantza sendoa baino hobeto borrokatuko da.
14. Gizon zintzoa bere hurkoaren fidantza da, baina lotsagabeak utziko du.
15. Ez ahaztu zure fidantzaren adiskidetasuna, zeren bere bizia eman baitu zuregatik.
16. Bekatariak hondatuko du bere fidantza ona;
17. Eta esker onekoa denak, libratu zuen arriskuan utziko du.

18. Ziurtasunak desegin ditu onetako asko, eta astindu ditu itsasoko olatua bezala: gizon ahaltsuak bere etxeetatik uxatu ditu, eta noraezean ibili dira herri arrotz artean.
19. Iaunaren manamenduak hausten dituen gaiztoa segurantzan eroriko da, eta beste gizonen negozioak irabazteko ekiten eta jarraitzen duena, auzietan eroriko da.
20. Lagun hurkoari zure ahalmenaren arabera, eta kontu egin zaitez ez zaitezen berean erori.
21. Biziitzeo gauza nagusia da ura, eta ogia, eta jantziak, eta lotsa estaltzeko etxea.
- 22 Hobe da pobre baten bizimodu txabola gaizto batean, beste gizon baten etxejan janari gozoa baino.
23. Gutxi edo asko izan, eduki ezazu kontentu, ez dezazun entzuteko zure etxeeko laidoa.
24. Zeren bizitze miserablea da etxez etxe ibiltzea: zeren arrotza zaren tokian, ez duzu ausartzen ahoa zabaltzen.
25. Gozatu eta jai egingo duzu, eta ez duzu eskerrik izango: gainera, hitz latzak entzungo dituzu.
26. Zatoz, arrotza, eta horni ezazu mahaia, eta elikatu nazazu prest daukazun hori.
27. Egizu leku, arrotza, gizon ohoragarri bati; ene anaia etortzen da ostattu hartzera, eta nire etxea behar dut.
28. Gauza oiek astunak dira gizon adimendunarentzat; etxearen gaitzespena eta mailegu-emailearen gaitzespena.

KAPITULUA 30

1. Bere semea maite duenak maiz eragiten dio makila sentitzera, azkenean haren poza izan dezan.
2. Bere semea zigortzen duenak bozkario izango du bere baitan, eta poztuko du bere ezagunen artean.
3. Bere semeari irakasten dionak atsekabetzen du etsaia, eta bere adiskideen aitzinean alaituko da.
4. Bere aita hil arren, hil ez balego bezala da: zeren atzean utzi du bere antzeko bat.
5. Bizi zen bitartean, ikusi zuen, eta poztu zen hora baithan: eta hil zenean, ez zen tristatu.
6. Atzean utzi zuen bere etsaien kontrako mendekatzailea, eta bere adiskideekiko ontasuna emango duena.
7. Bere semeaz gehiegi egiten duenak zauriak estaliko ditu; eta oihu guzietan nahastuko dira haren erraiak.
8. Apurtu ez den zaldia buru-belarri bihurtzen da, eta beretzat utzitako umea nai izango da.
9. Oilartu zure umea, eta beldurtu egingo zaitu: jolastu harekin, eta astunera eramango zaitu.
10. Ez barre egin berarekin, ez dezazun atsekaberik izan, eta azkenian hortzak karraska ez dezazun.
11. Ez iezaiozu askatasunik eman gaztaroan, eta ez egin keinurik bere ergelkeriari.
12. Makurtu bere lepoa gaztea den bitartean, eta jo ezazu alboetan umea den bitartean, ez dadin egoskor, eta desobediente egin ez dezazun, eta horrela tristura ekartzeko zure bihotzera.
13. Gastiga ezazu zure semea, eta eduki ezazu lanera, bere jokaera lizunkeria zuretzat ofensa izan ez dadin.

14. Hobe da pobrea, sanoa eta sendoa denez, bere gorputzean jota dagoen gizon aberatsa baino.
15. Osasuna eta gorputzaren ongizatea urrea ororen gainetik dira, eta gorputz sendoa aberastasun infinituaren gainetik.
16. Ez dago aberastasunik gorputz sanoaren gañetik, eta ez alaitasunik biotzaren alaitasunaren gañetik.
17. Heriotza hobe da bizitza mingotsa edo etengabeko gaixotasuna baino.
18. Ahoan itxita isuritako gozoak hilobi baten gainean jarritako haragi nahasiak bezala dira.
19. Zertarako balio du opariak idolo bati? zeren ezin du jan, ez usaindu: halaxe da Jaunaren jazarpena.
20. Begiekin ikusten du eta intziri egiten du, birjina besarkatu eta hasperen egiten duen eunuko bat bezala.
21. Ez eman zure gogoa astuntasunari, eta ez ezazu zure buruari atsekabetu zure kontseiluan.
22. Bihotzaren poztasuna da gizonaren bizia, eta gizonaren alaitasunak luzatzen ditu bere egunak.
23. Maite ezazu zeure arima, eta kantsola ezazu zure bihotza, ken ezazu tristura zuregandik: zeren tristeziak asko hil ditu, eta ez dago onurariak.
24. Bekaizkeriak eta haserreak bizia laburten dute, eta zaintzak denboraren aurretik zahartzea.
25. Bihotz alai eta onak zainduko ditu bere haragia eta elikadura.

KAPITULUA 31

1. Aberastasunei begira egoteak haragia jaten du, eta haren ardurak loa urruntzen du.
2. Zaintzeak ez du utziko gizona lozorroan, gaixotasun minak loa hausten duen bezala,
3. Aberatsak lan handia du aberastasunak biltzeko; eta atseden hartzen duenean, bete egiten da bere delikatua.
4. Pobreak bere egoera pobrean lan egiten du; eta alde egiten duenean, oraindik behar da.
5. Urrea maite duena ez da justifikatuko, eta ustelkeriaren atzetik datorrenak nahikoa izango du.
6. Urrea izan da askoren hondamena, eta haien suntsipena presente zegoen.
7. Oztopoa da hari sakrifizioak eskaintzen dizkionentzat, eta ergel oro harekin eramango dute.
8. Zorionekoak akatsik gabe arkitzen diren aberatsak, eta urearen bila joan ez dena.
9. Nor da hura? eta dohatsu deituko dugu: zeren gauza miragarriak egin ditu bere herriaren artean.
10. Nor izan da hortaz probatua, eta perfektu arkitu? gero gloria bedi. Nork irain dezake, eta ez du ofenditu? edo gaizkia egin, eta eztu egin?
11. Bere ondasunak ezarriko dira, eta kongregazioak bere limosna adieraziko du.
12. Baldin esertzen bazarete mahai oparo batean, ez izan haren gutizian, eta ez esan, haragi asko dago.
13. Gogoan izan begi gaiztoa gauza gaiztoa dela: eta zer da begia baino gaiztoago sortua? horregatik negar egiten du okasio guztieta.
14. Ez luzatu zure eskua begiratzen duen tokira, eta ez sartu berarekin platera.

15. Ez ezazu zure hurkoa epaitu zeure buruaz, eta izan zuhurra puntu guztieta.
16. Jan ezazu gizon bat bezala, zure aitzinean jartzen dituzunak; eta irentsi oharra, ez zaitzatela gorrotatu.
17. Utzi lehenik ohituragatik; eta ez izan asegabe, ofenditu ez dezazun.
18. Askoren artean eserita zaudenean, ez heldu eskua lehenik.
19. Gutxi bat aski da ongi hazitako gizonarentzat, eta ez du bere haizea laburten bere ohean.
20. Lo sanoa jatearen neurriaren ethortzen da: goiz jaikitzentzak da, eta bere adimenak harekin ditu: baina zaintzako oinazea, eta kolera, eta sableko minak, asegabearekin daude.
21. Eta jatera behartua izan bazara, jaiki zaitez, ilki, botaka, eta atseden hartuko duzu.
22. Ene semea, entzun nazazu, eta ez nazazu mespretxatu, eta azkenengoan arkituko dezu erran dizudan bezala: zure obra guzietan bizkor izan zaitezte, beraz eritasunik ez da zuregana etorriko.
23. Nork bere jatekoa libre den, ongi mintzatuko dira gizonak; eta sinistuko da bere etxe onaren berri.
24. Bainan bere jatearen ahule denaren kontra hiri guziak marmar egingo du; eta ez dira zalantzan izango haren ahuleziaren testigantzak.
25. Ez erakutsi zure ausardiak ardoan; ardoak asko suntsitu baititu.
26. Labeak murgilduz probatzen du ertza, eta ardoak harroen bihotzak mozkorkeriaz.
27. Ardoa bizia bezain ona da gizonarentzat, neurriz edaten bada: zer bizi da bada ardorik gabeko gizonarentzat? gizonak pozteko egina baita.
28. Ardoak neurriz edan eta sasoian ekartzen ditu bihotzaren poztasuna, eta gogoaren alaitasuna;
29. Bainan ardoak gehiegikeriaz mozkortzen du gogoaren mingotsa, liskar eta liskarrekin.
30. Mozkortasunak areagotzen du ergelaren haserrea, ofenditu arte: indarrak gutxitzen ditu eta zauriak egiten ditu.
31. Ez gaitzetsi zure hurkoa ardoarekin, eta ez ezazu mespretxatu bere alaitasunean: ez iezaiozu hitz gaiztorik eman, eta ez estutu edatera eskatzen.

KAPITULUA 32

1. Jai baten nagusi egiten bazara, ez zaitez altxatu, baina izan haien artean gainerako bat bezala; zaindu itzazu arretaz, eta, beraz, eseri.
2. Eta zure ofizio guzia eginik, artu ezazu zure lekua, haietkin alaitzeko, eta artzeko koroa bat jaia ongi antolatzeko.
3. Mintza zazu, zaharrena zarena, zeren behar zaizu, baina juizio onean; eta ez oztopatu musika.
4. Ez isuri hitzik musikari bat dagoen tokian, eta ez erakutsi jakinduria garaiz kanpo.
5. Ardo-oturuntza batean musika-kontzertua urrez jarritako karbunkulu-seinalea bezalakoa da.
6. Urrezko lan batean ezarriko esmeralda baten zigilua bezala, halaxe da musikaren doinua ardo atseginarekin.

7. Mintza, gaztea, baldin zure beharrik balego: eta ala ere ozta-ozta bi aldiz galdetzen zaituztenean.
8. Izan bedi laburra zure mintzatzea, hitz gutxitan asko ulertzen duena; Izan zaitezte dakiena eta, hala ere, mihi a eusten duena.
9. Gizon handien artean bazara, ez zaitez haikein berdin; eta aintzinako gizonak lekuaren daudenean, ez erabili hitz asko.
10. Trumoiak tximista joan baino lehen; eta lotsatuaren aitzinean joango da mesede.
11. Jaiki zaitez garaiz, eta ez izan azkena; baina itzuli zaitez etxera atzerapenik gabe.
12. Har ezazu hor zure denbora-pasa, eta egin nahi duzuna: baina ez bekatu harrokeriaz.
13. Eta gauz hauengatik bedeinka ezazue egin zaituena, eta bere onez bete zaituena.
14. Jaunaren beldur denak bere diziplina jasoko du; eta goiz bila dabiltsanek grazia arkituko dute.
15. Leguearen bila dabilena beteko da horretaz: baina hipokrita hura ofendituko da.
16. Jaunaren beldur direnek epaia aurkituko dute, eta justizia piztuko dute argia bezala.
17. Gizon bekataria ez da gaitzetsiko, baina arkitzen du bere borondatearen arabera aitzakia.
18. Aholku-gizona begirunea izango da; baina gizon arrotz eta harroa ez da beldurrez kikiltzen, bere buruaz aholkurik gabe egin duenean ere.
19. Ez egin ezer aholkurik gabe; eta behin egin duzunean, ez damutu.
20. Ez zoaz eroriko zaren bidetik, eta ez estropezu harri artean.
21. Ez izan ziur modu garbian.
22. Eta kontuz ibili zure seme-alabei.
23. Obra on guzietan fidatu zaitez zure arima; zeren hau da manamenduak betetzea.
24. Jaunagan sinesten duenak, behatzen du manamenduari; eta harengan fidatzen denari ez zaio inoiz okerrago egingo.

KAPITULUA 33

1. Ez zaio gaitzik gertatuko Jaunaren beldur denari; baina tentazioan ere berriro libratuko du.
2. Jakintsuak ez du legea gorrotatzen; baina han hipokrita dena ekaitz batean itsasontzi bat bezala da.
3. Gizon adimendunak fidatzen du legean; eta legea leial zaio, orakulu bezala.
4. Presta ezazu zer esan, eta horrela entzuna izango zara: eta lotu instrukzioa, eta gero erantzun.
5. Zoroaren bihotza gurpilaren antzekoa da; eta bere pentsamenduak ibiltzen den ardatza bezalakoak dira.
6. Zaldi-zaldi bat iseka egiten duen adiskide bat bezala da, bere gainean eserita dagoen guztien azpian aritzen da.
7. Zergaitik da egun bat bestea gailentzen, urteko egun guzietako argi guzia iguzkiarena baita?
8. Jaunaren ezagutzagatik bereizi ziran, eta aldarazi zituen sasoia eta jaiak.
9. Batzuk egin zituen egun gorenak, eta santifikatu zituen, eta beste batzuk egun arruntak egin zituen.

10. Eta gizon guziak lurretik dira, eta Adam sortu zen lurretik.
11. Ezagutza askorekin banatu ditu Jaunak, eta beren bideak anitz egin ditu.
12. Haietako batzuk bedeinkatu eta goratu zituen, eta beste batzuk saindu, eta bere burua hurbildu zituen: baina haietako batzuk madarikatu eta apaldu zituen, eta beren tokitik aldendu.
13. Nola buztina eltzegilearen esku dago, bere nahiera moldatzeko: hala da gizona bera egin zuenaren eskuetan, berai hobekien errrenditzeko.
14. Ona gaizkiaren kontra jarria da, eta bizia heriotzaren kontra: halaxe da jainkozkoak bekatariaaren kontra, eta bekataria jainkozkoaren kontra.
15. Begira, bada, Goi-goikoaren obra guziak; eta bi eta bi daude, bata bestearen aurka.
16. Guztietan esnatu nintzen, mahats-biltzaileen atzetik biltzen dena bezala: Jaunaren bedeinkapenaz probetxu egin nuen, eta mahats-biltzailea bezala zapaldu nuenene ardoa.
17. Begira ezazue ez dudala neure buruarentzat bakarrik lan egin, ikaskuntza bilatzen duten guztientzat baizik.
18. Entzun nazazue, o herriko gizon handiak, eta entzun ezazue zuen belarrikin, elkargoko buruzagiok.
19. Ez eman zure semeari eta emazteari, zure anaiari eta adiskideari, zure gainean boterea bizi zaren bitartean, eta ez eman zure ondasunak beste bat: damutu ez dezazun, eta berriro eskatu ez dezazun.
20. Bizi zaren bitartean eta zure baitan arnasa duzun bitartean, ez zaitez inoren esku utzi.
21. Zeren hobe da zure seme-alabak zurekin bilatzea, zuhaien adeitasunari eustea baino.
22. Zure obra guzietan gorde ezazu zeure buruaren nagusitasuna; ez utzi orbanik zure omenez.
23. Zure egunak amaitzen dituzunean, eta zure bizitza bukatuko duzun garaian, banatu zure ondarea.
24. Bazka, makila eta zamak astoarentzat dira; eta ogia, zuzenketa eta lana, morroarentzat.
25. Baldin zure zerbitzaria lanera jartzen badiozu, arkituko duzu atseden;
26. Uztarria eta lepokoa lepoa makurtzen dute: halaxe dira torturak eta oinazeak morroi gaiztoarentzat.
27. Bidal ezazu lanera, alfer ez dadin; alferkeriak gaitz asko irakasten baitu.
28. Jarri iezaiozu lanari, berari komeni zaion bezala: baldin obe ezpada, jarri kate astunagoak.
29. Baina ez izan inorekin gehiegiz; eta diskreziork gabe ezer egin.
30. Baldin zerbitzari bat baduzu, izan bedi zuretzat zeu bezala, zeren prezioz erosi baituzu.
31. Baldin zerbitzari bat baduzu, erregutu ezazu anai bezala, zeren zure arimarena bezala duzu haren beharra: baldin gaiztakeria erregutzen badiozu, eta ihes egiten badu zuregandik, zein bide joanen zara haren bila?

KAPITULUA 34

1. Utsik gabeko gizonaren itxaropenak hutsalak eta faltsuak dira, eta ametsak ergelak altxatzen ditu.

2. Ametsak errespetatzen dituena, itzala harrapatzen duenaren antzekoa da, eta haizearen atzetik jarraitzen duena.
- 3 Ametsen ikuskera gauza baten antza da, baita aurpegiaren aurpegiaren antza ere.
4. Zer garbitu daiteke gauza satsu batetik? eta faltsua den gauza horretatik zer egia etor daiteke?
5. Igarkizunak, eta igarkizunak, eta ametsak alferrik dira: eta bihotzak iruzur egiten du, erditzean dagoen emakumearen bihotza bezala.
6. Zure bisitan Goi-goikotik bidaliak ez badira, ez jarri haiengan zure bihotza.
7. Zeren ametsek asko engainatu dituzte, eta huts egin dute haiengan konfiantza jarri zutenak.
8. Legea gezurrik gabe arkituko da perfektua: eta zuhurtzia perfekzioa da aho leialarentzat.
9. Bidaia dabilenak gauza asko daki; eta esperientzia handia duenak jakinduria adieraziko du.
10. Esperientziarik ez duenak gutxi daki: baina joandakoa zuhurtziaz betea da.
11. Bidaiatzan nintzenean, gauza asko ikusi nituen; eta adieraz dezakedana baino gehiago ulertzen dut.
12. Askotan hiltzeko arriskuan egon nintzen, baina gauza hauengatik libratu nintzen.
13. Jaunaren beldur direnen izpiritua biziko da; zeren haien itxaropena salbatzen dituenaren baitan dago.
14. Jaunaren beldur denak ez du beldurrik izango; bere itxaropena baita.
15. Dohatsua da Jaunaren beldur denaren anima: nori begiratzen dio? eta nor da bere indarra?
16. Zeren Jaunaren begiak bera maite dutenen gainean daude, bera da haien babes sendoa eta sendoa, beroaren babes eta eguerdian eguzkiaren estalkia, estropazuaren babes eta erortzetik babestea.
17. Arima altxatzen du, eta begiak argitzen ditu: osasuna, bizia eta bedeinkapena ematen ditu.
18. Gaizki lortutako gauza baten sakrifizioa egiten duena, barregarria da bere eskaintza; eta gizon bidegabean dohainak ez dira onartzan.
19. Goi-goikoa ez da atsegin gaiztoen eskaintzarekin; eta ez da bekatuagatik baretzen sakrifizio ugariz.
20. Pobreen ondasunen eskaintza ekartzen duenak, semea bere aitaren begien aurrean hiltzen duenak bezala egiten du.
21. Behartsuen ogia da haien bizia: hura iruzur egiten diona odoleko gizona da.
22. Projioari bizia kentzen dionak hiltzen du; eta bere alokairuko langileari iruzur egiten diona odola da.
23. Batek eraikitzen duenean, eta besteak eraitsi egiten duenean, zer probetxu dute orduan lana baizik?
24. Batek otoitz egiten duenean, eta beste batek madarikatzen duenean, noren boza entzunen du Jaunak?
25. Hildako bat ukitu ondoren bere burua garbitzen duenak, berriz ukitzen badu, zertarako balio du garbitzeak?
26. Hala gertatzen da bere bekatuengatik barau egiten duenarekin, eta berriro ioan eta gauza bera egiten duenarekin: nork entzungo du haren otoitza? edo zertarako balio dio apaltzeak?

KAPITULUA 35

1. Legea betetzen duenak aski opariak ekartzen ditu: manamenduari erreparatzen dionak bake-opari bat eskaintzen du.
2. Ondo ordaintzen duenak irin fina eskaintzen du; eta limosna egiten duenak laudorioa egiten du.
3. Gaiztakeriatik alde egitea Jaunari atsegin zaion gauza da; eta injustizia uztea da ordaina.
4. Ez zara hutsik agertuko Jaunaren aurrean.
5. Zeren gauza hauek guziak manamenduagatik egin behar dira.
6. Zintzoen eskaintzak aldarea gizentzen du, eta haren usain gozoa Goi-goikoaren aitzinean dago.
7. Onargarria da gizon zuzenaren sakrifizioa. eta haren oroimena ez da inoiz ahaztuko.
8. Eman begi onez Jaunari bere ohorea, eta ez urritu zure eskuetako lehen fruituak.
9. Erakuts ezazu zure dohain guzietan alai aurpegia, eta eman poztasunez zure hamarrenak.
10. Emaiozu Gorenari, berak aberastu zaituen bezala; eta lortu duzun bezala, eman begi alai batekin.
11. Zeren Jaunak ordaintzen du, eta zazpi aldiz gehiago emango ditzu.
12. Ez pentsa dohainekin hondatzea; halakoak ez ditu jasoko: eta ez fidatu sakrifizio bidegabeetan; izan ere, Jauna da epailea, eta harekin ez dago pertsonen errespetua.
13. Ez du inor onartuko pobrearen aurka, baizik eta zapalduen otoitza entzungo du.
14. Ez du arbuiatuko aita-orboen erreguak; ezta alargunak, bere kexua isurtzen duenean.
15. Ez al dira malkoak alargunaren masailetatik jaisten? eta ez al da haren oihua erorarazten dituenaren kontra?
16. Jauna zerbitzatzen duena ontzat hartuko da, eta haren otoitza lainoetaraino helduko da.
17. Umilen otoitzak hodeiak zulatzen ditu, eta hurbildu arte, ez da konsolatuko; eta ez da alde egingo, Goi-goikoak ikusi arte zuzenki epaitzeko eta epaitzeko.
18. Zeren Jauna ez da axolatuko, eta Ahaltsuak ez du pazientziarik izango haietkin, errukirik gabeko solomoa zatitu arte, eta pagatu jentilei mendekua; harroen jendetza kendu arte, eta bidegabean agintea hautsi arte;
19. Bakoitzari bere ekintzen arabera, eta gizonen obrei beren asmakizunen arabera eman arte; bere herriaren kausa epaitu eta bere errukiaz poztu arte.
- 20 Errukia sasoiko da atsekabe garaian, lehorte garaian euri-hodeiak bezala.

KAPITULUA 36

1. Erruki gaitzazu, guzien Jainko Jauna, eta beha gaitzazu:
2. Eta bidali zure beldurra zure bila ez diren herri guztiengainera.
3. Altxa eskua nazio arrotzen kontra, eta ikus dezatela zure boterea.
4. Beren aitzinean gure baitan saindua izan zinen bezela, hala izan zaitezte handitua haien artean gure aitzinean.

5. Eta jakin dezatela, guk ezagutu zaitugun bezala, ez dagoela Jainkorik, zu baizik, o Jainkoa.
6. Erakuts itzazu seinale berriak, eta egin beste mirari bitxiak; glorificatu zure eskua eta zure eskuineko besoa, zure mirariak ager ditzaten.
7. Asarrea piztu, eta isuri haserrea: kendu arerioa, eta suntsitu etsaia.
8. Utzi denbora laburra, orhoit zaitez itunaz, eta deklara dezatela zure obra miragarriak.
9. Ihes egiten duena suaren haserreak honda dezala; eta gal bedi herria zapaltzen dutenak.
10. Zapa itzazu jentilen buruzagien buruak, esaten dutenak: Ez da bertzerik gu baizik.
11. Bil itzazu Jakoben leinu guztiak, eta heredatu itzazu hasieratik bezala.
12. Jauna, erruki izan zure izenaz deitzen den herria, eta zure lehen-semeak izendatu dituzun Israeli.
13. Erruki zaitez Jerusalem, zure hiri saindua, zure atseden-lekua.
14. Bete ezazu Sion zure orakulu esanezinez, eta zure herria zure aintzaz;
15. Eman itzazu testigantza asieratik izan dituzunei, eta sortu zure izenean izan diren profetak.
16. Sari itzazu zure itxaroten dutenei, eta zure profetak leial arkitu bedi.
17. Entzun, Jauna, zure zerbitzarien otoitza, Aaronek zure herriaren gainean emandako bedeinkapenaren arabera, lurrean bizi diren guztiak jakin dezaten zu zarela Jauna, betiereko Jainkoa.
18. Sabelak jaki guziak irensten ditu, baina haragi bat bestea baino hobe da.
19. Bezala ahosabaiak dastatzen dituen ehiza-mota askotariko, hala da mintzagai adimendunaren bihotzak.
20. Bihotz gaiztoak astuntasuna eragiten du, baina esperientziadun gizonak ordaina emango dio.
- 21 Emakume batek gizon bakoitza jasoko du, baina alaba bat bestea baino hobe da.
22. Emakumearen edertasunak alaitzen du arpegia, eta gizonak ez du ezer hoberik maite.
23. Bada bere mihian ontasuna, umiltasuna eta kontsolamendua, ez da bere senarra beste gizonak bezalakoa.
24. Emaztea hartzen duenak asitzen du ondasun bat, bere antzeko laguntza, eta atsedenerako zutabea.
25. Hesirik ez dagoen tokian, han hondatu egiten da ondasuna: eta emazterik ez duena dabil doluz gora eta behera.
26. Nork fidatuko du hiriz hiri jauzi egiten duen lapurra? beraz, nork sinetsiko du etxerik ez duen eta gauak hartzen duen tokira ostatu hartzan duenari?

KAPITULUA 37

1. Adiskide guziak dio: Ni ere bere adiskide naiz: baña adiskide bat, izenez adiskide bakarra dena.
2. Ez al da atsekabea heriotzerako, laguna eta adiskidea etsaia bihurtzen denean?
3. O imaginazio gaiztoa, nondik sartu zara lurra iruzurrez estaltzera?
4. Bada lagun bat, adiskidearen oparotasunean pozten dena, baina atsekabe garaian haren kontra egongo da.
5. Bada lagun bat, bere adiskideari sabelean laguntzen diona, eta etsaiaren kontra giltza hartzen duena.
6. Ez aztu zure adiskidea zure gogoan, eta ez izan hura konturatu gabe zure aberastasunetan.
7. Aholku orok goraipatzen du aholku; baina bada bere buruari aholku ematen diona.
8. Begira zaitez aholkulari batekin, eta jakin aurretik zer behar duen; bere buruari aholkatuko baitio; zozketa bota ez dezazun,
9. Eta erraizu: Ona da zure bidea, eta gero beste aldean geldituko da, zer gertatuko zaizun ikusteko.
10. Ez kontsultatu zure susmoa duenarekin, eta ezkutatu zure aholku bekaiztiarengandik.
11. Ez ezazu kontsulta egin jeloskortasuna ukitzen duen emakumearekin; ezta koldar batekin gerra kontuetan; ezta trukeari buruzko merkatari batekin ere; ezta saltzeko erosle batekin ere; ezta esker oneko gizon bekaiztsu batekin ere; ezta adeitasuna ukitzen duen gizon errukigabe batekin; ezta alferrarekin edozein lan egiteko; ezta urtebeteko lana bukatzeko kontratazio batekin ere; ezta negozio askoko zerbitzari alfer batekin: ez itzazue entzun hauei edozein aholkutan.
12. Baina egon zaitez beti Jainkozko gizon batekin, zeina dakizula Jaunaren manamenduak betetzen dituela, zeinaren gogoa zure gogoaren araberakoa den, eta atsekabetuko du zurekin, baldin hondatzen bazara.
13. Eta egon bedi zure bihotzko aholku, zeren ez da hiretzat leialagorik.
14. Zeren gizonaren gogoa noizbait esan ohi dio zazpi begirale baino gehiago, goian dorre garai batean eserita daudenak.
15. Eta othoitz hau guztiaren gainetik Gorenari, zuzen dezala zure bidea.
16. Arrazoia joan dadila enpresa ororen aitzinean, eta aholku ekintza guztien aurretik.
- 17 Aurpegia bihotza aldatzearen seinale da.
18. Lau gauza agertzen dira: ona eta gaiztoa, bizia eta herioa: baina mihiak menperatzen ditu etengabe.
19. Bada bat jakintsu dena eta asko irakasten dituena, baina bere buruarentzat ezertarako balio ez duena.
20. Bada hitzez jakinduria erakusten duena, eta gorrotatua dena: janari guzia faltako da.
21. Zeren ez da grazia ematen Jaunagandik, zeren jakinduria guzia gabetua baita.
22. Beste bat da bere buruarekin jakintsua; eta adimenaren frituak laudagarriak dira haren ahoan.
23. Gizon jakintsuak bere erria irakasten du; eta bere adimenaren frituak ez dira huts egiten.
24. Gizon jakintsuak bedeinkazioz beteko da; eta hura ikusten duten guztiak zoriontsutzat hartuko dute.
25. Gizonaren bizitzako egunak konta daitezke, baina Israelen egunak kontaezinak dira.
26. Gizon jakintsuak bere herriaren artean ospea jasoko du, eta bere izena betiko izango da.
27. Ene semea, proba ezazu zure arima zure bizitzan, eta ikusi zer den gaitza, eta ez eman hori.
28. Zeren gauza guziak ez dira onuragarriak gizon guzientzat, ezta arima guziak gauza guzietan atsegin.

29. Ez izan gauza gozoetan asegabe, ez jakietan gutiziegi;
30. Zeren haragiak gainditzeak eritasuna ekartzen du, eta gainditzeak kolera bihurtuko du.
31. Urrutiaz asko galdu dira; baina erreparatzen duenak luzatzen du bere bizia.

KAPITULUA 38

1. Ohoratu sendagilea berari zor zaion ohorearekin, harengandik izan ditzakezuen erabilpenengatik: zeren Jaunak sortu baitu.
2. Zeren Goi-goikoarengandik dator sendabidea, eta erregearen ohorea jasoko du.
3. Medikuaren trebetasunak altxatuko du bere burua, eta gizon handien aitzinean miretsiko da.
4. Jaunak sendagaiak sortu ditu lurretik; eta jakintsuak ez ditu gaitzetsiko.
5. Ez al zen ura egurrez gozo egin, haren birtutea ezagut zedin?
6. Eta gizonei trebetasuna eman die, bere obra miragarrieta ohoratua izan dadin.
7. Halakoekin sendatzen ditu gizonak, eta kentzen ditu haien minak.
8. Halakoetarik egiten du botikariak; eta bere obrek ez dute amaierarik; eta harengandik da bakea lur guzian,
9. Ene semea, zure eritasunean ez zaitez arduragabe izan, baina othoitz egizu Jaunari, eta sendatuko zaitu.
10. Utzi bekatutik, eta agindu zure eskuak zuzen, eta garbitu zure bihotza gaiztakeria guztietatik.
11. Eman ezazu usain gozoa, eta irin finaren oroitzapena; eta egin koipe-opari bat, izan ez bezala.
12. Bada, eman lekua sendagileari, zeren Jaunak sortu baitu: ez bedi zuregandik alde egin, haren beharra baituzu.
- 13 Bada garai bat haien eskuetan arrakasta ona dena.
14. Zeren ere otoitz egingo diote Jaunari, bizia luzatzeko erraztasun eta erremediorako ematen duten hori aurrera atera dezan.
15. Bere Egilearen aurrean bekatu egiten duenak, eror bedi sendagilearen eskuetan.
16. Ene semea, erori bedi malkoak hilen gainean, eta has dadila negar egiten, zuk zeuk kalte handia jasan izan bazenu bezala; eta gero bere gorputza estaltzea ohituren arabera, eta ez utzi haren ehorzketa.
17. Egizu negar garratza, eta egizu negar andia, eta erabili negarrez, berak merezi duen bezala, eta egun bat edo bi, gaizto mintzatu ez zaitezen, eta orduan konsola zaitez zure astuntasunagatik.
18. Zeren astuntasunetik dator heriotza, eta bihotzeko astuntasunak indarra hausten du.
19. Atsekabeen ere tristura geratzen da, eta pobreen bizia da bihotzaren madarikazioa.
20. Ez hartu astuntasuna bihotzean: urrun ezazu, eta kide azkeneko amaiera.
21. Ez aztu, zeren ez baita itzultzerik: ez diozu onik eginen, baizik zure buruari kalterik eginen.
22. Orhoit zazue nere juizioa: zeren hire ere hala izango da; atzo niretzat, eta gaur zuregatik.

23. Hildakoa atseden dagoenean, atseden bedi haren oroitzapena; eta konsolatu zaitezte harengatik, bere Espiritua harengandik urruntzen denean.
24. Gizon jakintsuaren jakinduria aisiaaldirako aukeragatik dator: eta negozio gutxi duenak jakintsu bihurtuko da.
25. Nola lor dezake zuhurtzia goldeari eusten diona, eta astoan goratzen dena, idia gidatzen dituena, eta beren lanetan arduratzen dena, eta zezenez mintzo dena?
26. Bere gogoa ildoak egiteko ematen du; eta arduratsua da behie bazka emateko.
27. Beraz, arotz eta ogilari guziak, gau eta egun lan egiten duenak, eta zigiluak ebakitzentzat eta ebakitzentzat dituztenak, eta aniztasun handia egiten dutenek, beren buruak irudi faltsuetara ematen, eta obra bat bukatzeko zaintzen dutenak.
28. Errementaria ere ingudearen ondoan eserita, eta burdinazko lana ikusirik, suaren lurrunak xahutzen du bere haragia, eta labeko beroarekin borrokatzen du: mailuaren eta ingudearen hotsa beti dago bere belarrieta, eta bere begiek geldirik begiratzen diote hark egiten duen gauzaren ereduari; bere lana amaitzera jartzen du bere gogoa, eta ederki leuntzeko zaintzen du:
29. Hala egiten du ontzilea bere lanetan eserita, eta bere oinekin gurpila bira emanez, zeina beti bere lanetan arreta handiz jarria, eta bere lan guziak zenbatuz egiten dituena;
30. Bere besoaz moldatzen du buztina, eta bere oinen aitzinean makurtzen du bere indarra; bere burua eramateko aplikatzen da; eta arduratzen da labea garbitzen:
31. Oiek guziek beren eskuetan itxaroten dute, eta bakoitza jakintsua da bere obran.
32. Hauek gabe ezin da hiri bat bizi, eta ez dute nahi duten tokian biziko, ez gora eta behera joango.
33. Ez dira bilhatuko kontseilu publikoan, eta ez dira biltzarrean goi-goian ipiniko: ez dira epaileen aulkian eseriko, ez epaieren sententzia ulertuko; eta ez dira arkituko parabolak esaten diren lekuetan.
- 34 Bainan munduaren egoerari eutsiko diote, eta beren lanbide-lanean dago haien nahi guztia.

KAPITULUA 39

1. Bainan Gorenaren legeari gogoa ematen dionak, eta haren gogoetaz arduratzen denak, antzinako guztien jakinduria bilatuko du, eta profezietan arduratuko da.
2. Begiratuko ditu gizon ospetsuen esanak: eta parabola soilak diren tokietan, bera ere izango da.
3. Sententzia larrien sekretuak bilatuko ditu, eta parabola ilunetan ibiliko da.
4. Gizon handien artean zerbitzatuko du, eta prinzipieen aurrean agertuko da: herrialde arrotzatik ibiliko da; zeren gizonen artean ongia eta gaizkia probatu baititu.
5. Emanen du bere bihotza goiz etortzeko bera egin zuen Jaunagana, eta otoitz egingo du Goi-goikoaren aitzinean, eta otoitzean ahoa zabalduko du, eta otoitz eginen du bere bekatuengatik.

6. Jaun andiak nai duenean, beteko da adimenaren izpirtuaz: sententzia jakintsuak isuriko ditu, eta Jaunari eskerrak emango dizkio bere otoitzean.
7. Bere aholkua eta ezagutza zuzenduko ditu, eta bere sekretuetan gogoeta egingo du.
8. Erakutsiko du ikasitakoa, eta gloriatuko da Jaunaren itunaren legeaz.
9. Askok goraipatuko dute haren adimena; eta munduak irauten duen bitartean, ez da ezabatuko; bere oroimena ez da aldenduko, eta bere izena gizaldiz gizaldi biziko da.
10. Nazioek erakutsiko dute haren jakinduria, eta kongregazioak haren laudorioak.
11. Iltzen bada, utziko du milla baino izen handiagoa: eta bizi baldin bada, handitu egingo du.
12. Alabaina, badaukat gehiago esateko, pentsatu dudana; izan ere, bete-betean ilargia bezain betea naiz.
13. Entzun iezadazue, ume sainduok, eta hazi zaitezte landaren erreka ondoan hazten den arrosa bezala;
14. Eta eman itzazue usain gozoa intsentsua bezala, eta loratu zaitezte lirioa bezala, bidali usaina, eta kanta ezazue laudoriozko abestia, bedeinkatu Jauna bere obra guztietan.
15. Handitu ezazu haren izena, eta erakuts ezazu haren laudorioa zure ezpainerako kantuekin, eta harpekin, eta laudatzean honela esango duzue:
16. Iaunaren obra guziak oso onak dira, eta berak agintzen duen guzia sasoian beteko da.
17. Eta nehork ezin erran: Zer da au? zergatik da hori? zeren denboretan komeni den denboran bilhatuko dira: haren manamenduan urak pila bat bezala gelditu ziren, eta haren ahoko hitzen arabera uren ontziak.
18. Haren manamenduz eginen da berari atsegin zaiona; eta inork ezin oztopatu, noiz salbatuko duen.
19. Haragi guzien obrak haren aitzinean daude, eta ezin zaio ezer ezkutatu haren begietatik.
20. Ikusten du sekulako betiko; eta ez dago ezer zoragarri haren aurrean.
21. Gizon batek ez du erran behar: Zer da au? zergatik da hori? zeren gauza guziak egin baititu haien erabilerarako.
- 22 Haren bedeinkapenak lehorra ibai bat bezala estali zuen, eta uholde bat bezala ureztatu zuen.
23. Nola urak gazi bihurtu zituen, hala izango dute nazioek bere haserrea.
24. Bere bideak sainduentzat argiak diren bezala; hala dira gaiztoentzat estropozoak.
25. Zeren onak asieratik sortuak dira onak: beraz, gaiztoak bekatarientzat.
26. Gizonaren biziaren erabilera guzirako gauza nagusiak dira ura, sua, burdina eta gatza, gari-iriña, eztia, esnea, eta mahatsaren odola, eta oliao eta jantziak.
27. Gauza oiek guziak onerako dirade Jainkozkoentzat: beraz, bekatarientzat gaitz bilakatzen dira.
28. Badaude mendekurako sortuak diren izpirtuak, beren suminduran kolpe minetan jartzen direnak; suntsipen garaian isurtzen dute beren indarra, eta baretzen dute egin zituenaren haserrea.
29. Sua, eta txingorra, eta gosetea eta heriotza, hauek guztiak mendekurako sortu ziren;

30. Piztien hortzak, eta eskorpioiak, sugeak, eta gaiztoak suntsipenera zigortzen dituen ezpata.
31. Poztuko dira haren manamenduaz, eta prest egongo dira lurrean, behar denean; eta beren ordua iristen denean, ez dute haren hitza urratuko.
32. Beraz, asieratik deliberatu nintzen, eta pentsatu nuen gauza hauetaz, eta utzi ditut idatziz.
33. Jaunaren obra guziak onak dira, eta behar diren guziak emanen ditu sasoian.
34. Beraz, nehork ezin erran: Au baino okerragoa da: zeren denborarekin guziak ongi onetsiak izango dira.
35. Beraz, goretsi ezazute Jauna bihotz eta aho osoz, eta bedeinkatu Jaunaren izena.

KAPITULUA 40

1. Neke andia sortu da gizon guzientzat, eta uztarri astuna dago Adamen semeen gainean, amaren sabletik irteten diren egunetik, gauza guzien amagana itzultzen diren arte.
2. Etorkizuneko gauzen irudimenak eta heriotzaren eguna nahasten dituzte beren pentsamenduak, eta bihotzaren beldurra eragiten dute;
3. Gloriazko tronuan eserita dagoenarengandik, lurrean eta errautsetan apalduta dagoenari;
4. Purpura eta koroa daramanarengandik, lihozko arropaz jantzita dagoenari.
5. Haserreak, eta bekaizkeriak, nahasmenduak eta ezinegonak, heriotzaren beldurrak, eta haserreak, eta liskarrak, eta bere oheko atseden-denboran bere gaueko loak, aldatzen dute bere ezagutza.
6. Gutxi edo ezer ez da bere atsedena, eta gero lotan dago, zaintza egunean bezala, bere bihotzaren ikuskeran nahasia, gudutik ihesi balego bezala.
7. Guztia salbu dagoenean, esnatzen da, eta harritzen da beldurra ezer ez zela.
8. Halako gauzak gertatzen dira haragi guziei, gizon zein abereei, eta hori zazpi aldiz gehiago da bekatariengan.
9. Heriotza, eta odol isuria, liskar, eta ezpata, kalamitateak, gosetea, tribulazioa eta azotea;
10. Gauza hauek gaiztoentzat sortuak dira, eta haiengatik eterri zen uholdea.
11. Lurreko gauza guztiak lurrera itzuliko dira, eta uretako itsasora itzuliko da.
12. eroskeria eta injustizia guztiak ezabatuak izango dira, baina egiazkoak betiko iraungo du.
13. Injustuaren ondasunak lehortuko dira ibaia bezala, eta zalapartaz desagertuko dira, euripean trumoi handi bat bezala.
14. Eskua zabaltzen duen bitartean, poztuko da: halaxe etsiko dira gaizkileak.
15. Jainkoaren semeek ez dute adar askorik aterako, baina sustrai zikinak bezala dira harri gogor baten gainean.
- 16 Ibai baten ur eta ertz guztietan hazten den belarra belar guzien aurretik aterako da.
17. Oparotasuna lorategi emankorrena bezala da, eta errukitasuna betikoa da.

18. Neke egitea, eta gizonak daukanarekin kontentu izatea, bizitza gozoa da: baina altxorra aurkitzen duena biak baino gehiago da.
19. Seme-alabak eta hiriaren eraikuntzak gizonaren izena jarraitzen dute, baina emazte errugabea biek baino gehiago hartzen dute.
20. Ardoak eta musikak pozten dute bihotza, baina jakinduriaren maitasuna bien gainetik dago.
21. Flautak eta salterioak doinu gozoa egiten dute, baina mihi atsegina da bien gainetik.
22. Zure begiak grazia eta edertasuna desiratzen ditu, baina biak baino gehiago berde den bitartean.
23. Laguna eta laguna ez dira inoiz gaizki topatzen: baina bien gainetik dago emaztea senarrarekin.
24. Senideak eta laguntzak naigabeko denboraren kontrakoak dira, baina limosnak biak baino gehiago libratuko ditu.
25. Urreak eta zilarrok oina sendotzen dute, baina biek baino gehiago estimatzen dute aholkua.
26. Aberastasunak eta indarrak altxatzen dute bihotza, baina Jaunaren beldurra bien gainetik dago: ez da faltarik Jaunaren beldurra, eta ez du laguntzarik bilatu behar.
27. Jaunaren beldurra lorategi emankorra da, eta aintza guzien gainetik estaltzen du.
28. Ene semea, ez eraman eskale baten bizia; hobe da hiltzea eskea baino.
29. Beste baten mahaiaren menpe dagoenaren bizia ez da bizitzat hartu behar; zeren bere burua kutsatzen du besteen jakiarekin: baina ongi hazitako gizon jakintsua horretaz kontuz ibiliko da.
30. Eskea gozoa da lotsagabearen ahoan, baina bere sabelean sua erreko du.

KAPITULUA 41

1. O eriotza, zein garratza den hire oroitzapena bere ondasunetan atseden bizi den gizonarentzat, ezer aspertzeko ezer ez duenarentzat, eta gauza guztietan oparotasuna duenarentzat: bai, oraindik jasotzeko gai denari. haragia!
2. O eriotza, onargarria da zure sententzia behartsuarentzat, eta bere indarrak huts egiten dituenarentzat, orain azken mendean dagoena, eta gauza guziekin nahasturik dagoenarentzat, eta etsitzen duenarentzat, eta pazientzia galdu duenarentzat!
3. Ez izan beldurrik heriotzaren zigorra, gogoan izan zure aurretik izan direnak eta ondoren etorri direnak; zeren hau da Jaunaren sententzia haragi guztien gainean.
4. Eta zertarako zaude Goi-goikoaren atseginaren kontra? ez dago inkisiziorik hilobian, hamar, edo ehun, edo mila urte bizi izan zaren.
5. Bekatarien semeak haur higuingarriak dira, eta gaiztoen bizilekuak bizi direnak.
6. Bekatarien seme-alaben ondarea galduko da, eta beren ondorengoeak betiko laidoa izango dute.
7. Seme-alabak kexatu egingo dira aita gaiztoaz, zeren gaitzetsiak izango dira harenagatik.

8. Ai, gizon gaiztoak, Jainko goi-goikoaren legea utzi duzuenok! zeren handitzen bazarete, zuen galbide izango da;
9. Eta jaiotzen bazarete, madarikaziorako jaioko zarete: eta iltzen bazarete, madarikazio bat izango da zuen parte.
10. Lurreko guziak berriro lurrera itzuliko dira: hala, gaiztoak madarikaziotik galbidera joango dira.
11. Gizonen dolua beren gorputzen inguruan dago, baina bekatarien izen gaiztoa ezabatu egindo da.
12. Begira ezazu zure izena; izan ere, zurekin jarraituko du mila urrezko altxor handiren gainetik.
13. Bizitza onak egun gutxi ditu, baina izen onak betiko irauten du.
14. Ene seme-alabak, gorde bakean diziplina: zeren ezkutuan dagoen jakinduria, eta ikusten ez den altxor bat, zer probetxu dute bietan?
15. Bere ergelkeria ezkutatzen duen gizona hobe da bere jakinduria ezkutatzen duena baino.
16. Argatik lotsatu zaitezte nere hitzaren arabera: zeren ez da ona lotsa guzia atxikitzea; ezta gauza guztietan guztiz onetsia.
17. Lotsatu zaitezte aitaren eta amaren aitzinean prostituzioaz, eta prinzipi eta indartsu baten aurrean gezurrez;
18. Juez eta buruzagi baten aurrean delitua; gaiztakeriaren kongregazio eta herri baten aurrean; zure bikotekide eta adiskidearen aurrean tratu bidegabea;
19. Eta lapurretaz atzerritar bizi zaren tokiaz, eta Jainkoaren egiaz eta haren itunaz; eta zure ukondoaz haragiaren gainean makurtzea; eta eman eta hartzeko mespretxuaz;
20. Eta isiltasuna agurtzen zaituztenen aitzinean; eta emaztegai bati begiratzea;
21. Eta zure arpegia zure ahaideengandik aldentzea; edo zati bat edo oparia kentzeko; edo beste gizon baten emazteari begiratzea.
22. Edo bere neskamearekin lanpetuta egotea, eta ez hurbildu haren ohean; edo lagunen aurrean egindako hitzaldiak goraipatuz; eta eman ondoren, ez gaitzetsi;
23. Edo zuk entzun duzuna errepikatzea eta berriro esatea; eta sekretuak ezagutzera ematea.
24. Beraz, benetan lotsatua izango zara eta grazia aurkituko duzu gizon guztien aurrean.

KAPITULUA 42

1. Gauza hauetaz ez zaitez lotsatu, eta ez ezazue hargatik onartu inor bekatu egiteko.
2. Goi-goikoaren legeaz eta bere itunaz; eta epaiketa gaiztoak justifikatzeko;
3. Zure lagun eta bidaiaiek kontuak egitea; edo lagunen ondarearen dohaina;
4. Balantzaren eta pisuen zehaztasunaz; edo asko edo gutxi lortzearen;
5. Eta merkatarien saltze axolagabeaz; haurren zuzenketa asko; eta zerbitzari gaiztoaren alde odoletan jartzea.
6. Ziur gordetzea ona da, non emazte gaiztoa den; eta ixilik, esku asko dauden lekuau.

7. Eman gauza guztiak zenbat eta pisuan; eta idatziz eman, edo jasotzen dituzun guztiak.
8. Ez zaitezte lotsatu jakinguragabeak eta ergelak, eta gaztekin liskartzen den adineko zaharren berri emateaz: horrela izanen zara egiaz ikasia, eta onartua izango zara bizi diren gizon guztientzat.
9. Aita esnatzen da alabagatik, nehork ez dakienean; eta bere ardurak loa kentzen du: gaztea denean, ez dezan bere adinaren lorea galdu; eta ezkondua izanik, gorrotoa izan ez dadin:
10. Bere birjinitatean, ez dadin kutsatu eta haurdun izan bere aitaren etxeen; eta senarra edukitzea, bere burua gaizki jokatu ez dezan; eta ezkonduta dagoenean, antzua izan ez dadin.
11. Begira itzazu alaba lotsagabe baten gainean, ez zaitzala zure etsaien barregarri, eta hirian iraingarri, eta herriaren artean lotsagari, eta jendetzaren aurrean lotsatu ez zaitzala.
12. Ez ikusi gorputz guzien edertasuna, eta ez eseri emakumeen artean.
13. Zeren jantziatik ateratzen da sits bat, eta emakumeetatik gaiztakeria.
14. Hobe da gizonaren zintzotasuna emakume adeitsua baino, emakumea, diot, lotsa eta iraina ekartzen duena.
15. Orain oroituko naiz Jaunaren obrak, eta ikusi ditudan gauzak aditzera ematen ditut: Jaunaren hitzetan dira haren obrak.
16. Argia ematen duen eguzkiak gauza guziak begiratzen ditu, eta haren obra Jaunaren aintzaz betea dago.
17. Ez die Jaunak eman sainduei bere obra miragarri guztiak, Jaun Ahalguztidunak irmoki finkatu zituenak, bere aintzarako eazarria izan zedin dena.
18. Bilhatzen ditu sakonak, eta bihotzak, eta behatzen ditu haien asmakizun astunak: zeren ezagutzen ditu Jaunak ezagutu daitezkeen guziak, eta ikusten ditu munduaren seinaleak.
19. Iraganeko eta etorriko diren gauzak aditzera ematen ditu, eta ezkutuko gauzen urratsak erakusten ditu.
20. Pentsamendurik ez zaio ihes egiten, eta hitzik ez zaio ezkutatu.
21. Bere jakituriaren obra bikainak apaindu ditu, eta betiko da betirako: ez zaio ezer gehitu, ez gutxitu, eta ez du inongo aholkulariren beharrik.
22. Oi, zein desiragarriak diren haren obra guztiak! eta gizon batek txinparta bat ere ikus dezan.
23. Gauza oiek guziak bizi dira eta betirako dirade erabilera guzietarako, eta guziak obeditzentzira.
24. Gauza guziak dira bikoitzak bata bestearen kontra: eta ez du ezer egin imperfektua.
25. Gauza batek onak edo bertzeak sendotzen ditu: eta nor beteko da haren gloria ikustearaz?

KAPITULUA 43

1. Goren harrotasuna, argia argia, zeruko edertasuna, bere agerraldi ospetsuarekin;
2. Eguzkiak agertzean, goratzean tresna miragarri bat aditzera ematen du, Goi-goikoaren obra;

3. Eguedian lehortzen du lurraldea, eta nork jasan dezake haren beroa?
4. Labea putz egiten duena bero-lanetan dago, baina eguzkiak hiru aldiz gehiago erretzen ditu mendiak; Suzko lurrunak arnastuz eta izpi distiratsuak igorri, begiak iluntzen ditu.
5. Handia da hura egin zuen Jauna; eta bere manamenduan lasterka dabil.
6. Ilargia ere egin zuen haren sasoian zerbitzatzeko, denboen iragarpenean eta munduaren seinale.
7. Ilargitik jaien seinalea da, bere perfekzioan gutxitzen den argia.
8. Hilabeteari deitzen zaio bere izenaz, bere aldaketetan izugarri handitzen da, goian armadako tresna izanik, zeruko samentuan distira duena;
9. Zeruko edertasuna, izarren aintza, Jaunaren toki goreneta argia ematen duen apaingarria.
10. Santuaren aginduz beren ordenan geldituko dira, eta sekulan ahituko dira beren guardian.
11. Begira ezazu ortzadarra, eta goretsi egin zuena; oso ederra da haren distira.
12. Zerua inguratzen du borobil loriatsu batekin, eta Goi-goikoaren eskuek okertu dute.
13. Bere manamenduz elurra lekura erortzen du, eta bizkor bidaltzen ditu bere juizioko tximistak.
14. Honen bidez altxorak irekitzen dira, eta hodeiak hegaztiak bezala ateratzen dira.
15. Bere indar andiarekin sendotzen ditu hodeiak, eta txingorra txikitu.
16. Haren begietan mendiak astintzen dira, eta bere nahian hego haizea jotzen du.
17. Trumoiaren hotsak lurra dardararazten du: hala iparreko ekaitzak eta zurrubiloak: hegan dabiltzan txoriak bezala elurra barreiatzen du, eta haren erortzea txitxarroen argia bezala da.
18. Begia miretsi da haren zuritasunaren edertasunaz, eta bihotza harritzen da euriaz.
19. Itzarrak ere gatza bezala isurtzen ditu lurrera, eta izozturik, zulo zorrotzen gailurrean dago.
20. Ipar haize hotza jotzen duenean, eta ura izotz bihurtzen denean, ur-bilketa ororen gainean egoten da, eta ura bularra bezala janzen du.
21. Mendiak irensten ditu, eta basamortua erretzen du, eta belarra sua bezala irentsi.
22. Guztien erremedioa laster datorren lanbroa da, beroa freskatu ondoren datorren ihintza.
23. Bere aholkuz baretzen ditu sakonak, eta uharteak landatzen ditu.
24. Itsasoan nabigatzen direnek horren arriskua kontatzen dute; eta belarriekin entzuten dugunean, harritzen gara horretaz.
25. Zeren hor baitaude obra bitxiak eta miragarriak, era guztieta piztia eta baleen aniztasuna.
26. Haren bidez, haien amaierak arrakasta oparoa du, eta haren hitzaren bidez gauza guztiak dira.
27. Asko mintza gaitezke, eta ala ere laburtu egin gaitezen: horgatik guzia da.
- 28 Nola handitu ahal izango dugu hura? zeren handia baita bere obra guztien gainetik.

29. Ikaragarri eta andi da Jauna, eta miragarria da bere boterea.
30. Iauna glorifikatzen duzuenean, goratu ezazute ahal duzuen neurrian; zeren oraindik ere urrunago izango du: eta hura goratzen duzuenean, atera zuen indar guziak, eta ez nekatu; izan ere, ez zarete inoiz aski urrutira joan.
31. Nork ikusi du hura, erran dezagun? eta nork handitu dezake hura den bezala?
32. Oraindik ezkutatuta daude hauek baino gauza handiagorik, zeren haren obratarik gutxi batzuk ikusi baititugu.
33. Zeren Jaunak egin ditu guziak; eta jainkozkoari jakinduria eman dio.

KAPITULUA 44

1. Gora ditzagun orain gizon ospetsuak, eta gure aitak sortu gaituztenak.
2. Jaunak aintza handia egin du hekien bidez, bere botere handiaren bidez, hasieratik.
3. Beren erreinuetan gobernatzen zutenak, beren botereagatik ospe handiko gizonak, beren adimenaren bidez aholkuak ematen, eta profeziak iragartzen zituztenak.
- 4 Herriaren buruzagiak beren aholkuengatik eta beren ezagutzaren ezagutzagatik herriarentzat egokiak dira, jakintsu eta elokuenteak dira haien aginduak:
- 5 Hala nola musika doinuak aurkitu eta idatziz bertsoak errexitatu zituzten:
- 6 Gizon aberatsak trebetasunaz hornituak, beren bizilekuetan bakean bizi direnak:
7. Oiek guziak ohoratuak izan ziran beren gizaldietan, eta izan ziran beren garaietako aintza.
8. Badira haien atzetik izen bat utzi dutenak, beren laudorioak iragar daitezzen.
9. Eta badira batzuk, oroigarririk ez dutenak; hiltzen direnak, inoiz izan ez balira bezala; eta inoiz jaio izan ez balira bezala bihurtu dira; eta haien seme-alabak haien atzetik.
10. Baino hauek ziren gizon errukitsuak, zeinen zuzentasuna ahantzi ez den.
11. Beren haziarekin etengabe geratuko da ondare ona, eta haien seme-alabak itunaren barnean daude.
12. Haien hazia tinko dago, eta beren seme-alabak haien gatik.
13. Haien hazia betiko geldituko da, eta haien aintza ez da ezabatuko.
14. Haien gorpuak bakean lurperatzen dituzte; baina haien izena betiko bizi da.
15. Herriak bere jakinduriaren berri emango du, eta elkargoak bere laudorioak erakutsiko ditu.
16. Enokek Jaunari atsegin eman zion, eta itzularazi zuten, damuaren adibide izan zen belaunaldi guzientzat.
17. Noe perfektua eta zintzoa aurkitu zen; haserre garaian munduaren truke hartu zuten; beraz, uholdea ethorri zenean hondarra bezala geratu zen lurrean.
18. Betiko itun bat egin zen harekin, haragi guzia uholdearen ondorioz gera ez galtzeko.
19. Abraham izan zen jende askoren aita handia: ez zegoen glorian hura bezalakorik;

20. Gorenaren legea bete zuen, eta berarekin ituna egin zuen: ituna ezarri zuen bere haragian; eta frogatua izan zenean, leial arkitu zen.

21. Beraz, zin egin zion zin eginez, bedeinkatuko zituela nazioak bere hazian, eta ugalduko zuela lurreko hautsa bezala, eta bere hazia izarrak bezala goratuko zuela, eta itsasotik itsasora heredatuko zuela. eta ibaitik lurren muturreraino.

22. Isaakekin berdin ezarri zuen bere aita Abrahamengatik gizon guztien bedeinkapena eta ituna, eta ezarri zuen Jakoben buruaren gainean. Aitortu zuen bere bedeinkazioan, eta eman zion ondarea, eta banatu zituen bere zatiak; hamabi leinuen artean banatu zituen.

KAPITULUA 45

1. Eta atera zuen harengandik gizon miserikordioso bat, haragija guzien aitzinean grazia arkitu zuena, Moises ere, Jainkoaren eta gizonen maitagarria, zeinaren oroitzapena bedeinkatua baita.
2. Santu gloriosoen antzeko egin zuen, eta handitu zuen, etsaiaiak haren beldurrez gelditu ziran.
3. Bere hitzekin mirariak gelditu zituen, eta erregeen aitzinean ospetsu egin zuen, eta bere herriarentzat manamendua eman zion, eta bere aintzaren zati bat erakutsi zion.
4. Santutu zuen bere leialtasun eta otzantasunean, eta aukeratu zuen gizon guzien artetik.
5. Bere ahotsa aditzera eman zuen, eta hodei ilunera eraman zuen, eta aginduak eman zizkion bere aurpegiarenurrean, bizitzaren eta ezagutzaren legea, Jakobi bere itunak eta Israeli bere erabakiak irakasteko.
6. Aaron goratu zuen, bera bezalako gizon santua, bere anaia, Lebiren leinukoa.
7. Betiko itun bat egin zuen harekin eta eman zion herriaren artean apaizgoa; apaingarri ederrez edertu zuen, eta aintzazko jantziaz jantzi zuen.
8. Jainko zuen aintza perfektua; eta sendotu zuen jantzi aberatsekin, galtzarekin, soineko luze batekin eta efodarekin.
9. Eta inguratu zuen granadaz, eta urrezko kanpai askorekin inguruau, zebilen oihu bat, eta oihu bat entzun zedin tenpluan, bere herriaren semeen oroigarritzat;
10. Jantzi santu batekin, urrez, zeta urdinez eta purpuraz, brodatuaren lana, judizioko bularrarekin, eta Urim eta Tumimekin;
11. Escarlata bihurrituarekin, langile trebearen lana, zigiluak bezala landutako harri preziatuekin, eta urrez eazarria, bitxigilearen lana, oroigarri gisa idatzitako idazkera, Israelgo leinuen kopuruaren arabera.
12. Mitra gainean urrezko koroa bat ezarri zuen, zeinetan grabatua zegoen Santutasuna, ohorezko apaingarria, lan garestia, begien nahiak, eder eta eder.
13. Haren aitzinean ez zen halakorik, eta arrotz batek ere ez zituen jantzi, bere seme-alabak eta bere seme-alabak betirako baizik.
14. Haien sakrifizioak egunero birritan guztiz kontsumituko dira.
15. Moisesek sagaratu zuen, eta olio sainduz gantzutu zuen: au izendatu zuten betiko itun baten bidez, eta bere

ondorengoentzat, zeroak iraungo zuten bitartean, zerbitzatzeko eta apaiz-funtzioa bete zezaten. eta bedeinkatu herria haren izenean.

16 Bizidun guztien artetik aukeratu zuen Jaunari sakrifizioak, intsentsua eta usain gozoa eskaintzeko, oroigarri gisa, bere herria adiskidetzeko.

17. Eman zizkion bere manamenduak, eta agintea epaitegietako estatutuetan, Jakobi testigantzak irakatsi eta Israeli bere legeetan jakinazteko.

18 Ezezagunek konspiratu zuten haren aurka, eta gaitza egin zuten basamortuan, Datan eta Abironen alboko gizonak eta Koreen elkargoa, haserre eta haserre.

19. Au ikusi zuen Jaunak, eta atsekabtu zuen, eta bere haserre haserrean hondatu ziren: mirariak egin zituen haien gainean, suzko suarekin kiskaltzeko.

20. Baina Aaron ohoratuago egin zuen, eta eman zion ondare bat, eta banatu zizkion hazitako lehen fruituak; batez ere ogia ugari prestatzen zuen:

21. Zeren jaten dute Jaunaren sakrifizioetatik, berari eta bere hazia eman zizkionak.

22. Alabaina, herriaren lurraldean ez zuen ondarerik izan, eta ez zuen herriaren artean parterik izan, zeren Jauna bera baita bere zati eta ondare.

23. Ospean hirugarrena da Phinees Eleazarren semea, zeren Jaunaren beldurrean gogoa baitzuen, eta bihotz onez altxatu zen, herria atzera egin eta Israelen adiskidetzea egin zuenean.

24. Hortaz, bakezko itun bat egin zen harekin, santutegiko eta bere herriaren buruzagi izan zedin, eta berak eta bere ondorengoak izan zezaten apaizgoaren duintasuna betiko.

25. Judako leinuko Jeseren seme Davidekin egindako itunaren arabera, erregearen oinordetza bere ondorengoentzat bakarrik izango zen: horrela, Aaronen oinordetza bere ondorengoentzat ere izango zen.

26. Jainkoak ematen dizu zuhurtzia zure bihotzean bere herria zuzentasunez epai dezazun, haien ondasunak ezabatu ez daitezen, eta haien aintzak betiko iraun dezan.

KAPITULUA 46

1. Jesus Semea Nabea gerletan ausarta izan zen, eta profezietan Moisesen oinordekoia izan zen, zeina bere izenaren arabera handia izan baitzen Jainkoaren hautatuak salbatzeko, eta haien kontra altxatu ziren etsaiak mendekatzeko. Israel bere ondarean ezarri zezan.

2. Zein aintza handia izan zen, eskuak altxatu eta ezpata hirien kontra luzatu zuenean!

3. Zein izan zen haren aurrean? zeren Jaunak berak bere etsaiak ekarri baitzituen.

4. Ez al zen iguzkia bere bidetik itzuli? eta ez zen egun bat bi bezain luzea?

5. Oihu egin zion Jauna gorenari, etsaiak alde guzietarik estutzen ziotenean; eta Jaunak entzun zuen.

6. Eta indar handiko txingor-harriekin bortizki erorarazi zuen gudua nazioen gainera, eta Bet-Horonen jaitsieran suntsitu zituen erresistentzia zutenak, nazioek beren indar guztia ezagutu zezaten, Jaunaren aurrean borroka egin zuelako., eta Ahaltsuaren atzetik jarraitu zuen.

7. Moisesen garaian ere errukizko obra bat egin zuen, berak eta Jefunen seme Kalebek, batzarrari aurre egin eta herriari bekatutik kendu eta murmurio gaiztoak baretu zitzuten.

8. Eta oinez zihoa zen seiehun mila lagunetatik, biak gorde ziren ondarera ekartzeko, esnea eta ezta dabilen lurraldera.

9. Jaunak indarra eman zion Kalebi, zeina bere zahartzaroan egon zen berarekin, eta lurreko goilekuetan sartu zen, eta bere haziak ondaretzat lortu zuen.

10. Israelgo seme guziek ikus zezaten ona dela Jaunari jarraitzea.

11. Eta jujeei buruz, beren biotza prostituzioan joan eta Jaunagandik aldendu ez zen guziak, bedeinkatua izan bedi haien oroimena.

12. Loratu bedi beren hezurak beren tokitik, eta ohoratuak izan zirenaren izenak iraun bedi beren seme-alaben gainean.

13. Samuelek, Jaunaren profetak, bere Jaunaren maiteak, ezarri zuen erreinu bat, eta bere herriaren gainean printzeak gantzutu zituen.

14. Jaunaren legez epaitu zuen kongregazioa, eta Jaunak begirunea zuen Jakobi.

15. Bere leialtasunagatik egiazko profeta arkitu zen, eta bere hitzagatik ezagutu zen ikuskeran leial zela.

16. Oihu egin zion Jauna ahaltsuari, bere etsaiak alde guzietatik estutzen ziotenean, arkumea eskaintzen zuenean.

17. Eta Jaunak trumoia egin zuen zerutik, eta oihu handiz entzun zuen bere boza.

18. Eta hil zituen Tiriaren buruzagiak eta Filistindarren buruzagi guztiak.

19. Eta bere loaldi luzearen aitzinean protestak egin zituen Jaunaren eta bere gantzutuaren aitzinean, ez ditut inoren ondasunak artu, zapata bat bezainbat: eta nehork ez zuen akusatu.

20. Eta hil ondoan profetizatu zuen, eta erregeari bere amaiera erakutsi zuen, eta altxatu zuen bere boza lurretik profezian, herriaren gaiztakeria ezabatzeko.

KAPITULUA 47

1. Eta haren ondotik altxatu zen Natan Dabiden garaian profetizatzen.

2. Bake-oparitik kentzen den koipea, halaxe aukeratu zuten David Israelgo semeen artetik.

3. Lehoiekin antxumeekin bezala jolasten zuen, eta hartzekin bildotsekin bezala.

4 Ez al zuen hil erraldoi bat oraindik gaztea zenean? eta ez ote zuen kentzen herriari laidoa, esku altxatu zuenean harria hondarrean, eta Goliat-en harrotasuna kolpatu zuenean?

5. Zeren dei egin zion Jauna gorenari; eta bere eskuineko eskuuan indarra eman zion gudari ahaltsu hura hiltzeko eta bere herriaren adarra altxatzeko.

6. Beraz, herriak hamar mila batekin ohoratu zuen, eta laudatu zuen Jaunaren bedeinkapenetan, zeren eman ziolako aintzazko koroa.

7. Zeren alde guzietako etsaiak suntsitu zituen, eta filistearrak bere etsaiak ezerezean utzi zituen, eta adarrak hautsi gaur arte.

8. Bere obra guzietan goraipatu zuen Saindu Gorena gloriazko hitzeken; bihotz osoz kantuak abesten zituen, eta egin zuen hora maite zuen.

9. Aldarearen aitzinean kantariak ere jarri zituen, haien ahotsez doinu gozoa egin zezaten, eta egunero laudorioak abesten zituzten beren kantuetan.

10. Edertu zituen beren jaiak, eta ordenatu zituen denborak azkenerano, haren izen saindua lauda zezaten, eta tenpluak goizetik entzun zezan.

11. Jaunak kendu zituen bere bekatuak, eta bere adarra goratu zuen betiko: erregeen ituna eman zion, eta aintzazko tronua Israelen.

12. Haren ondotik seme jakintsu bat jaiki zen, eta beregatik bizi izan zen.

13. Salomon errege izan zen bake garaian, eta ohoratua izan zen; izan ere, Jainkoak isilarazi zituen haren inguruan, etxe bat eraiki zezan bere izenean, eta bere santutegia betiko prestatu zuen.

14. Zein jakintsu izan zinen gaztaroan eta, uholde bat bezala, adimenduz betea!

15. Zure arimak lur guzia estali zuen, eta parabola ilunez bete zenuten.

16. Zure izena urrutio joan zen uharteetara; eta zure bakeagatik maitea izan zinen.

17. Herriak miretsi egin ziren zure kantuengatik, eta esaera, eta parabolengatik, eta interpretazioengatik.

18. Israelgo Jainko Jauna deitzen den Jainko Jaunaren izenaz, bildu duzu urrea eztainua bezala, eta zilarra beruna bezala ugaldu.

19. Emakumeen aurrean makurtu zenituen zure lomoak, eta zure gorputzaz menperatu zen.

20. Zikintu zenuen zure ohorea, eta zikindu zenuen zure hazia, eta zure seme-alaben kontrako haserrea ekarri zenuen, eta atsekabetu egin zenuen zure zorakeriagatik.

21. Beraz, erreinua banatu zen, eta Efraimdia erresuma errebelde bat nagusitu zen.

22. Bainan Jaunak ez du bere errukirik utziko, ez du bere egintzearik bat ere galduko, ez du abolituko bere hautatuen ondorengoak, eta maite duenaren hazia ez du kenduko: horregatik eman zion hondarra Jakobi. , eta harengandik sustraia Davidentzat.

23. Honela atseden hartu zuen Salomon bere arbasoekin, eta bere ondorengoeetatik utzi zuen bere atzean Roboam, herriaren ergelkeria, eta adimendurik ez zuena, zeinak bere aholkuaren bitartez herria aldendu zuen. Bazen ere Jeroboam, Nebaten semea, Israeli bekatu egin eta Efraim bekatuaren bidea erakutsi ziona.

24. Eta beren bekatuak ikaragarri ugaritu ziran, ezen lurretik bota ziran.

25. Zeren gaiztakeria guzia billatu zuten, mendekua beren gainera etorri arte.

2. Gosete handia ekarri zien haien gainera, eta bere sutsuarekin urritu zituen haien kopurua.

3. Jaunaren hitzaz itxi zuen zerua, eta hiruretan ere sua jaitsi zuen.

4. O Elias, nola ohoratua izan zinen zure egintza miragarriean! eta nor gloriatuko da hi bezala!

5. Zeinek piztu zuen hil bat eriotzetik, eta bere arima hilen tokitik, Goi-goikoaren hitzaz.

6. Zeinek eraman zituen erregeak galbidera, eta ohetik gizon ospetsuak;

7. Nork entzun zuen Jaunaren errieta Sinain, eta Horeben mendekuaren epaia;

8. Zeinek erregeak mendeku hartzeko eta profetak haren ondotik jarraitzeko agindu zituen;

9. Suzko zurrubiloan eta zaldi suzko gurdi batean eraman zutena;

10. Zeñak bere denboretan errieta egiteko ezarriak, Jaunaren juizioaren haserrea baretzeko, haserretu baino lehen, eta aitaren bihotza semearengana bihurtzeko, eta Jakoben leinuak berreskuratzeko.

11. Zorioneakoak zu ikusi zaituztenak, eta amorioz lo egin dutenak; biziko baikara ziur.

12. Elias zen, zurrubilo batez estalirik zegoena, eta Eliseo bere izpirlituaz bete zen: bizi zen bitartean, ez zen inongo prinziperen aurrean hunkitu, eta inork ezin izan zuen menperatu.

13. Ezein hitzik ezin izan zuen garaitu; eta hil ondoren bere gorputzak profetizatu zuen.

14. Mirariak egin zituen bere bizitzan, eta hiltzean bere obra miragarriak izan ziren.

15. Horregatik guztiagatik, herria ez zen damutu, eta ez zen bere bekatuengatik aldendu, beren lurretik hondatu eta eraman arte, eta lur guztian barreiatuak izan ziren arte. :

16. Cineatik batzuek egin zuten Jainkoari atsegin zaiona, eta beste batzuek bekatuak ugaritu zituzten.

17. Ezekiasek gotortu zuen bere hiria, eta ura sartu zuen erdira: harkaitz gogorra burdinaz zulatu zuen, eta putzuak egin zituen uretarako.

18. Bere garaian Sankerib igan zen, eta bidali zuen Rabsaces, eta altxatu zuen eskua Sionen aurka, eta harro harrotu zen.

19. Orduan ikaratu ziren haien bihotzak eta eskuak, eta oinazeak izan ziren, erdiko emakumeak bezala.

20. Bainan oihu egin zioten errukitsua den Jaunari, eta luzatu zituzten eskuak harengana: eta berehala entzun zituen Santuak zerutik, eta libratu zituen Esaien ministerioaz.

21. Asiriarren armada jo zuen, eta bere aingeruak suntsitu zituen.

22. Zeren Ezekiasek egin baitzuen Jaunari atsegin zitzaiona, eta sendoa izan baitzen bere aita Dabiden bideetan, Esai profetak, bere ikuskeran handia eta leial zenak, agindu zion bezala.

23. Bere garaian eguzkiak atzera egin zuen, eta erregearen bizitza luzatu zuen.

24. Espiritu bikain batez ikusi zuen zer gertatuko zen azkenekoan, eta konsolatu zituen Sionen negar egiten zutenak.

25. Erakutsi zuen zer gertatuko zen betiko, eta ezkutuko gauzak edo beti etorri ziren.

KAPITULUA 48

1. Orduan altxatu zen Elias profeta sua bezala, eta haren hitza kriselua bezala piztu zen.

KAPITULUA 49

1. Josiasen oroitzapena botika-arteak egiten duen lurrinaren osaera bezalakoa da: eztia bezain gozoa da aho guztieta, eta ardo-oturunetako musika bezala.
2. Zintzo jokatu zuen herriaren konbertsioan, eta kendu zituen gaiztakeriaren higuengarriak.
3. Bere biotza Jaunagana zuzendu zuen, eta gaitztoen denboran ezarri zuen Jainkoaren gurtza.
4. Guztiak, David, Ezekias eta Josias izan ezik, akatsak ziren: zeren Goi-goikoaren legea utzi zuten, Judako erregeek ere huts egin zuten.
5. Argatik eman zien beren boterea bertzei, eta beren gloria nazio arrotz bati.
6. Erre egin zuten santutegiko hiria hautatua, eta kaleak suntsiarazi zituzten, Jeremiasen profeziaren arabera.
7. Zeren othoitz egin zioten gaiztoa, zeina ala ere profeta zena, bere amaren sabelean saindua, errotik bota zezan, atsekabetu eta honda zezan; eta eraiki zezan ere, eta landatu.
8. Ezekiel izan zen kerubinen gurdiaaren gainean erakutsitako ikuskera ospetsua ikusi zuena.
9. Zeren etsaien aipamena egin zuen euriaren irudiaren azpian, eta zuzen zihoazenak zuzendu zituen.
10. Eta hamabi profetetatik bedeinkatu bedi oroitzapena, eta beren hezurak berriz lor bezate beren tokitik, zeren Jakob konsolatu zuten, eta itxaropen seguruarekin libratu zituzten.
11. Nola handituko dugu Zorobabel? bera ere eskuineko ikutu gisa zegoen:
12. Hala izan zen Jesus Josedeken semea: zeñak bere denboran etxea eraiki zuen, eta Jaunari tenplo saindu bat ezarri zuen, betiko gloriarako prestatua zegoena.
13. Eta hautatuen artean zegoen Neemias, zeinaren ospe handia den, zeinak altxatu zizkigun eroritako harresiak, eta ezarri zituen ateak eta barrak, eta gure hondakinak berriz altxatu zituen.
14. Baino lurrean ez zen Enok bezalako gizonik sortu; izan ere, lurretik hartua izan zen.
15. Ez zen Jose bezelako gazterik jaio, bere anaien gobernari, herriaren egonaldirik, zeinen hezurak Jaunak aintzat hartzen zituen.
16. Sem eta Seth ohore handia izan zuten gizakien artean, eta hala izan zen Adam sorkuntzako izaki bividun guztien gainetik.

KAPITULUA 50

1. Simon Apaiz Nagusia, Oniasen semea, bere bizitzan berriro etxea konpondu zuena, eta bere egunetan tenplua gotortu zuena.
2. Eta haren bidez eraiki zen zimenduetatik altuera bikoitza, tenpluaren inguruko harresiaren gotorlekua.
3. Bere garaian ura hartzeko zisterna, itsasoa bezain inguratua zegoen, brontzezko plakaz estali zen.
4. Zaindu zuen tenplua erori ez zedin, eta gotortu zuen hiria setiazoen aurka;
5. Nola ohoratua izan zen herriaren erdian santutegitik ateratzean!

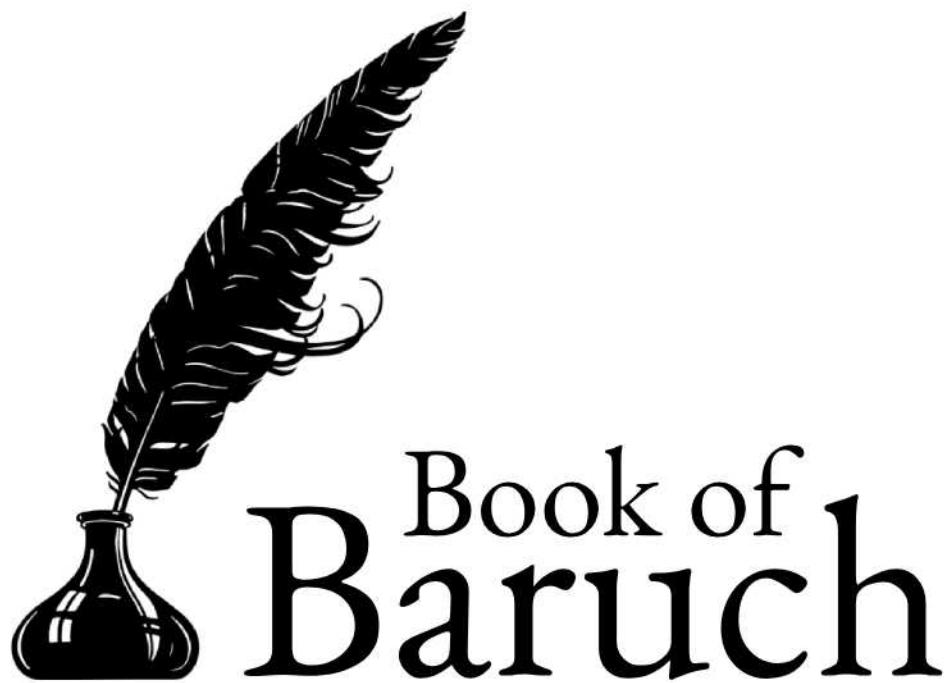
6. Goizeko izarra bezala zen hodei baten erdian, eta ilargia betean bezala;
7. Goi-goikoaren tenpluan eguzkia bezala, eta ortzadarra hodei argietan argia ematen duen bezala;
8. Eta urteko udaberrian arrosaren lorea bezala, liliak ur ibaien ondoan, eta intsentsuaren adarrak uda garaian bezala;
9. Intsentsuan sua eta intsentsua bezala, eta era guztieta harri preziatuekin ezarriko urrezko ontzi bat bezala;
10. Eta fruituak ateratzen dituen olibondo eder bat bezala, eta hodeietaraino hazten den altziprea bezala.
11. Ohorezko jantzia jantzi zuenean, eta gloriaren perfekzioaz jantzirik, aldare saindura igozear, ohoragarri egin zuen santutasuneko jantzia.
12. Zatiak apaizei eskuetatik kendu zituenean, bera aldareko sutondoan zegoen, inguratuta, Libanoko zedro gazte bat bezala; eta palmondoak inguratzen zituztela inguratzen zuten.
13. Horrela zeuden Aaronen seme guztiak beren aintzan, eta Jaunaren opariak beren eskuetan, Israelgo kongregazio guztiaren aurrean.
14. Eta bukatu zuen elizkizuna aldarean, Ahalguzti-Goiaren eskaintza apaindu zezan,
15. Eskua edalontzira luzatu zuen, eta mahatsaren odola isuri zuen, aldarearen oinean usain gozoa isuri zuen guzietako Errege gorenari.
16. Orduan oihu egin zuten Aaronen semeek, eta zilarrezko turutak jo zituzten, eta oihu handia egin zuten entzuteko, Gorenaren aurrean oroitzeko.
17. Orduan jende guzia bizkortu zen, eta lurrera ahuspeztu zen beren Jainko Ahalguztiduna, Goi-goikoa, adoratzera.
18. Abeslariek ere laudorioak abesten zituzten beren ahotsarekin, soinu anitzekin doinu gozoa egina zegoen.
19. Eta populuak othoitz egin zion Jaunari, Gorenari, errukitsua denaren aurrean otoitz eginez, Jaunaren solemnitatea amaitu arte, eta bere zerbitzua amaitu zuten arte.
20. Gero jeitsi zen, eta altxatu zituen eskuak Israelgo semeen kongregazio guziaren gainera, Jaunaren bedeinkapena bere ezpainez emateko eta bere izenean pozteko.
21. Eta makurtu ziren bigarren aldiz adoratzera, Gorenarengandik bedeinkazio bat artu zezaten.
22. Orai bada benedika zazue guzien Jainko, nonahi gauza miragarriak bakarrik egiten dituena, gure egunak sabeletik goratzen dituena, eta bere miserikordiaren arabera egiten gaituena.
23. Berak ematen digu bihotzko poztasuna, eta bakea izan dadin gure egunetan Israelen betiko.
24. Beren errukia gurekin berretsiko zuela, eta libratuko gintuen bere garaian!
25. Bi nazio mota daude nire bihotzak gaitzetsi dituenak, eta hirugarrena ez da nazioa;
26. Samariako mendian eserita daudenak, eta Filistindarren artean bizi direnak, eta Sikemen bizi den herri zoro hori.

27. Jesus Jerusalengo Siraken semeak idatzi du liburu honetan adimenaren eta ezagutzaren irakaspena, zeinak bere bihotzetik jakituria isuri zuen.
28. Dohatsu da gauz oietan ihardetsiko dena; eta bere bihotzean gordetzen dituena jakintsu bihurtuko da.
29. Zeren hekiek egiten baditu, sendo izango da gauza guzietarako: zeren Jaunaren argiak gidatzen du, jainkozkoei jakinduria ematen diona. Bedeinkatua Jaunaren izena betiko. Amen, Amen.

KAPITULUA 51

- 1 Siraken seme Jesusen otoitza. Eskerrak emanen zaitut, Jauna eta Errege, eta goretsiko zaitut, Jainko, ene Salbatzailea: laudatzen dut zure izena;
2. Zeren zu zara nire defendatzale eta lagungarri, eta gorde duzu nire gorputza suntsipenetik, eta mingain kalumniarraren amarrutik, eta gezurra egiten duten ezpainenatik, eta nire lagungarri izan naiz nire aurkarien aurka.
3. Eta libratu nauzu, zure izenaren erruki askoren eta handitasunaren arabera, ni irensteiko prest zeuden hortzetaatik, eta nire bizia bilatzen zutenen eskuetatik, eta hainbat atsekabeetatik. nuen;
4. Alde guzietako suaren itotik, eta piztu ez nuen suaren erditik;
5. Infernuko sabeletik, mihi zikin batetik, eta gezurrezko hitzetatik.
6. Lengoaia gaizto batetik erregearei salaketa eginez, nire arima hil arte hurbildu zen, nire bizitza beheko infernura gertu zegoen.
7. Alde guzietatik inguratu ninduten, eta ez zegoen inor laguntzeko: gizonen laguntzaren bila nenbilen, baina ez zegoen.
8. Orduan pentsatu nuen zure errukian, Jauna, eta zure antzinako egintzetan, nola libratzen dituzun zure zain daudenak, eta etsaien eskuetatik salbatzen dituzun.
9. Orduan altxatu nituen lurretik nere erreguak, eta otoitz egin nuen heriotzatik libratzeko.
10. Oihu egin nion Jaunari, ene Jaunaren Aitari, ez nazala utziko ene nekeen egunetan, eta harroen denboran, laguntzarik ez zegoenean.
11. Beti goretsiko dut zure izena, eta laudorioak abestuko ditut eskerrak emanez; eta horrela entzun zen nire otoitza:
12. Zeren hondamenetik salbatu nauzu, eta denbora gaiztotik libratu nauzu: beraz, eskerrak emango dizut, eta laudatuko zaitut, eta bedeinkatuko zaitut izena, Jauna.
13. Oraindik gazte nintzelarik, edo noizbait kanpora joaten nintzelarik, jakinduria desiratzen nuen neure otoitzean.
14. Tenpluaren aurrean otoitz egin nuen haren alde, eta azkeneraino bilatuko dut.
15. Loretik mahatsa heldu arte ere atsegin izan du ene bihotza harengan: ene oina bide onetik joan zen, gaztarotik haren bila ibili nintzen.
16. Nere belarria apur bat makurtu nuen, eta jaso nuen, eta asko ikasi nuen.
17. Hartan probetxu egin nuen, beraz, emanen diot gloria zuhurtzia ematen didanari.

18. Zeren haren ondotik egitea pentsatu nuen, eta ongi denari jarraiki ninduen serio; beraz, ez naiz nahastuko.
19. Nere arima borrokan ibili da harekin, eta nere egintzetan zintzoa izan naiz: hedatu nituen eskuak goian zerura, eta negar egin nituen haren ezjakintasunak.
20. Harengana zuzendu nuen nere arima, eta garbitasunean arkitu nuen: hasieratik izan dut nere bihotza harekin bat eginda, horregatik ez naiz baztertuko.
21. Nere bihotza nahastu zen haren billatzean: beraz, jabetu naiz ondasun on bat.
22. Jaunak mihi bat eman dit nere sarirako, eta harekin goretsiko dut.
23. Hurbildu zaitezte nigana, ikasigabeak, eta bizi zaitezte jakintzaren etxean.
24. Zergaitik zarete motelak, eta zer diozue gauza hauetaz, ikusirik zuen animak oso egarri daudela?
25. Ahoa ireki nuen, eta esan nuen: Eros ezazu dirurik gabe.
26. Jarri zure lepoa uztarriaren azpian, eta zure arimari irakaspena jaso beza: nekez aurkitzen da.
27. Begira zure begiekin, nola neke gutxi dudala, eta atseden asko lortu dudala.
28. Ikasi diru askorekin, eta lortuurre asko.
29. Poztu bedi zure arima bere errukiaz, eta ez zaitez lotsatu haren laudorioaz.
30. Egin zure lana lehenbailehen, eta bere garaian emango dizu zure saria.

Baruken liburua

1. KAPITULUA

1. Hauek dira liburuko hitzak, Baruk Nerialsen semeak, Maasisasen semeak, Sedeziaren semeak, Asadiaren semeak, Keltzisen semeak, Babilonian idatzi zituenak.
2. Bosgarren urtean, eta hilaren zazpigarren egunean, Kaldearek Jerusalem hartu eta sutan erre zuten.
3. Eta Barukek irakurri zituen liburu honetako hitzak, Judako errege Joakimen seme Jekonias, eta liburua entzutera etorri zen jende guztiaren belarriean.
4. Eta nobleen, eta erregeren semeen, eta zaharrenen, eta herri guztiaren entzutean, behetik goraino, Babilonian Sud ibaiaren ondoan bizi ziren guztien artean.
5. Orduan negar egin zuten, barau egin zuten eta otoitz egin zuten Jaunaren aurrean.
6. Diru bilketa ere egin zuten, bakoitzaren ahalmenaren arabera:
7. Eta igorri zioten Jerusalemera Joakim apenez nagusiari, Salomen seme Keltzisen semeari, eta apaizei, eta Jerusalemen harekin aurkitu zuten jende guztiari.
8. Aldi berean, tenplutik ateratako Jaunaren etxeak ontziak hartu zituenean Judako lurrera itzultzeko, Sivaneko hilaren hamargarren egunean, hots, Sedeziask zilarrezko ontziak. Jadako errege Josiasen semeak egin zuen,
9. Nabukodonosor Babiloniako erregeak Jekonias, eta printzeak, eta gatibuan, eta gizon indartsuak eta lurreko jendea eraman zituen gero Jerusalemdik, eta Babiloniara eraman zituen.
10. Eta esan zuten: Hara, dirua bidali dizuegu erreopariak, barkamen-opariak eta intsentsua erosteko, eta mana prestatu eta gure Jainko Jaunaren aldarearen gainean eskeintzeko;
11. Eta othoitz egizue Nabukodonosor Babiloniako erregearen bizitzagatik, eta bere seme Baltasarren bizitzagatik, beren egunak lurrean izan daitezen zeruko egunak bezala;
12. Eta Jaunak indarra emango digu, eta gure begiak argitu, eta Babiloniako errege Nabukodonosoren itzalpean eta haren seme Baltasarren itzalpean biziko gara, eta zerbitzatuko ditugu egun askotan, eta haien aitzinean grazia aurkituko dugu. .
13. Otoitz egizu guregatik ere gure Jainko Jaunari, zeren bekatu egin baitugu gure Jainko Jaunaren kontra; eta gaur arte Jaunaren haserrea eta haren haserrea ez dira gugandik aldendu.
14. Eta irakurriko duzue igorri dizuegun liburu hau, Jaunaren etxeen aitortzeko, jaietan eta egun solemneetan.
15. Eta esango duzue: Gure Jainko Jaunari dagokio zuzentasuna, baina guri aurpegien nahastea, gaur

gertatu den bezala, Judako eta Jerusalemgo biziagunentzat.

16. Eta gure erregeei, eta gure prinzipieei, eta gure apaizei, eta gure profetei, eta gure gurasoei.
17. Zeren bekatu egin dugu Jaunaren aurrean,
18. Eta desobeditu egin zioten, eta ez diozue entzun gure Jainko Jaunaren boza, ibiltzeko argiki eman dizkigun manamenduetan.
19. Jaunak gure arbasoak Egiptoko lurretik atera zituen egunetik gaurdaino, desobeditu izan gara gure Jainko Jaunari, eta arduragabeak izan gara haren ahotsa ez entzutean.
20. Horregatik, gure arbasoak Egiptotik atera zituenean, Jaunak bere zerbitzariak Moisesen bidez ezarri zuen madarikazio gaitzak eta esnea eta eztia darioen lur bat eman zigun bezala. egun hau ikustea da.
21. Alabaina, ez dugu entzun gure Jainko Jaunaren ahotsa, berak bidali dizkigun profeten hitz guztien arabera.
22. Bakoitzak bere bihotz gaiztoaren irudimenari jarraitu zion, jainko arrotzei zerbitzatzeko eta gure Jainko Jaunaren aurrean gaizki egiteko.

2. KAPITULUA

1. Horregatik, Jaunak bete egin du bere hitza, gure aurka eta Israel epaitzen zuten gure epaileen aurka, eta gure erregeen, eta gure printzeen eta Israelgo eta Judako gizonen aurka,
2. Izurrite andia gure gainera ekartzea, zero guziaren azpian sekula gertatu ez zirenak, Jerusalemen gertatu zen bezala, Moisesen legean idatzitako gauzen arabera;
3. Jan dezala gizonak bere semearen haragia, eta bere alabaren haragia.
4. Gainera, gure inguruan dauden erreinu guztien menpe utzi ditu, Jaunak sakabanatu dituen herri guztien artean laido eta desolazio gisa.
5. Honela erori ginen, eta ez altxatu, zeren bekatu egin baitugu gure Jainko Jaunaren aurka, eta ez garelako haren ahotsari obeditzan.
6. Gure Jainko Jaunari zuzentasuna dagokio, baina guri eta gure arbasoiei lotsa zabalik, gaur egun agertzen den bezala.
7. Zeren izurrite hauek guziak heldu zaizkigu, Jaunak gure kontra adierazi dituenak
8. Alabaina, ez dugu otoitz egin Jaunaren aurrean, bakoitza bere bihotz gaiztoaren irudipenetatik aldendu dezagun.
9. Argatik Jaunak behatu gaitu gaiztakeriarako, eta Jaunak ekarri digu, zeren Jauna zuzena da berak agindu dizkigun obra guztietaan.
10. Guk, ordea, ez diogu entzun haren ahotsari, ibiltzeko, berak jarri dizkigun aginduetan.

11. Eta orain, Israelgo Jainko Jauna, zure herria Egiptoko lurretik atera duzuna, esku indartsuz, eta beso handiz, eta seinalez, eta mirariez, eta indar handiz, eta zure buruari izena eman diozula. egun honetan agertzen den bezala:

12. Gure Jainko Jauna, bekatu egin dugu, gaiztakeria egin dugu, zure agindu guztietan bidegabe jokatu dugu.

13. Bihur bedi zure haserrea guregandik, zeren guti gera gera jentilen artean, non sakabanatu gaituzun.

14. Entzun, Jauna, gure othoitzak, eta gure eskariak, eta libra gaitzazu zuregatik, eta eman iezaguzu grazia, eraman gaituztenen aitzinean.

15. Lur guziak jakin dezan zu zarela gure Jainko Jauna, zeren Israeli eta haren ondorengoei zure izenaz deitzen zaie.

16. Jauna, beha ezazu zure etxe saindutik, eta beha gaitzazu: makurtu zure belarria, Jauna, entzuteko.

17. Ireki begiak, eta horra; zeren hobietan dauden hildakoek, haien arima gorputzetik kendurik, ez diote Jaunari ez laudoriorik, ez zuzentasunik emango;

18. Alabaina, oihuka eta ahal dabilen arimak, makurturik eta ahal dabilen arimak, eta huts egiten duen begiek, eta arima goseak, laudorio eta zuzentasuna emango dizute, Jauna.

19. Beraz, ez dugu zure aurrean gure othoitz xumerik egiten, gure Jainko Jauna, gure arbasoen eta gure erregeen zuzentasunarengatik.

20. Zeren hire haserrea eta haserrea bidali diguzu gure gainera, zure zerbitzarien profeten bidez esan duzun bezala, esanez:

21. Hau dio Jaunak: Makurtu zure sorbaldak Babiloniako erregea zerbitzatzeko: horrela geldituko zarete zuen arbasoei eman nien lurraldean.

22. Bainan Jaunaren ahotsa entzuten ez baduzue, Babiloniako erregea zerbitzatzeko,

23. Judako hirietatik, eta Jerusalen kanpotik, alaitasunaren eta bozkarioaren ahotsa, senargaiaren ahotsa eta emaztegiaren ahotsa geldituko ditut, eta lur osoa desegingo da. biztanleak.

24. Bainaz genion zure ahotsa entzun nahi Babiloniako erregea zerbitzatzeko: beraz, bete dituzu zure zerbitzari profeten bidez esan zenituzten hitzak, hots, gure erregeen hezurrak eta gure arbasoen hezurrak. beren lekutik aterako dituzte.

25. Eta horra, egunaren berora, eta gaueko izotzetara botatzen dira, eta gosez, ezpataz eta izurritez miseria andietan hil ziren.

26. Eta zure izenaz deitzen den etxea deuseztatu duzu, gaur egun ikusten den bezala, Israelgo eta Judako etxearen gaiztakeriagatik.

27. Jauna, gure Jainko, zure ontasun guziaren arabera, eta zure erruki handi horren arabera egin gaituzu gurekin.

28. Zure zerbitzari Moisesez esan zenion bezala, Israelgo semeen aurrean legea idazteko agindu zenion egunean, esanez:

29. Ez baduzue entzunene ahotsa, ziur asko jendetza handi hau gutxi bihurtuko da nazioen artean, non barreiatuko ditudan.

30. Zeren banekien ez zidatela entzungo, zeren herri zurruna baita, baina beren gatibutasuneko lurrean beren buruaz oroituko dira.

31. Eta ezagutuko dut ni naizela beren Jainko Jauna, zeren emango diet bihotza eta entzuteko belarriak.

32. Eta goretsiko naute beren gatibutasunaren lurraldean, eta pentsatuko dute nire izenaz,

33. Eta itzul zaitezte beren lepo zurrunetik, eta beren egintza gaiztoetatik, zeren oroituko dira beren arbasoen bidea, Jaunaren aurrean bekatu egin zutena.

34. Eta berri zekarrako ditut beren arbasoei, Abrahami, Isaakei eta Jakobi zin egin nion lurraldera, eta izanen dira haren jaun, eta handituko ditut, eta ez dira gutxituko.

35. Eta betiko itun bat egingo dut haietan beren Jainko izateko, eta haien izango dira nire herria, eta ez dut gehiago botako nire Israelgo herria eman diodan lurraldetik.

3. KAPITULUA

1. O Jaun ahalguztiduna, Israelgo Jainko, larriturik dagoen arimak espiritu asaldatuak, oihu egiten ditzu.

2. Entzun, Jauna, eta erruki izan; zeren zu errukitsua zara, eta erruki zaite, zure aurrean bekatu egin baitugu.

3. Zeren zu betiko irauten duzu, eta gu guztiz galtzen gara.

4. O Jaun ahalguztiduna, Israelgo Jainko, entzun orain hildako israeldarren eta haien seme-alaben otoitzak, zure aurrean bekatu egin dutenak, eta zure Jainkoaren ahotsari entzun ez diotenak;

5. Ez zaitezte orhoit gure arbasoen gaiztakeriaz: baina pentsa ezazu zure boterea eta zure izena orain oraingoan.

6. Zeren zu zara gure Jainko Jauna, eta zu, Jauna, goretsiko dugu.

7. Eta orregatik jarri duzu zure beldurra gure bihotzeten, zure izena deitzeko, eta gure gatibutasunean laudatzeko, zure aurrean bekatu egin zuten gure arbasoen gaiztakeria guzia gogoratu baitugu.

8. Huna, oraindik gaur gure gatibutasunean gaude, non barreiatu gaituzun, laido eta madarikaziorako, eta ordaintzeko gai izateko, gure arbasoen gaiztakeria guztien arabera, gure Jainko Jaunagandik aldendu zirenak.

9. Entzun, Israel, biziaren manamenduak: entzun beharrik jakinduria ulertzeko.

10. Nola gertatu da Israel, zure etsaien lurraldean zaudela, lurralde arrotz batean zahartu izana, hildakoekin kutsatuta zaudela,
11. Hilobira jaisten direnekin kontatua zarela?
12. Jakinduriaren iturria utzi duzu.
13. Zeren Jainkoaren bidetik ibili bazina, betiko bakean biziko zinateke.
14. Ikasi non den jakinduria, non den indarra, non den ulermena; jakin dezazun ere non den egunen luzera, eta bizia, non dagoen begien argia eta bakea.
15. Nork aurkitu du bere lekua? edo nor sartu da bere altxorretan?
16. Non bihurtu dira jentilen buruzagiak, eta lurreko piztiak gobernatzen zituztenak;
17. Zeruko hegaztiekin beren denbora-pasa egiten zutenak, eta zilarra eta urea bildu zituztenak, zeinetan itxaroten baitute gizonek, eta ez zuten beren eskuratzeari amaierarik eman?
18. Zeren zilarra lantzen zutenak, eta ain arduratsuak zirenak, eta haien obrak ikertu ezinak direnak,
19. Desagertu dira eta hilobira jaitsi dira, eta beste batzuk haien ordez igo dira.
20. Gazteek argia ikusi dute, eta lurrean bizi izan dira, baina ezagutzaren bidea ez dute ezagutu.
21. Ez zuten haren bideak aditzen, ez zuten heldu: haien seme-alabak bide horretatik urrun zeuden.
22. Ez da Kanaanen entzun, ez Themanen ikusi.
23. Lurrean jakinduria bilatzen duten agararrak, Meranoko eta Themaneko merkatariak, alegien egileak eta adimengabeko bilatzaileak; hauetariko inork ez du jakinduriaren bidea ezagutu, edo haren bideak gogoratu.
24. O Israel, zein handia den Jainkoaren etxea! eta zein handia den bere jabetzako lekua!
25. Handia, eta ez du amaierarik; altua, eta neurtu ezina.
26. Baziren hasieratik famatuak ziren erraldoiak, hain maila handikoak eta gerran hain adituak.
27. Horiek ez zituen aukeratu Jaunak, eta ez zien jakintzarako bidea eman.
28. Baña suntsituak izan ziran, zeren ez baitzuten jakinduria, eta galdu ziran beren zorokeriagatik.
29. Nor igan da zerura, eta artu eta hodeietatik jaitsi?
30. Nor joan da itsasoa, eta arkitu, eta ekarriko du urre garbirako?
31. Nehork ez du bere bidea ezagutzen, ez du bere bideaz pentsatzen.
32. Baina gauza guztiak dakienak ezagutzen du, eta aurkitu du bere adimenarekin: lurra betiko prestatu zuenak bete du lau oinetako abereez.
33. Argia igortzen duenak, eta joaten denak, berriz deitzen du, eta obeditzan dio beldurrez.
34. Izarrek distiratzen zuten beren erlojuetan, eta poztu ziren: hark deitzen dituenean, esaten dute:

- Hemen gaude; eta alaitasunez argitu zioten haien egin zituenari.
35. Au da gure Jainko, eta ez da bertzerik izango haren aldean
36. Jakituriko bide guzia arkitu du, eta eman dio Jakobi bere zerbitzariari, eta Israel bere maiteari.
37. Gero, bere burua agertu zen lurrean, eta mintzatu zen gizonekin.

4. KAPITULUA

1. Hau da Jainkoaren manamenduen liburua, eta betiko irauten duen legea: hora betetzen duten guztiak bizi dira; baina utzitakoak hil egingo dira.
2. Bihurtu zaitez, Jakob, eta heldu zaitez: ibil zaitez haren argiaren aurrean, argitu zaitezen.
3. Ez eman zure ohorea beste bati, ez eta herri arrotz bati zuretzat onuragarriak diren gauzak.
4. O Israel, zorionekoak gara: zeren Jainkoari atsegin zaizkion gauzak ezagutzera eman zaizkigu.
5. Anima zaitez, ene herria, Israelen oroigarri.
6. Jendeei saldu zinduten, ez zeuen suntsipenagatik: baina Jainkoa haserretzera bultzatu zenutenez, etsaien esku gelditu zineten.
7. Zeren zuek egin zaituena deabruetako sakrifizioa eginez, eta ez Jainkoari, iraindu duzue.
8. Ahaztu duzue betiko Jainko, hazi zintztena; eta atsekabetu duzue Jerusalem, hazten zaitztena.
9. Zeren ikusi zuenean Jainkoaren haserrea zuen gainera etortzen zela, erran zuen: Entzun, o Sion inguruan bizi zaretenok: Jainkoak dolu handia ekarri dit;
10. Zeren ikusi nuen nire semeen eta alaben gatibutasuna, betikoak haien gainera ekarri zuena.
11. Bozkarioz elikatu nituen; baina negarrez eta doluz igorri zituen.
12. Ez bedi inor poztu nigatik, alargun eta askoren artean utzia, nire seme-alaben bekatuengatik desolatua gelditu naizena; Jainkoaren legetik aldendu baitziren.
13. Ez zituzten ezagutu haren legeak, ez ibilli bere aginduen bideetan, ez zebiltzan diziaren bideetan bere zuzentasunean.
14. Etor bedi Sion inguruan bizi direnak, eta oroitzaitezte nire seme eta alaben gatibutasunaz, betierekoek haien gainera eraman dituena.
15. Zeren urrutiko nazio bat ekarri du haien gainera, nazio lotsagabea, eta hizkuntza arrotz batekoa, ez agure errespetatzen, ez haur errukitu.
16. Hauek eraman dituzte alargunaren seme kuttunak, eta alabarik gabe utzi zuten bakarturik zegoena.
17. Baina zer lagunduko dizut?
18. Zeren izurrite hauek zure gainera ekarri zituenak libratuko zaitu zure etsaien eskuetatik.

19. Zoazte, ene seme-alabak, zoazte, zeren hondaturik gelditu naiz.
20. Bakearen jantziak erantzi ditut, eta nire otoitzaren zakua jantzi dut: betikoari oihu egingo diot nire egunetan.
21. Anima zaitezte, ene haurrak, oihu egin ezazute Jaunari, eta libratuko zaituzte etsaien boteretik eta eskuetatik.
22. Zeren nire itxaropena betikoan da, berak salbatuko zaituela; eta poza heldu zait Santuarengandik, laster gure Salbatzailletik laster etorriko zaizuen errukiagatik.
23. Zeren negarrez eta negarrez bidali zaituztet, baina Jainkoak berriro emango dizkidazu bozkarioz eta alaitasunez betiko.
24. Orain Siongo auzokideek zure gatibutasuna ikusi duten bezala, laster ikusiko dute zure salbazioa gure Jainkoarengandik, zeina zure gainera etorriko den aintza handiarekin, eta betiko distiraz.
25. Ene seme-alabak, jasan ezazue pazientziaz Jainkoarengandik zuen gañean ethorri den haserrea: zeren zuen etsaiak pertsegitu zaituzte; baña laster ikusiko dezu haren suntsipena, eta lepoa zapalduko duzu.
26. Nere gaixkak bide latzak joan dira, eta etsaiak harrapatutako artaldea bezala eraman dituzte.
27. Konsola zaitezte, ene seme-alabak, eta oihu egin Jainkoari, zeren oroituko zarete gauza hauek zuen gainera ekarri zituenaz.
28. Zeren nola zure gogoa izan zen Jainkoarengandik desbideratzea: hala itzulirik, bila ezazu amar bider gehiago.
29. Zeren izurrite hauek zure gainera ekarri dituenak betiko poza emango dizu zure salbamenduarekin.
30. Har ezazu bihotz ona, Jerusalem, zeren izen hori eman dizunak kontsolatuko zaitu.
31. Miserableak dira atsekabetzen zaituztenak, eta pozten ziren zure erorketaz.
32. Miserableak dira zure seme-alabek zerbitzatu zituzten hiriak: miserablea da zure semeak hartu zituena.
33. Zeren nola pozten zen zure hondamenaz, eta pozten zen zure erorketaz, hala atsekabetuko da bere hondamenagatik.
34. Zeren kenduko diot haren jendetza handiaren bozkarioa, eta haren harrotasuna dolu bihurtuko da.
35. Zeren betiko sua etorriko zaio, irauteko luzea; eta deabruz biziko da denbora andi batez.
36. O Jerusalen, begiratu zure ingurura sortalderantz, eta horra Jainkoarengandik datorren poztasuna.
37. Huna, datozen zure semeak, zuk bidali dituzunak, bilduak datozen sortaldetik mendebaldera Santuaren hitzaz, Jainkoaren aintzaz bozkarioz.

5. KAPITULUA

1. Jantzi, o Jerusalem, doluaren eta atsekabearen jantzia, eta jantzi Jainkoarengandik datorren gloriaren edertasuna betiko.
2. Eutsi zure inguruan Jainkoarengandik datorren zuzentasunaren soineko bikoitza; eta ezarri diadema bat zure buruan betikoaren aintzaren.
3. Jainkoak zure distira erakutsiko die zeru azpiko herrialde guztiei.
4. Zeren zure izena Jainkoaren betiko deituko da zuzentasunaren bakea, eta Jainkoaren adorazioaren aintza.
5. Jaiki zaitez, o Jerusalem, eta egon zaitez goian, eta begiratu ingurura sortalderantz, eta horra zure seme-alabak mendebaldetik sortaldera bilduak, Santuaren hitzaz, Jainkoaren oroitzapenean pozten direla.
6. Zeren zuregandik oinetik alde egin zuten, eta beren etsaietatik eramanak izan ziren: baina Jainkoak zuregana eramatzen ditu aintzaz goratuak, erreinuko seme-alabak bezala.
7. Zeren Jainkoak ezarri du muino garai guzia, eta iraupen luzeko ertz guziak behera botatzea, eta haranak bete daitezen, lurra ere egiteko, Israel seguru joan dadin Jainkoaren aintzan.
8. Gainera, basoak eta usain gozoko zuhaitz orok ere itzala izango dute Israel Jainkoaren aginduz.
9. Zeren Jainkoak pozarekin gidatuko du Israel bere aintzaren argian, harengandik datorren erruki eta zuzentasunarekin.

Letter of. Jeremiah

Jeremiasen gutuna

1. KAPITULUA

1. Epistola baten kopia, Jeremyk Babiloniako erregeak Babilonarrera gatibu eraman behar zituztenei bidali zien, Jainkoaren agindua eman ziona egiazatzeko.
2. Jainkoaren aurrean egin dituzuen bekatuak direla eta, Babiloniako Nabukodonosor Babiloniako erregeak gatibu eramango zaituzte.
3. Bada, Babilonara ethori zaretenean, han geldituko zarete anhitz urtez, eta denbora luzez, hots, zazpi gizaldi, eta gero bakean aterako zaituztet handik.
4. Orain ikusiko dituzue Babilonian zilarrezko, urrezko eta egurrezko Jainkoak, sorbalda gainean eramanak, nazioak beldurra eragiten dutenak.
5. Beguiraçue bada, ez çaitetzela inolaz arrotzén beçala, ez zarete eta hetaric, ikussi duçuenean jendetza hekien aitzinean eta atzetik, adoratzen duela.
6. Bainan erran ezazue zuen bihotzeten: Jauna, adoratu behar zaitugu.
7. Zeren nire aingerua zurekin dago, eta ni neu ere zure arimaz arduratzen naiz.
8. Haien mihia, langileak leundua da, eta beraiek urreztatu eta zilarrez estaliak; hala ere faltsuak dira, eta ezin hitz egin.
9. Eta urea hartuta, alai joatea maite duen birjina batentzat bezala, koroak egiten dituzte beren Jainkoen buruentzat.
10. Batzuetan ere apaizek beren Jainkoengandik urea eta zilarra eramaten dituzte, eta beren buruari ematen diote.
11. Bai, emagaldo arruntei emango diete, eta jantziko dituzte gizonak bezala, zilarrezko, eta urrezko eta egurrezko Jainkoak izanik.
12. Hala ere, ezin dira Jainko hauek herdoiletik eta sitsetatik salbatu, purpurazko soinekoz estalita egon arren.
13. Aurpegia garbitzen dute tenpluko hautsagatik, haien gainean asko dagoenean.
14. Eta ofenditzen duen bat hil ezin duenak, zetroa dauka, herrialdeko jujea balitz bezala.
15. Eskuineko eskuan ditu sastakaia eta aizkora, baina ezin libratu bere burua gerratik eta ohoinetatik.
16. Hortaz, Jainko ez direla ezagutzen, ez izan, beraz, beldur.
17. Zeren gizonak erabiltzen duen ontzi bat bezala, ez du ezertarako balio hausten denean; hala gertatzen da beren Jainkoekin: tenpluan ezarriak direnean, haien begiak hautsez beteta daude sartzen direnen oinetatik.
18. Eta nola erregea ofenditzen duenaren alde guzietan atek, heriotzera konprometitua bezala,

- zaintzen diren bezala, apaizek beren tenpluak ixten dituzte ateekin, sarraillekin eta barroteekin, beren Jainkoak lapurrekin honda ez daitezen.
19. Pizten dituzte kandelak, bai, beraiek baino gehiago, zeinatarik ezin baitute ikusi.
20. Tenpluko habeetako bat bezalakoak dira, baina lurretik irteten diren gauzek beren bihotzak hazten dituztela diote; eta haien eta arropa jaten dituztenean, ez dute sentitzen.
21. Haien aurpegiak belztuta daude tenplutik ateratzen den kearen ondorioz.
22. Haien gorputz eta buru gainean saguzarrak, enarak eta txoriak eserita daude, eta katuak ere bai.
23. Honen bidez jakin dezazue ez direla Jainko: beraz, ez izan haien beldur.
24. Eder egiteko inguruan duten urea izan arren, herdoila garbitzen ez badute, ez dute distira egingo: urtu zirenean ere ez zuten sentitu.
25. Arnasik ez duten gauzak prezio garestian erosia dira.
26. Sorbalda gainean eramanak dira, oinrik ez dutelarik, gizonei deus balio dutela adierazteko.
27. Zerbitzatzen dituztenak ere lotsatzen dira: zeren noizbait lurrera erortzen badira, ezin dira altxatu beren buruak; eta batek zutik jarri gero, ez dira berez mugituko, ez eta makurturik badaude. Zuzen egin al dezakete beren burua: baina opariak jartzen dizkiete hildakoei bezala.
28. Haiei sakrifikatzen zaizkien gauzez, beren apaizek saldu eta abusatzen dituzte; era berean, beren emazteak zati bat gatzetan jartzen dute; baina behartsuei eta ezinduei ez diete ezer ematen.
29. Hileko emakumeak eta haudun dauden emakumeak jaten dituzte beren sakrifizioak: gauz hauetaz jakin dezazue ez direla Jainkorik: ez izan haien beldur.
30. Zeren nola deitu litzke Jainko? emakumeek zilarrezko, urrezko eta egurrezko Jainkoen aurrean jartzen baitituzte haragia.
31. Eta apaizak esertzen dira beren tenpluetan, beren soñekoak urratuak, eta buruak etaizarak bizartuta, eta ezer buru gainean.
32. Orro eta oihu egiten dute beren Jainkoen aitzinean, gizonek hildakoan jaietan egiten duten bezala.
33. Apaizek ere jantziak eranzten dituzte, eta beren emazteak eta seme-alabak janzten dituzte.
34. Batek egiten dien gaizkia, ala ongia, ezin dute ordaintzeko: ez dute erregerik ezarri, ez bota.
35. Era berean, ezin dute ez aberastasunik ez dirurik eman: nahiz eta gizon batek botu bat egin eta ez bete, ez dute eskatuko.
36. Ezin dute inor salbatu heriotzatik, ez ahulak indartsuengandik libratu.

37. Ezin dute itsu bat bere ikusmena berreskuratu, ez inori lagundu bere larrialdian.

38. Ezin diote errukirik izan alargunari, ez aita-orbei ongirik egin.

39. Haien egurrezko jainkoak, eta urrez eta zilarrez estalirik daudenak, menditik ebakitzten diren harriak bezalakoak dira: nahastu egingo dira haiak adoratzen dituztenak.

40. Nola pentsatu eta esan behar du gizonak jainko direla, Kaldearrek ere desohoratzen dituztenean?

41. Zeñak ikhusi ezkero ikhusiten badezue mintza ezin den mutu bat, ekartzen diote, eta othoitz egiten diote Beli mintza dezan, aditzeko gai balitz bezala.

42. Bainaz ezin dute au beraiek ulertu, eta utzi haiak, zeren ez dute ezagutzarik.

43. Emaztekiek ere sokekin, bideetan eserita, lurrin gisa erretzen dute brana: baina iragaiten diren batzuek erakarririk, berarekin etzanda badago, gaitzetsi egiten dio bere lagunari, ez zela bera bezain digne uste izan. , ezta kablea hautsi ere.

44. Haien artean egiten dena gezurra da: nola uste edo erran daiteke bada jainko direla?

45. Arotz eta urregilez eginak dira: ezin dira izan langileek nahi dutena baino.

46. Eta haiak egin zituztenek ezin dute luzaro iraun; nola izan behar dira, bada, haietaz eginak diren gauzak jainko?

47. Zeren gezurak eta irainak utzi zituzten ondotik datozenai.

48. Zeren gerlarik edo izurritterik etortzen zaienean, aphezek beren buruekin konsultatzen dute, non ezkutatu daitezkeen haiakin.

49. Nola, bada, gizonek ez dute antzematen ez direla jainkorik, ez gerlatik ez izurritetik salba ditzaketenak?

50. Zeren ikusirik egurrezkoak direla, eta zilarrez eta urrez estalirik, gero jakinen da faltsuak direla.

51. Eta agerian agertuko zaie nazio eta errege guztiei ez direla jainko, gizonen eskuen obrak baizik, eta ez dagoela haietan Jainkoaren obrarik.

52. Nork ez du jakingo ez direla jainkorik?

53. Izan ere, ezin dute erregerik ezarri lurraldean, ezta euririk eman gizonei.

54. Ez dute beren kausa juzgatuko, ez okerren bat konpondu ezinik, zeren eta lurraren arteko beleak bezala.

55. Orduan, egurrezko jainkoen etxera sua erortzen denean, edo urrez edo zilarrez estalirik, beren apaizek ihes egingo dute, eta ihes egingo dute; baina beraiek erreko dira habeak bezala.

56. Gainera, ezin dute inongo erregerik edo etsairik jasan: nola uste edo esan daiteke, bada, jainko direla?

57. Ez dira egurrezko jainko haiak, eta zilarrez edo urrez estalirik, ez lapurrengandik ez lapurrengandik ihes egiteko gai.

58. Zeinen urrea, eta zilarra, eta jantziak dituzten jantziak, sendoak direnek hartu eta haien joaten dira, eta ezin dute beren buruari laguntzeko.

59. Beraz, hobe da bere boterea erakusten duen erregea izatea, edo bestela jabeak erabiliko duen etxe batean ontzi onuragarri bat izatea, halako jainko faltsuak baino; edo etxe bateko ate izatea, halako gauzak bertan gordetzeko, halako jainko faltsuak baino. edo egurrezko zutabe bat jauregi batean, halako jainko faltsuak baino.

60. Zeren eguzkia, ilargia eta izarrak, argitsuak eta beren ofizioak egitera bidaliak, obedikoak dira.

61. Era berean, tximista ateratzen denean erraz ikusten da; eta era berean haizea jotzen du herrialde guztieta.

62. Eta Iainkoak manatu duenean hodeiei mundu guzia gañetik ibiltzeko, egiten dute agindutakoa.

63. Eta goitik igorritako suak, muinoak eta basoak iraitzera, egiten du agindutakoa: baina hauak ez dira hekien antzekoak ez agerraldian ez boterean.

64. Orgatik ez da ez uste jainko direnik, ez erran behar, zeren eta ez dira gai ez arrazoiak juzgatzeko, ez gizonei ongi egiteko.

65. Jakinik bada ez direla jainkorik, ez izan beldurrik,

66. Zeren ezin dituzte erregeak ez madarikatu, ez bedeinkatu;

67. Ezta zeruan seinalerik egin jendaien artean, ez eguzkia bezain argirik egin, ez ilargia bezain argirik eman.

68. Piztiak haiak baino hobeak dira: zeren estalkiaren azpian sartu eta beren buruari lagundu dezakete.

69. Ez zaigu, bada, inola ere ageri jainko direla: beraz, ez izan haien beldur.

70. Zeren pepinoen baratzean txorimaloak ezer gordetzen ez duen bezala: hala dira haien egurrezko jainkoak, eta zilarrez eta urrez estalirik.

71. Era berean, beren egurrezko jainkoak, eta zilarrez eta urrez estalirik, txori oro esertzen diren baratzeko arantza zuri baten antzekoak dira; halaber, hildakoari, hau da, ekialdera, ilunpetara.

72. Eta ezagutuko dituzue ez direla jainko, haien gainean usteltzen den purpura distiratsuagatik, eta beraiek gero jango dituzte, eta iraingarri izango dira herrian.

73. Hobe da, beraz, idolorik ez duen gizon justoa: zeren urrutti izango da irainetik.

Azariasen otoitza

1. KAPITULUA

1. Eta suaren erdian ibiltzen ziren, Jainkoa laudatzen eta Jauna bedeinkatzen.
2. Orduan altxatu zen Azarias, eta honela otoitz egin zuen; eta suaren erdian ahoa zabaldurik esan zuen:
3. Bedeinkatua zu, gure arbasoen Jainko Jauna: zure izena laudatua eta goretsia izan dadin betiko.
4. Zeren zintzoa zera guri egin dizkigun guzietan: bai, egiazkoak dira zure obra guztiak, zuzenak dira zure bideak, eta egiazkoak zure juizio guztiak.
5. Gure gañera, eta gure arbasoen erri sainduaren gainera, Jerusalenen, ekarri dizkizuen gauza guzietan, egiñazko juizioa egin dezu: zeren egiaren eta juizioaren arabera ekarri zenituzten gauza oek guziak gure gainera geure bekatuengatik.
6. Zeren bekatu egin dugu eta gaiztakeria egin dugu, zuregandik aldenduz.
7. Gauza guzietan huts egin ditugu, eta ez ditugu bete zure manamenduak, ez bete, ez egin guri agindu diguzun bezala, gurekin ongi joan dadin.
8. Argatik ekarri dizkigun guziak, eta egin dizkigun guziak, egiazko juizioan egin dituzu.
9. Eta etsai gaitztoen eskuetan entregatu gintuzten, Jainkoaren alde egiten duten gorrotagarrienak, eta errege bidegabe eta mundu guziko gaitztoenaren esku.
10. Eta orain ezin dugu gure ahoa ireki, zure zerbitzarien lotsa eta iraingarri bihurtu gara; eta gurtzen zaituztenei.
11. Ez gaitzazu, ordea, libratu osorik, zure izenagatik, eta ez ezazu deuseztatu zure ituna.
12. Ez utzi zure errukia guregandik aldendu, zure Abraham maitagarriagatik, zure zerbitzari Isakengatik eta zure Israel santuarengatik;
13. Nori erran eta agindu zenion, ugalduko zenituztela haien hazia zeruko izarrak bezala, eta itsasertzean dagoen hondarra bezala.
14. Zeren gu, Jauna, edozein nazio baino gutiago bihurtu gara, eta egun honen azpian gordeak gara mundu osoan gure bekatuengatik.
15. Ezta oraingo honetan prinzipi, ez profeta, ez buruzagi, ez erre-oparirik, ez sakrifizio, ez oparirik, ez intsentsurik, ez tokirik zure aitzinean eskeintzeko eta urrikaltzeko.
16. Hala ere, bihotz atsekabeen eta espiritu apal batean onar gaitezen.

17. Ahari eta zezenen erre-oparietan bezala, eta hamar mila bildots lodietan bezala: hala izan bedi gaur gure sakrifizioa zure aitzinean, eta eman ezazue guztiz zure atzetik joatea, ez baitute nahastuko. jarri zuregan konfiantza.
18. Eta orain zuri jarraitzen dugu gure bihotz osoz, zure beldur gara, eta zure aurpegia bilatzen dugu.
19. Ez gaitzazu lotsatu, baina egin itzazu gurekin zure ontasunari eta zure erruki askoren arabera.
20. Libra gaitzazu ere zure obra miragarrien arabera, eta eman aintza zure izenari, Jauna: eta lotsatu bedi zure zerbitzariak kalte egiten dituzten guztiak;
21. Eta nahasi bedi beren indar eta indar guzian, eta hautsi bedi beren indarra;
22. Eta jakin dezatela zu zarela Jainko, Jainko bakarra, eta mundu guzian gloriosa.
23. Eta erregearen zerbitzariek, sartzen zituztenak, ez zuten utzi labea kolofoniarekin, peixarekin, atoiarekin eta egur txikiarekin berotzeari;
24. Beraz, garra irten zen labearen gainean berrogeita bederatzi beso.
25. Eta igaro zen, eta erre zituen labe inguruan aurkitu zituen Kaldeo haiek.
26. Bainan Jaunaren aingerua labera jautsi zen Azarias eta bere lagunekin batera, eta suaren garra atera zuen labetik;
27. Eta egin zuen labearen erdian haize txistu heze bat bezala, suak batere ukitu gabe, ez mindu, ez larritu.
28. Orduan hirurak, aho bakarretik bezala, laudatu, gloriatu eta bedeinkatu zuten Jainko labean, ziotela:
29. Bedeinkatua zu, gure arbasoen Jainko Jauna, eta laudatua eta goratua izan zaitezen guzien gañean betirako.
30. Eta bedeinkatua da zure izen glorioso eta saindua, eta laudatua eta goratua izan dadin guzien gañetik sekulako.
31. Dohatsua zara zure gloria sainduaren tenploan, eta laudatua eta glorificatua izan zaitezen guzien gañean sekulako.
32. Bedeinkatua zu sakona ikusten duzuna, eta kerubinen gainean eserita zaudena, eta laudatua eta goratua izan zaiteztena beti sekulan.
33. Bedeinkatua zara zure erreinuko tronu gloriosoan, eta laudatua eta glorificatua izan zaitezen guzien gañean sekulako.
34. Bedeinkatua zero zeruko samuan, eta guzien gainetik laudatua eta goretsia izan zaitezen sekulan.

35. O Jaunaren egintza guziak, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazue guzien gañetik sekulako,

36. O zeroak, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazue guzien gañetik betiko.

37. O Jaunaren aingeruak, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazute guzien gainetik sekulako.

38. Oi zeroaren gañean zaudeten ur guziak, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazue guzien gainetik sekulako.

39. O Jaunaren botere guziak, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazue guzien gainetik sekulako.

40. Oi eguzkia eta ilargia, bedeinkatu ezazute Jauna: goretsi eta goratu ezazue guzien gainetik sekulako.

41. O zeruko izarrak, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazue guzien gañetik betiko.

42. O euria eta ihintza oro, bedeinkatu ezazue Jauna: goretsi eta goratu ezazue guzien gainetik sekulako.

43. Oi aize guziak, bedeinkatu ezazute Jauna: laudatu eta goratu ezazue guzien gainetik sekulako,

44. Oi su ta beroa, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazute dena betirako.

45. O negu eta uda, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazue guzien gainetik sekulako.

46. Oi ihintzak eta elur-ekaitzak, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazue guzien gainetik sekulako.

47. Oi, gau eta egun, bedeinkatu ezazute Jauna: bedeinkatu eta goratu ezazute guzien gañetik sekulako.

48. Oi argia eta ilunpea, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazue guzien gainetik sekulako.

49. Oi izotza eta hotza, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazue guzien gainetik sekulako.

50. O izotz eta elurra, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazue guzien gainetik sekulako.

51. Oi tximistak eta hodeiak, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazute guzien gainetik sekulako.

52. Lurrak bedeinka beza Jauna: goretsi eta goratu ezazue guzien gainetik sekulako.

53. Oi mendiak eta muinotxoak, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazute guzien gainetik.

54. O lurrean hazten zaren guziak, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazute guzien gañetik betiko.

55. Oi mendiak, bedeinkatu ezazute Jauna: Goretsi eta goratu ezazute guzien gainetik.

56. Oi itsasoak eta ibaiak, bedeinkatu ezazute Jauna: goretsi eta goratu ezazue guzien gainetik sekulako.

57. Oi baleak, eta uretan mugitzen zaren guziak, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazute guzien gainetik sekulako.

58. O zeruko hegazti guziak, bedeinka zazue Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazue guzien gañetik betiko.

59. O abere eta abere guziak, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazute guzien gainetik sekulako.

60. O gizonen seme-alabak, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazute guzien gainetik sekulako.

61. O Israel, bedeinka ezazue Jauna: laudatu eta goratu ezazue guzien gainetik.

62. O Jaunaren apaizak, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazute guzien gainetik sekulako.

63. O Jaunaren zerbitzariak, bedeinkatu ezazute Jauna: goretsi eta goratu ezazute guzien gainetik sekulako.

64. Oi zintzoen izpiritua eta arima, bedeinkatu ezazute Jauna: goretsi eta goratu ezazute guzien gainetik sekulako.

65. Oi bihotzeko gizon saindu eta umilak, bedeinkatu ezazute Jauna: lauda ezazue eta goratu ezazue guzien gainetik sekulako.

66. O Ananias, Azarias, eta Misael, bedeinkatu ezazute Jauna: laudatu eta goratu ezazute guzien gañetik betiko, zeren berak libratu gaitu infernutik, eta salbatu gaitu heriotzaren eskutik, eta libratu gaitu labaren erditik. eta garra erretzen: suaren erditik ere libratu gaitu.

67. Eskerrak eman Jaunari, zeren errukitsua den: zeren bere urrikaltasuna betikoa da.

68. Oi Jauna adoratzen duzuen guziak, bedeinka zazue jainkoen Jainkoa, lauda ezazue, eta eman eskerrak: zeren bere errukia betikoa da.

SUSANA

1. KAPITULUA

- 1 Bazen gizon bat Babilonian, Joakim deitzen zena:
2. Eta hartu zuen emazte bat, zeinena zen Susana, Kelkiziaren alaba, emakume eder bat, eta Jaunaren beldur zena.
3. Bere gurasoak ere zintzoak ziren, eta beren alabari Moisesen legearen arabera irakasten zieten.
4. Joakim zen gizon aberats andi bat, eta bazuen lorategi eder bat bere etxearekin bat egiten zuena: eta harengana joan ziren Juduak; beste guztiak baino ohoragarriagoa zelako.
5. Urte berean, herriko zaharretatik bi izendatu zituzten epaile izateko, Jaunak esan zuen bezala, gaiztakeria Babiloniatik etorri baitzen antzinako epaileengandik, herria gobernatzen zutela zirudien.
6. Hauek asko egoten ziren Joakimen etxearen, eta lege-auziak zituzten guziak ethortzen zitzaiakien.
7. Jendea eguerdian alde egin zuenean, Susana bere senarraren lorategira joan zen ibiltzera.
8. Eta bi zaharrek ikusten zuten egunero sartzen eta ibiltzen; beraz, haien gutizia sutu egin zen harengana.
9. Eta okertu zuten beren gogoa, eta aldendu zituzten begiak, ez zezaten zerura begira, ez oroitu juicio zuzenak.
10. Eta nahiz biak zaurituak izan ziren haren amodioaz, batak ez zen ausartzen bere atsekabea erakustera.
11. Zeren lotsatzen ziren beren gutizia aditzera emateaz, harekin zerikusirik nahi zutela.
- 12 Hala ere, arretaz begiratzen zuten egunetik egunera hura ikusteko.
13. Eta batak besteari esan zion: Goazen orain etxera, zeren afaltzeko ordua da.
14. Irten ziranean bada, bata bestetik banandu ziran, eta itzuli ziran toki berera; eta gero batak besteari arrazoia galdegin zioten, aitortu zuten beren gutizia: orduan ezarri zuten denbora bat biak elkarrekin, bera bakarrik arkituko zutenean.
15. Eta jausi zen, denbora egoki bat ikusi zutenean, sartu zen lehen bezala bi neskamerekin bakarrik, eta garbitu nahi izan zuen baratzean: zeren beroa zegoen.
16. Eta ez zen han gorpurik, ezkutatu eta behatzen zuten bi zaharrenak baizik.

17. Orduan esan zien bere neskameei: Ekari iezadazu olioa eta garbitzeko bolak, eta itxi baratzeko atek, garbitu nadin.
18. Eta egin zuten berak agindutako bezela, eta itxi zituzten lorategiko atek, eta irten ziren bere buruak ate sekretuetatik hark agindu zizkieten gauzak hartzera: baina ez zituzten ikusi zaharrak, ezkutuan baitzeuden.
19. Eta neskameak ilkhi zirenean, bi zaharrek jaiki eta korrika joan ziren harengana, ziotela:
20. Huna, lorategiko atek itxita daude, iñork ezin gaituen ikusi, eta zurekin maiteminduta gaude; beraz, ados gaitzazu, eta etzan gurekin.
21. Nahi ez baduzu, zure kontra testigantza emango dugu, gazte bat zurekin zela, eta horregatik urrundu zenituzten zure neskameak.
22. Orduan Susanak hasperen egin zuen, eta erran zuen: Ni alde guzietarik estutua nago: zeren gauza hau egiten badut, herioa da enetzat: eta egiten ez badut, ezin dut zure eskuetatik ihes egin.
23. Hobe da niretzat zure eskuetan erortzea, eta ez egitea, Jaunaren aitzinean bekatu egitea baino.
24. Horiekin Susanak oihu handiaz egin zuen: eta bi zaharrek oihu egin zuten haren kontra.
- 25 Orduan bata joan zen, eta ireki zuen lorategiko atea.
26. Etxeko zerbitzariet baratzean oihua entzun zutenean, ate barrura sartu ziren, zer egin zioten ikustera.
27. Baina zaharrek beren kontua aditzera eman zutenean, zerbitzariak lotsatu ziren biziki, zeren ez zen inoiz Susannaz halako berririk egin.
28. Eta gerthatu zen biharamunean, jendea bere senarra Joakimengana bildu zenean, bi zaharrek ere asmo gaiztoz beterik etorri ziren Susanaren aurka, hura hiltzera;
29. Eta erran zioen populuaren aitzinean: Bidali Susana, Joakimen emaztea Kelkiziaren alaba. Eta hala bidali zuten.
30. Orduan etorri zen bere aita eta amarekin, bere seme-alabekin eta bere senide guztiekin.
31. Bada Susana oso emazte delikatua zen, eta ederra ikustera.
32. Eta gizon gaizto haiet bere aurpegia estaltzeko agindu zuten, (ezen estalita zegoen) bere edertasunaz bete zitezen.
33. Negar egin zuten beraz bere lagunek eta hura ikusten zuten guztieki.

34. Orduan altxatu ziren bi zaharrek jendearen erdian, eta eskuak bere buruan ezarri zituzten.

35. Eta negarrez zerurantz begiratu zuen, zeren bere biotza Jaunagan itxaron zuen.

36. Eta zaharrek erran zuten: Baratzean bakarrik ibiltzen ginela, emakume hau sartu zen bi neskamerekin, eta itxi zituen lorategiko ateak, eta bidali zituen neskameak.

37. Orduan ezkutuan zegoen gizon gazte bat hurbildu zitzzion, eta etzan zen harekin.

38. Orduan, lorategiko bazter batean geundenak, gaiztakeria hau ikusirik, korrika joan ginen hekiengana.

39. Eta ikusi genduzanean, gizona ezin izan genduan eutsi: ecen gu baño sendoago zan, eta atea ideki eta jauzi egin zan.

40. Baino emakume hau harturik, galdeku genuen nor zen mutil gaztea, baina ez zigun esan nahi: gauza hauen testigantzen dugu.

41. Orduan eltzarrak sinistu zituen herriaren zahar eta juez zirenak bezala, eta heriotzera kondenatu zuten.

42. Orduan Susanak oihu handiz esan zuen: O Jainko betikoa, sekretuak ezagutzen dituzula, eta gauza guztiak izan baino lehen ezagutzen dituzuna.

43. Badakizu ene kontra testigantza faltsua eman dutela, eta huná, hil behar naizela; aldiz, ez nuen sekula egin gizon hauek nire kontra gaiztoki asmatu dituztenak.

44. Eta Jaunak entzun zuen haren boza.

45. Beraz, hiltzera eraman zutenean, Jaunak Daniel deitzen zen gazte baten izpiritu saindua piztu zuen.

46. Zeinek oihu egin zuen oihu handiz, garbi nago emakume honen odoletik.

47. Orduan populu guziak beregana itzuli zituen, eta erran zuten: Zer esan nahi dute erran dituzun hitz hauek?

48. Orduan, hekien erdian zutik, erran zuen: Hain ergelak al zarete, Israelko semeak, egiaren azterketarik eta jakin gabe Israelgo alaba bat kondenatu duzuen?

49. Itzul zaitez berriro juizioko lekura: zeren gezurrezko testigantza eman dute haren kontra.

50. Bada, populu guzia laster itzuli zen, eta zaharrek erran zioten: Zatoz, eseri gure artean, eta erakuts iezaguzu, Jainkoak zahar baten ohorea eman dizula.

51. Orduan Danielek esan zien: Urruti bi hauek bata bestearengandik, eta aztertuko ditut.

52. Beraz, bata bestearengandik bereizi zirenean, dei egin zion haietako bati, eta esan zion: O gaiztakeriaz zahartu zarena, orain lehengo bekatuak argitu dira.

53. Zeren epai faltsuak eman dituzu eta errugabeak kondenatu dituzu eta errudunak aske utzi dituzu; Jaunak dioen arren: Ez dituzu hilko errugabeak eta zintzoak.

54. Bada, bada, ikusi badezu, esaidazu: Zer zuhaitz azpian ikusi dituzu elkartzen ari zirela? Hark ihardetsi zioen: Zuhaitz baten azpian.

55. Eta Danielek esan zuen: Oso ondo; zeure buruaren kontra gezurra esan duzu; zeren orain ere Jainkoaren aingeruak jaso du Jainkoaren sententzia zu bitan ebakitzeko.

56. Bada, alde batera utzi zuen, eta bestea ekartzeko agindu zuen, eta esan zion: O Kanaango hazia, eta ez Judakoa, edertasunak engainatu zaitu, eta nahiak zure bihotza bihurritu du.

57. Hala egin zarete Israelgo alabekin, eta beldurrez elkartu ziren zuekin, baina Judako alabak ez zuen jasan nahi zuen gaiztakeria.

58. Orain, bada, esaidazu: Zer zuhaitz azpian hartu zenituzten elkarren artean? Hark erantzun zion: Artadi baten azpian.

59. Orduan Danielek esan zion: «Ongi! gezurra ere egin duzu zure buruaren aurka, zeren Jainkoaren aingeruak ezpatarekin itxaroten du zu bitan mozteko, suntsitu zaitzan.

60. Horiekin batzar guziak oihu handiz oihu egin zuen, eta laudatzen zuen Jainko, zeinak salbatzen baititu harengan konfiantza dutenak.

61. Eta altxatu ziren bi zaharren kontra, Danielek beren ahoz gezurrezko testigantzagatik kondenatu baitzituen.

62. Eta Moisesen legearen arabera, beren hurkoari gaiztakeriaz egin nahi zuten modukoak egin zituzten, eta hil zituzten. Horrela, odol errugabea salbatu zen egun berean.

63. Beraz, Kelkiziak eta bere emazteak laudatu zuten Jainkoa Susana beren alabagatik, Joakim bere senarrarekin eta senide guztiekin, ez baitzen harengan desleialtasunik aurkitu.

64. Egun hartatik aurrera Danielek ospe handia izan zuen herriaren aurrean.

Bel and the Dragon

Theod. Galle excudit.

Rex percunctatur Danielum de Dracone num cum etiam eremus dicat.

Bel eta herensugea

1. KAPITULUA

1. Eta Astiages erregea bere arbasoengana bildu zen, eta Ziro Pertiakoa bere erreinua artu zuen.
2. Eta Danielek hizketan jarri zuen erregearekin, eta ohoratua izan zen bere lagun guztien gainetik.
3. Bada, Babiloniarrek idolo bat zuten, Bel deitzen zena, eta egunero hamabi irin eder, eta berrogei ardi eta sei ontzi ardo xahutzen ziren.
4. Eta erregeak adoratzen zuen eta egunero joaten zen adoratzera: baina Danielek bere Jainko adoratzen zuen. Eta erregeak esan zion: Zergatik ez duzu Bel adoratzen?
5. Zeñak ihardetsi zioen: Zeren ezin ditudala gurtu eskuz eginko idoloak, baizik Jainko bizia, zerua eta lurra sortu dituena, eta haragi guzien gainean nagusi dena.
6. Orduan erregeak esan zion: Ez al duzu uste Bel Jainko bizia dela? Ez al duzu ikusten zenbat jaten eta edaten duen egunero?
7. Orduan Danielek irribarre egin zuen, eta esan zuen: O errege, ez zaitez engainatu, zeren hau barrutik buztina besterik ez da, eta kanpotik brontzea, eta ez zuen ezer jan eta edan.
8. Beraz, erregea haserretu zen, eta deitu zituen bere apaizei, eta esan zien: Ez badidazue esaten nor den hau irensten dituen gastu hauek, hilko zarete.
9. Bainan egiaztatzen badidazu Belek irensten dituela, orduan hilko da Daniel, zeren blasfemia erran baitu Belen kontra. Eta Danielek erregearei esan zion: Egin bedi zure hitzaren arabera.
10. Bada, Beleko apaizak hirurogei eta hamar ziren, beren emazteak eta seme-alabak gain. Eta erregea Danielekin sartu zen Belen tenplura.
11. Beraz, Belen apaizek esan zuten: «Hona, irtengo gara; baina zuk, errege, jarri haragia, eta prestatu ardoa, eta itxi atea eta itxi ezazu zure zigiluarekin;
12. Eta biar sartzean, ezpada arkitzen Belek guzia jan duela, heriotza jasanen dugu: edo Daniel, gure kontra gezurrez mintzo dena.
13. Eta gutxi ikusi zuten: zeren mahaiaren azpian sarbide garbi bat egin zuten, zeñaz etengabe sartzen ziran, eta gauz oriek jan zitezen.
14. Beraz, atera zirenean, erregeak janariak jarri zizkion Belen aurrean. Danielek agindu zien bere zerbitzariei errautsak ekartzeko eta tenplu guztian zehar bota zituztenak erregearen aurrean bakarrik: orduan atera eta atea itxi eta erregearen zigiluarekin zigilatu zuten, eta alde egin zuten.
15. Bada gauean ethorri ziren apaizak beren emazte eta seme-alabekin, egin ohi zuten bezala, eta guziak jan eta edan zituzten.
16. Goizean, erregea jaiki zenean, eta Daniel berarekin.
17. Eta erregeak esan zuen: Daniel, osorik al daude zigiluak? Eta erran zaroen: Bai, oi errege, sano dirade.
18. Eta dour-a ireki bezain laster, erregeak mahaira begiratu zuen, eta oihu egin zuen ozenki: Handia zara, Bel, eta zurekin ez dago batere engainurik.
19. Orduan barre egin zuen Danielek, eta erregearei eutsi zion, ez zedin sartu, eta esan zuen: Begira, bada, espaloria, eta ikusi ondo noren oinatzak diren.
20. Eta erregeak esan zuen: Ikusten ditut gizonen, emazteen eta umeen oinatzak. Eta orduan erregea haserretu zen,

21. Eta hartu zituzten apaizak beren emazte eta seme-alabekin, zeinek erakutsi zizkion ate pribatuak, non sartzen ziren, eta jan zituzten mahai gainean zeuden gauzak.
22. Horregatik, erregeak hil zituen, eta Bel Danielen esku utzi zuen, eta hark suntsitu zituen hura eta bere tenplua.
23. Eta toki hartan bertan zegoen dragoi handi bat, Babiloniakoek adoratzen zutena.
24. Eta erregeak esan zion Danieli: Zuk ere esango al duzu hau kobrezkoa dela? hara, bizi da, jaten eta edaten du; ezin duzu esan Jainko bizirik ez dela: beraz, adora ezazu.
25. Orduan Danielek erregearei esan zion: «Agurtuko dutene Jainko Jauna, bera baita Jainko bizia.
26. Baina eman iezadazu baimena, errege, eta herensuge hau ezpata eta makilarik gabe hilko dut. Erregeak esan zuen: Baimena ematen dizut.
27. Orduan Danielek hartu zituen peña, koipea eta ilea, eta elkarrekin iraki egin zituen, eta pikorrik egin zituen: hau jarri zuen herensugearen ahoan, eta orduan lehertu zen herensugea: eta Danielek esan zuen: Huna, hauek zarete jainkoak gurtza.
28. Hori entzutean Babiloniakoek, haserre handia hartu zuten, eta erregearen kontra konsipratu zuten, esanez: Erregea judu bihurtu da, eta Bel suntsitu du, herensugea hil eta apaizak hil ditu.
29. Orduan, erregearengana hurbildu ziren, eta esan zioten: Libra gaitzazu Daniel, bestela zu eta zure etxea suntsitu egingo dugu.
30. Bada, erregeak ikusi zuenean, estutu egiten ziotela gogor, Daniel eman zien.
31. Zeinek bota zuen lehoien putzuan, non sei egunez egon zen.
32. Eta ziloan zazpi lehoi zeuden, eta eman zizkienetan egunero bi gorpu eta bi ardi, eta orduan ez zitzatzien eman, Daniel irents zezaten.
33. Bazen bada Judan profeta bat, Habbacuc deitzen zena, zera egina, eta ontzi batean ogia hautsi zuena, eta zelaira joaten zen, segalariei ekartzeko.
34. Bainan Jaunaren aingeruak Habbacuc erran zioen: Zoaz, eraman dezun afaria Babilonara, lehoi-zuloan dagoen Danielgana.
35. Habbacukek esan zuen: Jauna, ez dut inoiz Babilonia ikusi; ez dakit non dagoen den.
36. Orduan, Jaunaren aingeruak hartu zuen koroatik, eta bere buruko ileetatik eraman zuen, eta bere izpirituaren indarrez ezarri zuen Babilonian, zuloaren gainean.
37. Habbacukek oihu egin zuen, zioela: O Daniel, Daniel, har ezazu Jainkoak bidali dizun afaria.
38. Eta Danielek esan zuen: Ni orhoitu zara, o Jainko, eta ez dituzu utzi zure bila eta maite zaituztenak.
39. Jaiki zen, bada, Daniel, eta jan zuen, eta Jaunaren aingeruak bere tokian jarri zuen berriro Habbacuc.
40. Zazpigarren egunean, erregea Danieli negar egitera joan zen, eta zulora heldu zenean, barrura begiratu zuen, eta hunkitu zuen Daniel eserita zegoen.
41. Orduan erregeak oihu handiz oihukatu zuen, zioela: Handia zara Danielen Jainko Jauna, eta ez dago zure ondoan beste inor.
42. Eta atera zuen kanpora, eta bota zituen bere suntsipenaren kausa zirenak zulora: eta irentsi ziren momentu batean haren aurpegiaren aurrean.

Prayer of Manasseh

Manasesen otoitza

Jauna, gure arbasoen, Abrahamen, Isaaken eta Jakoben Jainko ahalguztiduna, eta haien seme zintzoena; zerua eta lurra egin dituena, bere apaingarri guztiekin; zure manamenduaren hitzaz itsasoa lotu duzuna; hondoa itxi eta zure izen ikaragarri eta gloriosoaz zigilatu duzuna; zeñ guziek beldurtzen dute, eta dardar egiten dute zure boterearen aurrean; ecen hire gloriaren maiestatea ezin da jasan, eta bekatarien kontrako mehatxu haserreak importagarriak dira; zeren zu zara Jaun gorenak, erruki handikoa, pazientzia handikoa, oso errukitsua, eta gizonen gaiztakeriaz damutua. Zuk, Jauna, zure ontasun andiaren arabera damu eta barkamena agindu diezu zure kontra bekatu egin dutenei: eta zure miserikordia infinituetatik ezarri diezu pekatariei damutasuna, salba daitezen. Zuk bada, Jauna, justuen Jainkoa, ez diozu damurik ezarri justuari, zure kontra bekaturik egin ez duten Abrahami, Isaak eta Jakobi bezala; bainan damua ezarri didazu bekataria naizenarentzat: zeren bekatu egin baitut itsasoko hondarretan baino gehiago. Ene transgresioak, Jauna, ugaritu dira: nere gaiztakeriak ugaritu dira, eta ez naiz duin zeruko altuera ikusteko eta ikusteko nire gaiztakeriaren ugaritasunagatik. Burdinazko lokarri askorekin makurtuta nago, ezin dudan burua altxatu, eta ez dut askapenik izan: zeren zure haserre piztu eta gaizkia egin dut zure aurrean; higuingarriak, eta ofensa ugaritu. Orain badaene bihotzeko belauna makurtzen dut, graziaz othoitzuz. Bekatu egin dut, Jauna, pekatu egin dut, eta aitortzen ditut nere gaiztakeriak: orgatik othoizten dizut umilki, barka nazazu, Jauna, eta ez nazazu hondatu nire gaiztakeriarekin. Ez zaitez nirekin haserre betirako, gaizkia niretzat gordez; ez nazazu kondenatu lurraren beheko tokietara. Zeren hi zera Jainkoa, damutzen direnen Jainkoa; eta nigan erakutsiko dezu zure ontasun guzia: zeren salbatuko nauzu, ez dudana, zure erruki handiaren arabera. Orregatik goretsiko zaitut betiko ene bizitzako egun guzietan, zeren zeruko botere guziek goretsi egiten zaituzte, eta zurea da sekulako aintza. Amen.

Lehenengo makabeoak

1. KAPITULUA

1. Eta gerthatu zen, Filiperen seme Alejandro, Mazedoniar, Ketium lurretik atera zenean, Dario Persiar eta Medoko erregea jo zuenean, bere ordez erreinatu zen, Greziako lehena.
2. Eta gerla asko egin zituen, eta hainbat gotorleku irabazi, eta hil zituzten lurreko erregeak,
3. Eta joan zen luraren ertzetaaino, eta artu zituen nazio askoren harrapakinak, non lurra bere aitzinean ixil zegoen; orduan goratu eta bere bihotza goratu zen.
4. Eta bildu zuen gudaroste indartsu bat, eta gobernatu zituen herrialdeak, eta nazioak, eta erregeak, zeinak haren tributario bihurtu ziren.
5. Eta gauça hauen ondoan eri cedin, eta antzeman ceçan hil behar zala.
6. Argatik deitu zituen bere zerbitzariak, ohoragarriak zirenak, eta bere gaztarotik berarekin haziak, eta bere erreinua haien artean banatu zuen, oraindik bizi zela.
7. Beraz, Alexandrok hamabi urtez erreginatu zuen, eta gero hil zen.
8. Eta bere zerbitzariekin nork bere lekuak gobernatu zuten.
9. Eta hil ondoan guziek koroak jarri zituzten beren gain; hala egin zuten haien semeek urte askoren ondoren: eta gaitzak ugaritu egin ziren lurrean.
10. Eta irten zen haien artetik Antioko Epifanes deitzen zen erro gaizto bat, Antioko erregearen semea, Erroman bahitua izan zena, eta Grekoen erreinuko ehun eta hogeita hamazazpigarraren urtean erreginatu zen.
11. Egun hetan, Israeltik gizon gaiztoak atera ziren, asko konbentzitu zituztenak, ziotelarik: Goazen, eta egin dezagun ituna gure inguruan dauden jentilekin: zeren haiengandik aldendu ginenetik atsekabe handia izan dugu.
12. Hortaz, gailu honek ondo atsegin zituen.
13. Orduan, erriko batzuk hain aurreratu ziren, non erregearengana joan baitziren, eta hark eman zien baimena jentilen aginduen arabera egiteko.
14. Orduan egin zuten Jerusalenen jarduteko lekua, jendaien usadioen arabera.
15. Eta beren buruak zirkunciditu egin zituzten, eta utzi zuten itun saindua, eta elkartu ziren nazioekin, eta saldu ziren gaiztakeria egiteko.
16. Bada, Antiokoren aitzinean erreinua ezarri zenean, pentsatu zuen Egiptoren gainean ereginatuko zela, bi erreinuren menpe izateko.
17. Hargatik sartu zen Egiptora jende andia batekin, gurdiekin, eta elefanteekin, eta zaldizkoekin, eta armada handiarekin.
18. Eta gerla egin zuen Egiptoko errege Ptolomeoren kontra, baina Ptolomeo haren beldur zen, eta ihes egin zuen; eta asko hil ziran zaurituak.
19. Hala, Egiptoko hiri sendoak lortu zituzten eta hark hartu zituen harrapakinak.
20. Eta Antiokok Egipto jo zuenean, itzuli zen berriro ehun berrogeita hirugarren urtean, eta igo zen Israel eta Jerusalemen kontra jende andana batekin.
21. Eta sarthu zen harrotasunez santutegian, eta eraman zituen urrezko aldarea, eta argi-argi-kandelaria, eta haren ontzi guztiak.
22. Eta ogien mahaia, eta isurtzeko ontziak eta ontziak. eta urrezko errautsak, eta beloa, eta koroa, eta tenpluaren aitzinean zeuden urrezko apaingarriak, erauzi zituen guztiak.
23. Hartu zituen zilarra eta urea, eta ontzi preziatuak ere, arkitu zituen altxor ezkutuak.
24. Eta guziak kendu zituenean, joan zen bere lurralderra, sarraski andi bat eginik, eta oso harro hitz egin zuen.

25. Beraz, dolu handia izan zen Israelen, zeuden toki guztietan;
26. Beraz, printzeak eta zaharrek negar egin zuten, birjinak eta gazteak ahuldu egin ziren, eta emakumezkoen edertasuna aldatu zen.
27. Ezkongai guztiak negarrez hartzen zuten, eta ezkontza-gelan zegoena astun zegoen,
28. Lurra ere mugitu zen bertako biztanleentzat, eta nahasmenduz estali zen Jakoben etxe guzta.
29. Eta bi urte igaro ondoren, erregeak bere tributu-biltzaile nagusia bidali zuen Judako hirietara, zeinak jendetza handiarekin Jerusalemera ethorri baitziren.
30. Eta hitz bakezkoak erran zizkieten, baina guzia engainua zen: zeren sinesmena eman ziotenean, bat-batean erori zen hiriaren gainera, eta oso larri jo zuen, eta israeldar asko suntsitu zuen.
31. Eta hiriko harrapakinak hartu zituenean, su eman zuen, eta bota zituen alde guztiatik etxeak eta harresiak.
32. Bainan emazteek eta haurrek gatibu hartu zituzten, eta abereak jabetu ziren.
33. Orduan eraiki zuten Dabiden hiria harresi handi eta sendo batekin eta dorre indartsuekin, eta gotorleku sendo egin zuten.
34. Eta ezarri zuten bertan nazio bekatari bat, gizon gaiztoak, eta bertan sendotu ziren.
35. Armaduraz eta janariz ere gorde zuten, eta Jerusalemgo harrapakinak bildu zituztenean, bertan gorde zituzten, eta lazo mingarri bihurtu ziren.
36. Zeren hura zen santutegiaren kontra ernetzeko lekua, eta Israelen etsai gaiztoa.
37. Horrela isuri zuten odol errugabea santutegiaren alde guztiatarra, eta kutsatu zuten.
38. Hala nola, Jerusalemgo bizilagunek ihes egin zuten hekiengatik: orduan hiria arrotzen bizileku bihurtu zen, eta arrotz egin zitzaien bere baitan jaio zirenei; eta bere seme-alabek utzi zuten.
39. Haren santutegia basamortua bezala hondatua izan zen, bere jaiak dolu bihurtu ziren, bere larunbatak irainak bere ohorea mespretxu bihurtu ziren.
40. Bere aintza izan zen bezala, halaxe areagotu zen bere desohorea, eta bere bikaintasuna dolu bihurtu zen.
41. Gainera, Antioko erregeak bere erreinu osoari idatzi zion, guztiak herri bat izan zedin,
42. Eta bakoitzak bere legeak utzi behar zituen: halaxe adostu ziren jentilak erregearen aginduaren arabera.
43. Bai, israeldarretatik ere asko onartu zuten haren erlijioari, eta idoloei sakrifizioak egin eta larunbata profanatu.
44. Zeren erregeak gutunak bidali zituen mezularien bidez Jerusalemera eta Judako hirietara, lurraldeko lege arrotzak bete zezaten.
45. Eta debekatu tenpluan erre-opariak, eta sakrifizioak eta edari-opariak; eta profana ditzatela larunbatak eta jai egunak:
46. Eta kutsatu santutegia eta herri santua:
47. Aldareak, eta zuhaiztiak, eta idoloen ermitak ezarri, eta sakrifiku txerri-haragia eta abere zikinak.
48. Utz ditzatela beren seme-alabak ere zirkuntzidatik gabe, eta beren arima nazkagarri egin dezatela zikinkaera eta profanazio ororekin.
49. Azkeneraino legeak ahantzi, eta agindu guztiak alda ditzakete.
50. Eta erregearen manamenduaren arabera egin nahi ez zuenak, esan zuen, hil behar zuela.
51. Modu berean idatzi zuen bere erreinu guzari, eta izendatu zituen herri guziaren gainbegiraleak, Judako hiriei sakrifizioak egiteko aginduz hiriz hiri.

52. Orduan, jende asko bildu zen haiengana, legea alde batera utzi zuten guztientzat; eta horrela egin zituzten gaitzak lurrean;

53. Eta israeldarrak leku sekretuetara erorarazi zituzten, salbamendu bila ihes egin zezaketen tokira ere.

54. Bada, Kasleu hilaren hamabosgarren egunean, ehun berrogeita bostgarren urtean, ezarri zuten aldarearen gainean desolazioaren higuingarritasuna, eta idolo-aldareak eraiki zituzten alde guzietatik Judako hirietan;

55. Eta erretzen zuten intsentsua beren etxeetako ateetan eta kaleetan.

56. Eta puskatu zituztenean aurkitu zituzten Legeko liburuak, sutan erre zituzten.

57. Eta nor-ere arkitzen zen Testamentuko liburuarekin, edo legearekin bat egiten bazuen, erregearen manamendua zen, hura hil zezaten.

58. Hala egin zieten beren agintearaz israeldarrei hilero, hirietan aurkitzen ziren guziei.

59. Hilabeteko hogeita bost egunean sakrifizioak egin zituzten Jaiakoaren aldarearen gainean zegoen idoloaren gainean.

60. Aldi hartan, manamenduaren arabera, beren seme-alabak erdaindu zituzten emakume batzuk hil zituzten.

61. Eta haurrak lepotik zintzilikatu zituzten, eta erdaindu zituztenak hil zituzten.

62 Hala ere, Israelen asko erabakita zeuden eta bere baitan ziurtatuta zegoen ezer kutsatutik ez jateko.

63. Argatik ill zezatela, ogiekin kutsa ez daitezen, eta itun saindua ez profanatzeko: bada il zitezen.

64. Eta oso haserre handia izan zen Israelen kontra.

2. KAPITULUA

1. Egun haitan, Jerusalendik Jerusalem altxatu zen Matatias Joanen semea, Simeonen semea, eta Modinen bizi zen.

2. Eta bost seme izan zituen, Joannan, Caddis deitzen zena: 3 Simon; Thassizenekoa:

4 Judas, Makabeo deitzen zena:

5. Eleazar, Avaran deitzen zena, eta Jonatan, zeinen abizena Afo zen.

6. Eta ikusi zituenean Judan eta Jerusalemen egiten ziren biraoak,

7 Hark esan zuen: «Ai naiz ni! zergatik jaio naiz nere herriaren, eta hiri santuaren miseria au ikusteko, eta han egoteko, etsaien eskuetan entregatu zenean, eta santutegia arrotzen eskuetan?

8 Haren tenplua aintzark gabe gizon bat bezala bihurtu da.

9. Bere ontzi loriatsuak gatibura eramanak dira, bere haurrak kalean hilak, bere gazteak etsaien ezpataz.

10. Zer nazio ez du izan bere erreinuan eta bere harrapakinatik lortu?

11 Haren apaingarri guztiak kenduak dira; emakume libre baten esklabo bihurtu da.

12. Eta horra, gure santutegia, gure edertasuna eta gure aintza, suntsitua dago, eta jentilek profanatu dute.

13. Zertarako bada biziko gara geiago?

14. Orduan Matatiasek eta bere semeek beren soinekoak urratu zituzten, eta zakua jantzi zuten, eta negar egin zuten.

15 Bitartean, erregearen funtzionarioak, jendea matxinatzera behartzen zutenak, Modin hirira sartu ziren, sakrifizioak egitera.

16. Eta Israelgo asko hekiengana ethorri zirenean, Matatias ere eta haren semeak elkartu ziren.

17. Orduan ihardetsi zieten erregeren agintariekin, eta erran zioten hunela Matatiasi: Hi zara buruzagia, eta gizon ohoretsu eta handia hiri honetan, eta sendotua semeekin eta anaiekin.

18. Zatoz, bada, lehenik, eta bete ezazu erregearen manamendua, jendai guztiak egin duten bezala, eta Judako gizonak ere, eta Jerusalemen gelditzen direnak: hala izanen zara zu eta zure etxea erregearen kopuruan. lagunak, eta zu eta zure seme-alabak zilarrez eta urrez eta sari askorekin ohoratuko dituzu.

19. Orduan ihardetsi zuen Matatiasek, eta mintzatu zen ozenki: Erregeren menpe dauden nazio guziek berari obeditzten badiote ere, beren arbasoen erlijiotik aldendu eta bere manamenduei adostasuna eman.

20 Hala ere, ni, nire semeak eta anaiak gure arbasoen itunean ibiliko gara.

21 Jainkoak ez ditzala utzi legea eta aginduak.

22. Ez ditugu erregeren hitzak entzungo, gure erlijiotik alde egiteko, ez eskuinetik, ez ezkerretik.

23. Eta hitz hauek esaten utzi zuenean, etorri zen juduetarik bat guzti aitzinean Modinen zegoen aldarean sakrifizioak egiteko, erregearen aginduaren arabera.

24. Hori ikusi zuenean, Matatiasek sutan jarri zuen gogoz, eta bere erramuak dardar egin zituen, eta ezin izan zuen utzi bere haserrea erabakiaren arabera erakusteari: horregatik lasterka egin zien, eta hil zuen aldarearen gainean.

25 Gizonak sakrifikatzera behartzen zituen erregearen komisarioa ere hil zuen garai hartan, eta aldarea bota zuen.

26. Horrela jokatu zuen Jainkoaren legearen alde, Phineesek Salomen seme Zambrièrekin egin zuen bezala.

27. Eta Matatiasek oihu egin zuen hirian barrena, boz ozenez, zioelarik: Legearekiko gogotsu dagoenak eta ituna betetzen duenak, jarraitu bedi niri.

28. Berak eta bere semeek mendietara ihes egin zuten, eta utzi zuten hirian zuten guzia.

29. Orduan, justizia eta epaiaren bila zebiltzan asko basamortura jaitsi ziren bertan bizitzera.

30. Bai haien, bai beren seme-alabak, bai beren emazteak; eta beren abreak; izan ere, gaitzak larri handitu zitzaiak.

31. Bada, erregearen zerbitzariei eta Dabiden hirian Jerusalemen zegoen ejerzitoari, erregearen agindua hautsi zuten gizon batzuk basamortuko toki sekretuetara jautsi zirela esan zieten.

32. Jende asko atzetik zebiltzan, eta atzemanik, kanpatu zuten haien kontra, eta guda egin zuten larunbat egunean.

33. Eta erran zieten: Nahikoa izan bedi orain arte egin duzuena; ilki zaitez, eta egizu erregearen aginduaren arabera, eta biziko zarete.

34. Baino hek erran zuten: Ez gara aterako, ez dugu erregeren manamendua beteko, larunbata profanatzeko.

35 Orduan, gudua eman zieten azkartasun osoz.

36. Alabaina, ez zieten erantzun, ez zuten harririk bota, eta ezkutatuta zeuden tokiak itxi;

37. Bainan erran zuen: Hil gaitezen guziak gure inozentzian: zeruak eta lurrik frogatuko dute guregatik, gaizki heriotzera eraman gaituzula.

38. Altzatu ziren, beraz, haien aurka larunbateko guduau, eta hil zituzten, beren emazte, seme-alabekin eta beren aberekin, mila pertsonaraino.

39. Bada, Matatiasek eta bere lagunek hau adirazi zutenean, negar egin zuten hekiengatik.

40 Eta hetaric batec erran cioen berceari: Baldin guciac gure anayec beçala eguiten badegu, eta ezpagu gudukatzen jentien contra gure vicia eta legeen alde, orain laster errturen gaituzte lurretik.

41. Aldi artan bada dekretatu zuten, ziotela: Nork ethorriren dena gurekin gudukatzera larunbat egunean, gudukatuko dugu haren kontra; ez gara gu guztiok hilko, leku sekretuetan eraile zituzten gure anaiak bezala.

42. Orduan ethorri zitzaion hara, Israelgo gizon ahaltsuak ziren Asidar talde bat, legeari borondatez dedikatu ziren guziak.
43. Era berean, persekuziorako ihesi zihoa zen guztiak, elkartzen zitzaizkien, eta haientzat ostatu izan ziren.
44. Beraz, bat egin zuten beren indarrak, eta beren haserrean jo zituzten bekatariak, eta gaitzoak beren haserrean: baina gainerakoek ihes egin zuten jentiletara soslatzera.
45. Orduan, Matatias eta bere lagunak inguratu eta aldareak bota zituzten.
46. Eta zer-nolako seme-alabak arkitzen zituzten Israelgo kostaldean erdaindu gabeak, ausardiaz erdaindu zituztenak.
47. Gizon harroen atzetik ere atzetik ibili ziren, eta lanak aurrera egin zuen haien eskuetan.
48. Berreskuratu zuten bada legea jentilen eskuetatik, eta erregeen eskuetatik, eta ez zuten utzi bekatariari triunfatzen.
49. Bada, Matatias iltzeko garaia hurbildu zenean, erran zieten bere semeei: Orain harrokeriak eta mehatxuak indarra hartu du, eta suntsipenaren denbora, eta haserrearen haserrea.
50. Orain bada, ene semeak, izan zaitezte gogotsu legearen alde, eta eman zuen bizia zuen arbasoen itunagatik.
51. Gogora ezazue gure gurasoek beren garaian egin zituzten egintzak; hala jasoko duzue ohore handia eta betiko izena.
52. Ez al zen Abraham leial arkitu tentazioan, eta iputatu zitzaion zuzentasunagatik?
53. Josek bere atsekabeko garaian bete zuen agindua eta egin zuten Egiptoko jaun.
54 Phinees gure aitak sutsu eta sutsu izatean betiko apaizgoaren ituna lortu zuen.
55 Jesus hitza betetzeagatik Israelen epaile egin zuten.
56 Kalebek kongregazioaren aurean testigantza emateagatik jaso zuen lurrardearen ondarea.
57 Dabidek errukitsu izateagatik betiko erreinu bateko tronua izan zuen.
58. Elias, legearen aldeko sutsu eta sutsua zelako, zerura igo zen.
59. Ananias, Azarias eta Misael, sinetsiz, salbatu ziren sutik.
60 Daniel bere errugabetasunagatik libratu zen lehoien ahotik.
61. Eta horrela kontuan izan ezazue mende guzietan, ezen harengan konfiantza jartzen duenik ez dela garaituko.
62. Ez izan, bada, bekatari baten hitzak: zeren haren aintza gorotza eta harrak izango dira.
63. Gaur altzatuko da eta bihar ez da arkituko, zeren bere hautsetara itzuli da, eta bere pentsamendua ezerezean gelditu da.
64. Argatik, ene semeak, izan zaitezte ausartak eta agertu gizonak legearen alde; zeren hartaz lortuko duzue aintza.
65. Eta huná, badakit zure anaia Simon gizona dela aholkularia, entzun ezazu beti: aita izanen zaizue.
66. Judas Makabeoren aldetik, indartsua eta indartsua izan da bere gaztarotik ere: izan bedi zure kapitaina, eta egin ezazue herriaren guduan.
67. Har itzazue ere legea betetzen duten guztiak, eta mendekatu zuen herriaren gaizkia.
68. Ordaindu itzazu bete-betean jentilei, eta erreparatu legeko manamenduei.
69. Bedeinkatu zituen bada, eta bere arbasoengana bildu zen.
70. Eta hil zen ehun berrogeita seigarren urtean, eta bere semeek Modingo bere arbasoen hilobietan lurperatu zuten, eta Israel guziak negar handia egin zuen harengatik.

2. Eta bere anaia guziek lagundu zioten, eta bere aitari eutsi zituen guziek ere, eta alaitasunez egin zuten Israelgo guduan.
3. Ohore handia hartu zuen bada bere errria, eta bularra jantzi zuen erraldoi baten moduan, eta bere guda-arnesa inguratu zuen, eta guduak egin zituen, armada bere ezpataz babestuz.
4. Bere ekintzetan, lehoia bezalakoa izan zen, eta harrapakinaren bila orro egiten zuen lehoiaren kumea bezala.
5. Zeren gaitxoen atzetik, eta billatu zituen, eta erre zituen bere herria nahasten zutenak.
6. Horregatik, gaitzoak uzkurtu egin ziren haren beldurrez, eta gaiztakeriaren egile guztiak aztoratu ziren, bere eskuetan salbazioa aurrera atera zelako.
7. Ashitz errege ere atsekabetu zituen, eta Jakobi poztu zituen bere ekintzakin, eta bere oroimena bedeinkatua da betiko.
8. Gainera, Judako hirietan barrena joan zen, haitatik gaitzoak suntsitu eta Israelengandik has errean urrunduz.
9. Beraz, ospea izan zen lurreko azkenengoraino, eta galtzeko prest zeudenak jaso zituen.
10. Orduan, Apoloniok jentilak eta Samariako armada handia bildu zituen Israelen aurka borrokatzeko.
11. Hori ikusi zuenean Judas, ilkhi zen haren bidera, eta hala jo eta hil zuen: anhitz ere erori ziren hilda, baina gainerakoek ihes egin zuten.
12. Argatik Judasek hartu zituen beren harrapakinak, eta Apolonioren ezpata ere, eta harekin borroka egin zuen bere bizi guzian.
13. Bada, Seronek, Siriako gudarostearen prinzipiak, entzun zuenean Judasek bildu zituela berarengana fededun jendetza eta talde bat berarekin gudara irteteko;
14. Esan zuen: Izen bat eta ohorean emango dizkit erreinuan; izan ere, Judasekin eta erregearen agindua gutxiesten dutenekin borrokan joango naiz.
15. Eta prestatu zuen igotzeko, eta harekin joan zen gaiztoen gudaroste indartsu bat berari laguntzera, eta Israelgo semeen mendekua izateko.
16. Eta Bethhorongo igoera hurbildu zenean, Judas ilkhi zen haren bidera talde txiki batekin.
17. Nork, ikusi zutenean ostaia hekien bila zetorela, erran zioten Judasi: Nola izango gara, hain gutxi izanik, ain jende andi eta indartsuen kontra borrokatzeko, egun au guzian baraurez ahitzeko prest gaudela?
18. Judasek erantzun zion: Ez da gauza zaila askorentzat gutxi batzuen eskuetan itxita egotea; eta zeruko Jainkoarekin bat da guzia, jende andiarekin, edo talde txiki batekin libratzea.
19. Zeren guduaren garaipena ez dago armada baten antzean; baina indarra zerutik dator.
20. Harrotasun eta gaiztakeria handiz ethorten dira gure kontra, gu galtzera, eta gure emazteak eta seme-alabak, eta gu hondatzen.
21. Baina borrokatzentzut dugu gure bizitza eta gure legeen alde.
22. Argatik Jaunak berak irauliko ditu gure arpegi aitzinean, eta zuek, ez izan haien beldur.
23. Bada, hitz egiteari utzi bezain laster, bat-batean jauzi egin zen haien gainera, eta, beraz, Seron eta bere ostalaria irauli ziren bere aitzinean.
24. Eta atzetik ibiltzen ziren Bethorongo jaitsieratik lautadaraino, non hil ziren haitatik zortziehun bat gizon; eta hondarrak Filistindarren lurralderia ihes egin zuen.
25. Orduan hasi zen Judasen eta bere anaien beldurra, eta izugarrizko beldurra, haien inguruko nazioen gainera erortzen.
26. Beren ospea erregeari heldu zitzaion, eta nazio guziak Judasen guduez mintzatu ziren.
27. Bada Antioko erregeak gauza oiek entzutean, haserreturik zegoen: horregatik igorri eta bildu zituen bere erreinuko gudaroste guztiak, armada oso indartsua ere.

3. KAPITULUA

1. Orduan, bere seme Judas, Makabeo deitzen zena, altxatu zen haren ordez.

28 Ieki zuen bere altxorra ere, eta bere soldaduei urtebeterako ordainsaria eman zien, behar zuen guzietan prest egoteko aginduz.

29. Hala ere, ikusi zuenean bere altxorretako dirua huts egiten zela eta herrialdeko tributuak txikiak zirela, garai bateko legeak kentzean lurrera ekarri zuen desadostasun eta izurriteagatik;

30. Beldur zen ez ote zen gehiago jasan karguak, ez eta halako dohainak lehen bezala emateko: zeren bere aitzinean zeuden erregeen gainetik ugaria zen.

31. Argatik, bere gogoan asko nahasturik, erabaki zuen Persiara joatea, han herrialdeetako tributuak hartzera, eta diru asko biltzera.

32. Orduan utzi zuen Lisias, noblea eta odoleko erregeetakoak, erregearen aferak zaintzeko Eufrates ibaitik Egiptoko mugetaraino.

33. Eta bere seme Antioko hazi zezan, berriz etorri arte.

34. Eta eman zizkion bere indarren erdia, eta elefanteak, eta egin nahi zituen gauza guzien ardura eman zion, Judako eta Jerusalemen bizi zirenei buruz ere.

35. Haien kontra gudaroste bat bidaliko zuela, Israelen indarrak eta Jerusalemo hondarrik suntsitzeko eta errotzeko, eta toki hartatik haien oroi mena kentzeko;

36. Eta arrotzak ezarriko zituela beren alde guzietan, eta beren lurrak zozketaz banatu.

37. Hartu zuen bada erregeak gelditzen ziren indarren erdia, eta alde egin zuen Antiokiatik, bere errege-erritik, ehun berrogeita zazpigarren urtean; eta Eufrates ibaia igarorik, erri garaietan barrena joan zen.

38 Orduan, Lisias aukeratu zituen Ptolomee Dorymenesen semea, Nikanor eta Gorgias, erregearen lagunen artean indartsuak.

39. Eta haien berrogei milla oinezko eta zazpi milla zaldizko bidali zituen Judako lurralderra joan zezaten, eta suntsitu zezaten, erregeak agindu bezala.

40. Ilkhi ziren bada beren indar guziarekin, eta ethorri ziren eta Emausen ondoan paratu ziren lautadan.

41. Eta herrialdeko merkatariak, haien ospea entzutean, zilarra eta urre asko hartu zituzten morroiekin, eta kanpalekura sartu ziren Israelgo semeak esklabotzat erosteko: Siriako eta Filistindarren lurraldeko boterea ere. beraiekin elkartu ziren.

42. Bada Judasek eta bere anaiak ikusi zutenean miseriak ugaritzen zirela, eta indarrak beren mugetan kanpatzen zirela: zeren bazekiten nola erregeak agindu zuen herria suntsitzeko, eta guztiz abolitzeko;

43. Erran zioten elkarri: Berreskura dezagun gure herriaren zoria galdua, eta borroka gaitezen gure herriaren eta santutegiaren alde.

44. Orduan bildu zen kongregazioa, gudurako prest egoteko, eta otoitz egin zezaten, eta erruki eta errukia eska zezaten.

45. Jerusalem hutsik zegoen basamortua bezala, ez zegoen bere seme-alabarik sartu edo irteten zenik: santutegia ere zapaldua izan zen, eta atzerritarrok gotorlekua gorde zuten; jentilek beren bizilekua zuten leku hartan; eta poza hartu zuen Jakobi, eta arparekin jotzea gelditu zen.

46. Hortaz, israeldarrak bildu ziren, eta Masfara heldu ziren Jerusalemen aldera; izan ere, Maspha-n zegoen Israelen lehen otoitz egiten zuten lekuak.

47. Orduan barau egin zuten egun hartan, eta jantzi zuten zakua, eta errautsak bota zituzten beren buruan, eta urratu zituzten beren jantziak.

48. Eta zabaldu zuen Legeko liburua, zeinetan jentilak beren irudien irudia margotu nahi izan zuten.

49. Apaizen jantziak, eta lehen fruituak, eta hamarrenak ere ekarri zituzten, eta nazaretarrak piztu zituzten, beren egunak bete zituztenak.

50 Orduan oihu handiz zerurantz, ziotela, Zer eginen dugu haukin, eta nora eramanen ditugu?

51. Zeren zure santutegia zapaldua eta profanatua da, eta zure apaizak astun eta apalduta daude.

52. Eta huná, jentilak gure kontra bilduak dira gu galtzeko: zer gauza gure kontra irudikatzen dituzten, badakizu.

53. Nola izanen gara haien aurka, zu, Jainkoak, gure laguntza izan ezpada?

54. Orduan jo zuten turutekin, eta oihu egin zuten ozenki.

55. Eta gero Judasek ezarri zituen buruzagiak herriaren gain, baita millaren, ehunen, eta berrogeita hamarren eta hamarren gaineko buruzagiak ere.

56. Bainan etxeak eraikitzen ari zirenak, edo emazte ezkongaiak zituztenak, edo mahastiak landatzen zituztenak, edo beldur zirenak, manatu zituen bakoitza bere etxera itzultzeko legearen arabera.

57 Kanpamentua alde egin eta Emausen hegoaldean kokatu zen.

58. Eta Judasek erran zuen: Arma zaitezte, eta izan zaitezte gizon ausartak, eta ikusi ezazue prest zaudetela goizerako, gu eta gure santutegia suntsitzeko bildurik dauden nazio haukin gudukatzeko.

59. Zeren hobe da gu guduan hiltzea, gure herriaren eta gure santutegiaren gaiztakeriak ikustea baino.

60 Hala ere, Jainkoaren borondatea zeruan den bezala, hala egin beza.

4. KAPITULUA

1. Orduan Gorgias bost mila oinezko eta mila zaldizko onenetariko hartu zituen, eta kanpalekutik atera zen gauez;
2. Azkenera arte, Juduen kanpamentuan sartu eta bat-batean jo litzake. Eta gotorlekuko gizonak ziren bere gidari.
3. Bada Judasek hori entzutean, alde egin zuen bera, eta berarekin gizon ausartak, Emausen zegoen erregearen gudarosteak jo zezan.
4. Oraindik indarrak kanpalekutik sakabanatu ziren bitartean.
5. Bitartean Gorgias gauez ethorri zen Judasen kanpamendura, eta han inor aurkitu ez zuenez, bilhatu zituen mendietan, zeren erran zioen: Hauek ihes egiten dute guregandik.
6. Baina eguna izan bezain laster, Judas agertu zen lautadan hiru milla gizonekin, haiak, ordea, ez zuten ez armadurrik ez ezpatarik gogoan.
7. Eta ikusi zuten jendaien kanpamentua, sendoa eta ondo lotua zela, eta zaldizkoen inguraturik; eta hauak gerran adituak ziren.
8. Orduan Judasek esan zien harekin zeuden gizonei: Ez izan beldur izan haien jendetza, eta ez izan beldur izan haien erasoaren aurrean.
9. Gogoratu nola gure arbasoak itsaso Gorrian libratu zituzten, faraoiak gudarostearekin atzetik ziohazanean.
10. Oraintxe, bada, oihu egin dezagun zerura, baldin Jaunak errukituko balu gure arbasoentzako itunaz, eta gaur egun gure arpegiaren aurrean desegingo badu armada hau.
11. Bada, jendai guziek jakin dezaten badela Israel libratzen eta salbatzen duena.
12. Orduan arrotzak altxatu zituzten begiak, eta ikusi zituzten haien kontra zetozela.
13. Hortaz, kanpalekutik irten ziren borrokara; baina Judasekin zeudenek turuta jotzen zuten.
14. Beraz, guduan sartu ziren, eta jentilak atsekabetuta ihes egin zuten lautadara.
15. Alabaina, ezpataz hil zituzten atzealdeko guztiak, zeren Gazeraino, eta Idumeako lautadaraino, eta Azoto, eta Jamniaraino, illak izan ziren hirur mila gizonen gainean.

16. Hau eginik, Judas berriro itzuli zen bere ostalariarekin, haien atzetik.

17. Eta erran zioen populuari: Ez izan harrapakin gutizia, gure aitzinean gudu bat den heinean.

18. Eta Gorgias eta bere ostada gure ondoan mendian daude: baina zuek orain zuek gure etsaien aurka, eta garaitu haien, eta ausarki hartu ahal izango dituzue harrapakinak.

19. Judas oraindik hitz hauek esaten ari zela, agertu zen haien zati bat menditik begira.

20. Zeinek ikhusi zutenean juduek beren ostaia ihes egin eta oihalak erretzen ari zirela; zeren ikusi zen keak zer egin zen deklaratzuen.

21. Bada gauz hauk ikhusi zutenean, beldur handia izan zuten, eta ikusirik ere Judasen armada zelaian borrokatzeko prest.

22. Bakoitzak ihes egin zuten arrotzen lurraldera.

23. Orduan Judas itzuli zen etxolak hondatzen, non urre, eta zilar asko, eta zeta urdina, eta itsasoko purpura, eta aberastasun handiak lortu zituzten.

24. Oren ondoan etxera joan ziren, eta kantatu zuten eskerrak emateko abestibat, eta laudatu zuten zeruan Jauna: zeren ona baita, bere errukia betikoa baita.

25. Hala, Israelek askapen handia izan zuen egun hartan.

26. Bada, ihes egin zuten arrotz guztiak etorri eta Lisiaski kontatu zioten zer gertatu zen.

27. Hori entzutean, nahastu eta desanimatu zen, zeren ez zitzaitzion egin nahi Israeli, ez erregeak agindu zizkionak.

28. Urrengo urtean, bada, Lisiasken ondotik, bildu zituen hirurogei milla oinetako gizon aukeratuak eta bost milla zaldizkoak, menderatzeko.

29. Eta heldu ziran Idumeara, eta jarri zituzten beren oihalak Betsuran, eta Judasek hamar milla gizonekin topo egin zien.

30. Eta ikusi zuenean gudaroste ahaltsu hura, otoitz egin zuen, eta esan zuen: Zorionekoa zu, o Israelgo Salbatzailea, zure zerbitzari Daviden eskutik indartsuaren bortizkeria baretu zenuena, eta arrotz armadaren eskuetan eman duzuna. Jonatan, Saulen semea, eta bere arma-emailea;

31. Itxi itzazu gudaroste hau zure herri Israelen eskuetan, eta lotsa bedi beren indarraz eta zaldizkoak;

32. Ez itzazu adorerik izan, eta eror dezatela beren indarraren ausardia, eta ikara bezai beren suntsipenean;

33. Jautsi itzazute maite zaituztenen ezpataz, eta zure izena ezagutzen duten guztiak goretzi zaitzatela eskerrak emanez.

34. Beraz, borrokan sartu ziren; eta Lisiasken armadatik bost milla gizon inguru hil zituzten, haien baino lehenago ere.

35. Ikusi zuenean Lisiasken bere gudarostea ihesi zioala, eta Judasen gudarien gizontasuna, eta nola bizitzeko ala iltzeko prest zeuden, Antiokiara joan zen, eta arrotz talde bat bildu zuen, eta bere gudaroste handitu zuen. baino, Judeara berriro etortzeko asmoa zuen.

36. Orduan Judasek eta bere anaiek erran zuten: Huna, gure etsaiak atsekabetuta daude: igan gaitezen santutegia garbitzera eta dedikatzen.

37. Honen gainean bildu zen armada guzia, eta igan ziren Siongo mendira.

38. Eta ikusi zutenean santutegia desolatua, eta aldarea profanatua, eta atea erreak, eta sastrakak atarietan hazten ziren baso batean bezala, edo mendietako batean, bai, eta apaizten ganbarak eraitsi ziren;

39. Urratu zituzten beren jantziak, eta negar handia egin zuten, eta errautsak bota zituzten beren buruetan,

40. Eta ahuspezlurrera erori ziren, eta turutekin alarma jo zuten, eta zerura oihukatu zuten.

41. Orduan Judasek gizon batzuk izendatu zituen gotorlekuan zeudenak aurka borrokatzeko, santutegia garbitu arte.

42. Beraz, mintzagairik gabeko apaizak aukeratu zituen, legean atsegin zutenak.

43. Zeinek garbitu zuen santutegia, eta harri zikinak leku zikin batera eraman zituen.

44. Eta kontsultatu zutenean zer egin profanatua zen erre-oparien aldarearekin;

45. Hura eraitsi zezaten hobekien uste zuten, ez zitzaien laidoa izan, zeren jentilek kutsatu baitzuten;

46. Eta jarri zituzten harriak tenpluko mendian toki egoki batean, profeta bat etorri zen arte hekiekin zer egin behar zen erakustera.

47. Orduan, harri osak hartu zituzten legearen arabera, eta lehengoaren arabera aldare berri bat eraiki zuten;

48. Eta egin zituen santutegia, eta tenpluaren barnean zeuden gauzak, eta santifikatu zituen atariak.

49. Ontzi saindu berriak ere egin zituzten, eta tenplura eraman zituzten argizaiola, eta erre-oparien aldarea, eta intsentsua, eta mahaia.

50. Eta aldarean erre zuten intsentsua, eta argimutilaren gainean zeuden lanparak piztu zituzten, tenpluan argi zezaten.

51. Eta ogiak mahai gainean ipini zituzten, eta zabaldu zituzten beloak, eta bukatu zituzten egiten hasi ziren lan guztiak.

52. Bada, Casleu deitzen den bederatzigarren hilabeteko hogeita bost egunean, ehun berrogeita zortzigarren urtean, goiz jaiki ziren.

53. Eta legearen arabera sakrifizioa eskaini zuten egin zuten erre-oparien aldare berrian.

54. Begira, zer ordutan eta zein egunetan profanatu zuten jentilek, kantuz, eta ziharrez, eta harpaz eta zimbalez dedikatua izan zen hartan ere.

55. Orduan, herri guzta ahuspezerori zen, zeruko Jainkoa adoratu eta laudatzen, arrakasta ona eman baitzion.

56. Eta zortzi egunez bete zuten aldarearen dedikazioa, eta poztasunez erre-opariak eskaini zituzten, eta salbamenduko eta laudoriozko sakrifizioa eskaini zuten.

57. Tenpluaren surrealdea ere urrezko koroez eta ezkutuz estali zuten; eta atea eta ganberak berriu zituzten, eta atea zintzilikatu zituzten.

58. Beraz, poztasun handia izan zen herriaren artean, zeren jentilen iraina kendu baitzen.

59. Gainera, Judasek eta bere anaiek Israelgo kongregazio osoarekin agindu zuten aldarearen dedikazioaren eguna urtez urte beren sasoian bete zezaten, zortzi egunez, Casleu hilaren hogeita bost egunetik aurrera. , alaitasunez eta alaitasunez.

60. Aldi harten ere eraiki zuten Sion mENDIA harresi altuekin eta dorre sendoekin inguruan, jentilak ethor ez zezaten, lehen egin zuten bezala zapaldu.

61. Eta han ezarri zuten goarnizio bat hura zaintzeko, eta Betsurura gotortu zuten hura zaintzeko; herriak Idumearen kontrako defentsa izan zezan.

5. KAPITULUA

1. Inguruko nazioek entzun zutenean aldarea eraiki eta santutegia lehen bezala beritu zela, asko atsekabetu zitzaien.
2. Horregatik pentsatu zuten haien artean zegoen Jakoben beraunaldia suntsitzea, eta orduan hasi ziren herria hiltzen eta suntsitzen.
3. Orduan Judas Esauren semeen aurka guda egin zuen Arabattinen Idumean, zeren Gael setiatu zuten, eta iraulketa handi bat eman zien, eta indargabetu zuen beren harrapakina.
4. Oroitu zen, halaber, Beanen seme-alaben kaltea, zeñak izan baitziren lazo eta iraingarri herriarentzat, zeren bideetan zeudela haientzat.
5. Bada, itxi zituen dorreetan, eta kanpatu zituen haien kontra, eta erabat suntsitu zituen, eta sutan erre zituen toki hartako dorreak eta han zeuden guztiak.

6. Gero, amondarren semeetara igaro zen, non aurkitu zuen botere andi bat eta jende asko, haien buruzagi Timoteorekin.
7. Beraz, gudu asko egin zituen haikein, azkenean bere aurrean atsekabeturik gelditu ziren arte; eta jo zituen.
8. Eta Jazar hartu zuenean, bertako hiribilduekin, itzuli zen Judeara.
9. Orduan, Galaaden zeuden jendaiak bildu ziren beren tokietan zeuden israeldarren aurka, suntsitzeko; baina Dathemako gotorlekura ihes egin zuten.
10. Eta gutunak bidali zizkieten Judasi eta bere anaiei: Gure inguruan dauden jentilak bildu dira gure aurka, gu galtzeko.
11. Eta prestatzen ari dira etortzeko eta hartzera igesi garen gotorlekua, Timoteo izanik haien armadaren buruzagia.
12. Zatozte, bada, eta libra gaitzazu haien eskuetatik, zeren gutako asko hilak baikara.
13. Bai, Tobiko tokietan zeuden gure anaia guztiak hiltzen dira: beren emazte eta seme-alabak ere eraman dituzte gatibú, eta eraman dituzte beren gauzak; eta han milla gizon inguru suntsitu dituzte.
14 Gutun hauek oraindik irakurtzen ari zirela, huna, Galileatik beste mandatari batzuk ethorri ziren beren soinekoak urratuta, eta hau jakinarazi zuten.
15. Eta erran zuen: Ptolemaidakoak, eta Tirokoak, eta Sidonenak, eta jentilen Galilea guziak, gure kontra bildu dira gu hondatzeko.
16. Bada Judasek eta populuak hitz oiek entzutean, bildu zen kongregazio andi bat, beren anaiengatik zer egin behar zuten kontsultatzeko, gaitzeten zeuden eta erasotzen zituztenak.
17. Orduan Judasek esan zion Simon bere anaiai: Aukeratu gizonak, eta zoaz eta libratzera Galilean dauden zure anaiai, ni eta ene anaia Jonatan joango baikara Galaadeko lurraldera.
18. Orduan utzi zituen Jose Zakariasen semea eta Azarias, herriaren buruzagiak, Judeako armadaren hondarrarekin, hura gorde zezaten.
19. Harek eman zioen manamendua, zioela: Har zazue herri honen ardura, eta beha ez dezazuen gerrari egin jentilei, berriz etorriko garen arte.
20. Simoni eman zizkioten hirur milla gizon Galileara joateko, eta Judasi zortzi milla gizon Galaad lurralderako.
21. Orduan, Simon Galileara joan zen, non jentilen aurka borroka asko egin zituen, eta jentilak atsekabetu zituzten.
22. Eta jarraitu zituen Ptolemaisen ateraino; eta hiru mila gizon inguru hil zituzten jendaietatik, zeinen harrapakinak hartzituen.
23. Eta Galilean, eta Arbattisen zeudenak, beren emazteekin eta seme-alabekin, eta zuten guzia, eraman zituen berekin, eta eraman zituen Judeara poz andiarekin.
24 Judas Makabeok eta bere anaia Jonatanek ere Jordania igaro zuten, eta hiru eguneko bidaia egin zuten basamortuan.
25. Non bildu ziran nabatiarrekin, zeñak ethorri ziran bakean, eta kontatu zien beren anaiei Galaad lurrean gertatutako guzia.
26. Eta nola hetarik asko itxi zituzten Bosora, eta Bosorren, eta Alema, Kasfor, Maked eta Carnaim; hiri hauetako guztiak indartsuak eta handiak dira:
27. Eta Galaadeko gainerako hirietan itxi zituztela, eta biharamunean ezarri zuten beren armada gotorlekuen aurka eramateko, eta haien hartztu eta denak egin bakarrean suntsitzeko.
28. Orduan, Judas eta bere ostalariak basamortuko bidetik Bosorara itzuli ziren bat-batean; eta hiria irabazi zuenean, ar guztiak ezpataz hil zituen, eta haien harrapakin guztiak hartztu eta hiria utan erre zuen.
29. Nondik alde egin zuen gauez, eta joan zen gotorlekura heldu arte.

30. Goizean goizetik begiratu zuten, eta huná, jende kontaezin bat zegoen eskailerak eta beste gerra-makinak zeramatzen, gotorlekua har zezaten: zeren haien erasotzen zituzten.
31. Ikusi zuenean bada Judasek guduha hasi zela, eta hiriko oihuak zerura igotzen zirela, turutekin eta soinu andiarekin,
32. Erran zioen bere ostalariari: Borroka ezazue gaur zuen anaien alde.
33. Irten zen bada haien atzetik iru taldetan, zeinek beren turutak jo eta otoitz eginez oihu egin zuten.
34. Bada, Timoteoreen ostalak, jakinik Makabeo zela, ihes egin zuen harengandik: hortaz, sarraski handiaz jo zituen. beraz, egin hartan, zortzi mila gizon inguru hil zituzten.
35 Hau eginik, Judas Masfara alde egin zuen; eta eraso egin eta gero, artu eta hil zituen bertan zeuden ar guztiak, eta bere harrapakina hartztu eta utan erre zituen.
36. Handik joan zen, eta hartzituen Kasfon, Maged, Bosor eta Galaadeko beste hiriak.
37 Gauza hauen ondoren, Timoteok beste armada bat bildu eta Rafonen kontra jarri zen erreka ondoan.
38. Bada, Judasek gizonakigorri zituen armada ikustera, zeinek aditzera eman ziotela, zioelarik: Gure inguruan dauden jendai guziak bildu dira hekiengana, armada oso handia ere.
39. Arabiarak ere kontratatu ditu haien laguntzeko, eta errekatik haratago jarri dituzte oholak, zure aurka borrokatzeko prest. Orduan Judas haiengana joan zen.
40. Orduan Timoteok erran zieten bere armadako buruzagie: Judas eta bere ostalaria erreka ondora hurbiltzen direnean, baldin guregana lehenbizi pasatzen bada, ezin izango diogu aurre egin; zeren gure kontra indarrez nagusituko da:
41. Bainan beldur bada, eta ibaiaz haraundi kanpatu bada, harengana joango gara, eta haren aurka gailenduko gara.
42. Bada Judas erreka ondora hurbildu zenean, erreka ondoan geldiarazi zituen erriko eskribauak, eta haiei manamendua eman zien, zioela: Ez utzi inor kanpamentuan gelditu, baina etor bedi guztiak gudura.
43. Joan zen bada lenengo haiengana, eta haren ondotik jende guzia: orduan nazio guztiak, haren aitzinean atsekabeturik, bota zituzten beren armak, eta ihes egin zuten Karnaimgo tenplora.
44. Bainan hiria hartzutzen, eta tenplua erre zuten han zeuden guzkiekin. Honela menderatu zen Karnaim, eta ezin izan zuten gehiago iraun Judasen aurrean.
45 Orduan, Judasek Galaad lurraldean zeuden israeldar guztiak bildu zituen, txikienetik handienera, haien emazteak, seme-alabak eta haien gauzak, armada oso handia, azkenera arte. Judea.
46. Eta Efronera heldu zirenean (hau hiri handi bat zen joan behar zuten bidean, oso ondo gotortua) ezin izan zuten handik alde egin, ez eskuinetik ez ezkerretik, baizik eta erditik egin behar zuten. hura.
47. Orduan hirikoek itxi egin zituzten, eta harriz itxi zituzten atea.
48. Orduan, Judasekigorri zien modu baketsuan, esanez: Pasa gaitezen zuen lurraldetik gure herriko joateko, eta inork ez dizue kalterik egingo; oinez bakarrik igaroko gara: baina ez zioten irekiko.
49. Argatik Judasek agindu zuen iragarki bat egin zedila armada osoan, nork bere ohola jarri zezala zegoen tokian.
50 Soldaduek altzatu eta eraso egin zuten hiria egin hartan eta gau osoan zehar, azkenean hiria bere eskuetan eman zen arte.
51. Zeñak, bada, ar guztiak ezpataren azteaz hil zituen, eta urratu zuen hiria, eta bere harrapakinak artu zituen, eta hiritik egin zen illak ziren gainetik.
52 Gero, Jordan igaro ziren Betsanen aurreko lautada handira.
53. Eta Judasek bildu zituen atzetik zetozentzak, eta exhortatu zuen herria zeharo zehar, Judeako lurrera iritsi arte.

54. Igan ziren bada Siongo mendira bozkarioz eta poztasunez, non erre-opariak eskaini zituzten, ez baitzen haietako bat ere hil, bakean itzuli arte.

55. Bada, Judas eta Jonatas Galaaden, eta bere anaia Simon Galilean, Ptolemaisen aurrean, zeudela.

56. Josek Zakariasesen semeak eta Azariasek, goarnizioetako buruzagiak, entzun zituzten egin zituzten ekintza ausartak eta guda-egintzak.

57. Argatik erran zuten: Eman dezagun guri ere izen bat, eta goazen gu inguratzten diren jentilen kontra.

58. Beraz, hainekin zegoen guardiari agindua eman ziotenean, joan ziren Jannia aldera.

59. Orduan, Gorgias eta bere gizonak hiritik atera ziren haien aurka borrokatzera.

60. Eta hala izan zen, Jose eta Azaras ihes egin eta Judeako mugetaraino atzetik, eta egun hartan Israelgo herritik hil zituzten bi mila gizon inguru.

61. Hala izan zen Israelko semeen artean iraulketa andi bat, zeren ez baitziren Judasen eta haren anaiei obedizten, baina uste baitzuten ekintza baliotsuren bat egitea.

62. Eta gizon hauek etziran etziren, beren eskuz Israeli salbamendua eman ziotenen hazietatik.

63. Alabaina, Judas gizona eta bere anaia oso ospetsuak ziren Israel guziaren, eta jendai guzien aitzinean, beren izena aditzen zuten toki guzitan;

64. Jendea bildu zen hekiengana oihu alaiez.

65. Gero irten zen Judas bere anaiekin, eta gudukatu zuen Esauren semeen aurka hegoaldeko lurraldean, non jo zituen Hebron eta bertako hiribilduak, eta bere gotorlekua eraitsi eta inguruko dorreak erre zituen.

66. Handik abiatu zen Filistindarren lurraldera joateko, eta Samariatik igaro zen.

67. Aldi hartan, apiez batzuk, beren adoreak erakutsi nahirik, guduan hil zituzten, zeren, oharkabean irten ziren borrokatzera.

68. Beraz, Judas Azotogana itzuli zen Filistindarren lurraldean, eta haien aldareak bota zituenean, eta haien irudi zizelkatuak sutan erre eta haien hiriak hondatu zituenean, itzuli zen Judeako lurraldera.

6. KAPITULUA

1. Aldi hartan, Antioko erregeak lurralde garaietan barrena zihola entzun zuen: Elimais Persiako lurraldean aberastasun, zilar eta urrez oso ezaguna zen hiria zela;

2. Eta bazela bertan tenplu oso aberats bat, zeñatan urrezko estalkiak, eta bularrezkoak, eta ezkutuak, han utzi zituen Alejandro Filiperen semeak, Mazedoniar erregeak, Greziar artean lehen errege izan zena.

3. Hargatik ethorri zen eta hiria hartu eta hondatu nahi izan zuen; baina ezin izan zuen, zeren hiriko haiak, horren abisua izan zutelako,

4. Altxatu zen haren kontra guduan, eta ihes egin zuen handik astuntasun handiarekin, eta itzuli zen Babiloniara.

5. Gehiago etorri zen bat Persiara ekarri zion berri, Judeako lurraren kontra zohoazen armadak ihes egin zutela.

6. Eta Lisias, zeina lehen indar handiarekin ilki zena, juduetaik urrundu zen; eta indartu zituztela armaduraz, eta indarrez, eta harrapakinez, suntsitu zituzten armadatik lortu zutenak.

7. Eraitsi zutela ere Jerusalengo aldarearen gainean ezarri zuen higuingarritasuna, eta santutegia harresi garaiez inguratu zutela lehen bezala, eta bere hiria Betsur.

8. Bada, erregeak hitz hauk entzutean, txundituta gelditu zen, eta hunkituta, eta bere ohe gainean etzan zen, eta gaixotu egin zen atsekabeak, zeren ez baitzuen gertatu nahi zuena.

9. Eta han egon zen egun anhitz, zeren bere atsekabea gero eta geiago zen, eta hilko zela konturatu zen.

10. Argatik dei egin zien bere adiskide guziak, eta erran zieten: Nere begietatik loa joan da, eta nere biotza naigabetzen da.

11. Eta pentsatu nuen neure artean: Zer tribulaziora ethorri naizen, eta zein den miseria-uholde handia, zeinetan nagoen orain! zeren oparoa eta maitagarria nintzelako neure boterean.

12. Baina orain oroitzen naiz Jerusalemen egin nituen gaiztakeriaz, eta bertan zeuden urrezko eta zilarrezko ontzi guziak hartu eta Judeako biztanleak arrazoirik gabe suntsitzera bidali nituela.

13. Badakit bada orgatik ethorri zaizkidala neke oiek, eta huná, atsekabe handiz galtzen naizela lurralde arrotz batean.

14. Orduan deithu zuen Filipe, bere adiskideetarik bat, zeina egin baitzuen bere erreinu guziaren buruzagi;

15. Eta eman zizkion koroa, eta bere soinekoia, eta bere sigilua, bere semea Antioko hazi zezan, eta erreinurako elikatu.

16. Beraz, Antioko erregea bertan hil zen ehun berrogeita bederatzigarren urtean.

17. Bada Lisiasek erregea hil zela jakin zuenean, ezarri zuen bere ordez Antioko bere semea, zeina gaztetan hazi zuena, errege izateko, eta haren izena Eupator deitu zuen.

18. Aldi hartan, dorrean zeudenek itxi egin zituzten israeldarrak santutegiaren inguruan, eta beti bilatzen zituzten beren kalteak eta jentilen sendotasuna.

19. Argatik Judasek, hek suntsitzeko asmoarekin, dei egin zuen herri guzia setiatzera.

20. Bat egin zuten bada, eta ehun eta berrogeita hamargarren urtean setiatu zituzten, eta egin zituen haien kontra tiro egiteko mendiak eta beste makina batzuk.

21. Hala ere, setiatuak zirenetarik batzuk atera ziren, zeinekin bat egin zuten Israelgo gizon gaizto batzuk.

22. Eta joan ziran erregearengana, eta esan zioten: Noiz arte izango duzu juizioa egin eta gure anaiak mendekatzeko?

23. Nahi izan dugu zure aita zerbitzatzeko, eta hark nahi bezala egin eta bere manamenduak betetzeko;

24. Argatik gure naziokoek dorrea setiatzen dute, eta guregandik urrunduak dira, eta guitarik argitu ahal izan zituzten guziak hil zituzten, eta hondatu zuten gure ondarea.

25. Ez dute eskua gure kontra bakarrik luzatu, baizik eta beren mugen kontra ere.

26. Eta huna, gaur egun Jerusalemgo dorrea setiatzen ari dira, hura hartzeko: santutegia eta Betsura ere gotortu dituze.

27. Hortaz, laster eragozten ez badituzu, hauek baino gauza handiagoak egingo dituzte, eta zuk ezin izango dituzu gobernatu.

28. Bada erregeak au entzutean, haserretu zen, eta bildu zituen bere adiskide guztiak, eta bere armadako buruzagiak eta zaldieren ardura zutenak.

29. Bertze erreinuetatik eta itsasoko uharteetatik ere ethorri zitzaitzkon alokairuzko soldadu-taldeak.

30. Beraz, haren gudarostearen kopurua ehun mila oinezko, eta ogei mila zaldizko, eta hogeita bi eta hamar elefante guduan aritu ziren.

31. Hauak Idumea barrena joan eta Betsuraren aurka paratu ziren, zeina eraso zuten egun askotan, gerra-makinak eginez; baña Betsurakoak ilkhi ziran, eta sutan erre zituzten, eta ausardiaz gudukatu zuten.

32. Horren harira, Judas dorretik alde egin eta Batzakariasesen ezarri zen erregearen kanpalekuaren parean.

33. Orduan, erregea goiz-goizetik jaiki zen bere gudarostearekin Batzakarias aldera, non bere gudarosteak prest jarri zituen borrokarako, eta turutak jo zituen.

34 Eta azkenera arte elefanteak borrokatzera zirkatu, mahats eta moreen odola erakutsi zieten.

35. Gainera, gudarosteen artean banatu zituzten piztiak, eta elefante bakoitzeko milla gizon izendatu zituzten, mallazko jantziekin eta buruan kobrezko kaskoekin; eta honetaz gainera, piztia bakoitzari bostehun zaldizko onenetariko ordenatu ziren.

36. Hauek prest zeuden okasio guzian: nonnahi zen bestia, eta nora joan zen, haiak ere joan ziren, eta ez ziren harengandik aldendu.

37. Eta abereen gainean egurrezko dorre sendoak zeuden, hajetako bakoitzta estaltzen zutenak, eta asmakizunez zintzilikatu zitzakien; hura.

38. Zaldizkoen hondarrei, alde batetik eta bestetik ezarri zituzten armadaren bi ataletan, zer egin behar zuten seinaleak emanez, eta erliebeen artetik loturik.

39. Bada, eguzkiak urrezko eta brontzezko ezkutuen gainean distiratzen zuenean, mendiek distira egin zuten, eta suzko lanparak bezala distiratzen zuten.

40. Beraz, erregearen armadaren zati bat mendi garaietan hedatuta, eta beste bat beheko haranetan, seguru eta ordenatuta joan ziren.

41. Horregaitik, beren jendetzaen zalaparta, eta taldeen martxa, eta arnesaren zartada entzuten zuten guztiak, hunkitu ziren: zeren armada oso handia eta indartsua zen.

42. Orduan, Judas eta haren armada hurbildu ziren eta guduau sartu ziren, eta erregearen armadako sei ehun gizon hil ziren.

43. Eleazar-ek ere, Savaran deitzen zena, oharturik, piztietak bat, errege-ameraz armaturik, gainontzeko guztiak baino gorago zegoela, eta uste zuen erregea haren gainean zegoela,

44. Arriskuan jarri, bere erria libratzeraino, eta betiko izena lortuko zuen.

45. Argatik ausarki lasterka ziozkan guduaren erdian, eskuineko eta ezkerreko aldean hiltzen, eta harengandik bi aldeetatik banatuak izan ziren.

46. Hau eginik, elefantearen azpian sartu zen, eta azpian sartu eta hil zuen: orduan elefantea erori zitzzion haren gainera, eta han hil zen.

47 Bainan gainerako judeuk ikusirik erregearen indarra eta haren indarren bortizkeria, alde egin zuten haiengandik.

48. Orduan erregearen gudarostea Jerusalemera igan zen hekien bidera, eta erregeak bere oihalak ezarri zituen Judearen kontra eta Siongo mendiaren kontra.

49. Bainan Bethsuran zeudenekin bakeak egin zituen: zeren hiritik atera ziren, zeren ez baitzuten han setioa jasateko janaririk, lurralderako atseden urtea izan zelako.

50. Beraz, erregeak Betsur hartu zuen, eta goarnizio bat ezarri zuen hura gordetzen.

51. Santutegiari dagokionez, egun askotan setiatu zuen, eta han ezarri zuen artilleria, sua eta harriak botatzeko makina eta tresnarekin, eta dardoak eta eslingak botatzeko piezak.

52 Orduan, motorrak ere egin zituzten beren makinen aurka, eta denbora luzez borrokatu zituzten.

53 Bainan azkenean, beren ontziak janaririk gabe zeuden (zeren zapzigarren urtea baitzen, eta jentilengandik libratu ziren Judean, biltzegiaren hondarra jan zuten);

54. Gutxi batzuk besterik ez ziren gelditzen santutegian, zeren gosea gailentzen baitzen haien kontra, non barreiatu nahi baitzuten, bakoitzza bere tokira.

55. Aldi hartan, Lisiasek entzun zuen Filipe, zeina bizi zen bitartean Antioko erregeak, bere semea Antioko hazteko izendatu zuela errege izan zedin.

56. Itzuli zen Persiak eta Mediatik, eta berarekin zihoa erregearen ostatik ere, eta aferen agintea bereganera eraman nahi izan zuen.

57. Hargatik joan zen ziztu bizian, eta esan zion erregeari, armadako buruzagiei eta taldekiei: Egunero usteltzen gara, eta gure janariak txikiak dira, eta setiatzen dugun leku indartsua da, eta erreinuko aferak. etzan gure gainean:

58. Izan gaitezen bada, bada, gizon hauetan adiskide, eta egin gaitezen bakeak haietan eta beren nazio guziarekin;

59. Eta hekiekin ituna, biziko direla beren legeen arabera, lehen egin zuten bezala: zeren, beraz, atsekabetuta daude, eta gauza hauetan guztiak egin dituzte, zeren beren legeak abolitu ditugulako.

60. Beraz, erregea eta printzeak kontent zeuden: horregatik bidali zituen bakeak egitera; eta hori onartu zuten.

61. Erregek eta prinzipieek ere zin egin zieten, eta irten ziren gotorlekutik.

62. Orduan erregea Siongo mendira sartu zen; baña tokiaren indarra ikusi zuenean, hautsi zuen egin zuen zina, eta manamendua eman zuen inguruan harresia botatzeko.

63. Gero alde egin zuen presa guzian, eta itzuli zen Antiokiara, non arkitu zuen Filipe hiriaren jabe zela: eta borroka egin zuen haren kontra, eta hartu zuen hiria indarrez.

7. KAPITULUA

1. Ehun eta berrogeita hamargarren urtean Demetrio Seleukoren semea joan zen Erromatik, eta igan zen gizon gutxirekin itsas bazterreko hiri batera, eta han errege izan zen.
2. Eta sartzean bere arbasoen jauregian, hala izan zen bere gudarosteak Antioko eta Lisiasek hartu zituela, beragana eramateko.
3. Orgatik, jakinik, esan zuen: Ez dezadala ikusi haien aurpegiak.
- 4 Beraz, bere ostalariak hil zituen. Demetrio bere erreinuko tronuan ezarri zenean,
5. Israelgo gizon gaitzo eta gaitzo guziak ethorri zitzakzion, Alkimo, apaiz nagusi izan nahi zuena, beren buruzagi.
6. Eta salatu zuten popula erregeari, ziotelarik: Judasek eta haren anaiak zure adiskide guziak hil dituzte, eta gure lurretik kanporatu gaituzte.
7. Orain, bada, bidal ezazu zuk konfiantza duzun gizon bat, eta joan dadila ikustera zer hondamendia egin duen gure artean, eta erregearen lurraldean, eta zigor ditzala laguntzen dieten guztiekin.
8. Orduan erregeak aukeratu zuen Bakides, erregearen adiskidea, uholdeaz haraindi gobernatzen zuena, eta erreinuan gizon handia eta erregeari leial zena,
9. Eta bidali zuen Alkimo gaitzo harekin, zeina apaiz nagusi egin baitzuen, eta agindu zuen Israelgo semeen mendekua hartzeko.
10. Joan ziran bada, eta ethorri ziran indar andiarekin Judeako lurrera, non mandatariak igorri ziozkatzen Judasi eta haren anaiei hitz bakezkoak iruzurrez.
11. Baña ez zien kasurik egin beren hitzei; zeren ikusi zuten indar handiz etorri zirela.
12. Orduan bildu zieten han Alkimo eta Bakides eskribau-talde bat, justizia eskatzeko.
13. Bada, asiarrak izan ziren israeldarren artean bakea bilatzen zuten lehenak.
14. Zeren esan zuten: Aaronen ondorengoko apaiz bat etorri da armada honekin, eta ez digu gaizki egingo.
15. Hala mintzatu zitzaien bakean, eta zin egin zien, zioelarik, ez dizuegu kalterik ekarriko, ez zuen lagunek.
- 16 Orduan sinhetsiçutun hura, baina har ceçan hetaric hirurogei guiçon, eta hil cituen egun batean, harc escribaturic erran cituen araura.
17. Zure sainduen aragia bota dute, eta beren odola isuri dute Jerusalemen inguruan, eta ez zegoen inor lurperatzeko.

18. Hortaz, hekien beldurra eta beldurra erori zen herri guziaren gainera, erraiten baitzieten: Ez dago hekien baitan ez egiarik ez zuzentasunik; egin zuten ituna eta zina hautsi bautite.

19. Honen ondoren, Bakides Jerusalendik urrundu zuen, eta bere oihalak jarri zituen Bezethen, non bidali eta hartu zituen hura utzi zuten gizonetarik asko, eta herritik batzuk ere, eta hil zituenean, handietara bota zituen. hobia.

20. Orduan, lurraldea Alkimoren esku utzi zuen, eta harekin utzi zion laguntza emateko boterea; beraz, Bakides erregearengana joan zen.

21. Baina Alkimok apaizgoaren alde lehiatu zuen.

22. Eta harengana jo zuten populua nahastu zuten guziak, zeinek, Judako lurra bere eskuan hartu ondoren, kalte handia egin zuten Israelen.

23. Bada Judasek ikusi zuenean Alkimok eta haren konpartsak israeldarren artean, nazioen gainetik, egin zituzten gaiztakeria guztiak,

24. Ilki zen Judeako bazter guzietara, eta mendekatu zuen harengandik matxinatu zirenak, eta ez ziren gehiago ausartu herrialdera ilkitera.

25. Bestalde, Alkimok ikusi zuenean Judas eta bere konpainaik gailentzen zirela, eta jakin zuenean ezin zela haien indarrari eutsi, berriro joan zen erregearengana, eta esan zien okerrenak.

26. Orduan erregeak bidali zuen Nikanor, bere printze ospetsuetako bat, Israeli gorroto hilgarria eraman zuen gizona, herria suntsitzeko aginduarekin.

27. Nikanor, beraz, indar handiz heldu zen Jerusalemera; eta bialdu zieten Judasi eta bere anaiei iruzurrez adiskidezko hitzez, esanez:

28. Ez bedi ni eta zure artean borrokarik izan; Gizon gutxirekin etorriko naiz, bakean ikus zaitzaten.

29. Ethor cedin bada Judas gana, eta elkarri agurtu zioten bakean. Hala ere, etsaiak prest zeuden Judas bortxaz kentzeko.

30. Judasek jakin zuen ondoan, iruzurrez ethorri zela harengana, beldur handia izan zuen haren aurpegia, eta ez zuen gehiago ikusi nahi.

31. Nikanor ere, ikusi zuenean bere aholkua aurkitu zela, atera zen Judasen aurka borrokatzera Kafarsalamaren ondoan.

32. Non Nikanorren albotik hil zituzten bost mila gizon inguru, eta gainerakoek Dabiden hirira ihes egin zuten.

33. Honen ondoren, Nikanor Siongo mendira igo zen, eta santutegitik atera ziren apaiz eta herriko zahar batzuk, bakean agurtzen, eta erregeari eskainitako erre-opariak erakustera.

34. Baña burla egiten zien, eta barre egin zien, eta lotsagarriki abusatzen zituen, eta harro hitz egiten zuen.

35. Eta zin egin zuen bere hasarrean, zioelarik: Judas eta bere ostalgia orain ene eskuetara entregatu ezpada, baldin inoiz salbaturik itzuliko banaiz, erreko dut etxe hau, eta horrekin irten zen hasarre handiarekin.

36. Orduan aphezak sarthu ziren eta aldarearen eta tenpluaren aitzinean jarri ziren, negarrez, eta ziotela:

37. Zuk, Jauna, aukeratu duzu etxe hau zure izenaz deitzeko, eta zure herriarentzat otoitz eta eskakizun etxea izan dadin.

38. Mendekatu zaitezte gizon hunetatik eta bere ostatik, eta eror bezate ezpataz: orhoit zaitezte beren blasfemiaz, eta ez utzi gehiago irauten.

39. Nikanor atera zen bada Jerusalendik, eta jarri zituen bere oihalak Bethoronen, non Siriak etorritako armada batek topo egin zion.

40. Baina Judas Adasan paratu zen hiru mila gizonekin, eta han otoitz egin zuen, zioela:

41. Jauna, Asiriarren erregetik igorri zituztenak blasfematu zutenean, atera zen zure aingerua, eta hil zituen ehun laurogei eta bost mila.

42. Era berean, desegin ezazu gaur gure aurrean ostada hau, gainerakoek jakin dezatela zure santutegiaren kontra blasfemoz hitz egin duela, eta epaitu ezazu haren gaiztakeriaren arabera.

43. Bada, Adar hilaren hamahirugarren egunean, gudarosteek bat egin zuten guduan, baina Nikanorren ostalaritzaz nahasia izan zen, eta bera guduan hil zuten lehenik.

44. Bada Nikanorren ostalarik hil zela ikusirik, armak bota zituzten, eta ihes egin zuten.

45. Gero, atzetik jarraitu zieten egun bateko bidea, Adasatik Gazeraraino, beren tronpetekin alarma joz.

46. Orduan ilkhi ziren Judeako erri guzietarik, eta itxi zituzten; beraz, atzetik zohozenengana itzulirik, ezpataz hil zituzten guztiak, eta ez zen bat ere gelditu.

47. Gero artu zituzten harrapakinak eta harrapakinak, eta kolpatu zituzten Nikanori burua eta eskuineko eskua, zeinak hain harro luzatu zuena, eta eraman zituzten, eta zintzilikatu zituzten Jerusalem aldera.

48. Orregatik poztu zen erria asko, eta egun hura bete zuten poztasun handiko eguna.

49. Gainera, egun hau urtero gordetzeko agindu zuten, Adarren hamahirugarrenan izanik.

50. Beraz, Judako lurraldea atseden egon zen pixka batean.

8. KAPITULUA

1. Bada Judasek aditu zuen Erromatarren berri, gizon ahaltsuak eta ausartak zirela, eta haiiekin elkartzen ziren guziak maitekiro onartuko zituztela, eta adiskidetasun bat egin zezaten hekiengana ethortzen ziren guziekin;
2. Eta balio handiko gizonak zirela. Era berean, Galatiarren artean egin zituzten beren guda eta egintza nobleen berri eman zioten, eta nola menderatu eta tributuean jarri zituzten;
3. Eta zer egin zuten Espaniian, han dauden zilar eta urrezko meategiak irabazteko;
4. Eta beren politikaz eta pazientziaz konkistatu zutela toki guztia, nahiz eta haiengandik oso urrun egon; eta lurreko bazterretik hekien kontra ethorri ziren erregeak ere, nahastu arte, eta iraulketa handi bat eman zieten arte, eta gainerakoek urtero tributuak ematen zizkieten.
5. Honetaz gainera, nola guduan nahasi zituzten Filipe, eta Perseo, Zitimetako erregea, haien aurka altxatu eta garaitu zituzten beste batzuekin.
6. Nola ere Antioko Asiako errege handia, guduan haien aurka ethorri zena, ehun eta ogei elefante zituela, zaldizko zaldizkoak, gurdiak eta armada oso handia, nahasia izan zen haiak;
7. Eta nola artu zuten bizirik, eta itun egin zuten berak eta haren ondotik errege izan zirenak tributu handi bat ordaintzeko, eta bahituak emateko, eta hitzartutakoa.
8. Eta Indiako lurraldea, eta Media, eta Lidia eta erri onenetarikoa, hargatik hartu eta eman zioten Eumenes erregeari.
9. Eta nola Greziarrek erabaki zuten ethorri eta suntsitzeko;
10. Eta haien, jakinik, kapitain bat bidali zuten haien kontra, eta haiiekin borrokan ari zirela, haietako asko hil zituzten, eta gatibu eraman zituzten beren emazteak eta beren seme-alabak, eta hondatu zituzten, eta jabetu ziren beren lurak, eta eraitsi zituzten beren indartsuak. eusten du, eta ekarri ditu beren zerbitzari izateko gaur arte.
11. Gainera, erran zioten nola suntsitu eta beren menpe jarri zituzten beste erresuma eta uharte guziak noiznahi aurre egin zieten;
12. Baña beren adiskideekin eta haiiekin fidatzen zirenekin adiskidetasuna mantendu zuten, eta urruneko eta hurbileko

erreinuak konkistatu zituztela, beren izenaz enzuten zuten guziak hekien beldur baitziren.

13. Erresumarako lagundu nahi dietenak ere errege izan; eta nori berriz nahi zuten, desplazatzen dute: azkenik, asko goratu zirela;

14. Hala ere, hau guziagatik nehork ez zuen koroarik janzten, edo purpuraz jantzirik, hartaz handitzeko.

15. Eta nola egin zuten berentzat senatetxea, zeinetan hirureun eta ogei gizon kontseiluan esertzen baitziren egunero, herriaren alde beti kontsultatzen, ondo ordenatuak izan zitezen.

16. Eta urtero bere gobernua gizon baten esku uzten zutela, zeinak bere herri guziaren gainean gobernatzen zuena, eta guziak hari obedizten ziotela, eta ez zela hekien artean ez bekaizkeriarik ez emulaziorik.

17. Gauza hauengatik, Judasek hautatu zituen Eupolemo Joanen semea, Akosen semea, eta Jason Eleazarren semea, eta bidali zituen Erromara, hainekin adiskidetasun eta elkartasun-ekartasuna egiteko.

18. Eta ohoitz egiteko, uztarria ken zezaten; zeren ikusi zuten Greziaren erreinuak Israel zapaltzen zuela morrontzaz.

19. Joan ziran bada Erromara, zeina bide andia baitzen, eta sartu ziran senatura, non mintzatu eta erran zezaten.

20. Judas Makabeok bere anaiekin, eta juduen herriak, igorri gaituzte zuengana, zuekin elkartasuna eta bakea egiteko, eta zuen kide eta lagunak erregistratu gaitezen.

21. Beraz, gai horrek ongi atsegin zituen erromatarrengan.

22. Eta hau da senatuak berriro brontzezko tauletan idatzi eta Jerusalemera bidali zuen epistolaren kopia, han izan zezaten bakearen eta elkartasunaren oroigarri bat.

23. Arrakasta ona izan dadila Erromatarren, eta Juduen herriari, itsasoz eta lehorrez betiko: ezpata eta etsaia ere urreti izan daitezela.

24. Erromatarren edo beren kideren baten aurka gerrak badator lehenik beren aginte osoan zehar,

25. Juduen herriak lagunduko die, denbora ezarriko den bezala, bihotz osoz.

26. Ez die ezer emango gerra egiten dutenei, edo janari, arma, diru, edo ontziekin lagundi, Erromatarrei ongi iruditu zaien bezala; baina beteko dituzte beren itunak, beraz, ezer hartu gabe.

27. Era berean, bada, gerra lehenik juduen herriari, erromatarrek biotz osoz lagunduko diente, denpora ezarriko zaien bezala.

28. Ez dira emanen beren kontra parte hartzten dutenei janariak, ez armak, ez dirurik, ez ontzirik, Erromatarrei ongi iruditu zaien bezala; baina beteko dituzte beren itunak, eta hori iruzurrik gabe.

29. Artikulu hauen arabera, erromatarrek itun bat egin zuten juduen herriarekin.

30. Hala ere, bada hemendik aurrera alderdi batek edo besteek gauzaren bat gehitzeko edo gutxitzeo elkartzea pentsatuko badute, nahi dutenean egin dezakete, eta gehitu edo kenduko duten guztia berretsiko da.

31. Eta Demetriok Juduei egiten dizkien gaitzakeriaz, idatzi diogu, esanez: Zergatik astun duzu zure uztarria gure adiskide eta judutarrekin batera?

32. Bada, bada gehiago zure kontra kexatzen badira, justizia egingo diegu, eta zurekin borrokatuko dugu itsasozeta lehorrez.

Alkimo Judeako lurralderra, eta hainekin batera bere armadaren indar nagusia.

2. Zeñak irten ziran Galgalara daraman bidetik, eta jarri zituzten beren oholak Masalothen aurrean, zeina Arbelako, eta irabazi ondoren, jende asko hil zuten.

3. Ehun berrogeita hamabigarraren urteko lehen hilabetean ere kanpatu ziren Jerusalemen aurrean;

4. Handik alde egin zuten eta Bereara joan ziren, ogei mila oinezko eta bi mila zaldizkoekin.

5. Bada, Judasek jarri zituen bere oihalak Eleasan, eta berarekin hiru mila gizon aukeratu;

6. Bertze gudarostearen jendetza ikusirik, hain handia zen haren beldurrez; Orduan, askok armadatik alde egin zuten, ez baitziren gehiago zortziehun gizon bizi.

7. Ikusi zuenean bada Judasek bere ostaiak ihes egiten zuela, eta guduak bere gain hartzen zuela, gogoan nahasturik zegoen, eta asko atsekabeturik, zeren ez baitzuen denborarik hainek biltzeko.

8. Halere gelditzen zirenei esan zien: Jaiki gaitezen eta goazen gure etsaien aurka, baldin hainekin borrokatzeko gai bagara.

9. Baino hec dehort ceçaten, ciotela, Inoiz ez dugu ahalco: salba ditzagun orain gure vicia, eta hemendik aurrera gure anayequin itzuliko gare, eta hekien contra gudukaturen: ecen guti gara.

10. Orduan Judasek erran zuen: Jainkoak ez dezadan gauza hau egin, eta ihes egin dezadan hetarik: baldin gure denbora helduko balitz, hil gaitezen gure anaiengatik gizontasunez, eta ez dezagun zikindu gure ohorea.

11. Hartara, Bakidesen armada beren etxoletatik atera eta haien aurrean gelditu zen, beren zaldizkoak bi tropetan banatuta, eta beren hondarrak eta arkulariak armadaren aitzinean zihoa zen eta aurrerantz zihoa zenak guztiak gizon indartsuak ziren.

12. Bakidesi dagokionez, eskuineko hegalean zegoen: beraz, armada hurbildu zen bi aldeetara, eta haien tronpetak jo zituen.

13. Judasen alboko hainek ere, beren turutak ere jo zituzten, non lurra dardar egin zuen gudarostean zarataz, eta guduak iraun zuen goizetik gauera.

14. Bada Judasek ikhusi zuenean Bakides eta bere gudarostearen indarra eskuinaldetik zeudela, berekin hartu zituen gizon gogor guztiak.

15. Eskuineko hegala aztoratu eta atzetik Azoto mendiraino.

16. Baino ezkerrekoak ikusirik eskuinekoak atsekabetuta zeudela, Judas eta harekin zeudenei atzetik gogor jarraitu zieten.

17. Orduan, gudu gogorra izan zen, bi aldeetan asko hil baitziren.

18. Judas ere hil zuten, eta hondarrak ihes egin zuen.

19. Orduan Jonatanek eta Simonek beren anaia Judas hartu zuten, eta Modingo bere arbasoen hilobian lurperatu zuten.

20. Gehiago negar egin zuten, eta Israel guziak negar handia egin zuen harengatik, eta negar egin zuten egun askotan, zioelarik:

21. Nola erori da Israel libratu zuen gizon ausarta!

22. Judasen eta bere gerlen, eta egin zituen egintza nobleak, eta bere handitasunaz, ez daude idatziak: zeren asko baitziren.

23. Judas hil ondoren, gaitzoak beren buruak zabaltzen hasi ziren Israelgo lurralde guztietan, eta jaiki ziren gaiztakeria egiten zuten guztiak.

24. Egun hetan ere oso gosete handia izan zen, zeren arrazoiz herrialdea matxinatu eta hekiekin joan zen.

25. Orduan Bakidesek gizon gaitzoak aukeratu zituen eta herrialdeko nagusiegin zituen.

9. KAPITULUA

1. Gainera, Demetriok aditu zuenean Nikanor eta bere armada guduau hil zirela, bigarren aldiz bidali zituen Bakides eta

26. Eta ikertu eta bilhatu zituzten Judasen lagunak, eta eraman zituzten Bakidesengana, eta hark mendekatu zuen, eta gaitzoki erabili zituen.

27. Hala izan zen Israelen atsekabe andi bat, zeina ez zen izan haien artean profetarik ikusten ez zen garaikti.

28. Horregatik, Judasen lagun guztiak elkartu ziren eta Jonatani esan zioten:

29. Zure anaia Judas hil zenetik, ez dugu bera bezalako inor ez ateratzeko gure etsaien, eta Bakidesen aurka, eta gure etsai diren gure herriaren kontra.

30. Orain, bada, aukeratu zaitugu gaur gure printze eta buruzagi izateko haren ordez, gure guduak egin dezazun.

31. Orregatik, Jonatasek hartu zuen bere gain garai hartan gobernuak, eta jaiki zen bere anaia Judasen ordez.

32. Baina Bakidesek jakin zuenean, hora hil nahi izan zuen

33. Bada, Jonathasek, eta Simon bere anaia, eta harekin zihoazen guziak, oharturik, ihes egin zuten Tekoeko basamortura, eta ezarri zituzten beren oholak Aspharputzuko ur ondoan.

34. Bakidesek jakin zuenean, Jordanera hurbildu zen bere armada guziarekin larunbat egunean.

35. Jonatanek bidali zuen bere anaia Joan, herriaren buruzagia, otoitz egitera bere lagunei nabatiarrei, hiaeakin utz zezaten beren gurdia, zeina handia zen.

36. Baña Jambriko semeak ilkhi ziren Medabatik, eta hartu zuten Joan, eta zuen guzia, eta harekin joan ziren.

37. Honen ondoren, Jonatan eta bere anaia Simoni esan zioten, Jambriko semeek ezkontza handia egin zutela, eta Nadabathatik andregaiak ekartzen zutela tren handi batekin, Kanaango printze handietako baten alaba zela.

38. Orhoitu ziren bada beren anaia Joan, eta igan ziren, eta ezkutatu ziren mendiaren estalpean.

39. Non altxatu zituzten begiak, eta begiratu zuten, eta huná, zalaparta handia eta gurdi andia zegoen: eta ilki zen senargaiak, eta bere lagunak eta anaiak, danborrekin, eta musika-tresnekin, eta arma askorekin.

40. Orduan altxatu ziren Jonatan eta berarekin zihoazenak haien kontra segadan zeuden tokitik, eta hil egin zituzten, asko hilda erori baitziren, eta hondarrak mendira ihes egin zuten, eta guztiak hartu zituzten. beren harrapakinak.

41. Halaxe bihurtu zen ezkontza dolu bihurtu, eta haien doinuaren zarata negar.

42 Beraz, anaiaren odola guztiz mendekatu zutenean, Jordaneko padurara itzuli ziren.

43. Bada, Bakidesek hau aditu zuenean, larunbat egunean ethorri zen Jordaneko ertzera indar handiz.

44. Orduan Jonatanek esan zion bere taldeari: Goazen orain eta borroka gaitezen gure biziaren alde, ez baitago gurekin gaur, garai batean bezala;

45. Zeren, horra, gudua gure aitzinean eta gure atzetik, eta Jordaneko ura alde batera eta bestera, padura eta egorra ere, ez dago gure alde egiteko lekurik.

46. Argatik oihu egizue orain zerura, libra gaitezen zuen etsaien eskuetatik.

47. Ondorioz, guduan sartu ziren, eta Jonatanek eskua luzatu zuen Bakides hiltzeko, baina harengandik alde egin zuen.

48. Orduan Jonatanek eta harekin zihoazenak Jordanera jauzi egin zuten, eta beste ertzeraino igeri egin zuten;

49. Beraz, Bakidesen alboko mila gizon inguru hil ziren egun hartan.

50 Gero Bakides Jerusalemera itzuli eta Judeako hiri sendoak konpondu zituen; Jerikoko gotorlekua, eta Emaus, eta Bethhoron, eta Betel, eta Thamnatha, Pharathon eta Tafon, hauiek indartu zituen harresi garaiekin, ateekin eta hesiekin.

51. Eta hekietan ezarri zuen goarnizio bat, Israeli gaiztakeria egin zezaten.

52. Bethsura hiria, eta Gazera, eta dorrea ere gotortu zituen, eta ezarri zituen haietan indarrak eta jatekoa.

53. Gainera, herrialdeko buruzagien semeak bahitutzat hartu eta Jerusalemgo dorrean jarri zituen gordetzeko.

54. Gainera, ehun berrogeita hamahirugarren urtean, bigarren hilabetean, Altzimok santutegiko barruko atariko horma botatzeko agindua eman zuen; profeten obrak ere bota zituen

55. Eta botatzen hasizenean, garai hartan ere Alkimo izuria izan zen, eta bere ekintzak oztopatu zituen: zeren bere ahoa itxia zegoen, eta paralisia hartu zuen, eta ezin zuen gehiago hitz egin, eta agindurik eman. bere etxea.

56 Altzimo hil zen orduan oinaze handiz.

57. Bada, Bakidesek Alkimo hil zela ikusi zuenean, itzuli zen erregearengana, eta Judeako lurraldea atseden hartu zuen bi urtez.

58. Orduan, gizon gaizto guziek kontseilua egin zuten, ziotelarik: Huna, Jonatan eta bere taldea lasai daude, eta ardura gabe bizi dira;

59 Joan ziren bada, eta kontsulta egin zuten harekin.

60. Orduan urrundi zen, eta ethorri zen ejerzito andi batekin, eta eskutitz bialdu zituen isilpean Judeako bere lagunei, Jonatan eta harekin zeudenak har zezaten: baina ezin izan zuten, zeren haien aholkua ezagutzen baitzuten.

61. Hargatik artu zituzten berrogeita hamar bat pertsona gaiztakeriaren egile ziren herrialdeko gizonetatik, eta hil zituzten.

62. Gero Jonatanek, eta Simonek, eta harekin zihoazenek, basamortuan dagoen Betbasira, konpondu zituzten, eta sendotu egin zituzten.

63. Zer gauza jakin zuenean Bakidesek, bildu zituen bere armada guzia, eta igorri zuen Judeakoak zirenei.

64. Gero joan zen, eta setiatu zuen Betbasi; eta denbora luzez borrokatu zuten haren aurka eta gerrarako motorrak egin zituzten.

65. Baina Jonathasek bere anaia Simon utzi zuen hirian, eta ilki zen bere burua landan, eta askorekin ilki zen.

66. Eta hil zituen Odonarkes eta bere anaiak, eta Phasironen semeak beren etxolan.

67. Eta asi zanean hek joten, eta igan zan bere gudarosteekin, Simon eta bere taldea ilkhi ziran erritik, eta erre zituzten gerrako makinak.

68. Eta gudukatu zuten Bakidesen kontra, zeñak nahasturik, eta larritu zuten hora, zeren alferrik izan ziren haren aholkuak eta nekeak.

69. Argatik haserreturik zegoen gizon gaiztoak herrialdera etortzeko aholkua eman ziotenez, hetarik asko hil baitzituen, eta bere herrira itzultzeko asmoa zuelako.

70. Jonatasek jakin zuenean, enbaxadoreak bidali zizkion harekin bakeak egiteko eta presoak libratzeko.

71. Zer onartu zuen, eta egin zuen bere eskakizunen arabera, eta zin egin zion ez ziola kalterik egingo bere bizitzako egun guzietan.

72. Bada, itzularazi zizkionean Judeako lurretik lenago hartu zituen presoak, itzuli eta joan zen bere lurraldera, eta ez zen gehiago beren mugetara sartu.

73. Horrela gelditu zen ezpata Israelengandik: baina Jonatan egon zen Makmasen, eta hasi zen herria gobernatzen; eta desegin zituen Israelgo gizon gaiztoak.

10. KAPITULUA

1. Ehun eta hirurogeigarren urtean, Alejandro, Epifanes deitzen zen Antiokoren semea, igan zen eta hartu zuen Ptolemais, zeren herriak errezibitu baitzuen, zeinaren bidez han errege izan zen.

2. Bada, Demetrio erregeak hori entzutean, armada handi bat bildu zuen, eta ilki zen haren kontra borrokatzera.

3. Gainera, Demetriok gutunak bidali zizkion Jonataniri, hitz maitagarriekin, hura handitzen zuen bezala.

4. Zeren erran zuen: Egin dezagun lehenik bakeak harekin, Alexandrorekin gure kontra elkartu baino lehen.

5. Bestela, oroituko da haren kontra, eta bere anaien eta bere herriaren kontra egin ditugun gaitz guziez.

6. Argatik eman zion eskumena oste bat biltzeko, eta armak emateko, guduan lagun zezan: manatu zuen, halaber, dorrean zeuden bahituak libratzeko.

7. Orduan Jonatan etorri zen Jerusalemera, eta irakurri zituen gutunak jende guztiaren eta dorrean zeuden aurrean.

8. Beldur handiz, entzutean erregeak eman ziotela armada bat biltzeko eskumena.

9. Orduan, dorrekoak Jonatasi eman zizkion bahituak, eta gurasoei eman zizkieten.

10. Hori eginik, Jonatan jarri zen Jerusalemen, eta hiria eraikitzen eta konpontzen hasi zen.

11. Langileei agindu zien harresiak eta Sion mendia eta ingurua gotortzeko harri karratuekin eraikitzeo; eta hala egin zuten.

12. Orduan Bakidesek eraiki zituen gotorlekuetan zeuden arrotzak ihes egin zuten;

13. Hala ere, bakoitzak bere lekua utzi eta bere herrialdera joan zen.

14. Betsuram bakarrik gelditu ziren legea eta manamenduak alde batera utzi zituztenetarik batzuk: zeren hura baitzen haien babeslekua.

15. Bada, Alejandro erregeak aditu zituenean Demetriok Jonatani igorri ziozkan promesak, berak eta bere anaiak egin zituzten guda eta egintza dotoreak eta jasandako minak ere kontatu zizkiotenean.

16. Hark erran zuen: Eriden al dugu halako beste gizon bat? orain, beraz, gure lagun eta konfederatu egingo dugu.

17. Honetan idatzi zuen gutun bat, eta igorri zion, hitz hauen arabera, zioela:

18. Alejandro erregeak bere anaia Jonatanari agurra bidali zion:

19. Entzun dugu zutaz, botere handiko gizona zarela, eta gure adiskide izateko egokia.

20. Orgatik, gaur egun, zure nazioko apaiz nagusi izan zaitezen eta erregearen adiskide deitzen zaitugu; (eta hortaz igorri zion purpurazko soineko bat eta urezko koroa bat:) eta eskatzen dizut gure parte hartza, eta gurekin adiskidetasuna gordetzeko.

21. Beraz, ehun eta hirurogeigarren urteko zazpigarren hilabetean, tabernakuluetako jaietan, Jonatanek jantzi saindua jantzi zuen, eta gudarosteak bildu eta armadura asko eman zituen.

22. Hori entzutean, Demetriok atsekabetu zuen, eta esan zuen:

23. Zer egin dugu, Alexandroko eragotzi gaituela Judeuekin adiskidetasuna bere burua sendotzeko?

24. Nik ere idatziko diet sustapenezko hitzak, eta agintzen diet duintasunak eta dohainak, haien laguntza izan dezadan.

25. Honela bidali zien bada: Demetrio erregeak juduen herriari agurra bidaltzen dio.

26. Gurekin itunak bete dituzuen bitartean, eta gure adiskidetasunean jarraitu duzue, gure etsaiekin bat egin gabe, hori entzun dugu, eta pozten gara.

27. Argatik orain segi zazue oraindik gurekin leial izaten, eta ongi ordainduko zaituztegu gure alde egiten dituzuen gauzengatik.

28. Eta immunitate asko emango dizkizute, eta sariak emango dizkizute.

29. Eta orain libratzen zaitut, eta zuregatik libratzen ditut judu guztiak tributuetatik, eta gatzaren usadioetatik eta koroaren zergaetatik,

30. Eta irugaren zatia edo hazia, eta zuhaitzen fruituaren erdia jasotzea dagokidanetik, askatzen dut gaurtik aurrera, Judeako lurretik atera ez daitezen, ez Samariako eta Galileako herrialdetik hari gehitzen zaizkion hirur gobernuetatik, gaurtik aurrera betiko.

31. Izan bedi Jerusalem ere santu eta libre, bere mugarekin, dezimoetatik eta tributuetatik.

32. Eta Jerusalemen den dorreari dagokionez, haren gaineko agintea ematen dut, eta apaiz nagusiari ematen diot, bertan gordetzeko erabakiko dituen gizonak ezarri ditzan.

33. Gainera, aske utzi ditut judutar guztiak, Judeako lurretik gatibu eraman zituztenak, nire erreinuko edozein tokitara, eta nahi dut nire ofizial guztiak beren abereen tributuak ere ordain ditzatela.

34. Gainera, nahi dut jaiak, eta larunbatak, eta ilberriak, eta egun solemneak, eta jaiaren aurreko hiru egunak, eta jaiaren ondorengo hiru egunak, nire erreinuko judu guztien immunitate eta askatasuna izan daitezen.

35. Era berean, inork ez du izango inongo gaietan haitako inor nahasteko edo nahasteko ahalmenik.

36. Gainera, erregearen gudarostean artean ogeita hamar mila gizon inguru judutarren artean inskribatu daitezela, zeinei ordainduko zaie, erregearen indar guziei dagokien bezala.

37. Eta haitarik batzuk erregeren gotorlekuetan ezarriko dira, zeinetarik ere beste batzuk ipiniko baitituzte erresumako aferen gain, zeinak konfiantzazkoak diren: eta nahi dut haien buruzagiak eta gobernatzaileak beren burukoak izatea, eta ondotik bizi daitezen. beren legeak, erregeak Judeako lurretan agindu bezala.

38. Eta Samariako lurraldetik Judeari gehitzen zaizkion hirur gobernuet, elkartu bedi Judearekin, bataren menpekoztat hartuak izan daitezen, ez apaiz nagusiarena ez den beste agintaritzarik obeditzera.

39. Ptolemais eta hari dagozkion lurraldeari dagokionez, Jerusalemgo santutegiari dohainik ematen diot santutegiko behar diren gastuetarako.

40. Gainera, urtero hamabost mila siklo zilarrezko ematen ditut erregearen kontuetatik dagozkion tokietatik.

41. Eta ofizialek lehen bezala ordaintzen ez zuten soberakin guzia, hemendik aurrera tenpluko lanetarako emango dute.

42. Eta honetaz gain, tenpluko erabileretatik urtero kontuetatik atera zituzten bost mila zillarrezkoak, gauza horiek ere kaleratuko dira, zerbitzatzen duten apaizei dagozkie.

43. Eta nor-nahi ere Jerusalengo tenplora ihesi doazenak, edo hemengo askatasunen barnean daudenak, erregearekin zordun, edo beste edozein gauzagatik, izan bedi libre, eta nire erreinuan duten guztia.

44. Santutegiko obrak eraikitzeko eta konpontzeko ere erregearen kontuetatik emango dira.

45. Bai, eta Jerusalemgo harresiak eraikitzeko eta inguruan gotortzeko, erregearen kontuetatik gastuak emango dira, Judeako harresiak egiteko ere.

46. Bada Jonatanek eta herriak hitz hauak entzun zituztenean, ez zieten aintzat hartu, ez jaso, zeren oroitu baitziren Israelen egin zuen gaitz handiaz; izan ere, oso minez egin zituen.

47. Baña Alexandrorekin pozik zeuden, zeren bera baitzen egiazko bakea eskatzen zuena beraiekin, eta harekin elkartu ziren beti.

48. Orduan, Alejandro erregeak gudaroste handiak bildu zituen eta Demetrioren aurrean kanpatu zen.

49. Eta bi erregeek guduan sartu ondoren, ihes egin zuen Demetrioren ejerzitoak, baina Alexandroko atzetik jarraitu zion, eta nagusitu zitzion.

50. Eta jarraitu zuen guduan oso gogor iguzkia sartu arte: eta egun hartan hil zuten Demetrio.

51 Gero Alexandrok enbaxadoreak bidali zizkion Egiptoko Ptolomeo erregeari, mezu hau esanez:

52. Nere erreinura itzuli naizenez, eta nere arbasoen tronuan ezarri naizenez, eta jabetu naizen agintea, eta Demetrio irauli, eta gure herria berreskuratu;

53. Zeren berarekin guduan sartu nintzenean, bera eta bere ostalaria atsekabeturik gelditu ziren gugatik, eta bere erreinuko tronuan eseri ginen.

54. Orai, bada, egin dezagun elkarren arteko adiskidetasuna, eta eman iezadazu orain zure alaba emaztetatzat: eta izango naiz zure suhia, eta emango dizut zuri eta hari zure duintasunaren arabera.

55. Orduan Ptolomeo erregeak erantzun zuen, esanez:

Zorionekoa zure arbasoen lurrera itzuli eta haien erreinuko tronuan eseri zinen eguna.

56. Eta orai egingo dizut, zuk idatzi dezuen bezela: bildu nazazu bada Ptolemaiden, elkar ikus dezagun; zeren nire alaba zurekin ezkonduko naiz zure nahiaren arabera.

57. Ptolemeo atera zen bada Egiptotik bere alaba

Kleopatrarekin, eta ethori ziren Ptolemaigana ehun hirurogei eta bigarren urtean.

58. Alejandro erregeak harekin bat egin zuen tokian, eman zion bere alaba Kleopatra, eta bere ezkontza Ptolemaisen aintza handiz ospatu zuen, erregeen erara bezala.

59. Bada, Alejandro erregeak idatzi ziozkan Jonatani, ethor zedin hari bidera.

60. Orduan, ohoretsu joan zen Ptolemaidara, non bi erregeak ezagutu zituen, eta eman zizkien beraiei eta haien lagunei zilarra eta urea, eta opari asko, eta haien aitzinean grazia aurkitu zuen.

61. Aldi hartan, Israelgo izurrite batzuk, bizimodu gaitzoko gizonak, bildu ziren haren kontra, hora salatzeko: baina erregeak etzituen entzun nahi.

62. Hori baino gehiago, erregeak bere jantziak erantzi eta purpuraz jantzeko agindu zuen: eta hala egin zuten.

63. Eta bere burua eserarazi zuen, eta esan zuen bere printzeei: Zozaste berarekin hiriaren erdira, eta egin ezazue iragarpena, ez dezala inor kexatu haren aurka ezertaz, eta ez dezala inongo arrazoirik larritu. .

64. Eta ikusi zutenean bere akusatzaileek iragarpenaren arabera ohoratua zela, eta purpuraz jantzik, ihes egin zuten guziek.

65. Bada erregeak ohoratu zuen, eta idatzi zuen bere adiskide nagusien artean, eta egin zuen duke, eta bere agintearren parte.

66 Gero Jonatan itzuli zen Jerusalemera bakean eta pozez.

67 Gainera; ehun hirurogeita bostgarren urtean Demetrio Demetrioren semea etorri zen Kretatik bere arbasoen lurralderra.

68. Zeren Alejandro erregeak berri entzutean, atsekabetu zen, eta itzuli zen Antiokiara.

69. Orduan, Demetriok Apolonio izendatu zuen Zelosiriako gobernari nagusi, zeinak armada handi bat bildu eta Jamnian kanpatu zuen, eta Jonatan apaiz nagusiarenaga bidali zuen, esanez:

70. Zu bakarrik altzatzen zaitu gure kontra, eta hiregatik barre egiten naute, eta laidotzen naute: eta zergatik egiten duzu hire boterea gure kontra mendietan?

71. Bada, bada, zure indarrez fidatzen bazara, iauts zaitezte guregana soro soiletara, eta han proba dezagun elkarrekin, zeren nirekin baitago hirien boterea.

72. Galdetu eta ikasi nor naizen, eta gure parte hartzen duten gainerakoak, eta esango dizute zure oina ez dela gai bere lurraldlean ihes egin.

73. Orgatik ezin izango dezu jasaten zaldizkoak eta ain indar handia lautadan, non ez den harririk, ez suharririk, ez iges egiteko tokirik.

74. Bada, Jonatasek Apolonioren hitz hauk entzutean, hunkitu egin zen bere gogoan, eta hamar mila gizon aukeraturik atera zen Jerusalemdik, non bere anaia Simonek hari laguntzeko.

75. Eta jarri zituen bere oihalak Jopperen kontra; Jopekoek hiritik kanpo utzi zuten, Apoloniok hango goarnizioa baitzuen.

76. Orduan Jonatasek setiatiu zuen, eta hirikoek beldurrez sartu zuten, eta Jonatasek irabazi zuen Jope.

77. Apoloniok entzutean, iru mila zaldizko artu zituen, oinazte andi batekin, eta joan zan Azotogana ibilli zan bezela, eta ordokira eraman zuen. zaldizko andana baitzuen, zeinengan jarri baitzuen bere konfiantza.

78. Orduan Jonatanek atzetik joan zitzaien Azotura, non gudarosteek borrokan bat egin zuten.

79. Bada, Apoloniok mila zaldizko utzi zituen segadan.

80. Eta Jonatanek jakin zuen bere atzetik segada bat zegoela; izan ere, haren ostalaritzat inguratu eta dardoak bota zituzten jendeari, goizetik arratsaldera arte.

81. Baina jendea gelditu zen, Jonatanek agindu zien bezala, eta etsaien zaldiak nekatu ziren.

82. Orduan atera zuen Simon bere ostada, eta ezarri zituen oinazeen kontra, (ezen zaldizkoak agortu baitziren), zeinek atsekabeturik, ihes egin zuten.

83. Zaldizkoak ere, soroan barreiatutik, ihes egin zuten Azotura, eta joan ziren Betdagonen, beren idoloaren tenplura, salbatzera.

84. Baina Jonatanek su eman zion Azotori eta inguruko hiriei, eta hartu zuen beren harrapakina; eta Dagonen tenplua, bertara ihesi zihozzenkin, utan erre zuen.

85. Horrela, zortzi mila gizon inguru ezpataz erre eta hil zituzten.

86. Eta handik atera zuen Jonatanek bere ejerzitoa, eta kanpatu zuen Askalonen aurka, non hiriko gizonak irten ziren, eta hari aurre egin zioten arrandi handiz.

87. Honen ondoren, Jonatasek eta bere ostalariek Jerusalemera itzuli ziren, harrapakinak zituela.

88. Orduan, Alejandro erregeak gauza hauek entzun zituenean, oraindik gehiago ohoratu zuen Jonatani.

89. Eta igorri zion urrezko zirkila bat, erregearen odolekoei eman behar zaien bezalaxe, Accaron ere eman zion jabego bere mugarekin.

11. KAPITULUA

1. Eta Egiptoko erregeak bildu zituen armada andi bat, itsas bazarrean dagoen hondarra bezala, eta ontzi asko, eta iruzurrez joan zen Alexandroren erreinua lortzeko, eta berearekin lotzeko.

2. Orrela artu zuen Spainiarako bidea bakean, hirietakoak ideki eta topo egin zioten bitartean, Alejandro erregeak hala agindu zien, bere koinatua zelako.

3. Bada, Ptolomeo hirietara sartzean, ezarri zuen haietako bakoitzean gudari-goarnizio bat hora zaintzeko.

4. Eta Azotogana hurbildu zenean, erakutsi zizkioten erre zen Dagonen tenplua, eta suntsituak izan ziren Azoto eta bertako auzoak, eta kanpora botatako gorpuak eta guduan erre zituzenak; zeren haietarik pilo egin baitzitzuten bera igaro behar zen bidetik.

5. Era berean, Jonatanek egin zuen guztia kontatuz idatzi, erregeari, hora leporatzeko asmoz, baina erregeak isildu egin zuen.

6. Orduan Jonathasek erregearen gorazarre handiarekin topo egin zuen Jopen, non elkarri agurtu eta ostatu hartu zuten.

7 Gero Jonatan, erregearekin Eleutero izeneko ibaira joan zenean, berriro itzuli zen Jerusalemera.

8. Beraz, Ptolomeo erregeak, itsasoko ertzean Seleuziarainoko hirien menperatzea lortu zuenean, Alexandroren aurkako aholku gaiztoak asmatu zituen.

9. Orduan, enbaxadoreak bidali zizkion Demetriori erregeari, esanez: Zatoz, egin dezagun gure artean elkargo bat, eta emango dizut Alexandrok duenene alaba, eta zure aitaren erreinuan errege izango zara.

10. Zeren damutzen naizene alaba eman niola, zeren ni hil nai izan nahi zuen.

11. Honela kalumniatu zuen, bere erreinua desiratzen baitzuen.

12. Hargatik artu zuen bere alaba, eta eman zion Demetriori, eta utzi zuen Alejandro, hekien gorrotoa argi eta garbi jakin zedin.

13. Orduan sartu zen Ptolomeo Antiokiara, eta han ezarri zituen bere buruan bi koroa, Asiako eta Egiptoko koroa.

14. Aldi hartan, Alejandro erregea izan zen Kilizian, alde haitan bizi zirenak haren gandik matxinatu zirelako.

15. Baña Alejandro ori aditu zuenean, ethorri zen haren kontra gerla egitera: orduan Ptolomeo erregeak bere armada atera zuen, eta indar handiz aurre egin zion, eta ihes egin zuen.

16. Alejandro, beraz, Arabiara ihes egin zuen han defendatzeko; baina Ptolomeo erregea goratu zen:

17. Zeren Zabdiel Arabiarak kendu zion Alexandroren burua, eta bidali zion Ptolomeori.

18. Ptolomeo erregea ere hil zen herenegun, eta gotorlekuetan zeudenak elkar hil zituzten.

19. Orregatik Demetrio erreñatu zen ehun hirurogei eta zapigarren urtean.

20. Aldi berean, Jonatasek bildu zituen Judean zeudenak, Jerusalemen zegoen dorrea har rezaten, eta guda-makina ugari egin zituen haren kontra.

21. Orduan, beren herria gorrotatzen zuten pertsona gaiztoak joan ziren erregearengana, eta Jonatanek dorrea setiatu zuela esan zioten.

22. Hori entzutean, haserretu zen, eta berehala aldendurik, etorri zen Ptolemaigana, eta idatzi zion Jonatan, ez zezala dorrea setiatu, baina ethorri zedin harekin Ptolemaisera laster asko.

23. Alabaina, Jonatanek, hau entzutean, agindu zuen oraindik setiatzeko: eta Israelgo zahar eta apaizetako batzuk aukeratu eta arriskuan jarri zuen bere burua;

24. Eta hartu zituen zilarra eta urea, eta jantziak eta hainbat opari, eta joan zen Ptolemaisengana erregearengana, non grazia aurkitu zuen haren aitzinean.

25. Eta erriko gizon gaizto batzuek haren kontra kexatu baziren ere,

26. Baina erregeak bere aurrekoek lehen egin zuten bezala erregutu zion, eta bere lagun guztiak aitzinean goratu zuen.

27. Eta konfirmatu zuen apaizburuan, eta lehen zeuzkan ohore guzietan, eta eman zion nagusitasuna bere adiskide nagusien artean.

28. Orduan Jonatanek erregeari eskatu zion, Samariako lurrardearekin batera Judea tributuetatik libre utz zezala, hiru gobernuak ere; eta hirureun talentu agindu zizkion.

29. Erregeak ontzat eman zuen, eta honela idatzi zizkion gutunak Jonatani gauza guzti hauetaz.

30. Demetrio erregeak Jonatan bere anaiari eta juduen herriari agurra bidaltzen dio.

31. Zuei buruz gure lehengusu Lastenesi idatzi genion gutunaren kopia bat bidaltzen dizuegu hona, ikus dezazuen.

32. Demetrio erregeak bere aita Lastenesiagurra bidaltzen dio:

33. Gure adiskide diren juduen herriari ongi egitea erabaki dugu, eta gurekin itunak betetzeko, gurekiko duten borondate onagatik.

34. Argatik berretsi diegu Judeako mugak, Apherema, Lidda eta Ramathemeko hirur gobernuak, Samariako lurraldetik Judeara gehitzen direnak, eta haiei dagozkien gauza guztiak, Jerusalemen sakrifizioak egiten dituzten guztiengatik. erregeak lurreko eta zuhaitzetako fruituetatik urtero jasotzen zituen ordainketen ordez.

35. Eta guri dagozkigun bertze gauzez, guri dagozkigun hamarren eta ohiturei buruz, baita gatzagak ere, eta koroaren zergak, guri dagozkigunak, haien guzietarik libratzen ditugu beren sorospenerako.

36. Eta hemendik aurrera ez da ezer kenduko betiko.

37. Begira, bada, gauza hauen kopia bat egin eta Jonataniri emana, eta mendi sainduaren gañean ipiñi dezala leku nabarmen batean.

38. Honen ondoren, Demetrio erregeak ikusi zuenean lurraldea lasai zegoela haren aurrean, eta ez zela erresistentziarik egin, bere gudaroste guztiak bidali zituen, bakoitza bere tokira, arrotz talde batzuk izan ezik, haietatik bildu zituenak. jentilen uharteak: beraz, bere arbasoen indar guztiak gorroto zuten.

39. Eta bazen Trifone bat, lehen Alexandroren parte izan zena, zeina, armada guziak Demetrioren aurka marmar ari zirela ikusirik, Simalkuo arabiarrenengana joan zen, Antioko Alexandroren seme gaztea hazi zuena.

40. Eta gaitz egin zion Antioko gazte hau libratzeko, bere aitaren ordez erreina zedin: kontatu zion bada Demetriok egin zuen guzta, eta nola bere gudari-gizonak haren etsai izan ziren, eta han gelditu zen luzaroan. denboraldia.

41. Bitartean Jonatanek bidali zion Demetriori erregeari, Jerusalemtik dorrekoak, eta gotorlekuetakoak ere, israeldarren aurka borrokan ari zirela.

42. Demetriok, bada, bidali zion Jonataniari, esanez: Ez dut hori bakarrik egingo hirigatik eta zure herriagatik, baizik eta asko ohoratuko dut zu eta zure nazioa, aukera baldin bada.

43. Oraintz, bada, ongi egingo duzu, baldin gizonak bidaltzen badituzu laguntzen; zeren nire indar guztiak nigandik joan dira.

44. Orrela, Jonatanekigorri zizkion hiru mila gizon indartsu Antiokiara, eta erregearengana ethorri zirenean, erregea poztu zen haien etorri zirelako.

45. Alabaina, hirikoak zirenak, ehun eta ogei mila gizonen artean bildu ziren hiriaren erdian, eta erregea hil nahi zuten.

46. Argatik erregeak ihes egin zuen gortera, baina hirikoek hiriko pasabideak gorde zituzten, eta borrokan hasi ziren.

47. Orduan erregeak dei egin zien juduei laguntza eske, zeinek bat-batean hurbildu zitzakzion, eta hirian barreiatutik, egun harten, hil zituzten hirian, ehun mila.

48. Era berean, su eman zioten hiriari, eta harrapakin asko bildu zituzten egun harten, eta libratu zuten erregea.

49. Bada, hirikoek ikusi zutenean Juduek nahi zuten bezala lortu zutela hiria, galdu egin zen haien adorea: horregatik othoitz egin zioten erregeari, eta oihu egin zuten, zioelarik: 50 Emaiguzu bakea, eta utzi bezate judeuk gu eta hiriari erasotzeari.

51. Horrekin bota zituzten beren armak, eta bakea egin zuten; eta Juduak ohoratuak izan ziran erregearen aitzinean, eta bere erreinuan ziran guzien aitzinean; eta Jerusalemera itzuli ziren, harrapakin andia zituela.

52. Beraz, Demetrio erregea bere erreinuko tronuan eseri zen, eta lurra lasai zegoen haren aurrean.

53. Alabaina, erran zuen guzia itxuragabetu zuen, eta Jonatanengandik urrundu zen, eta ez zuen saririk eman

harengandik jaso zituen onuraren arabera, baina oso minez atsekabetu zuen.

54. Gero itzuli zen Trifone, eta harekin Antioko haur gaztea, zeina errege izan zen eta koroatua izan zen.

55. Orduan bildu zitzazkion Demetriok utzi zituen gudagizon guztiak, eta Demetrioren aurka borroka egin zuten, zeinak bizkarra eman eta ihes egin zuen.

56 Gainera Trifonek elefanteak hartu eta Antiokia irabazi zuen.

57. Aldi hartan, Antioko gazteak Jonatanen idatzi zion, zioelarik: Konfirmatzen zaitut apaizburuan, eta jartzen zaitut lau gobernuen buruzagi, eta erregearen adiskideetako bat izateko.

58. Honen gañean urrezko ontziak igorri zizkion zerbitzatzeko, eta baimena eman zion urrez edateko, purpuraz janzteko, eta urrezko giltza bat eramateko.

59. Bere anaia Simon ere kapitain egin zuen Tiroko eskailera deitzen den tokitik Egiptoko mugetaraino.

60. Jonatas ilkhi zen, eta iragazi zen uren haraindiko hirietatik, eta Siriako gudaroste guziak harengana bildu ziren haren laguntzera, eta Askalonera heldu zenean, hirikoek ohoretsu topatu zuten.

61. Nondik joan zen Gazara, baina Gazakoek itxi zuten; horregatik setiatu zuen, eta suz erre zituen auzoak, eta hondatu zituen.

62. Gero, Gazakoek erregu egin ziotenean Jonatanen, bakeak egin zituen hekiekin, eta hartu zituen beren buruzagien semeak bahitutzat, eta igorri zituen Jerusalemera, eta iragan zen lurraldea Damaskora.

63. Bada, Jonatasek aditu zuenean, Demetrioren buruzagiak ethorri zirela Kadesera, zeina den Galilean, botere handiarekin, hura herrialdetik ateratzeko asmoz.

64. Joan zen haien bila, eta utzi zuen bere anaia Simon landan.

65. Orduan, Simon Betsuraren aurka kanpatu zen eta denbora luzez borroka egin zuen, eta itxi egin zuen.

66. Baña nai zuten harekin bakea izan, zeñak eman zien, eta gero handik atera zien, eta hartu zuten hiria, eta ezarri zuen guardia bat.

67. Jonatasek eta bere ostalariari dagokionez, Genesarko uretan paratu ziren, eta handik goizean goiz Nasorko lautadara bildu ziren.

68. Eta huná, arrotzen ostada bat topatu zuten lautadan, zeinak, mendietan gizonak segadan jarririk, haren kontra ethorri ziren.

69. Beraz, segadan zeudenak beren tokitik atera eta borrokan sartu zirenean, Jonatanen alde zeuden guztiak ihes egin zuten;

70. Ez zen hetarik bat ere gelditu, Matatias Absalomen semea, eta Judas Kalfiren semea, armadako buruzagiak izan ezik.

71. Orduan Jonatanek bere soñekoak urratu zituen, eta lurra bota zuen bere buru gainera, eta otoitz egin zuen.

72 Gero gudura itzulirik, ihes egin zuen, eta ihes egin zuten.

73. Bada, ihesi zihozzen bere gizonek hori ikusi zutenean, berriro itzuli ziren harengana, eta harekin jarraitu zituzten Kadesera, beren etxoletaraino, eta han kanpatu ziren.

74. Egun hartan, jentilene artean hilak izan ziren hiru mila gizon inguru, baina Jonatan itzuli zen Jerusalemera.

gaituzte zugana, berritu dezazuen haelein izan zenuten adiskidetasuna eta elkartasuna. , lehengo garaian bezala.

4. Horretaz, errromatarrek gutunak eman zizkien toki guztiak gobernariei, bakean Judeako lurrera eraman zezaten.

5. Eta hau da Jonatanek Lazedemoniarrei idatzi zizkien gutunen kopia:

6. Jonatas apaiz nagusiak, eta nazioko zaharrek, eta apaizak, eta beste juduetakoak, beren anai Lazedemoniarrei agurra bidaltzen diete.

7. Gutunak igorri zizkien garai batean Darioren apaiz nagusi Oniasi, zeina orduan zuen artean erreinatu baitzen, gure anaiaik zaretela adierazteko, hemen idatzitako kopiak zehazten duen bezala.

8. Orduan, Oniasek ohore handiz bidalitako enbaxadoreari erregutu zion, eta gutunak jaso zituen, zeinetan elkargoaren eta adiskidetasunaren berri ematen zuten.

9. Guk, bada ere, gauza hauetarik behar ez dugun arren, gure eskuetan ditugula Eskritura liburu sainduak konsolatzeko.

10. Hala ere, ahalegindu naiz zugana bidaltzen anaitasuna eta adiskidetasuna berritzeko, ez gaitezen guztiz arrotz bihur gaitezen: zeren denbora luzea igaro da guregana bidali zenituztenetik.

11. Guk, bada, beti eten gabe, bai gure jaietan, bai beste egun egokietan, oroitzen zaituztegu eskaintzen ditugun sakrifizioetan, eta gure otoitzetan, arrazoia den bezala, eta gure anaientan pentsatzea komeni zaigun bezala.

12. Eta pozten gara zure ohoreaz.

13. Geure buruaz, arazo eta gerla handiak izan ditugu alde guztiatik, gure inguruan dauden erregeek gure aurka borroka egin duten bezala.

14. Alabaina, ez ginateke gerla hauetan zuei, ez gure kide eta adiskideetarik besteei trabarik egingo.

15. Zeren laguntza dugu zerutik laguntzen gaituena, hala nola gure etsaiengandik libratzen garen bezala, eta gure etsaiak oinpean jarriak.

16. Orregatik aukeratu genituen Numenio Antiokoren semea, eta Antipater Jasonen semea, eta bidali genizkien Errromatarrengana, haiiek genuen adiskidetasuna eta lehengo elkargoa berritzeko.

17. Haiei ere mana genduen zugana joateko, eta agurtzeko eta entregatzeko gure kartak gure anaitasuna berritzeko.

18. Argatik orain ongi egingo duzue guri erantzuna ematean.

19. Eta hau da Oniaresek bidalitako gutunen kopia.

20 Lazedemoniarren errege Areo Onias apaiz nagusiarri, agurra:

21. Arkitzen da idatzian, Lazedemoniarak eta Juduak anaiaik direla, eta Abrahamen jatorrikoak direla.

22. Oraintzeta, hau ezagutu dugunez, ongi egingo duzue zuen oparotasunazidaztea.

23 Beriz idazten dizuegu, zuen abreak eta ondasunak gureak direla, eta gureak zuenak direla. Beraz, agintzen diegu gure enbaxadoreei horren berri emateko.

24. Jonatanek entzun zuenean Demebioren buruzagiak lehen baino armada handiagoz haren aurka borrokatzera etorri zirela,

25. Ierusalemetik alde egin zuen, eta Amathiseko lurrean topo egin zuen, ez baitzuen eman bere lurraldetan sartzerik.

26. Beren espioiak ere bidali zituen haien oihaletarra, eta haien itzuli ziren, eta esan zioten gaueko sasoian haien gainera etortzeko izendatuak zirela.

27. Horregatik, eguzkia sartu orduko, Jonatanek agindu zuen bere gizonak zain zezaten eta armak izan zezaten, gau osoan borrokarako prest egin zezaten;

12. KAPITULUA

1. Bada, Jonatasek ikusi zuenean zerbitzatzen ziotela denbora, gizon batzuk aukeratu eta Erromara bidali zituen, haelein zuten adiskidetasuna berresteko eta berritzeko.
2. Lazedemoniarrei ere gutunak bidali zizkien, eta beste toki batzuetara, helburu berarekin.
3. Joan ziran bada Erromara, eta sartu ziran senatuan, eta esan eutsen: Jonatan apiez nagusiak eta juduen herriak bialdu

28. Bainan etsaiek entzun zutenean Jonatan eta bere gizonak gudurako prest zeudela, beldurtu ziren, eta ikara egin zuten beren bihotzeten, eta suak piztu zituzten beren kanpalekuaren.

29. Hala ere, Jonatanek eta bere taldeek ez zuten hori goizaldera arte jakin, zeren ikusi baitzuten argiak piztuta.

30. Orduan Jonatanek atzetik jarraitu zuen, baina ez zituen atzeman, zeren Eleutero ibaia igaro baitziren.

31. Orregatik, Jonatasek itzuli zen zabadear deitzen ziren arabiarrengana, eta jo eta harrapakinak hartu zituen.

32. Handik aldendurik, ethorri zen Damaskora, eta horrela igaro zen lurrarde guzia.

33. Simon-ere ilkhi zen, eta iragan zen lurraldea Ascalonera, eta hango zutoinak ondoan, nondik joan zen Joppera, eta irabazi zuen.

34. Zeren aditu baitzuen Demetrioren parte hartu zutenei emango zituztela gotorlekua; horregatik ezarri zuen han gordetzeako goarnizio bat.

35 Honen ondoren, Jonatan itzuli zen etxera, eta herriko zaharrei dei egin eta Judean gotorlekuak eraikitzeko kontsulta egin zuen haietan.

36. Era Jerusalemgo harresiak goratu zituen, eta mendi handi bat altzatuz dorrearen eta hiriaren artean, hiritik bereizteko, bakar-bakarrik izan zedin, gizonek ez saldu ez eros zezaten.

37. Honen gainean elkartu ziren hiria eraikitzeko, zeren ekialdeko erreka aldera zegoen harresiaren zati bat erori baitzen, eta Kafenata deitzen zena konpondu zuten.

38. Simonek ere ezarri zuen Adida Sefelan, eta sendotu zuen ate eta barroteekin.

39. Bada Trifone Joan zen Asiako erreinua eskuratzera, eta Antioko erregea hiltzera, koroa bere buruaren gainean ezar zean.

40. Hala ere, beldur zen Jonatanek ez ote zion onartuko, eta haren kontra borrokatuko ote zen; Orregatik, Jonatan artatzeko bide bat bilatu zuen, hura hil zean. Beraz, alde egin eta Betsanera heldu zen.

41. Orduan Jonatan atera zitzaion bidera, gudurako aukeratutako berrogei mila gizonekin, eta Betsanera heldu zen.

42. Trifonek ikusi zuenean Jonatan hain indar handiz zetorrela, ez zen ausartu eskua haren kontra luzatzen;

43. Baña errezibitu zuen ohoreki, eta gomendatu zion bere adiskide guziei, eta eman zizkion dohainak, eta agindu zien bere gerrako gizonak bere buruarekin bezain obeto izateko.

44. Jonatani ere erran zioen: Zergatik ekarri diozu herri hau guzia aim estutasun handira, gure artean ez baitago gerrarik?

45. Beraz, bidal iezaziezu orain berriro etxera, eta aukeratu gizon batzuk zure zain egoteko, eta zatoz nirekin Ptolemaisera, zeren emango dizut zuri, eta gainontzeko gotorleku eta indarrak, eta edozein ardura duten guztiak. ni, itzuli eta alde eginen naiz: zeren hau da nere etorreraren arrazoa.

46. Bada, Jonatanek sinetsirik egin zuen berak agindutakoa, eta igorri zuen bere ostalaria, zeina Judeako lurrera joan zen.

47. Eta bere baitan iru milla gizon besterik ez zituen, zeñatarik bi milla Galileara bidali zituen, eta milla berarekin joan ziren.

48. Bada, Jonatasek Ptolemaisen sartu orduko, Ptolemaidakoek atea txi eta hartu zuten, eta harekin zetozentz guztiak ezpataz hil zituzten.

49. Orduan Trifone bidali zuen oinetako eta zaldizko armada bat Galileara eta lautada handira, Jonatanen talde guztia suntsitzeko.

50. Bainan jakin zutenean Jonatan eta harekin zeudenak hartu eta hil zituztela, elkar animatu zuten; eta elkarrengana hurbildu ziren, borrokarako prestatuta.

51 Beraz, haien atzetik ziohazenek, beren bizitzaren alde borrokatzeko prest zeudela ikusirik, atzera itzuli ziren.

52. Orduan guziak bakean Judeako lurrera ethorri ziren, eta han negar egin zuten Jonatan, eta harekin zeudenak, eta beldur handia izan zuten; horregatik Israel guziak negar handia egin zuen.

53. Orduan inguruan zeuden jendai guziak hek suntsitu nahi izan zituzten, zeren erran zuten: Ez dute buruzagirik, ezta lagungarririk ere;

13. KAPITULUA

1. Simonek aditu zuenean Trifonek armada handi bat bildu zuela Judeako lurraldea inbaditzeko eta hura suntsitzeko,
2. Eta ikusirik populua ikara eta beldur andia zela, igan zen Jerusalemera, eta bildu zuen jendea.
3. Eta exhortatuak eman zizkieten, zioelarik: Badakizue ze gauza andia nik, ene anaia eta ene aitaren etxeak egin ditugun legeengatik eta santutegiagatik, ikusi ditugun borrokak eta nahasteak ere.
4. Nere anaia guziak illak dirade Israelgatik, eta ni bakarrik gelditu naiz.
5. Orain, bada, urrun bedi enegandik, neure bizia barkatu dezadan edozein atsekabetan: zeren ez naiz nire anaiaik baino hobeagoa.
6. Zalantzak gabe, mendekatuko dut ene nazioa, eta santutegia, eta gure emazteak, eta gure seme-alabak, zeren jendai guztiak bildu dira gure gaiztakeriaz suntsitzeko.
7. Jendeak hitz hauetan entzun orduko, bizi egin zen haien espiritua.
8. Eta ihardetsi zuten ozenki, ziotela: Zu izango zara gure buruzagia Judasen eta Jonatan zure anaien ordez.
9. Gudu egizu gure guduak, eta agintzen diguzun guzia, hori egingo dugu.
10. Orduan bildu zituen gerrako gizon guztiak, eta laster egin zuen Jerusalemgo harresiak amaitzera, eta gotortu zuen inguruan.
11. Era berean, Jonatan Absolomen semea, eta harekin botere handi bat, bidali zuen Jopara, eta han zeudenak kanpora botata bertan gelditu ziren.
12. Trifon, beraz, Ptolemaorengandik indar handiz alde egin zuen Judeako lurraldea inbaditzeko, eta Jonatan izan zen berarekin guardian.
13. Simonek, ordea, Adidan jarri zuen oholtza, ordokiaren parean.
14. Bada Trifonek jakin zuenean Simon bere anaia Jonatanen ordez piztu zela, eta harekin borrokan aritzeko asmoa zuela, mandatariak bidali zizkion, esanez:
15. Zure anaia Jonatan eskuan daukagun bitartean, erregearen altxorrearengatik zor zaion diruagatik da, berari agindutako negoziogatik.
16. Argatik orain eun talentu zilarrezko, eta bere semeetarik bi bahitutzat, aske dagoenean, ez dadila errebelde gure kontra, eta utziko dugu.
17. Horra Simonek, jakin arren iruzurki mintzatzen ziotela, ordea, dirua eta haurrak bidali zituen, ezpada herriaren kontrako gorroto handia sortu.
18. Nork esango zezakeen: Nik ez diodalako dirua eta seme-alabak bidali, horregatik hil da Jonatan.
19. Beraz, seme-alabak eta ehun talentu bidali zizkieten; baina Trifonek ez zuen iruzur egin eta ez zuen Jonatan utzi nahi.
20. Eta gero ethorri zen Trifone lurraldea inbaditzeria, eta hura suntsitzera, Adorara doan bidetik inguratu: baina Simon eta bere armadak haren kontra joan ziren toki guztietaan, edonora joan zen.
21. Bada, dorrean zeudenek mandatariak bidali zizkieten Trifonera, basamortuan hekiengana ethor zedin bizkor zedin, eta janariak bidal zean.

22. Horregatik, Trifonek prestatu zituen bere zaldizko guztiak gau hartan etortzeko: baina elur andi bat erori zen, zeren eta etzedin eterri. Joan zen bada, eta Galaadeko lurraldera eterri zen.

23. Eta Bascamara hurbildu zenean, Jonatan hil zuen, han ehortzi zuten.

24 Gero Trifon itzuli zen eta bere lurraldera joan zen.

25. Orduan bidali zuen Simonek, bere anaia Jonatanen hezurrak hartu eta Modin bere arbasoen hirian ehortzi zituen.

26. Eta Israel guziak negar handia egin zuen harengatik, eta negar egin zuten egun askotan.

27 Simonek ere monumentu bat egin zuen bere aitaren eta bere anaien hilobiaren gainean, eta altxatu zuen begien aurrean, harri landua atzetik eta aurretik.

28. Eta altxatu zituen zazpi piramide, bata bestearen kontra, bere aitarentzat, eta bere amarentzat eta bere lau anaientzat.

29. Eta oietan egin zituen asmo maltzurrak, zeinen inguruan zutabe handiak ezarri zituen, eta zutabeen gainean haien armadura guztiak betiko oroitzapenerako egin zituen, eta landutako armadura-ontzien bidez, itsasoan nabigatzen ari ziren guztiak ikus zitezen. .

30. Hau da Modinen egin zuen hilobia, eta zutik dago gaur arte.

31. Bada Trifonek iruzur egin zion Antioko errege gazteari, eta hil zuen.

32. Eta errege izan zen bere ordez, eta koroatu zuen bere burua Asiako errege, eta hondamen handia ekarri zuen lurraren gainera.

33. Orduan Simonek gotorlekuak eraiki zituen Judean, eta hesitu zituen dorre altuekin, eta harresi handiekin, eta ateekin, eta barroteekin, eta gorde zituen janariak.

34. Gainera, Simonek gizonak aukeratu zituen, eta Demetriori erregeari bidali zion, azkenera arte lurraldeari immunitatea eman zezan, Trifonek egin zuen guztia hondatzea izan baitzen.

35. Demetrio erregeak erantzun eta honela idatzi zuen:

36. Demetrio erregeak Simon apaiz nagusiari, eta erregeen adiskideari, juduen zaharrei eta herriari ere agurra bidaltzen dio.

37. Guk bialdu zenigun urrezko koroa, eta gorridun soinekoia, jaso ditugu: eta prest gaude zurekin bake irmoa egiteko, bai, eta gure ofizialei idatzeko, eman ditugun immunitateak konfirmatzeko.

38. Eta zuekin egin ditugun itunak mantenduko dira; eta zuek eraiki dituzuen gotorlekuak, zuenak izango dira.

39. Gaur arte egin den hutsegite edo hutsegiterik, barkatzen dugu, eta zor diguzuen koroa-zerga ere: eta baldin Jerusalenen beste tributurik ordaindu izan balitz, ez da geiago ordainduko.

40. Eta begira zeintzuk diren zuen artean gure gortean egoteko, erroldatuak izan bedi, eta bakea izan dadila gure artean.

41. Honela kendu zioten jentilen uztarria Israeli ehun eta hirurogeita hamargarren urtean.

42 Orduan hasi zen Israelgo jendea idazten beren tresna eta kontratueta: Simon apaiz nagusiaren, juduen gobernari eta buruzagiaren lehen urtean.

43. Egun haietan, Simon Gazaren aurka kanpatu eta ingurua setiatu zuen; gerla-makina ere egin zuen, eta hiri ondoan ezarri zuen, eta dorre bat jo eta hartu zuen.

44. Eta makinetan zeudenak hirira jauzi egin ziren; orduan zalaparta handia izan zen hirian:

45 Nola hiriko jendeak bere soinekoak urratu zituen, eta harresietara igo ziren beren emazte eta seme-alabekin, eta oihuka oihukatzen zuten Simoni bakea eman zezaten otoizten.

46. Eta esan zuten: Ez egin gure gaiztakeriaren arabera, baizik zure errukiaren arabera.

47. Beraz, Simon lasaitu zen haien kontra, eta ez zuen gehiago borrokari egin, baizik eta hiritik kanpora bota zituen, eta garbitu zituen idoloak zeuden etxeak, eta hala sartu zen bertan kantuz eta esker onez.

48. Bai, zikinka guzia atera zuen handik, eta han ezarri zituen legea bete nahi zuten gizonak, eta lehen baino sendoago egin zuen, eta bertan eraiki zuen beretzat bizileku bat.

49. Jerusalengo dorrekoak ere hain hertsia izan ziren, non ezin ziren atera, ez herrialdera joan, ez erosi, ez saldu; gosetearen bidez.

50. Orduan oihu egin zioten Simoni, othoizten ziotela haien bat egiteko: zer eman zien; eta handik atera zituenean, garbitu zuen dorrea kutsaduratik;

51. Eta sartu zen bertan, ehun hirurogeita hamaikagarren urtean, bigarren hilabeteko hogeita hiruretan, eskerrak emanez, eta palmondoen adarrak, eta harpekin, eta zimbalekin, eta bialekin, eta himnoekin, eta kantuekin: Israelen etsai handi bat suntsitu zuten.

52. Era berean, egun hora urtero poztasunez bete zedin agindu zuen. Gainera, dorrearen ondoan zegoen tenpluko muinoa hora baino sendoago egin zuen, eta han bizi izan zen bere taldearekin.

53. Eta ikusirik Simonek bere semea Joanes gizon ausarta zela, ezarri zuen armada guzien buruzagi; eta Gazeran bizi zan.

14. KAPITULUA

1. Bada, ehun hirurogeita hamabigarren urtean Demetrio erregeak bere gudarosteak bildu zituen eta Mediara joan zen Trifonen aurka borrokatzeko laguntza eskatzeko.
2. Baino Arsaces, Persiako eta Mediako erregeak, Demetrio bere mugetan sartu zela jakin zuenean, bere buruzagietako bat bidali zuen bizirik hartzera.
3. Zeinek ioan eta Demetrioren armada jo zuen, eta artu zuen, eta eraman ziozkan Arsacesengana, zefnāk artatu baitzuen.
4. Judeako lurraldeari dagokionez, Simonen egun guzietan lasai egon zen; izan ere, bere herriaren ongia bilatu baitzuen, beti ere bere aginpideak eta ohoreak atsegin baitzituen.
5. Eta nola ohoratua izan zen bere egintza guzietan, halaxe artu zuen Jope aterpetzat, eta sartu zuen itsasoko uharteetara.
6. Eta bere herriaren mugak zabaldu zituen, eta lurraldea berreskuratu zuen,
7. Eta bildu zituen gatibu asko, eta izan zituen Gazeraren, eta Betsuraren, eta dorrea, zeinetatik zikinka guziak atera zituen, eta ez zen hari aurre egin ziotenik.
8. Orduan landu zuten beren lurra bakean, eta lurra eman zion hazten, eta soroko zuhaitzak beren fruitua.
9. Aintzinako gizonak esertzen ziren guziak kaleetan, gauz onetan elkartzan, eta gazteak jantzi ospetsu eta gerlarizko jantziak.
10. Erriei janaria eman zien, eta hekietan ezarri zituen era guztieta: munizioak, bere izen ohoragarria munduaren azkeneraino ospetsua izan zedin.
11. Bakea egin zuen lurraldean, eta poz handiz poztu zen Israel;
12. Zeren bakoitza bere mahatsondoaren eta bere pikondoaren azpian eseri zen, eta ez zegoen inor hek apurtzen zituenik.
13. Ez zen lurraldean hekien kontra borrokatzeko sobera geldituko: bai, erregeak beraiek irauli ziren egun haietan.
14. Eta indartu zituen bere erriko guziak apaltuak zirenak: arakatu zuen legea; eta legearen gaitzesle eta gaitzo guztiak kendu zituen.
15. Santutegia edertu zuen, eta tenpluko ontziak ugaritu zituen.

16. Bada Erroman, eta Espartaraino, Jonathas hil zela aditu zenean, atsekabeturik zeuden.

17. Baina aditu zutenean, bere anaia Simon apaiz nagusiegin zela haren ordez, eta gobernatu zuela herrialdea eta bertako hiriak.

18. Eskribatu zioten brontzezko tauletan, Judas eta Jonatas bere anaiekin egin zuten adiskidetasuna eta elkartasuna berritzeko.

19 Jerusalemgo kongregazioaren aurrean irakurri ziren idatziek.

20. Eta hau da Lazedemoniarrek bidalitako gutunen kopia; Lazedemoniarren buruzagiek, hiriarekin batera, agurra bidalzen diote Simon apaiz nagusiari, eta zaharrei, eta apaizei, eta juduen herriaren gainerakoei, gure senideei.

21. Gure herriari bidalitako enbaxadoreek zure aintza eta ohorearen berri eman ziguten: horregatik poztu ginen haien etorreraz.

22 Eta erregistratu zituzten era honetan herriaren kontseiluan esandako gauzak; Antiokoren seme Numenio eta Jasonen seme Antipatro, juduen enbaxadoreak, guregana eterri ziren gurekin zuten adiskidetasuna berritzera.

23. Eta atsegin izan zuen jendeari gizonak ohoreki entretenitza, eta beren enbaxajaren kopia agiri publikoetan ipintzea, azken finean Lazedemoniarren herriak horren orioigarri bat izan zean; .

24 Honen ondoren, Simonek Numenio Erromara bidaliz zuen mila liberako urrezko ezkutu handi batekin, hainekin elkargoa berresteko.

25. Zeren entzutean populuak erran zuten: Zer eskerrak emango dizkiegu Simoni eta haren semeei?

26. Zeren berak, bere anaia eta bere aitaren etxeak sendotu baitute Israel, eta beren etsaiak borrokan urrundu zituzten haitatik, eta beren askatasuna bermatu zuten.

27. Orduan idatzi zuten brontzezko tauletan, Siongo mendian zutabeen gainean ezarri zituztenak: eta hau da idatzien kopia; Elul hilaren hemezortzigarrena, ehun hirurogei eta hamabigarren urtean, Simon Apaiz Nagusiaren hirugarren urtea izanik,

28. Saramelen apaizen, eta herrien, eta nazioko buruzagien eta herrialdeko zaharren kongregazio handian, gauza hauek jakinarazi zizkigutu.

29. Izan ere, askotan gerrak izan dira herrialdean, zeinetan beren santutegia eta legearen zaintzeko, Simon Matatiasen semea, Jaribeko ondorengoa, bere anaiekin batera, arriskuan jarri eta etsaiei aurre egiteko. beren nazioaren ohore handia egin zuen beren nazioak:

30 (Zen ondoren, Jonatanek bere herria bildu eta apaiz nagusi izan zelarik, bere herriari gehitu zitzaiion,

31. Hain etsaiak prestatu ziren beren herrialdea inbaditzeko, hura suntsi zezaten, eta eskuak santutegian ezartzeko.

32. Aldi hartan, jaiki zen Simon, eta borroka egin zuen bere herriaren alde, eta bere ondasunetik asko gastatu zuen, eta bere herriko gizon ausartak armatu zituen eta soldata eman zien.

33. Eta gotortu zituen Judeako hiriak, Betsurarekin batera, Judeako mugetan dagoena, non lehen etsaien armadurak izan ziren; bainan judu-goarnizio bat ezarri zuen han:

34. Gehiago gotortu zituen Jope, itsasoaren gainean dagoena, eta Gazera, Azotorekin mugan dagoena, non etsaiak lehen bizi izan ziren tokian: baina han ezarri zituen juduak, eta hornitu zizkieten erreparaziorako egokiak diren gauza guztiak.

35. Jendeak, bada, Simonen egintzak kantatzen zituen, eta zein gloriatarra bere nazioa ekartzea pentsatu zuen, egin zuten beren Gobernadore eta Sacerdote Nagusi, zeren gauza oiek guztiak egin baitzituen, eta bere nazioari gorde zion justizia eta

fedeagatik. eta horrexegatik bere herria goratu nahi izan zuen bide guztietatik.

36. Zeren bere denboran gauza onak izan baitziren haren eskuetan, non jentilak beren lurretik atera zituztela, eta Jerusalemgo Dabiden hirian zeudenak ere, zeñak dorre bat egin zuten, hortik atera eta kutsatu zutenak. Santutegiari buruz guzia, eta min asko egin zuen toki santuan;

37. Bainan ezarri zituen juduak bertan. eta herriaren eta hiriaren segurtasunerako gotortu eta Jerusalemgo harresiak altzatu zituen.

38 Demetrio erregeak ere apaizgoan konfirmatu zuen gauza horien arabera.

39. Eta egin zuen bere adiskideetarik, eta ohore andiarekin ohoratu zuen.

40. Zeren aditu baitzuen erraiten, erromatarrek deitzen zituztela juduak beren adiskide, lagun eta anaia; eta Simonen enbaxadoreak ohorez hartu zituztela;

41. Era berean, juduek eta aphezek atsegin zuten Simon beren gobernadore eta apaiz nagusi izan zedin betirako, profeta leial bat sortu zen arte;

42. Gainera, bera izanen zela haien buruzagia, eta santutegiaz arduratuko zela, haien lanen gainean, eta lurrardearen, eta armaduraren eta gotorlekuen gain, ezarriko zuela, diotsut, har zezala santutegia;

43. Honetaz gainera, gizon guziak obeditu, eta bere izenean eginak izan daitezen herrian idatziek, eta purpuraz jantzita, urrez jantzita.

44. Era berean, ez lezateke zilegi herri edo apaizetako inork gauza hauetariko ezer haustea, edo haren hitzak kontrajartzea, edo bera gabe herrian biltzar bat biltzea, edo purpuraz jantzita egotea, edo lohi bat eramatea. urea;

45. Eta bestela egin edo gauza hauetariko bat hausten duenak, zigortu beharko luke.

46. Honela gustatu zitzaiion jende guztiari Simoni buruz hitz egitea, eta esandakoa egitea.

47. Orduan ontzat hartu zuen Simonek, eta atsegin izan zuen Sacerdote nagusi, eta Iduen eta Sacerdoteen buruzagi, eta Gobernadore, eta guziak defendatzeko.

48. Eta agindu zuten idazkera hau brontzezko tauletan ipintzeko, eta santutegiaren inguruaren barnean leku ageriko batean ezarri zezaten;

49. Eta haren kopiak ogasunean gorde zezaten, Simonek eta bere semeek izan zezaten.

15. KAPITULUA

1. Demetrioren seme Antioko erregeak itsasoko uharteetatik gutunak bidaliz zizkion Simon juduen apaiz eta prinzipiari eta herri guztiari;

2 Honen edukia hauxe izan zen: Antioko erregea Simon apaiz nagusi eta bere herriko prinzipiari, eta juduen herriari, agurra.

3 Izan ere, izurrite batzuek gure arbasoen erreinua usurpatu baitute, eta nire asmoa da berriro desafiatzea, antzinako egoerara itzultzeko, eta, horretarako, soldadu arrotz andana bat bildu eta itsasontziak prestatu. gerra;

4. Nere esana da, halaber, herrialdea barrena ibiltzea, hura suntsitu dutenez mendekatua izan dadin, eta erreinuko hiri anhitz desolatu egin dutenak.

5. Orain, bada, konfirmatzen dizkizutene aurreko erregeek eman zizuten opari guztiak, eta haien emanet gainera.

6. Baimena ematen dizut ere zure herriko dirua zure zigiluarekin trukatzeko.

7. Eta Jerusalemen eta santutegiari dagokionez, izan bedi libre; eta egin dituzun armadura guztiak, eta eraiki dituzun eta zure eskuetan gorde dituzun gotorleku guztiak, zure esku geratuko dira.

8. Eta zerbait bada, edo izango bada, erregeri zor zaion, barkatu bedi hemendik aurrera betiko.

9. Gainera, gure erreinua lortu dugunean, zu, eta zure nazioa, eta zure tenplua ohore handiz ohoratuko dugu, zure ohorea mundu osoan ezagutua izan dadin.

10. Ehun hirurogei eta hamalaugarren urtean joan zen Antioko bere arbasoen lurraldera, eta orduan bildu ziren gudaroste guztiak harengana, eta gutxi batzuk gelditu ziren Trifonerekin.

11. Argatik, Antioko erregeak atzetik, ihes egin zuen Dorara, zeina itsaso ertzean dagoena.

12. Zeren ikusi baitzuen nekeak bat-batean etorri zitzazkiola, eta bere indarrak utzi zuela.

13. Orduan, Antioko Doraren aurka kanpatu zen, berarekin ehun eta ogei mila gudari eta zortzi mila zaldizko.

14. Eta hiria inguratuz zuean, eta itsas bazterreko hiritik hurbil dauden ontziekin bat eginik, hiria lehorrez eta itsasoz nahastu zuen, eta ez zuen utzi inori irteten edo sartzen.

15. Denbora tartean, Numenio eta bere taldea Erramatik etorri ziren, erregeei eta herrialdeei gutunak zituztela; non gauza hauek idatzita zeuden:

16. Luziok, Erromatarren kontsulak Ptolomeo erregeari, agurtzen:

17. Iuduen enbaxadoreak, gure adiskideak eta lagunak, etorri ziran guregana adiskidetasun zaharra eta adiskidetasuna berritzera, Simon apaiz nagusiarenengandik eta juduen herritik bidaliak.

18. Eta ekarri zuten mila liberako urezko ezkutu bat.

19. Ondo pentsatu genuen bada erregeei eta herrialdeei idaztea, ez ziezaietela kalterik egin, ez haien aurka, beren hiri edo herrialdeen aurka, ez eta etsaiak haien aurka laguntzeko.

20. Haien ezkutua jasotzea ere ona iruditu zitzagun.

21. Bada, bada izurritik, beren herritik zugana ihesi joan dena, eman iezaiez Simon apaiz nagusiaren esku, bere legearen arabera zigor ditzan.

22 Gauza bera idatzi zien Demetriori erregeari, eta Atalori, Ariaratesi eta Arsacesi,

23. Eta herrialde guziei, eta Samsamesi, eta Lazedemoniarrei, eta Delori, eta Myndus, eta Sizion, eta Kariari, eta Samos, eta Panfiliari, eta Liziari, eta Halikarnasori, eta Rodori, eta Aradus, eta Kos, eta Sideri. , eta Aradus, eta Gortina, eta Knido, eta Cyprus, eta Cyrene.

24. Eta honen kopia idatzi zioten Simon Sacrificadore Nagusiarri.

25. Beraz, Antioko erregeak Doraren aurka kanpatu zuen bigarren egunean, etengabe erasoz, eta makinak eginez, Trifone itxi egin zuen, ez atera eta ez sartu ahal izateko.

26. Aldi harten, Simonek bi mila gizon aukeratu bidali zizkion laguntzera; zilarra ere, eta urrea, eta armadura asko.

27. Alabaina, etzituen jaso nahi, baina hautsi zituen lehen berarekin egin zituen itun guztiak, eta arrotz egin zitzaison.

28. Eta igorri zion harengana Athenobio, bere adiskideetarik bat, harekin hitz egiteko, eta erran zezan: Ez dituzue Jope eta Gazera; Jerusalemen den dorrearekin, nire erreinuko hiriak baitira.

29. Haren mugak xahutu dituzue, eta kalte handiak egin dituzue lurrean, eta lortu duzue nire erreinuaren barnean toki askoren menpe.

30. Libra itzazu, bada, hartu dituzuen hiriak, eta Judeako mugetatik kanpo jabetu zaren tokietako tributuak.

31. Bestela, eman iezaadazu bostehun talentu zilarrezko; eta egin duzuen kalteagatik, eta hirien zergagatik, beste bostehun talentu;

32. Atenobio erregearen adiskidea ethorri zen bada Jerusalemera, eta ikusi zuenean Simonen aintza, eta urezko eta zilarrezko armairua, eta bere asistentzia handia, harrituta gelditu zen, eta esan zion erregearen mezua.

33. Orduan ihardesten zio Simonek, eta erran zioen: Ez dugu beste gizonen lurra hartu, ez besteei dagokiena atxiki, baizik gure arbasoen herentzia, zeina gure etsaiek gaizki jabetu zuten denbora batean.

34. Horregatik, aukera dugunean, gure arbasoen herentzia dugu.

35. Eta Jope eta Gazera eskatzen dituzun arren, gure herrian kalte handia egin zioten arren, ehun talentu emango dizkizugu haiengatik. Atenobiok ez zion hitzik erantzun;

36. Bainan iraindurik erregegana itzuli zen, eta berri eman zizkion hitz hauen, eta Simonen aintza, eta ikusi zituen guziak.

37 Bitartean Trifonek itsasontzian ihes egin zuen Ortsiara.

38. Orduan erregeak Zendebeo itsasbazterreko buruzagi jarri zuen, eta oinetako eta zaldizko armada bat eman zion.

39. Eta agindu zion bere armada Judearantz eramateko; halaber, agindu zion Cedron eraikitzeko, atea sendotzeko eta herriaren aurka borrokatzeko; baina erregeari berari dagokionez, Trifoni jarraitu zion.

40. Zendebeo ethorri zen, bada, Jamniara, eta hasizen herria askatzen eta Judea inbaditzen, eta herria preso hartzen eta hiltzen.

41. Eta Cedrou altxatu zuean, ezarri zituen han zaldizkoak eta oinazal bat, irten zezaten Judeako bideetan, erregeak agindu bezala.

16. KAPITULUA

1. Orduan, Joanes Gazeratik igo zen, eta kontatu zion bere aita Simoni zer egin zuen Zendebeok.

2. Argatik Simonek dei egin zien bere bi seme zaharrenei, Judas eta Joani, eta esan zien: Ni,ene anaiak eta ene aitaren etxeak, ene gaztetatik gaur arte Israelgo etsaien aurka borrokatu izan naiz; eta gauzak ain ongi egin dira gure eskuetan, non askotan salbatu baitugu Israel.

3. Baña orain zartu naiz, eta zuek, Jainkoaren errukiz, adina adinkoak zarete: izan zaitezte ni eta ene anaiaren ordez, eta zoazte borrokan gure herriaren alde, eta zeruko laguntza izan bedi zurekin.

4. Beraz, aukeratu zituen herrialdetik hogei mila zaldizko gudari-gizon, Cendebeoren aurka atera eta gau hartan Modinen atseden hartu zutenak.

5. Eta goizean jaiki eta lautadara zihoazela, huná, armada handi adin bat zetorren haien kontra, bai oinetakoak bai zaldizkoak, baina ur erreka bat zegoen haien artean.

6. Bera eta bere erria, bada, beren kontra paratu ziren: eta ikusi zuenean jendea ur-erreka gainditzeko beldurra zela, joan zen lehenik bere gain, eta gero hora ikusten zuten gizonak bere ondotik igaro ziren.

7. Hori eginik, banatu zituen bere gizonak, eta jarri zituen zaldizkoak oinezkoen artean, etsaien zaldizkoak asko baitziren.

8. Orduan tronpeta sainduak jo zituzten: orduan cendebeo eta bere ostalaria ihes egin zuten, eta hetarik asko hil zituzten, eta hondarrak gotorlekura eraman zituzten.

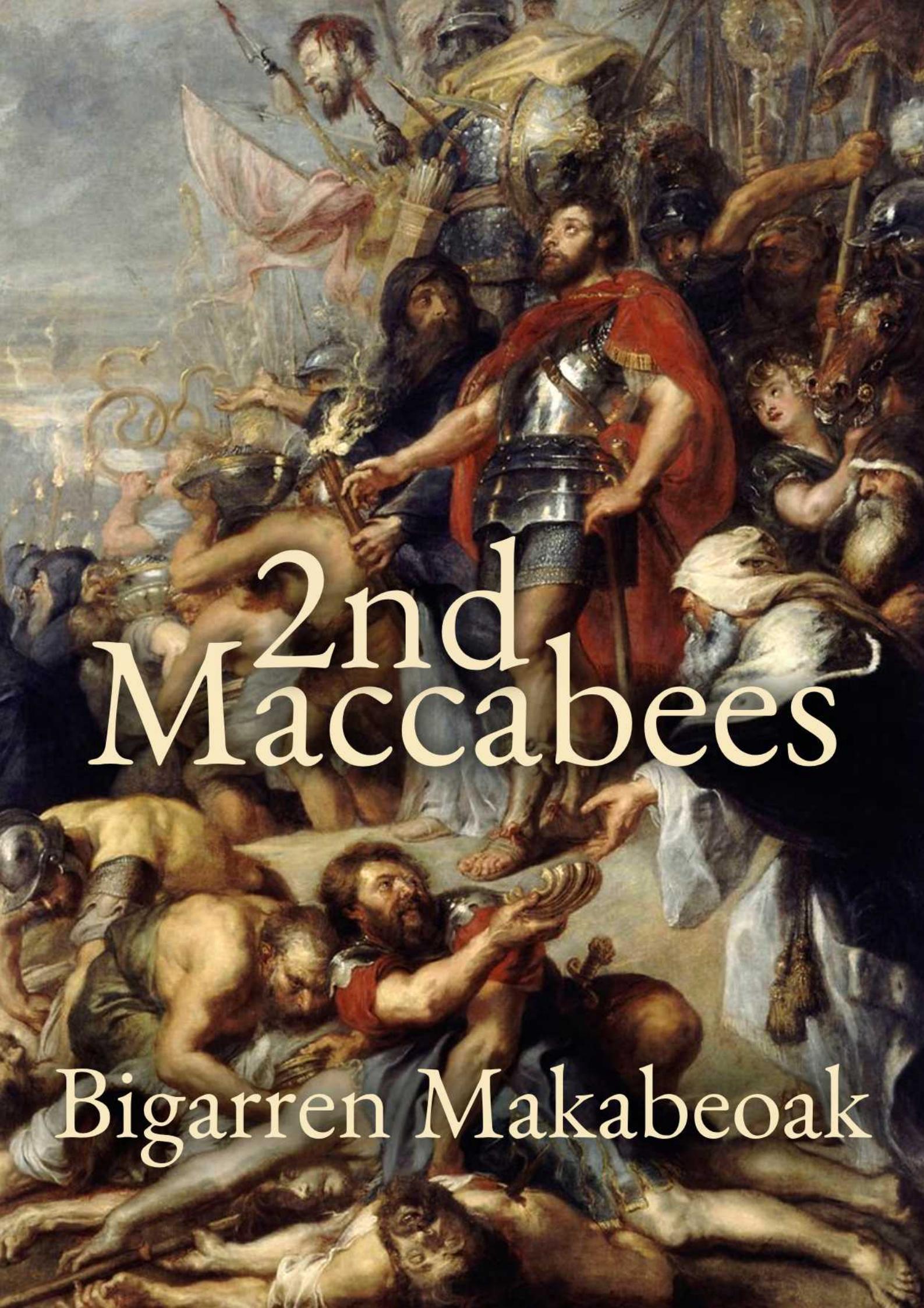
9. Aldi harten, Judas Joanen anaia zauritu zuten; baina Joanek jarraitu zien oraindik, Cedebeok eraiki zuen Cedronera heldu zen arte.

10. Beraz, ihes egin zuten Azotoko zelaietako dorreetara; horregatik erre zuen suarekin, eta haietatik hil ziren bi mila gizon inguru. Gero, bakean itzuli zen Judeako lurraldera.

11. Gainera, Jerikoko lautadan, Ptolomeo Abubusen semea izan zen kapitain, eta zilar eta urre ugari zituen.

12. Zeren apaiz nagusiaren suhia zen.

13. Orgatik altxaturik bere biotza, pentsatu zuen lurraldea beregana eramatea, eta orduan iruzur egin zuen Simonen eta bere semeen kontra hek suntsitzeko.
14. Simon, berriz, lurreko hirietan bisitatzen ari zen, eta haien ordena ona zaintzen ari zen; Orduan, Jerikora jaitsi zen bere seme Matatias eta Judas, ehun hirurogeita hamazazpigaren urtean, hamaiakagaren hilabetean, Sabat izenekoa.
15. Non Abubusen semeak enganioz errezibitzen zituen zutoin txiki batean, Docus deitzen zena, zeina eraiki zuen, oturuntza handi bat egin zuen, baina han ezkutatu zituen gizonak.
16. Bada Simonek eta bere semeek asko edan zutenean, altzatu ziren Ptolomee eta bere gizonak, eta hartu zituzten armak, eta ethorri ziren Simoni oturuntza lekura, eta hil zituzten hura eta bere bi seme eta bere zerbitzarietarik batzuk.
17. Zelan eginik traizio andi bat egin zuen, eta gaizkia onagatik ordaindu zuen.
18. Orduan Ptolomeeok idatzi zituen gauza hauek, eta igorri zion erregeari, bidal zezan armada bat berari laguntzeko, eta libra zezan lurraldea eta hiriak.
19. Bertze batzuk ere igorri zituen Gazerara Joanes hil zezaten: eta tribunuei gutunak bidali zizkieten harengana etortzeko, zilarra, eta urea eta sariak emateko.
20. Eta beste batzuk igorri zituen Jerusalem hartzera, eta tenpluko mendia.
21. Batek aitzinean lasterka zen Gazerara, eta esan zion Joani, bere aita eta anaiak hil zituztela, eta, erran zuen, Ptolomeeok bidali zuela zu ere hiltzera.
22. Hori entzutean, txunditurik gelditu zen: beraz, eskuak ezarri zituen hura galtzera etorri zirenei, eta hil zituen; izan ere, bazekien hura alde egin nahi zutela.
23. Joanen gainerako egintzak, eta bere gerlak, eta egin zituen merezimenduak, eta egin zituen harresiak eraikitzeaz, eta bere egintzak,
24. Hara, hauek idatziak daude bere apaizgoaren kroniketan, bere aitaren ondoan apaiz nagusiegin zenetik.

2nd Maccabees

Bigarren Makabeoak

1. KAPITULUA

1. Senideek, Jerusalemen eta Judeako lurrean dauden judeuk, anaiei, Egipto osoan dauden judeui, osasuna eta bakea nahi diete.
2. Jainkoak erruki zaituzte, eta gogoratu bere zerbitzari leial Abrahamekin, Isaakekin eta Jakobekin egin zuen ituna;
3. Eta emaiozue guziei bihotza hura zerbitzatzeko, eta bere borondatea egiteko, ausardi onarekin eta gogo prestuarekin;
4. Eta ireki zuen bihotzak bere lege eta manamenduetan, eta bidali bakea,
5. Eta entzun ezazu zure otoitzak, eta izan zaitezte bat zurekin, eta ez zaitzatela inoiz utzi neke denboran.
6. Eta orain hemen gaude zure alde otoitz egiten.
7. Demetriok errege izan zenean, ehun eta hirurogeita bederatzigarren urtean, Juduok idatzi genizuen urte haitan gure gain izan zitzagun arazo-muturrean, Jason eta bere taldea lur saindutik eta erreinutik altxatu zirenetik.
8. Eta erre zuen ataria, eta odol errugabea isuri zuen: orduan otoitz egin genion Jaunari, eta entzunak izan ginen; sakrifizioak eta irin fina ere eskaini genituen, eta kriseiluak piztu eta ogiak jarri genituen.
9. Eta orain beha zazue Tabernakuluen jaia Kasleu hilabetean.
10. Ehun laurogeita zortzigarren urtean, Jerusalemen eta Judean zeuden herriak, kontzilioak eta Judasek agurra eta osasuna bidali zioten Aristobulori, Ptolomeo erregearen maisuari, zeina apaiz gantzutuen jatorrikoa zena, eta Egipton zeuden juduak:
11. Jainkoak arrisku handietatik libratu gaituen neurrian, eskerrak ematen dizkiogu, errege baten aurka borrokan egon izana bezala.
12. Zeren kanpora bota zituen hiri santuaren barnean borrokan ari zirenak.
13. Zeren buruzagia Persiara ethorri zenean, eta gudaroste hura garaiezina zirudien harekin, hil zituzten Naneako tenpluan, Nanearen apezen engainuaz.
14. Zeren Antioko, berarekin ezkondu nahi balu bezala, ethorri zen tokira, eta harekin zeuden lagunak, dote baten izenean dirua hartzera.
15. Cein, Naneako aphezak ilki zirenean, eta tenpluaren ingurura talde txiki batekin sartu zenean, itxi zuten tenplua Antioko sartu orduko.
16. Eta idekirik teilitako ate bat, harriak jaurti zituzten trumoiak bezala, eta kolpatu zuten kapitaina, puskatu zuten, buruak erauzi eta kanpoan zeudenei bota zituzten.
17. Bedeinkatua izan bedi gure Jaungoikoa gauza guzietan, zeñak libratu dituen gaiztoak.
18. Beraz, orain tenpluaren garbiketa Casleu hilaren hogeita bost egunean gordetzeko asmoa dugularik, uste dugu beharrezko zela zuei hori egiaztatzea, zuek ere ospatu dezazuen, tabernakuluen eta jaiaren jaia bezala. sua, Neemiasek sakrifizioa eskaini zuenean eman ziguna, tenplua eta aldarea eraiki ondoren.
19. Izan ere, gure arbasoak Persiara eraman zituztenean, orduan jainkozaleak ziren apaizek aldareko sua isilpean hartu zuten, eta urik gabeko putzu huts batean ezkutatu

zuten, eta han gorde zuten ziur, leku hura ezezaguna izan zedin. gizon guztiak.

20. Urte askoren buruan, Jainkoari atsegin zitzaionean, Neemias, Pertsiako erregetik bidalia, ezkutatu zuten apaiz horien ondorengotatik sutara bidali zituen: baina esan zigutenean ez zutela surik aurkitu, ur lodi baizik ;
21. Orduan agindu zien atera zezaten eta ekar zezaten; eta sakrifizioak gainean jarri zirenean, Neemiasek apaizei agindu zien egurra eta gainean jarritako gauzak urez ihintza zezaten.
22. Au egin zanean, eta ethorri zan ordua eguzkiak argitzen zuena, zeina lehen hodeian ezkutatua zegoenean, su andi bat piztu zen, eta guziak miretsi ziren.
23. Eta apaizek otoitz bat egin zuten sakrifizioa amaitzen ari zen bitartean, diot, bai apaizak, bai gainerako guztiak, Jonatan hasi eta gainerakoek erantzun zioten, Neemiasek egin zuen bezala.
24. Eta otoitza honelakoa zen; Jauna, Jainko Jauna, gauza guztien Egilea, zeina zara beldurgarri eta indartsu, eta zuzen, eta errukitsu, eta Errege bakarra eta errukitsua,
25. Gauza guzien emalle bakarra, zintzo bakarra, ahalguztiduna, eta betikoa, Israel nahaste guztietatik libratzen duzuna, eta arbasoak aukeratu eta santutu dituzuna.
26. Jaso ezazu zure Israelgo herri osoaren sakrifizioa, eta gorde ezazu zure zatia, eta saindu ezazu.
27. Bildu guregandik sakabanatuak daudenak, libratu jentien artean zerbitzatzen dutenak, begiratu mespretxatuak eta gaitzetsiak direnak, eta jakin dezatela jentilek zu zarela gure Jainko.
28. Zigortu zapaltzen gaituztenak, eta harrokeriaz egin gaitzazu gaizki.
29. Landatu berriro zure herria zure leku santuan, Moisesek esan bezala.
30. Eta apaizek eskerrak emateko salmoak kantatzen zituzten.
31. Sakrifizioa jaten zenean, Neemiasek agindu zuen harri handietan gelditzen zen ura isurtzeko.
32. Hau egin zenean, su bat piztu zen, baina aldaretik distiratzen zen argiak itzali zuen.
33. Gauza hau jakin zenean, esan zioten Pertsiako erregeari, zeramatzen apaizek sua ezkutatu zuten tokian, ura agertu zela, eta Neemiasek sakrifizioak garbitu zituela.
34. Orduan erregeak, lekua barneraturik, santu egin zuen, auzia probatu ondoren.
35. Eta erregeak opari asko artu zituen, eta eman zizkien ontzat eman nahi zituenetik.
36. Eta Neemiasek Naftar deitzen zion gauza honi, esatea bezainbeste, garbiketa: baina gizon askok Nefi deitzen diote.

2. KAPITULUA

1. Erregistroetan ere aurkitzen da, Jeremy profetak agindu ziela eraman zituztela sutik har zezaten, adierazi den bezala.
2. Eta nola profetak, legeak emanik, agindu zien ez ahazteko Jaunaren manamenduak, eta ez zezatela erratu

beren gogoan, ikusten dituztenean zilarrezko eta urrezko irudiak, beren apaingarriekin.

3. Eta holako bertze mintzaldi batzuekin exhortatu zituen, Legea ez zedin aldendu beren bihotzetatik.

4. Eskritura berean jasota zegoen ere, profetak, Jainkoaz ohartarazirik, agindu ziola tabernakuloari eta ark harekin joateko, mendira irteten zenean, non Moises igo baitzen, eta ikusi zuen Jainkoaren ondarea.

5. Eta Jeremyk hara ethorri zenean, aurkitu zuen kobazulo huts bat, non ezarri zituen tabernakulua, eta arka, eta intsentsuaren aldarea, eta horrela itxi zuen atea.

6. Eta atzetik zetozeneratik batzuk eterri ziren bidea markatzeko, baina ez zuten aurkitu.

7. Jeremyk ikeri zuenean, leporatu zien, zioelarik: Leku horri buruz, ezezaguna izango da Jainkoak bere erria berriro bildu eta miserikordian hartuko dituen denbora arte.

8. Orduan erakutsiko dizkie Jaunak gauza hauek, eta Jaunaren aintza agertuko da, eta hodeia ere, Moisesen azpian erakutsi zen bezala, eta Salomonek nahi zuenean bezala, lekua ohoreki santu zedin.

9. Jakintsu izanik, dedikazioko sakrifizioa eta tenpluaren amaierako sakrifizioa eskaini zuela ere adierazi zen.

10. Eta Moisesek Jaunari otoitz egiten zion bezala, sua zerutik jautsi zen, eta sakrifizioak irauten zituen: hala egin zuen Salomonek ere otoitz, eta sua zerutik jautsi zen, eta erre-opariak kontatu zituen.

11. Moisesek esan zuen: Barkamen-opariak ez baitzuen jan behar, kontsumitu zen.

12 Zortzi egun haien gorde zituen Salomonek.

13 Neemiasen idazkietan eta iruzkinetan ere gauza berberak eman ziren; eta nola fundatu zuen liburutegi bat bildu zituen erregeen, eta profeten, eta Dabiden egintzak, eta erregeen epistolak dohain sainduei buruz.

14. Era berean, Judasek ere bildu zituen gure gerragatik galdu ziren gauza guztiak, eta gurekin geratzen dira.

15. Hortaz, baldin haren beharrik baldin baduzue, igorri batzuk haien erakar ditzaten.

16. Bada, garbikuntza ospatzera goazela, idatzi dizuegu, eta ongi egingo duzue, baldin eta egun horiek betetzen baditzue.

17. Guk ere itxaropena dugu, bere herri guzia libratu zuen Jainkoak, eta guziei ondare bat, eta erreinua, eta apaizgoa, eta santuarioa, eman zituena.

18. Legean agindu zuen bezela, laster errukituko gaitu, eta bilduko gaitu zero azpiko lur guzietarik toki saindura: zeren neke andietatik libratu gaitu, eta garbitu du lekua.

19. Bada Judas Makabeo eta bere anaiei buruz, eta tenplu handiaren garbiketaz eta aldarearen dedikazioaz,

20. Eta Antioko Epifanesen eta haren seme Eupatorren kontrako gerrak,

21. Eta zerutik ethorri ziren seinale agerikoak, judaismorako beren ohorerako gizontasunez jokatu zutenentzat: hala, gutxi batzuk izanik, herrialde osoa garaitu zuten, eta jende barbaroak pertsegitu zituzten.

22. Eta berreskuratu zuen berriz mundu guzian ospetsua zen tenploa, eta libratu zuen hiria, eta eutsi zien jaisten ziren legeak, Jaunak grazia egin zien grazia guziarekin.

23. Gauza oiek guziak, diotsuet, Jason Zirenekoak bost liburutan esanda, liburu batean laburtu nahi ditugula.

24 Kontuan izanda kontakizunaren kontakizunak aztertzeko gogo hori, zenbat eta zaitasuna duten, gaiaren aniztasunagatik,

25. Kontuz ibili gara, irakurri nahi dutenek goza dezatela, eta oriomenerako nai dutenek erraztasuna izar dezaten, eta eskuetara datozen guztiak irabazia izar dezaten.

26. Beraz, laburtzeko lan mingari hau hartu dugunontzat, ez zen erraza izar, baina izerdi eta zaintza kontua;

27 Otordua prestatzen duenari eta beste onura bilatzen duenari erraztasunik ez zaion bezala: hala ere, askoren atseginagatik, atsegin handiz hartuko dugu min handi hau;

28 Egileari uztea partikular bakoitzaren manei zehatza, eta laburdura baten arauak betetzen ahaleginduz.

29. Zeren etxe berriko obra-maisuak bezela zaindu behar du eraikin osoa; baña ipini eta margotzeko konprometitzen danak, billatu bear ditu apaintzeko gauza egokiak: hala uste dot gurekin dala.

30. Puntu guztietai egon, eta gauza orokorrean ibiltzea, eta jakin-mina izatea, ipuinaren lehen egilearena da:

31 Baina laburtasuna erabiltzea, eta lanaren lan asko saihestea, laburtu nahi duenari eman behar zaio.

32. Hona, bada, istorioari hasiera emango diogu: esandakoari honelako gauza gehitzentzako, ergelkeria dela prologo luze bat egitea, eta istorioan bertan laburra izatea.

3. KAPITULUA

1. Bada hiri saindua bake guziarekin bizi zenean, eta legeak oso ongi bete zirenean, Onias apuez nagusiaren jainkotasunagatik eta gaiztakeriaren gorrotoagatik,

2. Gertatu zen erregeek ere toki hura ohoratu eta tenplua handitu zutela beren dohain onenekin;

3 Hainbestez, Seleuko Asiakoak bere diru-sarrerak jasan zituen sakrifizioen zerbitzuaren kostu guztiak.

4. Bainan tenpluko gobernadore egin zuten Benjaminen leinuko Simon bat, apaiz nagusiarekin liskarra izan zen hiriko desordenagatik.

5. Eta ezin izan zuenean Onias garaitu, joan zen Apolonio Thraseasen semearengana, zeina orduan Zelosiriako eta Feniziako gobernadore zen.

6. Eta esan zion Jerusalemen ogasuna diru kopuru mugagabez betea zegoela, non haien aberastasun ugari, sakrifizioen kontuari zegokionak, kontaezinak zirela, eta posible zela guztia erregearen etxera sartzea. eskua.

7. Bada, Apolonio erregearengana ethorri zenean, eta erran zioten dirua erakutsi zionean, erregeak aukeratu zuen Heliodoro bere diruzaina, eta aginduz bidali zion esandako dirua ekartzeko.

8. Beraz, Heliodorok bere bidea hartu zuen; Zelosiria eta Fenizia hiriak bisitatzeko kolorearen azpian, baina erregearen helburua betetzeko.

9. Eta ethorri zenean Jerusalemera, eta hiriko apuez nagusiaren adeitsu errezipitutik, erran zioen diruaz zer jakintza eman zioten, eta deklaratu zuen zergatik ethorri zen, eta galdeku zuen ea gauza hauek egiazko ote ziren.

10. Orduan apaiz nagusiak esan zion halako dirua gordea zegoela alargunen eta aitarik gabeko seme-alabak laguntzeko:

11. Eta zertarik batzuk Tobiasen seme Hirkanorena, gizon duin handikoa, eta ez Simon gaizto hark oker esan zuen bezela: guztira laurehun talentu zilar eta berrehun urezkoak ziren.

12. Eta guztiz ezinezkoa zela halako gaiztakeriak egitea, mundu guzian ohoratua den tenpluko maiestate eta santutasun ukiezinari, lekuko saindutasunari eman ziotenak.

13. Baina Heliodorok, erregeak eman zion aginduagatik, esan zuen: Nolanahi ere, erregearen diruzaintzara eraman behar da.

14. Hark ezarri zuen egunean, bada, sartu zen gai hau ordenatzera: horregatik ez zen agonia txikirik hiri guzian.

15. Baña apaizek, beren apaizen jantziek aldarearen aurrean ahuspezturik, zerura oihu egin zioten, bete zezaten eman zitzaizkion gauzez lege bat egin zuenari, gorde zezaten gorde zezaten agindu zituztenentzat.

16. Orduan apaiz nagusiari aurpegira begiratzen zionak, bere bihotza zaurituko zuen: zeren haren arpegiak eta bere kolorea aldatzeak adimenduaren barneko oinazea adierazten zuen.

17. Zeren gizona ain inguratua zen gorputzaren beldurrez eta ikararez, non ageri zen hura begiratzen zutenentzat, nolako atsekabea zuen orain bere bihotzean.

18. Beste batzuk lasterka joan ziren beren etxeetatik ohoitz orokorrera, zeren leku hura mespretxua izateko moduko baitzen.

19. Eta emakumeak, bular azpian zaku-oihalez jantziak, ugariak ziren kaleetan, eta gordeta zeuden birjinak lasterka, batzuk atheetara, eta besteak hormetara, eta besteak leihotatik begiratzen zuten.

20. Eta guziek, eskuak zerurantz, ohoitz egin zuten.

21. Orduan, errukituko litzaiok gizon bat era guztietako jendetza erortzen ikustea, eta apaiz nagusiaren beldurra halako agonia batean dagoela.

22. Orduan, Jauna Ahalguztidunari dei egin zioten haien egin zituztenentzat konfiantzaz egindako gauzak seguru eta seguru gorde zezan.

23. Hala ere, Heliodorok agindutakoa bete zuen.

24. Bada, han zegoala bere guardiarekin ogasunaren inguruan, espirituen Jaunak eta botere guzien Printzeak agerpen handi bat eragin zuen, non berarekin sartzera zihoa zen guztiak harrituta gelditu ziren Jainkoaren botereaz. eta zorabiatu egin zen, eta beldur handia hartu zuten.

25. Zeren zaldi bat agertu zitzaien bere gainean zaldun ikaragarri batekin, eta oso estalki eder batez apaindua, eta lasterka sutsuki jo zuen Heliodorori aitzineko oinekin, eta zirudien zaldi gainean eserita zegoenak arnes osoa zuela. urea.

26. Eta beste bi gazte agertu zitzaizkion haren aitzinean, indarrez nabarmenak, ederrez bikain eta jantziz dotoreak, haren ondoan zeudenak alde batetik bestera; eta etengabe azotatzen zuen, eta eman zizkion zauri asko.

27. Eta Heliodoro bat-batean erori zen lurrera, eta inguratua izan zen ilhunbe handiz: baina harekin zeudenek hartu zuten, eta ontzi batean sartu zuten.

28. Honela, azkenaldian tren andiarekin eta bere guardia guziarekin esandako altxortegira sartu zena, egin zuten, bere armez lagundu ezinik, eta agerian aitortu zuten Jainkoaren boterea.

29. Zeren Jainkoaren eskutik bota zen, eta bizitzeko itxaropen guzirik gabe gelditu zen hitzik gabe.

30. Baña laudatzen zuten Jauna, bere lekua mirakuluz ohoratu zuena, tenpluagatik; apur bat lehenago beldurrez eta nahasmenduz betea zegoen, Jaun Ahalguztiduna agertu zenean, bozkarioz eta poztasunez bete zen.

31. Orduan, Heliodororen adiskide batzuek otoitz egin zioten Oniasi, Gorenari dei zezala bere bizia emateko, zeina mamua uzteko prest zegoen.

32. Beraz, apaiz nagusiak, erregeak oker ulertuko ez ote zuen judek Heliodorori traizioren bat egin ziotela, sakrifizio bat eskaini zuen gizonaren osasunerako.

33. Bada apaiz-burua barkamena egiten ari zela, gizon gazte haien soineko berean agertu ziren eta Heliodororen ondoan zutik jarri ziren, ziotela: Eman eskerrak asko Onias apvez nagusiari, Jaunak beregatik eman dizulako bizia.

34. Eta ikusirik zerutik azotatua izan zarela, deklara itzazue gizon guztiei Jainkoaren botere indartsua. Eta hitz hauek erran zituztenean, ez ziren gehiago agertu.

35. Heliodorok, bada, Jaunari sakrifizioa eskaini eta bere bizia salbatu zuenari botu handiak egin eta Onias agurtu ondoren, itzuli zen bere ostalarekin erregearengana.

36. Orduan, gizon guziei lekukotza eman zien Jainko handiaren obrak, zeinak bere begiekin ikusi zituenak.

37. Eta Heliodoro erregeak, berri zere Jerusalemera bidaltzeko gizon egokia izan zitekeen, esan zuen:

38. Baldin etsai edo traidoreren bat baduzu, bidal ezazu hara, eta ongi azotaturik errezibituko duzu, bere biziarekin ihes egiten badu: zeren toki hartan, dudarik gabe; Jainkoaren botere berezi bat dago.

39. Zeren zeruan bizi denak bere begia du leku hartara, eta defendatzen du; eta gaitz egitera datozenak jo eta suntsitzen ditu.

40. Eta Heliodorori buruzko gauzak, eta ogasunaren zaintzea, era honetako gailendu ziren.

4. KAPITULUA

1. Orain, lehen esan dugun Simon honek, diruaren eta bere herriaren saltzaile izan zelarik, kalumniatu zuen Onias, Heliodoro iztu izan balu bezala, eta gaitz hauen egile izan balitz bezala.
2. Ausartu zen hura traidoretzat deitzeko, hiriko ongi merezi zuena, eta bere herria samurtu zuena, eta legeez hain gogotsu.
3. Baina haien gorrotoa hain urrutira joan zenean, Simonen taldeetako baten hilketak egin baitziren,
4. Oniasek ikusirik eztabaida honen arriskua, eta Apoloniok, Zelosiriako eta Feniziako gobernadore gisa, haserretu eta Simonen gaiztakeria areagotu zuela,
5. Joan zen erregearengana, ez bere herrikideen salatzaile izateko, baizik eta guztien onen bila, publiko zein pribatuian;

6. Zeren ikusi zuen ezinezkoa zela estatuak isilik jarraitzea, eta Simonek bere burugabekeria utzi zuen, erregeak hari begiratzen ez bazion.

7 Baino Seleuko hil eta gero, Antiokok, Epifanes deitzen zena, erreinua hartu zuenean, Jason Oniasen anaia eskuz azpian aritu zen apaiz nagusi izateko.

8. Agindu zizkiotela erregeari bitartekotzaz hirurehun eta hirurogei talentu zilarrezko, eta beste errenta bat laurogei talentu;

9. Honetaz gain, beste ehun eta berrogeita hamar esleituko zizkiola hitz eman zuen, baldin eta baimendu balu hari entrenamendurako, eta gazteak hezitzeko jentilen moldeen arabera, eta Jerusalemen idazteko. Antiokoien izena.

10. Erregeak eman zuenean, eta erregetza bere eskuetan sarturik, berehala eraman zuen bere herria greziar erara.

11. Eta errege-pribilegioak, adiskidetasun eta laguntza eske, Erromara enbaxadore joan zen Joan Eupolemoren aitaren bitartez juduei mesede berezia eman zizkion; eta legearen araberako gobernuak kenduz, legearen kontrako usadio berriak ekarri zituen.

12. Zeren atsegin handiz eraiki zuen dorrearen azpian jarduteko toki bat, eta bere menpe jarri zituen gazte nagusiak, eta txapela jantzi zituen.

13. Halakoa izan zen Greziako itxurak, eta jentilen ohiturak ugaritzea, Jason gaizto gaiztoaren eta apaiz nagusi ez zenaren izugarrizko profanazioagatik;

14. Apaizek ez zutela gehiago aldarean zerbitzatzeko adorerik, baina tenplua mespretxatuz, eta sakrifizioak alde batera utzirik, bizkor zebiltzan legez kanpoko diru-laguntzaren parte hartzera, ariketaren lekuan, Disko jokoak dei egin ondoren;

15. Ez jarririk beren arbasoen ohoreengatik, baizik eta Greziaren ospea denetan gustura.

16. Zeren gañera ethorri zitzaien hondamen larria: zeren beren etsai eta mendekatzaileak izan zitezen, zeinen ohiturari hain gogor jarraitu zuten, eta zeren nahi zuten gauza guztietan bezala izan.

17. Zeren ez da gauza arina Jainkoaren legeen kontra gaizto egitea: baina ondorengo denborak deklaratuko ditu gauza hauek.

18. Bada, fede-urtero erabiltzen zen ehiza Tiron ospatzen zenean, erregea bertan zegoela,

19. Jason agurgabe honek mezulari bereziak bidali zituen Jerusalemdik, Antiokoak zirenak, hirurehun drakma zilarrezko Herkulesen sakrifiziota eramateko, zeinak eramaileek ere sakrifizioari ez ematea komeni zitzaien, ez baitzen komenigarria, baizik eta izatea. beste kargu batzuetarako gordeta.

20. Diru hori, bada, igorleari dagokionez, Herkulesen sakrifiziotorako jarri zen; baña bere eramaileengatik, galak egiteko enplegatu zan.

21. Bada, Apolonio Menesteoren semea Egiptora igorri zutenean Ptolomeo Filometor erregearen koroatzera, Antiokok, bere gauzatan ez zuela ongi hunkiturik ulertu zuen, bere segurtasunaz arduratu zen; :

22. Non jaso zuten ohoreki Jasonengandik, eta hiritik, eta ekarri zuten zuziarekin, eta oihu handiekin: eta gero bere ostalarekin joan zen Feniziara.

23. Hirur urteren buruan, Jasonek Menelao, lehen esandako Simonen anaia, bidali zuen erregeari dirua eramateko, eta beharrezko zenbait gauza gogoan zean.

24. Baino erregearen aitzinean eramanik, bere boterearen itxura ospetsuagatik handitu zuenean, apaizgoa beretzat hartu zuen, hirureun talentu zilarrezko Jasonek baino gehiago eskainiz.

25. Etorri zen bada erregeren mandatuarerik, apaiz nagusirako merezi duen ezer ekarri gabe, tirano krudel baten haserrea eta piztia basati baten amorrua baizik.

26. Orduan, Jasonek, bere anaia hondatu zuena, beste batek ahuldurik, amonitarren lurraldera ihes egitera behartu zuen.

27. Menelaok, beraz, erregetza lortu zuen: baina erregeari agindu zion diruari dagokionez, ez zuen horretarako agindu onik hartu, nahiz eta Sostratis gazteluko buruzagiak eskatzen zuen.

28. Zeren berari zegokion ohiturak biltzea. Horregatik, biak erregearen aurrean deituak izan ziren.

29. Bada Menelaok bere anaia Lisimako utzi zuen bere ordez apaiztegian; eta Sostratok Krates utzi zuen, zipriarren gobernarria zena.

30. Gauza horiek egiten ari zirela, Tarsokoak eta Malloskoak altxatu ziren, zeren erregearen ohaideari, Antioko izenekoari, eman zitzaizkion.

31. Orduan ethorri zen erregea lasterka, gaia baretzera, eta Androniko, agintea zuen gizona, bere ordezko utzi zuen.

32. Bada, Menelaok, denbora egoki bat lortu zuela uste zuelarik, tenplutik urezko ontzi batzuk lapurtu zituen eta Andronikori eman zizkion, eta beste batzuk Tiorra eta inguruko hirietara saldu zituen.

33. Cein Oniasek fidantza jakin zuenean, gaitzetsi egin zuen, eta Antiokiaren ondoan dagoen Dafneko santutegi batera eraman zuen.

34. Hortaz, Menelaok Andronico aparte harturik, otoitz egin zion Onias bere eskuetan utz zezan; cein harçaz konbentzituri, eta engainuric Oniasgana ethorriric, egun cieçón bere eskuineko escua juramentuz; eta hark susmatzen bazuen ere, konbentzitu zuen santutegitik iriteteke: eta berehala itxi zuen justiziariak gabe.

35. Horregatik, juduek ez ezik, beste nazioetako askok ere haserre handia hartu zuten, eta asko atsekabetu ziren gizonaren hilketa bidegabeagatik.

36. Eta erregea Kilizia inguruko tokietatik itzuli zenean, hirian zeuden juduek, eta hori gaitzetsi zuten zenbait greko, kexatu ziren Onias arrazoirik gabe hil zutelako.

37. Beraz, Antiokos bihotzez atsekabetu zen, eta errukitu eta negar egin zuen, hildakoaren jokaera soil eta xumeagatik.

38. Eta haserreak pizturik, berehala eraman zuen Androniko bere purpura, eta urratu zituen bere soinekoak, eta eraman zuen hiri guzian barrena, Oniasen kontra gaiztakeria egin zuen toki hartara, han hil zuen hiltzaile madarikatua. Horrela, Jaunak merezi zuen bezala saritu zion bere zigorra.

39. Bada Lisimakok Menelaoren adostasunarekin sakrilegio asko egin zituenan hirian, eta haren fruitua zabaldu zenean, jendetza bildu zen Lisimakoren aurka, urezko ontzi asko jada eramanak zirelarik.

40. Eta altxaturik jende xehea, eta haserreturik, Lisimakok hiru mila gizon inguru armatu zituen, eta lehenik bortxa egiten hasi zen; Aurano bat buruzagia izanik, urtetan urrutiko gizona, eta ez gutxiago zorakerian.

41. Orduan, Lisimakoren ahalegina ikusirik, batzuek harriak harrapatu zituzten, batzuek makilak, beste batzuk hauts-puska batzuk harturik, hurbil zegoena, denak batera bota zituzten Lisimakoren gainera, eta haien gainean ezarri zirenak.

42. Honela hetarik asko zauritu zituzten, eta batzuk lurrera jo, eta guziak iges egitera behartu zituzten: baina eliz-lapurra bera, hura hil zuten ogasunaren ondoan.

43. Gauza hauetaz, bada, salaketa bat jarri zen Menelaoren aurka.

44. Eta erregea Tirora ethorri zenean, senaturatik bidalitako hiru gizonek auzia defendatu zuten haren aurrean.

45. Baina Menelaok, orain kondenatua zegoela, agindu zion Ptolomee Dorimenesen semeari diru asko emango ziola, erregea berarekin lasaituko bazuen.

46 Orduan, Ptolomeoek erregea galeria batera eramanik, airea hartzeko moduan, beste gogo bat izatera eraman zuen.

47. Hala ere, Menelao akusazioetatik libratu zuen, zeina gaiztakeria guztiak kausa baitzen: eta gizagaixo haiak, beren kausa esan balute, bai, eszitarren aurrean, errugabe epaituak izan behar zirenak, heriotzera kondenatu zituen.

48. Hala, hiriaren, eta herriaren, eta ontzi sainduen gaiari jarraitzen ziotenek, laster jasan zuten zigor bidegabea.

49. Horregatik, Tirokoak ere, egintza gaitzo horren gorrotoak eraginda, ohoreki lurperatu zituzten.

50. Eta hala, boteredunen gutiziaz, Menelao gelditu zen oraindik agintean, gaiztakeria handituz, eta hiritarrentzako traidore handia izan zen.

5. KAPITULUA

1 Garai berean, Antiokok Egiptora bigarren bidaia prestatu zuen:

2. Orduan gertatu zen hiri osoan zehar, ia berrogei egunez, zaldizkoak ikusi zituztela airean korrika, urrezko oihalez eta lantzaz armaturik, soldadu-talde bat bezala.

3. Eta zaldizko gudarosteak bata bestearen aurka topatzen eta lasterka, ezkutuak astinduz, eta pika ugariz, eta ezpatak ateraz, eta dardoak botaz, eta urrezko apaingarrien dirdira, eta mota guztietako arnesak.

4. Orgatik guziak otoitz egiten zuen agerpen hura on bihur zedin.

5. Bada, zurrumurru faltsu bat atera zenean, Antioko hil balitz bezala, Jasonek gutxienez milla gizon hartu zituen, eta bat-batean eraso egin zuen hiria. eta harresien gainean zeudenak atzera eginik, eta azkenean hiria hartua, Menelao gaztelura ihes egin zuen.

6. Baina Jasonek errukirik gabe hil zituen bere herritarrok, ez baitzuen kontuan hartu bere herriaren eguna eskuratzea egun dohakabea izango zela

berarentzat; baina bere etsaiak izan zirela pentsatz, eta ez bere herrikideak, konkistatu zituenak.

7. Hala ere, hau guztiagatik etzuen printzepea lortu, baina azkenean lotsa hartu zuen bere traizioaren sariagatik, eta berriro ihes egin zuen amonitarren lurraldera.

8. Azkenean, beraz, zorigaiztoko itzulera izan zuen, Aretas Arabiarren erregearen aurrean akusatua, hiriz hiri ihesi, gizon guztien atzetik, legeak utzitako bezala gorrotatua, eta etsai ireki gisa higuingarria izan zelarik. bere herria eta herrikideak, Egiptora bota zuten.

9. Bada, asko beren herritik kanporatu zituen, lur arrotz batean hil zen, Lazedemoniarengana erretiratu eta han bere ahaideengatik laguntza ekiten zuelakoan.

10. Eta lurperatu gabeko asko bota zituenak ez zuen inor harengatik negar egiteko, ez hileta solemnerik, ez hilobirik bere arbasoekin.

11. Eta egin zen hau erregearen kotxera iritsi zenean, uste zuen Judea matxinatu zela: orduan Egiptotik irten zen haserre, hiria armaz hartu zuen.

12. Eta bere gudari-gizonei agindu zien ez zezaten elkartzen zirenak barkatu, eta hil zezaten etxeetara igotzen zirenak.

13. Horrela, gazteak eta zaharrak hil zituzten, gizonak, emakumeak eta haurrak kentzea, birjinak eta haurrak hiltzea.

14. Eta hiru egun osoko tartean laurogei milla suntsituak izan ziren, zeinetatik berrogei milla hil ziren gatazkan; eta ez hildako baino saldu gutxiago.

15. Alabaina, ez zen hunetaz konformatzen, baizik mundu guziko tenplo santuenean sartuko zela uste zuen; Menelao, legeei eta bere herriari traidore hura, bere gidari izanik:

16. Eta ontzi sainduak esku kutsatuekin harturik, eta esku profanoekin beste erregeek tokiaren handitze, aintza eta ohorerako eskaini zituzten gauzak behera botaz, eman zituen.

17. Eta hain harroa zen Antioko gogoan, non ez baitzuen ikusi Jauna haserretu zela denbora batez hirian bizi zirenen bekatuengatik, eta, beraz, bere begia ez zegoen tokian.

18. Zeren bekatu askotan bilduak izan ez balira lehen, gizon hau, etorri bezain laster, azotatua izan zen, eta bere presuntziotik urrundurik, Heliodoro bezala, Seleuko erregeak ogasunak ikustera bidali zuena.

19. Hala ere, Jainkoak ez zuen herria aukeratu lekuagatik, baizik urruneko lekua herriagatik.

20. Eta beraz, nazioari gertatu zitzaitzkon zoritzarrez haietan parte hartzen zuen tokiak berak, gero Jaunak bidalitako onuretan komunikatu zuen: eta ahalguztidunaren haserrean utzia izan zen bezala, hala ere, Jaun handia. adiskideturik, aintza guziarekin ezarri zen.

21. Bada Antiokok tenplutik milla eta zortzieun talento eraman zituenean, joan zen lasterka Antiokiara, bere harrokerian lurra nabigatzeko, eta itsasoa oinez igarotzeko: hala zen bere gogo harrotasuna.

22. Eta utzi zituen gobernadoreak nazioa aspertzeko: Jerusalemen, Filipe, bere herria frigiar batengatik, eta han ezarri zuena baino usadio barbaroagoengatik;

23. Eta Garizimen, Androniko; eta gañera Menelao, beste guziak baño gaiztoago esku astunak eraman ziozkan erritarren gañean, bere herrikideen juduen kontra gogo gaiztoa zuelarik.

24. Apolonio buruzagi higuengarri hura ere ogei bi milako gudarostearekin bidali zuen, adin onenean zeuden guziak hiltzeko eta emakumeak eta gazteenak saltzeko aginduz.

25. Jerusalenera ethorrik, eta bakearen itxurak eginez, utzi zuen larunbateko egun saindu arte, juduak egun santua betetzen ari zirela, bere gizonak armatzeko agindu zuen.

26. Eta halaxe hil zituen larunbateko ospakizunera zihoa zen guziak, eta hirian barrena lasterka ibiltzen ziren armaz, jendetza handia hil zuen.

27. Baña Judas Makabeo bertze bederatzirekin, edo harekin, basamortura erretiratu zen, eta mendietan bizi izan zen abereen antzera, bere konpainiarekin, zeinak etengabe belarrez elikatzen baitziren, kutsaduraren partaide izan ez zedin.

6. KAPITULUA

1 Handik gutxira, erregeak Atenasko agure bat bidali zuen Juduak beren gurasoen legeetatik alde egitera behartzera, eta Jainkoaren legeen arabera ez bizitzera.

2. Eta Jerusalemgo tenploa ere kutsatzea, eta Jupiter Olympioren tenploa deitzea; eta Garizimen, Jupiter arrotzen Defendatzalea, tokian bizi zirenak nahi zuten bezala.

3 Gaiztakeria honen etorrera mingarria eta mingarria izan zen herriarentzat:

4. Zeren tenplua zalapartaz eta dibertsioz bete zuten jentilek, zeinak emaztegaietik ibiltzen baitziren, eta emakumeekin zerikusia zuten leku santuen zirkuituan, eta, gainera, zilegi ez ziren gauzak ekartzen zituzten.

5. Aldarea ere bete zen legeak debekatzen dituen gauza profanoz.

6. Ez zen zilegi gizonak larunbateko egunak edo antzinako baraualdiak betetzea, edo bere burua judu dela aitortzea.

7. Eta erregearen jaiotza egunean hilero erakartzen zituzten sakrifizioetatik jatera, estutu garratzaz; eta Bakoren baraualdia egin zenean, juduak behartu zituzten prozesioan Bakora, huntza zeramatela.

8. Gainera, Ptolomeoren iradokizunez, jentilen inguruko hirietara juduen kontrako agindu bat atera zen, molde berdinak bete zezaten eta beren sakrifizioetan parte harnezaten.

9. Eta jentilen usadioetara konformatu nahi ez dutenak, hil lezateke. Orduan gizon batek ikusi zezakeen egungo miseria.

10. Zeren bi emakume ekarri zituzten, beren seme-alabak erdaindu zituztenak; Ceinc, hiriaren inguruan agerian eraman çutenean, haurrak bularra emanet, harresitik buru-belarri bota zituzten.

11. Eta beste batzuk, ondoko kobazuloetan, larunbata ezkutuan gordetzeko, Felipek aurkiturik, guziak batera erre ziren, zeren konzientzia egin baitzuten beren buruari laguntzeko egun sakratuaren ohoreagatik.

12. Orain othoizten diet liburu hau irakurtzen dutenei, ez daitezela desanimatu kalamitate hauengatik, baizik eta epai ditzatela zigor horiek ez direla suntsipenerako, gure nazioa zigortzeko baizik.

13. Zeren bere ontasun andiaren erakusle da, gaixtoak luzaroan ezpaitzen direnean, baina berehala zigortzen dituztenean.

14. Ezen ez beste nazioekin bezala, zeinak pazientziaz zigortu nahi ez dituen Jaunak, beren bekatuen betetasunera heldu arteo, hala egiten du gurekin.

15. Ez dadila, bekatuaren gorenera heldurik, gero gutaz mendekatu.

16. Eta hortaz, ez du guri bere errukirik kentzen, eta atsekabez zigortzen badu ere, ez du sekula bere erria utzi.

17. Bainan erran dugun au izan bedi guretzat abisua. Eta orain hitz gutxitan gaia deklaratzera helduko gara.

18. Eleazar, eskribau nagusietako bat, gizon zahartua eta begirune onekoa, behartu zuten ahoa irekitzera eta txañu-haragia jatera.

19. Bainan hark nahiago zuen glorioz hiltzea, halako higuinkeriaz zikinduta bizitza baino, txu egin zuen, eta bere kabuz ethorri zen tormentura.

20. Etorri behar zen bezala, bizitzeko maitasuna dastatzea zilegi ez diren gauzen aurka nabarmentzeko erabakia dutenak.

21. Bainan besta gaizto hartako ardura zutenek, gizonarekin zuten ezaguera zaharragatik, alde batera harturik, othoizten zioten ekar zezala bere hornidurako haragia, erabiltzeko zilegi zitzaina, eta egiteko balia bezala. jan zuen erregeak agindutako sakrifiziok hartutako haragia;

22. Hori eginez, heriotzetik libra ledin, eta hekien adiskidetasun zaharragatik grazia arkitzen duen.

23. Bainan asi zan zuhurreki aztertzen, eta bere adinari zegokion bezala, eta bere urte zaharren bikaintasuna, eta bere buru grisaren ohorea, non etorri zana, eta umetik bere heziketa zintzoena, edo hobeto esanda, lege santua egina eta egina. Jainkoak emana: beraz, erantzun zuen, eta berehala nahi izan zuen hura hilobiraigor zezaten.

24. Zeren ez baita gure adina, esan zuen, inola ere itxurakeria egitea, zeinen bidez gazte askok pentsa zezaketen Eleazar, laurogei eta hamar urte zituela, orain erlijio arrotz batera joan zela;

25. Eta horrela nere hipokrisiagatik, eta denbora pixka bat eta denbora bat gehiago bizitzeko nahia, engainatuko lituzkete, eta nire zahartzaroari orban bat hartzen diot, eta nazkagarri egiten diot.

26. Zeren oraingoz gizonen zigorretik libratuko banitz ere, ez nuke ihes egingo Ahalguztidunaren eskutik, ez bizirik, ez hilik.

27 Hargatik orain, gizon bizia hau aldatuz, nire adinak eskatzen duen halako bat erakutsiko dut.

28. Eta utzi ejenplo nabarmena gazte direnei lege ohoragarri eta sainduengatik borondatez eta ausardiaz iltzeko. Eta hitz hauek esan zituenean, berehala joan zen oinazeetara:

29. Borondate ona aldatzera eraman zutenek, apur bat lehenago gorrotora eraman zuten, zeren esandako mintzaldiak, uste zuten bezala, gogo etsi batetik atera ziren.

30. Bainaz zartadaz hiltzeko prest zegoenean, intziri egin zuen, eta esan zuen: Agerikoa da Jaunari jakintza saindua duenari, heriotzatik libratuko nintzatekeen arren, orain gorputzeko min handiak jasaten ditudala kolpatuak izanda. : baña ariman ondo nago gauza oiek sufritzeaz, haren beldur naizelako.

31. Eta hala il zan gizon au, bere eriotza ausardia noble baten adibidetzat eta birtutearen oroigarritzat utzirik, ez bakarrik gazteentzat, baita bere nazio guziarentzat.

7. KAPITULUA

1. Gertatu zen, halaber, zazpi anaia beren amarekin harturik, eta erregeak legearen kontra behartu zituen txerri-haragia dastatzera, eta azotez eta azotez oinazetu zituzten.

2 Bainaz lehen erran ciecén hetaric batec erran ceçan, Cer gutaz escatu edo ikasi nahi duc? hiltzeko prest gaude, gure gurasoen legeak hausteko baino.

3. Orduan erregeak, haserreturik, zartaginak eta kaldereak berotzeko agindu zuen;

4. Cein bereala beroturik, manatu zuen lenengo erran zuenaren mihia mozteko, eta mozteko bere gorputzaren atal gorenak, bere gañerako anaiak eta bere ama begira.

5. Bada, bere kide guzietan elbarritu zenean, manatu zuen oraindik bizirik zegoela sutara eramateko eta zartaginean frijitzeko; beste bat amarekin gizonki hiltzeko, honela esanez:

6. Jainko Jaunak begiratzen gaitu, eta egiazki konsolatu gaitu gure baitan, Moisesek bere kantuan, zeinak haien aurpegien lekukotasuna eman baitzuen, zioela, eta bere zerbitzarietan konsolatuko da.

7. Beraz, zenbaki honen ondoren lehena hil zenean, bigarrena ekarri zuten burla egiteko: eta ilearekin buruko azala kendu ziotenean, galdeku zioten: Jango al duzu, zigortua izan baino lehen. zure gorputzeko kide bakoitzak?

8. Bainaz hark erantzun zuen bere hizkuntzan, eta esan zuen: Ez.

9. Eta azken astindurik zegoenean, erran zuen: Hik orain arteko bizitze honetatik ateratzen gaituzu haserre batek bezala, baina munduko erregeak resuscitatuko gaitu bere legeengatik hil garenak, betiko bizitzera.

10. Haren ondotik irugarrenak burla egin zuen: eta eskatu ziotenean, mihia atera zuen, eta eskua laster, eskuak gizontasunez luzatuz.

11. Eta erran zuen ausardiaz: Hauek izan ditut zerutik; eta bere legeengatik mespretxatzen ditut; eta harengandik berriro jasotzea espero dut.

12. Hala nola erregea, eta harekin zeudenak, harritzen ziren gaztearen adoreaz, zeren ez baitzituen ezer erreparatu oinazeei.

13. Bada gizon hau ere hil zenean, oinazetu eta laugarrena era berean hondatu zuten.

14. Bada, iltzeko prest zegoenean, honela erran zuen: Ona da, gizonek heriotzera, itxarotea Jainkoarengandik berarengandik piztuko den itxaropena: hi, ez duzu bizitzera piztuko.

15. Gero bostgarrenak ere ekarri zuten, eta hondatu zuten.

16. Orduan begiratu zion erregeari, eta esan zion: Gizonen gainean daukazu boterea, ustelgarria zara, nahi

duzuna egiten duzu; baina ez pentsa gure herria Jainkoarengandik utzia dela;

17. Bainaz egon denbora pixka bat, eta beha bere indar handia, nola oinazetuko zaituen zu eta zure hazia.

18. Haren ondotik ere ekarri zuten seigarrena, zeina hiltzeko prest zioelarik, erran zuen, Ez zaitezte enganatu arrazoirik gabe: zeren gauza hauk geuregatik sufritzen ditugu, gure Jainkoaren kontra bekatu egin dugularik: bada gauza miragarriak egin zaizkigu.

19. Bainaz ez uste, Jainkoaren kontra borrokatzeko eskuetan hartzen duzuna, zigorrik gabe ihes egingo duzula.

20. Baña ama guzien gañetik miresgarria zen, eta oroimen ohoretsurako dignea: zeren ikusi zituenean bere zazpi semeak illak egun bateko tartean, ausardi onez eraman zituen, Jaunagan zuen itxaropenagatik.

21. Bai, haietako bakoitzak bere hizkuntzan exhortatu zuen, izpiritu ausartez beterik; eta bere emakumezko pentsamenduak pizturiak, gizon urdailarekin, esan zien:

22. Ezin dut esan nola sartu zinetenene sablean: zeren ez dizuet ez arnasa, ez bizirik eman, eta ez naiz ni zuetariko bakoitzaren kideak eratu ditudana;

23. Bainaz, dudarik gabe, munduaren Egileak, gizakiaren belaunaldia eratu zuenak, eta gauza guztien hasiera aurkitu zuenak, bere errukiagatik ere emango dizue berriro arnasa eta bizia, orain zuen buruak bere legeengatik ez zaretenez begiratzen. sakea.

24. Bada, Antiokok, bere burua mespretxatua zelakoan, eta mintzo gaitzesgarria zela susmatzen zuelarik, gazteena oraindik bizi zen bitartean, ez zuen hitzez bakarrik gomendatu, baizik eta zinekin ziurtatu zuen, aberats eta zoriontsu bihurtuko zuela. gizona, bere arbasoen legeetatik aldenduko balu; eta hura ere bere laguntzat hartuko zuela, eta aferez fidatzen zuela.

25. Bainaz gizon gazteak ez zion kasurik egin nahi, erregeak bere amari deitu zion, eta gomendatu zion gazteari bere bizia salbatzeko aholkua eman zezan.

26. Eta itz askorekin exhortatu zuenean, agindu zion bere semeari aholkatuko zuela.

27. Bainaz hark harengana makurturik, tirano krudelari barre eginez, mintzatzen zen horrela bere herriko hizkuntzan; O, ene semea, erruki zaite, bederatzi hilabete eman zintudan nire sablean, eta halako hiru urte eman zizkidala, eta elikatu zaitudana, eta adin horretara hezi zaitudana, eta jasandako heziketaren nekeak.

28. Othoizten dizut, ene semea, begiratu ezazu zeruari eta lurrali, eta bertan dagoen guztiari, eta kontuan hartu Jainkoak ez ziren gauzatik egin zituela; eta halaxe egin zen gizakia ere.

29. Ez izan oinaze hunen beldur, baina, zure anaien dignea izanik, artu zure herioa, berriro zure anaiekin miserikordian errebitzeko.

30. Oraindik hitz hauek esaten ari zela, esan zuen gazteak: Noren zain zaude? Ez dut erregearen agindua beteko, baina Moisesek gure arbasoei eman zien legearen agindua beteko dut.

31. Eta zu, hebrearen kontrako gaiztakeria guzien egile izan zarena, ez duzu ihes egingo Jainkoaren eskuetatik.

32. Zeren gure bekatuengatik sufritzen dugu.

33. Eta nahiz eta Jauna bizia gurekin haserretuko den denbora gutxira gure kastigazio eta zuzenketagatik, berriz bat egingo du bere zerbitzariekin.

34. Bain zu, oi, jainkogabea, eta beste gaiztoenetarik, ez zaitez altxatu arrazoik gabe, ez itxaropen zalantzazkoz puztu, Jainkoaren zerbitzarien kontra zure eskua altxatuz.

35. Zeren ez dezu oraindik ihes egin Jainko Ahalguztidunaren epaiketari, zeinak guziak ikusten dituen.

36. Zeren gure anaiak, orain oinaze labur bat jasan dutenak, hilak dira Jainkoaren betiko bizitzako itunaren pean: baina zuk, Jainkoaren juicioaz, zigor zuzena jasoko duzu zure harrokeriagatik.

37. Bain nik, nere anaiak bezala, eskaientzen ditut nire gorputza eta bizia gure arbasoen legeengatik, othoitzuz Jainkoari laster izan dadila errukigarri gure herriarekin; eta zuk tormentuz eta izurritez aitortu dezazula, bera bakarrik dela Jainkoa;

38. Eta nigan eta ene anaien baitan, gure herriaren gainera zuzenki ekarri den Ahalguztidunaren haserrea eten dadin.

39. Erregeak baino haserreturik, beste guziak baino okerrago eman zion, eta larriki hartu zuen burla zela.

40. Gizon au, bada, hil egin zen zikin gabe, eta Jaunagan jarri zuen bere konfiantza osoa.

41. Azkenean, semeen ondoren ama hil zen.

42. Aski izan bedi au orai idolatruen festaz, eta muturreko torturaz mintzatzea.

8. KAPITULUA

1. Orduan Judas Makabeo, eta harekin zeudenak, ezkutuan sartu ziren hirietara, eta beren senideak bildu zituzten, eta hartu zituzten juduen erlijioan jarraitzen zuten guziak, eta bildu zituzten sei milla gizon inguru.

2. Eta dei egin zioten Jaunari, guzien zapaldutako herriari begira zezan; eta errukitu ere gizon gaiztoek profanatutako tenplua;

3. Eta errukituko zuela hiriaz, larri larritua, eta lurrarekin ere egiteko prest; eta entzun zion oihu egin zion odola,

4. Eta gogoan izan haur kaltegabeeen sarraski gaiztoaz, eta haren izenaren kontra egindako bira oaz; eta gaiztoen kontrako gorrotoa erakutsiko zuela.

5. Bada, Makabeo bere laguna izan zuenean, ezin izan zuten jentilek kontra egin: zeren Jaunaren haserrea miserikordian bihurtu zen.

6. Hargatik ethorri zen ustekabean, eta erre zituen erriak eta hiriak, eta bere eskuetan jarri zituen tokirik goxoenak, eta garaitu eta ihes egin zuen bere etsaietatik ez gutxi.

7. Baina bereziki aprobetxatu zuen gaua horrelako saiakerak egiteko, non bere santutasunaren fruitua nonahi zabaldu baitzen.

8. Orduan Felipek ikusi zuenean gizon hau apurka-apurka handitzen zela, eta gauzak gero eta gehiago aurrera zihola, idatzi zion Ptolomeori, Zelosiriako eta Feniziaren gobernariari, erregearen aferei laguntza gehiago emateko.

9. Orduan bere adiskide berezietako bat Nikanor Patrokloren semea aukeraturik, igorri zuen bere

menpeko nazio guzietarik ogei mila baino gutiago zituela, juduen belaunaldi osoa errotik kentzera; eta berarekin bat egin zuen Gorgias kapitainarekin ere, gerra kontuetan esperientzia handia zuena.

10. Beraz, Nikanorrek konpromezua hartu zuen judu gatibuetatik hainbeste diru irabazteko, erregeak erromatarrei ordaindu behar zien bi mila talenturen zerga ordaintzeko.

11. Argatik berehala igorri zituen itsasoko ertzeko hirietara, judu gatibuen salmenta aldarrikatuz, eta aginduz laurogei eta hamar gorpu izango zituztela talentu baten truke, Jainko Ahalguztidunaren gandik haren ondoko mendekua espero gabe.

12. Bada, Judasi Nikanoren etorreraren berri eman ziotenean, eta harekin zeudenei eman zieten armada hurbil zegoela.

13. Beldur ziranak, eta Jainkoaren zuzentasunaz mesfidati zebiltzanak, ihes egin zuten, eta urrundu ziren.

14. Bertze batzuek saldu zuten utzi zuten guzia, eta aldi berean erregutu zioten Jaunari libra zezan, Nikanor gaiztoak saldurik, elkarrekin bildu baino lehen.

15. Eta berengatik ezpada, beren arbasoekin egin zituen itunengatik, eta bere izen santu eta gloriosoagatik, zeñagatik deitzen ziren.

16. Beraz, Makabeok bere gizonak bildu zituen sei milla batetara, eta exhortatu zituen etsaien beldurrak ez zitezen, ez eta jentilen jendetza handiaren beldur, haien kontra gaizki eterri zena; baina gizontasunez borrokatzeko,

17. Eta ezar zezaten beren begien aitzinean leku santuari bidegabe egin zioten kaltea, eta hiriaren tratu krudela, zeñaz burla egin zuten, eta beren arbasoen gobernuak kentzea ere.

18. Zeren haien, esan zuen, beren armen eta ausardiaz fidatzen dira; baina gure konfiantza Ahalguztidunaren gantza dago, zeinak halabeharrez bota ditzakeen bai gure aurka datozenak, baita mundu guztia ere.

19. Gainera, kontatu zien zer laguntza aurkitu zituzten beren arbasoek, eta nola libratu ziren, Senakerib mendeian ehun laurogei eta bost mila hil zirenean.

20. Eta kontatu zien Galatiarrekin Babilonian izan zuten guduaz, nola zortzi milla besterik ez ziraden lanera, lau milla Mazedoniarrekin, eta mazedoniarra nahasturik, zortzi milla horiek ehun eta ogei mila suntsitu zituzten. zerutik izan zuten laguntzagatik, eta hala jaso zuten harrapakin andi bat.

21. Beraz, hitz hauekin ausartu eta legearen eta herrialdearen alde hiltzeko prest, lau zatitan banatu zuen bere armada;

22. Eta batu zitzaitzkon bere anaiak, talde bakoitzeko buruzagiak, Simoni, Joseri eta Jonatan, bakoitzari milla bostehun gizon emanez.

23. Era berean, Eleazar izendatu zuen liburu saindua irakur zezan, eta eman zien giltza hau: Jainkoaren laguntza; bera lehen banda gidatzen,

24. Eta Ahalguztidunaren laguntzaz bere bederatzi milla etsaien gainetik hil zituzten, eta Nikanoren armadaren zatirik handiena zauritu eta elbarritu zuten, eta horrela denak ihes egin zuten;

25. Eta erostera zetorren dirua artu zuten, eta urru jarraitu zuten, baina denbora faltarik itzuli ziren.

26. Zeren larunbataren bezpera baitzen, eta horregatik ez zituztela gehiago jarraitu nahi.

27. Beraz, beren armadurak bildu zituztenean, eta beren etsaiak hondatu zituztenean, okupatu zituzten larunbataren inguruan, laudorio eta eskerrak izugarriak emanet, zeinak gorde baitzituen egun artaraino, zeina izan baitzen destilatzen zuen errukiaren hasiera.

28. Eta larunbataren ondoan, harrapakinaren zati bat eman zieten eltzeei, eta alargunei eta umezurtzei, hondarra banatu zuten beren artean eta beren zerbitzariei.

29. Hau egin zenean, eta otoitz arrunt bat egin zutenean, othoitz egin zioten Jauna errukitsuari adiskide zedin bere zerbitzariek betiko.

30. Gainera, Timoteo eta Bakidesekin zeudenetatik, haien aurka borrokan ari zirenetatik, hogei milatik gora hil zituzten, eta oso erraz lortu zituzten gotorleku altu eta sendoak, eta harrapakin gehiago banatu zituzten beren artean, eta elferak, umezurtzak, alargunak egin zituzten, bai. eta adinekoak ere, beren buruekin berdinak.

31. Eta beren armadurak bildu zituztenean, gorde zituzten guziak ongi leku egokietan, eta harrapakinaren hondarrak Jerusalemera eraman zituzten.

32. Filarke ere hil zuten Timoteorekin zegoen gaizto hura, eta juduak asko haserretu zituen.

33. Gainera, beren herrialdean garaipenaren jaia ospatzen zutenean, erre egin zuten Kalistenes, ate sainduei su eman ziona, etxetxo batera ihes egin zuena; eta hala jaso zuen bere gaiztakeriagatik egokia den saria.

34. Nikanor errukigabe hari, juduak erostera mila merkatari ekarri zituen,

35. Haiek jautsi zuen Jaunaren laguntzaz izan zen, zeinetaz gutxien konturatu baitzen; eta bere soñeko gloriosoa erantzirik, eta bere taldea igorririk, ethorri zen Erdialdetik zerbitzari iheslari bat bezala Antiokiara desohore andia zuelarik, zeren bere armada deuseztatu zen.

36 Honela, Jerusalemen gatibuen bidez erromatarren tributua ordaintzeko hartu zuen hark, esan zuen atzerrira, juduek Jainkoa zutela haien alde borrokatzeko, eta, beraz, ezin zitezkeela kalterik izan, legeak betetzen zituztelako. eman zien.

9. KAPITULUA

1 Garai harten, Antioko desohoretsu atera zen Persiatik

2. Zeren Persepolis deitzen den hirian sarthu zen, eta tenplua lapurtzen joan zen, eta hiriari eusteko; orduan, beren armekin defenditzera ziohan jendetzaik ihes egin zuen; eta hala gertatu zen, Antioko biztanleen ihesari lotsaz itzuli zela.

3. Bada, Ekbatanera ethorri zenean, berri eman zioten Nikanori eta Timoteori gertatu zitzainenaren berri.

4 Gero haserreak puzten. Ihesarazi zutenek egin zioten desohorea juduei mendekatzeko pentsatu zuen. Argatik agindu zion bere gurdiai eten gabe gidatzeko, eta bidaltzeko bidea, orain Jainkoaren epaia haren ondotik. Ecen harro erran baitzuen halakoetan, Jerusalenera

etorriko zela eta juduen ehorzketa-leku arrunt bihurtuko zuela.

5. Baña Jaun ahalguztidunak, Isrealgo Jainkoak, izurrite sendaezin eta ikustezin batez jo zuen: edo itz oiek erran bezain laster, erremediorik gabeko erraietako min bat etorri zitzaion, eta barruko oinaze mingarriak;

6. Eta hori zuzenki: zeren besteen erraiak oinaze asko eta bitxiz oinazetu zituen.

7. Hala ere, ez zuen ezer gelditu bere harrokeriatik, baina harrokeriaz beterik zegoen, juduen kontrako haserrea sua botaz, eta bidaia azkartzeko aginduz; ; beraz, erorketa mingarria izanda, bere gorputzeko kide guztiak min handia izan zuten.

8. Eta horrela, apur bat lehenago itsasoko olatuei agindu ziezaiekeela uste zuena (hain harro zegoen gizakiaren egoeraz gaindiko) eta mendi garaiak balantza batean pisatzen zituena, lurrera bota eta zaldi-ontzi batean eraman zuten. , Jainkoaren botere ageriko guztiel erakutsiz.

9. Beraz, zizareak altxatu ziran gizon gaizto honen gorputzetik, eta atsekabeen eta oinazean bizi zen bitartean, bere haragia erori zen, eta bere usainaren zikinka zaratatsua izan zen bere armada guztiarentzat.

10. Eta gizona, zeruko izaretaraino heldu zitekeela apur bat lehenago pentsatu zuena, inork ezin zuen jasan bere kirats jasangaitzagatik.

11. Emen, bada, izurriaturik, asi zan bere harrotasun andia uzten, eta Jainkoaren azoteaz bere burua ezagutzera iristen, bere oinazea areagotzen zan momentu oro.

12. Eta berak bere usaina jasan ezin zuenean, erran zituen hitz hauek: Egokia da Jainkoaren menpe egotea, eta gizon hilkorra denak ez dezala bere buruaz harro pentsatzea Jainko balitz.

13. Gaixtagin honek ere zin egin zion Jaunari, orain ez baitzuen haren errukirik izango, honela esanez:

14. Erri saindua (zeñera joango baitzen ziztu bizian lurretik jartzera, eta ehorzketa komun bat egiteko), aske utziko zuela.

15. Eta juduei buruz, zeñak etzituen ehortzia izateko ainbeste merezi, baina beren seme-alabekin botatzeko hegaztiak eta basapiztiak irentsi zitezen, guztiak Atenaseko hiritarren berdin bihurtuko zituen.

16. Eta tenplu saindua, hondatu baino lehen, opari ederrez apainduko zuen, eta ontzi saindu guziak askoz gehiagorekin itzuliko zituen, eta bere diru-sarrerekin ordainduko zituen sakrifizioen karguak.

17. Bai, eta bera ere judu bihurtuko zen, eta bizi zen mundu guzian barrena joango zela, eta Jainkoaren boterea deklaratuko zuela.

18. Baña orgatik guzia etziran geldituko bere nekeak: zeren Jainkoaren juizio zuzena ethorri baitzen haren gainera: beraz, bere osasunaz etsirik, idatzi zien Juduei othoizketa itxurakoa zuen gutuna, era honetan.

19. Antiokok, errege eta gobernadoreak, judu onei bere hiritarrei poz, osasun eta oparotasun handia nahi die;

20. Baldin zuek eta zuen seme-alabak ongi moldatzten bazarete, eta zuen aferak pozten badira, eskerrak asko ematen dizkiot Jainkoari, zeruan ene itxaropena dudala.

21. Ni ahul nengoen, edo, bestela, ongi gogoratuko nuke zure ohore eta borondate ona Persiatik itzultzean, eta gaixotasun larri batek harturik, guztiun segurtasun komunaz arduratu behar zela uste nuen.

22 Ez mesfidati nire osasunean, baina eritasun honetatik ihes egiteko itxaropen handia daukat.

23. Baina kontuan izanda, nire aitak ere, zer ordutan eraman zuen gudaroste bat herrialde garaietara. ondorengoa izendatu zuen,

24. Amaieran, zerbait itxaroten zenaren kontra jazoten bazen, edo berri larriren bat ekartzen bazen, lurrekoak, egoera nori utzi zioten jakinik, ez zezaten kezkatu.

25. Berriz ere, ikusirik nolaene erreinuaren muga eta auzokide diren printzeek aukerak itxaroten dituzten, eta zer gertatuko den itxaroten duten. Nire semea Antioko errege izendatu dut, zuetariko askori sarri enkargatu eta gomendatu nion, probintzi garaietara igo nintzenean; hauxe idatzi diodanari:

26. Horregatik, otoitz egiten dizut eta eskatzen dizut gogora dezazula oro har, eta bereziki, egin dizkizudan onurak, eta gizon bakoitza oraindik ere leial izan dadila niri eta nire semeari.

27. Izan ere, sinetsita nago, nire gogoa ulertzen duenak, zure nahiei mesede egingo diela.

28. Honela, hiltzaileak eta blasfematzaleak sufrimendurik larriena izan zuen, beste gizonei erregutzen zien bezala, heriotz dohakabeen hil zen mendietako herrialde arrotz batean.

29. Eta Felipek, berarekin hazi zena, eraman zuen bere gorputa, zeina ere Antiokoren semearen beldurrez Egiptora joan zen Ptolemeo Filometorengana.

10. KAPITULUA

1. Bada, Makabeok eta haren konpainiak, Jaunak gidatzen zituela, tenplua eta hiria berreskuratu zituzten.

2. Baina jendaiek kale zabalean eraiki zituzten aldareak eta kapelak ere bota zituzten.

3. Eta tenploa garbitu zutenez, beste aldare bat egin zuten, eta harriak joz, sua atera zuten hetarik, eta bi urteren buruan sakrifizioa eskaini zuten, eta ezarri zuten intsentsua, argiak eta ogiak.

4. Hori egin zenean, erori egin ziren, eta otoi egin zioten Jaunari, ez zitezen gehiago etortzeko halako arazoetara; baña geiago bekatu egin balute haren kontra, berak errukiz kastigatu zezan, eta nazio blasfemo eta barbaroen esku etzaitezan.

5. Bada arrotzek tenplua profanatu zuten egun berean, egun berean garbitu zen berriro, hilabete bereko hogeita bost egunean, hau da, Casleu.

6. Eta zortzi egunak alaitasunez bete zituzten, tabernakuloen jaian bezala, orhoiturik ez duela denbora asko tabernakuloen jaia ospatu zutela, mendietan eta zuloetan abereak bezala ibiltzen zirelarik.

7. Hargatik eraman zituzten adarrak, eta adar ederrak, eta palmondoak ere, eta salmoak kantatu zizkioten bere lekua garbitzeko arrakasta ona eman zienari.

8. Lege eta dekretu komun batez ere agindu zuten, urtero judutarren nazio guziaren egun haien gorde zezaten.

9. Eta hau izan zen Epifanes deitzen zen Antiokoren amaiera.

10. Orain, gizon gaizto honen semea zen Antioko Eupatorren egintzak kontatuko ditugu, gerren kalamitateak laburki bilduz.

11. Koroara heldu zenean, Lisias bat ezarri zuen bere erreinuko aferen gainean, eta izendatu zuen Zelosiria eta Feniziako gobernatzale nagusi.

12. Zeren Ptolomeok, Macron deitzen zena, juduei justizia egitea nahiago zuela egin zitzaien gaizkiagatik, ahalegindu zen haietkin bakea izaten.

13. Orduan, Eupatorren aitzinean erregearen adiskideez akusatua, eta hitz guzietan traidore dei eginik, Zipretik alde egin zuelako, Filometorrek agindu ziotela, eta Antioko Epifanesera joan zen, eta ikusirik ez zegoela toki ohoretsu batean, hain desanimatu zen, , bere burua pozoitu eta hil zela.

14. Gorgias, berriz, gotorlekuetako gobernadore zenean, soldaduak kontratatu zituen, eta juduekin gerla egin zuen etengabe.

15. Eta hortaz, idumeak, beren eskuetan sarturik, gotorleku ederrenak, juduak okupatu zituzten, eta Jerusalemdik erbesteratuak harturik, gudari elikatzera joan ziren.

16. Orduan Makabeorekin zeudenek othoitz egin zuten, eta othoitz egin zioten Jainkoari, hura izan zedin haien laguntzaile; eta, beraz, bortxaz korrika egin zuten idumearren gotorlekuetara,

17. Eta gogor eraso zituztelarik, irabazten zituzten aterpeak, eta urrundu zituzten harresian borrokatzentziren guziak, eta hil zituzten haien eskuetara eroritako guziak, eta hil zituzten ogei mila baino gutiago.

18. Eta zeren batzuk, bederatzi mila baino gutxiago zirenak, elkarrekin ihes egin baitzuten bi gaztelu oso sendotara, setioari eusteko komenigarri diren gauza guziak zituztela.

19. Makabeok utzi zituen Simon eta Jose, eta Zakeo ere, eta harekin zihoazenak, haien setiatzeko aski zirenak, eta bere laguntza gehiago behar zuten tokietara joan zen.

20. Eta Simonekin ziradenak, koitiziaz gidaturik, dirua lortzeko konbentzitu ziren gazteluan zeuden batzuen bidez, eta hirurogeita hamar mila drakma artu zituzten, eta haietako batzuek ihes egin zuten.

21. Bainan Makabeori zer gertatu zen kontatu zionean, dei egin zien herriko gobernadoreak, eta salatu zituen gizon haien, beren anaiai diruagatik saldu zituztela, eta beren etsaiak libre utzi zituztela haien kontra borrokatzeko.

22 Beraz, traidore aurkitu zirenak hil zituen, eta berehala hartzitzen bi gazteluak.

23. Eta eskuan hartzen zituen gauz guzietan bere armekin arrakasta ona izan zuelarik, hil zituen bi zutoinetan ogei mila baino gehiago.

24. Bada Timoteo, juduek aitzinean garaitu zutena, atzerriko gudaroste andi bat, eta Asiatik ez guti zaldiak bildu zituztenean, ethorri zen juduak armaz hartz nahi zituen bezala.

25. Baina hurbildu zenean, Makabeorekin zeudenak, Jainkoari otoitz egitera itzuli ziren, eta lurra ziprizzindu zuten beren buruak, eta zintzilikatu zizkioten lomoak.

26. Eta eror zedin aldarearen oinetara, eta othoizten zion urrikal zezala hekien eta etsaien etsai izan zedin, eta arerioen aurka, legeak dioen bezala.

27. Othoitzean bada artu zituzten armak, eta alde egin zuten hiritik urrunago, eta etsaiengana hurbildu zirenean, berez gorde ziren.

28. Eguzkia irten berri zelarik, bat egin zuten biak; alde batek beren bertutearekin batera beren aterpea ere Jaunarengandik bere arrakastaren eta garaipenaren berme egiteko; beste aldeak beren guduaren buru amorratua izatea.

29. Baina gudua sendotu zenean, etsaiei zerutik agertu zitzazkien bost gizon eder zaldi gainean, urrezko bridekin, eta haietako bik eraman zituzten juduak.

30. Eta hartu zuen Makabeo haien artean, eta armak estali zituen alde guztietatik, eta salbatu zuen, baina geziak eta tximistak jaurti zituen etsaien aurka, eta itsutasunaz nahastuta eta gaitzez beterik, hil zituzten.

31. Eta hogei milla bostehun eta seiehun zaldizko hil zituzten.

32. Timoteori berari dagokionez, ihes egin zuen Gawra deitzen zen gotorleku sendo batera, non Kereas gobernadore zen.

33. Bainan Makabeorekin zeudenek gotorlekuaren aurka setiatu zuten lau egunez.

34. Eta barnean zeudenak, tokiko indarrez fidaturik, ikaragarri blasfematzan zuten, eta hitz gaiztoak esan zituzten.

35. Hala ere, bosgarren egunean, Makabeoen konpartsako hogei gaztek, biraoengatik haserreak pizturiak, harresiari eraso egin zioten gizonez, eta ausardiaz bizi ziren guztiak hil zituzten.

36. Bertze batzuek ere haien atzetik igotzen ziren, barnean zeudenekin lanpetuta zeuden bitartean, dorreak erre zituzten, eta suak piztuz biraogileak bizirik erre zituzten; eta beste batzuek ateak apurtu zituzten, eta gainerako armadak harturik, hiria hartu zuten.

37. Eta hil zituen Timoteo, putzu batean gordea zegoena, eta Kereas bere anaia, Apolofanesekin.

38. Hau egin zenean, salmoz eta eskerrak emanet zituzten Jauna, zeinek egin baitzituen Israeli gauza handiak, eta garaipena eman zien.

11. KAPITULUA

1. Handik gutxira, Lisiás erregearen babesle eta lehengusua, zeinak ere aferak kudeatzen zituen, atsekabe handia hartu zuen egindako gauzengatik.

2. Eta bildu zituenean laurogei milla inguru zaldizko guziekin, ethorri zen juduen aurka, hiria jentilen bizileku bihurtzeko asmoz.

3. Eta tenplotik irabazia, jentilen beste kapelen bezela, eta apaizgoak urtero saltzeko.

4. Jainkoaren boterea batere kontuan hartu gabe, baina puztu egin zen bere hamar mila oinezkoekin, eta bere milaka zaldizkoekin, eta bere laurogei elefanteekin.

5. Bada, ethorri zen Judeara, eta hurbildu zen Betsurara, zeina zen hiri indartsu bat, baina Jerusalenmetik urruna bost estadio ingurura, eta setiatu zuen.

6. Bada, Makabeorekin ziradenek entzutean zutoinak setiatzen zituela, haien eta herri guziak negarrez eta negarrez othoitzean egin zioten Jaunari, aingeru on bat bidali zezala Israel libratzera.

7. Orduan, Makabeok berak lehenik armak hartu zituen, besteari exhortatuz, berarekin arriskuan zezaten beren anaiei laguntzeko: beraz, ilki ziren elkarrekin gogo gogotsu.

8. Eta Jerusalen zeudela, agertu zitzaien zaldi gainean bat jantzi zuriz jantzita, bere urrezko armadura astintzen zuela.

9. Orduan, Jainko miserikordiosoa laudatu zuten denak batera, eta gogoa hartu zuten, non gizonekin ez bakarrik borrokatzeko, baizik abererik krudelekin, eta burdinazko hormak zulatzeko.

10. Honela aurrera zihoazen armaduraz, zeruko laguntzaile bat zutela, zeren Jauna errukitu zen haien.

11. Eta beren etsaiei manamendua emanet lehoiak bezala, hil zituzten hamaika milla oinezko eta hamasei ehun zaldizko, eta beste guztiak ihes egin zituzten.

12. Zaurituta zeuden asko, biluzik ihes egin zuten; eta Lisiasek berak ihes egin zuen lotsagarri, eta horrela ihes egin zuen.

13. Cein, gizon adimenduna baitzen, bere baitan botatzen zuen zer galera izan zuen, eta ikusirik hebrearei ezin zela garaitu, zeren Jainko ahalguztidunak lagundu zien,igorri zuen hekiengana.

14. Eta konbentzitu zituen arrazoizko baldintza guztiak onar zezaten, eta erregeari sinetsaraziko ziola hitz eman zien adiskide izan behar zuela.

15. Orduan, Makabeok Lisiasek nahi zuen guzia ontzat eman zuen, erkidegoaren ongia zainduz; eta Makabeok Lisiás judei buruz idatzitako guztia, erregeak eman zion.

16. Zeren Lisiásetik judei eskutitz hauak idatzi zizkieten: Lisiasek agurra bidaltzen dio Juduen herriari.

17. Joanek eta Absolomek, zuengandik bidalitakoak, eman zidaten harpidetutako eskaria, eta haren edukia betetzeko eskatu zuten.

18. Beraz, erregeari jakinarazi behar zaizkion gauza guztiak aditzera eman ditut, eta eman du ahal dena.

19. Eta baldin bada eukiko badizuete leial estatuari, hemendik aurrera ere ahaleginduko naiz zuen onerako bide izaten.

20. Bainan zehaztasunetatik agindua eman diet bai hauetako, bai nigandik etorritako besteari, zuekin elkartzeko.

21. Ondo ibili zaitezte. Ehun eta zortzi eta berrogeigarren urtea, Dioskorinthius hilaren ogei eta laugarren eguna.

22. Bada, erregearen gutunak hitz hauak zeuzkan: Antioko erregeak bere anaia Lisiás agurra bidaltzen dio.

23. Gure aita Jainkoetara eramana denez, gure nahia da, gure erreinuan daudenak lasai bizi daitezen, bakoitzaz bere aferaz arduratzeko.

24. Badakigu ere, Judeek ez zutela gure aitari adostu nahi, jentilen usadiora eramateko, baizik eta beren bizimoduari gorde nahi zutela: horregatik eskatzen digutenagatik, onar ditzagun. beren legeen arabera bizi.

25. Horregatik, gure gogoa da, nazio hau atseden egonen dela, eta erabaki dugu haien tenplua berreskuratzea, beren arbasoen ohituren arabera bizi daitezen.

26. Ondo eginen duzu bada hekiengana bidaltzea, eta eman diezadazu bakea, gure gogoa egiaztatzen dutenean, konsolamendu onak izan daitezen, eta beti alai joan daitezen beren aferetan.
27. Eta erregeak juduen herriari zuzendutako gutuna honelakoa zen: Antioko erregeak agurra bidaltzen dio kontseiluari, eta gainerako juduei.
28. Ondo egiten bazarete, gure nahia dugu; gu ere osasun onean gaude.
29. Menelaok esan zigun, zure nahia zela etxera itzultzea, eta zure lanetan jarraitza.
30. Hortaz, alde egin nahi dutenek, Xantikoren hogeita hamargarren egunera arte, segurtasunarekin izango dute.
31. Eta juduek beren jakiak eta legeak erabiliko dituzte, lehen bezala; eta haietariko bat ere ez da eragotziko ezjakintasunez egindako gauzengatik.
32. Nik ere igorri dut Menelao, hark konsola zaitzan.
33. Ondo ibili zaitezte. Ehun berrogeita zortzigarren urtean eta Xantiko hilaren hamabost egunean.
34. Erromatarrek ere gutun bat igorri zieten hitz hauek zeuzkan: Quintus Memmio eta Tito Manlio, Erromatarren enbaxadoreak, igorri agurra juduen herriari.
35. Lisias erregearen lehengusuak eman duen guztia, gu ere atsegin dugu.
36. Bainan erregeari igorri ziezazkiola erabaki zuen gauzex, zuek aholkatu ondoren, igorri bat berehala, deklara dezazugun komeni zaizula: zeren orain Antiokiara goazen.
37. Beraz, igorri batzuk bizkor, jakin dezagun zein den zuen gogoa.
38. Agur. Ehun eta zortzi eta berrogeigarren urte hau, Xantiko hilaren hamabosgarren eguna.

12. KAPITULUA

1. Itun hauk egin zirenean, Lisias erregearengana joan zen, eta juduak beren laborantzan ari ziren.
2. Bainan hainbat tokitako gobernadoreetatik, Timoteok, eta Apolonio Geneoren semea, Jeronimo eta Demofonte ere, eta haien ondoan Nikanor Zipreko gobernadoreak, ez zuten utzi isildu eta bakean bizi.
3. Jopeko gizonek ere egin zuten halako egintza gaiztoa: otoitz egin zieten haien artean bizi ziren juduei, beren emazte eta seme-alabekin, prestatu zituzten txalupetara joateko, kalterik egin ez balute bezala.
4. Zeñak ontzat artu eban hiriko dekretu arruntaren arabera, bakean bizi nai zituztela, eta ezer susmatzen ez zutela: baña sakonera ilki ziranean, ito ziran berreun baño gitxiago.
5. Judasek bere herrikideei egindako ankerkeria hau entzutean, agindu zien berarekin zeudenei prest zezaten.
6. Eta Jainko Juez zintzoari dei eginik, ethorri zen bere anaien hiltzaile horien kontra, eta erre zuen aterpea gauzex, eta txalupak su eman zituen, eta hara ihesi zihoazenak hil zituen.
7. Eta erria itxi zenean, atzera egin zuen, Jopeko hiriko guztiak errrotik kentzera itzuliko balitz bezala.
8. Bainan aditu zuenean, Jamnitez beren artean bizi ziren juduekin antzera egin nahi zutela,

9. Gaez ere iritsi zen Jamnitarren gainera, eta su eman zion portuaren eta itsas armadari, eta suaren argia ikusi zen Jerusalemen berrehun eta berrogei estadiora.
10. Bada, handik joan ziradenean, bederatzi estadiotan Timoteo alderako bidaian, bost milla gizon oinez eta bosteun arabiarren zaldizkoak baino gutiago jarri zizkioten.
11. Orduan, gudu gogorra izan zen; baina Judasen alde Jainkoaren laguntzaz lortu zuen garaipena; beraz, Arabiako Nomadak, garaituak izanda, bakea eskatu zioten Judasi, bai abereak emango zizkiotela, bai bestela atsegin emateko.
12. Orduan Judasek, uste baitzuen gauza askotarako baliagarri izango zirela, bakea eman zien, eta eskua eman zieten, eta alde egin zuten beren etxoletara.
13. Era berean, zubi bat egitera joan zen hiri sendo bateraino, harresiz hesitua zegoen eta hainbat herrialdetako jendea bizi zena; eta haren izena Caspis zen.
14. Bainan bere baitan zeudenek hain itxaroten zuten harresien sendotasunean eta jatekoen hornikuntzan, non zakar portatu ziren Judasekin zeudenekin, irainduz eta blasfematz, eta esan behar ez ziren hitzak esanez.
15. Argatik Judasek bere taldearekin, munduko Jaun handiari oihu eginez, zeinak aharirik eta gerla-makinarik gabe Jeriko jeitsi baitzuen Josueren garaian, eraso gogor bat eman zuen harresien kontra.
16. Eta hartu zuen hiria Jainkoaren borondatez, eta egin zituen sarraski esanezinak, non haren ondoan ondoan bi estadio zabaleko aintzira bat, beterik, odolez zihoala ikusi zen.
17. Orduan alde egin zuten handik zazpiehun eta berrogeita hamar estadio, eta ethorri ziren Karakara Tubieni deitzen diren juduengana.
18. Bainan Timoteori ez zuten aurkitu tokietan: zeren ezer igorri baino lehen, handik alde egin zuen, gotorleku batean gordeta oso sendo bat utzirik.
19. Hala ere, Dositeo eta Sosipater, Makabeoren buruzagietakoak zirenak, ilk egin zituzten eta Timoteok gotorlekuan utzitakoak hil zituzten, hamar milla gizon baino gehiago.
20. Eta Makabeok bere ejerzitoa gudarosteka bildu zuen, eta ezarri zituen gudarostean gainean, eta joan zen Timoteoren kontra, zeñak bere inguru zituen ehun eta ogei milla oinezko eta bi milla eta bostehun zaldizko.
21. Bada, Timoteok Judasen etorreraren berri izan zuenean, igorri zituen emakumeak, haurrak eta beste ekipajea Karnion izeneko gotorleku batera: zeren hiria gogorra zen setiatzeko, eta etortzeko ezinegona, toki guzien estutasunagatik.
22. Bainan Judas bere lehen taldea ikusi zenean, etsaiak, gauza guztiak ikusten dituena agerpenagatik beldurrez eta izuez jota, ihes egin zuten batak hona eta beste batek, askotan zauriak izan baitziren. beren gizonak, eta beren ezpataren puntez zaurituak.
23. Judas-ek ere oso gogotsu zebilen haien atzetik, hil zituen gaizto gaizto haiak, eta haietatik hogeita hamar milla gizon inguru hil zituen.
24. Gainera Timoteo bera Dositeoren eta Sosipaterren eskuetan erori zen, zeinei othoi egin baitzien bere

biziarekin utz zezaten lan askorekin, zeren bazituzten juduen guraso asko, eta haietako batzuen anaiak, zeinak jarri gero. hora hil arte, ez da aintzat hartu behar.

25. Beraz, hitz askorekin ziurtatu zienean kalterik gabe berreskuratuko zituela, hitzarmenaren arabera, utzi zuten beren anaiak salbatzeko.

26. Orduan, Makabeo abiatu zen Karnionera, eta Atargatiseko tenplura, eta han hil zituen ogei eta bost mila pertsona.

27. Eta ihes egin eta deuseztatu ondoren, Judasek armada eraman zuen Efron aldera, hiri sendo bat, non bizi zen Lisias, eta nazio askotariko jende andana, eta gazte sendoak harresiak zaintzen zituzten eta indarrez defenditu zituzten. motor eta dardoen hornidura handia ere izan zen.

28. Baino Judasek eta haren konpainiak Jainko Ahalguztidunari dei egin ziotenean, zeinak bere indarrez bere etsaien indarra apurtzen baititu, hiria irabazi zuten, eta barruan zeuden hogoi eta bost mila hil zituzten.

29. Handik abiatu ziren Scythopolisera, zeina baitago Jerusalemdik seiehun estadiora,

30. Bainan han bizi ziren juduek testigantza izan zutenean, Eszitopolitarrek maitasun handiz tratatzen zietela, eta adeitsu erregutzen zituztela beren zoritzarreko garaian;

31. Eskerrak eman zizkieten, oraindik adiskide zitezela nairik, eta ethorri ziran Jerusalenera, astenen jaia hurbil zedin.

32. Eta Mendekoste deitutako jaiaren ondoan, ilki ziren Gorgias Idumeako gobernadorearen kontra.

33. Hark irten zen hiru mila oin eta laurehun zaldizkoekin.

34. Eta gerthatu zen haiet elkarrekin borrokan juduetarik gutxi batzuk hil zirela.

35. Aldi hartan, Dositheo, Bacenorren taldeetako bat, zaldi gainean zebilena eta gizon indartsua, Gorgiasen gainean zegoen oraindik, eta bere soinekoa harturik, indarrez erakarri zuen; eta gizon madarikatu hora bizirik hartu nahi zuenean, haren gainera zetorren Traziako zaldizko batek sorbaldatik kolpatu zuen, eta Gorgiasek ihes egin zuen Marisarengana.

36. Bada Gorgiasekin zeudenak luzaroan borrokan, eta nekaturik, Judasek oihu egin zion Jaunari, ager zedila haien lagungarri eta guduaren gidari zela.

37. Eta horrekin hasi zen bere hizkuntzan, eta abesten zituen salmoak ozenki, eta Gorgiasen gizonengana ustekabean lasterka, ihes egin zuen.

38. Bada, Judasek bildu zuen bere osta, eta ethorri zen Odollam hirira, eta zazpigarren eguna heldu zenean, garbitu ziren, ohitura zen bezala, eta larunbata leku berean gorde zuten.

39. Eta biharamunean, zera zen bezala, Judas eta bere taldea etorri ziren hildakoek gorpuak hartzera, eta beren senideekin beren arbasoen hobietan ehortzera.

40. Bada, hildako guztien jantzien azpian aurkitu zituzten Jamnитеen idoloei sagaratuak, legeak juduei debekatua. Orduan, gizon guztiak ikusi zuten hori zela hil zituzten arrazoia.

41. Gizon guziek bada laudatzen dute Jauna, Juez zintzoa, zeinak ezkutuan zeuden gauzak ireki zituen.

42. Othoitz egitera eraman zuten, eta othoitz egin zioten, eginiko bekatua guztiz oroitzetik kendu zedin. Gainera, Judas noble hark gonbita egin zion jendeari bekatutik gordetzeko, zeren ikusi baitzuten beren begien aurrean hildakoekin bekatuengatik gertatu ziren gauzak.

43. Eta bi mila drakma zilarrezko bilketa egin zuenean, Jerusalemera bialdu zuen pekatu-opari bat eskaintzera, bertan oso ongi eta zintzo eginez, izan ere, piztura gogoan zuela.

44. Zeren ez balu itxaropenik izan hildakoak resuscitatuko zirela, alferrik eta alferrik izango zen hildakoekin alde otoitz egitea.

45. Eta ohartu baitzen Jainko hiltzen zirenentzat mesede handia zegoela, pentsamendu santu eta ona zen. Orduan egin zuen hildakoekin adiskidetza, bekatutik libra zitezen.

13. KAPITULUA

1. Ehun berrogeita bederatzigarren urtean esan zioten Judasi, Antioko Eupator botere handiarekin etoten zela Judeara,

2. Eta berarekin Lisias bere babeslea, eta bere aferen buruzagia, bietako bat Greziako oinetako boterea zuen, ehun eta hamar mila, eta bost mila eta hirureun zaldizkoak, eta hogeita bi elefante eta hirureun gurdiz armatuak. amuak.

3. Menelao ere haietkin elkartu zen, eta disimulu handiz animatu zuen Antioko, ez herrialdearen babesagatik, gobernadore egin zutela uste zuelako baizik.

4. Baino erregeen erregeak hunkitu zuen Antiokoren gogoa gaitzo gaitzo honen aurka, eta Lisias erregearei jakinarazi zion gizon hora zela gaiztakeria guztien kausa, eta erregeak agindu zuen Bereara eramateko eta hiltzeko, berak bezala. modua leku horretan dago.

5. Bada, leku hartan, berrogeita hamar besoko dorre bat zegoen, errautsez betea, eta alde guztietatik errautsetan zintzilik zegoen tresna biribil bat zuen.

6. Eta sakrilegioagatik kondenatua izan zena, edo beste krimen larririk egin zuena, guziek heriotzera bota zuten.

7. Halako eriotza gertatu zen gizon gaitzo hora iltzea, lurrean ehortzirik ez zuelarik; eta hori zuzenena:

8. Zeren aldarearen inguruan bekatu asko egin zituen, zeinen sua eta errautsak sainduak baitziren, jaso zuen bere heriotza errautsetan.

9. Bada, erregea ethorri zen gogo barbaro eta harro batez Juduei, bere aitaren garaian baino askoz okerrago egiteko.

10. Gauzak ikusi zituen Judasek, manatu zion jendetzari dei egin zezaten Jaunari gau eta egun, ezen beste denbor batean, orain ere lagundu liezaikeen, beren legetik, beren aberritik urrunzeko puntuau egonik. eta tenplu saindutik:

11. Eta ez zuela onartuko, orain ere apur bat berriuta izan zen jendea, nazio blasfematzaleen menpe egon zedin.

12. Hala egin zuten guziek elkarrekin, eta othoitz egin ziotenean Jauna errukitsuari negarrez eta baraurez, eta lurrean etzanda hirur egunez, Judasek, exhortatu zituen, agindu zuen prest egoteko.

13. Eta Judasek, zaharrenekin aparte, erabaki zuen, erregearen armadak Judeara sar zedin, eta hiritik atera zedin, Jaunaren laguntzaz auzia borrokan probatzeko.

14. Beraz, dena munduaren Egilearen esku utzi zuenean, eta bere soldaduak exhortatu zituenean, legeen, tenpluaren, hiriaren, herrialdearen eta herriaren alde borrokatzeko gizonez, hil arte, kanpatu zuen Modinen ondoan.

15. Eta eman zieten giltza haren inguruan zeudenei, Iainkoarena da garaipena; Gazterik ausart eta ederrenekin sartu zen gauez erregearen etxolara, eta kanpalekuau hil zituen lau mila gizon inguru, eta elefanteen nagusiena, bere gainean zeuden guziekin.

16. Eta azkenik, kanpamendua beldurrez eta zalapartaz bete zuten, eta alde egin zuten arrakasta onarekin.

17. Hau egunaren argitan egin zen, Jaunaren babesak lagundu baitzion.

18. Bada erregeak juduen gizontasuna dastatu zuenean, gotorlekuak hartzera joan zen, politikaz.

19. Eta ibilli zan Betsurara, zeña zan Juduen gotorleku bat;

20. Zeren Judasek helarazi zizkieten bertan zeudenei behar zirenak.

21. Baña Rodokok, juduen ostaien zegoanak, ezagutarazi zizkien sekretuak etsaiei; horregatik bilatu zuten, eta lortu zutenean, kartzelan sartu zuten.

22. Erregeak bigarren aldiz tratatu zuen haienak Betsumen, eskua eman, haiena hartu, alde egin zuen, Judasen aurka borrokatu zen, garaitua izan zen;

23. Entzun zuen Filipe, Antiokiako aferen gain geratu zena, etsita makurtu, nahastu, juduei othoitz egin, men egin eta baldintza berdin guztiei zin egin, haienak adostu eta sakrifizioa eskaini, tenplua ohoratu eta atsegin handiz jokatu zuela. lekua,

24. Eta Makabeo ongi onartu zuen, Ptolemaidatik Gerrhentaren gobernari nagusi egin zuen;

25. Ptolemaigana etorri zen: hango jendea atsekabetuta zegoen itunengatik; zeren ekaitz egin zuten, beren itunak baliogabetuko baitzituzten:

26. Lisias epaitegira igo zen, kausa defendatzeko ahal zen guzia esan zuen, konbentzitu, lasaitu, ongi eragin zien, Antiokiara itzuli zen. Horrela joan zen erregearen etorrera eta irteera ukitzen.

14. KAPITULUA

1. Hiru urteren buruan, Judasi jakinarazi zioten Seleukoren seme Demetrio, Tripoliko aterpetik indar eta armada handiz sartu zela,

2. Herrialdea hartu eta Antioko eta Lisias haren babeslea hil zituen.

3. Bada Alcimo bat, apaiz nagusi izan zena, eta nahita kutsatu baitzen jentilekin nahastu ziren garaian, ikusirik ezin zuela bere burua salbatu, eta aldare saindurako sarbiderik ez zuela.

4. Ehun eta berrogeita hamargarren urtean ethorri zen Demetrio erregearengana, urrezko koroa bat, eta palma bat, eta tenpluan solemneki erabiltzen ziren adarrak ere aurkeztu zizkion, eta egun hartan isildu zen.

5. Hala ere, bere asmo ergelak aurrera eramateko aukera izan zuen, eta Demetriok aholkaturik, eta galduen zuen juduak nola gelditu ziren, eta zer nahi zuten, ihardetsi zuen.

6. Asidar deitzen zituen juduetatik, zeinen buruzagia Judas Makabeo denak, gerra elikatzen dute eta sediziozkoak dira, eta gainerakoak ez dituzte bakean utziko.

7. Beraz, ni, nire arbasoen ohorea kenduta, apaizgo nagusitasuna esan nahi dut, orain etorri naiz hona.

8. Lehenik, egiazki, erregeari dagozkion gauzez dudan ardura itxuragabeagatik; eta bigarrenik, horretarako ere neure herrikideen onerako nahi dut: zeren gure nazio guzia ez baitago miseria txikian, lehen esandako hekien aholkatu gabeko tratuagatik.

9. Orgatik, o errege, gauza oiek guziak dakizkiala, kontuz ibili erria, eta gure nazioaz, zeina alde guzietan estutua den, guziei aski erakusten diezun clemenziaz.

10. Judas bizi den bitartean, ezin da estatua isildu denik.

11. Hau ez zen berataz erran lenago, baina erregearen adiskide batzuek, Judasen aurka gaiztoki jarririk, gehiago intsentsu zuten Demetriori.

12. Eta berehala deiturik Nikanori, elefanteen nagusi izan zena, eta Judeako gobernadore jarriz, bidali zuen.

13. Agindu zion Judas hil zezala, eta harekin zeudenak barreiatzeko, eta Alkimo tenplu handiko apaiz nagusi egiteko.

14. Orduan, Judasetik Judeatik ihesi zeuden jentilak, artaldez Nikanorengana ethorri ziren, juduen kalteak eta hondamendiak haien ongizatea zirelakoan.

15. Bada, Juduek aditu zutenean Nikanoren etorrera, eta jentilak haien kontra altxatu zirela, lurra bota zuten beren buru gañera, eta othoitz egin zioten bere erria betiko ezarri zuenari, eta beti bere zatiari laguntzen dion bere presentzia agertzean. .

16. Beraz, kapitainaren aginduz, berehala alde egin zuten handik, eta hurbildu zitzaitzien Dessauko herrira.

17. Simon Judasen anaia Nikanorrekin bat egina zegoen, baina atsekabetuta zegoen bere etsaien bat-bateko isiltasunagatik.

18. Hala ere, Nikanor, Judasekin zeudenengizontasunaz eta beren herriaren alde borrokatzeko izan zuten ausardiaz aditurik, ez zen ausartu gaia ezpataz probatzzen.

19. Argatikigorri zituen Posidonio, eta Teodoto, eta Matatias, bakeak egitera.

20. Beraz, aholku luzea hartu zutenean, eta kapitainak jendetza ezagutu zuenean, eta iduri zuen denak gogo bat zirela, adostu zituzten itunak.

21. Eta ezarri zuten egun bat beren kabuz elkartzeko: eta eguna heldu zenean, eta aulkia jarri zituzten bietako batentzat.

22. Ludasek gizon armatuak prest jarri zituen leku egokietan, etsaiek bat-batean traizioren bat egin ez zedin; beraz, batzar baketsua egin zuten.

23. Bada Nikanor egoten zen Jerusalemen, eta etzuen gaitzik egin, bainaigorri zuen harengana hurbiltzen zen jendea.

24. Eta ez zuen nahi Judas bere begietatik kendu nahi, zeren gizona bere bihotzetik maite baitu.

25. Othoitz egin zion berari ere emazte bat har zezan, eta seme-alabak izan zezan: beraz, ezkondu zen, isil-isilik egon zen, eta hartu zuen bizitza huntan.

26. Baino Alkimok, haien artean zegoen maitasunaz oharturik, eta egin ziren itunak kontuan hartuta, Demetrioren gana hurbildu zen, eta esan zion Nikanor ez zela estatua kiko ongi moldatzen; izan ere, bere erreinuaren traidore den Judas agindu zuen erregearen ondorengo izateko.

27. Orduan erregea haserreturik, eta gizon gaiztoenaren akusazioak eraginda, idatzi zion Nikanori, itunekin asko nazkatuta zegoela adieraziz, eta aginduz Antiokiara Makabeo preso bidal zezala.

28. Hau Nikanoren aditzera etorri zenean, oso nahasturik zegoen bere baitan, eta gogor hartu zuen hitzartutako artikuluak deuseztatzeko, gizonak errurik gabe.

29. Baino erregearen kontrako traturik ez zegoenez, bere denbora zaintzen zuen gauza hau politikaz betetzeko.

30. Hala ere, Makabeok ikusi zuenean Nikanor asizitzaiola ermegatzen, eta ohi baino zakarago erregutzen ziotela, oharturik halako jokaera garratz ez zela onerako, bildu zituen bere gizonetarik gutxi batzuk, eta alde egin zuen. Nikanoren esku.

31. Eta bestea, jakinik Judasen politikak nabarmen eragozten zuela, ethorri zen tenplo handi eta saindura, eta agindu zien beren ohizko sakrifizioak eskaintzen ari ziren apaizei, gizon hura libratzeko.

32. Eta zin egin zutenean ezin zutela esan non zen bila zebilen gizona,

33. Eskuineko eskua tenplurantz luzatu zuen, eta honela egin zuen zin: Ez banauzue libratuko Judas preso, Jainkoaren tenplu hau lurrean ezarriko dut, eta aldarea hautsiko dut. eta altxa ezazu tenplu nabarmen bat Bakori.

34. Hitz hauen ondotik alde egin zuen. Orduan apaizek altxatu zituzten eskuak zerura, eta othoitz egin zioten beren herriaren defendatzaile izan zenari, honela esanez;

35. Zuk, o gauza guzien Iauna, deusen beharrik ez duzuna, atsegin izan zenuen zure bizileuko tenploa gure artean izan zedin;

36. Argatik orain, o santutasun guziaren Iaun saindua, gorde ezazue etxe au beti zikindu gabe, azkenaldian garbitu zena, eta itxi aho injustu oro.

37. Bada nikanori akusatura izan zen Razis bat, Jerusalengo zaharrenetariko bat, bere herrikideen maitalea, eta oso fama oneko gizona, zeina bere ontasunagatik juduen aita deitzen zutena.

38. Zeren lehen denboretan, jentilekin nahasten ez zirenean, judaismoaz akusatura izan zen, eta ausardiaz arriskuan jarri zituen bere gorputza eta bizia Juduen erlijioaren alde.

39. Bada Nikanor, judei eman zien gorrotoa aditzera nairik, igorri zuen bostehun gudari baino gehiago hura hartzera.

40. Zeren uste baitzuen hura eramanez Juduei kalte handia egiteko.

41. Bada, jendetza dorrea hartu nahi zuenean, eta bortizki sartu kanpoaldeko atea, eta erretzeko sua eramateko agindu zuen, alde guztietaera eramateko prest zegoen bere ezpataren gainera erori zen;

42. Nahiago gizon hiltzea, gaiztoen eskuetara etortzea baino, bere jaiotza dotorea iruditu ez den beste modu batean abusatzea.

43. Baino presagatik bere kolpea galdurik, jendetza ere ateetan barrena lasterka sartu zen, ausardiaz igo zen hormara, eta gizon lodien artean erori zen.

44. Baino hek laster eman zuten, eta tarte bat eginik, erori zen toki hutsaren erdira.

45. Alabaina, bere baitan oraindik arnasa zuen bitartean, haserreak pizturik, jaiki zen; eta bere odola ur-ahoak bezala isurtzen bazuen ere, eta zauriak larriak baziren ere, lasterka ibili zen jendetzen erditik; eta harri aldapatsu baten gainean zutik,

46. Orain bere odola guztiz desagertu zenean, erraiak atera zituen, eta bi eskuetan hartuta, tropelera bota zituen, eta biziaren eta espirituaren Jaunari oihu eginez, horiek berriro berreskuratzeko, horrela hil zen.

15. KAPITULUA

1. Baino Nikanor, entzunik Judas eta bere taldea Samaria inguruko toki sendoetan zeudela, erabaki zuen inolako arriskurik gabe larunbat egunean hekien gainera ezartzea.

2. Alabaina, berarekin ioatera behartuak izan ziren Juduek erran zuten: O ez hondatu hain kruel eta barbaro, baizik ohore egin ezazue egun hura, zeina, gauza guziak ikusten dituenak, beste egun guzien gañetik saindutasunarekin ohoratu baitu.

3. Orduan desgraziarik gaiztoenak eskatu zuen, zeruan ahal ote zen, larunbata betetzeko agindu zuena.

4. Eta erran zutenean: Bada zeruan Jaun bizi bat, eta indartsu bat, zapzigarren eguna gordetzeko agindu zuena.

5. Orduan berteak erran zuen: Ni ere ni ere indartsua naiz lurrean, eta agintzen dut armak hartzeko eta erregearen lanak egiteko. Baino lortu zuen bere borondate gaiztoa ez egitea.

6. Nikanor harrotasunez eta harrokeriaz, Judasen eta berarekin zeuden aurka irabazi zuen oroitarri publiko bat jartzea erabaki zuen.

7. Baino Makabeok beti izan zuen ziur Jaunak lagunduko ziola:

8. Orgatik exhortatu zuen bere erria, ez zezala jentilak haien kontra etorreraren beldur, baizik lehengo garaian zerutik jaso zuten laguntzaz oroi zedila, eta orain Ahalguztidunarengandik etorriko zitzaien garaipena eta laguntza itxaroteko.

9. Eta hala konsolatuz Legetik eta profetetik, eta aurretik irabazi zituzten guduak gogoan jarri, alaiago egin zituen.

10. Eta hekien gogoak piztu zituenetan, eman zien beren agin pidea, jentilen faltsukeria eta juramentuen haustura guziak erakusten zizkieten.

11. Honela armatu zuen haietariko bakoitza, ez ainbeste ezkutu eta lantzaz, hitz eroso eta onez baizik: eta horrez gain, sinesteko moduko amets bat esan zien, egiaz hala izan balitz bezala, zeina egin zuen. ez gutxi poztu itzazu.

12. Eta hau izan zen bere ikuskera: Onias, apaiz nagusi izan zena, gizon zintzotsua eta ona, mintzagai errespetua, egoera leuna, ongi mintzatua ere, eta haurtzarotik bertute

guzietan trebatua, eskuak altxaturik. otoitz egin zuen juduen gorputz guztiagatik.

13. Hau egunik, era berean agertu zen gizon bat ile grisarekin, eta izugarrizko gloria zuena, zeina handitasun zoragarri eta bikaineko.

14. Orduan ihardetsi zuen Oniasek, zioela: Au da anaien maitalea, zeina asko othoitzen duen populuaren alde eta hiri sainduaren alde, hots, Jeremias Jainkoaren profeta.

15. Orduan Jeremiasek eskuineko eskua luzaturik eman zion Judasi urrezko ezpata bat, eta emanez honela mintzatu zen:

16. Hartu ezpata santu hau, Jainkoaren dohaina, zeinekin zaurituko dituzu aurkariak.

17. Honela, Judasen hitzek ongi kontsolaturik, oso onak baitziren, eta haien adoretzu eta gazteen bihotzak animatzeko gai izan zirenak, erabaki zuten ez kanpatzea, baina ausardiaz hekien gainean ipintzea, eta gizonez gaia gatazkaz probatzeko, hiria eta santutegia eta tenplua arriskuan zeudelako.

18. Zeren beren emazteak, eta beren seme-alabak, beren anaiak, eta senideak hartzen zituzten ardurak gutxieneko kontua zen haienkin: baina beldurrik handiena eta nagusia zen tenplo sainduagatik.

19. Hirian zeudenek ere ez zuten ardurarik hartu, atzerriko gatazkagatik nahasirik.

20. Eta orain, guziek zer izango zen epaiketa begiratzen zutenean, eta etsaiak jada hurbildu zirenean, eta armada jarria zegoenean, eta abereak egoki jarrita, eta zaldizkoak hegoak jarrita,

21. Ikusirik Makabeok jendetzaren etorrera, eta armadura askoren prestaketa, eta abereen gogortasuna, luzatu zituen eskuak zerurantz, eta oihu egin zion mirariak egiten dituen Jaunari, jakinik garaipena ez dela armez iristen, baizik ona iruditzen zaio, merezi dutenei ematen die:

22. Beraz bere otoitzean honela erran zuen; Iauna, zure aingerua igorri zenuen Judeako errege Ezekiasen garaian, eta ehun laurogei eta bost mila hil zenituzten Senakeriben armadan;

23. Orgatik orain ere, o zeruko Jauna, igorri aingeru on bat gure aitzinean beldurrez eta beldurrez;

24. Eta zure besoaren indarrez iztuak izan bedi, zure herri sainduaren kontra blasfematzera datozenak. Eta horrela amaitu zuen.

25 Orduan, Nikanor eta harekin zeudenak tronpetekin eta kantuekin aurrera egin zuten.

26 Baina Judasek eta haren konpainiak etsaien aurka egin zuten deialdi eta otoitz eginez.

27. Beraz, beren eskuekin borrokan, eta beren bihotzez Jainkoari othoitz eginez, ez zuten hogoi eta hamabost mila gizon baino gutiago hil, zeren Jainkoaren itxuragatik asko alaitu ziren.

28. Eta gudua bukatu zenean, berriro poz-pozik itzuli zirenean, jakin zuten Nikanor hilik zegoela bere arnesetan.

29. Orduan oihu eta zarata handia egin zuten, Ahalguztiduna goraipatzen zuten beren hizkuntzan.

30. Eta Judasek, zeinak izan baitzen gorputzez eta gogoz hiritarren defendatzaile nagusia, eta bere bizi osoan bere herrikideekiko maitasuna jarraitu zuenak, Nikanorri

burua eta eskua sorbaldaz eramateko agindu zuen, eta Jerusalemera eramateko..

31. Bada, han izan zenean, bere herrikoak bildu zituenean, eta apaizak aldarearen aitzinean jarri zituen, dorrekoak zirenak deitu zituen.

32. Eta erakutsi zien Nikanor gaiztoaren burua, eta blasfematzale haren eskua, zeinak harrokeriaz harrokeriaz luzatu zuen Ahalguztidunaren templo santuaren aurka.

33. Eta Nikanor gaizto horren mihia moztu zuenean, agindu zuen hegaztiei paska emateko, eta tenplu aurrean bere zoramenaren saria zintzilikatzeko.

34. Bakotxak bada laudatzen zuen zerurantz Iaun gloriosa, ziotela: Benedikatua izan bedi bere lekua zikindu gabe gorde duena.

35 Nikanorren burua ere zintzilikatu zuen dorrearen gainean, Jaunaren laguntza guztien seinale agerikoa eta agerikoa.

36. Eta guziak dekretu komun batez agindu zituzten inola ere ez utz zezatela egun hora solemnitaterik gabe, baizik eta ospa zezaten hamabigarren hilabeteko hamahirugarren eguna, zeina siriar hizkuntzan Adar deitzen den, Mardokeoren egunaren aurreko egunean.

37. Hala joan zen Nikanorrekin: eta orduik aurrera hebrearrek hiria zuten beren esku. Eta hemen amaituko dut.

38. Eta baldin ongi egin izan badut, eta istorioari egoki den bezala, hora da nahi nuena: baina lerden eta gaitz baldin bada, hora da irits nezakeena.

39. Zeren ardoa edo ura bakarrik edatea kaltegarria den bezala; eta urez nahasitako ardoa atsegina den bezala, eta zaporea gozatzen duen bezala: halaxe ongi moldatutako hizkerak gozatzen ditu ipuina irakurtzen dutenen belarriak. Eta hemen amaituko da.